

Kallelse sammanträde med Kommunstyrelsen

Tid Onsdagen den 10 april 2024 kl. 08:30-16:00.

Plats Kommunhuset, lokal Tryggö, Kungshamn

Ordförande Therése Mancini (S)

Öppet sammanträde	Dnr	Föredragande
Val av justerare samt tid och plats för justering Upprop		
1. Godkännande av dagordning		
2. VA-verksamhetsområde, del av fastigheten Hovenäs 1:3	Dnr 2024/000081	Mats Tillander Kl 08.30
3. VA-verksamhetsområde, Hogenäs Hamn, del av Hovenäs 1:5 och Hovenäs 1:337	Dnr 2024/000082	Mats Tillander
4. Information från Kommunalförbundet Fyrbodalen – <i>ej handling</i>	Dnr 2023/000258	Anna Lärk-Ståhlberg Kl 09.00-09.30
<i>Paus</i>		09.30-09.40
5. Information om Guleskärs industrisatsning – <i>ej handling</i>	Dnr 2024/000236	Företagare Julia Skälegård Emelie Andersson Martin Andersson David Fransson Astrid Johansson Charlotte Berg 09.40-10.00
6. Stängd sammanträdespunkt Samhällsutvecklingsprojekt Guleskär	Dnr 2023/000133	Julia Skälegård Emelie Andersson Martin Andersson David Fransson Astrid Johansson Charlotte Berg Kl. 10.00
7. Information näringsliv och utveckling – <i>ej handling</i>	Dnr 2024/000068	Anna Liedholm Kl 10.20
8. Information från kommunalrådet – <i>ej handling</i>		
9. Årsredovisning Sotenäs kommun 2023 och ombudsinstruktioner bolagen	Dnr 2023/000003	Maria Strömberg 10.30
10. Sotenäsbostäder AB - Ställningstagande till om verksamheten 2023 varit förenlig med det kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna	Dnr 2024/000011	

Öppet sammanträde	Dnr	Föredragande
11. Sotenäs Rehabcenter AB - Ställningstagande till om verksamheten 2023 varit förenlig med det kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna	Dnr 2024/000012	
12. Sotenäs vatten AB - Ställningstagande till om verksamheten 2023 varit förenlig med det kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna	Dnr 2024/000013	
13. Rambo AB - Ställningstagande till om verksamheten 2023 varit förenlig med det kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna	Dnr 2024/000015	
14. Sammanställning av räkenskaper donationsfonder 2023	Dnr 2024/000280	
15. Budgetuppföljning 2024 – helårsprognos Sotenäs kommun	Dnr 2024/000003	Maria Strömberg Kl. 11.15
16. Budgetuppföljning 2024 – helårsprognos Kommunstyrelsen	Dnr 2024/000004	Maria Fält 11.25
17. Yttrande över budget 2025		Therése Mancini Kl 11.35
18. Undantag för kravet att tillgängliggöra särskilt värdefulla data	Dnr 2023/001046	Linn Eriksson Kl. 13.00
19. Kommunstyrelsens delegationsordning – revidering för enheten arbetsliv, lärande och vägledning (ALV), tidigare Min Framtid	Dnr 2024/000044	Ulrica Constin Kl 13.10
20. Riktlinjer ekonomiskt bistånd och försörjningsstöd	Dnr 2024/000287	
21. Utse skolchef inom Kommunstyrelsens verksamhet	Dnr 2024/000232	
22. Redovisning av pågående motioner och medborgarförslag	Dnr 2024/000306	
23. Motion - Ny vision för Sotenäs kommun	Dnr 2023/000108	Anna Liedholm Kl 13.30
24. Handlingsplan ANDTS-förebyggande	Dnr 2024/000042	Emma Vänder Kl 13.40
25. Uppföljning av samverkansavtal avseende lokalt folkhälsoarbete 2023	Dnr 2024/000043	Emma Vänder
26. Plan för trygghetspunkter	Dnr 2024/000193	Erika Åbrodd Kl 14.00
27. Plan för hemskyddsorganisation	Dnr 2024/000194	Erika Åbrodd Kl 14.10
28. Redovisning av anmälningsärenden	Dnr 2023/000008	

Öppet sammanträde	Dnr	Föredragande
29. Redovisning av delegationsbeslut	Dnr 2023/000009	

Ärende – ej offentligt sammanträde	Dnr	Föredragande
30. Fyllnadsval till KSAU efter Dan Fröden (DemR) – <i>ej handling</i>		Therese Mancini Kl 14.20
31. Öppen sammanträdespunkt Utbildning initiativrätt – <i>ej handling</i>		Ida Aronsson Hammar Kl 14.30-15.00
32. Planprioritering – underlag	Dnr 2023/000245	Astrid Johansson Kl 15.00
33. Yttrande remiss - översyn och aktualisering av hamnarna av riksintresse för yrkesfisket	Dnr 2023/001047	

Skickas till: Anna Lärk-Ståhlberg, Stina Gottlieb, Fredrik Handfast, Martin Andersson, Julia Skälegård, Charlotte Berg, Mats Tillander, Maria Strömberg, Maria Fält, Astrid Johansson, Linn Eriksson, Ulrica Constin, Jeanette Andersson, Emma Vänder, Erika Åbrodd, Håkan von Dolwitz, David Fransson, Astrid Johansson, Emelie Andersson, Ida Aronsson Hammar, Anna-Lena Höglund, Anna Liedholm.

Insynsplats; Ewa Ryberg (V)

KSTU § 22**Dnr 2024/000081****VA-verksamhetsområde för del av fastighet Hovenäs 1:3****Kommunstyrelsens tekniska utskotts förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar om allmänt verksamhetsområde för vatten, spillvatten, dagvatten fastighet och dagvatten gata för lotterna 1-7 inom fastigheten Hovenäs 1:3 enligt kartor Hovenäs 1:3 daterad 2024-01-05 och lottförteckning fastigheter daterad 2024-01-18.

Sammanfattning

Ärendet avser bildandet av ett kommunalt verksamhetsområde för vatten och spillvatten. För spillvatten avser ärendet endast anslutning av motsvarande hushållspillvatten från personallokaler. Nuvarande VA-område på Hovenäs industriområde omfattar endast bebyggda fastigheter, inte de sju (7) lotter som är under försäljning. För att en försäljning av dessa lotter ska vara möjlig är anslutning till vatten och spillvatten en förutsättning.

Gällande detaljplaner för området är från början av 1990-talet. Fastigheter har styckats av och sålts löpande under åren. VA-nätet är utbyggt i området. Nu återstår sju lotter som är under försäljning. Dessa lotter ingår inte i verksamhetsområdet för vatten, spillvatten och dagvatten. Av planbeskrivningen framgår att fastigheterna kommer att anslutas till kommunalt VA.

De sju aktuella lotterna ägs av Sotenäs kommun. Lotterna kan komma att säljas när VA-situationen så tillåter eller med förbehåll avseende VA-anslutning. Förvaltningen har efterfrågat en tidplan från Sotenäs Vatten AB angående en lösning av kommunens VA-problem.

Konsekvensbeskrivning

Förvaltningen bedömer att de sju lotternas anslutning till spillvattnet med hushållsliknande spillvatten från personalkök och toaletter endast marginellt påverkar den totala belastningen på reningsverken i kommunen. Flertalet av personalen som kommer att utföra arbetsuppgifter arbetar redan på annan fastighet i området och bor i kommunen.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande VA-områden Hovenäs 1:3 – Tf. anläggningschef 2024-02-08

Kartor Hovenäs 1:3 - 2024-01-05

Lottförteckning fastigheter - 2024-01-18.

Skickas till

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande

Datum 2024-02-08
Dnr KA 2024/81

Samhällsbyggnadsförvaltningen
Mats Tillander
Anläggningschef

VA-verksamhetsområde för del av fastigheten Hovenäs 1:3

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar om allmänt verksamhetsområde för vatten, spillvatten, dagvatten fastighet och dagvatten gata för lotterna 1-7 inom fastigheten Hogenäs 1:3 enligt kartor Hovenäs 1:3 daterad 2024-01-05 och lottförteckning fastigheter daterad 2024-01-18.

Sammanfattning

Ärendet avser bildandet av ett kommunalt verksamhetsområde för vatten och spillvatten. För spillvatten avser ärendet endast anslutning av motsvarande hushållspillvatten från personallokaler. Nuvarande VA-område på Hogenäs industriområde omfattar endast bebyggda fastigheter, inte de sju (7) lotter som är under försäljning. För att en försäljning av dessa lotter ska vara möjlig är anslutning till vatten och spillvatten en förutsättning.

Beskrivning av ärendet

Gällande detaljplaner för området är från början av 1990-talet. Fastigheter har styckats av och sålts löpande under åren. VA-nätet är utbyggt i området. Nu återstår sju lotter som är under försäljning. Dessa lotter ingår inte i verksamhetsområdet för vatten, spillvatten och dagvatten. Av planbeskrivningen framgår att fastigheterna kommer att anslutas till kommunalt VA.

De sju aktuella lotterna ägs av Sotenäs kommun. Lotterna kan komma att säljas när VA-situationen så tillåter eller med förbehåll avseende va-anslutning. Förvaltningen har efterfrågat en tidplan från Sotenäs Vatten AB angående en lösning av kommunens VA-problem.

Konsekvensbeskrivning

Förvaltningen bedömer att de sju lotternas anslutning till spillvattnet med hushållsliknande spillvatten från personalök och toaletter endast marginellt påverkar den totala belastningen på reningsverken i kommunen. Flertalet av personalen som kommer att utföra arbetsuppgifter arbetar redan på annan fastighet i området och bor i kommunen.

Beslutsunderlag

Kartor Hovenäs 1:3 - 2024-01-05
Lottförteckning fastigheter - 2024-01-18.

Beslutet skickas till

Sotenäs Vatten AB
Samhällsbyggnadsförvaltningen

Mats Tillander
Anläggningschef

Eveline Karlsson
Samhällsbyggnadschef

Bilaga 2 Förteckning

Följande lotter föreslås ingå i verksamhetsområde för vatten, spillvatten och dagvatten på Hogenäs industriområde:

Fastighet

Lotten 1
Lotten 2
Lotten 3
Lotten 4
Lotten 5
Lotten 6
Lotten 7

Tjänst

Vatten, spillvatten, dagvatten fastighet och dagvatten gata
Vatten, spillvatten, dagvatten fastighet och dagvatten gata
Vatten, spillvatten, dagvatten fastighet och dagvatten gata
Vatten, spillvatten, dagvatten fastighet och dagvatten gata
Vatten, spillvatten, dagvatten fastighet och dagvatten gata
Vatten, spillvatten, dagvatten fastighet och dagvatten gata
Vatten, spillvatten, dagvatten fastighet och dagvatten gata

0 100 m

1:419
 212
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 488
 1:489
 1:490
 1:491
 1:492
 1:493
 1:494
 1:495
 1:496
 1:497
 1:498
 1:499
 1:500
 1:501
 1:502
 1:503
 1:504
 1:505
 1:506

1:465
 1:464
 1:463
 1:462
 1:461
 1:460
 1:459
 1:458
 1:457
 1:456
 1:455
 1:454
 1:480
 1:473
 1:474
 1:475
 1:476
 1:477
 1:478
 1:479
 1:466
 1:467
 1:468
 1:469
 1:470
 1:471
 1:472

1:453
 1:514
 1:513
 1:512
 1:507
 1:508
 1:509
 1:510
 1:511

1:381

440

1:376

1:377

1:14

1:13

1:422

1:421

1:444

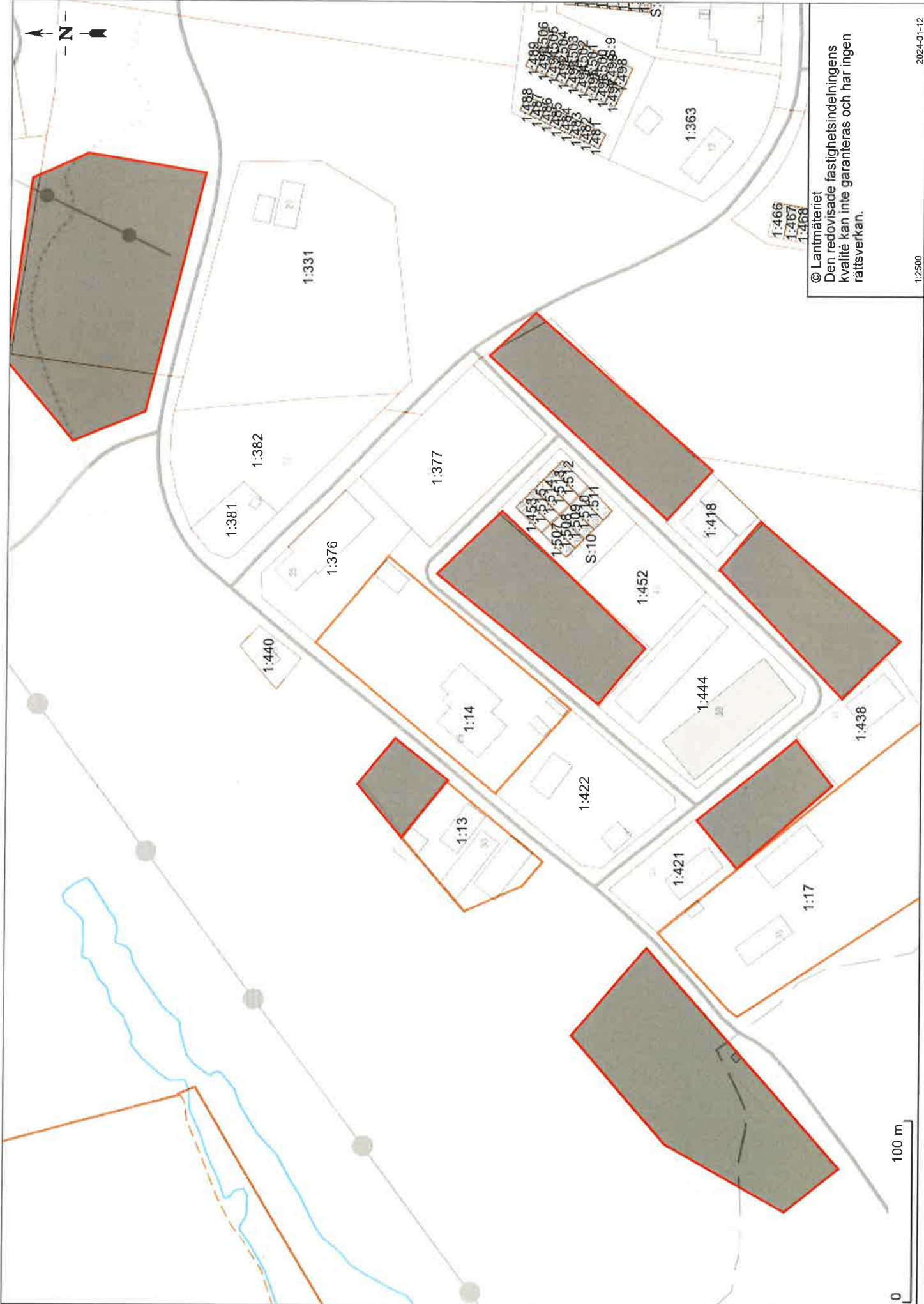
1:418

1:363

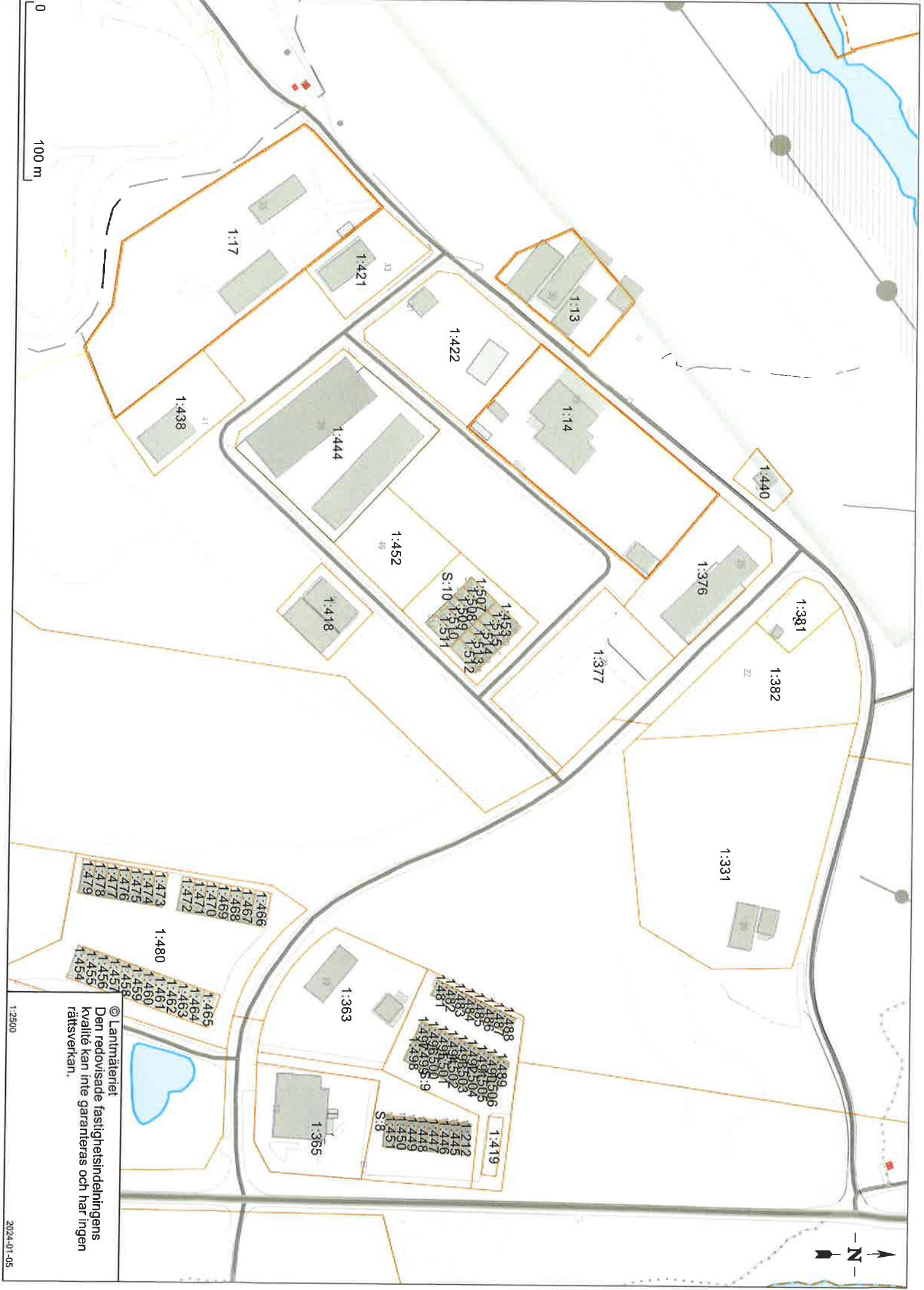
1:365

1:38

© Lantmäteriet
 Den redovisade fastighetsindelningens
 kvalitet kan inte garanteras och har ingen
 rättsverkan.

© Lantmäteriet
Den redovisade fastighetsindelningens
kvalité kan inte garanteras och har ingen
rättsverkan.

0 100 m

© Lantmäteriet
 Den redovisade fastighetsindelningens
 kvalitet kan inte garanteras och har ingen
 rättsverkan.
 1:2500
 2024-01-05

1:466
 1:467
 1:468
 1:469
 1:470
 1:471
 1:472
 1:473
 1:474
 1:475
 1:476
 1:477
 1:478
 1:479

1:480
 1:461
 1:459
 1:458
 1:457
 1:456
 1:455
 1:454

1:488
 1:487
 1:486
 1:485
 1:484
 1:483
 1:482
 1:481
 1:480
 1:479
 1:478
 1:477
 1:476
 1:475
 1:474
 1:473
 1:472
 1:471
 1:470
 1:469
 1:468
 1:467
 1:466

1:419
 1:445
 1:446
 1:447
 1:448
 1:449
 1:450
 1:451
 S:8

1:465
 1:464
 1:463
 1:462

1:363
 1:365

1:455
 1:456
 1:457

1:458
 1:459
 1:460
 1:461
 1:462
 1:463
 1:464
 1:465

1:466
 1:467
 1:468
 1:469
 1:470
 1:471
 1:472
 1:473
 1:474
 1:475
 1:476
 1:477
 1:478
 1:479

1:480
 1:481
 1:482
 1:483
 1:484
 1:485
 1:486
 1:487
 1:488
 1:489
 1:490
 1:491
 1:492
 1:493
 1:494
 1:495
 1:496
 1:497
 1:498
 1:499
 1:500

1:501
 1:502
 1:503
 1:504
 1:505
 1:506
 1:507
 1:508
 1:509
 1:510
 1:511
 1:512
 1:513
 1:514
 1:515
 1:516
 1:517
 1:518
 1:519
 1:520

1:521
 1:522
 1:523
 1:524
 1:525
 1:526
 1:527
 1:528
 1:529
 1:530

1:531
 1:532
 1:533
 1:534
 1:535
 1:536
 1:537
 1:538
 1:539
 1:540

1:541
 1:542
 1:543
 1:544
 1:545
 1:546
 1:547
 1:548
 1:549
 1:550

1:551
 1:552
 1:553
 1:554
 1:555
 1:556
 1:557
 1:558
 1:559
 1:560

1:561
 1:562
 1:563
 1:564
 1:565
 1:566
 1:567
 1:568
 1:569
 1:570

1:571
 1:572
 1:573
 1:574
 1:575
 1:576
 1:577
 1:578
 1:579
 1:580

1:581
 1:582
 1:583
 1:584
 1:585
 1:586
 1:587
 1:588
 1:589
 1:590

1:591
 1:592
 1:593
 1:594
 1:595
 1:596
 1:597
 1:598
 1:599
 1:600

1:601
 1:602
 1:603
 1:604
 1:605
 1:606
 1:607
 1:608
 1:609
 1:610

1:611
 1:612
 1:613
 1:614
 1:615
 1:616
 1:617
 1:618
 1:619
 1:620

1:621
 1:622
 1:623
 1:624
 1:625
 1:626
 1:627
 1:628
 1:629
 1:630

1:631
 1:632
 1:633
 1:634
 1:635
 1:636
 1:637
 1:638
 1:639
 1:640

1:641
 1:642
 1:643
 1:644
 1:645
 1:646
 1:647
 1:648
 1:649
 1:650

1:651
 1:652
 1:653
 1:654
 1:655
 1:656
 1:657
 1:658
 1:659
 1:660

1:661
 1:662
 1:663
 1:664
 1:665
 1:666
 1:667
 1:668
 1:669
 1:670

1:671
 1:672
 1:673
 1:674
 1:675
 1:676
 1:677
 1:678
 1:679
 1:680

1:681
 1:682
 1:683
 1:684
 1:685
 1:686
 1:687
 1:688
 1:689
 1:690

1:691
 1:692
 1:693
 1:694
 1:695
 1:696
 1:697
 1:698
 1:699
 1:700

1:701
 1:702
 1:703
 1:704
 1:705
 1:706
 1:707
 1:708
 1:709
 1:710

1:711
 1:712
 1:713
 1:714
 1:715
 1:716
 1:717
 1:718
 1:719
 1:720

1:721
 1:722
 1:723
 1:724
 1:725
 1:726
 1:727
 1:728
 1:729
 1:730

1:731
 1:732
 1:733
 1:734
 1:735
 1:736
 1:737
 1:738
 1:739
 1:740

1:741
 1:742
 1:743
 1:744
 1:745
 1:746
 1:747
 1:748
 1:749
 1:750

1:751
 1:752
 1:753
 1:754
 1:755
 1:756
 1:757
 1:758
 1:759
 1:760

1:761
 1:762
 1:763
 1:764
 1:765
 1:766
 1:767
 1:768
 1:769
 1:770

1:771
 1:772
 1:773
 1:774
 1:775
 1:776
 1:777
 1:778
 1:779
 1:780

1:781
 1:782
 1:783
 1:784
 1:785
 1:786
 1:787
 1:788
 1:789
 1:790

1:791
 1:792
 1:793
 1:794
 1:795
 1:796
 1:797
 1:798
 1:799
 1:800

1:801
 1:802
 1:803
 1:804
 1:805
 1:806
 1:807
 1:808
 1:809
 1:810

1:811
 1:812
 1:813
 1:814
 1:815
 1:816
 1:817
 1:818
 1:819
 1:820

1:821
 1:822
 1:823
 1:824
 1:825
 1:826
 1:827
 1:828
 1:829
 1:830

1:831
 1:832
 1:833
 1:834
 1:835
 1:836
 1:837
 1:838
 1:839
 1:840

1:841
 1:842
 1:843
 1:844
 1:845
 1:846
 1:847
 1:848
 1:849
 1:850

1:851
 1:852
 1:853
 1:854
 1:855
 1:856
 1:857
 1:858
 1:859
 1:860

1:861
 1:862
 1:863
 1:864
 1:865
 1:866
 1:867
 1:868
 1:869
 1:870

1:871
 1:872
 1:873
 1:874
 1:875
 1:876
 1:877
 1:878
 1:879
 1:880

1:881
 1:882
 1:883
 1:884
 1:885
 1:886
 1:887
 1:888
 1:889
 1:890

1:891
 1:892
 1:893
 1:894
 1:895
 1:896
 1:897
 1:898
 1:899
 1:900

1:901
 1:902
 1:903
 1:904
 1:905
 1:906
 1:907
 1:908
 1:909
 1:910

1:911
 1:912
 1:913
 1:914
 1:915
 1:916
 1:917
 1:918
 1:919
 1:920

1:921
 1:922
 1:923
 1:924
 1:925
 1:926
 1:927
 1:928
 1:929
 1:930

1:931
 1:932
 1:933
 1:934
 1:935
 1:936
 1:937
 1:938
 1:939
 1:940

1:941
 1:942
 1:943
 1:944
 1:945
 1:946
 1:947
 1:948
 1:949
 1:950

1:951
 1:952
 1:953
 1:954
 1:955
 1:956
 1:957
 1:958
 1:959
 1:960

1:961
 1:962
 1:963
 1:964
 1:965
 1:966
 1:967
 1:968
 1:969
 1:970

1:971
 1:972
 1:973
 1:974
 1:975
 1:976
 1:977
 1:978
 1:979
 1:980

1:981
 1:982
 1:983
 1:984
 1:985
 1:986
 1:987
 1:988
 1:989
 1:990

1:991
 1:992
 1:993
 1:994
 1:995
 1:996
 1:997
 1:998
 1:999
 1:1000

1:1001
 1:1002
 1:1003
 1:1004
 1:1005
 1:1006
 1:1007
 1:1008
 1:1009
 1:1010

1:1011
 1:1012
 1:1013
 1:1014
 1:1015
 1:1016
 1:1017
 1:1018
 1:1019
 1:1020

1:1021
 1:1022
 1:1023
 1:1024
 1:1025
 1:1026
 1:1027
 1:1028
 1:1029
 1:1030

1:1031
 1:1032
 1:1033
 1:1034
 1:1035
 1:1036
 1:1037
 1:1038
 1:1039
 1:1040

1:1041
 1:1042
 1:1043
 1:1044
 1:1045
 1:1046
 1:1047
 1:1048
 1:1049
 1:1050

1:1051
 1:1052
 1:1053
 1:1054
 1:1055
 1:1056
 1:1057
 1:1058
 1:1059
 1:1060

1:1061
 1:1062
 1:1063
 1:1064
 1:1065
 1:1066
 1:1067
 1:1068
 1:1069
 1:1070

1:1071
 1:1072
 1:1073
 1:1074
 1:1075
 1:1076
 1:1077
 1:1078
 1:1079
 1:1080

1:1081
 1:1082
 1:1083
 1:1084
 1:1085
 1:1086
 1:1087
 1:1088
 1:1089
 1:1090

1:1091
 1:1092
 1:1093
 1:1094
 1:1095
 1:1096
 1:1097
 1:1098
 1:1099
 1:1100

1:1101
 1:1102
 1:1103
 1:1104
 1:1105
 1:1106
 1:1107
 1:1108
 1:1109
 1:1110

1:1111
 1:1112
 1:1113
 1:1114
 1:1115
 1:1116
 1:1117
 1:1118
 1:1119
 1:1120

1:1121
 1:1122
 1:1123
 1:1124
 1:1125
 1:1126
 1:1127
 1:1128
 1:1129
 1:1130

1:1131
 1:1132
 1:1133
 1:1134
 1:1135
 1:1136
 1:1137
 1:1138
 1:1139
 1:1140

1:1141
 1:1142
 1:1143
 1:1144
 1:1145
 1:1146
 1:1147
 1:1148
 1:1149
 1:1150

1:1151
 1:1152
 1:1153
 1:1154
 1:1155
 1:1156
 1:1157
 1:1158
 1:1159
 1:1160

1:1161
 1:1162
 1:1163
 1:1164
 1:1165
 1:1166
 1:1167
 1:1168
 1:1169
 1:1170

1:1171
 1:1172
 1:1173
 1:1174
 1:1175
 1:1176
 1:1177
 1:1178
 1:1179
 1:1180

1:1181
 1:1182
 1:1183
 1:1184
 1:1185
 1:1186
 1:1187
 1:1188
 1:1189
 1:1190

1:1191
 1:1192
 1:1193
 1:1194
 1:1195
 1:1196
 1:1197
 1:1198
 1:1199
 1:1200

1:1201
 1:1202
 1:1203
 1:1204
 1:1205
 1:1206
 1:1207
 1:1208
 1:1209
 1:1210

1:1211
 1:1212
 1:1213
 1:1214
 1:1215
 1:1216
 1:1217
 1:1218
 1:1219
 1:1220

1:1221
 1:1222
 1:1223
 1:1224
 1:1225
 1:1226
 1:1227
 1:1228
 1:1229
 1:1230

1:1231
 1:1232
 1:1233
 1:1234
 1:1235
 1:1236
 1:1237
 1:1238
 1:1239
 1:1240

1:1241
 1:1242
 1:1243
 1:1244
 1:1245
 1:1246
 1:1247
 1:1248
 1:1249
 1:1250

1:1251
 1:1252
 1:1253
 1:1254
 1:1255
 1:1256
 1:1257
 1:1258
 1:1259
 1:1260

1:1261
 1:1262
 1:1263
 1:1264
 1:1265
 1:1266
 1:1267
 1:1268
 1:1269
 1:1270

1:1271
 1:1272
 1:1273
 1:1274
 1:1275
 1:1276
 1:1277
 1:1278
 1:1279
 1:1280

KSTU § 23**Dnr 2024/000082****VA-verksamhetsområde för Hogenäs Hamn, del av Hovenäs 1:5 och Hovenäs 1:337****Kommunstyrelsens tekniska utskotts förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar om allmänt verksamhetsområde för vatten och spillvatten för Hogenäs Hamn, del av Hogenäs 1:5 och Hogenäs 1:337 enligt karta (bilaga 1) och förteckning (bilaga 2).

Förutsatt att Kommunfullmäktige beslutar om allmänt verksamhetsområde, beslutar Kommunstyrelsen för egen del att ge igångsättningstillstånd för utbyggnad av Hogenäs Hamn.

Sammanfattning

Utbyggnaden av området har påbörjats under 2024 och bedöms stå färdigt i slutet av 2024. En förutsättning för att tomterna ska kunna säljas är att dom kan anslutas till kommunalt vatten och spillvatten.

Verksamhetsområdet avser kvartersmark inom planområdet.

Detaljplanen för Hogenäs Hamn antogs 2009. I detaljplanen anges att de blivande fastigheterna ska anslutas till kommunalt vatten och avlopp. Endast spillvatten av "hushållskaraktär", dvs från personalkök och toaletter, kommer att anslutas. För eventuellt processavloppsvatten kommer särskild rening att krävas. För dagvatten byggs en lokal lösning med diken som avleds till en naturlig våtmark.

Detaljplanens illustration visar på sju (7) bildade fastigheter för industriändamål med cirka 46 000 kvadratmeters kvartersyta.

Konsekvensbeskrivning

Bildandet av verksamhetsområde är ett formellt beslut som i sig inte innebär någon ytterligare belastning på kommunens reningskapacitet.

Detta eftersom den aktuella marken ägs av Sotenäs kommun. Marken kommer att säljas när VA-situationen så tillåter eller med förbehåll avseende anslutning till spillvatten. Förvaltningen för diskussion med Sotenäs Vatten AB om en tidplan angående en lösning av kommunens VA-problem.

Förvaltningen gör bedömningen att de blivande fastigheternas anslutning till spillvattnet med hushållsliknande spillvatten från personalkök och toaletter endast marginellt påverkar den totala belastningen på reningsverken i kommunen. Flertalet av personalen som kommer att utföra arbetsuppgifter i området bor redan i kommunen. Detta är dock en fråga som hanteras inför eventuell försäljning av marken och i samråd med Sotenäs Vatten AB.

Forts. KSTU § 23

Ekonomi

Bildandet av verksamhetsområde är ett formellt beslut som i sig inte innebär någon ekonomisk konsekvens.

Däremot finansierar försäljning av fastigheter utbyggnaden av området. Sotenäs Vatten AB svarar för utbyggnaden av va-ledningar i området, något som finansieras med anläggningsavgifter.

Utbyggnaden har påbörjats genom att va-ledningar mm dras genom allmänna vägen, väg 872, från befintliga ledningar väster om vägen till planområdets infartsgata. Utbyggnaden av resterande del är planerad till hösten 2024. Om lösningen av spillvattenproblematiken dröjer riskerar industriområdet att vara outnyttjat under lång tid. Kommunen riskerar också att få betala va-anläggningsavgifter området till Sotenäs Vatten AB (cirka 6,6 mnkr).

Organisation och personal

Utbyggnaden sker med hjälp av en entreprenör som upphandlas gemensamt av kommunen och Sotenäs Vatten AB. Projektledaren är anställd av kommunen.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande VA-områden Hogenäs hamn – Tf. anläggningschef 2024-02-11

Detaljplan Hovenäs 1:5 mfl Hogenäs hamn 2009-01-13

Markförteckning fastigheter Hovenäs 1:5 och Hovenäs 1:337 - 2024-01-18.

Illustrationskarta Hovenäs 1:5 mfl Hogenäs hamn 2009-01-13

Skickas till

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande

Datum

Dnr

2024-02-11

KA 2024/82

Samhällsbyggnadsförvaltningen
Mats Tillander
Anläggningschef

VA-verksamhetsområde för Hogenäs Hamn, del av Hovenäs 1:5 och Hovenäs 1:337

Samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar om allmänt verksamhetsområde för vatten och spillvatten för Hogenäs Hamn, del av Hogenäs 1:5 och Hogenäs 1:337 enligt karta (bilaga 1) och förteckning (bilaga 2).

Förutsatt att Kommunfullmäktige beslutar om allmänt verksamhetsområde, beslutar Kommunstyrelsen för egen del att ge igångsättningstillstånd för utbyggnad av Hogenäs Hamn.

Sammanfattning

Utbyggnaden av området har påbörjats under 2024 och bedöms stå färdigt i slutet av 2024. En förutsättning för att tomterna ska kunna säljas är att dom kan anslutas till kommunalt vatten och spillvatten.

Verksamhetsområdet avser kvartersmark inom planområdet.

Beskrivning av ärendet

Detaljplanen för Hogenäs Hamn antogs 2009. I detaljplanen anges att de blivande fastigheterna ska anslutas till kommunalt vatten och avlopp. Endast spillvatten av "hushållskaraktär", dvs från personalkök och toaletter, kommer att anslutas. För eventuellt processavloppsvatten kommer särskild rening att krävas. För dagvatten byggs en lokal lösning med diken som avleds till en naturlig våtmark.

Detaljplanens illustration visar på sju (7) bildade fastigheter för industriändamål med ca 46 000 m² kvartersyta.

Konsekvensbeskrivning

Bildandet av verksamhetsområde är ett formellt beslut som i sig inte innebär någon ytterligare belastning på kommunens reningskapacitet.

Detta eftersom den aktuella marken ägs av Sotenäs kommun. Marken kommer att säljas när VA-situationen så tillåter eller med förbehåll avseende anslutning till spillvatten.

Förvaltningen för diskussion med Sotenäs Vatten AB om en tidplan angående en lösning av kommunens VA-problem.

Förvaltningen gör bedömningen att de blivande fastigheternas anslutning till spillvattnet med hushållsliknande spillvatten från personalkök och toaletter endast marginellt påverkar den totala belastningen på reningsverken i kommunen. Flertalet av personalen som kommer att utföra arbetsuppgifter i området bor redan i kommunen. Detta är dock en fråga som hanteras inför eventuell försäljning av marken och i samråd med Sotenäs Vatten AB.

Ekonomi

Bildandet av verksamhetsområde är ett formellt beslut som i sig inte innebär någon ekonomisk konsekvens.

Däremot finansierar försäljning av fastigheter utbyggnaden av området. Sotenäs Vatten AB svarar för utbyggnaden av va-ledningar i området, något som finansieras med anläggningsavgifter.

Utbyggnaden har påbörjats genom att va-ledningar mm dras genom allmänna vägen, väg 872, från befintliga ledningar väster om vägen till planområdets infartsgata. Utbyggnaden av resterande del är planerad till hösten 2024. Om lösningen av spillvattenproblematiken dröjer riskerar industriområdet att vara outnyttjat under lång tid. Kommunen riskerar också att få betala va-anläggningsavgifter området till Sotenäs Vatten AB (ca 6,6 mnkr).

Organisation och personal

Utbyggnaden sker med hjälp av en entreprenör som upphandlas gemensamt av kommunen och Sotenäs Vatten AB. Projektledaren är anställd av kommunen.

Beslutsunderlag

Detaljplan Hovenäs 1:5 mfl bilaga 1
Förteckning bilaga 2
Illustrationskarta bilaga 3

Beslutet skickas till

Sotenäs Vatten AB
Samhällsbyggnadschefen

Mats Tillander

Eveline Karlsson

Anläggningschef

Samhällsbyggnadschef

Bilaga 2 Förteckning

Följande mark föreslås ingå i verksamhetsområde för vatten och spillvatten inom Hogenäs Hamn, del av Hovenäs 1:5 och Hovenäs 1:337:

Mark	Tjänst
Kvartersmark inom planområdet	Vatten och spillvatten

KSAU § 29**Dnr 2023/000133****Samhällsutvecklingsprojekt Guleskär****Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut**

Kommunstyrelsens arbetsutskott sänder vidare ärendet till Kommunstyrelsen utan förslag till beslut.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen beslutade att ge kommundirektören i uppdrag att inleda ett detaljplanearbete för del av fastighet Gravarne 3:1 med flera, under förutsättning att detaljplanearbetet kan bedrivas med extern finansiering (2023-04-12 § 94). Detaljplanearbetet föreslås nu att ske i kommunal regi och omfatta ett större område, där kommunen bekostar delar av planarbetet och ansökan om tillstånd för vattenverksamhet.

Kungshamn Pelagic AB är intresserade av att ingå ett markanvisningsavtal, vilket ger företaget ensamrätt att under en begränsad tid och under givna villkor förhandla med kommunen om överlåtelse av ett markområde. Enligt sökande är området en optimal placering för att anlägga en industrilokal där pelagisk fisk kan tas emot och beredas.

Beskrivning av ärendet

Kungshamns Pelagic AB har genom Swedish Pelagic Federation (SPF), vilket är det pelagiska fiskets producentorganisation, inkommit med en förfrågan till kommunen om att utreda och ge besked om möjligheten till en utfyllnad samt färdigställande av tomtmark i anslutning till Guleskär industri- och hamnområde. Syftet med förfrågan är att anlägga en industrilokal där pelagisk fisk kan tas emot och beredas. Kungshamn bedöms av sökande vara en lämplig placering för mottagning av pelagisk fisk på västkusten, bland annat för djupet på hamnen och de stora möjligheterna till synergier med befintliga verksamheter i kommunen.

Planuppdrag

Planuppdragets syfte är att möjliggöra utveckling i anslutning till befintligt verksamhetsområde och skapa möjligheter för flera verksamheter med behov av vatten att etablera sig i området. Planuppdraget föreslås utökas för att möjliggöra en översyn av hela Guleskärsområdet med målsättningen att få en effektiv användning av marken och en bra trafiklösning. Vidare föreslås också att planarbetet sker i kommunal regi där kommunen bekostar delar av planarbetet och ansökan om tillstånd för vattenverksamhet.

Markanvisningsavtal

Kungshamn Pelagic AB har visat intresse av en markanvisning för området. Företagets avsikt är att tillsammans med kommunen verka för en utveckling av planområdet som leder till förverkligande av ökad svensk självförsörjning och beredskap samt möjliggörande för att skapa hemmahamn för pelagiska båtar inom området. En markanvisning innebär en överenskommelse mellan kommunen och Kungshamn Pelagic AB som ger ensamrätt att under en begränsad tid och under givna villkor förhandla med kommunen om överlåtelse av ett markområde. Anvisningsområdet avser cirka 12 000–15 000 kvm av ett område inom del av fastigheterna Gravarne 3:1 och Vägga Skärgård 1:1, på östra sidan av Guleskär.

Forts. KSAU § 29

Villkoren för en markanvisning regleras i ett markanvisningsavtal. Intentionen i ett markanvisningsavtal är att möjliggöra för en markförsäljning i enlighet med upprättat avtal efter detaljplanens antagande. Avtalet innebär dock inte att någon av parterna åtar sig att sälja eller köpa hela eller delar av markområdet. Ensamrätten att förhandla gäller inom maximalt fem år och under givna villkor i upprättat markanvisningsavtal. Senast på den dag då markanvisningen upphör ska köpeavtal som reglerar villkoren vid försäljningen av marken tecknas om parterna avser att marken ska överlåtas i enlighet med markanvisningsavtalet.

Vid ett kommande köp av mark i enlighet med markanvisningsavtalet har företaget uppgett att de har ett stort behov av tillträde till kaj för sin verksamhet med lastning och lossning av pelagisk fisk. I markanvisningsavtal är parternas avsikt att företagets förutsättningar för nyttjande av kaj regleras i kommande avtal mellan parterna. I första hand är parternas avsikt att möjliggöra för en eventuell nybyggnation av kaj i söder om Guleskär om det bedöms lämpligt utifrån bland annat förutsättningar i den kommande detaljplanen. Utifrån nuvarande förutsättningar bedöms i andra hand att kajområde om cirka 70 meter av den södra delen av befintliga kajen på västra sidan om Guleskär som lämpligt område.

Mellan kajområdet och anvisningsområdet avses vidare att upprätta en rättighet för ledningar på kommunal mark med lämplig ledningsdragning utifrån förutsättningarna i kommande detaljplan. Ledningarna ska nyttjas för transport av lossad pelagisk fisk.

Konsekvensbeskrivning

Planuppdrag

En utökning av verksamheterna på Guleskär kan innebära ökade transporter genom Kungshamn, vilket kan skapa en negativ inverkan på den sociala miljön med exempelvis ökade bullernivåer från tung trafik. Inom Vinnova-projektet Hållbar hamn, *Guleskär Systemdemonstrator för cirkulär ekonomi och nationell resiliens* pågår för närvarande en trafikkartläggning över Guleskärsområdet. Genom en smart placering av verksamheter på Guleskär kan trafikbelastningen minska, även om industrier tillkommer på området.

I stabilitetskartering från år 2014 är markområdet längs Hamngatan utpekat som område som översiktligt inte kan klassas som tillfredsställande stabilt eller område som är otillräckligt utrett. Vidare anges att en detaljerad stabilitetsutredning bedöms speciellt angeläget.

Direktanvisning

Markanvisningsavtalet innebär en direktanvisning av mark utan föregående urvalsprocess eftersom utvald intressent inkommit med ett förslag där ett normalt förfarande inte antas ge bättre förslag. Andra markanvisningsmetoder riskerar att försena och sannolikt fördyra processen. Företagets avsikt med markområdet bedöms gynna kommunens utveckling utifrån möjligheten till en ökad folkmängd, kompetensförsörjning och hållbar utveckling. Verksamheten stämmer också väl överens med de parametrar som framgår av de beslutade riktlinjerna vid försäljning eller upplåtelse av detaljplanerad industrimark (KS 2022-09-14 §125). Det aktuella området är särskilt gynnsamt med tanke på djupet i hamnen som gör att större fartyg kan komma in till kaj.

Forts. KSAU § 29

Ekonomi

En grov kostnadsberäkning från år 2023 är cirka 8 mnkr för planarbete och ansökan om vattenverksamhet enligt 11 kap. 9 § MB. Kommunen avser ansöka om bidrag för cirka 5 mnkr från externa aktörer och stödprogram relaterade till utveckling av till exempel fiskehamnar.

Detaljplanarbetet föreslås ske i kommunal regi där kommunen bekostar delar av planarbetet. Kommunens avsikt är att utbyggnaden av planområdet ska finansieras av bidrag från extern part.

Markanvisningsavgift

Med anledning av projektets omfattning och de risker det medför att genomföra en planprocess i kommunal regi har kommunen tillsammans med byggherren överenskommit om markanvisningsavgift om 2 mnkr. Vid ett återtagande av markanvisningen eller om projektet avbryts under avtalstiden återbetalas 50 procent av markanvisningsavgiften till Kungshamns Pelagic AB. Den överenskomna markanvisningsavgiften överskrider 5 procent av tänkt försäljningspriset som kommunens riktlinjer för markanvisning och exploateringsavtal anger. Markanvisningsavgiften räknas sedan av på köpeskillingen vid en överlåtelse av marken i enlighet med markanvisningsavtalet.

Markanvisningsavgiften ska ses som en ersättning till kommunen för att den anvisade marken är låst under en angiven tid för ett specifikt bolag, som i sin tur har ensamrätt att pröva förutsättningarna att bebygga och förvärva marken. Att avgiften erläggs till kommunen är även att betrakta som en symbol för att bolaget tar ett aktivt ansvar för att inom angiven tid utveckla sitt projekt på platsen.

Hållbar utveckling

Planuppdraget och markanvisningen är i linje med det arbete som pågår för utveckling av Guleskär inom Interreg projektet *Skandinaviska cirkulära industriparker* och inom Vinnova projekt *Hållbar hamn, Guleskär Systemdemonstrator för cirkulär ekonomi och nationell resiliens*.

Genom att utveckla Guleskärs industriområde och bygga ut hamnkapaciteten skapar vi möjligheter för framtidens industrier där fokus på hållbarhet och cirkularitet kommer vara avgörande faktorer för att behålla och attrahera företag. Sotenäs kommun och näringsliv tar steget in i framtidens miljömässiga och ekonomiska industrilösningar där sektorsöverskridande marina branscher skapar lokal tillväxt, motståndskraft och utveckling utan att äventyra viktiga miljömässiga och sociala värden.

Regelverk

Riktlinjer för markanvisning och exploateringsavtal KF 2017-09-21 § 100.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande – Samhällsutvecklingsprojekt Guleskär – Mark- och exploateringsingenjör
2024-03-20

Markanvisningsavtal Kungshamn Pelagic signerat 2024-03-20

Forts. KSAU § 29

Skickas till

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande

Datum

2024-03-20

Dnr

KA 2023/000133

Samhällsbyggnadsförvaltningen
Emelie Andersson, 0523-66 46 24
emelie.andersson@sotenas.se
Mark- och exploateringsingenjör

Samhällsutvecklingsprojekt, Guleskär

Samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen inleder ett detaljplanearbete för del av fastigheten Gravarne 3:1 med flera.

Kommunstyrelsen godkänner upprättat markanvisningsavtal med Kungshamn Pelagic AB signerat av bolaget 2024-03-20.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen beslutade 2023-04-12 § 94 att ge kommundirektören i uppdrag att inleda ett detaljplanearbete för del av fastighet Gravarne 3:1 med flera, under förutsättning att detaljplanearbetet kan bedrivas med extern finansiering. Detaljplanearbetet föreslås nu att ske i kommunal regi och omfatta ett större område, där kommunen bekostar delar av planarbetet och ansökan om tillstånd för vattenverksamhet.

Kungshamn Pelagic AB är intresserade av att ingå ett markanvisningsavtal, vilket ger företaget ensamrätt att under en begränsad tid och under givna villkor förhandla med kommunen om överlåtelse av ett markområde. Enligt sökande är området en optimal placering för att anlägga en industrilokal där pelagisk fisk kan tas emot och beredas.

Beskrivning av ärendet

Kungshamns Pelagic AB har genom Swedish Pelagic Federation (SPF), vilket är det pelagiska fiskets producentorganisation, inkommit med en förfrågan till kommunen om att utreda och ge besked om möjligheten till en utfyllnad samt färdigställande av tomtmark i anslutning till Guleskär industri- och hamnområde. Syftet med förfrågan är att anlägga en industrilokal där pelagisk fisk kan tas emot och beredas. Kungshamn bedöms av sökande vara en lämplig placering för mottagning av pelagisk fisk på västkusten, bland annat för djupet på hamnen och de stora möjligheterna till synergier med befintliga verksamheter i kommunen.

Planuppdrag

Kommunstyrelsen beslutade 2023-04-12 § 94 att ge kommundirektören i uppdrag att inleda ett detaljplanearbete för del av fastighet Gravarne 3:1 med flera, under förutsättning att detaljplanearbetet kan bedrivas med extern finansiering. Planuppdragets syfte är att möjliggöra utveckling i anslutning till befintligt verksamhetsområde och skapa möjligheter för flera verksamheter med behov av vatten att etablera sig i området. Planuppdraget föreslås utökas för att möjliggöra en översyn av hela Guleskärsområdet med målsättningen att få en effektiv användning av marken och en bra trafiklösning. Vidare föreslås också att planarbetet sker i kommunal regi där kommunen bekostar delar av planarbetet och ansökan om tillstånd för vattenverksamhet.

Nytt förslag på område för planuppdrag

Tidigare område för planuppdrag

Markanvisningsavtal

Kungshamn Pelagic AB har visat intresse av en markanvisning för området. Företagets avsikt är att tillsammans med kommunen verka för en utveckling av planområdet som leder till förverkligande av ökad svensk självförsörjning och beredskap samt möjliggörande för att skapa hemmahamn för pelagiska båtar inom området. En markanvisning innebär en överenskommelse mellan kommunen och Kungshamn Pelagic AB som ger ensamrätt att under en begränsad tid och under givna villkor förhandla med kommunen om överlåtelse av ett markområde. Anvisningsområdet avser ca 12 000–15 000 kvm av det ungefärligt rödmärkade området inom del av fastigheterna Gravarne 3:1 och Vägga Skärgård 1:1, på östra sidan av Guleskär.

Anvisningsområde och område för kaj

Villkoren för en markanvisning regleras i ett markanvisningsavtal. Intentionen i ett markanvisningsavtal är att möjliggöra för en markförsäljning i enlighet med upprättat avtal efter detaljplanens antagande. Avtalet innebär dock inte att någon av parterna åtar sig att sälja eller köpa hela eller delar av markområdet. Ensamrätten att förhandla gäller inom maximalt fem år och under givna villkor i upprättat markanvisningsavtal. Senast på den dag då markanvisningen upphör ska köpeavtal som reglerar villkoren vid försäljningen av marken tecknas om parterna avser att marken ska överlåtas i enlighet med markanvisningsavtalet.

Vid ett kommande köp av mark i enlighet med markanvisningsavtalet har företaget uppgett att de har ett stort behov av tillträde till kaj för sin verksamhet med lastning och lossning av pelagisk fisk. I markanvisningsavtal är parternas avsikt att företagets förutsättningar för nyttjande av kaj regleras i kommande avtal mellan parterna. I första hand är parternas avsikt att möjliggöra för en eventuell nybyggnation av kaj i söder om Guleskär om det bedöms lämpligt utifrån bland annat förutsättningar i den kommande detaljplanen. Utifrån nuvarande förutsättningar bedöms i andra hand att kajområde om ca 70 m av den södra delen av befintliga kajen på västra sidan om Guleskär som lämpligt område, se blå markering i kartan ovan.

Mellan kajområdet och anvisningsområdet avses vidare att upprätta en rättighet för ledningar på kommunal mark med lämplig ledningsdragnings utifrån förutsättningarna i kommande detaljplan. Ledningarna ska nyttjas för transport av lossad pelagisk fisk.

Konsekvensbeskrivning

Planuppdrag

En utökning av verksamheterna på Guleskär kan innebära ökade transporter genom Kungshamn, vilket kan skapa en negativ inverkan på den sociala miljön med exempelvis ökade bullernivåer från tung trafik. Inom Vinnova-projektet Hållbar hamn, *Guleskär Systemdemonstrator för cirkulär ekonomi och nationell resiliens* pågår för närvarande en trafikkartläggning över Guleskärsområdet. Genom en smart placering av verksamheter på Guleskär kan trafikbelastningen minska, även om industrier tillkommer på området.

I stabilitetskartering från år 2014 är markområdet längs Hamngatan utpekade som område som översiktligt inte kan klassas som tillfredsställande stabilt eller område som är otillräckligt utrett. Vidare anges att en detaljerad stabilitetsutredning bedöms speciellt angeläget.

Direktanvisning

Markanvisningsavtalet innebär en direktanvisning av mark utan föregående urvalsprocess eftersom utvald intressent inkommit med ett förslag där ett normalt förfarande inte antas ge bättre förslag. Andra markanvisningsmetoder riskerar att försena och sannolikt fördyra processen. Företagets avsikt med markområdet bedöms gynna kommunens utveckling utifrån möjligheten till en ökad folkmängd, kompetensförsörjning och hållbar utveckling. Verksamheten stämmer också väl överens med de parametrar som framgår av de beslutade riktlinjerna vid försäljning eller upplåtelse av detaljplanerad industrimark, KS 2022-09-14 §125. Det aktuella området är särskilt gynnsamt med tanke på djupet i hamnen som gör att större fartyg kan komma in till kaj.

Ekonomi

En grov kostnadsberäkning från år 2023 är ca 8 miljoner kr för planarbete och ansökan om vattenverksamhet enligt MB 11 kap. 9 §. Kommunen avser ansöka om bidrag för cirka 5 miljoner kronor från externa aktörer och stödprogram relaterade till utveckling av till exempel fiskehamnar.

Detaljplanarbetet föreslås ske i kommunal regi där kommunen bekostar delar av planarbetet. Kommunens avsikt är att utbyggnaden av planområdet ska finansieras av bidrag från extern part.

Markanvisningsavgift

Med anledning av projektets omfattning och de risker det medför att genomföra en planprocess i kommunal regi har kommunen tillsammans med byggherren överenskommit om markanvisningsavgift om 2 miljoner kronor. Vid ett återtagande av markanvisningen eller om projektet avbryts under avtalstiden återbetalas 50 % av markanvisningsavgiften till Kungshamns Pelagic AB. Den överenskomna markanvisningsavgiften överskrider 5% av tänkt försäljningspriset som kommunens riktlinjer för markanvisning och exploateringsavtal anger. Markanvisningsavgiften räknas sedan av på köpeskillingen vid en överlåtelse av marken i enlighet med markanvisningsavtalet.

Markanvisningsavgiften ska ses som en ersättning till kommunen för att den anvisade marken är låst under en angiven tid för ett specifikt bolag, som i sin tur har ensamrätt att pröva förutsättningarna att bebygga och förvärva marken. Att avgiften erläggs till kommunen är även att betrakta som en symbol för att bolaget tar ett aktivt ansvar för att inom angiven tid utveckla sitt projekt på platsen.

Hållbar utveckling

Planuppdraget och markanvisningen är i linje med det arbete som pågår för utveckling av Guleskär inom Interreg projektet *Skandinaviska cirkulära industriparker* och inom Vinnova projekt *Hållbar hamn, Guleskär Systemdemonstrator för cirkulär ekonomi och nationell resiliens*.

Genom att utveckla Guleskärs industriområde och bygga ut hamnkapaciteten skapar vi möjligheter för framtidens industrier där fokus på hållbarhet och cirkularitet kommer vara avgörande faktorer för att behålla och attrahera företag. Sotenäs kommun och näringsliv tar steget in i framtidens miljömässiga och ekonomiska industrilösningar där sektorsöverskridande marina branscher skapar lokal tillväxt, motståndskraft och utveckling utan att äventyra viktiga miljömässiga och sociala värden.

Regelverk

- Riktlinjer för markanvisning och exploateringsavtal, KF 2017-09-21 §100

Beslutsunderlag

- Markanvisningsavtal, signerat av Kungshamns Pelagic AB 2024-03-20

Beslutet skickas till

Sökande
Tf Chef näringsliv och utveckling
Plan- och byggchef
Planhandläggare
Mark- och exploateringsingenjör

Emelie Andersson
Mark- och exploateringsingenjör

David Fransson
Plan- och byggchef

MARKANVISNINGSAVTAL

mellan
Sotenäs kommun
och
Kungshamns Pelagic AB

Avseende anvisningsområde för utveckling av del av fastigheterna Gravarne 3:1 och
Vägga Skärgård 1:1 för industri- och hamnområde
2024-03-15

DEFINITIONER

Byggherren	Avser i Markanvisningsavtalet: Kungshamns Pelagic AB (org. nr 559434–7287) Fiskebäckshamn 32, 426 58 Västra Frölunda
Kommunen	Avser i Avtalet Sotenäs kommun (org. nr 212000–1322), 456 80 Kungshamn
Avtal	Avser detta Avtal jämte bilagor.
Avtalsdagen	Avser i Avtalet dagen när Kommunens beslut att anta Avtalet vinner laga kraft.
Avtalstid	Avser i Avtalet tiden från Avtalsdagen och fram till ett (1) år efter den dag detaljplanen vunnit laga kraft och tillstånd för vattenverksamhet erhållits, dock maximalt fem (5) år från Avtalsdagen.
Anvisningsområdet	Avser i Avtalet det markområde inom del av fastigheterna Gravarne 3:1 och Vägga Skärgård 1:1 i enlighet med vad som framgår av röd markering, se bilaga 1.
Detaljplanen	Avser i Avtalet ej antagen detaljplan för det område som omfattas av planbesked, se bilaga 2.

1 PARTER

- 1.1 Detta Avtal har träffats mellan:
Sotenäs kommun (org.nr. 212000–1322), 456 80 Kungshamn, och
Kungshamns Pelagic AB (org. nr 559434–7287), Fiskebäckshamn 32, 426 58 Västra Frölunda
Kommunen och Byggherren benämns nedan var för sig som "Part" och gemensamt som
"Parterna".

2 MARKANVISNING

- 2.1 Anvisningsområdet ligger inom del av fastigheterna Gravarne 3:1 och Vägga Skärgård 1:1 på östra sidan om Guleskär i enlighet med vad som framgår av ungefärlig röd markering, se bilaga 1. Markanvisningen innebär att Byggherren genom detta Avtal ges ensamrätt att förhandla med Kommunen om överlåtelse av 12 000–15 000 kvm industrimark inom Anvisningsområdet.
- 2.2 Ensamrätten att förhandla gäller från Avtalsdagen och fram till ett (1) år efter den dag detaljplanen vunnit laga kraft och tillstånd för vattenverksamhet erhållits, dock maximalt fem (5) år från Avtalsdagen. Kommunen kan efter beslut i Kommunstyrelsen medge en förlängning av markanvisningen förutsatt att byggherren aktivt har drivit projektet och förseningen inte beror på byggherren.
- 2.3 Markanvisningsavgift om två miljoner (2 000 000) kronor för området erläggs till kommunen på Avtalsdagen. Markanvisningsavgiften räknas av från köpeskillingen vid överlåtelse av Anvisningsområdet till Byggherren under avtalstiden. Kommunen är inte återbetalningsskyldig av markanvisningsavgift till Byggherren om betald markanvisningsavgift överstiger slutgiltig köpeskillingen vid en ev. överlåtelse av marken.
- 2.4 Parterna är införstådda med att Avtalet inte innebär att Byggherren innehar option eller någon rätt till förköp av Anvisningsområdet. Avtalet innebär inte heller att Byggherren ges någon nyttjanderätt till Anvisningsområdet.

3 MÅLSÄTTNING

Parterna ska tillsammans verka för att området enligt bilaga 2 detaljplaneläggs för att utöka befintligt industri- och/eller hamnområde. Intentionen i markanvisningsavtalet är att möjliggöra för en markförsäljning i enlighet med upprättat markanvisningsavtal efter detaljplanens antagande.

Byggherrens avsikt med anvisningsområdet är att etablera en eller flera anläggningar för mottagning och beredning av pelagisk fisk. Parterna ska tillsammans verka för en utveckling av planområdet som leder till förverkligande av ökad svensk självförsörjning och beredskap samt möjliggörande för att skapa hemmahamn för pelagiska båtar inom området.

4 PROJEKTSPECIFIKA VILLKOR

För markanvisningen gäller följande projektspecifika villkor:

- 4.1 Utfyllnad av vattenområde kräver ansökan om vattenverksamhet enligt MB 11 kap. 9§. Processen genomförs utanför detaljplanearbetet.
- 4.2 Byggherren är medvetet om utredningar av bl.a.:
 - geoteknik,
 - markmiljö,
 - marinbiologisk utredning,
 - trafikutredning,
 - riskutredning för transport av farligt gods,
 - buller,
 - marinarkeologisk utredning,
 - VA/dagvattenhantering/skyfall,
 - påverkan och åtgärder vid stigande havsnivå

eller andra utredningar inom planprocessen kan påverka möjligheten att utveckla Anvisningsområdet och att exploateringen är beroende av Detaljplanens slutgiltiga utformning.

5 PLANUPPDRAG

- 5.1 Det aktuella området är i nuläget till stor del detaljplanelagt. Gällande detaljplaner tillåter i huvudsak hamnverksamhet och småindustri.
- 5.2 Kommunstyrelsen har beslutat om ett planuppdrag för bland annat Anvisningsområdet, se bilaga 2. Detaljplanearbetet sker i kommunal regi.

Planuppdragets syfte är att möjliggöra utveckling i anslutning till befintligt verksamhetsområde och skapa möjligheter för flera verksamheter med behov av vatten att etablera sig i området. Kommande planarbete avser bland annat utreda möjligheten till att detaljplanelägga en del av vattenområdet söder samt öster om Guleskär med användning industri- och/eller hamn för att möjliggöra utfyllnad av vattenområdet. Vidare genomförs en översyn av hela Guleskärsområdet med målsättningen att få en effektiv användning av marken och en förbättrad trafiklösning.

6 VILLKOR FÖR AVTALETS GILTIGHET

- 6.1 Avtalet vinner giltighet endast under förutsättning av att:

Kommunstyrelsen i Kommunen, genom beslut som sedermera vinner laga kraft senast 2024-12-31, godkänner Avtalet och beslutar om nytt planuppdrag som omfattar Anvisningsområdet.

Kommunfullmäktige i Kommunen genom beslut som sedermera vinner laga kraft senast 2024-12-31 beslutar om allmänt verksamhetsområde för vatten och spillvatten för anvisningsområdet.

För det fall samtliga villkor i denna punkt inte har uppfyllts är Avtalet utan verkan mellan Parterna. Ingen Part ska i anledning härav ha rätt till någon ersättning från den andra Parten.

7 FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR KOMMANDE MARKÖVERLÅTELSE

- 7.1 Avtalet innebär inte att någon av Parterna åtar sig att sälja eller köpa hela eller delar av Anvisningsområdet.
- 7.2 Senast på den dag då markanvisningen upphör ska avtal om köp (köpeavtal) upprättas. Storlek och utformning av den kommande fastigheten fastställs i samband med upprättande av ett kommande köpeavtal. Om köpeavtal inte träffas har kommunen rätt att göra en ny markanvisning till annan part.
- 7.3 Parterna är överens om att en eventuell överlåtelse ska ske till det marknadsmässiga pris som föreligger vid tidpunkten för köpeavtalets ingående. Köpeskillningens slutliga bestämmande kommer således att regleras i ett kommande köpeavtal, och bestämmas med hänsyn till bl.a. Detaljplanens slutgiltiga utformning och Anvisningsområdets omfattning utifrån en utförd fastighetsvärdering av marken.
- 7.4 Vid ett eventuellt köp av mark villkoras kommande köpeavtal med en byggnadsskyldighet samt ett återgångsvillkor om villkoren inte uppfylls inom maximalt 24 månader från dess att miljötillstånd för verksamheten vunnit laga kraft. Som fullgjord byggnadsplikt räknas att bottenplatta, eller motsvarande byggnadskonstruktion, för permanent byggnad avsedd för industriändamål färdigställts.

8 ÖVRIGA AVTAL

8.1 Planavtal och genomförandeavtal

Parternas kostnads- och ansvarsförhållande för framtagande av Detaljplanen och för Detaljplanens genomförande regleras i separata avtal.

8.2 Tillgång till kaj

I samband med ett kommande markköp i enlighet med villkoren i markanvisningsavtalet är parternas avsikt att säkerställa att bolaget har tillträde till kaj för sin verksamhet med lastning och lossning av pelagisk fisk. Förutsättningarna för nyttjande av kaj regleras i kommande avtal mellan parterna.

I första hand är parternas avsikt att möjliggöra för en eventuell nybyggnation av kaj i söder om Guleskär om det bedöms lämpligt utifrån bland annat förutsättningar i den kommande detaljplanen. Utifrån nuvarande förutsättningar bedöms i andra hand att kajområde om ca 70 m av den södra delen av den befintliga kajen på västra sidan om Guleskär som lämpligt område, se blå markering i kartan i bilaga 1. Kommunen respektive Byggherren har i sådana fall rätt att nyttja större del av den befintliga kajen efter dialog med motparten för att lägga till fartyg av storlek som annars inte ryms inom respektive del av kajen.

Parterna avser vidare att upprätta en rättighet för ledningar på kommunal mark mellan kaj och den kommande fastigheten med lämplig ledningsdragnings utifrån förutsättningarna i kommande detaljplan. Ledningarna ska nyttjas för transport av lossad pelagisk fisk.

9 FASTIGHETSILDNING

- 9.1 Fastighetbildningsåtgärder med anledning av Detaljplanens slutgiltiga utformning regleras i kommande köpeavtal samt avtal om exploatering.

10 ÅTERTAGANDE OCH AVBRUTET PROJEKT

10.1 Återtagande av markanvisningen

Om Parterna inte kommer överens om formerna och villkoren för överlåtelsen av markområdet äger Kommunen rätt att återta markanvisningen. Vid återtagande av markanvisningen äger Byggherren rätt till återbetalning av 50 % av markanvisningsavgiften. Byggherren har inte rätt till annan ersättning eller någon rätt till ny markanvisning om Avtalet avbryts eller upphör.

Detsamma gäller om Byggherren skriftligen med mottagningsbevis meddelar Kommunen om att Byggherren avstår från att utnyttja markanvisningen eller uppenbart inte avser/förmår att genomföra projektet i den takt eller på det sätt som avses.

10.2 Avbrutet projekt

Om planarbetet avbryts till följd av beslut under planprocessen alternativt om Detaljplanen inte antas eller inte vinner laga kraft äger Kommunen rätt att avbryta projektet. En förutsättning för projektet är också att erforderliga bidrag för planarbete och plangenomförande erhålls om så inte sker har Kommunen rätt att avbryta projektet.

Vid avbrutet projekt äger Byggherren rätt till återbetalning av 50 % av markanvisningsavgiften. Byggherren har inte rätt till annan ersättning eller rätt till ny markanvisning om Avtalet avbryts eller upphör.

11 FULLSTÄNDIG REGLERING

- 11.1 Avtalet med dess bilagor utgör Parternas fullständiga reglering av alla frågor som Avtalet berör. Alla skriftliga eller muntliga åtaganden och utfästelser som föregått Avtalet ersätts av innehållet i detta Avtal med bilagor.

12 ÄNDRINGAR OCH TILLÄGG

- 12.1 Ändringar i och tillägg till detta avtal ska för att vara bindande upprättas skriftligen och undertecknas av båda parter. För Kommunens del ska ändringarna godkännas av kommunstyrelsen.

13 ÖVERLÅTELSE AV AVTALET

- 13.1 Byggherren får inte utan skriftligt godkännande från Kommunen, överlåta Avtalet eller delar av Avtalet. Detta gäller även överlåtelse till närstående företag.

14 OGILTIGHET

14.1 För det fall tvist uppstår avseende ett eller några villkor i detta avtal eller om ett eller några villkor skulle visa sig strida mot tvingande lag ska avtalet i övrigt fortfarande gälla.

15 TVISTELÖSNING

15.1 Tvist rörande tolkning eller tillämpning av detta Avtal ska avgöras av allmän domstol med tillämpning av svensk rätt med undantag för svenska lagvalsregler.

16 KONTAKTPERSONER

16.1 Kontaktpersoner för Kommunen är Mark- och exploateringsgruppen.
Kontaktperson för Byggherren är Anton Paulrud.
Om kontaktpersonerna ändras ska den andra Parten utan dröjsmål skriftligen meddelas.

Avtalet har upprättats i två exemplar av vilka Parterna erhållit var sitt.

Sotenäs kommun

Kungshamn Pelagic AB

Kungshamn den _____

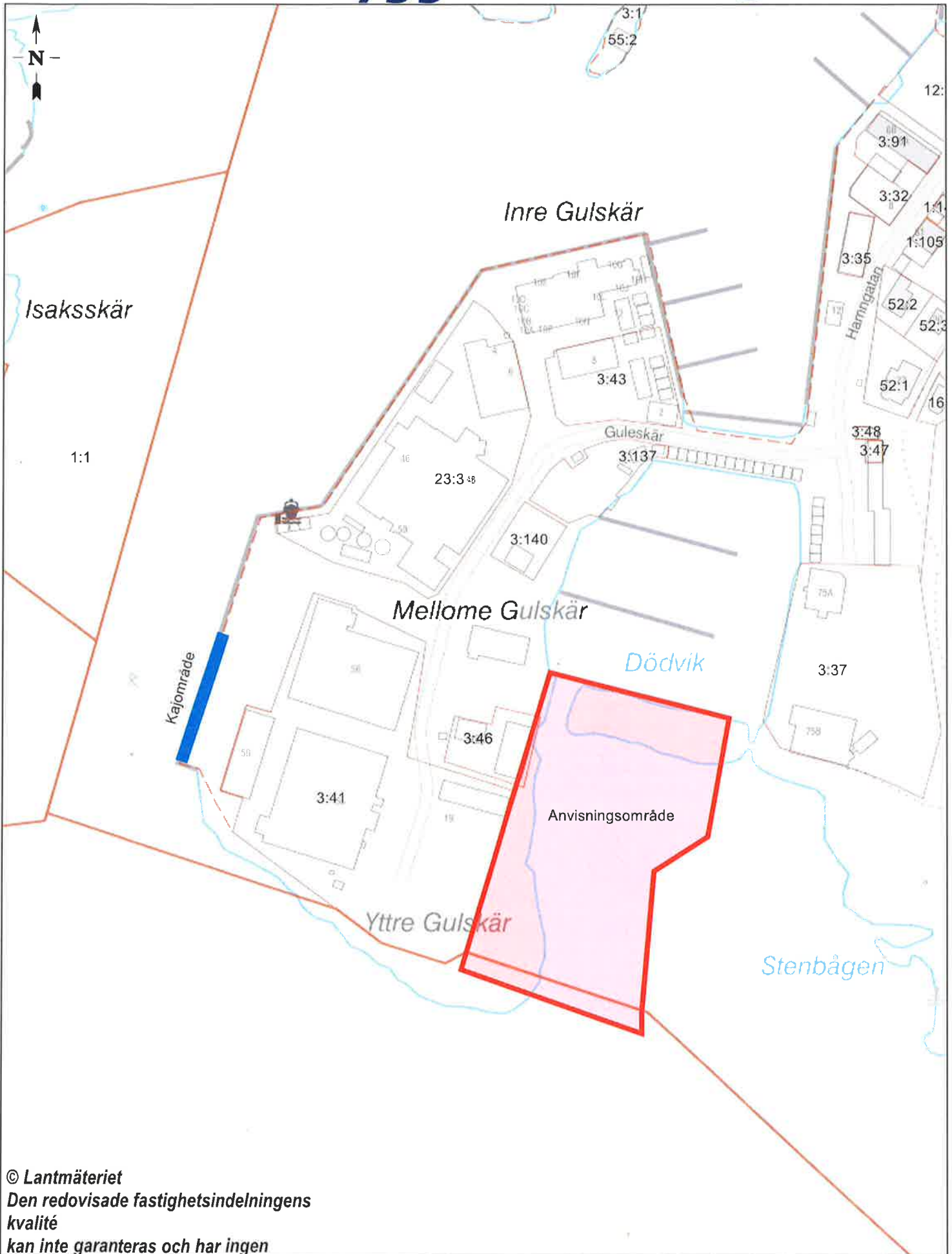
SMÖGEN den 20/3-2024

Namnförtydligande

ANTON PAULRUD

Namnförtydligande

© Lantmäteriet
Den redovisade fastighetsindelningens
kvalité
kan inte garanteras och har ingen

öattsverkan meter 200

2024-01-25

Skala 1:2500

KS § 94**Dnr 2023/000355****Planuppdrag för del av Gravarne 3:1 m.fl., Guleskär industri- och hamnområde****Sammanfattning**

Byggnadsnämnden föreslår att Kommunstyrelsen beslutar att ge samhällsbyggnadschefen i uppdrag att inleda ett detaljplanearbete för del av fastigheten Gravarne 3:1 m.fl., med syfte att pröva möjligheten att utöka befintligt industri- och hamnområde.

SPF, Swedish Pelagic Federation, vilka är det pelagiska fiskets producentorganisation, har inkommit med en förfrågan till kommunen om att utreda och ge besked om möjligheten till en utfyllnad samt färdigställande av tomtmark i anslutning till Guleskär industri- och hamnområde.

Syftet med förfrågan är att man önskar anlägga en industrilokal där pelagisk fisk kan tas emot och beredas. Kungshamn har en lämplig placering för mottagning av pelagisk fisk på västkusten, bland annat för djupet på hamnen och de stora möjligheterna till synergier med befintliga verksamheter i kommunen.

Samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer att ärendet följer översiktsplanens intentioner eftersom planuppdraget syftar till att möjliggöra utveckling i anslutning till befintligt verksamhetsområde och skapa möjligheter för verksamheter med behov av vatten att etablera sig i området. Det aktuella området är särskilt gynnsamt med tanke på djupet i hamnen som gör att större fartyg kan komma in till kaj.

I ett planarbete bör bl.a. följande särskilt utredas: Geoteknik, markmiljö, marinbiologisk utredning, trafikutredning, riskutredning för transport av farligt gods, buller, marinarkeologisk utredning, VA/dagvattenhantering/skyfall, påverkan och åtgärder vid stigande havsnivå. Ytterligare utredningar kan behövas under planprocessen.

Beslutsunderlag

Planhandläggarens tjänsteutlåtande 2023-02-28

Förfrågan från Swedish Pelagic Federation

Byggnadsnämndens protokoll 2023-03-23 § 55

Yrkande

Dan Christensson (M), Britt Lindgren (C), Kerstin Nilsson (S) och Jan-Olof Larsson (S) föreslår bifall till byggnadsnämndens förslag.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på Byggnadsnämndens förslag och finner att Kommunstyrelsen antar detta.

Forts. KS § 94**Kommunstyrelsens beslut**

Kommunstyrelsen besluta att ge kommundirektören i uppdrag att inleda ett detaljplanearbete för del av fastighet Gravarne 3:1 m.fl., under förutsättning att detaljplanearbetet kan bedrivas med extern finansiering.

Skickas till

Sökande
Plan- och byggchef
Planarkitekt
Samhällsbyggnadschef
Kommundirektör

KSAU § 31**Dnr 2023/000003****Årsredovisning Sotenäs kommun 2023 med ombudsinstruktioner bolag****Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut**

Kommunfullmäktige fastställer resultaträkning, balansräkning samt förvaltningsberättelse och i övrigt godkänna årsredovisningen Sotenäs kommun 2023 daterad 2023-03-19.

Kommunfullmäktige godkänner upprättade slutredovisningar 2023.

Kommunfullmäktige beslutar att ombudet för kommunens räkning godkänner för 2023;

- Resultat- och balansräkning
- Föreslagen disposition av resultat
- Ansvarsfrihet för respektive styrelseledamöter
- Ansvarsfrihet för respektive VD

avseende kommunala bolagen Sotenäs Vatten AB, Sotenäsbostäder AB, Sotenäs Rehabcenter AB samt Rambo AB.

Sammanfattning

Ekonomiavdelningen har upprättat årsredovisning för verksamhetsåret 2023. I handlingen ingår ombudsinstruktion till ägarombud om hur de ska rösta på bolagens kommande årsstämma i bolagen.

I koncernen ingår förutom kommunen även Sotenäsbostäder AB (100 %), Sotenäs Vatten AB (100 %), Stiftelsen Industrihus i Sotenäs kommun (100 %), Sotenäs RehabCenter AB (100 %) och Rambo AB (25 %).

Det ekonomiska resultatet för kommunkoncernen 2023 uppgick till ett överskott på 16,0 mnkr, vilket är en försämring jämfört med föregående år med 19 mnkr.

Sotenäs kommuns resultat för år 2023 uppgick till 14,6 mnkr, vilket är 14,3 mnkr sämre jämfört med föregående år och 26,9 mnkr bättre än budget.

Kommunkoncernens investeringsnetto uppgick till 197,2 mnkr.

Utifrån Kommunfullmäktiges riktlinjer gör Kommunstyrelsen bedömningen att god ekonomisk hushållning har uppnåtts under räkenskapsåret då majoriteten av verksamhetsmålen bedöms vara uppfyllda under året. Samtliga finansiella mål bedöms vara uppfyllda under räkenskapsåret.

Beskrivning av ärendet

Det ekonomiska resultatet för kommunkoncernen 2023 uppgick till ett överskott på 16,0 mnkr, vilket är en försämring jämfört med föregående år med 19 mnkr. Sotenäs kommuns resultat för år 2023 uppgick till 14,6 mnkr, vilket är 14,3 mnkr sämre jämfört med föregående år och 26,9 mnkr bättre än budget.

Årets resultat efter balanskravsjustering uppgår till 13,8 mnkr. Ingen avsättning till resultatutjämningsreserven görs då den maximal får uppgå till 20 mnkr, och därmed redan är fylld.

Forts. KSAU § 31

Kommunkoncernens investeringsnetto uppgick till 197,2 mnkr. Största investeringsvolymen hade Rambo, följt av Sotenäs kommun. Kommunens investeringsnetto uppgick till 54,0 mnkr och har skattefinansierats upp till 91 procent.

Större färdigställda projekt under året, inom den skattefinansierade verksamheten, ska slutredovisas. Under året har fyra projekt färdigställts vilka är asfaltering/beläggningsarbeten, hygienvårdsanläggning på Malmön, takomläggning Kompetenscentrum och en släckbil till räddningstjänsten. Dessa uppföljningar redovisas som bilagor till årsredovisningen.

Långfristiga skulder uppgår i kommunkoncernen till 1 005,4 mnkr (föregående år 996,0 mnkr), en ökning med 9,4 mnkr jämfört med 2022. Ökningen avser nyupplåning hos Rambo AB och Sotenäs Vatten AB samt långfristid leasingskuld.

Kommunkoncernens soliditet enligt balansräkningen är oförändrad jämfört med föregående år och uppgår till 36,0 procent. Kommunens soliditet sjunker och uppgår till 70 procent (73 procent).

Utifrån kommunfullmäktiges riktlinjer gör kommunstyrelsen bedömningen att god ekonomisk hushållning har uppnåtts under räkenskapsåret då majoriteten av verksamhetsmålen bedöms vara uppfyllda under året. Samtliga finansiella mål bedöms vara uppfyllda under räkenskapsåret.

God ekonomisk hushållningen ur ett finansiellt perspektiv bedöms uppfyllas för mandatperioden 2023–2026. Det goda resultatet bidrar därtill för en långsiktigt hållbar ekonomi och skapar handlingsberedskap för utveckling av samhällsservicen även kommande år. Det minskar även behovet av låneupptagning inför kommande års höga investeringsutgifter.

Kommunfullmäktige (bolagens aktieägare) ska lämna/utfärda en instruktion till ägarombudet om hur de ska rösta på bolagens kommande årsstämma i bolagen. Till grund för instruktionen ligger den auktoriserade revisorns avlämnade revisionsberättelse.

Samtliga bolag har inkommit med sina årsredovisningar för år 2023. Respektive bolags revisorer meddelar att de granskat att bolagens verksamhet utförts enligt god revisions sed i Sverige. Revisorerna tillstyrker att bolagstämman fastställer resultat- och balansräkning samt att disponera vinstmedel/förlust enligt förslaget i bolagens förvaltningsberättelse och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktör ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2023.

Ombudsinstruktion för verksamhetsår 2023 görs för följande bolag:

- Sotenäs Vatten AB
- Sotenäsbostäder AB
- Sotenäs RehabCenter AB
- Rambo AB

Forts. KSAU § 31**Beslutsunderlag**

Tjänsteutlåtande – Årsredovisning 2023 med ombudsinstruktion – Ekonomichef 2024-03-11

Årsredovisning Sotenäs 2023 med ombudsinstruktion för bolag daterad 2024-03-19

Översikt delegationsbeslut investeringsbudget 2023

Slutredovisningar Sotenäs kommun 2023

Årsredovisning Sotenäs Vatten AB 2023 inkl. revisionsrapport

Årsredovisning Sotenäsbostäder AB 2023

Årsredovisning Sotenäs RehabCenter AB 2023

Årsredovisning Rambo AB 2023

Skickas till

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande

Datum 2024-03-11
Dnr KA 2023/000003

Kommunstyrelsens förvaltning
Maria Strömberg
Ekonomichef

Årsredovisning 2023 med ombudsinstruktion bolag**Kommunstyrelsens förvaltnings förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar fastställa resultaträkning, balansräkning samt förvaltningsberättelse och i övrigt godkänna årsredovisningen för 2023.

Kommunfullmäktige godkänner upprättade slutredovisningar 2023.

Kommunfullmäktige beslutar att ombudet för kommunens räkning:

- Godkänner Resultat- och balansräkning Sotenäs Vatten AB
- Godkänner föreslagen disposition av resultat, Sotenäs Vatten AB
- Godkänner ansvarsfrihet för styrelseledamöterna, Sotenäs Vatten AB
- Godkänner ansvarsfrihet för VD, Sotenäs Vatten AB

Kommunfullmäktige beslutar att ombudet för kommunens räkning:

- Godkänner Resultat- och balansräkning Sotenäsbostäder AB
- Godkänner föreslagen disposition av resultat, Sotenäsbostäder AB
- Godkänner ansvarsfrihet för styrelseledamöterna, Sotenäsbostäder AB
- Godkänner ansvarsfrihet för VD, Sotenäsbostäder AB

Kommunfullmäktige beslutar att ombudet för kommunens räkning:

- Godkänner Resultat- och balansräkning, Sotenäs RehabCenter AB
- Godkänner föreslagen disposition av resultat, Sotenäs RehabCenter AB
- Godkänner ansvarsfrihet för styrelseledamöterna, Sotenäs RehabCenter AB
- Godkänner ansvarsfrihet för VD, Sotenäs RehabCenter AB

Kommunfullmäktige beslutar att ombudet för kommunens räkning:

- Godkänner Resultat- och balansräkning Rambo AB
- Godkänner föreslagen disposition av resultat, Rambo AB
- Godkänner ansvarsfrihet för styrelseledamöterna, Rambo AB
- Godkänner ansvarsfrihet för VD, Rambo AB

Sammanfattning

Ekonomiavdelningen har upprättat årsredovisning för verksamhetsåret 2023. I handlingen ingår ombudsinstruktion till ägarombud om hur de ska rösta på bolagens kommande årsstämma i bolagen.

I koncernen ingår förutom kommunen även Sotenäsbostäder AB (100 %), Sotenäs Vatten AB (100 %), Stiftelsen Industrihus i Sotenäs kommun (100 %), Sotenäs RehabCenter AB (100 %) och Rambo AB (25 %).

Det ekonomiska resultatet för kommunkoncernen 2023 uppgick till ett överskott på 16,0 mnkr, vilket är en försämring jämfört med föregående år med 19 mnkr. Sotenäs kommuns resultat för år 2023 uppgick till 14,6 mnkr, vilket är 14,3 mnkr sämre jämfört med föregående år och 26,9 mnkr bättre än budget.

Kommunkoncernens investeringsnetto uppgick till 197,2 mnkr.

Utifrån kommunfullmäktiges riktlinjer gör kommunstyrelsen bedömningen att god ekonomisk hushållning har uppnåtts under räkenskapsåret då majoriteten av verksamhetsmålen bedöms vara uppfyllda under året. Samtliga finansiella mål bedöms vara uppfyllda under räkenskapsåret.

Beskrivning av ärendet

Det ekonomiska resultatet för kommunkoncernen 2023 uppgick till ett överskott på 16,0 mnkr, vilket är en försämring jämfört med föregående år med 19 mnkr. Sotenäs kommuns resultat för år 2023 uppgick till 14,6 mnkr, vilket är 14,3 mnkr sämre jämfört med föregående år och 26,9 mnkr bättre än budget.

Årets resultat efter balanskravsjustering uppgår till 13,8 mnkr. Ingen avsättning till resultatutjämningsreserven görs då den maximal får uppgå till 20 mnkr, och därmed redan är fylld.

Kommunkoncernens investeringsnetto uppgick till 197,2 mnkr. Största investeringsvolymen hade Rambo, följt av Sotenäs kommun. Kommunens investeringsnetto uppgick till 54,0 mnkr och har skattefinansierats upp till 91 procent.

Större färdigställda projekt under året, inom den skattefinansierade verksamheten, ska slutredovisas. Under året har fyra projekt färdigställts vilka är asfaltering/beläggningsarbeten, hygienvårdsanläggning på Malmön, takomläggning Kompetenscentrum och en släckbil till räddningstjänsten. Dessa uppföljningar redovisas som bilagor till årsredovisningen.

Långfristiga skulder uppgår i kommunkoncernen till 1 005,4 mnkr (föregående år 996,0 mnkr), en ökning med 9,4 mnkr jämfört med 2022. Ökningen avser nyupplåning hos Rambo AB och Sotenäs Vatten samt långfristid leasingsskuld.

Kommunkoncernens soliditet enligt balansräkningen är oförändrad jämfört med föregående år och uppgår till 36,0 procent. Kommunens soliditet sjunker och uppgår till 70 procent (73 procent).

Utifrån kommunfullmäktiges riktlinjer gör kommunstyrelsen bedömningen att god ekonomisk hushållning har uppnåtts under räkenskapsåret då majoriteten av verksamhetsmålen bedöms vara uppfyllda under året. Samtliga finansiella mål bedöms vara uppfyllda under räkenskapsåret.

God ekonomisk hushållningen ur ett finansiellt perspektiv bedöms uppfyllas för mandatperioden 2023–2026. Det goda resultatet bidrar därtill för en långsiktigt hållbar ekonomi och skapar handlingsberedskap för utveckling av samhällsservicen även kommande år. Det minskar även behovet av låneupptagning inför kommande års höga investeringsutgifter.

Kommunfullmäktige (bolagens aktieägare) ska lämna/utfärda en instruktion till ägarombudet om hur de ska rösta på bolagens kommande årsstämma i bolagen. Till grund för instruktionen ligger den auktoriserade revisorns avlämnade revisionsberättelse.

Samtliga bolag har inkommit med sina årsredovisningar för år 2023. Respektive bolags revisorer meddelar att de granskat att bolagens verksamhet utförts enligt god revisions sed i Sverige. Revisorerna tillstyrker att bolagstämman fastställer resultat- och balansräkning samt att disponera vinstmedel/förlust enligt förslaget i bolagens förvaltningsberättelse och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktör ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2023.

Ombudsinstruktion för verksamhetsår 2023 görs för följande bolag:

- Sotenäs Vatten AB
- Sotenäsbostäder AB
- Sotenäs RehabCenter AB
- Rambo AB

Beslutsunderlag

Årsredovisning Sotenäs 2023 med ombudsinstruktion för bolag daterad 2024-03-19
Översikt delegationsbeslut investeringsbudget 2023
Slutredovisningar Sotenäs kommun 2023
Sotenäs Vatten AB årsredovisning 2023 inkl. revisionsrapport
Sotenäsbostäder AB årsredovisning 2023
Sotenäs RehabCenter AB årsredovisning 2023
Rambo AB årsredovisning 2023

Beslutet skickas till

Ekonomichef och redovisningsekonom
Kommunrevision
Kommunens ombud för Sotenäs Vatten AB

Kommunens ombud för Sotenäsbostäder AB
Kommunens ombud för Sotenäs RehabCenter AB
Kommunens ombud för Rambo AB

Maria Strömberg
Ekonomichef

Anna Liedholm
Kommundirektör

Sotenäs kommun

Årsredovisning 2023

2024-04-02

Sotenäs kommun

Årsredovisning 2023

Årsredovisningen (daterad 20230402) är Kommunstyrelsens rapport till Kommunfullmäktige och ger en bild av hur kommunens ekonomi och verksamhet har utvecklats under året. Den vänder sig också till dig som bor eller verkar i Sotenäs kommun och till andra intressenter så som media, kreditgivare, leverantörer och andra myndigheter. Syftet är att ge en informativ redovisning till Kommunfullmäktige och kommunens invånare samt externa intressenter.

I årsredovisningen kan du bland annat läsa om hur verksamheten i Sotenäs kommun är organiserad, hur det ekonomiska resultatet blev i förhållande till det som förväntades i årets budget, och hur långt kommunen uppnått årets mål. I årsredovisningen beskrivs också viktiga händelser under året inom de kommunala verksamheterna, samt förhållanden som haft en stor påverkan på resultat och ekonomisk ställning.

Årsredovisningen bygger på nämnder och bolags verksamhetsberättelser och för den som önskar fördjupad information hänvisas till respektive nämnds och bolags redovisning.

Innehållsförteckning

Kommunstyrelsens ordförande har ordet.....	4
Mandatperiod 2023-2026.....	5
Förvaltningsberättelse	
Översikt över verksamhetens utveckling.....	7
Den kommunala koncernen.....	8
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	10
Händelser av väsentlig betydelse.....	18
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten.....	20
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	34
Balanskravsresultat.....	41
Väsentliga personalförhållanden.....	42
Förväntad utveckling.....	45
Ekonomisk redovisning	
Resultaträkning.....	47
Kassaflödesanalys.....	47
Balansräkning.....	48
Notförteckning.....	49
Investeringsredovisning.....	56
Driftsredovisning kommunen.....	58
Kommunala företag - verksamhet och ekonomi	
Sotenäsbostäder AB.....	61
Sotenäs Vatten AB.....	62
Sotenäs RehabCenter AB.....	63
Rambo AB.....	64
Stiftelsen Industrihus i Sotenäs kommun.....	65
Revisionsberättelse.....	66

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Året som gått

År 2023 har av många beskrivits som "Annus horribilis" ("hemskt år"). När vi socialdemokrater tog över stafettpippen efter valet 2022 var vi insiktsfulla nog att förstå att det skulle bli rejält utmanande att i minoritet leda Sotenäs kommun den här mandatperioden, men den fulla vidden vad som väntade runt hörnet vårt första år var omöjligt att förutse. När jag nu blickar tillbaka och gör bokslut över 2023 kan jag konstatera att det nog var tur att jag inte visste vad som väntade. Som nybörjare i uppdraget som kommunstyrelsens ordförande hade jag då kanske gett upp på förhand. Men att ge upp är inget som ligger för mig och en gör så gott en kan utifrån de förutsättningar som finns. Jag tror på det goda och att vi alla strävar mot samma mål, nämligen att utveckla vår fantastiska kommun till att bli ännu bättre.

Året som gått har många viktiga beslut tagits och en av de viktigaste resorna vi påbörjat under 2023 är att kommunens förvaltningar har börjat arbeta mer sammanhållet utifrån det bästa för helheten. En kommun är inte stuprör, alla verksamheter i en kommun påverkar varandra och att se helheten utifrån dem vi finns till för är ett viktigt arbete för att kunna ge en professionell samhällsservice av hög kvalitet. Inriktningsdirektiven för kommunens nämnder som antogs under 2023 pekar ut färdriktningen under mandatperioden för våra nämnder och hjälper dem att prioritera och sätta fokus på rätt saker.

Personal

Jag vill börja med att tacka alla som arbetar i Sotenäs kommun och som möjliggör att vår samhällsservice fungerar för alla invånare oavsett ålder. Vi har stora utmaningar med personalrekrytering och pensionsavgångar i många av våra verksamheter. För att våra medarbetare ska ha möjlighet att få nya arbetskollegor i framtiden krävs nytänk, samverkan med andra kommuner, digitalisering samt inte minst att vi är en attraktiv arbetsgivare där folk vill jobba. Vi har tagit beslut om en ny HR-strategi och en kartläggning av våra chefers organisatoriska förutsättningar har gjorts under 2023.

Samhällsplanering och byggnation

Det är Sotenäs kommun som ska utveckla samhällsutvecklingen och kommunstyrelsens inriktningsdirektiv fokuserar på en aktiv markpolitik och att vi ska ha en väl fungerande VA-försörjning. Kommunens infrastrukturgrupp har bevakat frågan att få mark till cykelleder och drivit på Trafikverket för åtgärder på väg 171.

Under våren 2023 stod Bankeberg i Hunnebostrand färdigt med 36 välplanerade och energieffektiva lägenheter. Det har varit ett högt tryck på lägenheterna och de gick åt som smör i solsken. Arbetet med att energisäkra kommunens fastigheter med solceller har fortsatt under året.

Invånare

Den demografiska utvecklingen är en utmaning för Sotenäs kommun. Det föddes 51 barn under 2023 och inflyttningen har varit lägre än tidigare år. Totalt sjönk invånarantalet med 108 invånare jämfört med 2022. Prognoserna visar att barn och unga beräknas minska i hela Sverige samt att personer över 80 ökar snabbast. Det kommer krävas fler i arbetsför ålder men den gruppen ökar långsamt och det ställer krav på oss som kommun att locka fler helårsboende till Sotenäs.

Årets resultat

Årets ekonomiska resultat uppgick till 14,6 miljoner kronor. Valfärden står inför stora utmaningar och det är viktigt att ha en god och långsiktigt hållbar kommunal ekonomi. Vi måste fokusera på att varje generation ska bära sina kostnader och inte övervältra de investeringar som behövs till kommande generationer. Vi har ett eftersatt investeringsbehov i det offentliga rummet, våra kommuninvånarens gemensamma vardagsrum, och i våra kommunala byggnader. Vi behöver även göra investeringar i vår tekniska infrastruktur, främst inom VA-området, för att kunna bygga fler bostäder och för att kunna göra det möjligt för våra företagare att växa och utvecklas.

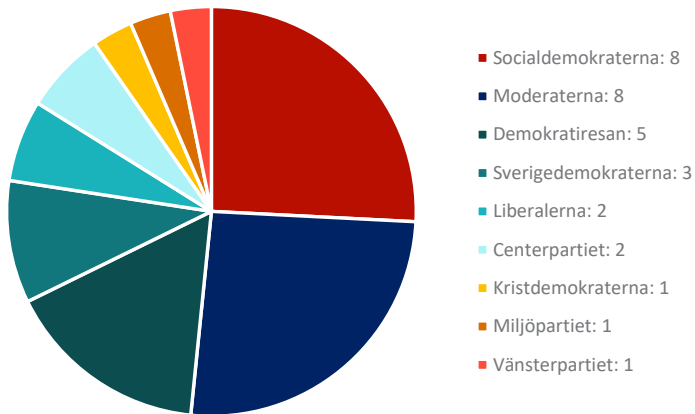
När jag blickar framåt känner jag stor tillförsikt inför de kommande åren. Allt talar för att det ekonomiska stålbudet närmar sig slutet och att det ekonomiska läget ljusnar framöver. Med 2023 års erfarenheter och viktiga lärdomar i ryggen är jag inte längre en nybörjare utan ser med stor tillförsikt fram emot ett händelserikt 2024, vårt jubileumsår. Ett år som förhoppningsvis kan gå till historien som ett "Annus mirabilis" ("fantastiskt år").

Therése Mancini (S)
Kommunstyrelsens ordförande

Mandatperiod 2023 - 2026

Förtroendevalda i Sotenäs

Valdeltagandet är högt i Sotenäs kommun. I de senaste tre kommunvalen uppgick deltagandet till 85 procent 2014, 87 procent 2018 och 86 procent 2022.

Politiskt styre i kommunkoncernen

Kommunkoncernen har flera nivåer av politiskt styrande instanser: kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnder samt styrelser för de kommunala bolagen. Därtill finns en tjänstemannaorganisation. Den kommunala koncernens tjänstepersoner ansvarar för att de politiska nivåerna har tillgång till sakkunnig kompetens vid beredning av ärenden samt att bedriva den operativa verksamheten.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för kommunen, främst mål och riktlinjer för verksamheten samt budget, skatt och andra viktiga ekonomiska frågor. Kommunfullmäktige består under mandatperioden 2023-2026 av 31 ledamöter. Mandatfördelningen är: Socialdemokraterna 8, Moderaterna 8, Demokratiresan 5, Sverigedemokraterna 3, Liberalerna 2, Centerpartiet 2, Kristdemokraterna 1, Miljöpartiet 1 och Vänsterpartiet 1.

Kommunstyrelse och nämnder

Den politiska organisationen i Sotenäs kommun bestod år 2023 av kommunstyrelsen, byggnadsnämnd, utbildningsnämnd, omsorgsnämnd, samt miljönämnd. År 2024 slås kommunens miljö- och byggnämnder ihop till en nämnd. Till varje nämnd finns arbetsutskott som politiskt bereder ärenden till nämnden. Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska organ för verkställighet och bereder ärenden till kommunfullmäktige. Inom den kommunala organisation finns även överförmyndare, revision, valnämnd och valberedning. Organisationsbilden visar rådande organisation under året 2023.

Förvaltningsorganisation

Förvaltningsorganisationen i Sotenäs kommun består av fyra förvaltningar. Förvaltningarna jobbar på uppdrag av respektive nämnd. Varje förvaltning leds av förvaltningschef, undantaget är kommunstyrelseförvaltningen som leds av kommundirektören.

Vår värdegrund

Sotenäs värdegrund tydliggör ramen för den gemensamma kommunikationsplattformen i kommunen. Värdegrunden ska prägla den kommunala organisationen med förtroendevalda och medarbetare. Med värdegrund avses det förhållningssätt som är vägledande i vårt dagliga arbete och genomsyra allt vi gör. Värdegrunden i Sotenäs kommun utgår från alla människors lika värde. En övertygelse om förmågan och viljan att utvecklas och att alla vill göra ett bra arbete där vi alla arbetar utifrån kundens perspektiv.

Ledorden för alla förvaltningar är: Öppenhet – Delaktighet – Helhetssyn

- **Öppenhet.** Vi har ett öppet och tillåtande klimat som genomsyras av ärlighet och tydlighet genom ett respektfullt förhållningssätt.
- **Delaktighet.** Verksamheten främjas av att många är med och påverkar besluten varefter vi verkar i lojalitet med fattade beslut.
- **Helhetssyn.** Med helhetssyn menar vi att den egna verksamhetens betydelse måste ses i ett större sammanhang och att kommun- och medborgarnyttan går före den egna verksamhetens bästa.

Block 1: Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande och tydlig bild över Sotenäs kommunkoncerns verksamhet under det gångna året.

Översikt över verksamhetens utveckling.....	7
Den kommunala koncernen.....	8
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	10
Händelser av väsentlig betydelse.....	18
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten.....	20
God ekonomisk hushållning.....	34
Balanskravsresultat.....	41
Väsentliga personalförhållanden.....	42
Förväntad utveckling.....	45

Invånarantalet minskade med 108 personer år 2023.

9 052

antal invånare 31 december 2023

21,99 kr

kommunal skattesats

762

antal årsarbetare i kommunen

Översikt över verksamhetens utveckling

Avsnittet avser att skapa en bild över utvecklingen de senaste fem åren. Dels för den kommunala kommun-koncernen och dels för kommunen.

Den kommunala koncernen					
Belopp i mnkr	2019	2020	2021	2022	2023
Verksamhetens intäkter	337	352	373	389	392
Verksamhetens kostnader inklusive avskrivningar	-836	-855	-910	-943	-982
Årets resultat	11	29	24	35	16
Soliditet 1)	36%	36%	37%	36%	36%
Soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser	22%	24%	25%	25%	25%
Nettoinvesteringar 2)	117	73	117	186	197
Årets skattefinansieringsgrad/självfinansieringsgrad 3)	64%	133%	88%	52%	41%
Långfristiga skulder	913	904	902	996	1 005

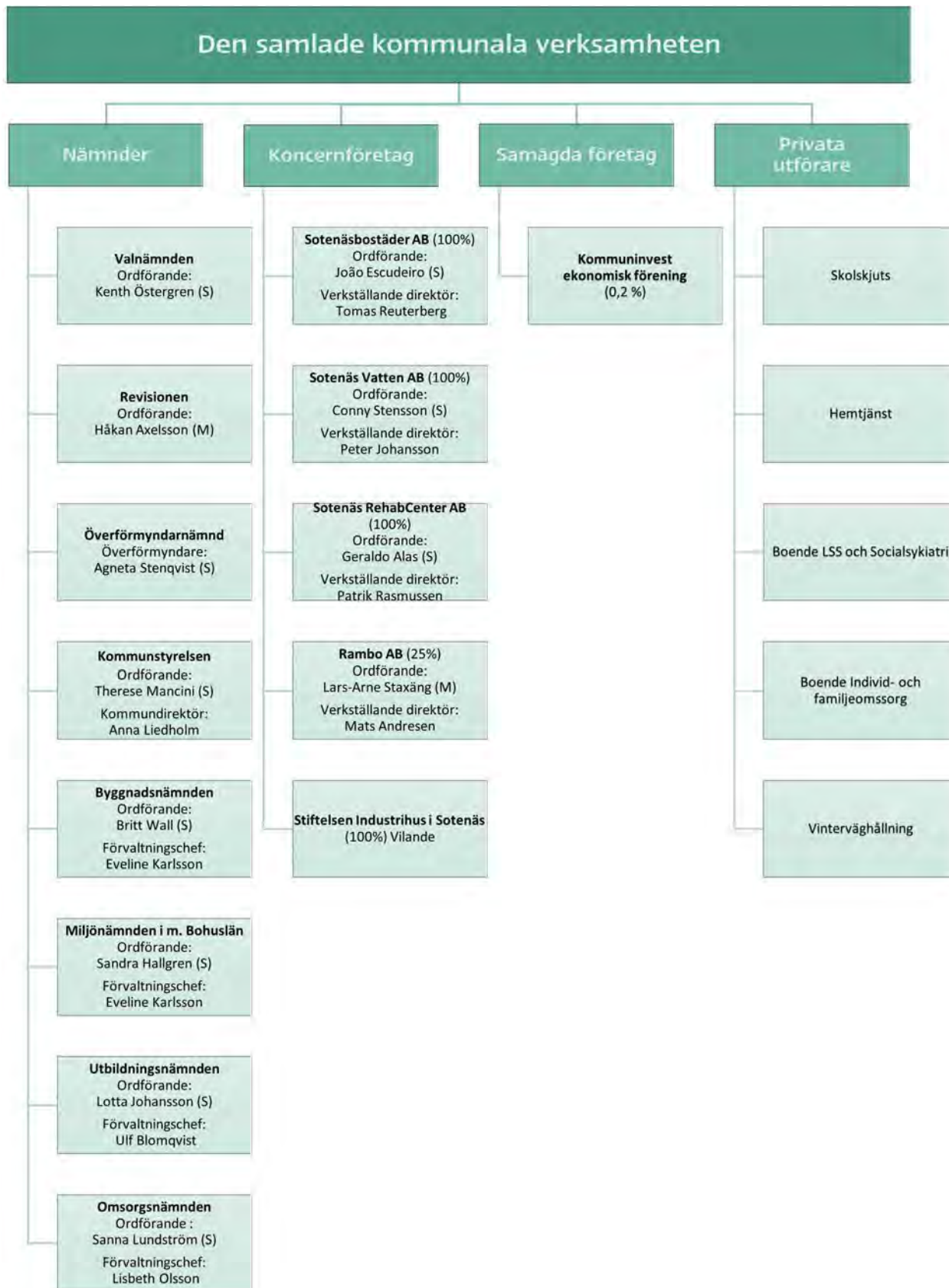
Kommunen					
Belopp i mnkr	2019	2020	2021	2022	2023
Folkmängd	9 061	9 100	9 125	9 160	9 052
Kommunal skattesats	21,99	21,99	21,99	21,99	21,99
Verksamhetens intäkter	162	178	177	177	170
Verksamhetens kostnader inklusive avskrivningar	-650	-705	-734	-750	-783
Årets resultat	6	18	16	29	15
Skatteintäkter	477	474	489	518	541
Förändring skatteintäkter	3%	-1%	3%	6%	5%
Generella bidrag exklusive fastighetsavgift	14	34	45	42	40
Förändring generella bidrag exklusive fastighetsavgift	-50%	150%	33%	-7%	-4%
Fastighetsavgift	32	35	37	40	42
Förändring fastighetsavgift	6%	7%	7%	7%	6%
Soliditet 1)	70%	70%	73%	73%	70%
Soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser	38%	39%	42%	45%	43%
Nettoinvesteringar 2)	33	34	35	30	54
Årets skattefinansieringsgrad 3)	112%	112%	169%	184%	91%
Långfristig låneskuld	-	-	-	-	-
Antal anställda inklusive visstidsanställda	1 074	1 015	1 012	1 025	1 031
Antal årsarbetare inklusive visstidsanställda	740	772	774	779	762
Sjukfrånvaro totalt	7%	9%	10%	10%	9%

1) Soliditet definieras som eget kapital dividerat med totalt kapital.

2) Nettoinvesteringar definieras som bruttoinvesteringar med avdrag för de investeringsbelopp som finansierats med offentliga bidrag.

3) Skattefinansieringsgrad/självfinansieringsgrad definieras som årets resultat och avskrivningar dividerat med nettoinvesteringar.

Den kommunala koncernen

Nämnder/företag	Verksamhet	Privata utförare
Kommunfullmäktige	Kommunfullmäktige är Sotenäs kommuns högsta beslutande organ och dess uppgifter framgår av kommunallagen. Fullmäktige beslutar i frågor av större vikt för kommunen såsom mål och riktlinjer, budget och skattesats. Fullmäktige är ett forum för idéer, debatt och information. Ledamöterna, som representerar olika partier, utses genom allmänna val för en period på fyra år.	
Valnämnden	Valnämnden ska fullgöra kommunens uppgifter vid val till riksdagen, region- och kommunfullmäktige, val till Europaparlamentet samt folkomröstningar.	
Revisionen	Revisorerna är oberoende och granskar objektivt och självständigt koncernens alla verksamheter samt prövar om de bedrivs enligt god revisionsd.	
Överförmyndarnämnd	Överförmyndaren har som huvuduppgift att kontrollera att förmyndarskap, godmanskap och förvaltarskap sköts på ett korrekt sätt.	
Kommunstyrelsen	Kommunstyrelsen ansvarar för att leda, samordna, följa upp och utveckla kommunens verksamhet i sin helhet. Därtill ansvarar kommunstyrelsen för allmän verksamhet samt teknisk verksamhet. Kommunstyrelsen är också anställningsmyndighet för hela kommunens verksamhet.	Ersättning till privata utförare avseende vinterväghållning står för 1 % av nämndens bruttokostnader.
Byggnadsnämnden	Byggnadsnämnden ansvarar för plan- och byggverksamheten, trafikfrågor, GIS-tjänster, bostadsanpassning samt den kommunala energi- och klimatrådgivningen.	
Miljönämnden i mellersta Bohuslän	Miljönämnden i mellersta Bohuslän (MimB) är gemensam nämnd för Sotenäs, Munkedals och Lysekils kommuner. Organisatoriskt är den placerad i Sotenäs kommun. Miljönämndens verksamhet kan delas in i tre delar: tillsyn och prövning, ej avgiftsfinansierad löpande tillsyn samt övriga uppdrag som exempelvis att fram mål, riktlinjer och nyckeltal.	
Utbildningsnämnden	Nämndens uppdrag och ansvarsområde är förskola, grundskola inklusive förskoleklass och fritidshem, särskola, gymnasieutbildning, vuxenutbildning, kulturskola samt kultur- och fritidsverksamhet.	Ersättning till privata utförare avseende förskoleverksamhet och skolskjutsar står för 3 % av nämndens bruttokostnader.
Omsorgsnämnden	Nämnden ansvarar för tre verksamhetsområden: äldreomsorg, funktionshinderomsorg samt individ- och familjeomsorg. Därtill finns myndighetsenhet för färdtjänsthandläggning.	Ersättning till privata utförare avseende hemtjänst och boenden står för 10 % av nämndens bruttokostnader.
Sotenäsbostäder AB	Sotenäsbostäder AB är ett allmännyttigt kommunalt bostadsbolag. Bolaget har till uppgift att främja bostadsförsörjningen i kommunen, främja integration och social sammanhållning samt skapa trygga och hållbara boendemiljöer.	
Sotenäs RehabCenter AB	Sotenäs RehabCenter AB är en bad- och rehabanläggning med syfte att öka kommunens attraktionskraft och verka för god folkhälsa.	
Sotenäs Vatten AB	Bolaget har till uppgift att ansvara för allmänna vattenförsörjningen och avloppshanteringen i kommunen.	
Regional avfallsanläggning i mellersta Bohuslän AB	Rambo AB har till uppgift att insamla, omhänderta och behandla hushållsavfall.	
Stiftelsen Industrihus i Sotenäs kommun	Stiftelsen grundades av kommunen för att tillhandahålla lokaler, främst för industriändamål. Stiftelsen är vilande.	

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Avsnittet avser att beskriva omvärldsfaktorer som har en väsentlig påverkan på den kommunala koncernens verksamhet, och är viktiga för bedömningen av kommunens resultat och ställning.

Omvärldsfaktorer

Ekonomiska förutsättningar

Året har präglats av den oro som råder i vår omvärld, både på internationell, nationell och regional nivå. Det fortsatta kriget i Ukraina, krigsutbrottet i Gaza mellan Hamas och Israel, den ökade terrorhotnivån på nationell nivå och den eskalerande gängkriminalitet på regional nivå är alla omvärldsfaktorer som indirekt påverkar oss i Sotenäs kommun. Höstens jordskred på E6 utanför Stenungsund, som klippte av livsnerven i Bohusläns infrastruktur, tillsammans med renoveringen av Bohusbanan, bedöms påverka tillväxten i norra Bohuslän och Sotenäs kommun negativt i flera år framöver. Kommunernas ekonomiska läge är mer ansträngt än på många år. Höga inflationen med kraftiga prisökningar i verksamheterna och ökade pensionskostnader under 2023 och även under 2024 ger tillsammans med högre räntor tuffa ekonomiska förutsättningar som direkt påverkar Sotenäs kommun.

En konsekvens av de ekonomiska förutsättningarna är att resultatet faller kraftigt under 2023 och många kommuner kommer gå med underskott. Inför 2024 krävs fortsatt återhållsamhet, effektiviseringar och i flera kommuner även skattehöjningar. Sotenäs kommun har agerat utifrån de snabba förändrade förutsättningarna genom att i budgetarbetet 2023-2024 genomföra kort- och långsiktiga åtgärder för att möta de aviserade ökade pensionskostnaderna och elkostnader som sköt i höjden, samt nyttjade möjligheten att budgetera med resultatutjämningsreserven.

Samtidigt som de ekonomiska problemen är omfattade är kompetensförsörjningen redan nu en av de största utmaningarna i sektorn. Kommuner måste därför spara samtidigt som de behöver rekrytera och behålla kompetent arbetskraft. Förutom brist på

både ekonomiska resurser och personal har ett antal kommuner de senaste åren drabbats, och fler kommer att drabbas, av klimatförändringarna. De tvingas därmed hantera effekter av bland annat översvämningar, skred, värme och bränder. Investeringar för att hantera kommande klimatanpassningar i kommunerna beräknas motsvara hundratals miljarder kronor.

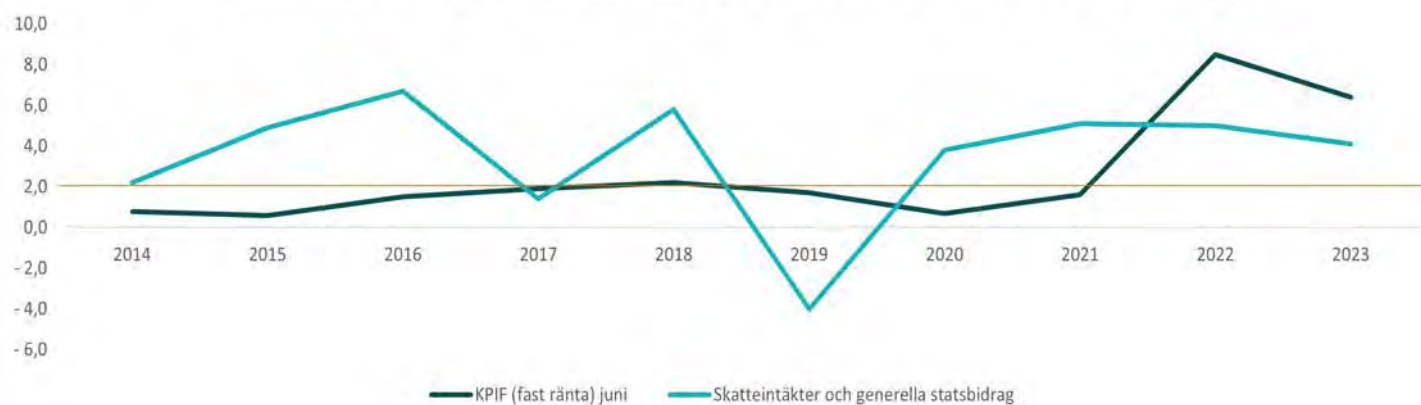
Kommunerna förväntas också göra allt större insatser för att förebygga och förhindra kriminalitet samt gängvåld. De ska tillsammans med regionerna skala upp krisberedskapen och det civila försvaret

Lågkonjunktur då köpkraften urhållkas

Även om inflationen sjunker kommer den högre prisnivån och ränteutgifterna att bestå, vilket medför en ihållande urholkning av köpkraften för alla sektorer i ekonomin.

Det reala skattunderlaget, det vill säga skatteintäkternas köpkraft, har utvecklats starkt fram till 2022, och ökat med över 20 procent sedan 2010. Både 2023 och 2024 sker en urholkning av skattunderlaget som inte kommer tillbaka till den historiska trenden under beräkningsperioden. Det reala skattunderlaget urholkas och minskar med över 2 procent under 2023 och 2024 med 0,5 procent. Ingen prognosmakare förutsåg att inflationen skulle bli så hög och att den skulle vara så persistent. Det är en störning som fått extrema effekter i kommunsektorn. Det innebär att många kommuner och regioner inte kunnat förbereda sig på detta läge, utan förväntade sig en mer normal lågkonjunktur och ekonomisk politik. Många har ändå satt av medel i resultatutjämningsreserver och även stärkt sin soliditet och likviditet.

Procentuell utveckling av inflationen jämfört med skatteintäkter och generella statsbidrag

Antal invånare och befolkningsstruktur

Sveriges befolkning har ökat med 2023 jämfört med 2022 med 30 000 invånare totalt (10 551 707 invånare 2023). Det är den lägsta folkökningen i absoluta tal sedan 2001. Att folkökningen är lägre än tidigare beror på ett minskat barnafödande, lägre antal invandringar samt högre antal utvandringar. Det är den lägsta folkökningen på 22 år.

Befolkningen i Sotenäs uppgick år 2023 till 9 052 invånare och sjunker därmed med 108 invånare jämfört med år 2022 (9 160). Antalet nyfödda barn 2023 uppgick till 51 (föregående år 48). Kommunen har ett negativt födelsenetto på -95 (föregående år -87). Negativt födelsenetto har tidigare nio år uppvägs av positivt flyttnetto men för 2023 bryts trenden när flyttnettot sjunker till -12 personer (föregående år +113).

Inflyttningen har varit högre än utflyttningen över tid men under 2023 minskar inflyttningen rejält med totalt med 154 personer. Det är främst inom ålderskategorin 20-64 år som har minskat, vilket förmodligen också påverkar minskningen av inflyttande barn som sjunker till hälften jämfört med 2022. Ålderskategorin 65-79 år vilket tidigare har ökat minskar 2023.

Utflyttningen har minskat något vilket är positivt med 29 personer. Det är personer som är i ålderskategorin 0-64 år som stannat medan åldersgruppen 65-79 år flyttat ut.

Demografisk utveckling

Hur den demografiska utvecklingen ser ut påverkar kommunernas välfärdsuppdrag. Ett av skälen till den annalkande arbetskraftsbristen handlar om att vi nu går in i en period med låg befolkningstillväxt i Sverige. Prognosen från Statistiska centralbyrån (SCB) visar att de närmsta tio åren beräknas befolkningen att fortsätta öka, men i en långsammare takt, och under år 2032 beräknas folkmängden i Sverige passera 11 miljoner. Det är grupperna barn och unga som nu beräknas minska och befolkningen i arbetsför ålder som ökar långsamt. Den grupp som ökar snabbast de närmsta tio åren, även i antal räknat, är personer över 80 år. När befolkningsstrukturen förändras framöver och personer över 80 år ökar med nära 50 procent, samtidigt som personer i arbetsför ålder ökar med knappt 5 procent, blir kompetensförsörjningen den största utmaningen framöver. Under kommande år kommer sysselsättningsökningen

inte att räcka till för att täcka de ökade personalbehoven som finns i offentlig sektor, i näringslivet och i staten. För kommunsektorn är behovet särskilt fokuserat till äldreomsorgen.

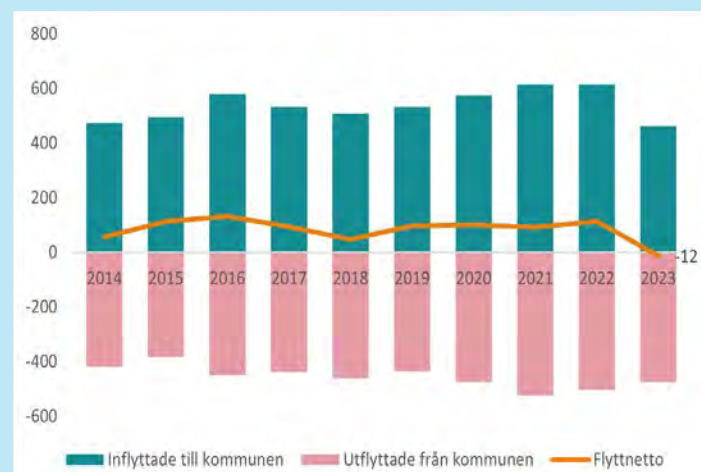
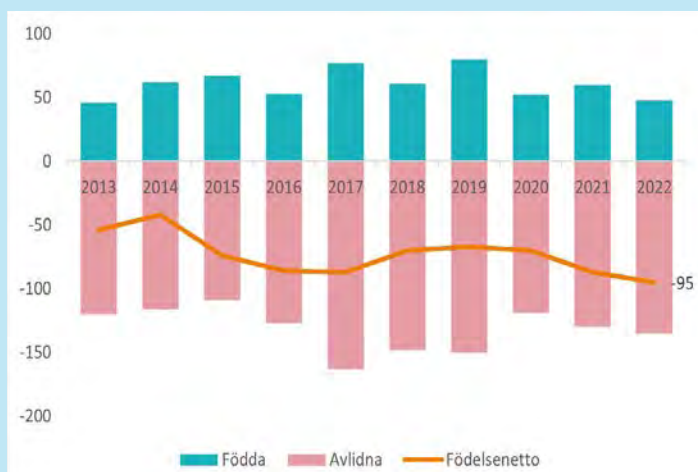
Demografiska förändringar kräver anpassningar

De demografiska förändringar kräver anpassningar då de närmsta åren förväntas behövsökningar. Det är framförallt inom äldreomsorgen som behovet ökar. Inom förskolan och grundskolans tidigare år minskar däremot behovet. Det innebär att åtgärder krävs för att möta denna utveckling. Det är framförallt inom förskolan som antalet barn minskar de närmsta åren och kommuner ställs inför att ställa om verksamheten. För att möta omställningen så har flera kommuner gått över till att använda sig av en resursfördelningsmodell som bygger på befolkningsprognoser och där resurserna fördelas utifrån beräknat antal barn, elever och brukare. För politikerna underlättar det att fatta beslut kring prioriteringar i budget eftersom modellen i sig innebär att resurserna minskar i verksamheter som har vikande befolkningssiffror och vice versa. De kommuner som utgår från föregående års budget och kanske även använder sig av bemanningstal inom olika verksamheter kan leda till inläsningseffekter.

Befolkningsprognos för Sotenäs kommun

SCB:s befolkningsprognos för Sotenäs visar att invånarantalet år 2032 uppgår till 9 058 invånare. Det innebär en ökning med 0,1 procent jämfört med år 2023. Prognosen visar på en ökning i åldersgruppen 80 år och äldre med 498 invånare. De inom åldersgruppen 0-19 år minskar 114 invånare, 20-64 år minskar 259 invånare samt minskning även inom 65-79 år med 119 invånare.

Befolkningsprognosen visar att ökningen inom åldersgruppen 80 år och äldre kommer innebära ökade krav på framför allt kommunens omsorgsverksamheter rejält. Omvänt visar prognosen för barn och unga där minskningen skulle innebära att behov av omställning i verksamheten. Den totala nettoökningen kommer innebära en utmaning avseende personalförsörjning samt finansiering av fler äldre. Sotenäs har påbörjat införandet av SKR:s prislappsmodell som bygger på resursfördelning utifrån befolkningsprognoser för att möta de ekonomiska utmaningarna framöver med sjunkande invånare samt stora investeringsbehov.

Vård och omsorg

Socialtjänsten och hälso- och sjukvården står inför ett stort omställningsarbete kommande år till följd av tre huvudsakliga anledningar.

För det första ses en demografisk utveckling med fler äldre, som kommer att behöva stöd, omsorg och vård från kommunen samtidigt som andelen i arbetsför ålder blir färre.

För det andra pågår en nationell omställning till god och nära vård. Omställningen syftar till att vården i högre grad organiseras och bedrivs med utgångspunkt från patientens behov och förutsättningar. Målbilden är att omställningen ska vara klar till 2027.

För det tredje förväntas en ny socialtjänstlag träda i kraft 2025. Den nya lagen ska fungera som en ramlag med utveckling mot kunskapsbaserad socialtjänst, lättillgänglig socialtjänst, tidiga och förebyggande insatser samt insatser utan behovsprövning och biståndsbeslut.

För att göra detta omställningsarbete krävs bland annat förändringar på arbetsplatserna för att attrahera och behålla kompetent personal, utökning av förebyggande insatser för att fördröja behovet av mer omfattande stöd- och omsorgsinsatser samt ökad takt i digitaliseringen för att avlasta personal där det är möjligt.

Bostadsförsörjning

Mot bakgrund av den demografiska utvecklingen i Sotenäs är en av förutsättningarna för en befolkningsökning tillgången till bostäder. En god och varierad tillgång till bostäder skapar förutsättningar för en förnyring av befolkningen, genom att de unga har möjlighet att bo kvar i kommunen när de flyttar hemifrån. Detta gäller också för exempelvis äldre personer som inte vill bo kvar i hus som har blivit för stora, utan istället får möjlighet att flytta till ett mindre boende. Förutom att möta befolkningens behov finns även stort behov av bostäder för dem med tillfälligt arbete sommartid, detta utifrån Sotenäs som är en besöksnäringkommun.

Trycket på bostadsmarknaden med efterfrågan på fritidshus, villatomter och hyresrätter är högt. Hyresrätter erbjuds både genom det kommunala bostadsbolaget Sotenäsbostäder AB och privata aktörer. För en varierad tillgång på bostäder spelar Sotenäsbostäder AB en viktig roll. Bostadsbolaget hade vid årsskiftet 2023/2024 1 205 lägenheter. Under året har bostadsbolaget färdigställt 36 hyreslägenheter på Bankeberg i Hunnebostrand, med inflyttning våren 2023.

Totalt finns i den geografiska kommunen ett bestånd om cirka 9 300 bostäder, varav drygt hälften är helårsboende. Befolkningen i kommunen har legat relativt stabilt under de senaste tio åren, kring 9 000 personer. Bostadspriserna har under 2023 sjunkit något jämfört med år 2022. Sjunkande bostadspriser är ett trendbrott i Sotenäs och har inte tidigare hänt sedan mitten av 1990-talet.

I december 2022 antog Kommunfullmäktige ett nytt bostadsförsörjningsprogram som genom riktlinjer beskriver hur kommunen ska planera för bostäder. Programmet utgår dels ifrån det verkliga behovet, dels ifrån den önskade demografiska utvecklingen.

Arbetsmarknad

Jämfört med både länet och riket är arbetslösheten avsevärt lägre i Sotenäs och har så varit under en längre tid. Under 2023 sjönk arbetslösheten ytterligare med en lägsta siffra på 3 procent under sommaren. Under hösten har arbetslösheten gått upp lite och för december är arbetslösheten 4 procent vilket går att jämföra med knappt 4 procent från december 2022. För riket låg arbetslösheten i december 2023 på knappt 7 procent vilket är nivå med utfallet per december 2022. Detta ger en signal att arbetslösheten i kommunen ökat mer än för riket mellan december 2022 till december 2023, dock fortfarande på låga nivåer. Signalerna från näringslivet har under året fortfarande varit att det är svårt att hitta ny personal med rätt kompetens. Svårigheter att hitta bostäder är även det ett hinder som lyfts fram i rekryteringsprocessen och som är en risk för kommunen i ambitionen att bli fler invånare.

Näringsliv

Sotenäs är starkt beroende av att basnäringarna i kommunen har en trygg tillgång på arbetskraft, råvaror och infrastruktur. De flesta arbetstillfällena i privat regi finns inom tillverkningsindustrin med cirka 21 procent vilket är ungefär dubbel så hög andel jämfört med genomsnittet i Sverige. Besöksnäringen är också stor och viktig för kommunen och tack vare många besökare och delårsboende har kommunen en hög andel arbetstillfällen inom även hantverk och byggsektorn.

Året har präglats av hög inflation och högt ränteläge vilket gjort utsikterna osäkra för många företag. Framförallt byggsektorn har svalnat av i Sverige som helhet. I Sotenäs finns många köpstarka fastighetsägare bland annat tack vare stor andel delårsboende.

Förändring av antal invånare 2022-2023, Sotenäs kommun

År	0-19	20-64	65-79	80+	Totalt
Antal personer	-13	-85	-55	45	-108
Procentuell förändring	-1%	-2%	-2%	+6%	-1%

Arbetslöshet 18 - 64 år, andel av befolkningen, årsmedelvärde

%	2020	2021	2022	2023
Sotenäs kommun	4,4%	4,5%	3,2%	2,9%
Västra Götaland	6,1%	5,6%	4,4%	4,0%
Riket	7,2%	6,7%	5,6%	5,3%

Antal nyregistrerade företag per 1 000 invånare

	2019	2020	2021	2022
Sotenäs kommun	14	16	16	17
Västra Götaland	10	11	12	11
Riket	11	12	12	12

Antal arbetspendlare i Sotenäs kommun 2019 - 2022

	2019	2020	2021	2022
Utpendlare	1 179	1 215	1 220	1 317
Inpendlare	1 015	1 036	1 058	1 004
Nettopendling	-164	-179	-162	-313

Detta har gjort att byggsektorn inte drabbats lika hårt som i övriga Sverige. Många hantverkare har fortfarande full beläggning men indikerar att om man tidigare hade fullbokat i nio månader rör det sig mer kring tre till fyra månader i slutet av 2023. Kommunen ser även att andelen bygglovsansökningar minskar vilket ger en indikation på att aktiviteten är lägre.

Besöksnäringen drabbades under 2023 delvis av dåligt väder under högsäsong vilket ledde till att vissa verksamheter, med stort väderberoende, fick lägre omsättning än normalt. Antalet gästnätter minskade med drygt 2 procent, och avsåg främst campinggäster.

Turism

Inför året fanns farhågor att besöksnäringen skulle drabbas negativt på grund av det allmänna ekonomiska läget med inflation, höga räntor och allmänt ansträngt ekonomiskt läge. Det visade sig att farhågorna inte besannades utan semester och rekreation var något som prioriterades högt. Svenska kronan var under året också väldigt svag vilket gav möjligheten för internationella besökare att semestra i Sverige till lägre kostnad.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Omvärldsrisk

Demografisk utveckling

Den demografiska utvecklingen i Sotenäs pekar på att befolkningen i arbetsför ålder sjunker, en åldrande befolkning, samt ökade pensionsavgångar de närmsta åren. Medelåldern i Sotenäs är hög i jämförelse med kommunerna i Västra Götaland och i riket. En beräkning av den demografiska försörjningskvoten - det vill säga antalet personer yngre än 20 år och äldre än 64 år, dividerat med antalet personer i åldern 20 till 64 år - visar att Sotenäs 2023 har en försörjningskvot på 105. Det innebär att 100 personer i åldrar där flest förvärvsarbetar, 20–64 år, motsvaras av 105 personer som är yngre eller äldre. Gruppen äldre och yngre är därmed större än den i arbetsför ålder.

Äldreomsorg

Den demografiska utvecklingen går mot att vi får fler äldre nationellt och särskilt i Sotenäs kommun som prognostiseras bli Sveriges näst äldsta kommun inom några år. År 2022 tog 30 procent av invånarna i åldersgruppen 80 år och äldre i Sotenäs kommun del av kommunal

service i form av hemtjänst i ordinärt boende eller boende på särskilt boende. Skulle 30 procent av invånarna i åldersgruppen ta del av samma typ av service år 2032 innebär det en ökning från cirka 242 till 392 brukare, en ökning med drygt 60 procent.

Finansiering genom skatteintäkter och statsbidrag

Den största delen av den kommunala verksamheten i förvaltningsform finansieras genom skatteintäkter och statsbidrag. Vid förändringar i demografi förändras dessa intäkter. Statsbidragen är dels generella, dels riktade. De riktade statsbidragen är oftast tidsatta och försvinner efter en tid. Kortsiktiga planeringsförutsättningar och förändringar i demografin innebär att kommunen måste ha goda budgeterade resultat för att hantera snabba förändringar.

Klimat

Med ett förändrat klimat ökar riskerna i våra samhällen. Det handlar bland annat om ökade risker för översvämning i framförallt strandnära bebyggelse, ökad belastning på avloppssystem, ökad risk för ras, skred, kust- och stranderosion.

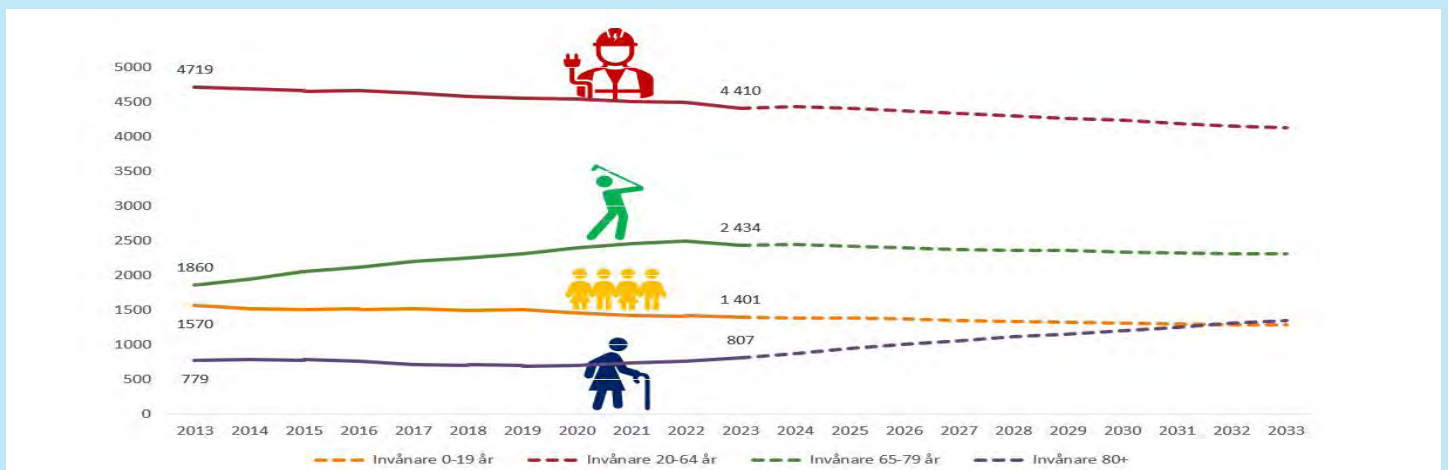
Stora delar av kommunens bebyggelse är lokaliserad vid havet, där samhällsviktig infrastruktur påverkas av havets nivåer. Kommunen arbetar förebyggande genom att bland annat verka för att klimatsäkra infartsvägar och placera bebyggelse där de inte riskerar att drabbas av havsnivåhöjningar. Kommunen vilar på bohugranit, vilket innebär att stora delar av bebyggelse och infrastruktur vilar på just den. Den ökade risken för skred och ras till följd av klimatförändringar kan drabba mark som vilar på mer instabila material.

En viktig del i kommunens arbete med klimatanpassning är att kartlägga klimatrelaterade risker och sårbarheter. Det ställer krav på tillgång till tillförlitligt beslutsunderlag och specialistkompetens, vilket framförallt kan vara en begränsning för mindre kommuner. Oftast behöver åtgärder som handlar om kartläggning finansieras inom ramen för kommunens budget.

Verksamhetsrisk

Hård belastning på avloppsreningsverk och vattenförsörjning

Kommunen har utmaningar gällande rening av spillvatten och inledde arbete med VA-plan/vattentjänstplan under 2022. Arbete pågår och lösningar på utmaningen förväntas under 2023.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Viktiga förhållanden för resultat och ställning

Kommunen har tillsammans med Sotenäs Vatten AB arbetat fram en vattenförsörjningsplan. Generellt sett har kommunen goda förutsättningar för att försörja kommunens invånare med vatten. Idag är avloppsfrågan en tränga sektor där utmaningar finns under året sommarmånaderna då antalet människor som vistas i kommunen mångdubblas till följd av delårsboende och turism.

VA-försörjningen är avgörande för möjligheten att bygga ut bostäder i kommunen, och har därför stor betydelse för möjligheten till inflyttning och därmed ett större skatteunderlag.

Eftersatt underhåll av byggnader och anläggningar

Både kommunens byggnader och anläggningar dras med stort eftersatt underhåll vilket både leder till att värdet på dessa tillgångar minskar samt att risken för plötsliga haverier ökar.

Detta är belyst dels i en underhållsutredning avseende fastighetsbeståndet och dels i en utredning av kommunens kajer som båda visar på såväl vad som skulle behöva åtgärdas samt till vilken uppskattad kostnad. En del av det eftersatta underhållet inom fastighet kommer att byggas bort i samband med totalrenovering och tillbyggnad av Hunnebohemmet. Inom verksamheten pågår, förutom löpande underhåll, fortsatta underhållsbesiktningar för att få en bra bild av hur skicket på kommunens andra anläggningar utvecklas över tid. Det eftersatta underhållet har bedömts avseende gator, gatubelysning, lekplatser, hamnanläggningar med mera.

Behovet av insatser är stort men samtidigt är det viktigt att besluta om vad som ska vara kvar och vad som ska tas bort.

Personalförsörjning

Under kommande år kommer sysselsättningsökningen inte att räcka till för att täcka de ökade personalbehoven som finns i offentlig sektor, i näringslivet och i staten. För kommunsektorn är behovet särskilt fokuserat till äldreomsorgen då andelen äldre ökar kraftigt. Med dagens personaltäthet blir det svårt, för att inte säga omöjligt att bemanna äldreomsorgen i kommuner. Utöver bristen på arbetskraft blir det framöver ännu svårare att hitta personal med rätt utbildning och kompetens. Det blir allt tydligare att det krävs nya sätt för att lösa välfärdsåtagandet. För att säkra att alla invånare kan fortsätta ta del av god välfärd behöver flera saker göras och andra arbetssätt användas. Förutom att behålla, utveckla och rekrytera personal behöver kommuner bland annat skapa förutsättningar

för att arbeta heltid och stärka arbetsmiljön. Andra åtgärder är förmånliga pensionsvillkor, samt att använda digital teknik där det frigör tid för medarbetarna, nyttja digital infrastruktur, digital samverkan och digital mognad.

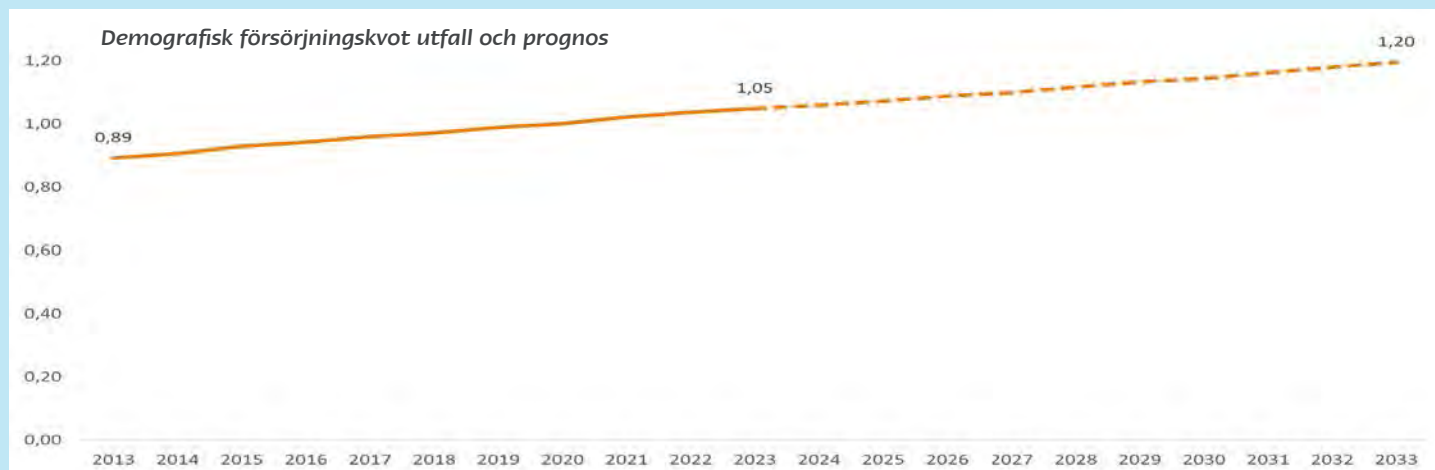
I Sotenäs kommun, liksom resterande delar av Sverige, finns en risk att inte kunna tillgodose det personalförsörjningsbehov som finns, med konsekvens att inte kunna utföra det kommunala uppdraget och/eller erbjuda den kommunala service kommunen är ansvarig för på ett effektivt vis. Sotenäs, på grund av sitt geografiska läge, demografi och konkurrens från andra arbetsgivare, är särskilt utsatt.

Under de senaste åren har det varit svårigheter att rekrytera viss kompetens, främst inom äldreomsorgen. Utöver det tillkommer även utmaningen med större pensionsavgångar inom dessa verksamheter de kommande åren. Inom de närmsta fyra åren kommer 75 personer att uppnå 65 års ålder. Pensionsavgångar sker framför allt inom yrkena vård och omsorg samt skola.

För att underlätta personalförsörjningen behöver befintlig personal ges förutsättningar att orka, vilja och kunna arbeta längre. Friskvårdssatsningar, förbättrad arbetsmiljö samt satsning på förstärkning av ledarskapet är viktiga faktorer. Under 2023 påbörjades kartläggning av chefers arbetsförutsättningar utifrån Sunt arbetslivs modell Chefoskopet som är en del av arbetet med friskfaktorer.

Samverkan med andra är och förblir en viktig faktor. Idag sker samverkan både genom gemensamma nämnder och bolag men också inom enskilda områden såsom upphandling och socialtjänst. Kommunen har också gemensamma IT-system med samverkande grannkommuner, till exempel inom omsorg, fakturahantering och lönehantering, vilket framöver kommer underlätta personal- och kompetensförsörjningen.

Förvaltningarna arbetar årligen med att revidera personalförsörjningsplanen, i syfte att kunna möta behov i verksamheten nu och i framtiden. Med personalförsörjning menas alla de åtgärder på kort och lång sikt som görs för att klara av att rekrytera, behålla och utveckla personal till kommunens olika förvaltningar.

Finansiell risk

Den kommunala koncernen är exponerad framför allt avseende ränterisk men också för höga borgensåtaganden.

Räntekostnader

Kommunala koncernens lån till kreditinstitut uppgick 2023-12-31 till 905,3 mnkr (föregående år 867,8 mnkr).

Kommunen hade inga räntebärande skulder 2023, inte heller några utlandslån och löper därmed ingen valutarisk. Däremot finns ett omfattande borgensåtagande. Upplåningen inom kommunala koncernen har inom bostadsbolaget till viss del säkrats genom ränteswapar. Per balansdagen hade den kommunala koncernen utestående ränteswapar med ett sammanlagt nominellt belopp om 320 mnkr (föregående år 370 mnkr).

Under 2023 har räntorna stabiliserats. En stabilisering av räntnivåerna på en hög nivå kommer att vara kännbar och kommer att ha stor påverkan på den kommunala koncernen framöver.

Höga borgensåtaganden

Borgensåtaganden redovisas utanför balansräkningen. För kommunen är detta en väsentlig post som medför ökad risk och ger kommunen lägre handlingsberedskap på längre sikt. Totalt har kommunfullmäktige beviljat borgensåtagande med 1 369,3 mnkr. Per 2023-12-31 har 915,0 mnkr nyttjats. Sammanlagt har de kommunala bolagen kvar att nyttja 448,6 mnkr i redan beviljad borgen.

Kommuninvest

Sotenäs kommun har tillsammans med 295 andra kommuner och regioner ingått medlemskap i Kommuninvest ekonomiska förening. Föreningen är ett samarbete mellan kommuner och regioner kring finansiella tjänster. Sotenäs kommun har sedan november 2001 ingått solidarisk borgen såsom för egen skuld. Samtliga medlemmar har ingått likalydande borgensförbindelser. [Se not 25 i block 2.](#)

Sotenäs har sedan tidigare betalt in den högsta medlemsinsatsen. Styrelsen i Kommuninvest beslutade på årsstämman 2020 om en ökning av medlemsinsats. Med utgångspunkt från detta, beslutade Kommunfullmäktige om en successiv utökning av Sotenäs insatskapital fram till år 2024. Insatskapitalet ska år 2024 uppgå till 1 300 kronor per invånare. Sotenäs har under 2023 inbetalt 0,8 mnkr i insatskapital. Insatskapitalet per 2023-12-31 uppgår till 10,8 mnkr (föregående år

9,9 mnkr). Kommunens har inga lån hos Kommuninvest vid årsskiftet. Risk för infriande av borgen bedöms som mycket låg.

Borgen för egna bolag

Sotenäsbostäder AB (ägs 100 %)

Kommunens beslut om borgensåtaganden för Sotenäsbostäder AB uppgår till totalt 643,8 mnkr. Utnyttjad borgen uppgår per balansdagen 2023-12-31 till 582,8 mnkr (582,8 mnkr föregående år). Bolaget visar på ett **positivt** resultat om 0,2 mnkr (8,3 mnkr föregående år). Soliditeten uppgår till 18 procent. Borgensåtagandet har en omfattande påverkan på kommunens finansiella ställning. Risk för infriande av borgen alternativt ägartillskott bedöms som låg.

Sotenäs Vatten AB (ägs 100 %)

Kommunens beslut om borgensåtaganden för Sotenäs Vatten AB uppgår till 647,0 mnkr. Utnyttjad borgen uppgår per balansdagen 2023-12-31 till 262,0 mnkr (254,0 mnkr föregående år). Soliditeten uppgår till 1 procent. Den låga soliditeten kommer av att taxekollektivet inte ska gå med vinst. För 2023 har bolaget ett överuttag motsvarande 4,5 mnkr (föregående år -0,8 mnkr). Borgensåtagandet har påverkan på kommunens finansiella ställning. Framöver står VA-bolaget inför mycket omfattande investeringsutgifter vilket kommer att påverka genom ökat borgensåtagande. Risk för infriande av borgen alternativt ägartillskott bedöms dock som låg.

Sotenäs RehabCenter AB (ägs 100 %)

Under 2017 förvärvades samtliga aktier i Sotenäs RehabCenter AB. Ursprungligt borgensbeslut uppgick till 27,0 mnkr. Utnyttjad borgen uppgår per balansdagen 2023-12-31 till 25,0 mnkr (25,0 mnkr föregående år). Orsaken till kommunal borgen är omfattande renovering av anläggningen. År 2023 uppgick tillskottet från ägaren (driftbidrag) till 5,4 mnkr (3,0 mnkr föregående år). Risk för infriande av borgen bedöms som låg.

Rambo AB (ägs 25 %)

Kommunens beslut om borgensåtaganden för Rambo AB uppgår till 35,5 mnkr och avser lån för att finansiera nytt insamlingssystem. Utnyttjad borgen uppgår per balansdagen 2023-12-31 till 35,5 mnkr (5,9 mnkr föregående år). Lånen amorteras under en åttaårsperiod.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Viktiga förhållanden för resultat och ställning

Rambos resultat uppgick till 15,0 mnkr resultat efter disposition och skatt 3,1 mnkr. Soliditeten uppgår till 50 procent. Risk för infriande av borgen alternativt ägartillskott bedöms dock som låg.

Borgen egnahem och småhus

Borgensåtagande uppgår till 0,1 mnkr. Kommunal ansvarsförbindelse ska enligt kreditgarantieförordning lämnas för kreditgarantier för egnahem och småhus och för bostadsrättsföreningar om dessa beviljats räntebidrag. Risk för infriande av borgen bedöms som låg.

Övriga borgensåtaganden

Övriga borgensåtaganden uppgår till 9,7 mnkr (föregående år 10,1 mnkr). Här ryms borgen för Sotenäs Golfklubb, Kungshamnns IF, Kungshamnns FolketsHus-förening, Sotenäs Fältrittklubb samt Töllar och Seiel.

Pensionseskuld

För beräkning av nuvärdet av pensionsförpliktelsen används RIPS-räntan, som SKR tagit fram. RIPS-räntan är oförändrad och satt till 1 procent. Skulle räntan sänkas kommer nuvärdesberäkningen innebära högre pensionsförpliktelser för kommunen och har stor påverkan.

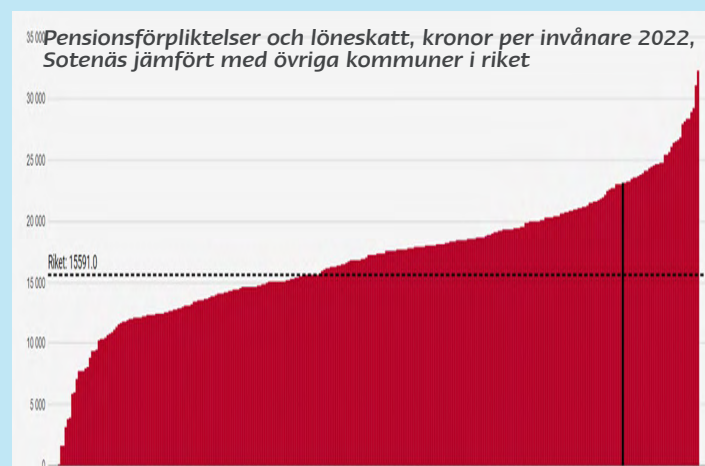
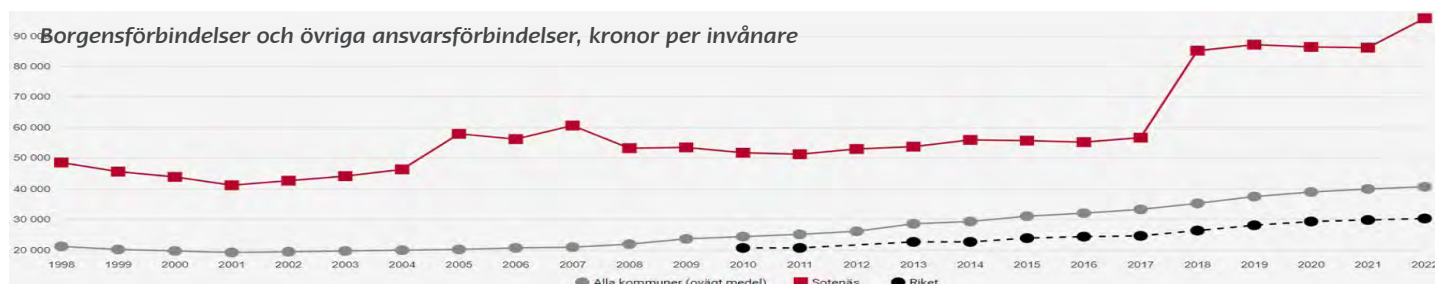
Pensionsförpliktelser

Tabellen nedan visar pensionsförpliktelsen inklusive förpliktelser som tryggats i pensionsförsäkring för kommunen. Pensionsförpliktelser redovisas sedan 1998 enligt den så kallade blandmodellen där pensioner intjänade före 1998 inte skuldförs utan redovisas som en ansvarsförbindelse. Förpliktelsen som redovisas som ansvarsförbindelse uppgår till 215,4 mnkr inklusive särskild löneskatt (föregående år 211,8 mnkr). I Skandia sker löpande försäkring av förmånsbestämd pension vilket innebär en ökning av de försäkrade pensionerna, med avdrag för utbetalda pensioner.

Pensionsförpliktelser Sotenäs kommun

mnkr	2022	2023
Totala pensionsförpliktelser i balansräkningen		
Avsättning inklusive särskild löneskatt	16,8	17,8
Ansvarsförbindelse inklusive särskild löneskatt	211,8	215,4
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	53,8	64,7
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	-	-
Summa pensionsförpliktelser (inklusive försäkring och stiftelse)	282,3	297,9
Förvaltade pensionsmedel - marknadsvärde		
Totalt pensionsförsäkringskapital	66,3	79,3
varav överskottsmedel	10,5	11,7
Totalt kapital pensionsstiftelse	-	-
Finansiella placeringar avseende pensionsmedel (egen förvaltning)	0,0	0,0
Summa förvaltade pensionsmedel	66,3	79,3
Finansiering		
Återlånade medel *	216,0	218,6
Konsolideringsgrad **	23,5 %	26,6%

*Summa av pensionsförpliktelser minus summa av förvaltade pensionsmedel
** Återlånade medel dividerat med summa pensionsförpliktelser

Sammanställning av väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk enhet	Hantering av risk
Omvärldsrisk			
Brist på arbetskraft Demografisk utveckling med åldrande befolkning	Brist på bostäder medför svårigheter att försörja företag/kommun med arbetskraft, vilket kan leda till utflyttning och ökad arbetslöshet samt försörjningsstöd. Med en allt äldre befolkning och en högre konkurrens om arbetskraft gäller det att bibehålla personal ha personal med rätt utbildning och kompetens. Ökat tryck på omsorgsverksamheten.	Sotenäsbostäder AB, Kommunstyrelsen, Omsorgsnämnden	Uppdaterad översiktsplan, infrastrukturplan, och bostadsförsörjningsprogram Krav på bostadsbolag avseende produktion av bostäder Krav på kommunstyrelsen avseende byggbara tomter samt detaljplaner för utbyggnad tomtmark och industrimark. Om- och tillbyggnad av särskilt boende, ökat antal platser. Insatser för att behålla personal, få dem att arbeta längre, stärka arbetsmiljön, stärka ledarskap, minska sjukfrånvaron, nyttja digital infrastruktur.
Finansiering	Snabb förändring av kommunens demografi påverkar kostnadsutjämningsavgift. Snabb förändring – konjunktur, inflation, pension.	Kommunen	Budgetera högre resultat, efterfölj finansiella målen. Energieffektivisering Effektivisering verksamheter med höga verksamhetskostnader
Klimat	Risk för större och intensivare regn vilket kan resultera i översvämningar. Därtill risk för höjning av vattennivån ökar risk för saltvatteninträngning i VA-nätet.	Sotenäs Vatten AB Kommunen	Skyfallsutredning. Vattentjänstplan.
Verksamhetsrisk			
Personal	Oförmåga att upprätthålla planerad bemanning. Negativa effekter för personal och kvalitet. Svårt att rekrytera den kompetens som behövs.	Kommunens samtliga nämnder, fackliga organisationer	Personalförsörjningsplan, friskvårdsinsatser, introduktion av nyanställda, ökad samverkan, arbetsmiljöarbete, stärka ledarskapet, nyttjande av digitala lösningar.
Eftersatt underhåll av fastigheter	Minskar värdet på tillgångarna. Ökade driftkostnader	Kommunen, kommunstyrelsen, Sotenäs Vatten AB	Energikartläggning är genomförd. Genomföra underhållsplan, översyn av lokalförsörjning, framtagande av långsiktiga investeringsplaner för koncernen. Yteffektivisera lokalanvändning.
Hård belastning på avloppsreningsverk samt vattenförsörjning	Begränsad kapacitet i reningsverk vid hög belastning sommartid. Begränsad möjlighet till påkoppling på befintligt VA-nät.	Kommunen, Sotenäs Vatten AB	Utredning avseende nytt avloppsverk är färdigställt. VA-planarbete med handlingsplaner pågår och väntas färdigställas under 2023.
Finansiell risk			
Ränterisk	Hög skuldsättning ger betydande kostnadseffekter vid ökad räntenivå.	Koncernen	Bostadsbolaget har räntesäkrat delar av lån genom så kallade swapar (68 procent). Investeringsprövning - självfinansiering.
Kostnadsutveckling inom VA-bolaget	Höga investeringsutgifter framöver får påverkan på ökad skuldsättning samt påverkan på kostnadsutveckling och brukningsavgifter.	Kommunen, Sotenäs Vatten AB	Gemensam och långsiktigt plan i koncernen för kommande investeringsutgifter.
Höga borgensåtaganden	Eventuellt infriande av borgensåtagande för kommunen.	Koncernen	Ställa krav på amortering av lån hos de kommunala bolagen.
Pensionsskuld	Förändring av RIPS-räntan. En sänkning av RIPS-räntan skulle innebära ett högre nuvärde på pensionsskulden	Kommunen	

Händelser av väsentlig betydelse

Kommunkoncernen står inför ett stort antal investeringar med höga investeringsutgifter som kommer få stor påverkan på koncernens resultaträkning, balansräkning och kassaflöden under åren som kommer.

Hyresrätter i Hunnebostrand

En ombyggnation av det tidigare äldreboendet på Bankeberg i Hunnebostrand är färdigställt, där bolaget byggt 36 uthyrningsbara lägenheter, en gästlägenhet samt en gemensamhetslokal, och inflyttning påbörjades under våren 2023. Hyreshuset är utrustat med solpaneler och bergvärmeanläggning.

Fastighetsnära insamling av förpackningar och avfall

Rambo AB bedriver renhållningsverksamheten för kommunerna Sotenäs, Lysekil, Tanum och Munkedal. Under året infördes ett nytt insamlingssystem i Sotenäs kommun med fastighetsnära insamling av förpackningar, där framkomligheten tillåter, samt matavfallsinsamling för övriga villahushåll. Systemet införs som en ökad service, men också för att uppfylla de lagkrav som nyligen kommit kring fastighetsnära insamling av förpackningar och matavfall. Nya fyrfacks-fordon levererades under hösten och nya körlistor började gälla vid implementeringen.

Översiktsplan

Under året har arbete med att ta fram förslag till hur översiktsplanen ska förverkligas och vilka planer som ska prioriteras de närmaste åren tagit fart. I arbetet ingår också att välja vilka strategiska dokument för den fysiska planeringen som ska prioriteras. En strategisk samhällsbyggnadsgrupp har bildats med representanter för Kommunstyrelsen och Byggnadsnämnden för att arbeta med dessa frågor. Det första sammanträdet hölls i juni. Kommunens vattentjänstplan har varit publicerad för samråd och bearbetningen av synpunkter från samrådet pågår.

Utbildningsverksamheten

Året präglades mycket av osäkerheter och förlorade intäkter jämfört med tidigare år. Därtill ökade kostnaderna som bland annat kan förklaras med ökad inflation. Utbildningsförvaltningen fick i tidigt skede vidta åtgärder (uppsägningar) för att få ett helårsresultat i nivå med budget vid årets slut. Återhållsamhet vad gäller inköp och anställningar rådde inom utbildningsförvaltningen. En av utbildningsförvaltningens främsta lärdomar 2023, var att det är viktigt att utveckla och anpassa arbetsorganisationen, så att verksamheten kan möta upp nya förutsättningar.

Kraftsamling fullföljda studier

Kraftsamling för fullföljda studier tar sin utgångspunkt i Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021-2030. Den har utformats efter dialoger i länet med kommuner, universitet och högskolor, näringsliv, myndigheter, föreningsliv och andra organisationer. Strategin sätter fokus på de stora samhällsutmaningarna som vi står inför och behovet av att ställa om till ett mer hållbart samhälle som använder sig av sektorsöverskridande angreppssätt och innovativa lösningar. Kopplat till detta sätter den också fokus på något som är helt centralt för arbetet framåt med fullföljda studie.

Utbildningsförvaltningen utvecklade arbetet med likvärdig skola. Arbetet koncentrerades kring främjandet av ökad skolnärvaro under rubriken Kraftsamling fullföljda studier. Det är en pågående satsning och är en förstärkning av utbildningsförvaltningens arbete med ledarskapet i klassrummet, läs- och språkutveckling, jämställdhet och digitalisering. Syftet med kraftsamlingen är att stärka arbetet med de långsiktiga prioriteringarna genom riktade resurser och samverkan.

Omsorgsverksamheten

Tillfällig ledningsstruktur

Förvaltningen införde under våren en tillfällig ledningsstruktur som innebar en förstärkning inom särskilt boende och hemtjänst. Syftet var att kunna arbeta mer intensivt med att sänka sjuktal och nå ett resultat i nivå med budget. Flera utvecklingspunkter är identifierade men det finns stora svårigheter att genomföra nödvändiga förändringar då enhetscheferns förutsättningar är mycket begränsade.

Avtal trygghetsskapande teknik

Förvaltningen har tecknat avtal inom trygghetsskapande teknik först till särskilt boende och innan årets slut också för ordinärt boende. Avtalet innefattar bland annat trygghetslarm, hotellås, kameror och annan trygghetsskapande teknik för brukare inom äldreomsorg, LSS och socialpsykiatri. Avtalet är tecknat tillsammans med Lysekils och Munkedals kommuner.

Symbioscentrum

Under året har industrisymbiosen i Sotenäs firat tioårsjubileum. Industrisymbios är företagsdriven cirkulär ekonomi genom industriell och social symbios, där kommunen medverkar via Sotenäs Symbioscentrum. Utsläppen av skadliga näringsämnen till havet har minskat med upp till 98 procent tack vare industrisymbiosen. Sotenäs Symbioscenter och Marina Återvinningscentralen har under året stått som värd för SIRR-projektets (EU-projekt inom Nordsjöprogrammet) kick-off konferens samt för ett antal nationella och internationella besök, bland annat Havs- och vattenmyndighetens generaldirektörs besök i kommunen.

Sotenäs Rehabcenter AB

I december togs beslut om att driften av Tumlaren kommer övergå från Sotenäs RehabCenter AB till kommunen. Anledningen till detta är att Sotenäs Rehabcenter har haft svårigheter att bedriva en ändamålsenlig verksamhet utifrån intäkter i förhållande till kostnader. Bolaget har inte levt upp till kraven i bolagsordningen eller de ekonomiska målen i ägardirektivet.

Miljönämnden i mellersta Bohuslän

Miljönämnden i norra Bohuslän upphör per den 31 december 2023. Verksamheten kommer under 2024 ingå i Sotenäs kommuns Miljö- och byggnämnd. Verksamhet inom miljöområden kommer istället säljas till Munkedal och Lysekils kommuner genom avtals-samverkan.

Samverkan mellan SML-kommunerna

Under året har SML-kommunerna (Sotenäs, Munkedal och Lysekil) påbörjat arbetet med att förbättra och utveckla styrningen inom de tre samverkansområdena. Inom IT-verksamheten har arbetet fortsatt med att förtydliga rollfördelningen och ansvar mellan kommunernas verksamheter respektive IT-enheten. Inom miljö-verksamheten har ett samverkansavtal ersatt tidigare gemensam nämnd från och med 1 januari 2024.

Styr- och ledningssystem

Under våren har förvaltningen tagit fram ett förslag till omarbetat styr- och ledningssystem för kommunen. Arbetet har skett med utgångspunkterna att dels behålla målstyrning som styrmodell och att dels stärka den övergripande politiska styrningen av kommunens verksamheter mot visionen, hela vägen från Kommunfullmäktige och ut till den enskilda arbetsplatsen. Det nya styrdokumentet antogs av Kommunfullmäktige i juni.

Utvecklad budgetmodell

Under året har Kommunstyrelsen beslutat att delta i SKR:s projekt med bas i prislappsmodellen som syftar till att ge politik och verksamheter förutsättningar för en långsiktig hållbar ekonomi. Målet med projektets genomförande är att Kommunfullmäktiges budget ska bygga på en tydlig resursfördelning utifrån befolkningsstrukturen. Modellen kommer även på ett transparent och tydligt sätt visa vilka prioriteringar som görs i budgetramarna, utöver den tilldelade basbudgeten. Implementering av modellen har påbörjats under hösten 2023 för Budget 2025 och pågår fram till antagen budget i juni 2024.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

I Sotenäs kommun är den kommunala koncernen den övergripande styrenheten. Organisationskiss hittar du i avsnittet om den *kommunala koncernen*.

Styrning av koncernen

I Sotenäs kommun är den kommunala koncernen den övergripande styrenheten. Med den kommunala koncernen avses kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, samt kommunens nämnder och bolag. I förvaltningsberättelsens organisationsöversikt framgår hur den kommunala koncernen är strukturerad.

Styrningen och uppföljningen är, så långt det är möjligt med hänsyn till verksamhetens art och lagstiftning, utformad med syftet att styra på ett likartat sätt oberoende av vilken verksamhet eller juridisk organisationsform som berörs.

Ansvarsstruktur

Inom Sotenäs kommunkoncern finns flera nivåer av politiskt styrande instanser – kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnder samt styrelser för de kommunala bolagen. Därtill finns det en förvaltningsorganisation till stöd för det politiska styret och för genomförande av verksamheten. I bilden nedan illustreras struktur för styrning inom den kommunala koncernen.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige med de demokratiskt folkvalda politikerna, är det högsta beslutande och styrande organet. Kommunfullmäktiges roll i styrningen är att fastställa kommunövergripande visioner, planer, mål och uppdrag för den kommunala koncernen. Detta görs framför allt genom årliga beslut om nästa års budget med plan för de nästkommande tre åren (mål- och resursplan). I samband med budget fastställer kommunfullmäktige konkreta mål för god ekonomisk hushållning samt ekonomiska krav och ramar för kommande år. Fullmäktige ska också fatta beslut i alla frågor av principiell beskaffenhet, lägga fast reglementen, bolagsordningar och ägardirektiv för att styra den kommunala koncernen. Fullmäktige

beslutar om den kommunala verksamheten ska bedrivas i förvaltning eller bolagsform, fastställer vilket ändamål och vilka befogenheter som ska gälla för bolagets verksamhet. Fullmäktige tillsätter ledamöter i kommunstyrelse och nämnder samt föreslår styrelseledamöter till de kommunala bolagen. Sammansättningen beslutas i samband med årsstämman och motsvarar aktuell politisk representation i kommunen. Fullmäktige utser även lekman-revisor.

Fullmäktiges roll i uppföljningen är att godkänna delårsrapporter och årsredovisning samt besluta om ansvarsfrihet för styrelser och nämnder inom kommunens nämndsorganisation.

Kommunstyrelsen

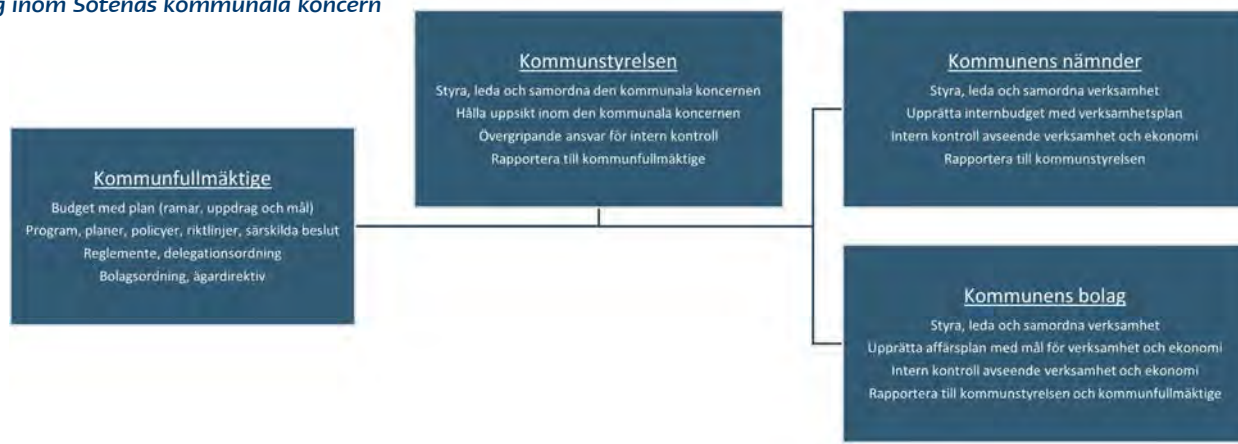
Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för verkställighet, uppföljning och utvärdering vilket inbegriper ledning och samordning av mål, riktlinjer, direktiv och ekonomi för styrning och kontroll av hela den kommunala koncernen. Kommunstyrelsen svarar således för planering och uppföljning av ekonomi och verksamhet för kommunens nämnder och de kommunala bolagen. Betydande delar av detta ansvar är kopplat till uppsiktsplikten och den interna kontrollen (se särskilda rubriker nedan). Kommunstyrelsen rapporterar till Kommunfullmäktige.

Nämnder och bolagsstyrelser

Nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att respektive verksamheter utvecklas, följer lagar och riktlinjer samt bidrar till att kommunfullmäktiges uppdrag verkställs och mål uppnås. Detta sammanfattas i verksamhetsplan med internbudget för nämnderna och affärsplan för bolagen.

Den kommunala koncernens tjänstepersoner ansvarar för att tillse att de politiska nivåerna har tillgång till sakkunnig kompetens vid

Styrning inom Sotenäs kommunala koncern

beredning av ärenden samt för att bedriva den operativa verksamheten. I styrsystemet innebär det att tjänstepersonerna i nämnder och bolag ska översätta de politiska visionerna, strategierna, målen och uppdragen till konkreta aktiviteter samt återrapportera till ansvarig nämnd/styrelse hur verksamhet och ekonomi utvecklas.

Struktur för styrning av kommunen

Under år 2023 har ett styr- och ledningssystem beslutats i Kommunfullmäktige. I Sotenäs kommun utgår, så långt det är möjligt, styrning och uppföljning utifrån mål. För medborgaren är det verksamheten som är väsentlig. Ekonomiska ramar och mål sätts således för verksamheter, sedan är det nämnden/styrelsen som har ansvar för att verksamheten uppnår målen inom de ekonomiska ramarna. Kommunfullmäktige beslutar om mål för god ekonomisk hushållning. Slutligen sker styrning och uppföljning av individuella verksamheter med tillhörande mål och ramar.

Centrala styrdokument

Inom Sotenäs kommunkoncern används olika styrdokument. Styrdokumentet syftar generellt till att förtydliga den politiska viljan och säkra en effektiv och säker verkställighet. Det kan handla om utveckling (planer och program), förhållningssätt (policier) eller rättssäker hantering (riktlinjer). Kommunens styrdokument som antagits av Kommunfullmäktige återfinns samlat på sotenas.se. Nedan anges de mest centrala dokumenten som används för styrning och uppföljning inom den kommunala koncernen.

Budget med plan - mål och resursplan

Varje år beslutar Kommunfullmäktige om en budget för kommande år med tillhörande treårsplan; en mål- och resursplan. I budgeten framgår dels fullmäktiges mål för en god ekonomisk hushållning, dels vilka ekonomiska ramar nämnderna har att förhålla sig till. Mål- och resursplanen avser i dagsläget endast kommunens verksamhet som bedrivs i förvaltningsform. Bolagen upprättar separata budgethandlingar.

Mål, budget och uppföljning inom kommunen

Inom Sotenäs kommun strukturerades målstyrningen år 2023 utifrån tio verksamhetsmål och tre finansiella mål. Syftet med dessa är att kommunen ska utvecklas mot den vision som kommunfullmäktige har fastställt. För att tydliggöra ambitionsnivå och

inriktning på målen och för att skapa förutsättningar för uppföljning kompletteras målen med nyckeltal med målnivåer. Det är nämndernas ansvar att ta hand om målen i sin verksamhet. Fullmäktiges nyckeltals målnivåer utgör grunden för utvärdering av god ekonomisk hushållning inom kommunen. En sammanfattande utvärdering av årets verksamhet och utfall för mål och nyckeltal görs under avsnittet ”[God ekonomisk hushållning](#)”.

Utöver fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning har nämnderna och bolagen i uppdrag att självständigt arbeta med uppföljning av ekonomi och verksamhet. Detta görs främst i nämnders och bolags egna bokslutsrapporter.

Kommunstyrelsen har uppdragit åt förvaltningen att under år 2023 se över hela målstyrningsmodellen och indikatorer med ambitionen att förenkla och skapa mer påverkbara och administrativt enkla mål. Översynen är genomförd och budget 2024 kommer följa en förenklad modell.

Ekonomiska ramar

I Sotenäs kommunkoncern bedrivs verksamheter med varierande förutsättningar, vilket innebär att ekonomiska ramar och mål inte kan utformas på samma sätt för alla verksamheter. För kommunens skattefinansierade verksamheter (till exempel skola, omsorg, gata och park) utgick budgetarbetet för budget 2023 och 2024 ifrån innevarande års budget med hänsyn tagna till kommande års förändrade förutsättningar. Dessa är såväl ekonomiska som verksamhetsmässiga. För att arbeta fram en ekonomisk ram vägs även kommunens befolkningsprognos, viktiga indexförändringar, ambitionsförändringar samt eventuella rationaliseringsbehov in i det slutliga förslaget till budgetram. Kommunens avgiftsfinansierade verksamheter som är reglerade enligt självkostnadsprincipen (vatten, avlopp och renhållning) utarbetar budgetar utifrån fullmäktiges beslut om taxa.

Under år 2023 påbörjas arbetet med "Budget 2025". För genomförande av denna process ingår Sotenäs kommun i SKR:s projekt för en utvecklad budgetprocess. Denna process är i grunden densamma som Sotenäs tidigare jobbat utifrån, men med skillnaden att samtliga nämnders budget bygger på en resursfördelningsmodell utifrån prislappar. Majoriteten av budgeten kommer utgå ifrån de prislappar som ingår i kostnadsutjämnningen, resterade budget som ett snitt av liknande kommuners kostnader för verksamheten.

Struktur för styrning av Sotenäs kommunala koncern

Koncernnivå	Sotenäs kommunala koncern		
Finansieringsnivå	Skattefinansierad verksamhet	Avgiftsfinansierad verksamhet	Affärsdrivande verksamhet
Verksamhetsnivå	<ul style="list-style-type: none"> * Vård & omsorg * Barnomsorg * Grundskola * Gymnasie- & vuxenutbildning * Individ- & familjeomsorg * Kultur & fritid * Gata & park * Fastigheter * Övrig skattefinansierad verksamhet 	<ul style="list-style-type: none"> * Vatten & avlopp * Kommunal renhållning 	<ul style="list-style-type: none"> * Bostadsförsörjning * Bad- och rehanläggning

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Planering året innan budgetåret

Nedan beskrivs kortfattat processen för arbete med budget 2025:

December-mars: Budgetprocessen startar upp med en minikickoff mellan Budgetberedningen och förvaltning. Därefter hålls en större Budget-Kickoff (stormöte) med information till politiska partier om nuläge och framtida utmaningar för verksamheterna i syfte att skapa en gemensam bild. Förvaltningen tar fram ett förvaltningsgemensamt förslag till nämndernas budgetramar (drift) och investeringar. Förvaltningens budgetförslag lämnas för remissyttrande i facknämnderna och styrelse.

April-maj: Budgetdialoger hålls mellan nämndpresidier, förvaltning och Budgetberedningen. Budgetberedningen tar fram förslag till drift- och investeringsbudget, och informerar därefter politiska partier om förslaget. Politiska partier ges möjlighet att inkomma med ändringsförslag på Budgetberedningens förslag. Fackliga ges möjlighet att inkomma med synpunkter på Budgetberedningens förslag. Kommunstyrelsen bereder förslag till budgethandling för kommande budgetår, samt planår.

Juni: Kommunfullmäktige beslutar kommunens budgethandling "Budget 20xx".

Oktober-december: Nämnderna beslutar om verksamhetsplan med internbudget. Före årsskiftet fastställer bolagen sina affärsplaner. Vid valår beslutar kommunfullmäktige budgeten på nytt i november.

Uppföljning under budgetåret

Kommunkoncernen följer upp mål och budget två gånger per år. Detta sker i delårsbokslutet och i årsredovisningen. Därtill gör kommunen en delårsrapport per april för verksamheten i förvaltningsform.

Mars: Nämnder och styrelsen gör ekonomisk uppföljning och lämnar en ekonomisk helårsprognos som beslutas i nämnder och styrelse. Därtill får kommunstyrelsen en sammanställd ekonomisk helårsprognos för hela den kommunala verksamheten i förvaltningsform.

Maj: Kommunen gör en första uppföljning efter årets fyra första månader. Delårsrapporten innehåller uppföljning och analys av kommunfullmäktiges mål, ekonomiskt periodutfall samt helårsprognos. Alla ansvariga nämnder och styrelsen ska ta ställning till om det finns åtgärdsbehov i förhållande till delårsrapporten. Delårsrapporten fastställs av kommunfullmäktige i juni.

September: Efter åtta månader upprättar den kommunala koncernen ett officiellt delårsbokslut. Delårsbokslutet innehåller uppföljning och analys av mål, budget och helårsprognos för det ekonomiska resultatet. Kommunrevisionen gör en övergripande granskning av delårsbokslutet. Delårsbokslutet beslutas i nämnder och bolagsstyrelser. Eventuella åtgärdsbehov analyseras. Delårsrapporten för koncernen fastställs av kommunfullmäktige i november.

November: Nämnder och styrelsen gör ekonomisk uppföljning och lämnar en ekonomisk helårsprognos som beslutas i nämnder och styrelse. Därtill får kommunstyrelsen en sammanställd ekonomisk helårsprognos för hela den kommunala verksamheten i förvaltningsform.

Bokslut och årsredovisning

Arbetet med den kommunala koncernens bokslut och kommunens årsredovisning följer följande process:

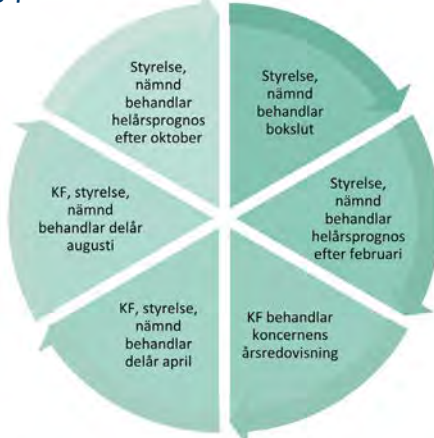
Februari: Den löpande uppföljningen avslutas, i februari efter budgetåret, med nämndernas och bolagens årsbokslut, samt kommunens årsredovisning. Årsredovisningen innehåller koncernövergripande analyser samt uppföljning av koncernens mål och resultat. Revisionen gör en granskning av nämndernas årsbokslut och koncernens årsredovisning.

April: Kommunfullmäktige fastställer koncernens årsredovisning i april och beslutar om ansvarsfrihet för kommunstyrelsens och nämndernas ledamöter.

Budgetprocessen i Sotenäs kommun

Uppföljningsprocessen i Sotenäs kommun

Uppsiktsplikten

Kommunstyrelsen ansvarar, enligt Kommunallag (2017:725) 6 kap. 1 §, för att hålla uppsikt över hela den kommunala koncernen. Uppsikten omfattar även verksamhet som lämnats över till privata utförare. Uppsiktsplikten genomförande tar sin utgångspunkt i budget, flerårsplan, ägardirektiv samt nämnds- och affärsplaner. Utöver delårsrapporterna rapporterar nämnderna till kommunstyrelsen ekonomiska helårsprognoser per februari och oktober. Ekonomisk uppföljning av kommunens verksamheter har sin utgångspunkt i väsentliga avvikelser mellan utfall och budget. Väsentliga avvikelser ska lyftas fram då syftet är att tidigt kunna sätta in åtgärder. Vid negativa budgetavvikelser ställer kommunstyrelsen krav på att nämnderna vidtar åtgärder. Vid större avvikelse bör nämnd/styrelse bjudas in formellt för muntlig dialog med kommunstyrelsens arbetsutskott. Nämndens/styrelsens kan på initiativ av kommunstyrelsen bli föremål för en särskild genomgång/analys.

Uppsiktsplikten genomförande kombineras med budgetberedningsprocessen som beskrevs ovan. Under denna process rapporterar nämnderna och styrelserna om sin verksamhet för det gångna året och hur planeringen löper för innevarande år och utsikter och prognoser för kommande år. Arbetet med intern kontroll är också en del av uppsiktsplikten.

Alternativa utförare

Kommunal verksamhet som inte bedrivs inom koncernens organisation i förvaltningsform eller genom kommunala företag, kan istället bedrivas av privata utförare eller genom avtalssamverkan med andra kommuner.

När skötseln av en kommunal angelägenhet genom avtal har lämnats över till en privat utförare, ska kommunen kontrollera och följa upp verksamheten enligt KL kap 10 § 8.

Intern kontroll

Kommunstyrelsen har ett övergripande och samordnande ansvar för intern kontroll inom hela kommunen. Som utgångspunkt finns ett reglemente för intern kontroll. Kommunstyrelsen skyldighet är att:

- utvärdera kommunens samlade system för intern kontroll.,
- informera sig om hur den interna kontrollen fungerar i de kommunala företagen.

Nämnder och styrelser antar årligen en plan för kommande års internkontrollarbete. Planerna utgår från analyser där risker värderats utifrån sannolikhet och konsekvens. Kommunstyrelsen beslutar därtill årligen om en anvisning som nämnder har att förhålla sig till vid framtagande av internkontrollplaner.

Samtliga nämnder och styrelser lämnar in uppföljningsrapporter för intern kontroll till Kommunstyrelsen som anmälningsärenden när de beslutats i respektive nämnd/styrelse. Rapporterna innehåller allmänna omdömen om den interna kontrollen, vilka särskilda granskningar och kontroller som har gjorts samt utfallet av vidtagna åtgärder.

Överlag fungerar den interna kontrollen väl, brister upptäcks och det finns förslag på åtgärder. En sammanfattad återrapportering av årets kontrollarbete och utfall lämnas här i årsredovisningen. Nämnder som rapporterar områden som behöver utvecklas, bör tillse att resurser prioriteras för att åtgärda bristerna kommande år. Fördjupad information finns i respektive nämnds och bolags årliga återrapportering till nämnd/styrelse. I bokslutsdialogen presenterar respektive nämnd/styrelse en sammanfattning av årets internkontrollarbete för Kommunstyrelsens arbetsutskott som där har möjlighet att inhämta ytterligare information från nämnder/styrelser.

Kommunövergripande kvalitetsuppföljning

Kommunens Kvalitet i Korthet (KKiK) är ett nationellt projekt som omfattar cirka 170 kommuner, där dessa utmanar sig själva genom att ta fram nyckeltal och jämföra resultat för att lära och utveckla verksamheten. KKiK redovisar och jämför resultat inom områden som är av stort intresse för invånarna. Det är i huvudsak den politiska ledningens underlag och verktyg för att styra och bidra till en demokratisk dialog med medborgarna. Resultaten har ambitionen att i ett övergripande perspektiv beskriva kommunens kvalitet och effektivitet i jämförelse med andra kommuner.

Nämndsspecifik kvalitetsuppföljning

Utbildningsnämnden och Omsorgsnämnden bedriver årligen nämndsspecifika kvalitetsarbeten. Utbildningsnämnden behandlar varje år i september nämndens Systematiskt Kvalitetsarbete (SKA). Omsorgsnämnden behandlade i februari 2024 Kvalitets- och patient- säkerhetsberättelsen för år 2023.

Styrmodell i Sotenäs kommun

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Alternativa utförare

Privata utförare

Kommuner och regioner kan besluta att överlämna vården av kommunala angelägenheter till privata utförare. Med en privat utförare avses en juridisk person utan kommunalt ägande, eller enskild individ som mottagit uppdraget om vården av en kommunal angelägenhet.

Kommunfullmäktige har antagit en program för privata utförare. Programmet avser all verksamhet som kommunen lägger ut på en privat utförare genom upphandling/avtal. Uppföljning ska ske årligen.

Under 2023 har Omsorgsnämnden haft tre privata utförare av hemtjänst. Dessa har sammanlagt utfört insatser för 90 brukare inklusive sommarboende. De krav som ställs på de privata utförarna regleras i förfrågningsunderlaget för utförande av hemtjänst. Resultatet av de kontroller som gjorts visar att företagen har följt kommunens förfrågningsunderlag, använder sig av efterfrågade rutiner och följer lagar och förordningar.

Utbildningsnämnden har haft en privat utförare som ska följas upp enligt programmet för privata utförare och avser skolskjuts.

Kommunstyrelsen har haft 13 privat utförare som ska följas upp enligt programmet för privata utförare och avser snöröjning.

Avtalssamverkan

Genom avtalssamverkan kan en kommun eller en region överlåta utförandet av sina uppgifter till en annan kommun eller en annan region. Att förenkla möjligheterna till kommunal samverkan och extern delegering är ett viktigt led i att ge kommuner och regioner goda förutsättningar att möta dagens och framtida utmaningar.

Sotenäs kommun har under 2023 bedrivit avtalssamverkan med Munkedals och Lysekils kommuner inom områdena löneverksamhet och IT-verksamhet. Löneverksamhet köps av Munkedals kommun medan IT-verksamhet köps av Lysekils kommun.

Från och med 1 januari 2024 säljer Sotenäs kommun, genom avtalssamverkan, miljöverksamhet till Munkedals och Lysekils kommuner.

Intern kontroll

Syftet med internkontrollplanen är, enligt Reglemente för intern kontroll, att säkerställa att styrelser och nämnder upprätthåller en tillfredsställande intern kontroll, vilket innebär att de med rimlig grad av säkerhet ska säkerställa att följande uppnås:

- Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten
- Efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer, avtal m.m.

Kommunstyrelsen beslutar årligen om en anvisning för nästkommande års internkontrollplaner. I juni 2022 beslutade Kommunstyrelsen att följande kontrollområden ska ingå i nämndernas internkontrollplan 2023:

- Utbetalda bidrag
- Månatliga lönekostnader
- Tillbud och arbetsskador
- Systematiskt arbetsmiljöarbete

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens internkontrollplan innehöll fyra kontrollområden varav tre anvisade och ett nämndsspecifikt. Två av fyra kontrollområden bedöms fungera bra, medan områdena Systematiskt arbetsmiljöarbete och avtalsförvaltning behöver utvecklas. Åtgärder för dessa utvecklingsområden har föreslagits i rapporten.

Kommunstyrelsen bör tillse att resurser prioriteras inom nämnden för att åtgärda de områden som behöver utvecklas.

Byggnadsnämnden

Byggnadsnämndens internkontrollplan innehöll sex kontrollområden varav fyra anvisade och tre nämndsspecifika. Samtliga kontrollområden bedöms fungera bra.

Miljönämnden i mellersta Bohuslän

Miljönämndens internkontrollplan innehöll fem kontrollområden varav tre anvisade och två nämndsspecifika. Samtliga kontrollområden bedöms fungera bra.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämndens internkontrollplan innehöll sex kontrollområden varav fyra anvisade och två nämndsspecifika. Tre av sex kontrollområden bedöms fungera bra, medan områdena Tillbud och arbetsskador, Systematiskt arbetsmiljöarbete, samt Handlingsplan för elever med problematisk frånvaro behöver utvecklas. Åtgärder för dessa utvecklingsområden har föreslagits i rapporten.

Utbildningsnämnden bör tillse att resurser prioriteras inom nämnden för att åtgärda de områden som behöver utvecklas.

Omsorgsnämnden

Omsorgsnämndens internkontrollplan innehöll åtta kontrollområden varav fyra anvisade och fyra nämndsspecifika. Ett av åtta kontrollområden bedöms fungera bra, medan områdena Månatliga lönekostnader, Tillbud och arbetsskador, Systematiskt arbetsmiljöarbete, Genomförandeplaner, Användning av R-tid, Avvikelser, samt Verksamhetssystem behöver utvecklas.

Omsorgsnämnden bör tillse att resurser prioriteras inom nämnden för att åtgärda de områden som behöver utvecklas.

Sotenäsbostäder AB

Sotenäsbostädernas internkontrollplan innehöll tre större kontrollområden med totalt 16 delområden. Samtliga kontrollerade områden bedöms fungera bra.

Sotenäs RehabCenter AB

Sotenäs RehabCenters internkontrollplan innehöll fyra kontrollområden. Tre av områdena bedöms fungera bra, medan området Olycka i gymmet när personal inte är på plats behöver utvecklas.

Sotenäs Vatten AB

Sotenäs Vattens internkontrollplan innehöll två kontrollområden, båda bedöms fungera bra.

Rambo AB

Rambos internkontrollplan innehöll sju kontrollområden. Tre av områdena bedöms fungera bra, medan områdena ECO-driving, Underhåll, Avfallsflöden, samt Orderhantering kärlutkörning behöver utvecklas.

Intern kontroll	Kontrollområde	Bedömning
Kommunstyrelsen	Månatliga lönekostnader Tillbud och arbetsskador Systematiskt arbetsmiljöarbete Avtalsförvaltning	● Området fungerar ● Området fungerar ● Området behöver utvecklas ● Området behöver utvecklas
Byggnadsnämnden	Utbetalda bidrag Månatliga lönekostnader Tillbud och arbetsskador Systematiskt arbetsmiljöarbete Tillsyn enligt PBL Kunskap om PBL	● Området fungerar ● Området fungerar ● Området fungerar ● Området fungerar ● Området fungerar ● Området fungerar
Miljönämnden i mellersta Bohuslän	Månatliga lönekostnader Tillbud och arbetsskador Systematiskt arbetsmiljöarbete Remisser från Kommunstyrelsen Remisser gällande detaljplaner	● Området fungerar ● Området fungerar ● Området fungerar ● Området fungerar ● Området fungerar
Utbildningsnämnden	Utbetalda bidrag Månatliga lönekostnader Tillbud och arbetsskador Systematiskt arbetsmiljöarbete Skyddade personuppgifter Handlingsplan för elever med problematisk frånvaro	● Området fungerar ● Området fungerar ● Området behöver utvecklas ● Området behöver utvecklas ● Området fungerar ● Området behöver utvecklas
Omsorgsnämnden	Utbetalda bidrag Månatliga lönekostnader Tillbud och arbetsskador Systematiskt arbetsmiljöarbete Genomförandeplaner Användning av R-tid Avvikelser Verksamhetssystem	● Området fungerar ● Området behöver utvecklas ● Området behöver utvecklas ● Området behöver utvecklas ● Området behöver utvecklas ● Området behöver utvecklas ● Området behöver utvecklas ● Området behöver utvecklas
Sotenäsbostäder AB	Ekonomi och upphandling Personal och löner Verksamhet, styrning och kontroll	● Området fungerar ● Området fungerar ● Området fungerar
Sotenäs RehabCenter AB	Rekrytering av nyckelperson Halkolycka i omklädningsrummen Sjukskrivningar Olycka i gymmet när personal inte är på plats	● Området fungerar ● Området fungerar ● Området fungerar ● Området behöver utvecklas
Sotenäs Vatten AB	Upphandlingsförfarandet Åtgärder efter skyddsron	● Området fungerar ● Området fungerar
Rambo AB	ECO-driving Finanspolicy Premiekomp Underhåll - reparationer för containers och övrig utrustning Avfallsflöden Gallring GDPR Orderhantering kärlutkörning	● Området behöver utvecklas ● Området fungerar ● Området fungerar ● Området behöver utvecklas ● Området behöver utvecklas ● Området fungerar ● Området behöver utvecklas

Kommunens kvalitet i korthet

Sotenäs kommun deltar tillsammans med cirka 170 andra kommuner i ett nationellt kvalitetsprojekt; Kommunens Kvalitet i Korthet (KKiK). Projektet administreras och samordnas av Sveriges kommuner och regioner (SKR).

KKiK redovisar och jämför resultat inom områden som är av stort intresse för invånarna, och är indelat i tre mätområden; *Barn och unga*, *Stöd och omsorg* samt *Samhälle och miljö*. Områdena utgår från befolkningsgrupper och ansvar, utan att låsa sig vid verksamhetsområden.

Invid nyckeltalen i tabellen finns en färgmarkering som indikerar kommunens placering i förhållande till andra deltagande kommuner. Nyckeltal som är grönmärkade är områden där Sotenäs kommun placeras bland de 25 procent av kommunerna med bäst resultat, gul motsvarar de 50 procent i mitten och röd markering avser de 25 procent av kommunerna som har minst fördelaktigt resultat.

Barn och unga

Området *Barn och unga* beskriver en målgrupp som ofta är prioriterad. Flertalet av nyckeltalen avser utbildningsverksamheten och hur det går för barnen i skolan, men även nyckeltal kopplat till barn och unga inom kultur- och fritid finns med i detta område.

- **Förskolans verksamhet** visar på hög kvalitetsfaktor, men till en hög kostnad.
- **Inom grundskolans** nyckeltal visar Sotenäs kommun generellt en hög kvalitet och placeras även år 2023 bland de 25 procent bästa i alla delar utom den som rör betyg i ämnet idrott och hälsa. I nyckeltalet "Andel elever i åk 3 som klarat alla delar av nationella proven för ämnesproven i svenska och svenska som andraspråk, kommunala skolor" placeras Sotenäs kommun år 2023 på första plats i riket!
- **Gymnasieverksamheten** köps till allra största delen då kommunen endast bedriver IM-program i egen regi. Både verksamhets- och kostnadsmissigt placeras Sotenäs bland de 50 procent mellersta kommunerna i jämförelsen.
- **För kultur- och fritidsverksamheten** finns inga nya resultat redovisade för år 2023.

Stöd och omsorg

Området *Stöd och omsorg* fokuserar på de målgrupper som behöver service inom specialiserade verksamheter utifrån sina specifika behov. Området kännetecknas av att många personer är i en utsatt situation och i beroendeställning.

- **Inom individ- och familjeomsorg** visar nyckeltalen på en hög kvalitet till en låg kostnad per invånare.
- **För LSS-verksamheten** finns inga nya resultat redovisade för år 2023.
- **Inom hemtjänsten** visar nyckeltalen på en kvalitet och kostnad bland de 50 procent mellersta kommunerna i jämförelsen.
- **Inom särskilt boende** spretar resultaten i nyckeltalen. Väntetid från ansökningsdatum till erbjudet inflyttningsdatum i särskilt boende är kort, medan resultatet i brukarbedömningen är bland de mellersta i Sverige. Antal sjuksköterskor per boendeplats är låg och kostnaden för särskilt boende är hög.

Samhälle och miljö

Samhälle och miljö är ett brett område. Här återfinns nyckeltal som mäter kommunens service till samtliga som bor, vistas eller verkar i kommunen. Här mäter vi dessutom delaktighet. Utöver det behandlar området ett hållbart samhällsbyggande, både socialt vad avser arbetsmarknad, ekonomiskt kopplat näringsliv och miljömässigt genom miljönyckeltal.

- **Delaktighetsindex** visar en samlad bild av hur väl kommunen möjliggör för medborgarna att delta i kommunens utveckling. Här placeras Sotenäs bland de 50 procent mellersta kommunerna i jämförelsen.
- **Medborgarundersökningen** har genomförts under året inom ramen för KKiK och visar på en låg nöjdhet inom samtliga tre delar; bemötande vid kontakt med tjänstepersoner, att få svar på frågor till kommunen, samt nöjdhet med skötsel n av kommunens utomhusmiljöer så som skötsel samt snöröjning av gator, vägar, gång- och cykelvägar, skötsel av allmänna platser, naturområden samt badplatser.

För de övriga kvalitetsnyckeltalen inom området samhälle och miljö finns inga nya resultat redovisade för år 2023.

Sammanfattning

Här lyckas vi bra över tid

- Sotenäs kommun presterar över tid bra jämfört med andra inom grundskolans kvalitetsnyckeltal.
- Sotenäs kommun har över tid också presterat bra i jämförelsen vad gäller aktivitetstillfällen för barn och unga i kommunala bibliotek.
- Individ- och familjeomsorgens handläggningstider har varit stabilt korta samtidigt som nettokostnaden per invånare varit låg.

Utvecklingsområden

- Andel gymnasieelever (folkbokförda i Sotenäs kommun) inom yrkesprogram med examen inom fyra år, har under åren 2019-2022 varit bland de 25 procent sämsta i Sverige. År 2023 har andelen ökat något och Sotenäs placeras nu bland de 50 procent mellersta i Sverige. Gruppen gymnasieelever inom högskoleförberedande program har under perioden årligen presterat bättre än elever på yrkesprogram i jämförelsen.
- Kostnaden för särskilt boende per invånare 80 år och äldre har över tid legat bland de 25 procent dyraste i Sverige.
- Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsenhet, deltagare som börjat arbeta eller studera har legat lågt över tid och påverkas starkt av att deltagare inte går vidare till studier.
- Nöjd Kund-index inom öppna jämförelser Insiktsmätning av det lokala företagsklimatet har legat lågt över tid. Resultatet avser samtliga redovisade delområden utom livsmedelskontroller som får bra resultat.
- Antal kg insamlat kommunalt avfall per invånare har legat högt över tid, dock är nyckeltalet svårt att jämföra med andra då det schablonjusteras med hänsyn till fritidshus, gästnätter, samt in- och utpendling.

Via [Jämföraren i Kolada](#) kan du ta del av de senaste KKiK-jämförelserna mellan Sotenäs och övriga kommuner i Sverige.

Barn och unga	2020	2021	2022	2023
Antal inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, lägeskommun	● (5,1)	● (5,1)	● 4,3	-
Kostnad förskola, tkr/inskrivet barn	● 159	● 170	● 183	-
Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, kommunala skolor (%)	-	-	● 84	● 88
Elever i åk 6 med lägst betyget E i matematik, kommunala skolor (%)	● 93	● 94	● 93	● 88
Elever i åk. 8 som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del" på frågan "Hur nöjd är du med din skola?" (%)	-	-	● (82)	● 66
Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor (%)	● 96	● 92	● 82	● 89
Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun (%)	● 96	● 93	● 83	● 92
Elever i åk 9 med lägst betyget E i idrott och hälsa, kommunala skolor (%)	● 95	● 96	● 91	● 88
Kostnad grundskola F-9 hemkommun, tkr/elev	● 126	● 125	● 130	-
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun (%)	● 70	● 74	● 72	● 74
Gymnasieelever med indraget studiestöd pga. ogiltig frånvaro, hemkommun (%)	● 5	● 5	● 5	● 8
Kostnad gymnasieskola hemkommun, tkr/elev	● 139	● 149	● 147	-
Aktivitetstillfällen för barn och unga i kommunala bibliotek, antal/ 1000 invånare 0-18 år	● 51	● 65	● 109	-
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/invånare 7-20 år	● 18	● 18	● 21	-
Stöd och omsorg	2020	2021	2022	2023
Brukarbedömning individ- och familjeomsorg totalt - förbättrad situation (%)	● 72	● 77	-	-
Ej återaktualiserade personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd (%)	● 78	● 77	● 83	● 90
Väntetid i antal dagar från ansökan vid nybesök till beslut inom försörjningsstöd, medelvärde	● 2	● 2	● 2	● 3
Kostnad individ- och familjeomsorg, tkr/invånare	● 4	● 4	● 4	-
Brukarbedömning gruppboende LSS - brukaren trivs alltid hemma (%)	-	● 100	-	-
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga (%)	● 73	● 94	● 77	-
Kostnad funktionsnedsättning totalt (SoL, LSS, SFB), minus ersättning från FK enl SFB, tkr/invånare	● 6	● 7	● 7	-
Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde	● 17	● 21	● 15	● 16
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn (%)	● 93	-	● 90	● 91
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudandet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde	● 41	● 27	-	● 26
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn (%)	● 91	-	● 77	● 81
Antal sjuksköterskor per plats i boende för särskild service för äldre under vardagar	-	-	● 0,05	● 0,04
Kostnad äldreomsorg, tkr/invånare 80+	● 270	● 262	● 283	-
Samhälle och miljö	2020	2021	2022	2023
Delaktighetsindex, (andel % av maxpoäng)	● 61	● 74	● 69	● 67
Medborgarundersökningen - Bra bemötande vid kontakt med tjänstepersoner i kommunen (%)	-	-	-	● 77
Medborgarundersökningen - Att få svar på frågor till kommunen fungerar bra (%)	-	-	-	● 63
Nöjdhet med skötseln av kommunens utomhusmiljöer (%)	-	-	-	● 60
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera (%)	● 19	● 22	● 26	-
Företagsklimat enligt Öppna Jämförelser (Insiktsmätningen) - Totalt, NKI	● 70	-	● 67	-
Handläggningstid (median) från när ansökan betraktas som fullständig till beslut för bygglov för nybyggnad av en- och tvåbostadshus, antal dagar	● 23	● 36	● 31	-
Insamlat kommunalt avfall totalt, kg/invånare (schablon-justerat värde)	● 676	● 654	● 599	-
Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen (%)	● 24	● 28	● 37	-
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet (%)	● 24	● 24	● 30	-

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten - verksamhetsmål

- Sotenäs kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare som skapar goda förutsättningar för att rekrytera, behålla och utveckla personal

Målet bedöms inte uppfyllt. Bedömningen grundas på utfallet av de nyckeltal tillhörande målet som beslutats av fullmäktige.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron uppgår under året till 9,3 procent. Inom omsorgsförvaltningen är sjukfrånvaron högre än inom övriga förvaltningar. Utifrån sjuktalet är hälsofrämjande arbete ett fokusområde framöver som syftar till att komma till rätta med hälsan hos förvaltningens medarbetare. Trots ett aktivt och intensivt arbete inom omsorgsförvaltningen uppgår sjukfrånvaron på helår till drygt 13 procent. En minskad sjukfrånvaro är en viktig del i kompetensförsörjningen samt en indikation på att medarbetarna vill, kan och orkar arbeta. För att lyckas med att sänka sjukfrånvaron behövs ett riktat, strategiskt och långsiktigt arbete med friskfaktorerna samt tidiga samtal för att upptäcka och förebygga ohälsa.

Åtgärder för att sänka sjukfrånvaron inom verksamheter där den är som högst innefattar individinriktade insatser såsom hälsosamtal och hälsobesök i samverkan med företagshälsovården i syfte att komma till rätta med grundorsaken till sjukfrånvaro.

Medarbetarundersökning

Vid senaste medarbetarundersökningen, år 2022, fick kommunen ett högt resultat på frågor om hållbart medarbetarengagemang, HME. Vid den nya mätningen i oktober 2023 sjunker resultatet inom samtliga förvaltningar märkbart. Resultatet kommer analyseras och åtgärder genomförs under år 2024.

Läs mer om personalrelaterad uppföljning i avsnittet [väsentliga personalförhållanden](#).

- Sotenäs kommun har en organisation som arbetar med tillgången till rätt kompetens för att säkerställa kommunens egna och det lokala näringslivets kompetensförsörjningsbehov

Målet bedöms vara uppfyllt. Bedömningen grundas på utfallet av de nyckeltal tillhörande målet som beslutats av fullmäktige.

Jobbspår

Sotenäs kommun ska arbeta för ett hållbart samhälle där både kommunen som arbetsgivare och näringsliv finner rätt kompetens. Ett sätt att få kommuninvånare i arbete som möter näringslivets behov är så kallade jobbspår där samverkan sker genom att kommunen startar upp utbildningar i syfte att möta befintliga behov av arbetskraft. Under året har Sotenäs kommun samverkat med flera grannkommuner för att bättre kunna möta dessa behov med ett tillräckligt underlag för utbildningar vilket bland annat resulterat i ett jobbspår inriktat mot lokalvård.

Personalförsörjning

I den reviderade personalförsörjningsplanen har utbildningsbehov tagits fram och en del av dessa kan finansieras genom omställningsfondens medel. Som grundmetod används SKR:s rekryteringsstrategi som bland annat handlar om att fler ska jobba mer, ta vara på kompetens, förlänga arbetslivet och rekrytera bredare till kommunal sektor. Varje förvaltning gör en bedömning av nuvarande och framtida kompetensbehov, både gällande antal medarbetare och nivå av kunskap. Att kunna ställa om befintlig personal kunskapsmässigt för att möta framtida behov är en nyckelfråga för att klara kompetensutmaningen.

Kommunen samverkar bland annat med Högskolan Väst genom att ta emot studenter under studietiden, samt att kompetenshöja medarbetare genom AIL-projekt där möjlighet ges att studera och arbeta samtidigt. Utrikesfödda medarbetare kan erbjudas språkstöd, där denne under sex månader lär sig branschsvenska, för att stärka sin förmåga att möta kraven i arbetet och bättre kunna delta och bidra på arbetsplatsen. Samtliga medel från omställningsfonden har använts under perioden.

Nyckeltal som indikerar måluppfyllelse

Utfall 2023	Målnivå 2023
-------------	--------------

● Andel sjukfrånvaro totalt bland anställda, i %	9,3	8,0
● Hållbart medarbetarengagemang - HME totalt, kommunalt anställda	74	84

Nyckeltal som indikerar måluppfyllelse

Utfall 2023	Målnivå 2023
-------------	--------------

● Antal pågående jobb-spår	1	1
● Andel av omställningsfonden som nyttjas för kompetenshöjande insatser, i %	100	100

- Sotenäs kommun präglas av ett positivt företagsklimat för företagande och företagssamhet med goda förutsättningar för att fler företag ska kunna etablera, anställa, investera och expandera i kommunen

Målet bedöms vara uppfyllt. Bedömningen grundas på utfallet av det nyckeltal tillhörande målet som beslutats av fullmäktige.

Starkt lokalt näringsliv trots tuffa omvärldsfaktorer

Trots den extremt tuffa ekonomiska situationen, med hög inflation, höjda räntor och stora prisökningar inom många områden, står sig det lokala näringslivet ännu så länge relativt starkt i recessionen. Många företagare vittnar om svåra utmaningar och vissa branscher är mer utsatta än andra.

Företagsklimatet

Kommunen har flera utmaningar framför sig för att förbättra företagsklimatet. Förutsättningar med tillgänglig mark, kapacitet i reningsverk, eftersatta investeringar i infrastruktur är exempel på problem som hämmar företagsklimatet. En stor positiv utveckling under året är att kommunens byggenhet och miljöenhet gjort stora förändringar i hur de kommunicerar i sina ärenden och positivt resultat har setts omgående.

Insiktsmätningen

Under året påbörjades ett arbete för att följa upp och utvärdera resultatet av 2022 års nöjd kundindex (NKI), i Insiktsmätningen. Företagare som haft ärenden hos miljö- och byggenheterna under år 2022 bjöds in till möte för att skapa dialog kring resultatet av årets nöjd-kund-undersökning. Syftet var att kommunen skulle få en djupare förståelse för hur företagarna ser på svaren samt vilka frågor kommunens företagare ser som prioriterade. Verksamheterna arbetar sedan dess kontinuerligt med resultaten vilka också kommer ligga till grund för fortsatt arbete.

Detaljplanerad mark för företagsetablering

Under året har arbete pågått för att utöka Hogenäs industriområde.

Nyckeltal som indikerar måluppfyllelse

	Utfall 2023	Målnivå 2023
● Tillgänglig detaljplanerad och be- redd mark för företagsetablering, i m2	35 000	6 000

- Sotenäs kommun har en turism- och besöksnäring som gör att fler människor vill bo, leva och besöka kommunen

Målet bedöms vara uppfyllt. Bedömningen grundas på utfallet av det nyckeltal tillhörande målet som beslutats av fullmäktige.

Turism

Besöksnäringen i kommunen har varierat utifrån olika företagsperspektiv. Besökarna har under året generellt bokat kortare vistelser än tidigare år.

Beläggningsgraden inom hotell, stugbyar och vandrarhem har legat på i princip samma stabila nivå under året som föregående år, trots att hushållen pressats av ränte- och prishöjningar. Bokningsläget har gynnats av den svaga kronkursen och även om den inhemska turismen är överrepresenterad, syns en tydlig ökning från såväl grannländerna som från södra delen av Europa.

Antalet gästnätter i kommunens gästhamnar överträffar målnivån på helåret, trots en mycket regnig högsäsong, med lägre beläggning än normalår.

Rekryteringsevent

Under sommaren arrangerade kommunen ett rekryteringsevent för näringslivet där kommunens näringsliv lyftes fram som framtida karriärmöjlighet för våra delårsboende och besökare.

Nyckeltal som indikerar måluppfyllelse

	Utfall 2023	Målnivå 2023
● Antal gästnätter i kommunens gästhamnar	18 258	17 500

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten - verksamhetsmål

● Sotenäs uppfattas som en attraktiv kultur- och fritidskommun

Målet bedöms inte uppfyllt. Bedömningen grundas på utfallet av de nyckeltal tillhörande målet som beslutats av fullmäktige. Då en övervägande del av nyckeltalen inte uppfyllts, bedöms inte målet uppfyllt.

Kulturråd

Kulturrådet omfattar idag 15 olika föreningar, och fritidsrådet omfattar nio föreningar. Det har varit ett stort intresse under året bland föreningar i kommunen att medverka i de två råden.

Deltagande i idrottsföreningar

Deltagartillfällena i idrottsföreningarna för barn mellan 7 till 20 år har legat stabilt över flera år och det går att ana en liten positiv trend sedan förra mätningen. Framför allt är det aktiviteter riktade mot yngre åldrar som blivit fler, samtidigt som deltagande bland äldre ungdomar minskat.

Kulturskola

Sotenäs kulturskola omfattar tre olika inriktningar: sång och musik, konst, samt dans. Sång och musik genomförs i kommunen med egen anställd personal, medan konst undervisas i samverkan med Tanums kommun och genomförs på Gerlesborgsskolan. Konstundervisningen innehåller både teori om samtidskonst, möte med konst som ställs ut på Gerlesborgsskolan och eget skapande. Dansundervisning sker i samverkan med Danspoolen Vänersborg och eleverna får möta både rörelse till olika rytmer, kroppsmedvetenhet och samarbetsförmåga. Fantasi och kreativitet ligger som grund i utbildningen.

● Sotenäs kommun ska vara en attraktiv skol- och utbildningskommun

Målet bedöms inte uppfyllt. Bedömningen grundas på utfallet av de nyckeltal tillhörande målet som beslutats av fullmäktige. Då en övervägande del av nyckeltalen inte uppfyllts, bedöms inte målet uppfyllt.

Förskola

Andelen barn 1–5 år som var inskrivna i förskolan var högt under hela 2023. Vid en jämförelse i Västra Götalandsregionen hade Sotenäs kommun under 2019–2021 den högsta andelen barn i förskolan i hela regionen med 95 procent. Att delta i förskolans verksamhet lyfts som en viktig parameter när det gäller barns språk- och matematikutveckling. Folkhälsomyndigheten poängterar också att barn i förskolan uppvisar en bättre psykisk hälsa än barn som inte går i förskola

Grundskola

Meritvärdet för årskurs sex och nio nådde inte upp till årets målnivå, eller snittet i riket (229). Det är dock skillnad i flickors och pojkars meritvärden, både för årskurs 6 och 9. Flickorna uppvisar alltså höga resultat, även i jämförelse med riket. Det är svårt att förbise frågeställningen om organisationen ställer högre förväntningar på flickor än på pojkar.

Det finns starka samband mellan elevers närvaro och meritvärde. Skolnärvaron är fortsatt låg, trots rutiner för upptäckt och utredningar. 65 procent av eleverna hade minst 90 procents närvaro. Komplexiteten är stor vid analys av frånvaron. En gemensam nämnare är psykisk ohälsa. Att arbeta med att öka elevernas skolnärvaro kommer att gå parallellt med fortbildningsinsatser för pedagoger inom grundskolans utbildningsinsats *Fokuslyftet*.

Andel elever i årskurs 9 med gymnasiebehörighet var dock hög och uppgick till 90 procent (lägeskommun), vilket är näst högst i Västra Götalands kommuner. Snittet i riket uppgick till 85 procent.

Nyckeltal som indikerar måluppfyllelse

Utfall 2023 Målnivå 2023

● Antal föreningar kopplade till kultur- och fritidsråd	26	25
● Deltagartillfällena i idrottsföreningar, antal/invånare 7–20 år	19	20
● Andel elever i musik- eller kulturskola, 6–15 år i %	19	20

Nyckeltal som indikerar måluppfyllelse

Utfall 2023 Målnivå 2023

● Andel barn inom förskoleverksamhet i %	95	95
● Andel vårdnadshavare i förskola och grundskola som uttrycker upplevd trygghet för sina barn i %	98	95
● Genomsnittligt meritvärde för elever i åk 6	226	235
● Genomsnittligt meritvärde för elever i åk 9	223	235

- Sotenäs kommun arbetar strategiskt och målmedvetet för en mer balanserad demografisk befolkningsutveckling där det finns en stark framtidstro, att fler unga väljer att bo kvar och fler yrkesverksamma bosätter sig i kommunen

Målet bedöms vara uppfyllt. Bedömningen grundas på utfallet av de nyckeltal tillhörande målet som beslutats av fullmäktige. Då en övervägande del av nyckeltalen uppfyllts, bedöms målet uppfyllt.

Familjecentralen

Familjecentralen Fyren har en viktig funktion i att stödja vårdnadshavare till kommunens yngsta barn. Vid sidan av Öppen förskola har familjecentralen även bedrivit riktade insatser så som spädbarnsmassage, familjeförskola och ABC-utbildning för vårdnadshavare till barn upp till tolv års ålder. ABC-utbildningarna genomfördes som gruppträffar och handlade om att stärka banden mellan barn och vårdnadshavare för att ge barnen bästa grund för en uppväxt till trygga och självständiga individer.

Genom aktiviteterna bidrar verksamheten till att stärka kommuninvånarnas vilja att bo kvar i kommunen och stärker känslan av att kommunen stöttar familjelivet och ger stöd i frågor som är viktiga för utveckling och framtidstro.

Antal invånare

Under året har antalet invånare minskat. Minskningen sker i åldersgrupperna 0-19, 20-64 samt 65-79. Det är endast i gruppen 80 år och äldre som invånarantalet ökar något. Den negativa utvecklingen av den demografiska försörjningskvoten i kommunen stärks ytterligare och uppgår 2023 till 1,05 där färre invånare försörjer fler.

[Läs mer i avsnittet om viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.](#)

- I Sotenäs kommun finns det tillgång till en bredd och variation av olika bostadsalternativ där alla finner ett boende

Målet bedöms vara uppfyllt. Bedömningen grundas på utfallet av de nyckeltal tillhörande målet som beslutats av fullmäktige.

Sotenäsbostäder AB

En ombyggnation av det tidigare äldreboendet på Bankeberg i Hunnebostrand har färdigställts under 2023. I byggnationen ingår 36 uthyrningsbara lägenheter, en gästlägenhet samt en gemensamhetslokal. Energimässigt har byggnaden utrustats med solpaneler och bergvärmeanläggning. Samtliga lägenheter är uthyrda.

Nyckeltal som indikerar måluppfyllelse	Utfall 2023	Målnivå 2023
● Antal aktiviteter riktade mot vårdnadshavare till barn 0-6 år via familjecentralen	3	3
● Antal mötesplatser för att främja gemenskap och psykisk hälsa som erbjuds som ett samarbete mellan kommun och föreningsliv	3	2
● Antal invånare 31 december	9 052	9 110

Nyckeltal som indikerar måluppfyllelse	Utfall 2023	Målnivå 2023
● Antal nyproducerade bostäder via Sotenäsbostäder AB	36	20

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten - verksamhetsmål

- Sotenäs kommun har en välutbyggd infrastruktur och kollektivtrafik av hög kvalitet som är tillgänglig, tillförlitlig, hållbar och motståndskraftig vilket ska främja utvecklingen i alla kommunens samhällen

Målet bedöms inte uppfyllt. Bedömningen grundas på utfallet av det nyckeltal tillhörande målet som beslutats av fullmäktige.

Cykelleder

I kommunen pågår ett cykelleds-projekt, men årets planerade byggåtgärder har försenats på grund av svårigheter med att nå överenskommelser med berörda markägare. Så snart tjälen gått ur marken i vår kommer arbetet att dra igång. Kommunfullmäktige har under året fattat beslut om en cykelstrategi och Kommunstyrelsen har beslutat om en prioriteringsordning för utbyggnaden.

Digital infrastruktur

Den digitala infrastrukturen är väl utbyggd inom kommunen som helhet. Det saknas fortfarande tillgång på vissa ställen och det är av vikt att på sikt säkerställa en hundraprocentig måluppfyllelse. Eftersom övriga infrastrukturslag, såsom järnväg och det statliga vägnätet, inte finns eller är undermålig, är det för oss som landsbygdskommun helt avgörande med en komplett utbyggd digital infrastruktur.

- Sotenäs ska främja hållbar utveckling ur socialt, ekonomiskt och miljömässigt perspektiv

Målet bedöms vara uppfyllt. Bedömningen grundas på utfallet av de nyckeltal tillhörande målet som beslutats av fullmäktige. Då en övervägande del av nyckeltalen uppfyllts, bedöms målet uppfyllt.

Klimatlöften och miljömål

Sotenäs kommun arbetar för ett ekologiskt hållbart samhälle genom att arbeta utifrån regionala miljömål och genom att anta och uppfylla klimatlöften.

Målnivån för andel ekologiska livsmedel uppgår till 30 procent. Måltidsenheten har fortsatt arbetet med utveckling av de offentliga måltiderna. Tack vare riktade insatser och satsningar har matsvinnet och serveringssvinnet minskat kraftigt sedan år 2020. Framför allt har matsvinnet minskat i skolorna där det finns många tillagningsskåk, men det finns goda förutsättningar för att framgent minska även inom äldreomsorgen genom måltidsutvecklingsprojektet.

Målnivån avseende energianvändningen har uppnåtts och av den energikartläggning av byggnadsbeståndet som gjorts under året syns att energieffektiviteten per kvadratmeter står sig väl jämfört med andra kommuner. De energieffektiviseringsåtgärder som genomförts och som alltjämt pågår är byte av gamla belysningsarmaturer, solcellsinstallation, installation av värmepump och ventilationsaggregat.

Antal inköpta liter bensin och diesel till den kommunala fordonsparken uppfyller inte målnivån, och har ökat årligen sedan pandemin. Förbrukningen 2023 är dock lägre än innan pandemin. För att hålla nere förbrukningen byts bensinbilar löpande under året ut till pluginhybrider och elbilar.

Inventering av enskilda avlopp har utförts under året i högre utsträckning än årets målnivå. Inventeringen används även som underlag till kommunens vattentjänstplan.

Nyckeltal som indikerar måluppfyllelse

Utfall 2023 Målnivå 2023

● Antal meter ny cykelled	0	500

Nyckeltal som indikerar måluppfyllelse

Utfall 2023 Målnivå 2023

● Andel ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, i %	30	30
● Energianvändning i kommunala byggnader, i kWh/m ²	109	122
● Antal inventerade enskilda avlopp	86	50
● Antal inköpta liter bensin eller diesel till kommunens fordonspark	97 107	95 000
● Antal arbetsträningar, arbetsmarknadsinsatser och praktikplatser via Sotenäs RehabCenter AB	4	5

● **Finansiella mål för kommunen**

De finansiella målen för kommunen bedöms vara uppfyllda. Bedömningen grundas på utfallet av de nyckeltal tillhörande målen som beslutats av fullmäktige.

Årets resultat - kommunen

Ekonomi i balans utgör miniminivå för det ekonomiska resultatet på kort sikt. Resultatnivån bör vara tillräckligt stort för att motsvarande servicenivå kan garanteras även för nästkommande generation. Det långsiktiga finansiella målet ska enligt riktlinjen för god ekonomisk hushållning, under mandatperioden 2023 - 2026 i genomsnitt uppgå till minst 2 procent av skatteintäkter och generella bidrag. För respektive år inom mandatperioden ska årets resultat uppgå till mellan 0 och 4 procent av skatteintäkter och generella bidrag. Årets resultat 2023 uppgick till 14,6 mnkr. Skatteintäkter och generella statsbidrag uppgick under året till 615,5 mnkr vilket innebär att årets resultat uppgick till 2 procent i förhållande till skatteintäkter och generella bidrag.

[Läs mer i avsnittet finansiell analys av kommunen.](#)

Årets investeringar - kommunen

Höga investeringsnivåer ger en ökad sårbarhet för kommunens ekonomi, dels avseende finansieringsbehovet, dels ökade kapitalkostnader. Lånefinansiering samt ökade kapitalkostnader innebär ökade finansiella kostnader som tränger undan resurser från verksamheterna.

Skattefinansieringsgraden av investeringar i kommunen ska i genomsnitt under perioden 2023 - 2026 minst uppgå till 100 procent, exklusive investeringar i Hunnebohemmet och skredriskåtgärder i Hunnebostrand vilka får lånefinansieras. År 2023 har 91 procent av investeringar skattefinansierats, eller 109 procent exklusive Hunnebohemmet och skredriskåtgärder i Hunnebostrand.

[Läs mer i avsnittet investeringsredovisning.](#)

● **Finansiellt mål för koncernen**

Det finansiella målet för koncernen bedöms vara uppfyllt. Bedömningen grundas på utfallet av det nyckeltal tillhörande målet som beslutats av fullmäktige.

Årets soliditet - koncernen

Soliditeten är ett nyckeltal som används för att mäta den finansiella styrkan i ett långsiktigt perspektiv. Soliditeten anger hur stor del av tillgångarna som finansierats med eget kapital och skildrar därmed kommunkoncernens långsiktiga finansiella handlingsutrymme.

Soliditeten, i synnerhet när ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser inkluderas, är ett långsiktigt nyckeltal. Det utgör summan av alla historiska affärshändelser, visar på organisationens ekonomiska ställning och mest långsiktiga betalningsförmåga, samtidigt som det är mycket trögrörigt i det kortare perspektivet. Soliditeten påverkas av investeringsvolym, upplåning, resultatutveckling. En högre investeringsnivå kräver, allt annat lika, högre resultat för att hålla soliditeten konstant. Under mandatperioden kommer högre investeringsvolym än vad som kan självfinansieras leda till att soliditeten sjunker. Det är dock angeläget att resultatnivåerna landar på en nivå som dämpar behovet av lånefinansiering.

Soliditeten i kommunkoncernen, inklusive totala pensionsförpliktelser, ska inte understiga 20 procent. Soliditeten uppgår per den 31 december till 25 procent.

[Läs mer i avsnittet investeringsredovisning.](#)

Nyckeltal som indikerar måluppfyllelse

	Utfall 2023	Målnivå 2023
● Årets resultat i förhållande till skatteintäkter och generella bidrag, i %	2	0-4
● Låneskulden överstiger inte värdet av investeringar i Hunnebohemmet och skredriskåtgärder i Hunnebostrand	Nej	Nej

Nyckeltal som indikerar måluppfyllelse

	Utfall 2023	Målnivå 2023
● Soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser, i %	25	20

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

I kapitlet om god ekonomisk hushållning ingår en redovisning av kommunfullmäktiges mål, måluppfyllelse, finansiell analys och en sammanställning av finansiella nyckeltal.

Verksamhetsperspektiv

God ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv tar sikte på kommunens förmåga att driva verksamheten på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. Kommunfullmäktige har antagit tio verksamhetsinriktade mål för god ekonomisk hushållning inom områdena:

- attraktiv arbetsgivare
- kompetensförsörjning
- företagsklimat
- turism- och besöksnäring
- kultur- och fritid
- skola och utbildning
- befolkningsutveckling
- boende
- infrastruktur
- hållbar utveckling

Finansiellt perspektiv

God ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv innebär bland annat att varje generation själv måste bära kostnaderna för den service som den konsumerar. Kommunen ska ange en tydlig ambitionsnivå för den egna finansiella utvecklingen och ställningen i form av mål. Målformuleringarna bör utgå från vad som i normalfallet är att betrakta som god ekonomisk hushållning, anpassat till kommunens egna förhållanden och omständigheter. Kommunfullmäktige har antagit tre finansiella mål för god ekonomisk hushållning avseende:

- resultat
- investeringar
- soliditet

Bedömning av måluppfyllelsen

Enligt kommunfullmäktiges riktlinjer för god ekonomisk hushållning krävs för att under räkenskapsåret ha uppnått god ekonomisk hushållning att:

- en övervägande del av de kammungemensamma verksamhetsmålen har uppfyllts under året, och
- samtliga finansiella mål har uppnåtts under räkenskapsåret.

Bedömning av måluppfyllelse gällande de kammungemensamma verksamhetsmålen görs genom en summering av uppnådda målnivåer för samtliga nyckeltal per mål. Om fler än hälften av målnivåerna per verksamhetsmål är uppfyllda, är målet uppfyllt. För måluppfyllelse av de finansiella målen krävs att samtliga målnivåer per finansiellt mål är uppfyllda.

Teckenförklaring för mål och nyckeltal

- Målet/målnivån är uppfyllt
- Målet/målnivån är inte uppfyllt

Bedömning av verksamhetsåret

Utifrån Kommunfullmäktiges riktlinjer gör Kommunstyrelsen bedömningen att god ekonomisk hushållning har uppnåtts under räkenskapsåret då majoriteten av verksamhetsmålen bedöms vara uppfyllda under året. Samtliga finansiella mål bedöms vara uppfyllda under räkenskapsåret.

Bedömning av mandatperioden

Enligt riktlinjen för god ekonomisk hushållning ska följande ha uppnåtts under mandatperioden 2023 - 2026 för att en god ekonomisk hushållning ska ha uppnåtts:

- Resultatet i förhållande till skatter och generella bidrag ska under mandatperioden 2023 - 2026 i genomsnitt minst uppgå till 2 procent.
- Skattefinansieringsgrad av investeringar i kommunen ska i genomsnitt under perioden 2023-2026 minst uppgå till 100 procent exklusive investeringar i Hunnebohemmet och Skredriskåtgärder i Hunnebostrand vilka får lånefinansieras.
- Soliditeten i kommunkoncernen, inklusive totala pensionsförpliktelser, ska minst uppgå till 20 procent.
- Mandatperiodens finansiella mål bedöms kunna uppfyllas.

Mål för god ekonomisk hushållning

Verksamhetsmål

● Sotenäs kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare som skapar goda förutsättningar för att rekrytera, behålla och utveckla personal

● Sotenäs kommun har en organisation som arbetar med tillgången till rätt kompetens för att säkerställa kommunens egna och det lokala näringslivets kompetensförsörjningsbehov

● Sotenäs kommun präglas av ett positivt företagsklimat för företagande och företagsamhet med goda förutsättningar för att fler företag ska kunna etablera, anställa, investera och expandera i kommunen

● Sotenäs kommun har en turism- och besöksnäring som gör att fler människor vill bo, leva och besöka kommunen

● Sotenäs uppfattas som en attraktiv kultur- och fritidskommun

● Sotenäs kommun ska vara en attraktiv skol- och utbildningskommun

● Sotenäs kommun arbetar strategiskt och målmedvetet för en mer balanserad demografisk befolkningsutveckling där det finns en stark framtidstro, att fler unga väljer att bo kvar och fler yrkesverksamma bosätter sig i kommunen

● I Sotenäs kommun finns det tillgång till en bredd och variation av olika bostadsalternativ där alla finner ett boende

● Sotenäs kommun har en väl utbyggd infrastruktur och kollektivtrafik av hög kvalitet som är tillgänglig, tillförlitlig, hållbar och motståndskraftig vilket ska främja utvecklingen i alla kommunens samhällen

● Sotenäs ska främja hållbar utveckling ur socialt, ekonomiskt och miljömässigt perspektiv

Finansiella mål

● Årets resultat

● Årets Investeringar

● Årets soliditet (koncernen)

Nyckeltal som indikerar måluppfyllelse

● Andel sjukfrånvaro totalt bland anställda: 9,3 %

● Hållbart medarbetarengagemang - HME totalt, kommunalt anställda: 74

● Antal pågående jobb-spår: 1 st

● Andel av omställningsfonden som nyttjas för kompetenshöjande insatser 100 %

● Tillgänglig detaljplanerad och beredd mark för företags-etablering: 35 000 m²

● Antal gästnätter i kommunens gästhamnar: 18 258 st

● Antal föreningar kopplade till kultur- och fritidsråd: 26 st

● Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/invånare 7-20 år: 19

● Andel elever i musik- eller kulturskola, 6-15 år: 19 %

● Andel barn inom förskoleverksamhet: 95 %

● Andel vårdnadshavare i förskola och grundskola som uttrycker upplevd trygghet för sina barn: 98 %

● Genomsnittligt meritvärde för elever i åk 6: 226

● Genomsnittligt meritvärde för elever i åk 9: 223

● Antal aktiviteter riktade mot vårdnadshavare till barn 0-6 år via familjecentralen: 3

● Antal mötesplatser för att främja gemenskap och psykisk hälsa som erbjuds som ett samarbete mellan kommun och föreningsliv: 3

● Antal invånare 31 december: 9 052

● Antal nyproducerade bostäder via Sotenäsbostäder AB: 36

● Antal meter ny cykelled: 0

● Andel ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet: 30 %

● Energianvändning i kommunala byggnader: 109 kWh/m²

● Antal inventerade enskilda avlopp: 86

● Antal inköpta liter bensin eller diesel till kommunens fordonspark: 97 107

● Antal arbetsträningar, arbetsmarknadsinsatser och praktikplatser via Sotenäs RehabCenter AB: 4

● Årets resultat i förhållande till skatteintäkter och generella bidrag: 2 %

● Låneskulden överstiger inte värdet av investeringar i Hunnebohemmet och skredriskåtgärder i Hunnebostrand: Nej

● Soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser: 25 %

Resultat och ekonomisk ställning

Modellen för finansiell analys utgår ifrån den så kallade RK-modellen, vilken omfattar fyra finansiella perspektiv – resultat, kapacitet, risk och kontroll. Modellen har utvecklats av Kommunforskning i Västsverige.

Finansiell analys av kommunkoncernen

Sotenäs kommun bedriver verksamhet i förvaltningsform och genom bolag, varav tre är helägda och ett är delägt. De helägda bolagen bedriver verksamhet inom områdena bostadsförsörjning, vatten- och avloppsförsörjning, samt rehab-verksamhet. Kommunen samäger också ett renhållningsbolag tillsammans med tre andra kommuner, där kommunens ägarandel uppgår till 25 procent. Därtill ingår även en stiftelse i koncernen. Stiftelsen är vilande och avses att upplösas. Den finansiella analysen av kommunkoncernen ger en helhetsbild och kompletterar den finansiella analysen som enbart avser kommunen. Någon koncernbudget finns inte uppräddad.

Resultat och kapacitet

Årets resultat

Resultat efter finansiella poster för den kommunala koncernen uppgick till 16,0 mnkr (föregående år 35,0 mnkr) en minskning med 19,0 mnkr. Det genomsnittliga resultatet för de senaste fyra åren uppgår till 25,3 mnkr. Årets resultat efter finansiella poster i förhållande till verksamheternas kostnader uppgår till 1 procent. Genomsnittet de senaste fyra åren uppgår till 3 procent. Den höga inflationen och den högre räntnivån i Sverige har påverkat koncernen.

Kommunen redovisar ett lägre resultat under 2023 än 2022, vilket främst beror på högre pensionskostnader samt generellt högre priser, båda till följd av den höga inflationen. Skatteintäkterna ökade jämfört med föregående år och kan kopplas till högre lönenivåer än förväntat. Kommunen som har ett positivt finansnetto har gynnats av det högre ränteläget.

Bostadsbolagets försämrade resultat beror dels på låga hyreshöjningar 2023 och dels på att räntekostnaderna har stigit.

Va-bolaget och renhållningsbolagets resultat är i nivå med föregående år.

Rehab-bolaget har ett förbättrat resultat 2023 jämfört med år 2022 vilket beror på ett extra bidrag bolaget mottagit från

kommunen på 2,4 mnkr i syfte att täcka 2022 års förlust. Exklusive det extra bidrag som kommunen betalt ut år 2023 går bolaget åter med förlust år 2023, med 1,7 mnkr.

Intäkts- och kostnadsanalys

Verksamhetens intäkter

Kommunkoncernens verksamhetsintäkter uppgick för år 2023 till 392,5 mnkr (föregående år 389,3 mnkr) och ökar därmed 1 procent jämfört med föregående år.

Verksamhetens kostnader

Verksamhetens kostnader uppgick till -916,9 mnkr (föregående år -881,1 mnkr). Kostnaderna ökar med 4 procent jämfört med föregående år. För bolagen ökar verksamhetens kostnader i princip inom samtliga bolag.

Avskrivningar

Avskrivningarna ökar något år 2023, ökningen beror att vi ändrat redovisningen av leasingkontrakt samt ökad investering.

Skatteintäkter och generella bidrag

Skatteintäkter och generella bidrag uppgår till 623,5 mnkr (föregående år 599,2 mnkr) vilket innebär en ökning med 24,3 mnkr eller 4 procent jämfört med föregående år.

Finansnetto

Finansnettot uppgår i koncernen till -18,1 mnkr (föregående år -10,3 mnkr) vilket är en försämring med 76 procent jämfört med föregående år. Omsatta och nya lån, samt rörliga lån har påverkat kostnaderna, speciellt för bostadsbolaget. Några realiserade vinster i värdepapper finns inte. Kommunkoncernen har relativt hög låneskuld vilket innebär att förändringar i räntor framöver kommer att vara kännbara. Till viss del har räntesäkring skett genom ränteswapar.

Koncernens investeringsverksamhet

Koncernens nettoinvesteringar uppgick för året till -197,2 mnkr (föregående år -185,5 mnkr). Investeringarna har i genomsnitt uppgått till -132 mnkr de senaste fyra åren. Framöver står koncernen inför stora investeringsvolymmer. Långfristiga skulder uppgår till

Resultat per organisation före koncernelimineringar

Belopp i mnkr	2020	2021	2022	2023
Sotenäs kommun	18,1	16,0	28,9	14,6
Sotenäsbostäder AB	10,6	7,1	8,7	0,2
Sotenäs Vatten AB	0,0	0,0	0,0	0,0
varav över-/underuttag	+2,8	+0,1	-0,8	4,5
Sotenäs RehabCenter AB	0,0	0,0	-2,4	0,7
varav driftbidrag/ägartillskott	+2,8	+2,7	+3,0	+5,5
Rambo AB (25 %)	0,3	0,6	0,5	0,5

Aggregerad resultaträkning, kommunkoncernen

Belopp i mnkr	2020	2021	2022	2023
Verksamhetens intäkter	352,0	373,4	389,3	392,6
Verksamhetens kostnader	-787,0	-829,6	-881,1	-916,9
Avskrivningar	-67,8	-80,6	-62,1	-65,3
Verksamhetens nettokostnad	-502,8	-536,8	-553,9	-589,6
Skatteintäkter	474,5	488,5	517,5	541,1
Generella statsbidrag och utjämnning	68,4	82,2	81,7	82,5
Finansiella intäkter	0,9	0,6	2,2	5,8
Finansiella kostnader	-12,2	-10,8	-12,5	-23,9
Resultat efter finansiella poster	28,8	23,7	35,0	16,0
Extraordinära poster	-	-	-	-
Årets resultat	28,8	23,7	35,0	16,0

1 005,4 mnkr (föregående år 996,0 mnkr), en ökning med 9,4 mnkr jämfört med 2022. Ökningen avser ny upplåning hos Rambo AB och Sotenäs Vatten AB.

Ny upplåning samt omläggning av lån har under året genomförts. Årets självfinansieringsgrad för investeringar uppgick till 41 procent. Koncernens låneskuld per invånare är, i jämförelse med kommunerna i Västra Götaland och riket mycket hög. Långfristiga skulder för den skattefinansierade verksamheten avser skuld för hyres-/leasingavtal.

[Läs mer om borgensåtagande per invånare i avsnittet om väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer.](#)

Risk och kontroll

Likviditet

Kassalikviditet är ett mått på organisationens betalningsförmåga på kort sikt. En oförändrad eller ökande kassalikviditet i kombination med förbättrad soliditet visar på om kommunens totala finansiella utrymme förstärkts. Kassalikviditeten uppgick vid årets slut 2023 till 172 procent (föregående år 172 procent). Investeringsnivåerna har varit relativt låga sett över tid, samt att några nya lån tagits upp.

Soliditet

Soliditeten är ett mått på det långsiktiga finansiella handlingsutrymmet. Ju högre soliditet desto starkare finansiell ställning. Nyckeltalet soliditet visar hur stor del av tillgångar som har finansierats med eget kapital respektive skulder. I tabellen framgår nyckeltal exklusive och inklusive samtliga pensionsförpliktelser och särskild löneskatt. Det senare för att få med de pensionsförpliktelser med vidhängande löneskatt som återfinns utanför balansräkningen vilket ger en bättre bild av kommunens totala långsiktiga finansiella handlingsutrymme.

För kommunkoncernen har soliditeten enligt balansräkningen varit oförändrad och uppgår för 2023 till 36 procent (föregående år 36 procent). Snittet i riket uppgår till 41 procent 2022. Då kommunkoncernen står inför stora investeringar kommande åren, kommer soliditeten försvagas. Det kan komma att försvaga den kommunala koncernens handlingsfrihet framöver. Det är därför väsentligt att fortsätta hålla goda resultatnivåer.

Finansiella nyckeltal

%	2020	2021	2022	2023
Kommunkoncernen				
Resultat före extraordinära poster / verksamhetens kostnader	3,7%	2,9%	4,0%	1,5%
Självfinansieringsgrad	133%	88%	52%	41%
Kommunen				
Resultat före extraordinära poster / verksamhetens kostnader	2,7%	2,3%	4,0%	2,0%
Skattefinansieringsgrad	157%	169%	184%	91%

Budgetföljsamhet drift

För kommunkoncernen varierar budgetavvikelsen framför allt för kommunen, med en positiv budgetavvikelse på 26,9 mnkr (föregående år 22,6 mnkr).

Prognosavvikelser

Någon koncernbudget är inte upprättad varför någon jämförelse i prognoser inte kan göras.

Finansiell analys av kommunen

Resultat och kapacitet

Årets resultat

Det positiva resultatet för kommunen om 14,6 mnkr (föregående år 28,9 mnkr) innebär ett lägre resultat jämfört med 2022. Årets resultat är en avsevärd förbättring jämfört med det budgeterade resultatet som uppgick till -12,3 mnkr. I resultatet ingår reavinster om 0,8 mnkr (föregående år 3,0 mnkr). Genomsnittligt resultat under de fyra senaste åren uppgår till 21,0 mnkr och motsvarar i 3 procent i förhållande till skatteintäkter och generella bidrag, för år 2023 motsvarade resultatet 2 procent.

En resultatnivå på 2 procent i förhållande till skatteintäkter och generella bidrag innebär en skattefinansiering av investeringar om cirka 40 mnkr. Under kommande år behöver reinvesteringstakten ökad då underhållsskulden vuxit sig mycket hög. Det innebär att även årens resultat behöver öka kommande år.

Intäcks- och kostnadsanalys

Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter består av avgifter och ersättningar, hyror, arrenden, försäljning av varor och tjänster, specialdestinerade statsbidrag och andra bidrag. Verksamheternas intäkter uppgår till 170,5 mnkr (föregående år 176,7 mnkr), det vill säga något lägre jämfört med föregående år. Totala bidragen utgör också största andelen av verksamhetens intäkter och uppgår till 39 procent av dessa 2023.

Under 2023 har bidragen minskat med 4 procent, till 67,2 mnkr (föregående år 70,5 mnkr). De är framför allt de riktade bidragen från Skolverket som har minskat för året och uppgår för 2023 till 10,7 mnkr (föregående år 14,3 mnkr). Minskningen under året avser

Finansiella nyckeltal

%	2020	2021	2022	2023
Kommunkoncernen				
Kassalikviditet	158%	163%	172%	172%
Soliditet enligt balansräkningen	36%	37%	36%	36%
Soliditet inklusive hela pensionsskulden	24%	25%	25%	25%
Kommunen				
Kassalikviditet	139%	161%	172%	174%
Soliditet enligt balansräkningen	70%	73%	73%	70%
Soliditet inklusive hela pensionsskulden	39%	42%	45%	43%

främst statsbidrag för vuxenutbildning på grund av få studerande. Ersättningen från Försäkringskassan fortsätter sjunka och uppgår nu till 2,5 mnkr (föregående år 8,0 mnkr). Utvecklingen av ersättningen från Försäkringskassan beror främst på ersättning under pandemin men även minskning av personliga assistenter. Bidrag från EU, och Migrationsverket har ökat jämfört med föregående år.

Taxor och avgifter fortsätter att öka jämfört med tidigare år med 5 procent till 46,8 mnkr (föregående år 44,6 mnkr). Ökningen ligger främst inom hamnverksamhet och omsorgsverksamhet.

Vinst vid försäljning av mark varierar mellan åren. För året uppgick dessa till 2,0 mnkr (föregående år 3,5 mnkr) en minskning med 1,5 mnkr jämfört med 2022 års utfall.

Verksamhetens kostnader

Verksamheternas kostnader (exklusive avskrivningar) ökar med 3 procent jämfört med 2022 och uppgår till -748,4 mnkr (föregående år -723,6 mnkr). Störst andel av verksamhetens kostnader utgörs av personalkostnader. Dessa uppgår till 69 procent av verksamhetens totala kostnader.

Årets personalkostnaderna inklusive pensionskostnader ökar med 33,4 mnkr, eller 7 procent jämfört med föregående år och uppgår till -518,0 mnkr (föregående år -484,6 mnkr). Kostnadsökningen består främst av ökade kostnader för pensioner med 28,6 mnkr, samt årets lönerrevisionen med 13,6 mnkr inklusive sociala avgifter. En annan faktor som påverkar personalkostnaden är att antalet tillsvidareanställda har minskat jämfört med 2022.

Lämnade bidrag ökar under 2023 med 3 procent, till -23,2 mnkr (föregående år -22,6 mnkr). Ökningen beror på ett extra bidrag till Sotenäs RehabCenter men kompenseras med lägre kostnader för bostadsanpassningar.

Köp av verksamhet ökar under 2023 med 10 procent, till -73,4 mnkr (föregående år -66,5 mnkr). största ökningen är hos omsorgsverksamheten. Övriga varor och tjänster minskar med 8 procent till -133,3 mnkr (föregående år -145,4 mnkr). Bränsle, energi och vatten har minskar med 15 procent, till -15,8 mnkr (föregående år -18,7 mnkr). Kostnader för lokalhyra samt leasing av bilar minskar på grund av att vi nu redovisar enligt RKR R5, kostnaderna redovisas istället som avskrivning och finansiell kostnad.

Avskrivningar

Årets avskrivningar har ökat med 29 procent, till -34,4 mnkr (föregående år -26,7 mnkr). Att avskrivningarna ökar beror på ändrad redovisning för leasing samt nedskrivningar under 2023.

Skatteintäkter och generella bidrag

Skatteintäkter och generella bidrag ökar sammantaget mellan 2022 och 2023 och beror i huvudsak på ökade skatteintäkter. Skatteintäkterna ökar med 23,5 mnkr till 541,0 mnkr (föregående år 517,5 mnkr), varav preliminära slutavräkningar för 2022 och 2023 avser 2,4 respektive 7,2 mnkr. Ökade skatteintäkter kan kopplas till högre sysselsättning än förväntat.

De generella bidragen, exklusive fastighetsavgiften, minskade med 1,6 mnkr till 40,3 mnkr (föregående år 41,9), vilket motsvarar en minskning med 4 procent. Det är framförallt inkomstutjämnningen som ökar med 7,4 mnkr samt kostnadsutjämnningen som ökar med -6,9 mnkr. Därtill minskar regleringsbidraget med -3,8 mnkr.

Fastighetsavgiften har ökat med 2,4 mnkr (föregående år 2,8 mnkr) till 42,2 mnkr, vilket motsvarar en ökning med 6 procent.

Denna variation och snabba förändring ställer än större krav på nivån på de budgeterade resultaten. Sedan 2017 har avgiften till kostnadsutjämnningen ökat från 13,2 mnkr till 37,8 mnkr år 2023.

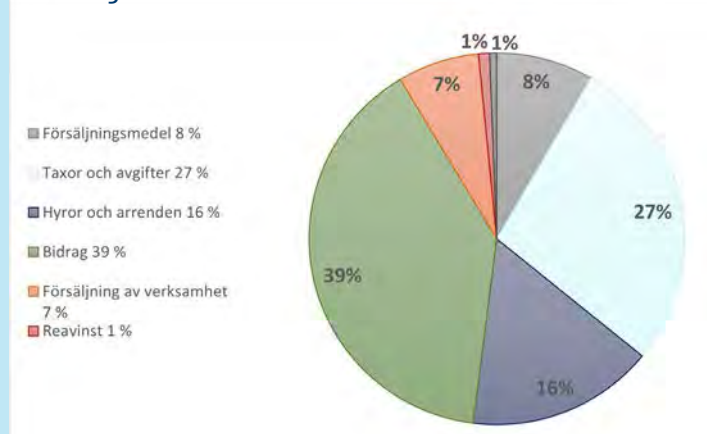
Finansnetto

Finansnettot år 2023 är positivt och uppgår till 3,4 mnkr (föregående år 3,3 mnkr) då de finansiella intäkterna är högre än de finansiella kostnaderna. Kommunen har inga räntekostnader då det inte finns någon låneskuld. Finansnettot ökar något då ränteintäkter har ökat, men även ökade finansiella kostnaderna på grund av förändrad redovisning för leasing och de finansiella kostnaderna kopplade till pensionsskulden. Finansnettot innehåller inga orealiserade vinster i värdepapper.

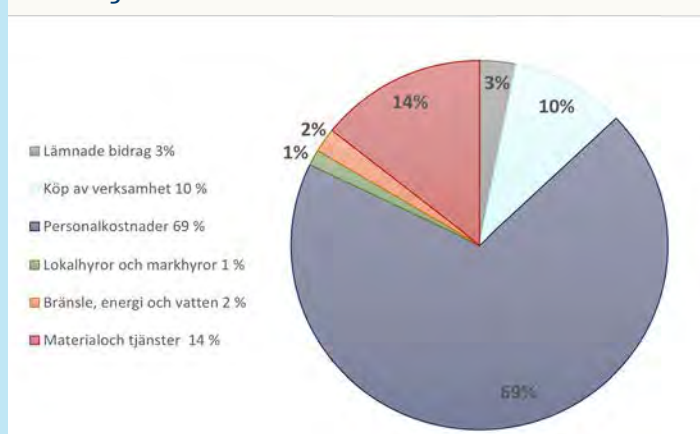
Nettokostnader, skatteintäkter och generella bidrag

Över den senaste fyraårsperioden ökar verksamhetens nettokostnader i genomsnitt med 4 procent. Skatteintäkter och generella bidrag ökar i genomsnitt med 4 procent och verksamhetens intäkter ökar i genomsnitt med 1 procent under samma period. Det innebär

Fördelning verksamheternas intäkter 2023

Fördelning verksamheternas kostnader 2023

att över längre tidhorisont har intäkter och kostnader ökat lika mycket. Samtidigt är det viktigt att belysa att under åren har enstaka intäkter i form av kompensation som statsbidrag för pandemi, förväntningarna i tillväxt, exploateringsintäkter med mera påverkat och ska beaktas.

Nettokostnadsandel

En förutsättning för att hålla en god ekonomisk hushållning är att balansen mellan löpande intäkter och kostnader är god. Måttet innebär att samtliga löpande nettokostnader inklusive finansnetto relateras till skatteintäkter och generella bidrag. Nettokostnadernas förhållande till skatte- och utjämningsbidrag bör ligga betydligt under 100 procent så att det utrymme som då finns kvar kan användas för eventuell amortering av lån, investeringar och/eller sparande.

För 2023 uppgick nettokostnadsandelen inklusive finansnetto till 98 procent (föregående år 96 procent). Det betyder att den löpande verksamheten lämnar kvar en tillräckligt stor andel av skatteintäkter och kommunal utjämning i anspråk. Väsentligt är att fortsätta med det pågående omställningsarbetet för att kunna möta de ökade investeringsnivåerna framöver samt övriga förändringar på intäkter och kostnader.

Investeringar och finansiering

Årets investeringsutgifter uppgick till 54,5 mnkr (föregående år 30,3 mnkr). Det var 64,1 mnkr lägre än vad som planerades i budgeten (118,1 mnkr), vilket till huvudsak berott på tidsförskjutning av Hunnebohemmet. Kommande tre åren planeras högre investeringsvolym på drygt 100 mnkr per år. Årets investeringar har skattefinansierats till 91 procent då summan av årets avskrivningar och årets resultat uppgick till 49,0 mnkr. Årets skattefinansieringsgrad har halverats jämfört med föregående år (184 procent). Förklaringen är en större investeringsvolym samt ett lägre resultat år 2023. Skattefinansieringsgraden har legat högt de senaste fyra åren med ett genomsnitt om 150 procent, till följd av årens låga investeringsvolym.

Risk och kontroll

Likviditet

Kassalikviditeten uppgick vid årets slut till 174 procent (föregående år 172 procent). Det innebär en förstärkning av kommunens betalningsförmåga på kort sikt har förbättrats. Likvida medel har minskat men även de kortfristiga skulderna har minskat. Totalt uppgår likvida medel på balansdagen till 132,0 mnkr. I takt med att investeringarna ökar kommande år, kommer kassalikviditeten sjunka så länge kommunen inte möter den ökade investeringsvolymen med lån.

Soliditet

Kommunens soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser sjunker under året och uppgår till 43 procent (föregående år 45 procent). Främsta orsaken beror på justerad redovisning av våra leasingobjekt. Sotenäs har över tid haft en god soliditet och står sig väl i jämförelse med kommunerna i Västra Götaland (föregående år 29 procent) och riket (föregående år 32 procent).

Pensionsskuldens utveckling

Kommunen redovisar pensionerna enligt den så kallade blandmodellen. Blandmodellen innebär att den större delen av pensionsskuden redovisas utanför balansräkningen bland ansvarsförbindelser. Pensionsförpliktelsen är en skuld till de anställda. För perioden före 1998 betalades inte in någon pension löpande under intjänande av pensionsrätten. Det innebär att kommunen har en skuld som per 2023-12-31 uppgår till 173,4 mnkr (föregående år 170,4 mnkr) exklusive särskild löneskatt.

Per den 1 januari 1998 ändrades detta och en löpande inbetalning av pensionskostnaderna görs numera kontinuerligt. Kostnader för pensioner som belastar resultatet uppgår till 71,7 mnkr (föregående år 43,3 mnkr) och därmed en ökning med 28,3 mnkr. Ökningen beror på den höga inflationen och det nya pensionsavtalet AKAP-KR 2023. Pensionskostnaderna förväntas vara höga även 2024 och därefter väntas kostnaden åter sjunka, förutsatt oförändrad redovisningsmodell. Kommunen har ett omfattande pensionsåtagande, totalt sett innebär dessa åtaganden en hög risk. En detaljerad redovisning över kommunens pensionsåtagande finns i [not 20 i block 2](#).

Pensionsskuldens utveckling

Belopp i mnkr	2020	2021	2022	2023
Ansvarsförbindelse	180,8	177,8	170,4	173,4
Avsatt till pensioner	11,0	11,5	13,5	17,8
Upplupna kostnader	15,3	16,4	16,6	16,3
Löneskatt	50,0	50,0	48,7	48,5
Summa pensionsskuld	256,3	255,7	249,2	256,0

Prognostiserad budgetavvikelse

Belopp i mnkr	April	Aug	Okt	Dec
Verksamhetens nettokostnad	-6,5	-7,3	-4,9	1,3
Skatteintäkter och kommunal utjämning	16,3	19,0	17,3	21,2
Finansnetto	2,6	3,9	4,3	4,3
Avvikelse i prognos	12,4	15,6	16,7	26,9

Kommunalskatt

Skattesatsen till kommunen för 2023 var 21,99 procent. Sotenäs kommuns inkomster av skatt, kommunal utjämning och fastighetsavgift uppgick till 623,5 mnkr (föregående år 599,2 mnkr) eller 79 procent av de totala intäkterna.

Budgetföljsamhet drift

Kommunen budgeterade 2023 med ett underskott om -12,3 mnkr och att nyttja RUR. Årets utfall om 14,6 mnkr innebär en positiv budgetavvikelse med 26,9 mnkr. Det innebär vidare att förutsättningarna för kommande år förbättras. Nämndverksamhetens budgetavvikelse under året uppgick till 18,2 mnkr motsvarande 3 procent av nettobudgeten, varav den tillfälliga el-bufferten bidrog med 10,8 mnkr. Nämndsverksamhetens budgetavvikelse exklusive el-bufferten uppgick därmed till 1 procent. En budgetföljsamhet där avvikelsen inte är högre än 1 procent i förhållande till budget bedöms som god.

Budgetavvikelsen inom finansförvaltningen uppgår totalt till 8,7 mnkr vilket motsvarar 1 procent av årets nettobudget. Främsta orsaken till avvikelsen är skatter och generella bidrag som ökat med 21,2 mnkr jämfört med budget, samtidigt som årets pensionskostnader blev 11,8 mnkr högre än budgeterat.

[Läs mer om årets utfall i driftredovisningen jämfört med budget och föregående år i avsnittet Driftredovisning kommunen.](#)

Prognosavvikelser

En god prognossäkerhet innebär att kommunen har goda förutsättningar att anpassa sig till förändrade förutsättningar under året. Prognoserna har under hela året visat ett positivt resultat, vilket innebär att det inte varit aktuellt att nyttja resultatutjämningsreserven (RUR) som budgeterat. När det gäller skatter och generella bidrag utgår kommunen från SKR:s prognoser vid budget och uppföljningsarbetet. Avvikelse på finansnettot kan hänföras till ökade intäkter på insatt kapital då räntan stigit under året.

Känslighetsanalys skattefinansierad verksamhet

Invånarantalet påverkar bland annat skatteintäkter och utjämningsbidrag. Minskar invånarantalet med 100 personer betyder det minskade skatteintäkter och generella bidrag med 5,4 mnkr.

Sotenäs är mycket känslig för förändringar i demografin vilket ger utslag i kostnadsutjämningsssystemet.

Störst påverkan på kommunens intäkter har skatteintäkterna, där en minskning med 1 procent innebär 5,3 mnkr lägre intäkter. En minskning av kommunal utjämning och generella bidrag med 1 procent skulle innebära en minskning med 0,3 mnkr. En minskning av fastighetsavgiften med 1 procent skulle minska intäkterna med ytterligare 0,4 mnkr.

På kostnadssidan är det personalkostnader samt inköp av varor och tjänster som har störst påverkan. I budgeten för 2023 budgeterades löneökningarna till 3 procent. Varje procentenhets ökning av lönesumman medför en ökning av personalkostnaderna med cirka 5 mnkr.

Avslutande kommentar

För att uppnå god ekonomisk hushållning är det viktigt att ha god balans mellan löpande intäkter och kostnader samt att verksamheten bedrivs på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. Under året uppfylls samtliga tre finansiella mål, men endast sex av tio verksamhetsmål. Uppfyllnadsgraden är dock tillräcklig för att bedömningen ska kunna göras att god ekonomisk hushållning uppfyllts.

Låga resultat i bolagen har under året vägts upp av de högre skatteintäkter och generella statsbidrag än budgeterat för året.

Koncernens soliditet når upp till målet om god ekonomisk hushållning, men ligger under snittet för riket. Låneskulden per invånare i Sotenäs kommun är hög, med höga borgensförpliktelser per invånare som följd i jämförelse med snittet i riket. Samtidigt står kommunkoncernen, och VA-bolaget i synnerhet inför stora kommande investeringar. Även kommunen står inför behov av ökade investeringsvolymerna framöver till följd av ett upparbetat eftersatt underhåll i både byggnader och publika anläggningar.

Under planåren kommer mer fokus behöva läggas på uppfyllelse av verksamhetsmålen, samtidigt som kommunen behöver höja budgeterat resultat till minst 3 procent per år. Högre resultatnivåer behövs dels för att kunna hantera snabba demografiska förändringar samt till det förändring av skatteintäkter och generella statsbidrag som följer, dels för att öka utrymmet för att skattefinansiera reinvesteringar där behoven över tid växt till följd av stadigt låga investeringsvolymerna.

Budgetföljsamhet och prognosavvikelser

Balanskravsresultat

Balanskravet är lagstadgat i kommunallagen, och utgör en nedre gräns för vilket resultat som är tillåtet att budgetera och redovisa. I korthet innebär balanskravet att kommuner ska besluta om en budget där intäkter överstiger kostnader. Om resultatet ändå blir negativt i bokslutet är huvudprincipen att underskottet ska kompenseras med motsvarande överskott inom de kommande tre åren samt att kommunfullmäktige ska i plan ange hur det ska ske.

I förvaltningsberättelsen ska framgå en balanskravsutredning. Då det är klart framgår resultat efter balanskravsutredning före avsättning till resultatutjämningsreserven (RUR). Nästa steg i balanskravsutredningen är en redovisning av medel som förts till och från RUR.

Resultatutjämningsreserven

Syftet med en kommunal resultatutjämningsreserv (RUR) är att överskott ska kunna reserveras under finansiellt starka år, då skatteintäkterna ökar ordentligt, för att sedan användas för att täcka hela eller delar av underskott under finansiellt svagare år, då skatteintäkterna minskar eller endast ökar måttligt. RUR ska därigenom bidra med att skapa stabilare planeringsförutsättningar för kommuner. Rådande konjunkturläge ska därmed inte påverka resurstilldelningen till verksamheterna i alltför hög utsträckning, då behovet av servicen som kommuner tillhandahåller i regel inte minskar i en lågkonjunktur.

Sotenäs kommun har beslutat att använda sig av en resultatutjämningsreserv, vilken maximalt får uppgå till 20,0 mnkr.

Balanskravsutredningen

Kommunen redovisar 2023 ett positivt resultat om 14,6 mnkr. Efter avdrag från realisationsvinster (-0,8 mnkr) samt justering för realisationsvinster (- mnkr) uppgår årets resultat efter balanskravsjusteringar till 13,8 mnkr.

Reservering av medel till resultatutjämningsreserv

Då årets balanskravsresultat är positivt kan en avsättning till den kommunala resultatutjämningsreserven göras med maximalt den del av balanskravsresultatet som överstiger 1 procent av årets skatter och generella bidrag. Kommunfullmäktige har därtill beslutat att

resultatutjämningsreserven maximalt får uppgå till 20,0 mnkr. Mellan åren 2015 – 2020 har kommunen reserverat 20,0 mnkr vilket innebär att RUR är fylld och ytterligare avsättning inte är möjlig.

Användning av medel från resultatutjämningsreserv

För att Sotenäs kommun ska kunna nyttja medlen som är reserverade i reserven behöver följande två kriterier vara uppfyllda:

- förändringen av årets underliggande skatteunderlag ska understiga den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren
- balanskravsresultatet ska vara negativt och reserven får användas för att nå upp till ett nollresultat (eller så långt som reserven räcker).

År 2023 uppgick den procentuella förändringen av skatteunderlagstillväxten till 5 procent, medan det 10-åriga snittet uppgick till 4 procent. Det innebär att årets skatteintäktsutveckling översteg det 10-åriga snittet och kommunen kan inte nyttja medel ur reserven för att täcka ett negativt balanskravsresultat.

Årets balanskravsresultat

Årets balanskravsresultat uppgår därmed till 13,8 mnkr vilket är 13,8 mnkr bättre än det budgeterade balanskravsresultatet om 0,0 mnkr.

10-årigt snitt för skatteunderlagsutveckling år 2023

10-årigt snitt	4,4%
Årets utfall	4,9%

Utgående balans RUR mnkr

2020	20,0
2021	20,0
2022	20,0
2023	20,0

Balanskravsutredning mnkr

	2020	2021	2022	2023
Årets resultat enligt resultaträkningen	18,1	16,0	28,9	14,6
- Samtliga realisationsvinster	-5,5	-2,1	-3,3	-0,8
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-	-
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-	-
+/- Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-	-
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-	-
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	12,6	13,9	25,6	13,8
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-2,5	-	-	-
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	-	-	-	-
= Årets balanskravsresultat	10,1	13,9	25,6	13,8

Väsentliga personalförhållanden

Väsentliga personalförhållanden fokuserar på områdena antal anställda och åldersstruktur, personalförsörjning, sjukfrånvaro och medarbetarundersökning. I koncernen återfinns störst andel personal i kommunen. Sotenäs RehabCenter AB och Sotenäsbostäder AB har endast ett tiotal anställda vardera. Sotenäs Vatten AB har ingen anställd personal (Sotenäs Vatten köper utförandet av Västvatten AB), Rambo AB ägs endast till 25 procent av kommunen. Därav utgår redovisningen nedan från kommunen.

Personalintensiv verksamhet

Den kommunala verksamheten är personalintensiv. Därför är medarbetarna och kommunens arbete med personalfrågor kritiska framgångsfaktorer för att nå hög kvalitet i den kommunala servicen. Förväntningarna på den kommunala verksamheten från kommuninvånarna, avseende tillgänglighet, tekniska lösningar och individanpassade lösningar har ökat och kommer att öka. Detta ställer krav på kompetenshöjande insatser, rekrytering och ständig verksamhetsutveckling för att möta nutida och framtida behov.

Antal medarbetare och anställningsformer

Medelantalet medarbetare i den kommunala verksamheten är i stort sett oförändrad jämfört mot föregående år. Av 1 043 medarbetare var 790 månadsavlönade och 258 timavlönade.

Medarbetare med månadsavlönad tillsvidareanställning

Antalet medarbetare som 2023 hade en tillsvidareanställning minskade under året med 11 och uppgick till 723. Omräknat till heltidsanställningar motsvarade de månadsavlönade tillsvidareanställningarna 710 årsarbeten.

Medarbetare med månadsavlönad visstidsanställning

De tidsbegränsade anställningarna med månadslön har under året minskat med 4 och uppgick år 2023 till 70, omräknat till heltidsanställningar uppgick de under året till 62 årsarbeten. Av de tidsbegränsade anställningarna med månadslön år 2023 var 29 procent vikariat, 27 procent allmän visstidsanställning, och 44 procent övrig visstidsanställning.

Medarbetare med timlön

Antalet medarbetare som fick timlön ökade under året med 20 till 258 personer. Utbildningsförvaltningen stod för största delen av ökningen år 2023, med 15 personer. Jämfört med år 2020 har antalet timavlönade ökat med 45 personer. En orsak till den utvecklingen är att behovet inom exempelvis utbildningsförvaltningen varierar under året och mellan åren. Det är viktigt att ha tillgång till bra timvikarier för verksamheten när ordinarie personal är frånvarande och dessa medarbetare är i vissa fall framtida tillsvidareanställda. Särskilt stort är behovet av vikarier inom omsorgen under sommaren då ordinarie personal ska ha semester.

Fyllnadstjänst och overtid

Fyllnadstjänstgöringen minskade något under året och motsvarade två årsarbetare, medan overtiden halverades jämfört med föregående år.

Könsfördelning, åldersfördelning och utbildningsnivå

Könsfördelning

De anställda inom Sotenäs kommun fördelar sig år 2023 som 80 procent kvinnor och 20 procent män. Inom utbildningsförvaltningen är 84 procent kvinnor och inom omsorgsförvaltningen är 85 procent kvinnor. Mest lika fördelning mellan könen är det inom byggnadsnämnden där 54 procent är kvinnor och 46 procent män. Av de som har någon form av ledningsarbete så som chef och arbetsledare var 68 procent kvinnor. Tre av fyra förvaltningschefer, inklusive kommundirektör, var kvinnor.

Antal anställda och årsarbetare

Kommunen	2020	2021	2022	2023
Antal anställda: månadsavlönade tillsvidare	708	714	734	723
Antal anställda: månadsavlönade visstid	102	89	63	70
Antal timavlönade visstid	211	220	235	256
Antal anställda medarbetare, totalt alla anställningsformer	1 021	1 023	1 032	1 049
Antal månadsavlönade årsarbetare	772	774	779	762
Antal timavlönade årsarbetare	60	630	71	72
Antal årsarbetare totalt	832	837	850	833
varav fyllnadstid i årsarbete	3	3	2	24
varav overtid i årsarbete	4	5	8	8

Andel anställda med heltids- och tillsvidareanställning

Kommunen	2020	2021	2022	2023
Andel heltids- och tillsvidareanställda kvinnor	81%	97%	98%	98%
Andel heltids- och tillsvidareanställda män	91%	99%	99%	99%
Total andel heltids- och tillsvidareanställda	83%	97%	98%	98%

Åldersfördelning

Medelåldern totalt i kommunen var 46,1 år och den har varit relativt oförändrad under mandatperioden. Åldersfördelningen 2023 innebar att 23 procent var 29 år och yngre, 40 procent mellan 30 och 49 år, samt 59 procent över 50 år.

Utbildningsnivå

Utbildningsnivån är hög då flera yrkesgrupper har utbildningskrav som legitimerade yrken, handläggare, chefer, undersköterskor men det är även viktigt att vi som arbetsgivare kan erbjuda arbete även till medarbetare utan högre utbildning för att på så vis skapa ett intresse av att vilja studera vidare inom området.

Personalomsättning och pensionsavgångar

Personalomsättningen för 2023 var totalt 8 procent varav 6 procent utifrån egen begäran. Personalomsättningen har varierat under åren och var någon lägre under pandemi-åren. En ökad efterfrågan av personal inom välfärdssektorn leder till en högre rörlighet.

De närmsta fyra åren beräknas cirka 75 medarbetare att gå i pension, räknat med en pensionsålder på 65 år. Skulle dessa medarbetare istället stanna kvar i arbete till 68 års ålder blir siffran ungefär halverad, vilket visar att det är viktigt att skapa förutsättningar för ett längre arbetsliv. De största pensionsavgångarna beräknas ske i personalgrupperna undersköterskor och vårdbiträden/vårdare.

Personalpolitik

Förvaltningens uppdrag är att förverkliga de mål som våra folkvalda politiker fastställt. Verksamheten bedrivs för kommunens invånare och bidrar till att skapa en hållbar kommun att bo och leva i.

Värdegrunden; öppenhet - delaktighet - helhetssyn, ska genomsyra arbetet inom all verksamhet. Öppenhet: vi har ett öppet och tillåtande klimat som genomsyras av ärlighet och tydlighet genom ett respektfullt förhållningssätt. Delaktighet: verksamheten främjas av att många är med och påverkar besluten varefter vi verkar i lojalitet med fattade beslut. Med helhetssynen menar vi att den egna verksamhetens betydelse måste ses i ett större sammanhang och att kommun- och medborgarnyttan går före den egna verksamhetens bästa.

För att Sotenäs ska vara en attraktiv kommun måste de kommunala tjänsterna utvecklas i takt med att samhället förändras.

Utbildningar har genomförts för de anställda för att säkerställa att medarbetare har relevanta kunskaper och färdigheter för att utföra kommunala serviceaktiviteter på bästa sätt. En särskild satsning har gjorts på ledarskapsutveckling. Kommunens chefer ska ha stor möjlighet att planera och utveckla sin verksamhet utifrån individuella behov och tidigare erfarenheter. För att möjliggöra ett individuellt ansvarstagande och kreativt ledarskap har flera ledarskaps- och arbetsmiljöutbildningar hållits under året vilket gett varje chef grundläggande kunskaper om lagar och regler på det arbetsrättsliga området samt kunskaper om arbetsmiljöfaktorer, såväl frisk- som riskfaktorer, som påverkar människor i arbetslivet. Kommunen ser framåt ett behov av att lyfta medarbetarskapet utifrån både självledarskap men även möjlighet till delaktighet och påverkan på både verksamhetsutveckling och egen kompetensutveckling.

Kommunens samverkanssystem ger medarbetare möjlighet till inflytande, delaktighet och utveckling. Kärnan i samverkanssystemet är arbetsplatsträffar och samtal mellan medarbetare och chef.

Chefoskopet

Sotenäs kommun har beslutat att aktivt arbeta med friskfaktorer för att förbättra arbetsmiljön och arbetsförutsättningarna som leder till en attraktivare arbetsplats för alla. Med hjälp av Chefoskopet kan kommunen synliggöra vilka förutsättningar som cheferna har idag och om något kan förbättras. Målet är att alla chefer ska få rätt förutsättningar för att utföra sitt uppdrag och samtidigt må bra. Chefoskopet ger stöd till ett systematiskt arbetssätt som grundar sig på forskning. Arbetet har startats upp inom samtliga förvaltningar under 2023 och även förtroendevalda är deltagare i undersökningen. Resultatet av kartläggningen kommer presenteras i början av 2024 och därmed lägga grunden för det fortsatta arbetet. Chefoskopet ger en överblick av forskningen om chefers organisatoriska förutsättningar. En helhetsbild av hur organisationens chefer har det; hur de upplever balansen mellan krav och resurser, hur de fördelar sin arbetstid och hur kommunikationsvägar och stöd ser ut. Insikter om hur ni kan förbättra era chefers förutsättningar. Ett stöd för att leda ert utvecklingsarbete på egen hand.

Personalomsättning genom egen begäran, månadsavlönade (ej pension)

Kommunen	2020	2021	2022	2023
Kommunstyrelsen	5%	9%	9%	5%
Byggnadsnämnden	7%	20%	12%	27%
Miljönämnden	10%	16%	25%	-
Utbildningsnämnden	3%	1%	2%	2%
Omsorgsnämnden	4%	7%	9%	10%
Anställda <30 år	12%	18%	13%	13%
Anställda 30 - 49 år	5%	5%	8%	9%
Anställda >49 år	3%	5%	6%	4%
Kvinnor	4%	5%	8%	7%
Män	8%	10%	5%	8%
Totalt	5%	6%	7%	7%

Förväntade pensionsavgångar, tillsvidareanställda 65 år

Koncernen	2024	2025	2026	2027
Kommunstyrelsen	1	3	3	3
Byggnadsnämnden	-	-	-	-
Miljönämnden	-	-	-	-
Utbildningsnämnden	2	2	3	12
Omsorgsnämnden	5	12	10	11
Totalt kommunen	8	17	16	26
Sotenäsbostäder AB	1	-	-	1
Sotenäs RehabCenter AB	-	-	-	-
Rambo AB	3	1	-	3
Totalt koncernen	12	18	16	30

Sjukfrånvaro

Accumulerat på helår uppgick sjukfrånvaron till 9 procent vilket var i nivå som föregående år. Antal sjukfrånvaro-timmar motsvarar cirka 60 heltidsanställda medarbetare. Dock är den sammantagna sjukfrånvaron fortsatt på en hög nivå och åtgärder behöver vidtas på både individ, grupp och organisationsnivå. Jämfört med övriga kommuner i Sverige har sjukfrånvaron sedan år 2019 varit hög.

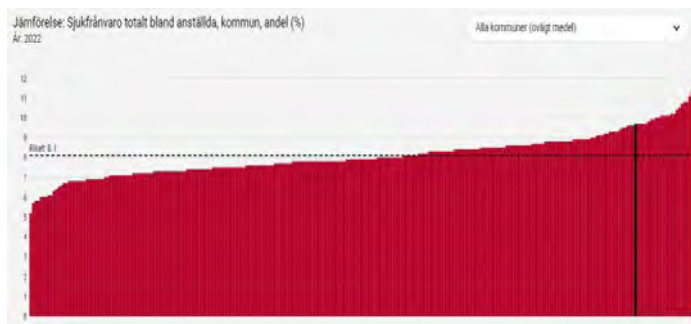
Sjukfrånvaron skiljer sig mellan nämnderna där omsorgsnämnden har högst sjukfrånvaro. Sjukfrånvaron skiljer sig något mellan åldersgrupperna med högre sjukfrånvaro i åldersgruppen bland medarbetare upp till 29 år. Sjukfrånvaron är dock betydligt högre bland kvinnor, 10 procent jämfört med 6 procent bland män. Den långa sjukfrånvaron utgör fortsatt cirka hälften av total sjukfrånvaro jämfört föregående år.

Av samtliga anställda har 12 procent sex frånvarotillfällen eller fler under det senaste året. Korttidsfrånvaron utgör ett stort problem i verksamheten då det skapar behov av vikarier och orsakar stort produktionsbortfall samt minskar kontinuitet och stabilitet. Alla medarbetare ska enligt rehabiliteringsrutinen ha ett tidigt samtal och en rehabiliteringsplan vid upprepad korttidsfrånvaro för att tidigt sätta in åtgärder för att undvika längre sjukfrånvaro.

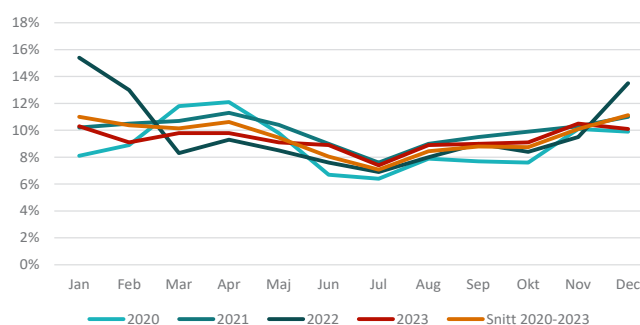
Insatser har satts in under året för att arbeta med att minska sjukfrånvaron och stärka frisknärvaron. Friskvårdsbidraget höjdes år 2022 till 1 500 kronor, personalstödsystemet Falck Healtcare har köpts in som stöd till all personal för både privata och arbetsrelaterade problem och samtliga förvaltningar har på olika vis arbetat med friskfaktorerna enligt Sunt arbetsliv.

Att vända sjukfrånvaro tar tid och organisationen behöver genomföra insatser både på övergripande nivå, förvaltningsnivå, enhetsnivå och individnivå för att lyckas med en varaktig förändring.

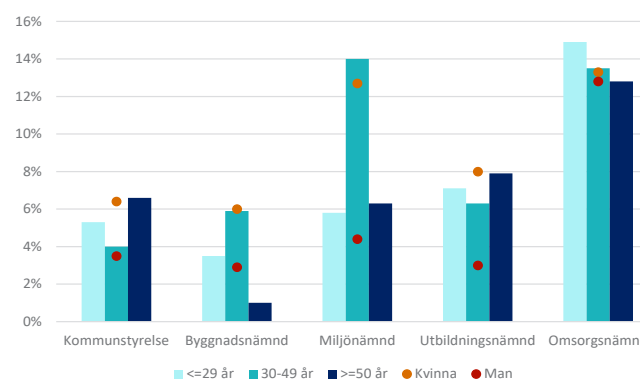
[Läs mer om kommunens arbete för att vara en attraktiv arbetsgivare i avsnittet om god ekonomisk hushållning](#)

Sjukfrånvaro per månad, i %

Sjukfrånvaro per ålder och kön, i %

Sjukfrånvaro totalt %	Kommunen			
	2020	2021	2022	2023
Total sjukfrånvaro i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid	8,7	9,9	9,7	9,3
Andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av minst 60 dagar	3,5	5,5	5,0	5,2
Sjukfrånvaro för kvinnor	9,1	10,5	10,7	10,2
Sjukfrånvaro för män	7,0	6,7	5,9	5,8
Sjukfrånvaro <30 år	11,3	8,6	8,9	10,0
Sjukfrånvaro 30 - 49 år	8,4	9,4	9,2	8,7
Sjukfrånvaro >49 år	8,5	10,2	10,3	9,8

Sjukdagar /anställd Kommun	Totalt			Kvinnor 2023	Män 2023
	2021	2022	2023		
Kommunstyrelsen	22	15	18	21	12
Byggnadsnämnden	40	44	20	28	9
Miljönämnden	15	22	36	46	13
Utbildningsnämnden	19	21	23	26	8
Omsorgsnämnden	32	36	33	34	25
Totalt kommunen	26	27	27	30	16

Förväntad utveckling

I detta avsnitt redovisas upplysning om kända väsentliga påverkansfaktorer inför framtiden för den kommunal koncernen samt de förväntningar som baseras på kända förhållanden.

Tufft ekonomiskt läge 2024 men ljusning under 2025

Trots lägre inflation och räntor beräknas den globala tillväxten bli svag under 2024. Arbetsmarknaden fortsätter att försvagas, med en ökad arbetslöshet som följd. Det ger en mycket svag ökning av skatteunderlaget under 2024. De stora prisuppgångarna gör att köpkraften för kommuner urholkas kraftigt vilket ger den svagaste skatteunderlagsökningen på 14 år i reala termer. En markant återhämtning beräknas dock ske 2025 då skatteunderlaget ser ut att stärkas rejält i reala termer. En förväntad ljusning på arbetsmarknaden med åter stigande sysselsättning under 2025. Arbetslösheten väntas dock vända ner först 2026.

Mål- och resursplan, budget 2024 - 2027

Avseende den kommunala utvecklingen har Kommunfullmäktige fastställt Mål -och resursplan för de kommande fyra åren, budget 2024 och planår 2025-2027 i juni 2023. De ekonomiska förutsättningarna har förändrats vilket har krävt omställning i budgetarbetet med hänsyn till de faktorer som direkt påverkat Sotenäs budget 2024 och planår.

Ett kommungemensamt arbete har påbörjats med att identifiera både tillfälliga och långsiktiga åtgärder samt att göra omprioriteringar för att möta kommande kostnadsökningar som kan härledas till omvärlden, krav på omställning för det demografiska behovet inom äldreomsorgen, utmaningen av kompetensförsörjning, klara framtida investeringsbehov och säkerställa en ekonomisk balans. Detta arbete är nödvändigt för att kunna möta även kommande års utmaningar och för att leva upp till målen för god ekonomisk hushållning ur både ekonomiskt och ur verksamhetsperspektivet.

Sotenäs kommun deltar i SKR:s projekt Prislappsmodellen som syftar till att ge politik och verksamheter förutsättningar för en långsiktig hållbar ekonomi. Målet med projektets genomförande är att Kommunfullmäktiges budget ska bygga på en tydlig resurs-

fördelning utifrån befolkningsstrukturen, med en transparens av hur politik i övrigt gjort prioriteringar i budgeten.

Under mandatperioden kommer lägre resultat budgeteras i början av planåren för att klara omställningen och få effekt av åtgärder för att sedan successivt ökas under åren 2025-2026 och hamna i nivå som är ekonomiskt hållbart utifrån Sotenäs förutsättningar.

Kommande investeringar

Kommunkoncernen har ett stort tryck på investeringsutgifter kommande åren. För Sotenäs kommuns del avser det främst om- och nybyggnation i ett av kommunens äldreboenden; Hunnebohemmet, samt underhåll i kommunens byggnader och anläggningar. Det planerade underhållet har fått stått tillbaka under många år vilket resulterar i att underhållsskulden är stor och behöver åtgärdas.

VA-bolagets investeringsplaner inkluderar långsiktig hållbar vattenförsörjning, tillsammans med översyn av VA-verk och ledningsnät som är äldre och har stort behov av underhåll samt anpassning till klimat- och säkerhetskrav. Detta beräknas framöver innebära mycket omfattande investeringar.

Samordning och planering avseende investeringar kommer att vara i stort fokus de närmsta åren. Sannantaget innebär det att kommunkoncernens låneskuld kommer att öka, vilket innebär ökade borgensåtaganden för kommunen, men också stigande ränte- och kapitalkostnader för kommunkoncernen utifrån hur ränteläget som kommer framöver. I samband med dessa stora investeringar behövs taxor för den avgiftsfinansierade verksamheten ses över. Dessa satsningar inom såväl kommunen som bolagen förväntas innebära att Sotenäs står bättre rustat för att möta framtiden.

Resultat- och investeringsbudget för kommunen (ej bolagen) 2024, plan 2025 - 2027

mnr	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Verksamhetens intäkter	-	-	-	-
Verksamhetens kostnader	-585	-593	-612	-629
Avskrivningar	-29	-33	-35	-38
Verksamhetens nettokostnader	-614	-626	-647	-666
Skatteintäkter och generella statsbidrag	621	641	663	682
Verksamhetens resultat	7,5	15,6	16,1	15,1
Finansnetto	1,0	1,1	-0,3	-1,3
Disponering ut resultatutjämningsreserven	-	-	-	-
Årets resultat	8,5	16,7	15,8	13,8
Årets investeringsvolym	104,0	100,0	80,0	75,0

Block 2: "Ekonomisk redovisning", summerar det gångna året i siffror. Här återfinns koncernens och kommunens räkenskaper.

Resultaträkning och kassaflöde.....	47
Balansräkning.....	48
Notförteckning.....	49
Investeringsredovisning.....	56
Driftredovisning kommunen.....	58

Vy från standpromenaden i Kungshamn

15 mnkr

årets resultat för kommunen

55 mnkr

årets bruttoinvesteringar i kommunen

70 %

soliditet enligt balansräkningen

Resultaträkning och kassaflöde

Resultaträkning	Belopp i mnkr	Not	Kommunkoncernen		Kommunen		Budget kommunen
			2022	2023	2022	2023	2023
Verksamhetens intäkter	2		389,3	392,5	176,7	170,5	-
Verksamhetens kostnader	3, 24		-881,1	-916,9	-723,6	-748,4	-578,6
Avskrivningar	4		-62,1	-65,3	-26,7	-34,4	-28,9
Verksamhetens nettokostnader			-553,9	-589,6	-573,6	-612,3	-607,5
Skatteintäkter	5		517,5	541,1	517,5	541,0	531,5
Generella statsbidrag och utjämning	6		81,7	82,5	81,7	82,5	62,8
Verksamhetens resultat			45,3	34,0	25,6	11,2	-13,3
Finansiella intäkter	7		2,2	5,8	3,9	7,1	2,8
Finansiella kostnader	8		-12,5	-23,9	-0,6	-3,7	-1,8
Resultat efter finansiella poster			35,0	16,0	28,9	14,6	1,0
Extraordinära poster			-	-	-	-	-
Årets resultat			35,0	16,0	28,9	14,6	-12,3

Kassaflödesanalys	Belopp i mnkr	Not	Kommunkoncernen		Kommunen		Budget kommunen
			2022	2023	2022	2023	2022
Den löpande verksamheten							
Årets resultat			35,0	16,0	28,9	14,6	6,3
Justering för ej likviditetspåverkande poster	9		62,4	62,4	37,5	35,2	30,3
Poster som redovisas i annan sektion	9		5,0	8,2	-2,7	-0,8	-
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital			102,4	86,6	66,1	50,7	36,6
Kapitalbindning							
Förändring av förråd/exploateringsfastigheter			4,2	-0,3	4,2	-	-
Förändring kortfristiga fordringar			-38,2	-1,6	-29,9	-7,6	-
Förändring långfristiga skulder			1,0	0,6	-1,0	-0,6	-0,9
Förändring kortfristiga skulder			33,7	3,6	24,5	3,6	-
Kassaflöde från den löpande verksamheten			103,1	88,9	61,5	47,3	35,7
Investeringar							
Investering i immateriella & materiella tillgångar			-162,1	-161,5	-30,3	-61,7	-74,8
Försäljning av immateriella & materiella tillgångar			12,0	5,0	3,5	0,8	-
Placeringar i/försäljning av värdepapper			-	-0,8	-	-0,8	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten			-150,1	-157,3	-26,8	-61,7	-74,8
Finansiering							
Nyupptagna lån/amortering, koncernbolag			-	-	-	-	-
Nyupptagna lån/amortering, kreditinstitut			86,2	15,4	-	-	-
Förändring långfristig leasingsskuld			-3,1	5,4	-9,0	2,0	-8,1
Förändring kortfristig leasingsskuld			-	-5,0	-1,0	-5,0	-
Kassaflöde från finansieringsverksamheten			83,1	15,8	-10,0	-3,0	-8,1
Bidrag till infrastruktur							
Utbetalningar av bidrag till statlig infrastruktur			-	-	-	-	-
Årets kassaflöde			36,1	-52,6	24,7	-17,5	-47,2
Kassa och bank (likvida medel) vid årets början			177,1	213,2	124,9	149,5	106,1
Kassa och bank (likvida medel) vid årets slut		47	213,2	158,4	149,5	132,0	58,9

Balansräkning

Belopp i mnkr	Not	Kommunkoncernen		Kommunen	
		2022	2023	2022	2023
TILLGÅNGAR					
<i>Anläggningstillgångar</i>					
Immateriella anläggningstillgångar	10	3,3	2,3	3,3	2,3
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	11	1 218,5	1 388,9	389,4	410,3
Pågående ny- och ombyggnad	12	207,2	107,5	29,4	41,4
Maskiner och inventarier	13	73,6	100,7	30,0	42,0
Övriga materiella anläggningstillgångar		-	-	-	-
Finansiella anläggningstillgångar	14	4,3	5,1	29,0	29,8
Summa anläggningstillgångar		1 571,8	1 611,4	481,1	525,8
<i>Bidrag till infrastruktur</i>	15	7,1	6,8	7,1	6,8
<i>Omsättningstillgångar</i>					
Förråd m.m.	16	8,3	8,2	8,2	7,8
Fordringar	17	147,3	184,5	113,6	121,2
Kortfristiga placeringar				-	
Kassa och bank	18	213,2	170,5	149,6	132,0
Summa omsättningstillgångar		368,8	363,2	271,4	261,1
SUMMA TILLGÅNGAR		1 947,8	1 974,6	759,6	793,6
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
<i>Eget kapital</i>					
Ingående eget kapital		661,2	696,2	523,9	552,8
Justering av eget kapital		-	2,0	-	-13,2
Årets resultat		35,0	16,0	28,9	14,6
Summa eget kapital	19	696,2	714,4	552,8	554,2
varav resultatutjämningsreserv		20,0	20,0	20,0	20,0
varav övrigt eget kapital		678,2	694,4	532,8	534,2
<i>Avsättningar</i>					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	20	16,8	17,8	16,8	17,8
Uppskjuten skatteskuld		19,4	23,0	-	-
Övriga avsättningar	21	7,7	7,7	-	-
Summa avsättningar		43,9	48,5	16,8	17,8
<i>Skulder</i>					
Långfristiga skulder	22	996,0	1 005,4	37,3	75,9
Kortfristiga skulder	23	209,7	206,3	152,8	145,8
Summa skulder		1 205,7	1 211,7	190,0	221,7
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		1 947,8	1 974,6	759,6	793,6
PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER					
Panter och därmed jämförliga säkerheter		2,1	2,1	-	-
<i>Ansvarförbindelser</i>					
Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna	20	211,8	215,4	211,8	215,4
Övriga ansvarförbindelser	25	10,2	9,8	877,8	915,0
SUMMA PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER		224,1	227,3	1 089,6	1 130,4

Notförteckning

Årsredovisningen ska enligt lag om kommunal bokföring och redovisning innehålla en förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning, kassaflödesanalys, noter samt en sammanställd redovisning bestående av sammanställda resultat- och balansräkningar för kommunen och de kommunala koncernföretagen som är av väsentlig betydelse för kommunen. För kommunens interna redovisning tillkommer även drift- och investeringsredovisning.

Not 1 Redovisningsprinciper

I januari 2019 trädde lagen om kommunal bokföring och redovisning, LKBR, i kraft. Lagen ska tillämpas redan från räkenskapsåret 2019. LKBR innebar förhållandevis stora förändringar, vilket medförde ett behov för Rådet för kommunal redovisning, RKR, att se över rekommendationer, idéskrifter och informationer. Flera nya rekommendationer har utkommit sedan lagen trädde i kraft. Kommunen påbörjade en anpassning av redovisning och rapporter till RKR:s rekommendationer i bokslut 2019 och har fortsatt under åren.

Grundläggande redovisningsprinciper

Vid upprättandet av årsredovisningen följer kommunen ett antal grundläggande redovisningsprinciper, principer som från 2019 är lagstadgade. I analysen av resultatet och den finansiella ställningen kan läsaren utgå från att dessa principer har följts. Principerna innebär bland annat att kommunen förutsätts fortsätta sin verksamhet och att samma principer för värdering och klassificering av de olika posterna tillämpas konsekvent från ett räkenskapsår till ett annat. När poster i balansräkningen värderas görs det för varje post och med iakttagande av rimlig försiktighet. Tillgångar och skulder eller intäkter och kostnader kvittas inte mot varandra och den ingående balansen för ett räkenskapsår stämmer överens med den utgående balansen för det närmast föregående räkenskapsåret. Alla förändringar i eget kapital redovisas i resultaträkningen, där intäkter och kostnader som är hänförliga till räkenskapsåret redovisas, oavsett tidpunkten för betalningen. Om kommunen avviker från dessa grundläggande principer lämnas upplysning om det i not.

Avskrivningar

Avskrivning på kommunens anläggningstillgångar beräknas enligt metoden rak nominell avskrivning på historiska anskaffningsvärden. Avskrivningstiderna baseras på anläggningarnas beräknade nyttjandeperiod, vid anskaffningstillfället till tre år, fem år, tio år, 20 år, 33 år eller 50 år. Komponentavskrivning tillämpas på nya och befintliga anläggningar. För anläggningar anskaffade före 2015 har en avgränsning gjorts till att omfatta objekt med ett bokfört värde över 1 mnkr och betydande återstående nyttjandeperiod.

Immateriella och materiella anläggningstillgångar

Utvecklingsarbete och immateriella rättigheter av väsentligt värde som medför framtida ekonomiska fördelar tas upp som immateriell tillgång. Med väsentligt värde menas minst ett halvt prisbasbelopp. Förvärvade IT-licenser skrivs av linjärt under avtalstiden.

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärdet minskat med avskrivningar. Har en anläggningstillgång på balansdagen ett lägre värde än det bokförda värdet skrivs tillgången

ner till detta lägre värde om det kan antas att värdeminskningen är bestående. Investeringar aktiveras som anläggningstillgång vid ett anskaffningsvärde på minst ett halvt prisbasbelopp och en beräknad livslängd på minst tre år. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar.

Korttidsinventarier med en ekonomisk livslängd på maximalt tre år och inventarier av mindre värde, max ett halvt prisbasbelopp, kostnadsförs direkt.

Finansiella anläggningstillgångar

Finansiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde. Har en finansiell anläggningstillgång på balansdagen ett lägre värde än det bokförda värdet skrivs tillgången ner till detta lägre värde om det kan antas att värdeminskningen är bestående.

Leasingavtal

Leasingavtal som är löper kortare än 3 år redovisas som hyresavtal (operationell leasing). Leasingavtal som överstiger tidsramen är redovisas som finansiell leasing och anläggningstillgång. Leasingavgiften kostnadsförs linjärt över leasingperioden.

Omsättningstillgångar

Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar är upptagna till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Lånekostnader vid investeringar

Lånekostnader i samband med investeringar har belastat resultatet.

Pensionsskuld

Pensionsskulden redovisas enligt blandmodellen och beräknas för de kommunalt anställda enligt RIPS21. Pensionsåtaganden för de kommunala företagen har skett i de sammanställda räkenskaperna enligt de principer och regler som gäller för företagen.

Avsättningar

För tillfället har kommunen enbart pensionsavsättningar och de redovisas i enlighet med rekommendationerna från RKR.

Investeringsbidrag

Investeringsbidrag redovisas som en långfristig skuld i balansräkningen.

Swapar

Förtidsinlösen av swapar kostnads- respektive intäktsföres direkt vid inlösetillfället.

Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Proportionell konsolidering innebär att endast den ägda andelen av dotterbolagets tillgångs- och skuldposter respektive kostnads- och intäktsposter har tagits

med i den sammanställda redovisningen. Interna mellanhavanden mellan enheterna i koncernen har i allt väsentligt eliminerats. Dotterbolagens obeskattade reserver betraktas i koncernbalansräkningen som eget kapital (78 procent) och skatteskuld (22 procent).

Koncernen omfattar aktiebolag och stiftelser, i vilka kommunen har ett bestämmande eller väsentligt inflytande. Koncernföretagen är Sotenäs bostäder AB, Sotenäs Vatten AB, Sotenäs RehabCenter AB och Stiftelsen Industrihus i Sotenäs, vilka ägs till 100 procent, samt Rambo AB till 25 procent. Inga förändringar i sammansättningen av kommunkoncernen har skett under räkenskapsåret. Alla koncernföretag omfattas av de sammanställda räkenskaperna.

Registervård under året

En viss registervård har genomförts under 2023.

Drift- och investeringsredovisningen

Den ekonomiska styrningen sker bland annat genom att fullmäktige i budget anvisar resurser till kommunstyrelsen och nämnderna för verksamhet och investeringar. Fullmäktiges budget utgör därmed en gräns för omfattningen av verksamheten och investeringarna. Ekonomisk plan och budget beslutas av fullmäktige inför varje verksamhetsår i juni. Nämnderna upprättar därefter specificerade internbudgetar för sina ansvarsområden i oktober, och kommunstyrelsen i november.

Investeringsredovisningen

Investeringsredovisningen innehåller kommunens samlade investerings- och exploateringsverksamhet. Enskilda investeringsprojekt med ett utfall om 2,0 mnkr eller mer specificeras i investeringsredovisningen på varav-rader, samt beskrivs i text.

Erhållna statliga investeringsbidrag redovisas på egen rad i [investeringsredovisningen](#) och utgör skillnaden mellan årets bruttoinvesteringar och årets nettoinvesteringar.

Driftbudget

Fullmäktige tilldelar nämnderna nettoanslag för att bedriva de verksamheter som nämnderna ansvarar för. Det innebär att anslagen ska täcka de kostnader som återstår när intäkter i form av taxor, avgifter och bidrag inte täcker verksamhetens kostnader fullt ut.

Nämnderna fördelar fullmäktiges nettoanslag i sin internbudget. Det sker på de delverksamheter och organisatoriska enheter som respektive nämnd bestämmer. Omdisponering av dessa anslag under året får ske i enlighet med nämndernas delegationsordning, så länge de ej påverkar fullmäktiges nettoanslag.

Kommunstyrelsen har i sin budgetram, anslag för ofördelade medel. Kommunstyrelsen kan besluta om omfördelning av anslaget till nämnderna. Under året har omfördelning skett med 1,6 mnkr.

Ekonomi för den löpande verksamheten har en fyraårig planeringshorisont, där det första året utgör budgetåret och de därefter följande tre åren utgör planeringsår.

Överföring av positiva eller negativa resultat på nämnds nivå görs inte. Om resultat för kommunen negativt ska återställande ske inom tre år. Kommunfullmäktige ska besluta om plan för återställande.

Investeringsbudget

Fullmäktige tilldelar nämnderna investeringsanslag, som i regel binds på varje enskilt investeringsprojekt. Fullmäktige tilldelar också nämnderna ramanslag för vissa investeringstyper, till exempel

inventarier.

Investeringarna har en fyraårig planeringshorisont, där det första året utgör budgetåret och de tre därefter följande åren utgör planeringsår.

Bolagen

Den löpande verksamheten i kommunens bolag finansieras med deras egna försäljningsintäkter och – när så är nödvändigt – med koncernbidrag.

Fullmäktige ska beredas tillfälle att ta ställning till investeringsprojekt inom Sotenäs Vatten AB innan beslut fattas i bolaget om investeringsprojekt större än 2,5 mnkr. Fullmäktige ska även beredas tillfälle att ta ställning till ärenden av principiell karaktär.

Upplysning internredovisningsprinciper

Driftredovisningens intäkter och kostnader ska spegla respektive nämnds och verksamhets ekonomiska relationer till sin omvärld, där de andra nämnderna och verksamheterna utgör en del av omvärlden. Det innebär att jämfört med resultaträkningens intäkter och kostnader, som endast innehåller kommunexterna poster, har driftredovisningen påförts även kommuninterna poster, såsom köp och försäljning mellan nämnder och verksamheter. Där finns även poster som simuleras kalkylmässigt.

Kalkylmässiga simuleringar

Poster som kalkylmässigt simuleras i driftredovisningen är:

- personalomkostnader, i form av arbetsgivaravgifter, avtalspension och löneskatt. Dessa kalkyleras schablonmässigt till att uppgå till 39,15 procent av lönekostnaden;
- kapitalkostnader, i form av avskrivningar och ränta på bundet kapital. Kapitalkostnaderna beräknas enligt rak nominell metod, vilket innebär att kostnaden består av linjär avskrivning på anläggningstillgångarnas avskrivningsbara värde och ränta på tillgångarnas bokförda restvärde. Den internt beräknade räntan har satts till 1,50 procent.

Gemensamma kostnader som interndebiteras

Gemensamma kostnader som fördelas mellan kommunens olika verksamheter genom interndebitering är:

- internhyran sätts till fastighetsenhetens självkostnad,
- lokalvård debiteras av kommunens lokalvårdsenhet till självkostnad,
- kost debiteras av kommunens produktionskök till självkostnad, beräknad på portionspris

Schablonmässig interndebitering

Kostnader för telekommunikation fördelas utifrån schablon.

Gemensam central administration som ekonomi, personal och upphandling fördelas inte ut på de olika verksamheterna.

Investeringsredovisningens utgifter

Investeringsredovisningens utgifter består av kommunexterna utgifter och utgifter för egen anläggningspersonals timkostnader.

Not 2 Verksamhetens intäkter

Belopp i mnkr	Koncernen		Kommunen	
	2022	2023	2022	2023
Försäljningsintäkter	68,8	72,8	16,0	14,3
Taxor och avgifter	106,7	110,6	44,6	46,8
Hyror och arrenden	106,6	118,3	25,5	27,5
Bidrag från staten	32,5	32,9	32,5	29,7
EU-bidrag	4,4	7,0	4,4	7,0
Övriga bidrag	30,9	27,7	30,8	27,5
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	11,2	12,0	11,2	12,0
Försäljning av exploateringsfastigheter	5,0	1,6	5,0	1,6
Försäljning av anläggningstillgångar	15,1	4,6	3,3	0,8
Övriga verksamhetsintäkter	8,1	5,0	3,4	3,2
Summa verksamhetens intäkter	389,3	392,5	176,7	170,5

Not 3 Verksamhetens kostnader

Belopp i mnkr	Koncernen		Kommunen	
	2022	2023	2022	2023
Personalkostnader	365,7	368,7	338,9	340,9
Sociala avgifter enligt lag och avtal	152,3	186,4	145,8	177,1
Lämnade bidrag	19,5	17,7	22,6	23,2
Köp av huvudverksamhet	89,7	99,7	66,5	73,4
Lokalhyror och markhyror	17,2	17,0	15,4	10,4
Bränsle, energi och vatten	43,4	38,3	18,7	15,9
Material, tjänster och övriga verksamhetskostnader	182,4	180,6	110,7	105,3
Realisationsförluster och utrangeringar	0,6	1,8	0,6	1,8
Anskaffningskostnad sålda exploateringsfastigheter	4,5	0,4	4,5	0,4
Bokslutsdispositioner	2,2	2,8	-	-
Uppskjuten skattekostnad	1,0	-	-	-
Bolagsskatt	2,7	3,5	-	-
Summa	881,1	916,9	723,6	748,4

Not 4 Avskrivningar

Belopp i mnkr	Koncernen		Kommunen	
	2022	2023	2022	2023
Inventarier	10,4	13,7	4,2	6,1
Fastigheter och anläggningar	51,8	51,6	22,5	28,3
Summa	62,1	65,3	26,7	34,4

Not 5 Skatteintäkter

Belopp i mnkr	Koncernen		Kommunen	
	2022	2023	2022	2023
Preliminär kommunalskatt	503,9	531,4	503,9	531,4
Preliminär slutavräkning innevarande år	10,7	7,2	10,7	7,2
Slutavräkningsdifferens föregående år	2,9	2,5	2,9	2,5
Summa skatteintäkter	517,5	541,1	517,5	541,1

Kommunen har använt SKR:s decemberprognos.

Not 6 Generella statsbidrag och utjämnning

Belopp i mnkr	Koncernen		Kommunen	
	2022	2023	2022	2023
Inkomstutjämningsbidrag	56,9	64,3	56,9	64,3
Kommunal fastighetsavgift	39,8	42,2	39,8	42,2
Bidrag för LSS-utjämnning	-15,2	-15,6	-15,2	-15,6
Kostnadsutjämningsbidrag	-30,9	-37,8	-30,9	-37,8
Regleringsbidrag	25,2	21,4	25,2	21,4
Övriga bidrag	5,9	8,0	5,9	8,0
Summa generella statsbidrag och utjämnning	81,7	82,5	81,7	82,5

Not 7 Finansiella intäkter

Belopp i mnkr	Koncernen		Kommunen	
	2022	2023	2022	2023
Utdelningar på aktier och andelar	0,9	-	0,9	0,3
Ränteintäkter	1,3	5,7	1,1	4,7
Borgensavgift	-	-	1,9	2,0
Övriga finansiella intäkter	-	0,1	-	0,1
Summa finansiella intäkter	2,2	5,8	3,9	7,1

Not 8 Finansiella kostnader

Belopp i mnkr	Koncernen		Kommunen	
	2022	2023	2022	2023
Räntekostnader, lån	12,0	21,6	0,0	0,0
Räntekostnader, pensionsavsättning	0,4	1,7	0,4	1,7
Räntekostnader, leasingkontrakt	-	0,4	-	1,9
Förlust vid försäljning/nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar	-	-	-	-
Övriga finansiella kostnader	0,2	0,1	0,2	0,1
Summa	12,5	23,9	0,6	3,7

Not 9 Ej likviditetspåverkande poster

Belopp i mnkr	Koncernen		Kommunen	
	2022	2023	2022	2023
Avskrivningar	61,9	66,8	26,7	32,7
Nedskrivningar	0,2	5,5	-	1,7
Utrangeringar	-	1,7	-	1,8
Gjorda avsättningar	4,1	1,0	2,4	1,0
Återförda avsättningar	-	-2,6	-	-
Intäksförda ej likvida gåvor	-	1,0	-	-
Upplösning av bidrag till infrastruktur	0,3	0,3	0,3	0,3
Orealiserade kursförändringar	-	-	-	-
Övriga ej likviditetspåverkande poster	-4,0	9,3	8,1	-0,6
Summa	62,4	62,4	37,5	35,2

Poster som redovisas i annan sektion

Realisationsresultat samt upp- och nedskrivning för materiella anläggningstillgångar	5,0	8,2	-2,7	-0,8
--	-----	-----	------	------

EKONOMISK REDOVISNING

Notförteckning

Not 10 Immateriella anläggningstillgångar

Belopp i mnkr	Koncernen		Kommunen	
	2022	2023	2022	2023
Anskaffningsvärdet				
Ingående anskaffningsvärde	3,3	5,9	3,3	5,9
Inköp	2,6	-	2,6	-
Försäljningar	-	-	-	-
Utrangeringar	-	-	-	-
Överföringar	-	-	-	-
Utgående anskaffningsvärde	5,9	5,9	5,9	5,9
Avskrivningar				
Ingående avskrivningar	-1,7	-2,7	-1,7	-2,7
Försäljningar / utrangeringar	-	-	-	-
Utrangeringar	-	-	-	-
Överföringar	-	-	-	-
Årets avskrivningar	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Utgående ack. avskrivningar	-2,7	-3,7	-2,7	-3,7
Utgående redovisat värde	3,3	2,2	3,3	2,2
Avskrivningstider (genomsnittliga i antal år)	3,6	5,7	3,6	5,7

Not 11 Mark, byggnader och tekniska anläggningar

Belopp i mnkr	Koncernen		Kommunen	
	2022	2023	2022	2023
Ingående anskaffningsvärde	2 239,2	2 239,7	902,2	915,2
Årets inköp	42,6	218,3	13,0	31,2
Försäljningar	-23,3	-2,0	-0,3	-0,1
Omklassificering	0,2	18,3	0,2	18,3
Utrangeringar	-	-6,5	-	-6,5
Överföringar	-0,8	0,4	-	-
Utgående anskaffningsvärde	2 257,9	2 468,3	915,2	958,1
Ingående ack. avskrivningar	-995,9	-1 037,0	-500,7	-525,8
Försäljningar	13,5	2,3	-	-
Utrangeringar	-	5,2	-	5,2
Överföringar	-	-	-	-
Årets avskrivningar	-54,6	-47,3	-25,1	-27,3
Utgående ack. avskrivningar	-1 037,0	-1 076,9	-525,8	-547,9
Ingående ack. nedskrivningar	-2,5	-2,5	-	-
Försäljningar	-	-	-	-
Utrangeringar	-	-	-	-
Årets nedskrivningar/ återföringar	-	-	-	-
Utgående ack. nedskrivningar	-2,5	-2,5	0,0	0,0
därav finansiell leasing	21,0	3,3	32,9	47,7
Utgående redovisat värde	1 218,5	1 388,9	389,4	410,3
Avskrivningstider (genomsnittliga i antal år)	i.u.	i.u.	36,6	34,2

Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar utom för anläggningar för deponi; se avsnittet Upplysningar om redovisningsprinciper.

Not 12 Pågående ny- och ombyggnadsarbeten

Belopp i mnkr	Koncernen		Kommunen	
	2022	2023	2022	2023
Ingående anskaffningsvärde	98,0	207,2	24,7	29,4
Årets anskaffningar	164,0	101,3	4,7	53,5
Överfört till byggnader, tekniska anläggningar, maskiner, inventarier	-54,8	-200,3	-	-41,4
Omklassificering	-	-0,6	-	-
Försäljningar och nedskrivningar	-	-0,1	-	-
Bokfört värde	207,2	107,5	29,4	41,4

Not 13 Maskiner och inventarier

Belopp i mnkr	Koncernen		Kommunen	
	2022	2023	2022	2023
Ingående anskaffningsvärde	190,5	209,1	108,1	115,5
Inköp	21,5	41,2	9,7	18,4
Försäljningar	-1,7	-2,2	-0,3	-0,1
Omklassificering	-	0,2	-	-
Utrangeringar	-2,0	-1,4	-2,0	-1,4
Överföringar	-	-	-	-
Utgående anskaffningsvärde	209,1	246,9	115,5	132,4
Ingående avskrivningar	-129,0	-135,7	-83,0	-85,5
Försäljningar	1,6	2,0	0,3	0,1
Utrangeringar	1,4	1,0	1,4	1,0
Överföringar	-	-	-	-
Årets avskrivningar	-9,6	-13,5	-4,2	-6,1
Utgående ack. avskrivningar	-135,7	-146,3	-85,5	-90,4
Utgående redovisat värde	73,4	100,7	30,0	42,0
Avskrivningstider (genomsnittliga i antal år)	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.

Not 14 Finansiella anläggningstillgångar

Belopp i mnkr	Koncernen		Kommunen	
	2022	2023	2022	2023
Aktier, stiftelsekapital i koncernföretag	-	-	24,8	24,8
Övriga aktier, andelar och värdepapper	4,3	5,1	3,6	4,4
Långfristig utlåning	-	-	0,6	0,7
Summa	4,3	5,1	29,0	29,8

Not 15 Bidrag till statlig infrastruktur

Belopp i mnkr	Koncernen		Kommunen	
	2022	2023	2022	2023
GC-väg norr om Bovallstrand	7,4	7,4	7,4	7,4
Ackumulerad upplösning	-0,3	-0,6	-0,3	-0,6
varav årets upplösning	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Summa	7,1	6,8	7,1	6,8

Not 16 Förråd m.m.

Belopp i mnkr	Koncernen		Kommunen	
	2022	2023	2022	2023
Förråd och lager	0,1	0,4	-	-
Bostadstomter i exploateringsområden.	3,0	3,0	3,0	3,0
Industritomter	5,2	4,8	5,2	4,8
Summa	8,3	8,2	8,2	7,8

Not 17 Fordringar

Belopp i mnkr	Koncernen		Kommunen	
	2022	2023	2022	2023
VA-avgifter	7,4	2,1	-	-
Övriga kundfordringar	16,7	25,2	10,1	20,3
Moms	7,2	6,1	7,2	6,1
Övriga kortfristiga fordringar	20,7	49,7	3,6	0,9
Upplupna skatteintäkter	50,9	55,9	50,9	55,9
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	44,3	45,4	41,8	38,0
Summa	147,3	184,5	113,6	121,2

Not 18 Kassa och bank

Belopp i mnkr	Koncernen		Kommunen	
	2022	2023	2022	2023
Kassa	0,3	0,3	0,0	0,0
Bank	212,8	170,2	149,5	132,0
Bank, förvaltade medel	0,1	-	0,1	0,1
Summa	213,2	170,5	149,6	132,0

Kommunen har tillsammans med Sotenäs Vatten AB och Sotenäs RehabCenter AB en checkräkningskredit på 20,0 mnkr. Sotenäsbostäder har en checkräkningskredit på 11,8 mnkr. Krediten är för närvarande outnyttjad.

Not 19 Utgående/Ingående eget kapital

Belopp i mnkr	Koncernen		Kommunen	
	2022	2023	2022	2023
Utgående eget kapital balansräkningen föreg. år	661,5	696,2	523,9	552,8
Justering obeskattade reserver föregående år	-7,1	-6,8	-	-
Ingående eget kapital	654,4	689,4	523,9	552,8
Justering av redovisningsprincip	-2,0	-2,2	-	-13,3
Obeskattade reserver	8,8	11,2	-	-
Årets resultat	35,0	16,0	28,9	14,6
Utgående eget kapital	696,2	714,4	552,8	554,2

För koncernen har tillförts 78 procent av obeskattade reserver.

Not 20 Pensionsåtaganden och liknande förpliktelser

Belopp i mnkr	Koncernen		Kommunen	
	2022	2023	2022	2023
Avsättningar för pensioner				
Ingående avsättning till pensioner inklusive löneskatt	14,3	16,8	14,3	16,8
Nyintjänad pension, varav				
förmånsbestämd ålderspension	-	-	-	-
särskild avtalspension	0,2	0,0	0,2	0,0
efterlevandepension	-	-	-	-
övrigt	-	-	-	-
Årets utbetalningar	-0,5	-1,0	-0,5	-1,0
Ränte- och basbeloppsuppräknig	0,3	1,3	0,3	1,3
Ändring av försäkringstekniska grunder	-	-	-	-
Övrig post	2,0	0,6	2,0	0,6
Minskning av avsättning genom tecknande av försäkring/ Överföring till stiftelse	-	-	-	-
Ökning/minskning av avsättning med anledning av värdeförändring på stiftelsens tillgångar	-	-	-	-
Förändring löneskatt	0,5	0,2	0,5	0,2
Summa avsatt till pensioner inklusive löneskatt	16,8	17,8	16,8	17,8
Ansvarsförbindelse för pensioner				
Ingående ansvarsförbindelse för pensioner värde	221,0	211,8	221,0	211,8
Ränte- och basbeloppsuppräknig	4,9	14,2	4,9	14,2
Ändring av försäkringstekniska grunder	-	-	-	-
Nyintjänad pension	-1,9	0,0	-1,9	0,0
Årets utbetalningar	-10,1	-11,1	-10,1	-11,1
Övrig post	-0,4	-0,2	-0,4	-0,2
Minskning av ansvarsförbindelse genom tecknande av försäkring/ Överföring till stiftelse	-	-	-	-
Ökning/minskning av ansvarsförbindelse med anledning av värdeförändring på stiftelsens tillgångar	-	-	-	-
Förändring löneskatt	-1,8	0,7	-1,8	0,7
Utgående ansvarsförbindelse för pensioner inklusive löneskatt	211,8	215,4	211,8	215,4
Totala pensionsförpliktelser	228,5	233,2	228,5	233,2
Finansiella placeringar avseende pensioner	30,9	30,9	30,9	30,9
Återlånade medel	216,0	218,6	216,0	218,6
Del av förpliktelsen tryggad genom försäkring	53,8	64,7	53,8	64,7
Utredningsgrad	99%	99%	99%	99%
Överskottsfond hos KPA	-	-	-	-
Överskottsfond hos Skandia	10,5	11,7	10,5	11,7

Antal anställda med rätt till visstidspension 2 2 2 2

Antal förtroendevalda med rätt till visstidspension enligt PBF som ännu ej betalas ut 2 2 2 2

Antal förtroendevalda med rätt till visstidspension enligt OPF-KL - - - -

Den del av pensionskulden som uppkommit före år 1998 redovisas som ansvarsförbindelse. Kommunens ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelser till personalen uppgår till 211,8 mnkr inklusive löneskatt för 2022.

EKONOMISK REDOVISNING

Notförteckning

Not 21 Övriga avsättningar

Belopp i mnkr	Koncernen		Kommunen	
	2022	2023	2022	2023
<i>Avsättning för befarade skadestånd och slutligt åtagande av WWT-slam</i>				
Redovisat värde vid årets början	6,1	7,7	-	-
Nya avsättningar	1,6	-	-	-
Ianspråktaga avsättningar	-	-	-	-
Outnyttjade belopp som återförts	-	-	-	-
Förändring av nuvärdet	-	-	-	-
Summa	7,7	7,7	-	-

Not 22 Långfristiga skulder - intäktsdel

Belopp i mnkr	Koncernen		Kommunen	
	2022	2023	2022	2023
<i>Förutbetalda intäkter som regleras över flera år</i>				
Förutbetalda investeringsbidrag, ingående värde	13,8	13,0	13,8	13,0
Nya investeringsbidrag under året	-	-	-	-
Resultatförda investeringsbidrag	-0,9	-0,6	-0,9	-0,6
Summa förutbetalda investeringsbidrag	13,0	12,4	13,0	12,4
<i>Upplösningstider (genomsnittliga i antal år)</i>				
Förutbetalda anslutningsavgifter VA, ingående värde	77,0	90,0	-	-
Nya anslutningsavgifter under året	15,5	8,2	-	-
Resultatförda avgifter	-2,4	-2,6	-	-
Summa förutbetalda anslutningsavgifter	90,0	95,6	-	-
Återstående antal år (vägt snitt)	38	46	-	-
Summa förutbetalda intäkter	103,0	108,0	13,0	12,4

Investeringsbidrag och anslutningsavgifter periodiseras och intäktsförs linjärt över den period över vilken de tillgångar som finansieras med hjälp av investeringsbidraget respektive anslutningsavgiften skrivs av.

Not 22 Långfristiga skulder

Belopp i mnkr	Koncernen		Kommunen	
	2022	2023	2022	2023
Utnyttjad checkkredit	-	-	-	-
<i>Anläggningslån</i>				
Lån från kreditinstitut	855,4	868,4	-	-
Skuld för statliga investeringsstöd	13,0	12,4	13,0	12,4
Långfristig leasingsskuld	17,6	10,6	23,6	62,6
Resultatfond VA-verksamhet	19,2	17,5	-	-
Periodiserade VA-anslutningsavg.	90,0	95,6	-	-
Olof Hasslöfs fond	0,3	0,5	0,3	0,5
Övriga långfristiga skulder	0,8	0,3	0,5	0,3
Summa	996,0	1 005,4	37,3	75,9

Långfristiga lån hos kreditinstitut:

Kommuninvest i Sverige AB	855,4	868,4	-	-
Summa	855,4	868,4	-	-

Lång- och kortfristig upplåning

Genomsnittlig ränta %	1,43	2,52	-	-
Genomsnittlig ränta % exklusive derivat	-	-	-	-
Genomsnittlig kapitalbinding, år	1,02	1,04	-	-

Långfristiga lån som förfaller till räntejustering inom:

0-1 år	375,3	329,0	-	-
1-2 år	0	86,0	-	-
2-5 år	375,6	420,4	-	-
5-10 år	105,8	30,0	-	-
Summa	856,6	865,4	-	-

Genomsnittlig räntebindning inklusive derivat, i år

Genomsnittlig räntebindning exklusive derivat, i år	2,48	2,22	-	-
	0,76	0,91	-	-

Marknadsvärde säkringsinstrument

Säkrad låneskuld	370,0	370,0	-	-
Marknadsvärde derivat	-18,9	-7,2	-	-

Not 23 Kortfristiga skulder

Belopp i mnkr	Koncernen		Kommunen	
	2022	2023	2022	2023
Leverantörsskulder	76,1	58,0	38,2	34,5
Upplupna löner, december / retroaktiva löner	5,8	5,4	5,8	5,4
Personalens källskatt, december	7,2	7,1	6,9	6,8
Arbetsgivaravgift, december	8,5	8,7	8,2	8,4
Semesterlöneskuld	31,8	31,3	29,5	28,7
Pensionskostnad individuell del inklusive löneskatt	16,6	13,1	16,6	13,1
Upplupen särskild löneskatt	12,4	18,3	12,1	18,1
Förutbetalda skatteintäkter	-	-	-	-
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	40,3	42,0	27,3	21,4
Övriga kortfristiga skulder	11,2	22,3	8,2	9,4
Summa	209,7	206,3	152,8	145,8

Not 24 Leasing

Belopp i mnkr	Koncernen		Kommunen	
	2022	2023	2022	2023
Finansiell leasing				
Fastigheter				
Totala minimileaseavgifter	7,0	6,2	77,6	72,0
Nuvärde minimileaseavgifter	5,7	5,2	64,5	60,7
Därav förfall inom 1 år	0,5	0,5	3,9	4,0
Därav förfall inom 1-5 år	2,4	2,6	16,7	17,3
Därav förfall senare än 5 år	2,8	2,1	43,9	39,4
Maskiner och inventarier				
Totala minimileaseavgifter	-	8,1	-	8,1
Nuvärde minimileaseavgifter	-	7,3	-	7,3
Därav förfall inom 1 år	-	1,1	-	1,1
Därav förfall inom 1-5 år	-	6,2	-	6,2
Därav förfall senare än 5 år	-	-	-	-
Operationella leasingavtal				
Fastigheter				
Totala minimileaseavgifter	-	-	-	28,5
Därav förfall inom 1 år	-	-	-	2,9
Därav förfall inom 1-5 år	-	-	-	11,4
Därav förfall senare än 5 år	-	-	-	14,2
Maskiner och inventarier				
Totala minimileaseavgifter	-	-	-	7,0
Därav förfall inom 1 år	-	-	-	3,6
Därav förfall inom 1-5 år	-	-	-	3,5
Därav förfall senare än 5 år	-	-	-	-

Not 25 Övriga ansvarsförbindelser

Belopp i mnkr	Koncernen		Kommunen	
	2022	2023	2022	2023
Borgensåtaganden för:				
Sotenäs bostäder AB	-	-	582,8	582,8
Sotenäs Vatten AB	-	-	254,0	262,0
Sotenäs RehabCenter AB	-	-	25,0	25,0
Rambo AB	-	-	6,0	35,5
Förlustansvar för bostadslån	-	-	-	-
Garantiförbindelse Fastigo	0,1	0,1	-	-
Övriga borgensåtaganden	10,1	9,7	10,1	9,7
Summa	10,2	9,8	877,8	915,0

Sotenäs kommun har i november 2001 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga förpliktelser. Samtliga 288 kommuner och regioner som per 2018-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt avtalet ska ansvaret fördelas i förhållande till storleken på dels de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest dels medlemskommunernas insatskapital.

Not 26 Uppskattad kostnad för revisionsgranskning

Belopp i tkr	Koncernen		Kommunen	
	2022	2023	2022	2023
Kostnader för räkenskapsrevision				
Sakkunnigt biträde	335	387	125	145
Förtroendevalda revisorer	20	25	20	25
Total kostnad för räkenskapsrevision	355	412	145	170
Kostnad för övrig revision				
Sakkunnigt biträde	359	360	298	358
Förtroendevalda revisorer	214	432	214	293
Total kostnad för övrig revision	573	792	512	651
Total kostnad för revision	927	1 204	657	821

Uppskattad kostnad inkluderar revisionsgranskning för delårsbokslut och årsbokslut inklusive årsredovisning. Kostnaden avser både lekmanrevisorer och sakkunniga revisorer.

Investeringsredovisning

Belopp i mnkr	Inkomst 2023	Utgift 2023	Netto 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Total- budget	Redovisas i bilaga
Kommunens investeringsverksamhet							
Färdigställda projekt							
Kommunstyrelsen	-	-29,4	-29,4	-36,3	6,9	-	
varav asfaltering/beläggningsarbeten	-	-4,0	-4,0	-4,0	-0,0	-4,0	Ja
varav hygienvårdsanläggning på Malmön	-	-2,3	-2,3	-2,5	0,2	-2,5	Ja
varav takomläggning Kompetenscentrum	-	-2,4	-2,4	-2,5	0,1	-2,5	Ja
varav energieffektiverande åtgärder	-	-4,9	-4,9	-6,3	1,4	-6,3	Ja
varav släckbil, räddningstjänsten	-	-4,5	-4,5	-4,5	-0,0	-6,3	Ja
Byggnadsnämnden	-	-0,6	-0,6	-0,8	0,2	-	
Miljönämnden i mellersta Bohuslän	-	-	-	-	-	-	
Utbildningsnämnden	-	-0,9	-0,9	-1,5	0,6	-	
Omsorgsnämnden	-	-0,2	-0,2	-0,9	0,7	-	
Summa färdigställda projekt	-	-34,6	-34,6	-43,5	8,9	-	
Pågående projekt							
Kommunstyrelsen	0,5	-23,4	-22,9	-78,7	55,8	-	
varav Hunnebohemmet om- och nybyggnation	-	-7,6	-7,6	-50,0	42,4	-200,0	
varav Kompetenscentrum ombyggnation	-	-3,2	-3,2	-7,0	3,8	-11,0	
varav skolfastighet, anpassad grundskola	-	-2,4	-2,4	-3,0	0,6	-3,0	
varav brygga i Väjern	-	-3,5	-3,5	-3,5	0,0	-3,5	
varav torget i Bovallstrand	-	-3,3	-3,3	-3,3	0,0	-3,3	
varav skredriskåtgärder i Hunnebostrand	-	-1,6	-1,6	-1,7	0,1	-40,0	
varav Hogenäs hamn	-	-0,7	-0,7	-1,0	0,3	-6,2	
varav cykelled/cykelväg	-	0,0	0,0	-1,3	1,3	-10,0	
varav rörbron vid Örn	-	-0,9	-0,9	-0,9	0,0	-3,5	
varav lastväxlare och vattentankar	-	-	-	-6,5	6,5	-6,5	
Byggnadsnämnden	-	-	-	-	-	-	
Miljönämnden i mellersta Bohuslän	-	-	-	-	-	-	
Utbildningsnämnden	-	-	-	-	-	-	
Omsorgsnämnden	-	-	-	-	-	-	
Summa pågående projekt	0,5	-19,9	-19,4	-75,2	55,8	-	
Summa investeringsverksamhet kommunen	0,5	-54,5	-54,0	-118,1	64,1	-	
Investeringsbidrag kommunen	0,5						
Bruttoinvesteringar kommunen		-54,5					
Nettoinvesteringar kommunen			-54,0				
De kommunala företagens investeringsverksamhet							
Sotenäsbostäder AB	-	-51,1	-51,1	-59,2	8,1		
Sotenäs Vatten AB	1,9	-34,2	-32,4	-42,8	10,4		
Sotenäs RehabCenter AB	-	-	-	-	-		
Rambo AB	-	-59,7	-59,7	-66,6	6,9		
Summa investeringsverksamhet kommunkoncernen	2,4	-199,5	-197,2	-286,7	89,5		
Investeringsbidrag koncernen	2,4						
Bruttoinvesteringar koncernen		-199,5					
Nettoinvesteringar koncernen			-197,2				

Årets investeringar

Kommunkoncernens investeringsnetto uppgick under året till 197,2 mnkr. Största investeringsvolymen hade Rambo, följt av Sotenäs kommun.

Totalt investeringsbudget för nämnderna år 2023 uppgick till 118,1 mnkr. Årets outnyttjade investeringsbudget uppgick till 64,1 mnkr varav Hunnebohemmet uppgår till 42,4 mnkr och övriga projekt som beslutats över flera år där kvarvarande budget förs över till år 2024 uppgår till 12,5 mnkr. Kommunens nämndverksamheter har under året nettoinvesterat för 54,0 mnkr.

Summan av årets avskrivningar och årets resultat uppgick till 49,0 mnkr. Årets skattefinansieringsgrad uppgår därmed till 91 procent.

Större färdigställda projekt under året i kommunens verksamhet

Här redovisas projekt med en beslutad budget eller nettokostnad om minst 2 mnkr. Dessa slutredovisas även i bilaga till årsredovisningen.

Asfaltering

Underhållet av gator och vägar i Sotenäs är eftersatt. Under året har Dalevägen, Hunnebovägen, Hedalsvägen, Springgatan, Köpmangatan, Trädgårdsgatan, Sälébådsvägen och Repslagaregatan asfalterats.

Hygienvårdsanläggning i Skuthamn, Malmön

Under året har en ny hygienvårdsanläggningen uppförts i Skuthamnen på Malmön. Befintlig anläggning har rivits då den var i dåligt skick.

Takomläggning Kompetenscentrum

Takomläggning har genomförts under året som en del av det planerade underhållet av Kompetenscentrum. Härefter kommer en ombyggnation av Kompetenscentrum ske. Ombyggnationen är en förutsättning för att kunna få igång byggnationen av det nya Hunnebohemmet.

Energieffektiviserande åtgärder

Under året har åtgärder gjorts i syfte att minska framtida energianvändning, så som inköp av solceller till Kvarnberget, värmepumpsinstallationer, ny luft-vattenpump vid renovering av hygienvårdsanläggningen på Malmön. Därtill har armaturer byts ut till LED-belysning både invändigt i byggnader och utomhus i gatubelysningen.

Räddningstjänst fordon

Under året har det köpts in en ny släckbil till brandstationen i Hunnebostrand. Syftet med investeringen är att ersätta tidigare släckbil som är gammal och omodern. Den nya bilen är utrustad med modern släckutrustning och där säkerheten och arbetsmiljön avsevärt har förbättrats.

Pågående projekt i kommunens verksamhet

Här nedan redovisas pågående projekt med störst utfall under året, med en beslutad budget över flera år, alternativt större projekt, om minst 2 mnkr, som kommer färdigställas efter årsskiftet.

Hunnebohemmet om- och nybyggnation

Arbetet med att ta fram arkitektritningar har pågått under året samtidigt som samråd genomförts mellan samhällsbyggnadsförvaltningen och omsorgsverksamheten. Konsulter inom olika yrkesgrupper har handlats upp och arbetet fortsätter med konstruktioner och kalkyler. Totalt beräknas 200 mnkr för om- och nybyggnation av Hunnebohemmet, varav årets totala budget uppgick till 36,5 mnkr. Totala utgifter för projektet uppgår under åren 2020 till 2023 till 10,8 mnkr, varav årets totala utgifter uppgick till 7,5 mnkr. Projektet väntas pågå till och med år 2027.

Kompetenscentrum ombyggnation

Ombyggnaden av Kompetenscentrum är påbörjad. Ombyggnationen är en förutsättning för att kunna få igång byggnationen av det nya Hunnebohemmet. Innan jul uppdagades problem med befintligt golv som kommer medföra en fördröjning av projektet. Entreprenad är upphandlat och arbetet har påbörjats. Ombyggnationen beräknas färdigställt sommaren 2024.

Skolfastigheter

Byggnation av en modullösning på Sotenässkolan för att täcka den anpassade grundskolans behov har genomförts och modulen har tagits i bruk. Kostnaden beräknades per augusti till 3,0 mkr. Nedlagda kostnader är hittills 2,4 mnkr. En del återställningsarbeten utvändigt genomförs våren 2024.

Brygga i Väjern

Bryggan i Väjern har sedan många år varit avspärrad för tillträde och under året har ny brygga uppförts. Konstruktionen har försetts med nya pålar, en gjuten tät kajkant, ny träöverbyggnad och säkrats för framtida urspolningar. Bryggan har även konstrueras för att passagerar-/turbåtar ska kunna lägga till. Bryggan väntas vara färdigställd i april 2024.

Torget i Bovallstrand

En omgestaltning av torget i Bovallstrand startades upp i augusti månad. Syftet är att modernisera trafikflödet och att gestalta om torget med rabatter, konst och träd. Projektet förväntas bidra till en ökad trivsel för besökare och bättre förutsättningar för pollinerare. Torget väntas klart under maj 2024.

Skredriskåtgärder i Hunnebostrand

I projektet för stabilitetshöjande åtgärder av hamnen i Hunnebostrand pågår framtagande av handlingar inför tillståndsansökan till mark- och miljödomstolen för vattenverksamhet. Ansökningshandlingarna var klara för inlämning i slutet av maj 2024. Därefter kan man räkna med att domstolen behöver minst ett år innan beslut. Efter det tar detaljprojektering vid och framtagande av bygghandlingar, förfrågningsunderlag för upphandling av en entreprenör.

[Läs om investeringsredovisningens principer i not 1 Redovisningsprinciper.](#)

Investeringsbudget som förts om under året genom delegationsbeslut redovisas i bilaga till årsredovisningen: *Översikt delegationsbeslut investeringsbudget 2023.*

För avslutade och pågående projekt inom bolagen hänvisas till respektive bolags egen årsredovisning.

Driftsredovisning kommunen

Belopp i mnkr	Netto 2022	Intäkt 2023	Kostnad 2023	Netto 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Avvikelse i procent
Driftsredovisning per nämnd							
Kommunfullmäktige, beredningar och partistöd	-1,1	-	-1,4	-1,4	-1,1	-0,3	-30%
Valnämnden	-0,8	-	-0,1	-0,1	-0,1	0,0	-23%
Revisionen	-0,7	-	-0,8	-0,8	-0,8	0,0	0%
Överförmyndarnämnden	-0,9	-	-1,0	-1,0	-1,0	0,1	6%
Kommunstyrelsen	-87,4	187,4	-273,7	-86,3	-103,4	17,2	17%
Byggnadsnämnden	-10,5	6,1	-14,8	-8,7	-10,1	1,4	14%
Miljönämnden i mellersta Bohuslän	-1,8	12,3	-14,4	-2,1	-2,1	0,0	1%
Utbildningsnämnden	-203,8	25,6	-242,9	-217,3	-216,5	-0,9	0%
Omsorgsnämnden	-250,0	87,5	-351,4	-263,8	-264,7	0,8	0%
Summa nämndsverksamhet	-556,8	318,9	-900,5	-581,5	-599,7	18,2	3%
Justeras: Poster som ej är hänförliga till Verksamheten intäkter och Verksamhetens kostnader enligt resultaträkningen	-16,8	-148,6	117,7	-30,8	-7,8		
Verksamheten intäkter och Verksamhetens kostnader enligt resultaträkningen	-573,6	170,4	-782,8	-612,3	-607,5		

Driftsredovisning per verksamhetsområde							
Politisk verksamhet	-10,2	0,0	-10,7	-10,6	-12,8	2,1	17%
Infrastruktur, skydd mm.	-49,4	57,2	-111,1	-53,9	-52,3	-1,6	-3%
Fritid och kultur	-12,0	15,3	-28,7	-13,4	-13,6	0,3	2%
Pedagogisk verksamhet	-186,4	23,4	-222,3	-198,9	-197,1	-1,9	-1%
Vård och omsorg	-253,4	86,2	-352,5	-266,3	-266,9	0,6	0%
Särskilt riktade insatser	-3,4	8,9	-12,7	-3,8	-4,7	0,9	20%
Affärsverksamhet	5,0	20,0	-11,8	8,2	3,3	4,9	-147%
Gemensamma verksamheter	-46,9	107,9	-150,7	-42,8	-55,7	12,9	23%
Summa nämndsverksamhet	-556,8	318,9	-900,5	-581,5	-599,7	18,2	3%
Justeras: Poster som ej är hänförliga till Verksamheten intäkter och Verksamhetens kostnader enligt resultaträkningen	-16,8	-148,6	117,7	-30,8	-7,8		
Verksamhetens intäkter och Verksamhetens kostnader enligt resultaträkningen	-573,6	170,4	-782,8	-612,3	-607,5		

Förändring av budgetramar under året	Löner/ arvoden	Kapital- kostnad	KS ofördelade medel	IT- kostnad	Lokalvård och måltid	Hyres- kostnad	Summa förändring
Kommunfullmäktige, beredningar och partistöd	0,0			1,1			1,1
Valnämnden	0,0						0,0
Revisionen	0,0						0,0
Överförmyndarnämnden	0,0						0,0
Kommunstyrelsen	2,8	2,8	-0,8	-2,6	-3,9	0,6	-1,1
Byggnadsnämnden	0,2	-0,0		0,2			0,4
Miljönämnden i mellersta Bohuslän	0,0						0,0
Utbildningsnämnden	4,0	0,1	0,7		2,3	-0,6	6,5
Omsorgsnämnden	6,6	-0,3	0,0	1,3	1,6		9,2
Förändring nämndsverksamhet	13,6	2,6	-	-	-	-	16,2
Förändring övrig gemensam verksamhet / Finansförvaltning	-13,6	-2,6	-	-	-	-	-16,2

Driftredovisning per nämnd

Nämnderna lämnade ett överskott om 18,2 mnkr mot budget. Jämfört med föregående år har nettokostnaden inom nämndverksamheten ökat med 4 procent, eller 24,7 mnkr. Årets PKV-kompensation* uppgick till 15,8 mnkr. De interna kapitalkostnaderna har ökat med 2,6 mnkr mellan åren. Det innebär att verksamheten volymmässigt ökat med 6,3 mnkr mellan åren.

Kommunfullmäktige, beredningar och partistöd

Fullmäktige visar ett underskott om 321 tkr (30 procent) mot budget, till följd av högre arvodeskostnader än budgeterat.

Valnämnden

Valnämnden visar ett underskott om -13 tkr (23 procent) mot budget, till följd av högre arvodeskostnader än budgeterat.

Revisionen

Kommunrevisionen visar ett underskott om -10 tkr, vilket är att betrakta som i nivå med budget.

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarverksamheten visar ett överskott om 59 tkr (6 procent) mot budget.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen visar ett överskott om 17,2 mnkr (17 procent) mot budget. Av avvikelserna avser 10,8 mnkr årets elbuffert där 13,0 mnkr avsatts i budgetarbetet. Årets personalkostnader är 2,7 mnkr lägre än budgeterat, och i Kommunstyrelsens ofördelade medel återstår 1,0 mnkr. Årets nettokostnader uppgår till 86,3 mnkr. I jämförelse med föregående år har årets nettokostnader minskat med 1,1 mnkr. (1 procent).

Byggnadsnämnden

Byggnadsnämnden visar ett överskott om 1,4 mnkr (14 procent) mot budget och avser personalkostnader. Årets nettokostnader uppgår till 8,7 mnkr. I jämförelse med föregående år har årets nettokostnader minskat med 1,7 mnkr. (16 procent).

Miljönämnden i mellersta Bohuslän

Miljönämnden visar ett utfall i nivå med budget. Årets nettokostnader uppgår till 2,1 mnkr. Nettokostnaderna är även i nivå med föregående år.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden visar ett underskott om 0,9 mnkr, vilket är att betrakta som i nivå med budget. Årets nettokostnader uppgår till 217,3 mnkr. I jämförelse med föregående år har årets nettokostnader ökat med 13,5 mnkr (7 procent) och avser främst ökade personalkostnader i kombination med lägre bidrag från Skolverket.

Omsorgsnämnden

Omsorgsnämnden visar ett överskott om 0,8 mnkr, vilket är att betrakta som i nivå med budget. Årets nettokostnader uppgår till 263,8 mnkr. I jämförelse med föregående år har årets nettokostnader ökat med 13,8 mnkr (6 procent) och avser både personal och övriga verksamhetskostnader.

* PKV: prisindex för kommunal verksamhet består av uppräkningsindex för löneökning, personalomkostnader (PO) och övrig prisuppräkningsindex.

Driftredovisning per verksamhetsområde

För att kunna jämföra nettokostnader mellan kommuner redovisas nettokostnader inom verksamhetsområden genom en standardiserad kommunal kontoplan för redovisning. De nettokostnader som redovisas nedan är de som ingår i nämndernas verksamheter. Förutom nämndsverksamheten bokförs årets eventuella nedskrivningar, samt driftbidrag till Sotenäs RehabCenter AB via finansförvaltningen**.

Politisk verksamhet

Inom blocket politisk verksamhet ingår förutom nämnds- och styrelseverksamhet även stöd till politiska partier, revision, överförmyndare och borgerlig vigsel. Årets nettokostnader uppgår till 10,6 mnkr. I jämförelse med föregående år har årets nettokostnader ökat 0,5 mnkr (4 procent).

Infrastruktur och skydd

Inom blocket ingår bland annat fysisk och teknisk planering, näringsliv och turistverksamhet, vägnät och parkering, parker, miljöverksamhet och räddningstjänst. Årets nettokostnader uppgår till 53,9 mnkr. I jämförelse med föregående år har årets nettokostnader ökat med 4,5 mnkr. (9 procent).

Fritid och kultur

Inom blocket ingår bibliotek, kulturskola, fritidsgårdar, badplatser, småbåtshamnar och idrottsanläggningar. Årets nettokostnader uppgår till 13,4 mnkr. I jämförelse med föregående år har årets nettokostnader ökat med 1,4 mnkr. (11 procent).** 5,5 mnkr tillkommer i driftbidrag till Sotenäs RehabCenter AB/Tumlaren.

Pedagogisk verksamhet

Inom blocket ingår förskola, fritids, grundskola, anpassad grund- och gymnasieskola, gymnasieskola, vuxenutbildning och svenska för invandrare. Årets nettokostnader uppgår till 198,9 mnkr. I jämförelse med föregående år har årets nettokostnader ökat med 12,5 mnkr. (7 procent).

Vård och omsorg

Inom blocket ingår äldreomsorg, omsorg om personer med funktionsnedsättning, samt individ- och familjeomsorg. Årets nettokostnader uppgår till 266,3 mnkr. I jämförelse med föregående år har årets nettokostnader ökat med 12,8 mnkr. (5 procent).

Särskilt riktade insatser

Inom blocket ingår flyktingmottagande och arbetsmarknadsåtgärder. Årets nettokostnader uppgår till 3,8 mnkr. I jämförelse med föregående år har årets nettokostnader ökat 0,4 mnkr (11 procent).

Affärsverksamhet

Inom blocket ingår kommersiella fastigheter och markförvaltning. Årets nettointäkter uppgår till 8,2 mnkr. I jämförelse med föregående år har årets nettointäkterna ökat med 3,2 mnkr. (64 procent).

Gemensamma verksamheter

Inom blocket ingår gemensamma lokaler och central administration i form av kommunledning, kansli, IT, ekonomi, HR och viss teknisk administration. Årets nettokostnader uppgår till 42,8 mnkr. I jämförelse med föregående år har årets nettokostnader minskat med -4,1 mnkr. (-9 procent).

Block 3: "Kommunala företag - verksamhet och ekonomi" sammanfattar de kommunala bolagens verksamheter under året.

Sotenäsbostäder AB.....	61
Sotenäs Vatten AB.....	62
Sotenäs RehabCenter AB.....	63
Rambo AB.....	64
Stiftelsen Industrihus i Sotenäs kommun.....	65

Åtgärder vattenläcka på Hovenäset. Fotograf: Victor Tånge

16 mnkr

årets resultat för koncernen

200 mnkr

bruttoinvesteringar för koncernen

36 %

soliditet för koncernen

Bostadsbolaget har byggt 36 nya lägenheter för äldre på Bankeberg i Hunnebostrand

Sotenäsbostäder AB

Sotenäsbostäder AB är ett av Sotenäs kommun helägt bostadsbolag. Bolaget ska i samverkan med kommunen medverka till att tillgodose bostadsbehovet i Sotenäs och erbjuda boende i Sotenäs med hög livskvalitet, nära havet, kusten och naturen. Bostadsbolaget har idag 1 205 lägenheter.

Resultaträkning

Belopp i mnkr	2020	2021	2022	2023
Intäkter	90,9	98,3	104,8	104,0
Kostnader	-66,0	-78,4	-82,4	-83,1
Rörelseresultat	24,9	19,8	22,4	20,8
Finansnetto	-12,0	-10,7	-11,0	-17,3
Resultat efter finansiella poster	12,9	9,1	11,4	3,5
Bokslutsdispositioner och skatt	-2,3	-2,0	-3,1	-3,3
Årets resultat	10,6	7,1	8,3	0,2
Låneskuld	496,0	496,0	571,0	571,0
Investeringar	9,9	31,6	80,4	51,1
Soliditet	19%	19%	18%	18%

Resultatet efter skatt uppgår till 0,2 mnkr (föregående år 8,3 mnkr). Intäkterna minskar med -0,8 mnkr detta beror främst på försäljning av anläggningstillgångar. Kostnaderna ökar totalt med 3,2 mnkr. Ökningen beror på pris- och löneökningar. Investeringsutgifterna uppgick för året till 51,1 mnkr.

Ekonomiskt mål: Avkastning på totalt kapital 5,0 procent. Utfall avkastning på totalt kapital 4,4 procent. Bolaget bedömer att nivån långsiktigt är god ekonomisk hushållning av resurser.

Ägarförhållande

Sotenäs kommun äger bolaget till 100 procent.

Ombudsinstruktion 2023

Till grund för instruktionen ligger den auktoriserade revisorns avlämnade revisionsberättelse. Bolaget har inkommit med sin årsredovisning för år 2023. Bolagets revisorer meddelar att de granskat att bolagets verksamhet utförts enligt god revisionssed i Sverige. De tillstyrker att bolagsstämman fastställer resultat- och balansräkning, att disponera vinstmedel enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktör ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Verksamheten under året

Under året har bolaget färdigställt Bankebergsvägen 5 i Hunnebostrand med 36 lägenheter samt en gemensamhetslokal och övernattningslägenhet. Bolaget har under året avyttrat en lägenhet på Klockaregatan i Hovenäset. Effekterna av kriget i Ukraina har påverkat bolagets framtida utveckling och/eller risker främst genom prisökningar och leveransproblem. Utvändigt arbete har kunnat utföras i normal omfattning.

För mer information se Sotenäsbostäder AB:s årsredovisning.

Lagning av huvudventil som förser Malmön med vatten /Sotenäs Vatten AB Fotograf: Viktoria Olsson

Sotenäs Vatten AB

Sotenäs Vatten är huvudman för den allmänna vattenförsörjningen och avloppshanteringen i kommunen.

Resultaträkning

Belopp i mnkr	2020	2021	2022	2023
Intäkter	58,9	67,3	72,1	74,5
Kostnader	-57,7	-66,0	-69,8	-69,7
Rörelseresultat	1,3	1,3	2,4	4,8
Finansnetto	-1,3	-1,3	-2,4	-4,8
Resultat efter finansiella poster	0,0	0,0	0,0	0,0
Bokslutsdispositioner och skatt	-0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	0,0	0,0	0,0	0,0
Låneskuld	243,0	243,0	254,0	254,0
Investeringar	20,8	29,8	42,7	42,7
Fakturerade anläggningsavg.	8,4	6,3	15,5	15,5
Soliditet	1 %	1 %	1 %	1 %

Resultatet för året är 0. Redovisningen för 2023 visar på ett överuttag om 4,5 mnkr (föregående år -0,8 mnkr). Det totala överuttaget uppgår nu till 2,8 mnkr (föregående år -1,7 mnkr). VA-fond på 17,5 mnkr har lösts upp med 1,7 mnkr. Låneskulden har ökat under året och uppgår till 262 mnkr (föregående år 254 mnkr). Investeringar har uppgått till 34,2 mnkr. Den största investering för året avser Omholmen där ventilationen i bassänghall och slamhanteringslokaler är åtgärdad. Totala utgiften för investeringen uppgick till 5,1 mnkr. Budgeten för året var beslutad till 5,0 mnkr. Bolaget genererar ingen vinst och således sker ingen ökning/minskning av det egna kapitalet.

Ägarförhållande

Sotenäs kommun äger bolaget till 100 procent. Bolaget äger i sin tur 29 procent av Västvatten AB.

Ombudsinstruktion

Till grund för instruktionen ligger den auktoriserade revisorns avlämnade revisionsberättelse. Bolaget har inkommit med sin årsredovisning för år 2023. Bolagets revisorer meddelar att de granskat att bolagets verksamhet utförts enligt god revisionssed i Sverige. De tillstyrker att bolagsstämman fastställer resultat- och balansräkning, att disponera vinstmedel enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktör ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Verksamheten under året

Flertalet insatser har skett för att minska inflödet av tillskotts-vatten/saltvatten till avloppsnätet. Ett samarbete för att minska översvämningsrisken görs tillsammans med Sotenäs kommun. Under 2023 har en ”second opinion” på genomförda utredningar om avloppsreningsverkens kapacitet samt långsiktiga lösningar och en tilläggsutredning för att bredda alternativen angående avloppsreningsverken i Sotenäs genomförts. Styrelsen står bakom att ett nytt avloppsreningsverk behövs. Fortsatta utredningar pågår, såsom lokalisering utredning.

För mer information se Sotenäs Vatten AB:s årsredovisning.

Simskola är en av de aktiviteter som erbjuds på Tummlaren /Sotenäs RehabCenter AB

Sotenäs RehabCenter AB

Bolaget driver bad-, konferens-, och rehabiliteringsanläggningen Tummlaren i Väjern. Målsättningen är att skapa förutsättningar för besökarna att delta i olika badaktiviteter, att ge företag och organisationer möjlighet till förbyggande rehabiliteringsåtgärder samt att ge rehab-aktörer och organisationer möjlighet att bredda sin verksamhet med motion i olika former kombinerat med utbildningsverksamhet.

Resultaträkning

Belopp i mnkr	2020	2021	2022	2023
Intäkter	6,3	6,9	7,9	13,4
Kostnader	-9,1	-9,5	-13,2	-12,2
Rörelseresultat	-2,8	-2,6	-5,3	1,2
Finansnetto	-0,1	-0,1	-0,2	-0,5
Resultat före ägartillskott	-2,8	-2,7	-5,5	0,7
Låneskuld	25,1	25,1	25,1	25,0
Investeringar	0,1	0,0	0,0	0,0
Soliditet	18 %	19 %	11%	13,1%

Resultatet efter skatt uppgår till 0,7 mnkr (föregående år -2,3 mnkr). Det förbättrade resultatet 2023 jämfört med år 2022 beror på ett extra bidrag bolaget mottagit från kommunen år 2023 om 2,4 mnkr i syfte att täcka 2022 års förlust.

Ekonomiskt mål: Nollresultat med 3,0 mnkr bidrag från kommunen. Utfall exklusive extrabidrag om 2,4 mnkr är -1,7 mnkr. Bolaget bedömer målet ej uppnått.

Ägarförhållande

Sotenäs kommun äger bolaget till 100 procent.

Ombudsinstruktion

Till grund för instruktionen ligger den auktoriserade revisorns avlämnade revisionsberättelse. Bolaget har inkommit med sin årsredovisning för år 2023. Bolags revisorer meddelar att de granskat att bolagets verksamhet utförts enligt god revisionsred i Sverige. De tillstyrker att bolagsstämman fastställer resultat- och balansräkning, att disponera förlusten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktör ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Verksamheten under året

2023 har verksamheten varit igång i 30 år. Antalet besök ökade under året med cirka 25 procent jämfört med föregående år och uppgick till 93 000 besök under 2023. Men når ännu inte upp till de antal besök som kunde redovisas innan pandemin.

För mer information se Sotenäs RehabCenter AB:s årsredovisning

Under hösten 2023 infördes fastighetsnära insamling med hjälp av fyrpackssystem i Sotenäs kommun /Rambo AB

Rambo AB

Rambo, Regional avfallsanläggning i mellersta Bohuslän, bildades 1981 och är samägt av de fyra kommunerna Sotenäs, Lysekil, Munkedal och Tanum. Rambo AB har i uppdrag att skapa en långsiktigt hållbar och miljöriktig avfallshantering. Kommunerna har lika stora ägarandelar, dvs 25 procent.

Resultaträkning

Belopp i mnkr	2020	2021	2022	2023
Intäkter	174,7	191,0	206,0	229,4
Kostnader	-168,1	-181,1	-197,2	-214,4
Rörelseresultat	6,5	10,0	8,8	15,0
Finansnetto	-0,3	-0,1	0,1	0,0
Resultat efter finans. poster	6,3	9,9	8,9	15,0
Bokslutsdispositioner och skatt	-5,2	-7,6	-7,1	-11,9
Årets resultat	1,1	2,3	1,8	3,1
Låneskuld	25,3	20,3	21,3	41,5
Investeringar	10,4	20,7	32,3	59,7
Soliditet	54 %	55 %	56 %	50%

Resultatet efter finansiella poster uppgår till 15,0 mnkr (föregående år 8,9 mnkr). Årets resultat uppgår till 3,1 mnkr (föregående år 1,8 mnkr). Årets investeringar uppgår till 59,7 mnkr (föregående år 32,3 mnkr). De största investeringarna är tält, kärl samt fordon i samband med införandet av fastighetsnära insamling i Sotenäs kommun. Sotenäs kommun har beslutat om utökad kommunal borgen om maximalt 36,1 mnkr för lån i samband med införande av fyrpackssystem. 35,5 mnkr av borgensåtagandet är nu nyttjat.

Ägarförhållande

Sotenäs kommun äger tillsammans med Lysekil, Tanum och Munkedals kommuner bolaget. Ägarandelarna uppgår till 25 procent vardera.

Ombudsinstruktion

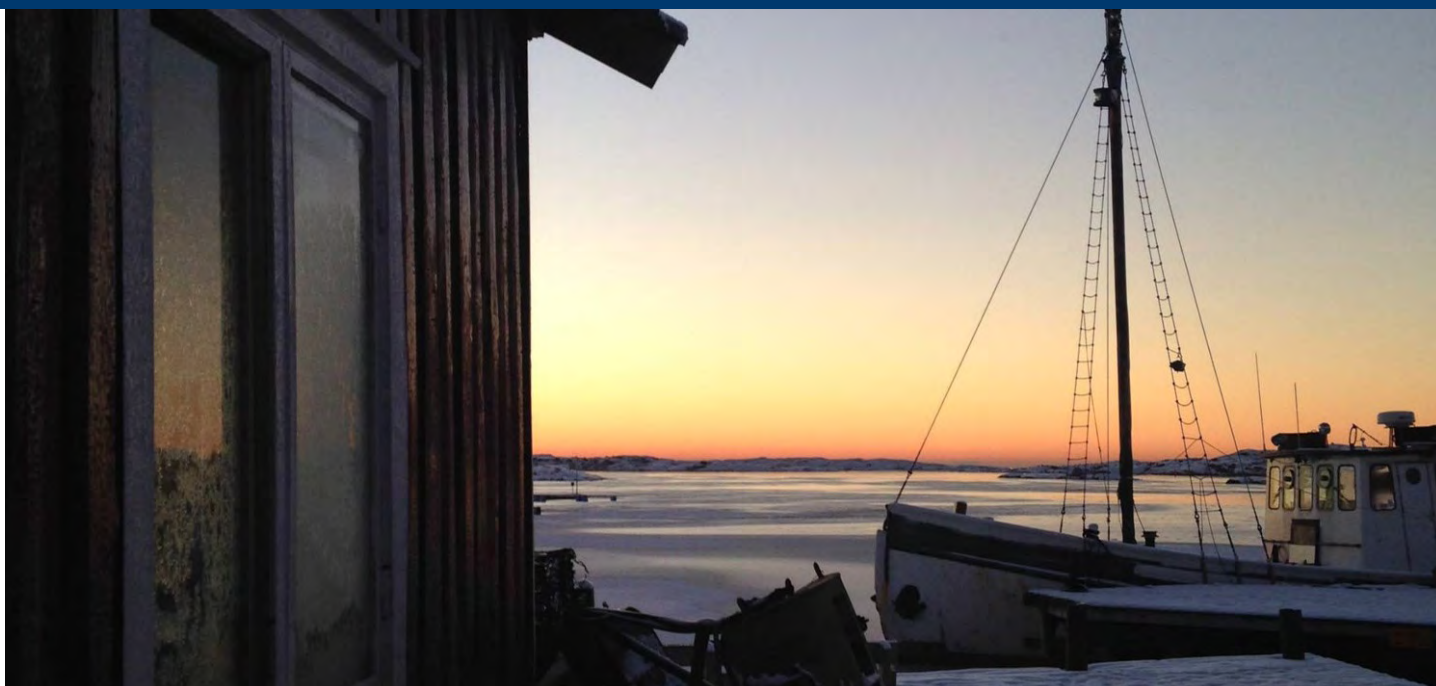
Till grund för instruktionen ligger den auktoriserade revisorns avlämnade revisionsberättelse. Bolaget har inkommit med sin årsredovisning för år 2023. Bolags revisorer meddelar att de granskat att bolagets verksamhet utförts enligt god revisionsd i Sverige. De tillstyrker att bolagsstämman fastställer resultat- och balansräkning, att disponera vinstmedel enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktör ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Verksamheten under året

Verksamhetsåret har präglats av intensivt arbete med att förbereda och anpassa verksamheten enligt bestämmelserna i den nya förpackningsförordningen. Från 2024 övergår insamlingsansvaret för förpackningsavfall från hushåll och från verksamheter som är samlokaliserade med hushåll till kommunerna.

Från 1 januari 2023 blev bygg- och rivningsavfall från hushåll ett kommunalt ansvar. Under året infördes ett nytt insamlingssystem i Sotenäs kommun med fastighetsnära insamling av förpackningar, För Rambo som helhet syns en minskning i mängden inkommande avfall. Detta ses som ett naturligt resultat av den rådande lågkonjunkturen.

För mer information se Rambo AB:s årsredovisning.

Stiftelsen Industrihus i Sotenäs är vilande. Vy från Väjern

Stiftelsen Industrihus i Sotenäs

Stiftelsen skapades i syfte att tillhandahålla lokaler, främst för industriändamål.

Resultaträkning

Belopp i mnkr	2020	2021	2022	2023
Intäkter	-	-	-	-
Kostnader	-0,0	-0,0	-0,0	-0,0
Rörelseresultat	-0,0	-0,0	-0,0	-0,0
Finansnetto	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat efter finans. poster	-0,0	-0,0	-0,0	0,0
Bokslutsdispositioner och skatt	-	-	-	-
Årets resultat	-0,0	-0,0	-0,0	-0,0
Låneskuld	-	-	-	-
Investeringar	-	-	-	-
Soliditet	100 %	100 %	100 %	100%

Ägarförhållande

Sotenäs kommun är stiftare.

Verksamheten under året

Stiftelsen Industrihus i Sotenäs har varit vilande under året. Stiftelsen har under 2021 inte innehaft några lokaler och verksamheten är vilande.

Åren som kommer

Fortsatt arbete med avveckling av stiftelsen.

Revisionsberättelse

Revisionsberättelse för år 2023

Sotenäs kommun

www.sotenas.se

Sotenäs kommun | Parkgatan 46, 456 80 Kungshamn | Tel: 0523 - 66 40 00 | E-post: info@sotenas.se

Bilaga: delegationsbeslut investeringsbudget 2023

Beslut om förändring av investeringsbudget 2023	Instans	Paragraf	Datum	Budget
Verksamhetssystem SBF (Arrendesystem)	Ekonomichef	2.1.14	2023-01-27	-0,5
Hygienvårdsanläggning Malmön, Skuthamn	Ekonomichef	2.1.14	2023-01-27	0,5
Betongkajen i Bovallstrand	Ekonomichef	2.1.14	2023-02-15	-0,3
Offentlig gatubelysning	Ekonomichef	2.1.14	2023-02-15	0,3
Energieffektiviserande åtgärder	KSAU	§ 13	2023-02-22	-0,3
Ställplatser	KSAU	§ 13	2023-02-22	0,3
Rörbron Örn	Ekonomichef	2.1.14	2023-03-17	-1,0
Parkeringsåtgärder	Ekonomichef	2.1.14	2023-03-17	0,4
Åtgärder sjötrafikföreskrifter	Ekonomichef	2.1.14	2023-03-17	0,3
Ombyggnation kommunförråd Klippsjön	Ekonomichef	2.1.14	2023-03-17	0,3
Betongkajen i Bovallstrand	KSAU	§ 35	2023-03-29	-3,5
Förbättring/underhåll torg (Bovallstrand)	KSAU	§ 35	2023-03-29	1,5
Skolfastigheter (om- och nybyggnation)	KSAU	§ 35	2023-03-29	2,0
Energieffektiviserande åtgärder	Ekonomichef	2.1.14	2023-04-11	-0,4
Lekplatser på förskolor	Ekonomichef	2.1.14	2023-04-11	0,4
Energieffektiviserande åtgärder	Ekonomichef	2.1.14	2023-04-27	-1,1
Förbättring/underhåll torg (Bovallstrand)	Ekonomichef	2.1.14	2023-04-27	0,7
Åtgärder myndighetstillsyn/lagkrav	Ekonomichef	2.1.14	2023-04-27	0,4
Rörbron Örn	KSAU	§ 90	2023-06-07	-1,6
Skredriskåtgärder Hunnebostrand	KSAU	§ 90	2023-06-07	0,7
Gatubelysning	KSAU	§ 90	2023-06-07	0,3
Motionsspår och vandringsleder	KSAU	§ 90	2023-06-07	0,6
Industriområden	KSAU	§ 127	2023-10-11	-1,0
Ombyggnation kompetenscentrum	KSAU	§ 127	2023-10-11	1,0
Förbättring/underhåll torg (Bovallstrand)	Ekonomichef	2.1.14	2024-01-30	0,1
Förbättring/underhåll lekplatser	Ekonomichef	2.1.14	2024-01-30	0,2
Motionsspår och vandringsleder	Ekonomichef	2.1.14	2024-01-30	0,8
Renovering av trappa vid Smögenbron	Ekonomichef	2.1.14	2024-01-30	0,3
Renovering av Vikingabron, Smögen	Ekonomichef	2.1.14	2024-01-30	0,1
Förbättring småbåtshamn/bryggor	Ekonomichef	2.1.14	2024-01-30	0,3
Verksamhetssystem KSF	Ekonomichef	2.1.14	2024-01-30	0,3
Flytt av förskola på Smögen	Ekonomichef	2.1.14	2024-01-30	-0,6
Brygga i Väjern	Ekonomichef	2.1.14	2024-01-30	-0,5
Betongkajen i Bovallstrand	Ekonomichef	2.1.14	2024-01-30	-0,2

Åtgärder sjötrafikföreskrifter	Ekonomichef	2.1.14	2024-01-30	-0,2
Laddstolpar	Ekonomichef	2.1.14	2024-01-30	-0,3
Parkeringsåtgärder	Ekonomichef	2.1.14	2024-01-30	-0,2
KS ofördelade investeringsmedel	Ekonomichef	2.1.14	2024-01-30	-0,3

Investering - slutredovisning

Projektets namn:	Asfaltering
Projektkod:	0401
Projektet påbörjat:	2023
Projektet slutfört:	2023
Projektansvarig:	Anläggningschef
Projektet avslutat i ekonomisystemet:	

År	Tidigare år	2021	2022	2023	Totalt
Utgift				-4 032 412	-4 032 412
Inkomst					0
Summa nettoinvestering	0	0	0	-4 032 412	-4 032 412
Budget				4 000 000	4 000 000
Avvikelse	0	0	0	-32 412	-32 412

Beskriv den genomförda investeringen:

Kommunala gator och vägar har asfalterats, tex Dalevägen, Hunnebovägen, Hedalsvägen, Springgatan, Köpmangatan, Trädgårdsgatan, Sälebådsvägen och Repslagaregatan

Vilket var ursprungliga syftet med investeringen? Hur bedömer ni att syftet har uppfyllts?

Att minska det eftersatta underhållet avseende asfalteringar samt förbättra standarden på våra vägar

Har investeringen bidragit till en ökad måluppfyllelse? Beskriv i så fall hur:

Standarden på kommunens gator och vägar har förbättrats.

Om utfallet avviker mot budget eller lämnat anbud, ange orsakerna till avvikelsen:

Underskottet är 32 tkr, dvs 8 promille. Det är svårt att i förväg bedöma exakt utgift.

Vilka miljöeffekter har investeringen medfört?

Slitage på fordon har minskat och så även olycksrisken för tex cyklister

Övriga erfarenheter eller kommentarer:

Investering - slutredovisning

Projektets namn:	Hygienvårdsanläggning Malmön Skuthamnen
Projektkod:	1312
Projektet påbörjat:	2023
Projektet slutfört:	2023
Projektansvarig:	Fastighetschef
Projektet avslutat i ekonomisystemet:	

År	Tidigare år	2021	2022	2023	Totalt
Utgift				-2 306 031	-2 306 031
Inkomst					0
Summa nettoinvestering	0	0	0	-2 306 031	-2 306 031
Budget				2 500 000	2 500 000
Avvikelse	0	0	0	193 969	193 969

Beskriv den genomförda investeringen:

Den befintliga hygienvårdsanläggningen på Malmön var i mycket dåligt skick och dömdes ut. En ny projekterades och handlades upp som totalentreprenad. Anläggningen stod klar att användas till midsommarhelgen 2023. Vissa kvarvarande arbeten utfördes hösten 2023.

Vilket var ursprungliga syftet med investeringen? Hur bedömer ni att syftet har uppfyllts?

Att ersätta en befintlig utdömd anläggning. Målet uppfylldes.

Har investeringen bidragit till en ökad måluppfyllelse? Beskriv i så fall hur:

Gästhamnsverksamheten har fått en ny och fräsch anläggning vilket är positivt för turismen. Det monterades en luft-vatten värme pump för att minska energiförbrukningen.

Om utfallet avviker mot budget eller lämnat anbud, ange orsakerna till avvikelsen:

Kostnaden är något lägre pga lägre anbud än beräknat och förhållandevis få ÄTA-arbeten.

Vilka miljöeffekter har investeringen medfört?

Det monterades en luft-vatten värmepump för att minska energiförbrukningen.

Övriga erfarenheter eller kommentarer:

Investering - slutredovisning

Projektets namn:	Takomläggning Kompetenscentrum
Projektkod:	0398/1353
Projektet påbörjat:	2023
Projektet slutfört:	2023
Projektansvarig:	Fastighetschef
Projektet avslutat i ekonomisystemet:	

År	Tidigare år	2021	2022	2023	Totalt
Utgift				-2 419 855	-2 419 855
Inkomst					0
Summa nettoinvestering	0	0	0	-2 419 855	-2 419 855
Budget				2 500 000	2 500 000
Avvikelse	0	0	0	80 145	80 145

Beskriv den genomförda investeringen:

Takomläggning Kompetenscentrum, tilläggsisolering och förbättrat brandskydd. Brandskyddet förbättrades för att klara kraven inför Ombyggnation av Kompetenscentrum som genomförs 2023-2024. Ombyggnationen är en del i förberedelserna för Om- och tillbyggnad av Hunnebohemmet.

Vilket var ursprungliga syftet med investeringen? Hur bedömer ni att syftet har uppfyllts?

Lägga om taket på Kompetenscentrum för att det gamla var utkänt, tilläggsisolera för att minska energiförbrukningen samt förbättra brandskyddet inför Ombyggnad av Kompetenscentrum.

Har investeringen bidragit till en ökad måluppfyllelse? Beskriv i så fall hur:

Minskad energiförbrukning. Investeringen är en del i Ombyggnad Komtetenscentrum och Om- och tillbyggnad Hunnebohemmet som när dessa är färdiga skapar en bättre miljö för brukarna. När Kompetenscetrum och Hunnebohemmet står klara skapar detta också en bättre arbetsmiljö.

Om utfallet avviker mot budget eller lämnat anbud, ange orsakerna till avvikelsen:

Vilka miljöeffekter har investeringen medfört?

Taket tilläggsisolerades för att minska energiförbrukningen.

Övriga erfarenheter eller kommentarer:

Investering - slutredovisning

Projektets namn:	Enerieffektiviserande åtgärder
Projektkod:	0099
Projektet påbörjat:	2023
Projektet slutfört:	2023
Projektansvarig:	Fastighetschef & anläggningschef
Projektet avslutat i ekonomisystemet:	

År	Tidigare år	2021	2022	2023	Totalt
Utgift				-4 914 447	-4 914 447
Inkomst					0
Summa nettoinvestering	0	0	0	-4 914 447	-4 914 447
Budget				6 280 000	6 280 000
Avvikelse	0	0	0	1 365 553	1 365 553

Beskriv den genomförda investeringen:

En energikartläggning har genomförts som visade att Sotnäs kommun är lång framme i arbetet med energieffektiviseringar, och att antalet åtgärder som ger en stor ekonomisk effekt är få. Under året är flertalet energieffektiviseringar genomförda. Bland annat köptes det in solceller som kommer att monteras på Kvarnbergshemmet under våren 2024. Värmepumpsinstallation på affärs- och konferansbyggnad på Smögen. Vid byggnationen av Hygienvårdsanläggningen på Malmön installerades en luft-vatten värmepump. Där utöver är det armaturbyten till LED-belysning som är genomfört. Åtgärder har även vidtagits inom gatubelysningen där armaturer har bytts ut till LED-belysning vilket inneburit att årsförbrukningen för kommunens ca 5000 belysningspunkter sänkts med 230.000 kWh per år.

Vilket var ursprungliga syftet med investeringen? Hur bedömer ni att syftet har uppfyllts?

Syftet är en bättre fungerade gatubelysning, en minskad energianvändningen och positiva miljöeffekter. Syftet bedöms vara till stora delar uppfyllt.

Har investeringen bidragit till en ökad måluppfyllelse? Beskriv i så fall hur:

Det ursprungliga målet var att minska energianvändningen samt ge goda miljöeffekter. Målet bedöms till stora delar vara uppfyllt.

Om utfallet avviker mot budget eller lämnat anbud, ange orsakerna till avvikelsen:

Vilka miljöeffekter har investeringen medfört?

Minskad energiförbrukning.

Övriga erfarenheter eller kommentarer:

Investering - slutredovisning

Projektets namn:	Släckbil I Hunnebostrand
Projektkod:	1202
Projektet påbörjat:	2021
Projektet slutfört:	2023
Projektansvarig:	Räddningschef
Projektet avslutat i ekonomisystemet:	Ja

År	Tidigare år	2021	2022	2023	Totalt
Utgift			-1 846 242	-4 496 883	-6 343 125
Inkomst					0
Summa nettoinvestering	0	0	-1 846 242	-4 496 883	-6 343 125
Budget			1 846 242	4 496 883	6 343 125
Avvikelse	0	0	0	0	0

Beskriv den genomförda investeringen:

Byte av släckbil på grund av fordonets ålder.

Vilket var ursprungliga syftet med investeringen? Hur bedömer ni att syftet har uppfyllts?

Syftet med investeringen är uppfyllt, nya släckbilen är utrustad med modern släckutrustning och arbetsmiljön/säkerheten att framföra fordonet har ökat.

Har investeringen bidragit till en ökad måluppfyllelse? Beskriv i så fall hur:

Målet att kunna göra effektiva räddningsinsatser har ökat med ny teknik.

Om utfallet avviker mot budget eller lämnat anbud, ange orsakerna till avvikelsen:

Släckbilen har varit budgeterat på projekt som även avsett andra fordon och inventarier för räddningstjänsten varför exakt budget för släckbilen inte kan redovisas. Projektet har totalt sett hållt budget.

Vilka miljöeffekter har investeringen medfört?

Motorn är av senaste modell Euro 6.

Övriga erfarenheter eller kommentarer:

Sotenäs Vatten AB

Årsredovisning för räkenskapsåret 2023

Organisationsnummer 559084–8064

Styrelsen och verkställande direktören för Sotenäs Vatten AB med säte i Sotenäs avger följande årsredovisning för räkenskapsåret 1 januari – 31 december 2023.

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse.....	2
Resultaträkning	12
Balansräkning.....	13
Kassaflödesanalys.....	15
Redovisningsprinciper.....	16
Noter	17
Revisionsberättelse	22
Lekmannarevisorernas rapport.....	24

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK.

Redovisningen sker i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges.

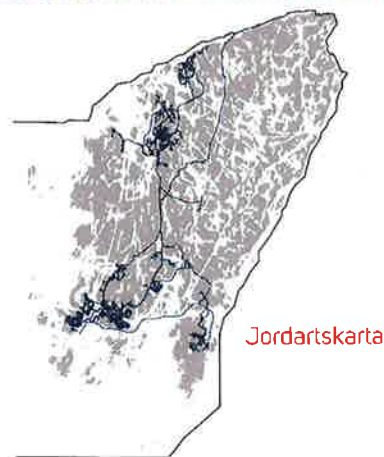
Belopp inom parentes avser föregående år.

Visste du att Sotenäs har...

- 1** vattenverk
- 15** tryckstegsstationer
- 4** reservoarer
- 3** reningsverk
- 99** pumpstationer

Snittledningslängden för en ansluten Sotenäsbo är 63 meter.

Genomsnittskunden i Sverige har 22 meter ledning.

Jordartskarta

Vad kostar ditt vatten och avlopp?

Villa:

Fast avgift för vatten och avlopp

7 760 kr/år

Avgift per tillkommande bostadsenhet

3 570 kr/år

Avgift för dagvatten från fastighet

(ingår i fast avgift)

Rörlig avgift för vatten och avlopp

27,84 kr/kbm & år

Flerbostadshus:

Fast avgift för vatten och avlopp

7 760 kr/år

Avgift per bostadsenhet

3 570 kr/år

Avgift för dagvatten från fastighet (800m²)

(ingår i fast avgift)

Rörlig avgift för vatten och avlopp

27,84 kr/kbm & år

Sotenäs		2023	2022	2021
Antal anslutna personer till vattenledningsnätet ^{1,2} / spillvattennätet ^{1,2}	st	7 200/7 080	7 270/7 150	7 170/7 040
Ledningslängd totalt	m	446 800	446 000	447 000
Nylagda ² /omlagda ledningar (totalt) ²	m	600/1000	3100/1000	200/430
Ledningsnätets förnyelsetakt	gång/år	1/447	1/446	1/1 039
Totalt antal rörbrott/vattenläckor	st	21	22	17
Totalt antal avloppsstopp	st	28	15	11
Producerad mängd vatten ²	m ³	1 202 090	1 331 010	1 401 850
Andel läckage av renvatten (ej debiterat vatten)	%	12	16	19
Renad (behandlad) mängd avloppsvatten ²	m ³	2 065 470	1 778 870	1 743 810

1. Antal personer baseras på en beräkning av genomsnittligt antal personer till varje ansluten anläggning. Sotenäs, Färgelanda, Munkedal: anläggning x 2,5 pers. Uddevalla: Anläggning x 5 pers. (på grund av fler flerfamiljshus).
2. Avrundat till närmsta totalt.

Förvaltningsberättelse

Information om verksamheten

Sotenäs Vatten är huvudman för den allmänna vattenförsörjningen och avloppshanteringen i kommunen, vilket omfattar att producera och distribuera vatten av god kvalitet samt rena avloppsvatten och därmed förenliga verksamheter.

Bolaget äger samtliga VA-anläggningar i Sotenäs kommun. Sotenäs Vatten AB har inga anställda utan den dagliga driften och annan förenlig verksamhet sköts av det gemensamma bolaget, Västvatten AB, som svarar för driften av VA-anläggningarna i Färgelanda, Munkedal, Sotenäs och Uddevalla kommun.

Bolagets verksamhet är förenlig med fastställt ändamål.

Topografi

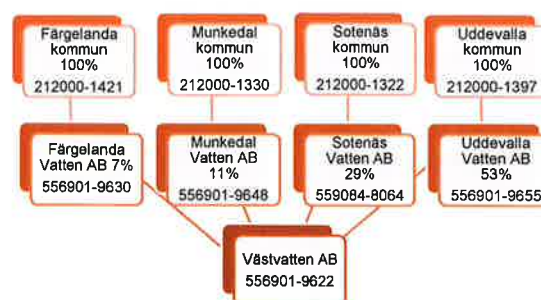
Sotenäs kommun är en kommun med stor andel sommarboende som är tätbefolkad under sommarmånaderna men glesbefolkad under resterande del av året. Det finns både landsbygd och kustnära boende men samhällena är koncentrerade kring kusten med en större tätort och ett flertal mindre. Sotenäs kommun definieras som ett sprickdalslandskap med inslag av fjordlandskap och i de yttre delarna skärgård.

Den kommunala vattenförsörjningen kommer uteslutande från två sammankopplade ytvattentäkter och kommunens dricksvattenförsörjning sker från ett större vattenverk. Avloppsreningen klaras med hjälp av två större verk samt ett mindre verk.

Ägarförhållande

Sotenäs Vatten AB är ett helägt dotterbolag till Sotenäs kommun

(212000–1322). Sotenäs Vatten AB äger 29 % av det gemensamma bolaget Västvatten AB.

Eget kapital

Bundet eget kapital	
IB Aktiekapital	2 500 tkr
Årets nyemission	0 tkr
UB Aktiekapital	2 500 tkr

Fritt eget kapital	
IB Eget kapital	0 tkr
Bal. res. inkl. årets resultat	0 tkr
UB Eget kapital	0 tkr

Väsentliga händelser under året

Ett axplock av händelserna under 2023.

Flertalet insatser har skett för att minska inflödet av tillskottsvatten/saltvatten till avloppsnätet. Under året har 19 brunnar tätats och regnvatten på parkeringsytor styrts bort samt projekt genomförts på Bohus-Malmön.

Ett samarbete för att minska översvämningsrisken görs tillsammans med Sotenäs kommun. Detta inkluderar en gemensam genomgång, byggnation av en fördröjningsvall på Tjuvsundsberget i Kungshamn och fördröjande dräneringar på Bohus-Malmön.

Åtgärderna för att minska översvämningsrisken på Bohus-Malmön har gett önskad effekt, vilket tydliggjordes vid sommarens kraftiga nederbörd.

Ett flertal vattenläckor och avloppsstopp har åtgärdats. Flertalet backventiler har installerats.

Arbete pågår med att implementera det nya dricksvattendirektivet.

Solceller har installerats på Dale vattenverk.

Miljörapporterna för 2022 är klara och inskickade till tillsynsmyndigheten. Reningsresultatet för Hunnebo och Omholmen var godkända under 2022.

Länsstyrelsen har inkommit med sina kommentarer på periodisk besiktning från 2022. De är tydliga med att verken har nått sin maxkapacitet, att det inte finns möjligheter att utöka belastningen och att åtgärder krävs för framtiden.

Länsstyrelsen har också meddelat att de ser allvarigt på att kväveringssteget stänger på grund av höga salthalter i inkommande vatten.

En "second opinion" på genomförda utredningar om avloppsreningsverkens kapacitet samt långsiktiga lösningar och en tilläggsutredning för att bredda alternativen angående avloppsreningsverken i Sotenäs har genomförts. För second opinion och den breddade utredningen om framtida reningsverksamhet i kommunen hölls en workshop med styrelse, konsultbolag och tjänstemän i VVAB i juni. Under september genomfördes ett uppföljande möte där bland andra länsstyrelsen deltog och gav sin bild av verksamhetens utmaningar samt att mötesdeltagarna kunde ställa frågor till tillsynsmyndigheten. Vid styrelsemötet den 7 december fattade styrelsen beslutet att fortsatt stå bakom ett nytt avloppsreningsverk. Fortsatta utredningar pågår, som till exempel lokaliseringsutredning.

Under sommaren var det en hög belastning på reningsverken och flera

pumpstationer är slamsugna efter sommaren på grund av mycket nedspolade våtservetter och tvättlappar.

Omholmen har problem med mycket mygg inne i verket under växtsäsongen.

Luttanken på Omholmen har lagats provisoriskt på grund av läckage och kemikalietanken är rengjord.

Under året har ett flertal kommunikationsbortfall inträffat i Sotenäs kommun, vilket inneburit merarbete för verksamheten. Arbete pågår för framtida säkring av kommunikationen.

Todderöd avloppsreningsverk får ta emot mycket tillskottsvatten. Flera åtgärder är genomförda under året för att minska inläckaget i avloppsledningarna, men andelen tillskottsvatten är ännu hög. Under 2024 kommer arbetet fortsätta för att minska andelen tillskottsvatten.

Under april startade Driftsupport, en ny avdelning med fokus på uppströmsarbete, tillskottsvatten och GIS. Avdelningen ska arbeta med att hålla vårt kartsystem uppdaterat, minska allt som felaktigt hamnar i vårt ledningsnät och riktade informationsinsatser.

Ett samarbete har startats upp med kommunen avseende inventering och tillsyn av fettavskiljare. Detta sker tillsammans med Sotenäs kommuns miljöinspektörer.

Förhandlingar med försäkringsbolagen pågår gällande skyfallet 2017 och 2021. Samtliga regresskrav från ett försäkringsbolag är återkallade under året men nya krav har inkommit, vilket utreds.

Framtida utveckling, risker och osäkerhetsfaktorer

Den framtida utvecklingen i Sotenäs Vatten AB präglas framför allt av åtgärder för att kunna rena avloppsvattnet på ett

betryggande sätt och åtgärder för att trygga den långsiktiga vattenförsörjningen.

För att kunna ha en långsiktig, hållbar vattenförsörjning arbetar bolaget aktivt med effektiviseringar, framtida kapacitetsbehov och kontinuerliga statusbedömningar av verk och ledningar.

En tydlig trend är ökade myndighets-, lag- och kundkrav, ett behov av långsiktig klimatanpassning och nya säkerhetskrav kring bland annat nätverk- och informationssäkerhet (NIS). Framåt kommer NIS-direktivet att utökas till att inte bara hantera dricksvatten utan även avloppshantering.

Långsiktig planering, vattentjänstplan:

För att använda kollektivets pengar och bolagets resurser på ett så effektivt sätt som möjligt behövs ett långsiktigt planeringsarbete med effektiva lösningar. För detta krävs ett tydligt samarbete mellan förvaltningar, bolag och politiken.

Det är numera ett lagkrav på att en vattentjänstplan ska vara upprättad från årsskiftet 2023/2024. Kommunen ansvarar för att upprätta planen, vilken ger en långsiktig riktning även för bolagets arbete.

Ekonomi: Enligt Svenskt Vatten kommer taxorna behöva höjas i snabbare takt framöver, beroende på ett uppdämt investeringsbehov och ökande krav på vatten- och avloppstjänster. Dagens taxekollektiv betalar sannolikt inte sina kostnader, vilket beror på hur tidigare finansiering av anläggningar har skett (bland annat genom statliga medel).

En ökad miljömedvetenhet och beteendeförändringar hos våra kunder har och kan komma att visa sig i en minskad vattenförbrukning. Det innebär minskade kundintäkter och påverkar behovet av

taxehöjningar för att täcka de fasta kostnaderna.

VA-verksamheten bygger på långsiktighet då investeringar som görs är både kostsamma och har lång förväntad livslängd.

Investeringar inom bolaget förväntas öka då kapaciteten på verk behöver utökas och underhållet av anläggningar behöver komma i fas med reinvesteringstakten.

Ett ökat finansieringsbehov för att ta hand om underhåll av anläggningar och ledningsnät samt utöka kapaciteten är en utmaning. VA-verksamheten är kapitalintensiv och många kommun-koncerner har en hög belåning. Bolagets skuldsättningsgrad och förändringar i ränteläget har stor påverkan på den framtida kostnadsutvecklingen och brukningsavgiften.

En ökad beskattning på VA syns framöver på grund av ränteavdragsbegränsningsregeln som infördes 2019. Ränteavdragsbegränsningen innebär att räntan inte får dras av till fullo med åtföljande beskattning. Regeringen har tillsatt en utredning (Fi 2021:07) "En uppföljning av de nya skattereglerna för företagssektorn". Svenskt Vatten arbetar med en skrivelse, till utredningen, som handlar om att VA-sektorn ska vara kvalificerade att få ett undantag från räntebegränsningsreglerna.

Dricksvatten: Råvattentäkten har idag för stor tillförsel av näringsämnen via dess tillflöden. För att reducera detta krävs renovering av befintliga våtmarker och eventuellt nyanläggning av en ny våtmark vid det största tillflödet till sjön för att få en bättre status på lång sikt. Den aktuella situationen i råvattentäkterna innebär att man bör anpassa dricksvattenberedningen vid vattenverk genom att införa ett biologiskt behandlingssteg. Ett sådant processteg är en betydande investering.

Kontroll och övervakning av dämmena vid båda sjöarna är en fortlöpande process, i linje med ny lagstiftning.

Ledningsnät: Ledningsnätet inventeras och planering för förnyelse genomförs för att rätt åtgärder ska kunna sättas in i tid och på rätt plats.

Arbetet med gamla ledningsrätter och ledningar utan rättigheter förväntas fortgå många år framöver då flera ledningar i Sotenäs ligger på fastigheter utan rättigheter. Arbetet med att flytta sådana ledningar innebär omprioriteringar i både tid och pengar.

Ett strukturerat arbete för att reducera saltvatteninträngningar i ledningsnätet krävs. Både för att minska den totala mängden tillskottsvatten, men också för att skydda de biologiska processtegen vid verken.

Klimatförändringar ger större och intensivare regn, vilket resulterar i översvämningar på nätet, som drabbar våra kunder. Arbetet med att klimatsäkra nätet behöver prioriteras. Sannolikt kommer också i framtiden större krav på rening av dagvatten. Höjning av havsnivån ökar risken för saltvatteninträngning.

Avlopp: Reningsverken Omholmen och Hunnebostrand är idag hårt belastade.

Detta påverkar möjligheterna till inkoppling till vårt VA-nät.

Arbete/utredning kring lämpliga åtgärder för avloppshantering i framtiden pågår. Styrelsens för Sotenäs Vatten AB har tagit ett inriktningsbeslut angående nytt reningsverk. Denna inriktning kvarstår och lokaliseringsutredning pågår. En förankringsprocess pågår med kommunen.

Omholmens reningsverk har en komplicerad och icke robust reningsprocess för att rena vattnet. Verket har svårigheter att nå satta gräns- och riktvärden för utgående vatten. Det finns ett större upprustningsbehov då delar av verket är underdimensionerat och andra delar är i behov av upprustning då de är original sedan verket byggdes i början av 80-talet. I dagsläget kan inte fler inkopplingar göras till verket.

Hunnebostrands reningsverk är under sommartid hårt belastat och reningsverket har inte kapacitet att ansluta fler abonnenter. Dessutom klarar inte verket av att hantera den hydrauliska kapacitet som tillståndet kräver. Om reningsverket ska vara kvar så behöver det utökas för att klara sin belastning. För att kunna ta emot en ökad belastning krävs nytt tillstånd och med detta sannolika krav på kväverening.

En utbyggnad av kommunikationen till våra yttre anläggningar, främst pumpstationer, är nödvändig ur ett drift- och miljöperspektiv.

Den ställiga utredningen om hantering av avloppsslam som presenterades 2020 har ännu inte resulterat i några konkreta framtida krav. Slamfrågan är ständigt aktuell och vi behöver vara förberedda på förändrade kostnader och/eller krav på annan hantering av vårt slam.

Forskning och utveckling

Västvatten är medlem i branschföreningen Svenskt Vatten. Verksamheten inom Svenskt Vatten Utveckling (SVU) är till stor del inriktad mot tillämpad forskning och utveckling av intresse för Svenskt Vattens medlemmar. Målet är att främja utvecklingen av ny kunskap inom områdena för vattentjänsternas alla delar, stödja branschens behov av kompetensförsörjning samt se till att framtiden kunskap sprids.

Utöver branschföreningen är Västvatten med i ett antal andra nätverk för forskning och utveckling. Starkast engagemang har vi i DRICKS där Västvatten är medfinansierad och aktiv i arbetsgrupper. DRICKS är en centrumbildning för dricksvattenforskning vid Chalmers, Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) och Lunds tekniska högskola med målet att tillsammans med andra bidra till en säkrare dricksvattenförsörjning.

Västvatten är även aktiv medlem i teknikutvecklingsklustret VA-teknik Södra. Klustret är ett samarbete mellan tekniska högskolor, offentlig sektor och företag. VA-teknik Södra har som huvudsyfte att hitta lösningar till framtidens utmaningar för svenska kommuner och vattentjänstbolag. Fokusområden är främst framtidens avloppsvattenrening, energi- och resurshushållning samt "klimat, samhälle och vatten".

Miljöpåverkan

Bolaget bedriver verksamhet som till stora delar berörs av miljöbalken och dess förordningar. Anläggningarna omfattas av anmälnings- och tillståndsplikt enligt miljölagstiftningen.

För vattenverken avser tillstånden uttag av vatten och för reningsverken avser de behandling av hushållens och industrins avloppsvatten. Genom att ta hand om och

rena avloppsvatten bidrar Västvatten till renare hav, sjöar och vattendrag. Detta sker främst genom reduktion av kväve, fosfor och syreförbrukande organiska föreningar (BOD) som finns i avloppsvattnet.

Verksamheten belastar miljön främst genom energiförbrukning och utsläpp av renat avloppsvatten till recipient. Bolaget arbetar kontinuerligt med energi-effektivisering och har under 2023 bland annat installerat styrd uppvärmning på yttre stationer, ett antal nya energi-effektivare pumpar samt solceller på Dale vattenverk.

Provtagning av utgående renat avloppsvatten görs löpande för att visa att gällande tillstånd och villkor följs.

Bolagets styrelse

Sotenäs vatten AB:s styrelse ska bestå av fem ledamöter och högst tre suppleanter. Kommunfullmäktige utser sina representanter till styrelsen samt vem som ska vara ordförande respektive vice ordförande. Dessa utses att ingå i styrelsen under mandatperioden på fyra år. Styrelsen inklusive suppleanter består av noll kvinnor, åtta män.

Sedan pandemin sker nu alla beredningar digitalt.

Resultat och ställning

VA-verksamheten bedrivs enligt självkostnadsprincipen vilket innebär att de nödvändiga kostnaderna som krävs för att tillhandahålla respektive vattentjänst ska finansieras via motsvarande intäkt. Det vill säga att de nödvändiga kostnader som uppkommer för att till exempel ta hand om spillvatten finansieras via motsvarande avgift.

Den taxefinansierade verksamheten får inte gå med vinst. Eventuella över- eller

underuttag av bruksavgifter redovisas som skuld/fordran till VA-kollektivet. Överuttag kan flyttas över till VA-fonder för specifika ändamål som gynnar hela kollektivet.

Årets överuttag uppgår till 4 458 tkr (775 tkr underuttag). Totalt är ackumulerat överuttag 2 796 tkr (1 662 tkr underuttag), se not 17. Underuttag ska enligt lag återställas inom tre år.

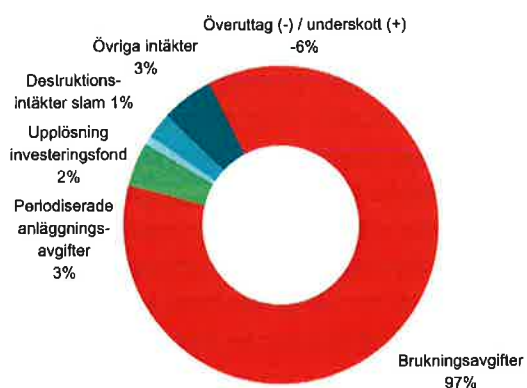
Årets resultat och förslag till vinstdisponering
Sotenäs Vatten AB:s resultat för räkenskapsåret 1 januari 2023-31 december 2023 är 0 tkr.

Bolaget genererar ingen vinst och således sker ingen ökning/minskning av det egna kapitalet.

Till årsstämman förfogande står inga vinstmedel. Det finns således inget resultat att disponera.

Intäkter

Bolagets intäkter består till största del av bruks- och anläggningsavgifter från abonnenterna i taxekollektivet. Under året höjdes bruksavgiften med 9,5 % och anläggningsavgiften med 15,0 %. Taxan beslutas årligen av kommunfullmäktige.

Bolagets intäkter (bruksavgifter) varierar över åren beroende på vattenförbrukningen som påverkar den rörliga delen av taxan.

Under året har förbrukningen minskat, vilket påverkar bruksintäkterna negativt. Trenden att använda mindre vatten blev tydlig under pandemin och har sedan fortsatt bland annat på grund av de höga elpriserna och inflationsökningen. Producerad mängd vatten har också minskat under året jämfört med tidigare år.

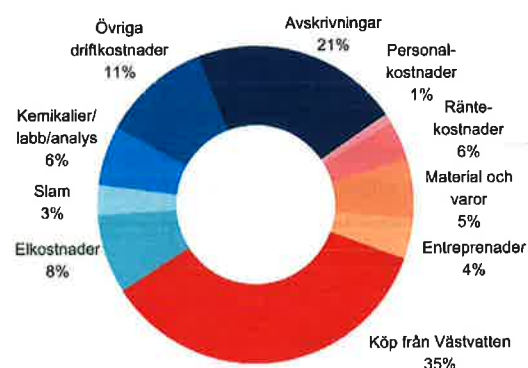
Under året har elstöd på 1 822 tkr inkommit till bolaget.

Kostnader

Sotenäs Vatten AB har ingen egen personal utan köper sina tjänster av det gemensamt ägda bolaget Västvatten AB.

Större delen av kostnaderna består av köpta tjänster från driftbolaget Västvatten AB samt avskrivningar.

I Västvatten AB finns all personal.

Finansiering och räntekostnad

Sotenäs kommun AB:s låneportfölj består av direkta lån (262 000 tkr) via Kommuninvest. Sotenäs Vatten AB sköter sin egen finansiering med ramborgen via Sotenäs kommun. Nyupplåning på 8 000 tkr har skett under året.

	2023	2022
Låneskuld	262 000 tkr	254 000 tkr
Långivare	Kommuninvest	Kommuninvest
Genomsnittlig räntebindning	2,40	2,04
Genomsnittlig kapitalbindning	2,63	2,25
Genomsnittlig ränta (%)	1,87	0,83

Räntan har börjat stiga under året och det gynnsamma ränteläge som har varit under några år är på väg bort. Genomsnittsräntan har under året varit 1,87 %. Budgeterad ränta var 1,0 %.

Sotenäs kommun finansierar Sotenäs Vatten AB till 1 % via det egna kapitalet.

Nyckeltal	2023	2022
Andel ägarfinansiering	1 %	1 %

Finansiering sker även genom förutbetalda anläggningsavgifter, vilka är en engångsavgift som betalas vid anslutning och som periodiseras över anläggningens beräknade livslängd, bruksavgifter (löpande intäkter för vatten och avlopp) samt externa lån.

Skatt

En beskattning av ej avdragsgilla kostnader och intäkter har skett under året.

Investeringar

Investeringar har skett med 34 241 tkr (42 691 tkr). Erlagda anläggningsavgifter uppgår till 1 877 tkr (15 471 tkr).

Investeringar	2023	2022
Reinvestering	34 128	31 151
Omvandling	25	5 130
Exploatering	88	6 410
Bruttoinvesteringar	34 241	42 691
Fakturerade anläggningsavgifter	-1 877	-15 471
Årets finansieringsbehov investeringar	32 364	27 220

Reinvestering: Reinvesteringar i befintliga VA-anläggningar såsom ledningsnät, vattenverk, reningsverk och yttre anläggningar.

- **Mindre ledningsarbeten:** Kontinuerlig omläggning av ledningar av mindre omfattning. I Todderöd har två kundläckor åtgärdats vilket minskat tillskottsvatten och förbättrat dricksvattenläget.
- **Klippsjön:** Detaljprojektering klar. Markupplåtelse klara med alla förutom en fastighetsägare. Ingår även dagvattenlösningar som är gemensamma med kommunen.
- **Heljeröd:** Lantmäteriet hanterar ärendet med markåtkomst för vintersäkring av de kommunala ledningarna fram till kommande exploatering och föreningens nät.
- **Myrvägen:** Omläggning av befintliga ledningar och ny dagvattenledning, etapp 1 klar i april, etapp 2 var klar i december. Asfaltering i april 2024.
- **Knapes väg och Prästgårdsgränd:** Omläggning av befintliga ledningar och ny dagvattenledning, VA-arbetet var klart i december. Asfaltering i april 2024.
- **Postgatan/Höjdlyckevägen:** Omläggning av befintliga ledningar och ny dagvattenledning. Projektering klar, byggstart i januari 2024.
- **Tåsteröds vatten:** LOVA-pengar beviljade från länsstyrelsen. Svårt att få markåtkomst för ny damm, renovering av befintliga i stället.
- **Hogenäs hamn infart:** Projektering och byggstart för infart med ledningar till ett exploateringsområde för industri Hogenäs. Utförs nu ihop med kommunen för att undvika problem när en ny infart skall byggas på andra sidan väg 872.
- **Dale vattenverk:** Ny större elmotor till en av råvattenpumparna för att

tillgodose det större behovet på sommaren.

Nytt elskåp för att frigöra plats i befintliga skåp pågår och fortsätter under 2024.

Solceller är monterade och inkopplade på elnätet.

Nya mammutpumpar till dynasandfiltren är installerade.

- **Tryckstegringsstationer:** Löpande projekt för att få en bättre kommunikation samt i år renovering av Valarne tryckstegringsstation.
- **Omholmen avloppsreningsverk biotorn:** Projektering och utredning pågår inför renovering. Vid besiktning konstaterades att betongkonstruktionen är i sämre skick än förväntat.
- **Omholmen avloppsreningsverk ventilation:** Ventilation i bassänghall och slamhanteringslokaler är klart. Luftkvaliteten förbättrades avsevärt. Ventilationsförstärkning behövs även i kvävehallen då nuvarande ventilation är underdimensionerad. Tills den är ombyggd vädras det innan Inträde i hallen.
- **Omholmen avloppsreningsverk värmepumpar:** Värmepumpar installerade i både bassänghallarna och personalbyggnad.
- **Omholmen avloppsreningsverk övrigt:** Mikrosilarna har försetts med nya pumpar och filter för spolvattnet som backspolar sildukarna. Styrskåpbyggnad pågår. Montage av konduktivitetmätare (ett mått på salthalt) på alla inkommande ledningar för att kunna se varifrån saltvatteninläckage kommer till verket.
- **Hunnebo avloppsreningsverk:** Effektivisera slampumpning i verket.
- **Pumpstationer:** Pumpstationen Smithebacken på Malmön, som pumpar mot Omholmen, har försetts

med en bräddpump för att minska risk för källaröversvämningar vid skyfall.

En större renovering görs på inloppsstationen till Hunnebostrands avloppsreningsverk.

Projektering för renovering av ytterligare stationer pågår.

Ombyggnad och renovering av pumpstationer sker kontinuerligt för att öka driftsäkerheten.

Ett antal flödesmätare har monterats på utgående ledningar.

Flera fasader på verk och pumpstationer är renoverade.

- **Nytt avloppsreningsverk:** Just nu pågår utredning av lokalisering samt process för ett nytt gemensamt avloppsreningsverk. Detta hanteras som investering under förutsättning att beslut om nytt reningsverk fattas.

Omvandling: VA-utbyggnad enligt kommunal VA-utbyggnadsplan eller som påkallats efter länsstyrelsens beslut alternativt definierats i samband med tillsynsmyndighetens inventeringar. I närtid påbörjas inga projekt som medför nyanslutningar till reningsverken.

Exploatering: VA-utbyggnad som initieras av privata exploatörer eller kommunens mark- och exploateringsverksamhet. I närtid påbörjas inga projekt som medför nyanslutningar till reningsverken.

- **Hogenäs hamn:** Projektering pågår.
- **Bratteby:** Vilande.
- **Kungskullen:** Avslutades i rätten när de sista två fastighetsägarna betalade in anläggningsavgiften.
- **Finntorp 2:234:** Kontrollerar/ dimensionerar privat inkoppling.

Anläggningsavgifter:

Anläggningsavgifter har under perioden fakturerats till ett belopp av 1 877 tkr. Främst är det strötomter som har fakturerats. En strötomt ligger i ett område som sedan tidigare är inkopplat på det

kommunala vatten- och avloppsnätet och där en ny fastighet kopplar in sig. Avgiften kan avse avgifter för servis, förbindelsepunkt, lägenhet och/eller tomtyta.

Särredovisning av investeringar överstigande bolagets egna kapital Alla projekt revideras löpande, framför allt i samband med budgetarbetet, vilket kan påverka särredovisningen och därmed initiera nya beslut av kommunfullmäktige. Nedan sker jämförelse mot budget antagen av kommunfullmäktige 2022-12-14.¹

Investeringar överstigande bolagets egna kapital			
Investeringar	Upparbetat (tkr)	Budget (tkr)	Utförande (år)
Reinvestering			
Klippsjön dagvatten	2 227	8 000	2022-2024
Tåsteröds vatten våtmark	226	1 100	2022-2023
Omholmen rötkammare	0	3 300	2024
Omholmen biotorn	2 084	15 600	2023-2024
Pumpstation Torget Bovallstrand	0	4 300	2023-2024
Omholmen bassäng ventilation	5 125	5 000	2022-2023
Pumpstation Ramsvik camping	0	4 000	2024
Nytt gemensamt reningsverk Sotenäs	476	3 000 ²	2023
Omvandling			
-	-	-	-
Exploatering			
-	-	-	-

Avskrivningar

Avskrivningarna på 15 519 tkr (14 902 tkr) är lägre än de budgeterade 16 959 tkr,

¹ Justering har skett efter detta datum men här sker jämförelse mot KF-beslut 2022-12-14.

vilket beror på investeringar som inte färdigställs i den takt som är budgeterat samt lägre investeringsutfall än budgeterat.

Balansräkning

Balansomslutning

Balansomslutningen är 407 026 tkr (391 900 tkr). Skillnaden på 15 126 tkr beror bland annat på ökning av anläggningstillgångar på tillgångssidan. På skuldsidan beror det på högre förutbetalda intäkter från anläggningsavgifterna och nyupplåning.

Balansomslutning är summan av tillgångssidan alternativt summan av skulder och eget kapital i ett företags balansräkning.

Anläggningstillgångar

Totalt har bolaget materiella anläggningstillgångar på 390 860 tkr (365 872 tkr).

Finansiella anläggningstillgångar består av aktier i intresseföretaget Västvatten AB.

Likviditet

Bolaget har en likviditet på 68 % (129 %). Likviditeten inklusive outnyttjat borgensutrymme är 133 % (139 %).

Likviditet är ett mått på kortsiktig betalningsförmåga och vid 100 % är de likvida medlen lika stora som de kortfristiga skulderna. Likviditet beräknas genom att omsättningstillgångarna delas med kortfristiga skulder.

Soliditet

Soliditet är ett mått på bolagets långsiktiga betalningsförmåga. Bolagets soliditet är 1 % (1 %). Den låga soliditeten

² Utredning lokalisering samt resursverk. Hanteras som investering under förutsättning om beslut av nytt reningsverk

beror på att taxekollektivet inte ska gå med vinst utan de över- eller underuttag som uppkommer bokas som skuld respektive fordran på kollektivet.

Soliditet: Justerat eget kapital (eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt) i procent av balansomslutning.

Internkontroll

Under 2023 har internkontroll genomförts inom två kontrollområden:

- Upphandlingsförfarandet
- Skyddsronder

Organisationen har över lag ett gott arbete kring upphandlingsförfarandet och skyddsronder. Några fåtal förbättrings-åtgärder har genomförts inom respektive kontrollområde som handlar om att förtydliga och få enhetliga rutiner. Dessutom har samordning av skyddsrondsprotokoll genomförts för att uppföljningen av vilka åtgärdspunkter som är hanterade och vilka som återstår att hantera ska bli enklare.

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska kommunen och deras bolag uppfylla god ekonomisk hushållning samt definiera vad det betyder för varje enskilt bolag. God ekonomisk hushållning för Sotenäs Vatten AB bedöms vara när de två finansiella målen och övervägande del av verksamhetsmålen är uppfyllda.

Finansiella mål:

- För varje enskilt år ska kostnaderna täckas av intäkter (i kostnader och

intäkter inkluderar tidigare års överuttag/underuttag)

- En hög kassalikviditet, minst 100% (vid beräkning inkluderar outnyttjad checkkredit i omsättningstillgångarna)

Verksamhetsmässiga mål:

- Installering av solceller
- Centralreglering av värme
- Byte av tre fordon till elfordon (VVAB)

För Sotenäs Vatten AB har god ekonomisk hushållning, utifrån de angivna kriterierna, uppnåtts.

Flerårsjämförelse

Bolagets ekonomiska utveckling i sammandrag.

Flerårsöversikt	2023	2022	2021	2020	2019
Total omsättning (tkr)	74 536	72 138	67 335	58 931	60 125
Balansomslutning (tkr)	407 026	391 900	361 438	355 377	350 185
UB lån (tkr)	262 000	254 000	243 000	243 000	245 000
Genomsnittlig ränta (%)	1,89	0,83	0,55	0,52	0,47
Årskostnad Typhus A (kr) ³	11 936	10 899	10 189	9 350	9 350
Årskostnad Typhus B (kr) ⁴	113 415	103 575	96 710	88 670	84 390
Antal läckor (st.)	21	22	17	16	17
Antal driftstopp (avlopp) (st.)	28	15	11	8	13
Debiterad mängd vatten (%)	88	84	81	83	80

³ Svenskt vatten, En normalvilla "Typhus A" omfattar ett friliggande källarlöst enbostadshus omfattande 5 rok, badrum med WC, tvättstuga, ett extra toaletttrum samt garage. Våningsyta 150 m² inkl. garage 15 m², tomtyta 800 m², vattenförbrukning 150 m³/år. Avgifterna redovisas inklusive moms.

⁴ Svenskt vatten, "Typhus B" är ett flerbostadshus som är anslutet till vatten, spillvatten- och dagvatten. 15 lägenheter, 1000 m² våningsyta, 800 m² tomtyta, vattenförbrukning 2000 m³/år. 2 parallellkopplade vattenmätare qn 2,5 m³/h. Avgifterna redovisas inklusive moms.

Resultaträkning

En resultaträkning är en sammanställning av bolagets kostnader och intäkter under en period av ett år.

Sotenäs Vatten AB			
Resultaträkning (tkr)	Not	Resultat 2023	Resultat 2022
Rörelsens intäkter			
Nettoomsättning	1	71 882	70 865
Övriga rörelseintäkter	2	2 654	1 273
Summa intäkter		74 536	72 138
Rörelsens kostnader			
Material och varor		-3 915	-4 886
Entreprenader		-2 663	-3 972
Övriga externa kostnader	3,4	-47 306	-45 767
Personalkostnader	5	-308	-244
Avskrivningar och utrangeringar	6	-15 519	-14 902
Summa kostnader		-69 711	-69 771
Rörelseresultat		4 825	2 367
Resultat från finansiella poster			
Ränteintäkter	7	73	37
Räntekostnader	8	-4 895	-2 403
Summa efter finansiella poster		3	1
Skatt på årets resultat	9	-3	-1
Årets resultat		0	0

Balansräkning

Balansräkningen redovisar bolagets tillgångar och skulder samt det egna kapitalet. Vad bolaget äger och är skyldiga vid en viss tidpunkt, i detta fall vid årsskiftet.

Balansräkning (tkr)	Not	2023-12-31	2022-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
VA-anläggningar	11	316 279	285 414
Maskiner och tekniska anläggningar	12	18 943	16 571
Inventarier	13	2 307	455
Pågående investeringar	14	53 331	63 432
		390 860	365 872
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i intresseföretag	15	725	725
		725	725
Summa anläggningstillgångar		391 585	366 597
Omsättningstillgångar			
Kundfordringar		2 073	7 423
Aktuell skattefordran	25	0	0
Fordringar hos Sotenäs kommun	16	12 076	15 704
Fordringar hos koncernföretag inom Sotenäs kommun		83	69
Underuttag VA-kollektivet	17	0	1 662
Övriga fordringar		4	28
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	18	1 205	417
		15 441	25 303
Summa omsättningstillgångar		15 441	25 303
SUMMA TILLGÅNGAR		407 026	391 900

Balansräkning (tkr)	Not	2023-12-31	2022-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Aktiekapital	19	2 500	2 500
		2 500	2 500
Fritt eget kapital			
Årets resultat		0	0
		0	0
Summa eget kapital		2 500	2 500
Avsättningar			
Övriga avsättningar	20	6 595	6 595
		6 595	6 595
Långfristiga skulder			
Lån av Kommuninvest	21	262 000	254 000
Förutbetalda intäkter från anläggningsavgifter	22	95 645	90 029
VA-fond	23	17 471	19 186
Övriga långfristiga skulder Kommun/kommunkoncern	24	0	0
Övriga långfristiga skulder	24	2	0
		375 118	363 215
Kortfristiga skulder			
Överuttag VA-kollektivet	17	2 796	0
Leverantörsskulder		11 668	13 729
Skulder till Sotenäs kommun		924	26
Skulder till koncernföretag inom Sotenäs kommun		371	268
Skulder till intresseföretag		3 141	2 368
Aktuell skatteskuld	25	4	4
Övriga skulder		1 270	0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	26	2 639	3 195
		22 813	19 590
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		407 026	391 900

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen visar på de likvida betalningsströmmar som skett i bolaget under året.

Kassaflödesanalys	Not	2023	2022
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		3	1
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	27	11 272	10 763
Justering		3	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		11 278	10 764
Förändringar i rörelsekapital			
Ökning (-) / Minskning (+) av rörelsefordringar		6 337	-1 188
Ökning (+) / Minskning (-) av rörelseskulder		3 223	6 511
Kassaflöde från den löpande verksamheten		20 838	16 087
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-40 606	-42 691
Förvärv av finansiella tillgångar		0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-40 606	-42 691
Finansieringsverksamheten			
Förändring avsättning		0	1 617
Upptagna lån		8 000	11 000
Inbetalda/övertagna anläggningsavgifter		8 243	15 471
VA-fond		0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		16 243	28 088
Årets kassaflöde		-3 525	1 484
Likvida medel vid årets början	16	15 601	14 117
Likvida medel vid årets slut	16	12 076	15 601

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens allmänna råd, BFAR 2012:1.

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Intäkter

Prissättning för försäljning av bolagets tjänster, som regleras i Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster, sker med hänsyn till självkostnadsprincipen.

Intäkter har tagits upp till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas vid leverans till kund.

Intäkter i form av anläggningsavgifter redovisas som långfristig skuld (förutbetalad intäkt) och periodiseras linjärt över respektive anläggningstillgångs nyttjandetid.

Över- eller underuttag av bruksavgifter redovisas som minskade alternativt ökade intäkter.

Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår förutom inköpspriset även utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet.

Några räntor har ej aktiverats under året.

Indirekta tillverkningskostnader som utgör mer än en oväsentlig del av den sammanlagda utgiften för tillverkningen

och uppgår till mer än ett obetydligt belopp har räknats in i anskaffningsvärdet.

För de materiella anläggningstillgångarna där skillnaden i förbrukningen av betydande komponenter bedömts vara väsentlig har de delats upp i komponenter och skrivs av separat. Flertalet tillgångar som övertogs från kommunen är upplagda på samma sätt som de övertogs.

Kvarstående restvärde på ej fördelade tillgångar från kommunen är 17 % av totala anläggningstillgångarna.

Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter som uppfyller tillgångskriteriet räknas in i tillgångens redovisade värde. Utgifter för löpande underhåll och reparationer redovisas som kostnader när de uppkommer.

Avskrivningar

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod eftersom det återspeglar den förväntade förbrukningen av tillgångens framtida ekonomiska fördelar. Avskrivningen redovisas som kostnad i resultaträkningen.

Nyttjandeperiod

Komponenter	Nyttjandeperiod
Byggnader	20-75 år
Processkonstruktioner	30-75 år
El och automation	10-35 år
Maskiner och pumpar	10-30 år
Markanläggningar	15-75 år
Inventarier och verktyg	3-10 år
Transportmedel	5-15 år
Anläggningsavgifter	75 år

*Anläggningsavgift skrivs av på 75 år från och med 201805.

Leasing

Alla leasingavtal redovisas som operationella leasingavtal.

Leasingavgifterna, inklusive förhöjd förstagångshyra men exklusive utgifter för tjänster som försäkring och underhåll,

redovisas som kostnad linjärt över leasingperioden.

Koncernförhållanden

Bolaget ägs till 100 % av Sotenäs kommun. I resultat- och balansräkning samt not redovisas mellanhavanden till

andra företag som ingår i Sotenäs kommun under rubriken koncernföretag inom Sotenäs kommun.

Bolaget äger 29 % av Västvatten AB. I resultat- och balansräkning samt not redovisas mellanhavanden till Västvatten AB under rubriken intresseföretag.

Noter

Noter till resultaträkningen

Not 1 Nettoomsättning		
	2023	2022
Fakturerade brukningsavgifter till Sotenäs kommun	1 831	1 599
Fakturerade brukningsavgifter till koncernföretag inom Sotenäs kommun	6 065	5 554
Fakturerade brukningsavgifter till övriga	64 101	58 799
Årets upplösning av investeringsfond	1 715	1 715
Årets periodiserade anläggningsavgifter	2 628	2 423
Årets överuttag (-) / underuttag (+) brukningsavgifter	-4 458	775
Summa	71 882	70 865

Not 2 Övriga rörelseintäkter		
	2023	2022
Destruktionsintäkter slam – övriga	590	591
Övriga intäkter	2 064*	682
Summa	2 654	1 273

*Elstöd inkom 2023 på 1 822 tkr.

Not 3 Övriga Externa kostnader		
	2023	2022
Köp av tjänster från Västvatten AB (intresseföretag)	26 294	23 139
Elkostnader	5 662	7 905
Slamkostnader	2 441	2 132
Kemikalier/labbar	4 826	3 583
Övriga driftkostnader	8 083	9 008
Summa	47 306	45 767

Nyttjanderättsavtal		
	2023	2022
Inom ett år	0	0
Mellan ett till fem år	764	715
Senare än fem år	0	5
Summa	764	720
Årets redovisade nyttjanderättsavtalskostnad	720	699

Upplösning: Nyttjanderättsavtal (arrende) finns på 715 tkr/år. Uppsägningstid är 6 månader. Nyttjanderättsavtal (arrende) finns på 5 tkr som löper till och med 2028-12-31. Uppsägningstid är 6 månader.

Not 4 Arvode och kostnadsersättningar till revisorer		
Arvode och kostnadsersättningar till revisorer		
EY	2023	2022
Revisionsuppdrag	53	47
Andra tjänster	0	60
Summa	53	107

Not 5 Löner och ersättningar till styrelsen		
	2023	2022
Löner och ersättningar	256	200
(varav tantiem o.d.)	0	0
Sociala kostnader	33	37
(varav pensionskostnader)	0	0
Övriga personalkostnader	19	7
Summa	308	244

Bolaget har under räkenskapsåret ej haft någon anställd personal. Tjänster för administration, drift och underhåll har köpts från Västvatten AB.

Not 6 Avskrivningar		
	2023	2022
Avskrivningar på VA-anläggningar	14 039	13 602
Avskrivningar på maskiner	1 345	1 261
Avskrivningar på inventarier	135	39
Summa	15 519	14 902

Not 7 Ränteintäkter		
	2023	2022
Ränteintäkter kortfristiga fordringar	26	13
Ränteintäkter skattekonto	3	0
Övrigt	44	24
Summa	73	37

Aterbäring Sinfra återfinns på posten övrigt.

Not 8 Räntekostnader		
	2023	2022
Räntekostnader till Sotenäs kommun	0	0
Övriga räntekostnader	4 895	2 403
Summa	4 895	2 403

Not 9 Skatt på årets resultat		
	2023	2022
Skattekostnad 2023	3	
Skattekostnad 2022		1
Summa	3	1

Skattesats för bolaget är 20,6 %.

Avstämning skatt på årets resultat		
	2023	2022
Ej avdragsgilla kostnader	18	7
Ej skattepliktiga intäkter	-4	0
Summa	14	7

Not 10 Förslag till vinstdisposition		
	2023	2022
Balanserade vinstmedel	0	0
Årets resultat	0	0
Summa	0	0

Till årsstämmans förfogande står inga vinstmedel. Det finns således inget resultat att disponera.

Noter till balansräkningen

Not 11 VA-anläggningar		
	2023	2022
Ingående ackumulerade anskaffningsvärde	538 698	524 665
Årets anskaffningar	44 904	14 033
Utgående ackumulerade anskaffningsvärde	583 602	538 698
Ingående ackumulerade avskrivningar	-253 284	-239 682
Årets avskrivningar	-14 039	-13 602
Utgående ackumulerade avskrivningar	-267 323	-253 284
Redovisat värde vid årets slut	316 279	285 414

Not 12 Maskiner och tekniska anläggningar		
	2023	2022
Ingående ackumulerade anskaffningsvärde	23 105	21 811
Årets anskaffningar	3 717	1 293
Justering	0	1
Utgående ackumulerade anskaffningsvärde	26 822	23 105
Ingående ackumulerade avskrivningar	-6 534	-5 273
Årets avskrivningar	-1 345	-1 261
Utgående ackumulerade avskrivningar	-7 879	-6 534
Redovisat värde vid årets slut	18 943	16 571

Not 13 Inventarier		
	2023	2022
Ingående ackumulerade anskaffningsvärde	4 017	4 017
Årets anskaffningar	1 987	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärde	6 004	4 017
Ingående ackumulerade avskrivningar	-3 562	-3 523
Årets avskrivningar	-135	-39
Utgående ackumulerade avskrivningar	-3 697	-3 562
Redovisat värde vid årets slut	2 307	455

Not 14 Pågående investeringar		
	2023	2022
Ingående nedlagda utgifter	63 432	36 067
Årets nedlagda utgifter	40 606	42 692
Under året direktavskrivet	-99	0
Under året överfört färdigställda	-50 608	-15 327
Redovisat värde vid årets slut	53 331	63 432

Not 15 Andelar i intresseföretag		
Västvatten AB 556901-9622		
	2023	2022
Säte	Uddevalla	Uddevalla
Andelar av röster och kapital	29 %	29 %
IB	725	725
Bokfört värde		
Årets inköp	0	0
UB Eget kapitalandel	725	725
Resultatandel	0	0

2017-01-01 inträdde Sotenäs Vatten AB i Västvatten AB. I samband med det förvärvade de 725 aktier samt tog över 29 % av ägarandelen i Västvatten AB.

Not 16 Fordringar/Lån av kommunen		
	2023	2022
Likvida medel, kommunens bankkonto	12 076	15 601
<i>Beviljad kredit</i>	<i>15 000</i>	<i>2 000</i>
Utnyttjad kredit	0	0
Övrig fordran Sotenäs kommun	0	103
Summa	12 076	15 704

Bolaget har en kredit genom utnyttjande av checkkredit via kommunens kontosystem. Bolaget har inte ställt någon säkerhet för koncernkontokredit.

Not 17 Överuttag/Underuttag VA-kollektivet		
	2023	2022
Överuttag VA-kollektivet 2023	4 458	
Underuttag VA-kollektivet 2022	-775	-775
Överuttag (+)/underuttag (-) VA-kollektivet 2021	133	133
Överuttag VA-kollektivet 2020	2 774	2 774
Underuttag VA-kollektivet 2019	-1 492	-1 492
Underuttag VA-kollektivet 2018	-2 770	-2 770
Underuttag VA-kollektivet 2017	-1 596	-1 596
Överuttag VA-kollektivet t.o.m. 2016-12-31	2 064	2 064
Summa	2 796	-1 662

Not 18 Förutbetalda kostnader/Upplupna intäkter		
	2023	2022
Upplupna intäkter	2	152
Förutbetalda kostnader	1 203	265
Summa	1 205	417

Not 19 Antal Aktier		
	2023	2022
Antal Aktier (st.)	2 500	2 500
Aktiekapital (tkr)	2 500	2 500

Not 20 Avsättningar		
	2023	2022
Befarade skadestånd	6 595	6 595
Summa	6 595	6 595

Avsättning på grund av skyfall i Sotenäs 2017 och 2021.

Not 21 Externa Lån		
	2023	2022
Kommuninvest	262 000	254 000
Summa	262 000	254 000

I dagsläget sker all upplåning via Kommuninvest.

Not 22 Förutbetalda anläggningsavgifter		
	2023	2022
Ingående inbetalda värden	114 030	98 559
Årets inbetalningar värden	8 243	15 471
Justering	1	0
Utgående inbetalda värde	122 274	114 030
Ingående upplösta periodiserade värden	-24 001	-21 578
Årets upplösning	-2 628	-2 423
Utgående upplösta periodiserade värden	-26 629	-24 001
Redovisat värde vid årets slut	95 645	90 029

Not 23 VA-fond		
	2023	2022
Ingående VA-fond	19 186	20 901
Årets periodiseringar	-1 715	-1 715
Redovisat värde vid årets slut	17 471	19 186

Not 24 Övriga långfristiga skulder		
	2023	2022
Vattentankstationsnycklar (kommunen/kommunkoncernen)	0	0
Vattentankstationsnycklar övriga	2	0
Summa	2	0

Not 25 Skattefordran/Skatteskuld		
	2023	2022
Aktuell skatteskuld	4	4
Summa	4	4

Not 26 Upplupna kostnader/Förutbetalda intäkter		
	2023	2022
Upplupna räntekostnader december	611	257
Upplupna elkostnader december	589	1 222
Upplupna entreprenörskostnader	689	1 058
Upplupna underhållskostnader	171	181
Övriga upplupna driftkostnader	579	477
Summa	2 639	3 195

Not 27 Tilläggsupplysningar till kassaflödesanalysen		
	2023	2022
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet med mera		
Avskrivningar	15 519	14 902
Direktavskrivningar	99	0
Årets periodiserade/upplösta anläggningsavgifter	-2 628	-2 423
Årets periodiserade/upplösning VA-fond	-1 715	-1 715
Årets uppbokade skatt	-3	-1
Summa	11 272	10 763

Not 28 Ställda säkerheter och eventalförpliktelser		
	2023	2022
Ställda panter	Inga	Inga
Eventalförpliktelser	Inga	Inga

Händelser efter balansdagen

Inga övriga händelser sedan balansdagen är av sådan art att de ger en väsentlig ekonomisk vinning eller förlust.

Resultat- och balansräkning kommer att föreläggas årsstämman 2024-05-20 för fastställelse. Underskrift sker digitalt.

Sotenäs Vatten AB:s styrelse:

Conny Stensson (Ordförande)
Roland Mattsson (Vice ordförande)
Cristian Mattsson (Ledamot)
Stig-Arne Helmersson (Ledamot)
Per Manhem (Ledamot)

Verkställande direktör

Peter Johansson

Auktoriserad revisor

Vår revisionsberättelse har lämnats
Ernst & Young AB
Anders Linusson

Revisionsberättelse

Addo Sign ID-nummer : f36d4b96-397f-4e95-9c30-3e924a9647c2

Revisionsberättelse

Addo Sign ID-nummer : f36d4b96-397f-4e95-9c30-3e924a9647c2

Lekmannarevisorernas rapport

Addo Sign ID-nummer : f36d4b96-397f-4e95-9c30-3e924a9647c2

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat med Visma Addos säkra digitala signatur. Undertecknarens identitet registreras fysiskt i det elektroniska PDF-dokumentet och visas nedan. Alla tider anges i koordinerad universell tid (Coordinated Universal Time, UTC).

Undertecknare

 Lars Peter Johansson VD DrubPOhutQmHw+bX2g+xzw 2024-02-15 09:13:29Z	 CONNY STENSSON Sotenäs Vatten AB fnanEr3y/QvNd4TnmpEqdg 2024-02-16 09:12:40Z
 ROLAND MATTSSON SVAB/VVAB Ev+mw4hlaJGjPEc7iRdtKQ 2024-02-16 12:03:46Z	 PER CRISTIAN MATTSSON SVAB/VVAB 0r6tpDfu1cWr7lhxZCAhKA 2024-02-16 12:05:55Z
 STIG-ARNE HELMERSSON SVAB Ov4sOtj0BeC62Tq8QCVtJA 2024-02-16 13:29:23Z	 PER MANHEM SVAB Xhe95s4jQXC3TCum45fBjA 2024-02-16 15:02:51Z
 ANDERS LINUSSON EY Huvudrevisor Ww/Xz+N8Hu6JVuWmYYkOg 2024-02-21 09:43:50Z	

Dokument i försändelsen

Årsredovisning SVAB (2023).pdf

Detta dokument

Addo Sign ID-nummer : f36d4b96-397f-4e95-9c30-3e924a9647c2

Dokumentet signeras digitalt med den säkra signeringstjänsten Visma Addo. Signaturbeviset i dokumentet säkras och valideras med det matematiska hashvärdet för originaldokumentet.

Dokumentet är låst för ändringar och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. Alla kryptografiska signeringsbevis är inbäddade i PDF-dokumentet ifall de ska användas för validering i framtiden.

Hur man verifierar dokumentets äkthet

Dokumentet är skyddat med ett Adobe CDS-certifikat. När dokumentet öppnas i Adobe Reader ser det ut att vara signerat genom Visma Addo signeringstjänst.

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Sotenäs Vatten AB, org.nr 559084-8064

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Sotenäs Vatten AB för räkenskapsåret 2023.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Sotenäs Vatten AB:s finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionsd i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Sotenäs Vatten AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Sotenäs Vatten AB för räkenskapsåret 2023 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsd i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Sotenäs Vatten AB enligt god revisorsd i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsd i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionsd i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaper. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Göteborg den dag som framgår av elektronisk underskrift

Ernst & Young AB

Anders Linusson
Auktoriserad revisor

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

ANDERS LINUSSON

Auktoriserad revisor

Serienummer: 19740605xxxx

IP: 147.161.xxx.xxx

2024-02-21 09:47:02 UTC

Detta dokument är digitalt signerat genom **Penneo.com**. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är läst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com> Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validator>

GRANSKNINGSRAPPORT

Till bolagsstämman i Sotenäs Vatten AB
Till kommunfullmäktige och kommunstyrelsen för kännedom

Org.nr 559084-8064

Jag har granskat bolagets verksamhet under år 2023. Granskningen har utförts i enlighet med bestämmelserna i aktiebolagslagen, kommunallagen och god sed. Det innebär att jag har planerat och genomfört granskningen för att i rimlig grad försäkra mig om att bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Utifrån genomförd granskning bedömer jag att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Jag finner att bolagets verksamhet bedrivits i enlighet med ändamålet i bolagsordning och ägardirektiv, liksom de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten. Någon grund för anmärkning mot styrelsens och verkställande direktörens förvaltning föreligger inte.

En sammanfattande redogörelse för utförd granskning finns upprättad i en granskningsredogörelse som överlämnats till bolagets styrelse.

Datum och signatur i enlighet med digital underskrift

Elving Claesson
Av kommunfullmäktige
utsedd lekmannarevisor

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

ELVING CLAESSON

Lekmannarevisor

Serienummer: 19430308xxxx

IP: 78.78.xxx.xxx

2024-02-23 09:29:47 UTC

Detta dokument är digitalt signerat genom **Penneo.com**. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com> Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validator>

Sotenäsbostäder AB
Årsredovisning 2023

Året i sammandrag

	2023	2022
Allmänt		
Antal bostadslägenheter	1 205	1 174
Antal lokaler	62	62
Total uthyrningsbar yta m ²	99 064	97 004
Medeltalet anställda	14	14
Ekonomi		
Omsättning	105,5 mkr	104,8 mkr
Årets resultat	0,2 mkr	8,3 mkr
Balansomslutning	758,7 mkr	759,4 mkr
Soliditet	18,1 %	18,1 %
Hysesbortfall	0,1 %	0,1 %
Omflyttningsfrekvens för bostäder	14,0 %	14,0 %

✓
A SL

Vd har ordet

När det är dags att summera 2023 kan vi konstatera att vi tillsammans har gjort många bra saker. Vi har färdigställt ombyggnationen av Bankeberg - det gamla äldreboendet i Hunnebostrand - och därmed fått 36 nya fantastiska lägenheter att erbjuda våra hyresgäster. Båtsmansgatan på Smögen har fått ett stort lyft med nymålade fasader i ljusare kulörer och även fönster och fönsterdörrar är bytta. På Mejselgatan i Kungshamn har vi dränerat och stamreoverat och runt om i hela beståndet har vi fortsatt att installera luft/luft värmepumpar till de hyresgäster som har önskat det.

På kontoret sker en ständig utveckling som inte syns så mycket utåt men som är av största vikt för att vår verksamhet skall fungera på ett så bra sätt som möjligt i en föränderlig värld. Vi har ett nytt lönesystem och vi har påbörjat implementeringen av ett nytt och modernt ekonomisystem som skall vara klart under första kvartalet 2024. Vi har även uppgraderat vårt fastighetssystem Vitec och fortsatt att koppla upp våra fastigheter mot ett centralt styrsystem. Ökad digitalisering är ett tydligt mål för oss och det känns väldigt skönt att vi har påbörjat den resan på ett bra sätt.

Under hösten har vi även hunnit med en mätning av nöjt medarbetarindex (NMI). Mätningen visar ett tydligt kvitto på att vår tidigare sammanslagning till ett kontor var helt rätt då resultatet genomgående är väldigt bra på alla områden. Stämningen i bolaget är mycket god och alla hjälper och stöttar varandra i stort och smått. Det är ett härligt gäng att jobba med och jag vill passa på att rikta ett stort tack till våra medarbetare och samverkanspartners för mycket väl utfört arbete.

Vi gör således mycket bra men vi kan också konstatera att det fortsätter vara oroligt i vår omvärld och att det påverkar vår verksamhet. Kostnadsläget har under hela 2023 fortsatt vara väldigt högt vilket har stor effekt på vår ekonomi och hade vi inte sålt en fastighet på Hovenäset hade vi gjort ett negativt resultat. Vi måste därför jobba hårt med kostnadskontroll i alla led och se över hur vi kan effektivisera vår verksamhet genom bland annat förenklade processer och kostnadseffektiva inköp. Vi behöver också jobba hårt med våra intäkter vilket tyvärr betyder att vi behöver höja våra hyror.

”- Men varför måste ni höja hyrorna så kraftigt” har jag fått höra från oroliga hyresgäster i samband med årets hyresförhandlingar. En av anledningarna är att bolagets fastigheter består av ett mycket småskaligt bostadsbestånd. Cirka 50 % utgörs av fristående huskroppar med 1-4 lägenheter och våra högsta hus uppgår till 3 våningar. Utöver det så ligger nästan 50 % av våra hus i ett makalöst fint läge med i många fall milsvid utsikt, men myntet har tyvärr en baksida. Husen utsätts dagligen för hårda västliga vindar vilket i princip innebär att vi ”blästrar” våra fasader, fönster och tak med saltvatten som sliter oerhört hårt på dem. Rostfria detaljer på våra hus lite längre in mot land håller ofta hela byggnadens livslängd medan de som ligger i våra mer utsatta lägen tenderar att visa kraftiga rostangrepp efter bara några år.

Småskaligheten bidrar förstås till en fantastisk boendekvalité för våra hyresgäster – där merparten av lägenheterna i de mindre huskropparna har egen marktäppa och/eller balkong – men småskaligheten och läget vid havet driver upp drift- och underhållskostnader med tre till fyra gånger jämfört med ett hyresbestånd i en större skala i en mindre utsatt miljö. Även för en lekman är det lätt att förstå att det blir väldigt mycket mer tak, fönster och dörrar att underhålla med många små byggnader jämfört med en stor byggnad och att det blir väsentligt mycket fler kvadratmeter gräs och grönytor att sköta med många små huskroppar utspridda över ett stort område jämfört med en högre byggnad i ett kvarter.

Vi är naturligtvis oerhört stolta över det fantastiskt fina bestånd vi har och tacksamma över att få verka i den miljö vi gör, men för att kunna göra det med bibehållen kvalitet, god service, långsiktigt underhåll och dessutom med en skäligen avkastning över tid måste vi även jobba hårt med våra intäkter och eftersom hyran är vår enda intäkt är det tyvärr den som måste höjas.

Redan när jag började här för fyra år sedan fick jag i olika sammanhang höra att vi är dyra och i samband med årets och föregående års hyresförhandlingar har jag fått många samtal med samma budskap. Med tanke på det fantastiskt fina bestånd vi har är det lite ledsamt att den allmänna uppfattningen har blivit så,

och det är inte alls med sanningen överensstämmande. Faktum är att vår snitthyra är mellan 100 till 200 kronor per kvadratmeter och är lägre än snitthyran i riket och det har den varit de senaste två decennierna. Med tanke på våra höga underhållskostnader är det inte långsiktigt hållbart men vi har genom åren med jämna mellanrum avyttrat någon del av beståndet och därigenom nått ett positivt resultat. En sådan strategi är tyvärr en kortsiktig lösning och inte hållbar över tid.

Vi har full förståelse för att en höjd hyra i dessa tider då i stort sett alla kostnader ökar dramatiskt har gjort många av våra hyresgäster både oroliga och ledsna. Vi vill naturligtvis inte vara del i att en enda av våra hyresgästers ekonomi inte går ihop men vi kan inte fortsätta på inslagen väg utan vi måste ha intäkter som minst motsvarar våra kostnader. Det är mot bakgrund av det som vi de senaste två åren yrkat på historiskt höga hyreshöjningar och som det ser ut behöver vi sannolikt tyvärr fortsätta göra det en tid framöver. Det går helt enkelt inte att nå ett långsiktigt hållbart resultat genom bara försäljningar, nedskärningar och effektiviseringar utan vi måste även nå en hyresnivå som åtminstone motsvarar snittet i riket.

Med dessa allvarsord vill jag passa på att tacka för min tid i bolaget. I maj 2024 kommer jag att gå vidare till nya utmaningar på AB EdetHus i Lilla Edet. Det har varit otroligt givande år och det är med stolthet och värme som jag lämnar över till min efterträdare Vaste Rolfsson som jag är alldeles övertygad om kommer fortsätta utveckla bolaget och verksamheten på ett fantastiskt sätt.

Jag vill även passa på att tacka styrelsen och ägaren för stort intresse och engagemang i bolaget samt för ett gott samarbete.

Tomas Reuterberg
Vd

Styrelsen och verkställande direktören för Sotenäsbostäder AB avger följande årsredovisning för räkenskapsåret 2023.

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK. Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i hela kronor (kr). Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

Företaget har sitt säte i Kungshamn.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

I april var det klart för inflyttning på Bankeberg, det gamla äldreboendet i Hunnebostrand som vi byggt om till 36 lägenheter med tillhörande gästlägenhet och gemensamhetslokal. Byggnationen pågick under en svår tid med både Covid och krig i Ukraina som hade stor påverkan på projektet med stora kostnadsökningar och materialbrist som följd. Slutresultatet blev dock mycket bra och i början av april kunde de första förväntansfulla hyresgästerna flytta in.

På Mejselgatan i Kungshamn har vi stamreoverat 4 C-D samt anlagt ny dränering runt hela byggnaden. Vi har under året bytt lönesystem samt påbörjat byte av ekonomisystem. Projektet med nytt ekonomisystem beräknas vara klart under första kvartalet 2024. Under året har många av våra ramavtal löpt ut och vi har nu nya samverkanspartners på bland annat VVS och inom kort kommer vi ha tecknat nya avtal på lokalvård, grönyteskötsel, måleri samt bygg.

Båtsmansgatan på Smögen har fått nymålade fasader och vi har också bytt fönster och altandörrar. I syfte att nå en bättre och mer effektiv grönyteskötsel har vi under året kompletterat med fler robotgräsklippare där så varit möjligt samt anlagt ängsytor för en lättare skötsel och ökad biologisk mångfald.

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Inga väsentliga händelser har inträffat efter räkenskapsårets utgång fram till undertecknandet av denna årsredovisning.

Allmänt om verksamheten

Sotenäsbostäder AB är ett allmännyttigt bostadsbolag som ägs till 100 % av Sotenäs kommun. I samband med kommunsammanslagningen 1974 bildades Sotenäs Bostadsstiftelse. 1991 ombildades stiftelsen till aktiebolag och bolaget fick namnet Sotenäsbostäder AB. Huvudsakliga uppgiften är att i samverkan med Sotenäs kommun medverka till att tillgodose bostadsbehovet i kommunen. Förvaltningen bedrivs till största del i egen regi samt i samverkan med upphandlade ramavtalspartners.

Affärsplan 2024-2028

Affärsplanen för åren 2022-2026 fokuserade främst på utveckling av nya bostadsområden. Med anledning av den senaste tidens svängning på marknaden i form av kraftigt ökade räntenivåer samt byggkostnader beslutade styrelsen i föregående års affärsplan för perioden 2023-2027 att minska fokus på nyproduktion för att i stället konsolidera bolaget över tid i syfte att minska sårbarheten för svängningar på marknaden samt skapa handlingskraft inför framtiden. Vi skall också aktivt förvalta vårt fastighetsbestånd mot en hållbar framtid där energieffektivisering har hög prioritet vilket innebär att vi fortsatt kommer att sträva efter att leverera ett boende med god kvalitet och hög servicenivå. I ett långsiktigt perspektiv kommer vi sträva efter att agera i tidiga planeringsskeden för främjandet av framtida bostadsförsörjning i kommunen med nya attraktiva boenden över tid. För innevarande period, 2024-2028, ligger strategierna kvar i princip oförändrade men målen har förtydligats och konkretiserats ytterligare för en bättre uppföljning. Till stöd för målen finns ett stort antal aktiviteter framtagna på verksamhetsnivå som på olika sätt och i olika omfattning är ett verktyg för att uppfylla målen.

Styrelse och lekmannarevisorer

Styrelse och lekmannarevisorer har den 23 november 2022 utsetts av kommunfullmäktige i Sotenäs kommun för åren 2023-2026. Per 31 december 2023 har styrelsen följande sammansättning:

Styrelse

Ordinarie ledamöter

João Escudeiro (S), ordförande
Anders Henriksson (S)
Klaes Mattsson (M), vice ordförande
Pär Eriksson (C)
Mikael Andersson (DemR)
Sebastian Andersson (SD)
Martin Eklund (L)

Personliga suppleanter

Lena Mattsson (S)
Lena Linke (MP)
Göran Svensson (M)
Inger Eckert (KD)
Tony Porali (DemR)
Anders Elisson (DemR))
Peter Anderzon (L)

Lekmannarevisorer

Ordinarie

Håkan Axelsson (M)
Elving Claesson (S)

Suppleant

Gunilla Ohlin (L)
Mats Nilsson (S)

Verkställande direktör

Tomas Reuterberg

Revisor

Årsstämman den 16 maj 2023 utsåg följande auktoriserade revisorer:

Ordinarie

Joachim André

Suppleant

Anders Dahlberg

Sammanträden

Under året har styrelsen hållit 6 sammanträden samt ett strategimöte.

Organisationsanslutningar

Sotenäsbostäder är medlem i;
Sveriges Allmännytta - Sveriges Allmännyttiga Bostadsföretag,
Fastigo - Fastighetsbranschens arbetsgivarorganisation.
HBV - Husbyggnadsvaror HBV Förening u.p.a.

Fastigheter & drift

Fastighetsbestånd

Sotenäsbostäder äger 1 205 bostadslägenheter, 419 garage/carportar, 96 parkeringsplatser med motorvärmarruttag eller laddstolpe samt ett flertal lokaler fördelade på 7 orter i kommunen. Bostädernas yta uppgår till 82 427 m². Lokalernas yta uppgår till 8 655 m².

Fastighetsskötsel

I och med att organisationen numer utgår från en och samma plats och att information mellan medarbetare sker mer naturligt genom både formella och informella träffar i nya fräscha lokaler har vår effektivitet ökat ytterligare något under året.

Även i år har vi fortsatt genomföra ett antal digitaliserande åtgärder. Vi har uppgraderat vårt fastighetssystem, Vitec, som numera är molnbaserat. Det har medfört att vi nu successivt införlivar olika moduler i vårt arbete. Vi har genomfört digital tvättstugebokning på Vaggabacken, pilotprojekt med sensorer för vattenläckor med mera.

Organisationen fortsätter att kompetensutvecklas, det vill säga enklare arbeten görs mer maskinellt och mer komplicerade arbeten sköts av våra fastighetsskötare. Vi utvecklar även organisationen genom en strategi- och värderingsresa. Denna kommer att medföra att vi blir ett ännu bättre sammansvetsat gäng till gagn för våra hyresgäster.

Vi har fortsatt med att rationalisera vår lagerhållning under 2023 på vårt lager, Hallindenvägen 2 i Kungshamn. Flera mindre lager och förråd har avvecklats. Vi fortsätter mäta våra olika reparationer och underhållsinsatser i syfte att hitta fler möjligheter att effektivisera vårt arbete.

Vår organisation är numer uppdelad i en driftavdelning och en projektavdelning. Det har medfört att vi blivit tydligare i ledningen av våra olika projekt. Vi har även ändrat i vårt ekonomisystem för uppföljning av våra projekt.

Kundtjänst

Vår kundtjänst har fortsatt effektiviserats under året och tillgängligheten för våra hyresgäster fortsätter att öka. Vi har under året jobbat aktivt med indrivning av fordringar och en nära dialog med våra hyresgäster. Det har medfört både bättre betalningsvilja och vi har sluppit avhysningar.

Vi är fler personer som kan ta emot felanmälan, svara på uthyrningsfrågor och ekonomifrågor. Vi har öppet hela dagen för de hyresgäster som vill boka tid och besöka oss. Vi har numer flera digitala vägar att komma i direktkontakt med respektive avdelning vilket innebär att kontaktytan för våra hyresgäster har utökats. Vi kan dock konstatera att vi inte är tillräckligt bra på att kommunicera vår tillgänglighet vilket vi kommer att fokusera på under 2024.

Energi och miljö

Sedan början av 2000-talet har ett arbete pågått med konvertering av befintliga uppvärmningssystem från olja och el till bergvärme och idag har cirka 50 % av bostäderna ett uppvärmningssystem som inte bygger på olja eller el som primär uppvärmningsskälla. Vi har byggt passivhus och lågenergihus och bolagets strategi är att även fortsättningsvis minimera värmekostnaden vid framtida nybyggnation samt minska energianvändningen i det befintliga bostadsbeståndet genom bland annat installation av värmepumpar och solcellsanläggningar, utbyte av elradiatorer, installation av snålspolande kranar med mera.

Sotenäsbostäder startade 2015 ett projekt vars mål var att Sotenäsbostäder inom en 10 års period helt skall vara oberoende av fossila bränslen för uppvärmning av fastigheterna och 2018 nåddes målet genom att vi installerade och uppgraderade de sista värmepumparna. Sedan dess används inga fossila energikällor för uppvärmning eller produktion av varmvatten i fastigheterna. Genom avtal med vår elleverantör köper vi en grön mix av el för att säkerställa att elen som levereras produceras genom förnybara energikällor. Vårt bostadsbestånd är till stora delar byggt under 80- och 90-talet och med det följer stora utmaningar i att konvertera dessa bostäder från direktverkande el till ett mer miljövänligt alternativ. Med anledning av det startade vi under föregående år ett uppskattat projekt där vi erbjuder våra hyresgäster möjlighet att mot självkostnadspris få en luft/luftvärmepump av hög kvalitet och verkningsgrad installerad och därmed sänka sin energianvändning och sin elkostnad. Intresset är fortsatt stort och under 2023 har vi installerat ytterligare 116 pumpar och i december var det totala antalet installerade värmepumpar 184.

Under 2023 har vi utökat vårt solcellsbestånd med en ny anläggning på Bankebergsvägen 5-21 i Hunnebostrand.

Ny- och ombyggnation

På Bankeberg i Hunnebostrand har vi byggt om det tidigare äldreboendet till 36 lägenheter med tillhörande gästlägenhet och gemensamhetslokal för de boende i kvarteret. Lägenheterna varierar i storlek mellan drygt 30 och cirka 100 kvadratmeter och huset är utrustat med solpaneler samt ny bergvärmepumpsanläggning.

För att säkerställa möjlighet till framtida byggnation pågår arbetet med nya detaljplaner på bland annat Kvarnberget i Kungshamn, Tryggöskär i Väjern och vi fortsätter arbetet med att se över vår markreserv för att på längre sikt möjliggöra för nya detaljplaner.

Marknad & kund

Sotenäsbostäder är marknadsledande inom kommunen när det gäller hyresrätter. Genom att många av bolagets lägenheter är byggda som marklägenheter med egen ingång, täppa och tvättmöjligheter så är det populärt att bo i våra hyresrätter även om önskemålet är att bo i en egen villa. De många marklägenheterna gör också att vi har bra tillgänglighet, vilket skapar bra förutsättningar för äldre att kunna bo kvar i sitt hem så länge som möjligt. Bolaget äger och förvaltar ett särskilt boende med 85 smålägenheter i Kungshamn, som blockhyrs av Sotenäs kommun.

Vi har under året färdigställt 36 lägenheter på Bankeberg vilka samtliga hyrdes ut till nya och befintliga hyresgäster. Det innebär också att vi inte behövde stå med någon tom lägenhet efter färdigställandet. Vi gick från kvartalsavisering av hyrorna till månadsavisering under året. Vi har också fler hyresgäster som nu betalar hyran genom autogiro eller via e-faktura.

Vi har en webbaserad bostadskö på vår hemsida www.sotenasbostader.se. Där kan registrerade bostadssökanden anmäla sitt intresse och bevaka lediga lägenheter som publiceras varje vecka. Lediga lägenheter fördelas i köordning, med undantag för förturer som kan beviljas på grund av särskilda skäl. Som exempel kan nämnas att för personer som fått ett arbete i kommunen och inte bor på pendlingsavstånd garanterar vi att personen i fråga ska ha erhållit ett lägenhetserbjudande inom 3 månader. Det är viktigt att kommunen kan attrahera arbetskraft utifrån och på så vis öka sin befolkning.

Hyran för samtliga bostadslägenheter som omfattas av gällande förhandlingsordning höjdes enligt Hyresmarknadskommitténs beslut med 4,6 % från 1 mars 2023. Hyran för garage, carportar, motorvärmare, källarlokal, p-platser med ladd/elstolpe, samt värmertilägg höjdes med 4,6 % från 1 mars 2023. Retroaktiviteten fördelades ut på lika antal månader som retroaktiviteten avsåg. Bostadslägenheter som omfattas av presumtionshyra omfattades inte av förhandlingsöverenskommelsen utan förblev oförändrade 2023.

Medarbetare

Antalet anställda medarbetare uppgår per 2023-12-31 till 14 personer varav alla är heltidstjänster. Av dessa är 10 män och 4 kvinnor. Bolaget satsar på friskvård och andra personalvårdande aktiviteter. Vi har även årliga utvecklingssamtal med alla medarbetare.

Finansiering

De korta räntorna var inledningsvis runt 3,7 % under året för att stiga till 4,1 % vid årets slut. Den ökade räntan slår endast delvis mot bolagets resultat i och med att vi har en övervägande del av vår ränteportfölj säkrad via swappar hos SEB. Andelen lån från Kommuninvest ligger 2023-12-31 på 100 %.

TR

Finanspolicy

Bolagets finansiering styrs av finanspolicyn. Syftet med finanspolicyn är att definiera enhetliga riktlinjer och ramar för de finansiella aktiviteter inom företaget som uppkommer i samband med upplåning, skuldförvaltning och likviditetshantering. I riskinstruktionen styrs kapitalanskaffning, ränte- och likviditetsrisk i förfallostrukturen, ränterisk i skuldportföljen och placering av överskottskapital.

Ränteriskhantering

För att uppnå en effektiv och flexibel hantering av ränterisken i bolagets skuldportfölj används finansiella derivatinstrument. Hanteringen sker i enlighet med de riktlinjer och ramar som är fastställda i bolagets finanspolicy. Räntebindning och kapitalbindning frikopplas från de enskilda lånen. Detta ger bolaget möjligheter att, när som helst, förändra räntebindningstiden och bättre möta förändringar på räntemarknaden, det vill säga en långsiktig strategisk ränteriskhantering. För att uppnå en rimlig och väl avvägd ränterisk i skuldportföljen används ränteswappar samt fasträntelån. Utestående ränteswapavtal uppgår till 320 mkr (370 mkr).

Ränteförfallostruktur

Den genomsnittliga räntebindningstiden för den totala skuldportföljen var på balansdagen 2,1 år (2,7 år).

Fastigheternas värde

Vi gör en årlig värdering av vårt fastighetsbestånd som därefter jämförs med det bokförda värdet. Syftet med värderingen är att skapa bra och säkra beslutsunderlag i fastighetsutvecklingsfrågor. Tidigare år har vi använt oss av en värderingsmodell som byggt på varje fastighets förväntade kassaflöde under 5 år samt ett beräknat restvärde vid kalkylperiodens slut. Till det här året valde vi att anlita en extern värderingsfirma för att göra en total värdering av vårt bestånd. Värderingen utfördes av Lena Viklund från V & P, Valuation of properties AB ifrån Vintrosa. Värdebedömningen av fastigheterna är utförd som en så kallad beståndsvärdering i programmet Datscha. En sådan har ett något enklare utförande jämfört med sådana mera detaljerade utlåtanden, som vanligtvis förekommer vid värdebedömning av enstaka storhus. Hyror, areor och drift- och underhållskostnader har lagts in i Datscha. Ett värderingsscenario för varje fastighet har skapats. Värdebedömningen redovisas som bilaga för varje objekt tillsammans med ett samlat utlåtande. Vid värdebedömningen har vi använt oss av till största möjliga mån faktiska mediakostnader och schabloniserade kostnader för administration, försäkring och fastighetsskötsel samt uppskattade underhållskostnader. Både faktisk och bedömd vakans har beaktats. Direktavkastningskraven har bedömts utifrån läge och fastighetstyp.

I vissa fall har direktavkastningskrav bedömts med hänsyn till utförda försäljningar av bostadsrätter, radhus eller villor som är det mest troliga på mestadels av objekten i vårt bestånd. Värderingen avser 63 värderingsobjekt fördelat på 65 fastigheter belägna i Sotenäs kommun. Värdeområdena är Bohus-Malmön, Bovallstrand, Hovenäset, Hunnebostrand, Kungshamn, Smögen och Väjern. Fastigheternas bedömda marknadsvärde 2023-12-31 uppgår till cirka 1 917 mkr (1 238 mkr). Fastigheternas totala bedömda marknadsvärde för 2023 överstiger väsentligt det bokförda värdet. En återförd nedskrivning av en fastighet har skett om 2,5 mkr under året. Ingen nedskrivning har genomförts under året.

Resultat & ställning

Bolagets rörelseresultat efter finansiella poster uppgår för 2023 till 3,5 mkr (11,4 mkr). Hyresintäkterna har ökat tack vare hyreshöjning samt 36 tillkommande lägenheter från första april under året. Räntekostnaderna har ökat från 11,2 mkr 2022 till 18,0 mkr 2023. Borgensavgiften för 2023 uppgår till 0,31 % på Sotenäs kommuns totala borgensförbindelser. Årets skattekostnad uppgår till 3,3 mkr (2,5 mkr). Resultatet efter bokslutsdispositioner och skatt blir därmed 0,2 mkr (8,3 mkr). Årets investeringar i fastigheter uppgår till 44 mkr (77 mkr). Fastighetslånen uppgår till 571 mkr (571 mkr). Eget kapital uppgick vid årets slut till 136,7 mkr (136,8 mkr), vilket ger en soliditet på 18,1 % (18,1 %).

Risker & osäkerhetsfaktorer

Ränterisk

Då bolaget har en övervägande andel av låneskulden bunden till fast ränta via swappar med långa löptider är risken att drabbas av ökade räntekostnader förhållandevis låg även om marknadsräntorna ökat kraftigt under 2023.

Refinansieringsrisk

Refinansieringsrisken är att bolaget inte kan teckna förfallna lånebelopp med likvärdig finansiering utan en betydande kostnadsökning. I och med att bolagets enda långgivare är Kommuninvest bedöms risken som liten.

Vakansrisk

Risken för en vikande efterfrågan på hyresrätter i kommunen bedöms vi i nuläget som liten.

Utsikter för 2024

Vi räknar med att efterfrågan på lägenheter fortsatt kommer att vara relativt stabil, även om vi under den senare delen av 2023 såg en något större omsättningshastighet än tidigare. Under 2024 kommer inga nybyggnads- eller ombyggnadsprojekt att startas upp med anledning av att bolaget i enlighet med strategiplanen för 2024-2028 i huvudsak fokuserar på att konsolidera bolaget. Investeringsvolymen minskar till förhållandevis blygsamma 19,4 mkr vilket i princip innebär att vi gör minsta möjliga förebyggande underhåll för att hålla vårt bestånd i ett skick som inte bygger upp en övertid kostsam underhållsskuld. Orsaken är att bolagets hyror inte stiger i takt med den allmänna kostnadsutvecklingen vilket däremot bolagets driftkostnader beräknas göra. Vi har en snitthyresnivå som är i storleksordningen cirka 100 kr (per kvadratmeter och år) lägre än snittet i riket och ett småskaligt bestånd i ett av väder och vind mycket hårt utsatt läge. Fokus för 2024 och framåt måste därför vara att öka våra intäkter och samtidigt se över hur vi kan effektivisera vår verksamhet genom bland annat förenklade processer och ökad digitalisering. Budgeterat resultatet före bokslutsdispositioner och skatt uppgår till blygsamma 994 tkr, men då skall man ha i åtanke att vi under året budgeterar för reavinster avseende fastighetsförsäljningar motsvarande cirka 9 mkr.

Kommunala ändamålet med verksamheten

Sotenäsbostäder är ett allmännyttigt kommunalt bostadsbolag enligt lagen (2010:879) om allmännyttiga bostadsaktiebolag.

Bolaget ska som sådant:

- Främja bostadsförsörjningen i kommunen.
- Främja integration och social sammanhållning.
- Skapa trygga och hållbara boendemiljöer.

Bolaget skall:

- Ha till föremål för sin verksamhet att förvärva, avyttra, äga, bebygga och förvalta fastigheter eller tomträtter med bostäder och lokaler.
- Erbjudna hyresgäster möjlighet till boendeinflytande i bolaget.
- Bolaget äger på motsvarande sätt förvärva, förvalta och försälja aktier och andelar i bolag som har anknytning till fastighetssektorn.
- Bolaget får ej driva verksamhet eller vidtaga åtgärder som inte är förenligt med den kommunala kompetensen.

Beträffande främjad bostadsförsörjning så har vi under året byggt 36 nya lägenheter på Bankeberg i Hunnebostrand och i tillägg till det pågår kontinuerligt ett arbete med att ta fram nya detaljplaner för att möjliggöra nya byggprojekt under de kommande åren. I enlighet med affärsplanen för 2024-2028 planeras det inte för byggstart av nya projekt de närmsta åren, men den långsiktiga planeringen pågår alltså för att ha en kort startsträcka när konjunkturen vänder och förutsättningarna för nybyggnation blir hållbar igen.

Vad gäller främjande av integration och social sammanhållning så har bolaget ett avtal med Individ och familjeomsorgen i kommunen för att tillse att personer som står långt ifrån bostadsmarknaden ska kunna erbjudas en lägenhet. Utöver det finns en överenskommelse med Integrationssamordningen på kommunen vilken innebär att ett antal lägenheter årligen ska erbjudas personer som kommunplaceras. Det finns ett boendeinflytandeavtal med Hyresgästföreningen som via en tät dialog och kontinuerliga möten mellan parterna ger hyresgästerna möjlighet till inflytande i bolaget

Under året har vi installerat ytterligare 116 luft/luftvärmepumpar hos våra hyresgäster som har direktverkande el som uppvärmningsalternativ. Vid årsskiftet var 184 pumpar installerade som ett led i bolagets satsning på energieffektivisering för våra hyresgäster för att minska den totala energiförbrukningen.

Med allt ovanstående i åtanke gör vi bedömningen att Sotenäsbostäder gott och väl uppfyller det kommunala ändamålet med verksamheten.

Ägarförhållanden

Namn	Antal aktier	Antal röster
Sotenäs kommun, (ställföreträdare Thérèse Mancini)	11 478	11 478

Flerårsöversikt (Tkr)	2023	2022	2021	2020	2019
Nettoomsättning	98 055	90 084	89 360	89 030	87 641
Resultat efter finansiella poster	3 515	11 411	9 061	12 880	6 910
Balansomslutning	758 657	759 400	671 964	652 305	644 633
Avkastning på totalt kap. (%)	2,5	3,0	3,0	3,8	2,9

För definitioner av nyckeltal, se Redovisnings- och värderingsprinciper.

Förändring av eget kapital

	Aktie- kapital	Uppskriv- ningsfond	Reserv- fond	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
Belopp vid årets ingång	11 478 000	0	20 084 662	96 948 005	8 302 701	136 813 368
Disposition enligt beslut av årets årsstämma:						
Utdelning				-250 000		-250 000
Balanseras i ny räkning				8 302 701	-8 302 701	0
Årets resultat					175 129	175 129
Belopp vid årets utgång	11 478 000	0	20 084 662	105 000 706	175 129	136 738 497

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kronor):

balanserad vinst	105 000 705
årets vinst	175 129
	105 175 834

disponeras så att	
i ny räkning överföres	105 175 834
	105 175 834

Företagets resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning samt kassaflödesanalys med noter.

RJK
A

Resultaträkning	Not	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
Hysesintäkter	2	98 055 413	90 083 606
Övriga rörelseintäkter	3	7 416 409	14 684 423
		105 471 822	104 768 029
Rörelsens kostnader			
Fastighetskostnader	4	-53 761 440	-50 032 837
Övriga externa kostnader	5, 6	-5 395 604	-5 081 160
Personalkostnader	7	-13 017 912	-12 029 925
Avskrivningar och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar		-12 449 622	-15 088 694
Övriga rörelsekostnader	8	0	-150 000
		-84 624 578	-82 382 616
Rörelseresultat		20 847 244	22 385 413
Resultat från finansiella poster			
Resultat från andelar i intresseföretag	9	2 000	2 000
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	10	690 194	191 365
Räntekostnader och liknande resultatposter	11	-18 024 770	-11 167 896
		-17 332 576	-10 974 531
Resultat efter finansiella poster		3 514 668	11 410 882
Bokslutsdispositioner	12	0	-563 511
Resultat före skatt		3 514 668	10 847 371
Skatt på årets resultat	13	-3 339 539	-2 544 670
Årets resultat		175 129	8 302 701

JL
77

Balansräkning	Not	2023-12-31	2022-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader och mark	14	716 707 314	588 547 394
Maskiner och andra tekniska anläggningar	15	1 043 059	705 772
Inventarier, verktyg och installationer	16	6 523 183	2 931 337
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	17	12 761 489	113 775 418
		737 035 045	705 959 921
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i intresseföretag	18	40 000	40 000
Andra långfristiga fordringar	19	0	0
		40 000	40 000
Summa anläggningstillgångar		737 075 045	705 999 921
Omsättningstillgångar			
<i>Varulager</i>			
Råvaror och förnödenheter	20	335 703	0
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		155 236	281 515
Fordringar hos intresseföretag		111 759	91 001
Aktuella skattefordringar		5 258 676	3 130 850
Övriga fordringar	21	2 156 743	14 030 410
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	22	3 257 473	743 764
		10 939 887	18 277 540
<i>Kassa och bank</i>	23	10 306 332	35 122 566
Summa omsättningstillgångar		21 581 922	53 400 106
SUMMA TILLGÅNGAR		758 656 967	759 400 027

R
S
A

Balansräkning

	Not	2023-12-31	2022-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	24, 25		
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital (11 478 aktier)		11 478 000	11 478 000
Reservfond		20 084 662	20 084 662
		31 562 662	31 562 662
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserad vinst eller förlust		105 000 705	96 948 005
Årets resultat		175 129	8 302 701
		105 175 834	105 250 706
Summa eget kapital		136 738 496	136 813 368
Obeskattade reserver	26	597 175	597 175
Avsättningar			
Avsättningar för skatter	27	20 075 853	16 910 536
Långfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	28, 29	40 000 000	40 000 000
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	28, 29	531 000 000	531 000 000
Leverantörsskulder		9 994 972	19 725 020
Övriga skulder		4 393 034	4 430 914
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	30	15 857 437	9 923 014
Summa kortfristiga skulder		561 245 443	565 078 948
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		758 656 967	759 400 027

Kassaflödesanalys

	Not	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		3 514 668	11 410 882
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	33	8 643 586	3 572 569
Betald skatt		-174 222	-1 529 803
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		11 984 032	13 453 648
Kassaflöde från förändring av rörelsekapitalet			
Förändring av varulager och pågående arbete		-335 703	0
Förändring av kundfordringar		126 279	-130 743
Förändring av kortfristiga fordringar		4 080 524	-4 016 546
Förändring av leverantörsskulder		-9 730 048	8 721 556
Förändring av kortfristiga skulder		9 027 392	-9 182 859
Kassaflöde från den löpande verksamheten		15 152 476	8 845 056
Investeringsverksamheten			
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-44 205 505	-80 352 878
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		4 486 795	9 292 198
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-39 718 710	-71 060 680
Finansieringsverksamheten			
Upptagna lån		0	75 000 000
Utbetald utdelning		-250 000	-114 780
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-250 000	74 885 220
Årets kassaflöde		-24 816 234	12 669 596
Likvida medel vid årets början			
Likvida medel vid årets början		35 122 566	22 452 970
Likvida medel vid årets slut		10 306 332	35 122 566

R. J. O.

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

Intäktsredovisning

Intäkter har tagits upp till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas och redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras bolaget och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Hyresintäkter redovisas i den period som hyran avses. Utförda förvaltningsuppdrag faktureras på löpande räkning i den takt som arbeten utförs. Försäkringsersättningar tas upp till det beräknade värdet efter avdrag för kostnader, till exempel självrisk.

Räntekostnader

Borgensavgift ingår i totala räntekostnader med 1 806 600 (f.å. 1 707 200) kr vilket motsvarar 0,31 (f.å. 0,32) % av borgensåtagandet om 582 800 000 kr.

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar

Avskrivning sker linjärt över den förväntade nyttjandeperioden med hänsyn till väsentligt restvärde.

Följande avskrivningsprocent tillämpas:

Maskiner och andra tekniska anläggningar	20 %
Installationer	10-20 %
Inventarier, verktyg och installationer	20 %
Bilar och andra transportmedel	20 %

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen när de på basis av tillgänglig information är sannolikt att den framtida ekonomiska nyttan som är förknippad med innehavet tillfaller företaget och att anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärdet minskat med ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

Förvaltningsfastigheter

Förvaltningsfastigheter innehas i syfte att generera hyresintäkter och/eller värdestegring. I begreppet förvaltningsfastigheter ingår byggnader, mark och markanläggningar. Förvaltningsfastigheter redovisas i balansräkningen till belopp som motsvarar utgifterna för fastighetens förvärv eller tillverkning (anskaffningsvärdet) med hänsyn även taget till av-, ned- och uppskrivningar efter anskaffningen.

Fastighetsvärdering

Vi gör en årlig värdering av vårt fastighetsbestånd som därefter jämförs med det bokförda värdet. Syftet med värderingen är att skapa bra och säkra beslutsunderlag i fastighetsutvecklingsfrågor. Tidigare år har vi använt oss av en värderingsmodell byggt på varje fastighets förväntade kassaflöde under 5 år samt ett beräknat restvärde vid kalkylperiodens slut. Till det här året valde vi att anlita en extern värderingsfirma för att göra en total värdering av vårt bestånd.

Värdebedömningen av fastigheterna är utförd som en s.k. beståndsvärdering i programmet Datscha. En sådan har ett något enklare utförande jämfört med sådana mera detaljerade utlåtanden, som vanligtvis förekommer vid värdebedömning av enstaka storhus. Hyror, areor och drift- och underhållskostnader har lagts in i Datscha. Ett värderingsscenario för varje fastighet har skapats. Värdebedömningen redovisas som bilaga för varje objekt tillsammans med ett samlat utlåtande. Vid värdebedömningen har vi använt oss av till största möjliga mån av faktiska medlakostnader och schabloniserade kostnader för administration, försäkring och fastighetskötsel samt uppskattade underhållskostnader. Både faktisk och bedömd vakans har beaktats. Direktavkastningskraven har bedömts utifrån läge och fastighetstyp.

I vissa fall har direktavkastningskrav bedömts med hänsyn till utförda försäljningar av bostadsrätter, radhus eller villor som är det mest troliga på mestadels av objekten i vårt bestånd. Värderingen avser 63 värderingsobjekt fördelat på 65 fastigheter belägna i Sotenäs kommun. Värdeområdena är Bohus-Malmön, Bovallstrand, Hovenäset, Hunnebostrand, Kungshamn, Smögen och Väjern.

Komponentindelning

Byggnader

Övergången till komponentavskrivning har lett till att avskrivningar enligt plan på byggnader baseras på ursprungliga anskaffningsvärden och ackumulerade avskrivningar fördelats på komponent. Individuell bedömning av komponentens återstående ekonomiska livslängd har bestämt avskrivningsakten på byggnaden. I resultaträkningen belastas rörelseresultatet med avskrivningar enligt plan. Avskrivning sker linjärt över komponentens beräknade nyttjandeperiod.

Bolaget har valt att dela in byggnader i olika komponentklasser med tillhörande underkomponenter. Avskrivningen av komponenter i komponentklassen varierar därför beroende på byggnadens beskaffenhet. Av denna anledning framkommer livslängdsintervall på komponentklasserna.

När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, uttrangeras eventuell kvarvarande del av den gamla komponenten och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras med en ny avskrivningsplan. Utgifter för löpande reparationer och underhåll redovisas som kostnader.

Byggnadskomponent, klass	Livslängd, år
Stomme	100-150
Tak	25-100
Fasad	50-150
Installation	10-75
Inre ytskikt	30-50
Övrigt	10-50
Markanläggning	20

Leasingavtal

Företaget redovisar samtliga leasingavtal, såväl finansiella som operationella, som operationella leasingavtal. Operationella leasingavtal redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden.

Inkomstskatter

Total skatt utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Skatter redovisas i resultaträkningen, utom då underliggande transaktion redovisas direkt mot eget kapital varvid tillhörande skatteeffekter redovisas i eget kapital.

Aktuell skatt

Aktuell skatt avser inkomstskatt för innevarande räkenskapsår samt den del av tidigare räkenskapsårs inkomstskatt som ännu inte redovisats. Aktuell skatt beräknas utifrån den skattesats som gäller per balansdagen.

RJA

Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt är inkomstskatt som avser framtida räkenskapsår till följd av tidigare händelser. Redovisning sker enligt balansräkningsmetoden. Enligt denna metod redovisas uppskjutna skatteskulder och uppskjutna skattefordringar på temporära skillnader som uppstår mellan bokförda respektive skattemässiga värden för tillgångar och skulder samt för övriga skattemässiga avdrag eller underskott.

Uppskjutna skattefordringar netto redovisas mot uppskjutna skatteskulder endast om de kan betalas med ett nettobelopp. Uppskjuten skatt beräknas utifrån gällande skattesats på balansdagen. Effekter av förändringar i gällande skattesatser resultatförs i den period förändringen lagstadsats. Uppskjuten skattefordran redovisas som finansiell anläggningstillgång och uppskjuten skatteskuld som avsättning.

Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller andra framtida skattemässiga avdrag redovisas i den omfattning det är sannolikt att avdragen kan avräknas mot framtida skattemässiga överskott.

På grund av sambandet mellan redovisning och beskattning särredovisas inte den uppskjutna skatteskulden som är hänförlig till obeskattade reserver.

Ersättningar till anställda

Ersättningar till anställda avser alla former av ersättningar som företaget lämnar till de anställda. Kortfristiga ersättningar utgörs av bland annat löner och betald semester. Kortfristiga ersättningar redovisas som kostnad och en skuld då det finns en legal eller informell förpliktelse att betala ut en ersättning till följd av en tidigare händelse och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Bolaget redovisar samtliga pensionsplaner som avgiftsbestämda. Det innebär att premierna kostnadsförs löpande.

Nyckeltalsdefinitioner

Nettoomsättning

Rörelsens huvudintäkter, fakturerade kostnader, sidointäkter samt intäktskorrigeringar.

Resultat efter finansiella poster

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader men före bokslutsdispositioner och skatter.

Balansomslutning

Företagets samlade tillgångar.

Avkastning på totalt kap. (%)

Rörelseresultat i procent av balansomslutningen.

Uppskattningar och bedömningar

Upprättandet av bokslut och tillämpning av redovisningsprinciper, baseras ofta på ledningens bedömningar, uppskattningar och antaganden som anses vara rimliga vid den tidpunkt då bedömningen görs. Uppskattningar och bedömningar är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer, som under rådande omständigheter anses vara rimliga. Resultatet av dessa används för att bedöma de redovisade värdena på tillgångar och skulder, som inte annars framgår tydligt från andra källor. Det verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar. Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet.

Inga väsentliga källor till osäkerhet i uppskattningar och antaganden på balansdagen bedöms kunna innebära en betydande risk för en väsentlig justering av redovisade värden för tillgångar och skulder under nästa räkenskapsår.

RJA
A

Not 2 Rörelsens intäkter	2023	2022
Hysesintäkter		
Hyror bostäder	87 436 921	80 085 876
Hyror lokaler	8 950 961	8 107 299
Hyror garage/carport/p-plats	2 493 755	2 197 351
	98 881 637	90 390 526
Hysesbortfall		
Hysesbortfall bostäder	-698 057	-276 678
Hysesbortfall lokaler	-25 662	-3 017
Hysesbortfall garage/carport/p-plats	-102 505	-27 225
	-826 224	-306 920
Summa	98 055 414	90 083 606

Not 3 Övriga rörelseintäkter	2023	2022
Utförda extraarbeten och täppskötsel	559 573	399 278
Vinst vid försäljning av anläggningstillgångar	3 806 036	11 666 125
Lönebidrag	382 562	575 965
Övriga fakturerade kostnader	143 413	1 500
Erhållen försäkringsersättning	1 094 050	2 007 016
Ersättning för sjuklönekostnader	0	16 539
Erhållna statliga bidrag	1 412 775	0
Skattereduktion för förnybar el	18 000	18 000
	7 416 409	14 684 423

Not 4 Fastighetskostnader	2023	2022
Fastighetsskötsel	2 938 576	6 344 014
Reparationer	27 993 812	23 304 897
Taxebundna kostnader	15 271 371	14 714 983
Risikkostnader och övrigt	3 635 594	1 839 429
Fastighetsskatt/Fastighetsavgift	3 922 087	3 829 513
	53 761 440	50 032 836

Not 5 Leasingavtal

Årets leasingkostnader avseende leasingavtal, uppgår till 211 580 (234 919) kronor.

Framtida leasingavgifter, för icke uppsägningsbara leasingavtal, förfaller till betalning enligt följande:

	2023	2022
Inom ett år	115 160	215 016
Senare än ett år men inom fem år	0	15 600
	115 160	230 616

Not 6 Arvode till revisorer

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

R. K. A.

	2023	2022
PWC		
Revisionsuppdrag	211 175	184 427
avgår lekmannarevision EY	-37 050	-43 225
	174 125	141 202
EY		
Revisionsuppdrag, lekmannarevision	37 050	43 225
Not 7 Anställda och personalkostnader	2023	2022
Medelantalet anställda		
Kvinnor	4	4
Män	10	10
	14	14
Löner och andra ersättningar		
Styrelse och verkställande direktör	1 122 324	1 229 623
Övriga anställda	6 948 223	6 115 361
	8 070 547	7 344 984
Sociala kostnader		
Pensionskostnader för styrelse och verkställande direktör	338 295	360 850
Pensionskostnader för övriga anställda	624 355	747 864
Övriga sociala avgifter enligt lag och avtal	3 367 042	3 097 767
	4 329 692	4 206 481
Totala löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader	12 400 239	11 551 465
Not 8 Övriga rörelsekostnader	2023	2022
Förlust vid utrangering av komponenter	0	150 000
Not 9 Resultat från andelar i intresseföretag	2023	2022
Erhållna utdelningar HBV	2 000	2 000
Not 10 Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	2023	2022
Ränteintäkter från kundfordringar	61 113	28 177
Skattefria ränteintäkter	45 722	4 234
Ränteintäkter från bank	541 857	126 946
Övriga finansiella intäkter	41 502	32 008
	690 194	191 365
Not 11 Räntekostnader och liknande resultatposter	2023	2022
Räntekostnader till kreditinstitut	16 218 170	9 460 696
Borgensavgift till Sotenäs kommun	1 806 600	1 707 200
	18 024 770	11 167 896

R
A

Sotenäsbostäder AB
Org.nr 556431-6775

21 (26)

Not 12 Bokslutsdispositioner **2023** **2022**

Förändring av överavskrivningar **0** **-563 511**

Not 13 Aktuell och uppskjuten skatt **2023** **2022**

Skatt på årets resultat

Aktuell skatt	174 222	1 529 803
Förändring av uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	3 165 317	1 014 867
Totalt redovisad skatt	3 339 539	2 544 670

Avstämning av effektiv skatt **2023** **2022**

	Procent	Belopp	Procent	Belopp
Redovisat resultat före skatt		3 514 668		10 847 371
Skatt enligt gällande skattesats	20,60	724 022	20,60	2 234 558
Ej avdragsgilla kostnader	-1,13	39 728	-0,44	47 393
Ej skattepliktiga intäkter	0,39	-13 539	0,03	-4 992
Skillnad bokföringsmässig och skattemässig avskrivning byggnad	44,78	-1 573 873	8,60	-932 391
Återfört negativt räntenetto ej sk pliktigt	0,00	0	1,42	-154 474
Utvidgat reparationsavdrag	0,00	0	2,97	-321 680
Utrangering komponent	0,00	0	-0,28	30 900
Återläggning av gjorda vm i deklaration	-0,34	12 036	-5,49	595 819
Justering tax-23/-22	0,40	-13 942	-0,32	34 670
Negativt räntenetto ej avdragsgillt	-43,10	1 514 791	0,00	0
Återföring tidigare nedskrivning fastighet	14,65	-515 000	0,00	0
Redovisad effektiv skatt	-4,96	174 222	-14,10	1 529 803

Not 14 Byggnader och mark **2023-12-31** **2022-12-31**

Ingående anskaffningsvärden	944 071 064	953 162 968
Inköp	139 189 826	13 893 871
Försäljningar/utrangeringar	-1 870 035	-22 985 775
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 081 390 855	944 071 064

Ingående avskrivningar	-353 023 670	-352 161 379
Försäljningar/utrangeringar	2 250 651	13 543 577
Årets avskrivningar	-13 910 522	-14 405 868
Utgående ackumulerade avskrivningar	-364 683 541	-353 023 670

Ingående nedskrivningar	-2 500 000	-2 500 000
Återförda nedskrivningar	2 500 000	
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0	-2 500 000

Utgående redovisat värde	716 707 314	588 547 394
---------------------------------	--------------------	--------------------

Uppgifter om förvaltningsfastigheter

Redovisat värde	716 707 314	588 547 394
Verkligt värde	1 916 900 000	1 237 569 000

Not 15 Maskiner och andra tekniska anläggningar **2023-12-31** **2022-12-31**

Ingående anskaffningsvärden	1 001 622	207 827
Inköp	472 567	793 795
Försäljningar/utrangeringar	-14 898	
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 459 291	1 001 622

Ingående avskrivningar	-295 850	-207 827
Försäljningar/utrangeringar	14 898	
Årets avskrivningar	-135 280	-88 023
Utgående ackumulerade avskrivningar	-416 232	-295 850

Utgående redovisat värde	1 043 059	705 772
---------------------------------	------------------	----------------

Not 16 Inventarier, verktyg och installationer **2023-12-31** **2022-12-31**

Ingående anskaffningsvärden	11 178 153	8 976 643
Inköp	4 680 440	2 797 677
Försäljningar/utrangeringar	-1 214 369	-596 167
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	14 644 224	11 178 153

Ingående avskrivningar	-8 246 816	-8 248 180
Försäljningar/utrangeringar	1 029 395	596 167
Årets avskrivningar	-903 620	-594 803
Utgående ackumulerade avskrivningar	-8 121 041	-8 246 816

Utgående redovisat värde	6 523 183	2 931 337
---------------------------------	------------------	------------------

Not 17 Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärde	113 775 418	37 191 757
Under året nedlagda kostnader	7 248 489	90 477 532
Under året genomförda omklassificeringar	-108 262 418	-13 893 871
	12 761 489	113 775 418

Not 18 Specifikation andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag

Namn	Kapitalandel	Rösträttsandel	Antal andelar	Bokfört värde
Husbyggnadsvaror ek förening	0,3%	0,3%	4	40 000
				40 000

	Org.nr	Säte	Eget kapital	Resultat
Husbyggnadsvaror ek förening	702000-9226	Stockholm	80 065 000	971 000

R. K.
27

Not 19 Andra långfristiga fordringar	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	0	2 050 000
Avgående fordringar		-2 050 000
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	0	0
Utgående redovisat värde	0	0
Not 20 Varulager	2023-12-31	2022-12-31
Vitvaror och värmepumpar	335 703	0
Not 21 Övriga fordringar	2023-12-31	2022-12-31
Skattekonto	2 146 743	2 889 990
Övriga kortfristiga fordringar	10 000	11 140 420
	2 156 743	14 030 410
Not 22 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2023-12-31	2022-12-31
Upplupna lönebidrag	13 807	35 745
Förutbetalda kostnader	3 243 666	442 416
Upplupna intäkter avseende försäkringsersättning		265 603
	3 257 473	743 764
Not 23 Checkräkningskredit	2023-12-31	2022-12-31
Beviljat belopp på checkräkningskredit uppgår till	11 800 000	11 800 000
Utnyttjad kredit uppgår till	0	0
Not 24 Antal aktier och kvotvärde		
Namn	Antal aktier	Kvotvärde
Antal A-aktier	11 478	1 000
	11 478	
Not 25 Disposition av vinst eller förlust	2023-12-31	
Förslag till vinstdisposition		
Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel:		
balanserad vinst	105 000 705	
årets vinst	175 129	
	105 175 834	
disponeras så att		
i ny räkning överföres	105 175 834	
	105 175 834	

TK

Not 26 Obeskattade reserver	2023-12-31	2022-12-31
Akkumulerade överavskrivningar	597 175	597 175
Not 27 Uppskjuten skatteskuld	2023-12-31	2022-12-31
Belopp vid årets ingång	16 910 536	15 895 669
Årets avsättningar	3 165 317	1 014 867
Belopp vid årets utgång	20 075 853	16 910 536
Not 28 Långfristiga skulder	2023-12-31	2022-12-31
Förfaller inom ett år efter balansdagen		
Skulder till kreditinstitut	531 000 000	531 000 000
Förfaller senare än ett år men inom fem år efter balansdagen		
Skulder till kreditinstitut	40 000 000	40 000 000
	571 000 000	571 000 000

Not 29 Skulder till kreditinstitut samt swappar

Verkliga värden på derivatinstrument uppgick på balansdagen till följande belopp:

	2023-12-31	2022-12-31
Tecknade swappar	312 924 458	351 097 220
Kapitalbindningens löptid		
<1 år	531 000 000	531 000 000
1-2 år	40 000 000	0
2-3 år	0	40 000 000
3-4 år	0	0
4-5 år	0	0
Summa lån hos Kommuninvest	571 000 000	571 000 000

Kreditgivare	Slutdag	Fast ränta i %	2023-12-31	Över-/undervärde
SEB	2026-07-06	2,090	135 000 000	1 964 015
SEB	2027-09-13	2,380	80 000 000	243 545
SEB	2029-02-13	1,400	105 000 000	4 867 982
			320 000 000	7 075 542

Ytterligare information beträffande säkringsredovisningen återfinns i avsnittet användning av finansiella instrument i förvaltningsberättelsen. Uppkomna över-/undervärden på swapparna har ej bokförts i resultatet. Resultateffekt bokförs endast om swapen realiseras före slutdag. Bolaget har inte för avsikt att realisera ränteswapparna i förtid.

R K A

Not 30 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2023-12-31	2022-12-31
Upplupna löner	611 639	569 120
Upplupna semesterlöner	1 540 824	1 306 239
Beräknade upplupna sociala avgifter	676 302	589 237
Upplupna räntekostnader	2 344 833	3 364 453
Övriga upplupna kostnader	2 362 622	673 421
Förutbetalda hyror	8 065 787	3 151 570
Löneskatt	255 430	268 974
	15 857 437	9 923 014
Not 31 Eventualförpliktelser	2023-12-31	2022-12-31
Garantiförbindelse FASTIGO	146 043	138 291
Not 32 Ställda säkerheter	2023-12-31	2022-12-31
För skulder till kreditinstitut:		
Inga ställda säkerheter finns	0	0
Kommunal borgen uppgår till 582 800 000 (f. år 582 800 000). Borgensavgift betalas med 1 806 600 (f.å. 1 707 200).		
Not 33 Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	2023-12-31	2022-12-31
Avskrivningar	14 949 622	15 088 694
Återföring av nedskrivningar på byggnader och mark	-2 500 000	0
Vinst vid försäljning av anläggningstillgångar	-3 806 036	-11 666 125
Förlust vid utrangering av komponenter	0	150 000
	8 643 586	3 572 569

R R

Undertecknade försäkrar härmed att årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och god redovisningssed, att aktuella redovisningsnormer har tillämpats och att lämnade uppgifter stämmer med faktiska förhållanden.

Kungshamn den 7 mars 2024

João Escudeiro
Ordförande

Martin Eklund

Sebastian Andersson

Klaes Mattsson

Anders Henriksson

Pär Eriksson

Tomas Reuterberg
Verkställande direktör

Mikael Andersson

Revisorspåteckning

Min revisionsberättelse har lämnats den 7 mars 2024

Joachim André
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Sotenäsbostäder AB, org.nr 556431-6775

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Jag har utfört en revision av årsredovisningen för Sotenäsbostäder AB för år 2023.

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Sotenäsbostäder ABs finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för Sotenäsbostäder AB.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Jag är oberoende i förhållande till Sotenäsbostäder AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och återfinns på sidorna [A–B]. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Mitt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och jag gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med min revision av årsredovisningen är det mitt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar jag även den kunskap jag i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om jag, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är jag skyldig att rapportera detta. Jag har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

En ytterligare beskrivning av mitt ansvar för revisionen av årsredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver min revision av årsredovisningen har jag även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Sotenäsostäder AB för år 2023 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Jag tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Jag är oberoende i förhållande till Sotenäsostäder AB enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Mitt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed mitt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

A

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Mitt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed mitt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

En ytterligare beskrivning av mitt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Trollhättan den 7 mars 2024

Joachim André
Auktoriserad revisor

Tumlaren®

bad & rehabilitering

Årsredovisning 2023

(2023-01-01 – 202312-31)

Sotenäs RehabCenter AB

Dinglevägen 59 • 456 43 Väjern • Tfn 0523-799 50 •

E-post: info@tumlaren.com • <http://www.tumlaren.com>

Styrelsen och verkställande direktören för Sotenäs Rehabcenter AB avger härmed följande årsredovisning.

Innehåll	Sida
Förvaltningsberättelse	4
Sammanfattning	8
Resultaträkning	11
Balansräkning	12
Kassaflödesrapport	14
Noter	15
Namnunderskrifter	19

Alla belopp redovisas, om inte annat anges, i svenska kronor (SEK).

Förvaltningsberättelse för trettionde verksamhetsåret på Tumlaren

Styrelsen och verkställande direktören för Sotenäs Rehabcenter AB avger härmed följande årsredovisning:

Inledning

Verksamhet och ägarförhållanden

Sotenäs RehabCenter AB driver bad & rehabiliteringsanläggning i Väjern, Kungshamn
Sotenäs Rehabcenter AB är ett helägt bolag till Sotenäs Kommun.

I samband med invigningen 1993-01-16 döptes anläggningen till:

Målsättning

Basverksamheten i Tumlaren skall bygga på en helhetssyn kring friskvård och därmed bidra till att våra besökare blir friskare och mår bättre.

- * att skapa förutsättningar för våra besökare till olika former av bad- och friskvårdsaktiviteter,
- * att ge företag och organisationer möjligheter till förebyggande rehabiliteringsåtgärder,
- * att ge rehab-aktörer och organisationer möjligheter att bredda sin verksamhet med motion i form av vattenträning, landträning & styrketräning i kombination med utbildningsverksamhet.
- * att skapa möjligheter till platser för arbetsträning i en trivsamt miljö och positiv anda.

Styrelse

Styrelsen har under året bestått av:

Ordinarie

Ersättare

Ordförande Gerardo Alas, **Sotenäs Kommun** Marianne Olsson, **Sotenäs Kommun**
Gunnel Berlin, **Sotenäs Kommun** Thomas Jacobsson, **Sotenäs Kommun**
Susanne Bergholtz, **Sotenäs Kommun** Christer Weiss, **Sotenäs Kommun**
Camilla Jansson, **Sotenäs Kommun** Göran Hahne, **Sotenäs Kommun**
Vice ordf Maria Lorentzon, **Sotenäs Kommun** Maria Herdebrandt, **Sotenäs Kommun**

Adjungerade

Patrik Rasmussen, *Vd*

Jan-Åke Rödström, *Personalrepr*

Monika Liljestrand, *Sekreterare*

Revisor

Bjarne Fredriksson, **Ernst & Young AB**

Suppleant

Kristina Baaz, **Ernst & Young AB**

Lekmannarevisor

Håkan Axelsson, **Sotenäs Kommun**

Elving Claesson, **Sotenäs Kommun**

Personal

Personalens grundbemanning består av 11,60 tjänster fördelat på 9 kvinnor och 6 män.

Vi har under året använt extra personal i rehabiliterings- och friskvårdsverksamheten, massage, simundervisning, vattengymnastik och som semestervikarier.

Bad-, simskole- och caféverksamhet

År 2018 renoverades anläggningen. Bassängen fick ett nytt ytskikt och det installerades ny ventilation, nya värmepumpar, ny vattenrening, drunkningslarm, omklädningsrummen renoverades, gym, personalutrymmen och café byggdes ut, viss handikappanpassning gjordes, solpaneler installerades, parkeringsplatserna utökades samt ett nytt utegym .
Budget för renoveringen var 25 miljoner kr och det blev också slutsumman.

Under pandemin 2020-2022 påverkades anläggningen negativt och badhuset var stängt under en period. Detta gjorde att intäkterna i stort sett uteblev. När anläggningen åter öppnades i mitten av februari 2022, märkte vi att kunderna inte kom tillbaka i den omfattning som vi hade hoppats på. Under 2023 har kunderna återkommit i viss mån men inte som vi önskat.
Vi uppskattar bortfallet till ca 15% av den kundkrets som vi hade innan pandemin.

Sedan starten 1993 har antalet besökare varierat under åren.
För 2023 hade vi som mål att nå 90 000 st besökare. Totala antalet besök uppgick till 93 000 st. Även för sommarperioden juni -augusti var besökstalen högre än föregående år och uppgick till 23 110 st. Sommaren 2023 var vädermässigt en sk "normalsommar ". Juni var kall och regnig, juli och augusti var något varmare igen.

Simskoleverksamheten är en populär verksamhet som omfattar många grupper med olika kunskapsnivåer och täcker alla åldrar.
Vi erbjuder babysim, privat-lektioner, simundervisning och crawlkurser för både barn och vuxna.
Sommar-simskolan är en viktig del av vår verksamhet. Många av deltagarna är sommarboende i kommunen men det kommer även barn från grannkommunerna.

Under 2023 upphörde vårt samarbete med SLS (Svenska Livräddningssällskapet) där vi de senaste åren fått bidrag för att driva gratis simskola för att främja sim-kunnigheten i landet. Vår simskolepersonal undervisar även kommunens och närliggande kommuners skolbarn i HLR (Hjärt- och lungräddning) och simundervisning.

Fr 2021 ändrades skolavtalet som funnits sedan starten av Tumlaren och skolan köper inte skolbadstjänster i samma omfattning som tidigare. Under hösten 2023 har skolbarnen i Sotenäs kommun inte besökt simhallen pga skolförvaltningens besparingar vad gäller busstransporter.

Vi har även haft "familjebad" på fredagar som varit välbesökt.
Badet är vår kärnverksamhet. Vi kommer att försöka utveckla badet och tillhörande verksamheter.

Vårt café är en viktig del av Tumlarens verksamhet eftersom det här ges möjlighet till avkoppling och att fika, efter bad och träning. Tumlaren fungerar också som mötesplats för kommunens invånare och vi erbjuder dagstidning och fritt wi-fi samt en massage-fåtölj.

Friskvårds- och rehabiliteringsverksamhet

Varmvattengymnastik.

Vattengymnastik i varma bassängen är en av våra populäraste aktiviteter. Under 2023 har det erbjudits ca 20 pass per vecka, ledda av våra duktiga ledare. Avtalet med Hälso- och sjukvårdsnämnderna i Norra Bohuslän som köpte varmvattenträning för 200 000 kr per år, avslutades 2020.

På Tumlaren finns en sjukgymnast, Mattias Roos och en ortopedtekniker Christer Johansson. Dessa två är egenföretagare som valt att förlägga del av sin verksamhet här. Under sommar och hösten har vi även haft en naprapat, Jan Royson.

Aktivitetsspass

Här ser vi tydligt att det finns en potential att öka besöken. Vi hoppas kunna utveckla friskvården genom att erbjuda varierande och nya aktivitetsspass. Fortgjort-konceptet med virtuella pass, nyheter och utbildning ger oss möjlighet till detta. Vi erbjuder även alla kunder som har allaktivitet årsabonnemang, "fortgjort" -hemträningsprogram.

Massage och behandlingsverksamhet

På övervåningen finns en lokal som används till "mjukare" aktiviteter såsom Yoga, Core, Pilates, TRX m m. Där finns även 2 behandlingsrum. Under 2023 har vi haft en massageterapeut samt våra ordinarie massörer för att öka bokning och försäljning av massagebehandlingar. Vi ser att detta har gett resultat och vi kommer att arbeta vidare under 2024 för att öka försäljning av massagebehandlingar. Våra kunder kan boka behandlingar på Tumlaren via web-tjänsten "Boka direkt".

Gym

Styrketräningssinstruktör finns att tillgå mån-fre mellan kl 8-12. Vi erbjuder from 2019 nyckelkorts-gym. Detta innebär att våra kunder kan träna utanför våra ordinarie öppettider. Vi har även ett utegym på baksidan av byggnaden. Vi ser framemot att utveckla denna verksamhet under 2024.

I maj 2022 bytte vi inpasseringssystem till BRP Systems AB. Med det nya systemet redovisas våra "10-kort" som en kundfordran i balansräkningen. Vilket innebär att när kunden använder sina klipp så redovisas det i resultatet löpande. De klipp som inte utnyttjas, ligger kvar 1 år. Tidigare bokades alla klippkort direkt i resultatet. Vi kommer att fortsätta med att få detta system mer anpassat till vår verksamhet.

Övriga arrangemang

Övriga arrangemang som bör nämnas är skollovsbad och aktiviteter med bl a rutschbana barnkalas, familjebad, badtunna och tema-aktiviteter såsom jul-bad, simtävlingar och Vasaloppsspinning.

Under sommaren fortsatte vår Outdoor verksamhet för åttonde året med cykling, mountainbike, löpning och yoga. Detta är populära aktiviteter där vi samarbetat med Ramsviks camping. Vi har även haft cyklar för uthyrning i samarbete med Cykelpoolen.

Vår badtunna på utsidan är numera inkopplad på befintlig reningsanläggning och alltid uppvärmd. Uthyrning av bastu och badtunna är populärt. Här har vi även ett samarbete med "Värdskap i väst".

Omställningsstöd

Under pandemin 2020-2021 var anläggningen i stort sett stängd. Vi hade inga intäkter.

Regeringen öppnade då för möjlighet, för företag som drabbats hårt av pandemin, att söka stöd för fasta kostnader såsom tex försäkringar, el, serviceavtal m m.

Stöden söktes månadsvis och tillsammans med Revisors rapport från EY till varje ansökan.

Företaget fick en förfrågan från Skatteverket, som har beviljat detta stöd, om företaget var berättigad till detta stöd eftersom bolaget erhåller ett årligt driftsbidrag från Sotenäs Kommun.

Skatteverket beslutade att företaget skulle återbetala det tilldelade bidraget om 2 090 000 kr.

Bidraget återbetalades i juni 2023.

Sammanfattning

Tummlaren är en modern friskvårdsanläggning med ett verksamhetsinnehåll **unik** för Västsverige, med möjlighet till bad, friskvård, rehabilitering, simskola och café.

Totalt inom alla verksamhetsområden har antalet besök under 2023 uppgått till 93 000 besök, vilket är en ökning med 18 782 besök jämfört med 2022, detta främst beroende på att verksamheten börjar återgå till normalläge efter åren med pandemi.

Under 2019 installerades solenergi. Solenergin har bidragit till att den totala köpta el-förbrukningen har minskat med ca 15%.

Målet är att Tummlaren ska minska sina el-kostnader genom solenergin och att detta är en del i det aktiva miljöarbete som bedrivs i Sotenäs Kommun.

Under 2023 startade diskussionen ang Tummlarens organisationsform. Frågan var om Sotenäs Kommun skulle fortsätta att årligen tillskjuta driftstöd. Kommundirektören lade fram ett förslag att Tummlaren istället för att vara ett aktiebolag skulle bli en förvaltning under Sotenäs kommun.

Beslut togs den 13 december 2023 att Sotenäs RehabCenter ska bli en förvaltning under Sotenäs Kommun.

Som framgår av ovanstående berättelse och nedanstående resultaträkning har verksamheten i bolaget under 2023 (före ägartillskott) gått med ett underskott på 4 746 kr.

Sotenäs kommun ska enligt gällande ägardirektiv tillskjuta ett belopp om 3 030 000 kr, samt främst med anledning av återbetalningen av 2 mkr till Skatteverket även tillskjuta ytterligare 2 449 000 kr för att täcka 2022 års förlust om 2 449 352 kr, vilket innebär att bolaget visar en vinst efter ägartillskott med 732 518 kr.

Resultatutfallet 2023 är sämre än budgeterat resultat. Det ytterligare tillskottet om 2449 000 innebar att vinsten 2023 förväntades motsvara förlusten 2022.

Det är viktigt för vår verksamhet att vi håller ett brett verksamhetsutbud och att vi ständigt följer med i utvecklingen och utvecklar nya aktiviteter och tjänster.

Slutligen ser vi framemot år 2024, då anläggningen firar 31 år samt att vi kan välkomna gamla och nya kunder till Tummlaren.

Flerårsöversikt	2023	2022	2021	2020	2019
Nettoomsättning (tkr)	7 825	7 157	3 831	5 558	7 909
Resultat efter finansiella poster (tkr)	732	-2 449	0	0	0
Rörelsemarginal (%)	neg	neg	neg	neg	neg
Balansomslutning	33 214	34 128	34 353	33 622	36 004
Soliditet (%)	13,1	10,6	17,6	18,0	16,8
Medelantalet anställda	15	15	15	15	14

Förändringar i eget kapital

	Aktiekapital	Uppskriv.- fond	Reserv- fond	Balanserat resultat	Årets resultat
Belopp vid årets ingång	6 050 000	1 775	453	4 795	-2 449 352
Disposition enligt beslut av årets årsstämma:				-2 449 352	2 449 352
Årets resultat					732 518
Belopp vid årets utgång	6 050 000	1 775	453	-2 444 557	732 518

Förslag till resultatdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel

Balanserad vinst	-2 444 557
Årets resultat	732 518
	<hr/>
	-1 712 039

Styrelsen föreslår att balanserad förlust, -1 712 039 kronor, överföres i ny räkning.

Bolagets resultat och ställning per den 31 december 2023 framgår av efterföljande resultat- och balansräkningar samt till dessa hörande tilläggsupplysningar.

Resultaträkning

	Not	2023-01-01	2022-01-01-
	1	-2023-12-31	2022-12-31
<i>Rörelseintäkter, lagerförändringar m.m.</i>			
Nettoomsättning		7 825 302	7 157 448
Övriga rörelseintäkter	2	758 031	739 575
Summa rörelseintäkter, lagerförändringar m.m.		8 583 333	7 897 023
<i>Rörelsekostnader</i>			
Handelsvaror		-757 363	-601 289
Övriga externa kostnader		-3 195 430	-2 725 163
Personalkostnader	3	-7 662 407	-6 535 208
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar		-1 240 103	-1 243 833
Övriga rörelsekostnader	4	0	-2 090 000
Summa rörelsekostnader		-12 855 303	-13 195 493
Rörelseresultat		-4 271 970	-5 298 470
<i>Finansiella poster</i>			
Tillskott från ägare	5	5 479 000	3 010 000
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		12 165	699
Räntekostnader och liknande resultatposter	6	-486 677	-161 581
Summa finansiella poster		5 004 488	2 849 118
Resultat efter finansiella poster		732 518	-2 449 352
Resultat före skatt			-2 449 352
Årets resultat		0	-2 449 352

Balansräkning

	Not	2023-12-31	2022-12-31
<hr/>			
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader och mark	7	22 705 190	22 962 439
Inventarier, verktyg och installationer	8	1 568 558	2 511 422
Summa materiella anläggningstillgångar		24 273 748	25 473 861
Summa anläggningstillgångar		24 273 748	25 473 861
Omsättningstillgångar			
<i>Varulager m.m.</i>			
Färdiga varor och handelsvaror		48 235	56 711
		48 235	56 711
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		124 069	195 339
Fordringar tillskott från ägare		757 500	3 010 000
Övriga fordringar		730 494	804 975
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		164 493	192 541
		1 776 556	4 202 855
<i>Kassa och bank</i>			
Kassa och bank		7 115 789	4 394 888
Summa omsättningstillgångar		8 940 580	8 654 454
SUMMA TILLGÅNGAR		33 214 328	34 128 315

Balansräkning

	Not	2023-12-31	2022-12-31
	1		
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital (60 500 aktier)		6 050 000	6 050 000
Uppskrivningsfond		1 775	1 775
Reservfond		453	453
		6 052 228	6 052 228
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserat resultat		-2 444 557	4 795
Årets resultat		732 518	-2 449 352
		-1 712 039	-2 444 557
Summa eget kapital		4 340 189	3 607 671
Avsättningar			
Övriga avsättningar		0	2 090 000
Summa avsättningar		0	2 090 000
Långfristiga skulder			
	9		
Övriga skulder till kreditinstitut		18 000 000	18 000 000
Övriga skulder		48 750	52 500
Summa långfristiga skulder		18 048 750	18 052 500
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	9	7 000 000	7 000 000
Förskott från kunder		968 303	542 776
Leverantörsskulder		398 398	231 093
Övriga skulder		329 221	242 799
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		2 129 467	2 361 476
Summa kortfristiga skulder		10 825 389	10 378 144
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		33 214 328	34 128 315

Kassaflödesanalys

	Not	2023-12-31	2022-12-31
<i>Den löpande verksamheten</i>			
Resultat efter finansiella poster		732 518	-2 449 352
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet		1 240 103	3 333 833
Betald inkomstskatt		0	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		1 972 621	884 481
Förändringar i rörelsekapital			
Ökning(-)/Minskning(+) av varulager		8 476	885
Ökning(-)/Minskning(+) av rörelsefordringar		2 426 299	-469 959
Ökning(+)/Minskning(-) av rörelseskulder		447 245	125 138
Kassaflöde från den löpande verksamheten		4 854 641	540 545
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-39 990	-220 499
Avyttring av materiella anläggningstillgångar		0	0
Förvärv av finansiella tillgångar		0	0
Avyttring av finansiella tillgångar		0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-39 990	-220 499
Finansieringsverksamheten			
Upptagna lån		0	0
Amortering av skuld		-2 093 750	-3 750
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-2 093 750	-3 750
Årets kassaflöde		2 720 901	316 296
Likvida medel vid årets början		4 394 888	4 078 592
Likvida medel vid årets slut		7 115 789	4 394 888

Noter

Not 1. Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1, Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Intäktsredovisning

Intäkten redovisas till verkligt värde av vad företaget fått eller kommer att få. Det innebär att företaget redovisar intäkten till nominellt värde (fakturabelopp) om företaget får ersättning i likvida medel direkt vid leveransen. Avdrag görs för lämnade rabatter.

Vid försäljning av varor redovisas normalt inkomsten som intäkt när de väsentliga förmåner och risker som är förknippade med ägandet av varan har överförts från företaget till köparen.

Offentliga bidrag

I de fall ingen framtida prestation för att erhålla bidragen krävs, intäktsför företaget offentliga bidrag då villkoren för att erhålla bidragen är uppfyllda. Offentliga bidrag värderas till det verkliga värdet av vad företaget har erhållit eller kommer att erhålla.

Låneutgifter

De låneutgifter som uppkommer då företaget lånar kapital kostnadsförs i resultaträkningen i den period de uppstår.

Leasingavtal

Företaget redovisar samtliga leasingavtal, såväl finansiella som operationella, som operationella leasingavtal. Operationella leasingavtal redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden.

Ersättningar till anställda

Ersättningar till anställda avser alla former av ersättningar som företaget lämnar till de anställda. Kortfristiga ersättningar utgörs av bland annat löner, betald semester, betald frånvaro ersättning efter avslutad anställning (pension). Kortfristiga ersättningar redovisas som skuld då det finns en legal eller informell förpliktelse att betala ut en ersättning till följd av en händelse och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

Skatt

Total skatt utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Skatter redovisas i resultaträkningen, utom då underliggande transaktioner redovisas direkt mot eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i eget kapital.

Aktuell skatt

Aktuell skatt avser inkomstskatt för innevarande räkenskapsår samt den del av tidigare räkenskapsårs inkomstskatt som ännu inte redovisats. Aktuell skatt beräknas utifrån den skattesats som gäller per balansdagen.

Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt är inkomstsskatt som avser framtida räkenskapsår till följd av tidigare händelser. Redovisning sker enligt balansräkningsmetoden. Enligt denna redovisas uppskjutna skatteskulder och uppskjutna skattefordringar på temporära skillnader som uppstår mellan bokförda respektive skattemässiga värden för tillgångar och skulder samt för övriga skattemässiga avdrag och underskott.

Uppskjutna skattefordringar nettoredovisas mot uppskjutna skatteskulder endast om de kan betalas med ett nettobelopp. Uppskjuten skatt beräknas utifrån beslutad skattesats på balansdagen. Effekter av förändringar i gällande skattesatser resultatförs i den period förändringen lagstads. Uppskjutna skattefordringar reduceras till den del det inte är sannolikt att den underliggande skattefordran kommer kunna realiseras inom en överskådlig framtid. Uppskjuten skattefordran redovisas som finansiell anläggningstillgång och uppskjuten skatteskuld som avsättning.

Anläggningstillgångar

Materiella och immateriella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

Materiella anläggningstillgångar har delats upp på betydande komponenter när komponenterna har väsentligt olika ekonomiska livslängder.

Avskrivningsbart belopp utgörs av anskaffningsvärdet minskat med ett beräknat restvärde om detta är väsentligt. Avskrivning sker linjärt över den förväntade nyttjandeperioden.

Materiella anläggningstillgångar

Livslängd, år

Byggnadskomponenter	10-33
Markanläggning	33
Maskiner och andra tekniska anläggningar	10
Inventarier, verktyg och installationer	4-10

Varulager

Varulagret har värderats till det lägsta av dess anskaffningsvärde och dess nettoförsäljningsvärde på balansdagen. Med nettoförsäljningsvärdet avses varornas beräknade försäljningspris minskat med försäljningskostnader. Den valda värderingsmetoden innebär att eventuell inkurans i varulagret har beaktats.

Kassa , bank

I saldot ingår även belopp på bankkonto som ingår i ett så kallat koncernkonto kopplat till ägaren Sotenäs Kommun.

Kassaflödesanalys

Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet avser avskrivningar samt avsättningar.

Nyckeltalsdefinitioner

Nettoomsättning

Rörelsens huvudintäkter, fakturerade kostnader, sidointäkter samt intäktskorrigeringar.

Resultat efter finansiella poster

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader, men före bokslutsdispositioner och skatt.

Soliditet (%)

Justerat eget kapital (eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt) i procent av balansomslutningen.

Rörelsemarginal (%)

Rörelseresultat i procent av omsättningen.

Not 2. Övriga rörelseintäkter	2023	2022
Lönebidrag	697 584	507 386
Bidrag korttidsarbete		
Bidrag omställningsbidrag		
Bidrag sjuklönekostnader	7 138	45 583
Övrigt	53 309	186 606
	758 031	739 575

Not 3. Anställda och personalkostnader	2023	2022
<i>Medelantalet anställda</i>		
Kvinnor	9	9
Män	6	6
	15	15
<i>Löner, pensioner och sociala avgifter</i>		
Löner och andra ersättningar	5 651 953	4 783 607
Sociala kostnader och pensionskostnader (varav pensionskostnader)	2 143 813 (367 267)	1 763 173 (268 987)
	7 795 766	6 546 780

<i>Könsfördelning bland ledande befattningshavare</i>	2023-12-31	2022-12-31
Andel kvinnor i styrelsen	80%	20%
Andel män i styrelsen	20%	80%
Andel kvinnor bland övriga ledande befattningshavare	67%	67%
Andel män bland övriga ledande befattningshavare	33%	33%

Not 4. Övriga kostnader

En avsättning om 2 090 000 kr har skett 2022, med anledning av den fråga Skatteverket ställt till bolaget avseende de under 2021 intäktsförda Omställningsstöden. Se vidare avsnitt Omställningsstöd i förvaltningsberättelsen. Beloppet har under 2023 betalats till Skatteverket.

Not 5. Tillskott från ägare.

Enligt gällande avtal mellan Sotenäs kommun som ägare och bolaget, tillskjuter kommunen ett årligt driftsbidrag för täckande av bolagets kostnader avseende bolagets kommunala uppdrag. Under 2023 har ett extra tillskott erhållits om 2 449 000 kr pga den förlust bolaget redovisade 2022, vilket till största delen avsåg återbetalning av omställningsstöd till Skatteverket enl not 4.

Not 6. Räntekostnader och liknande resultatposter	2023	2022
Övriga räntekostnader	486 677	161 581

Not 7. Byggnader och mark

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	34 157 865	34 041 865
Årets anskaffningar	0	116 000
Årets utrangeringar	0	0
Omklassificeringar	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	34 157 865	34 157 865
Ingående avskrivningar	-11 645 061	-10 837 449
Årets avskrivningar	-807 614	-807 612
Årets utrangeringar	0	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-12 452 675	-11 645 061
Ingående uppskrivningar	1 000 000	1 000 000
Utgående ackumulerade uppskrivningar	1 000 000	1 000 000
Utgående redovisat värde	22 705 190	23 512 804

Not 8. Inventarier, verktyg och installationer

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	7 534 036	7 429 537
Försäljning/utrangering	0	0
Årets anskaffningar	39 990	104 499
Omklassificeringar		
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	7 574 026	7 534 036
Ingående avskrivningar	-5 572 979	-5 136 758
Utrangering	0	0
Årets avskrivningar	-432 489	-436 221
Utgående ackumulerade avskrivningar	-6 005 468	-5 572 979
Utgående redovisat värde	1 568 558	1 961 057

I samband med översyn av anläggningsregistret har bolaget noterat att avskrivningar på vissa byggnadsinventarier reducerat bokfört värde på Byggnad under några år. Beloppet 550 365 har omklassificerats till att reducera bokfört värde på inventarier för 2023, varför även jämförelsetal 2022 anpassats i årets redovisning i både not 7 och not 8.

Not 9. Långfristiga skulder

	2023-12-31	2022-12-31
Förfaller senare än ett år men inom fem år efter balansdagen		
Skulder till kreditinstitut	18 000 000	18 000 000
Övriga skulder	15 000	15 000
	18 015 000	18 015 000
Förfaller senare än fem år efter balansdagen		
Skulder till kreditinstitut	0	0
Övriga skulder	33 750	37 500
	33 750	37 500

Bland skulder till kreditinstitut ingår 25 000 000 kr lånade genom Kommuninvest, med kommunal borgen som säkerhet. Skulden är uppdelad på fyra lån som omsätts med ungefär en fjärdedel per år. Ingen amorteringsplan föreligger. Lånen förväntas i praktiken bli ersatta av ett nytt lån, justerat med en viss amortering, som ryms inom bolagets likviditet.

	2023	2022
Not 10. STÄLLDA SÄKERHETER OCH EVENTUALFÖRPLIKTELSER	Inga	Inga

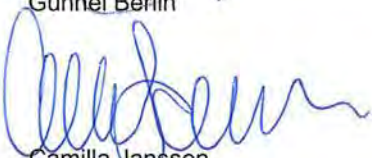

GA

Not 11. Väsentliga händelser efter balansdagen.

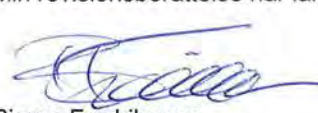
Verksamheten har fortsatt den positiva utvecklingen som noterades under hösten.

Sotenäs 20240307

Gerardo Alas
Ordförande

Gunnel Berlin
Maria Lorentzon
Susanne Bergholtz
Camilla Jansson
Patrik Rasmussen
Verkställande direktör

Min revisionsberättelse har lämnats ^{14/3} - 2024

Bjarne Fredriksson
Auktoriserad Revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Sotenäs RehabCenter AB, org.nr 556249-4301

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Jag har utfört en revision av årsredovisningen för Sotenäs RehabCenter AB för räkenskapsåret 2023-01-01 - 2023-12-31.

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Sotenäs RehabCenter ABs finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Jag är oberoende i förhållande till Sotenäs RehabCenter AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver min revision av årsredovisningen har jag även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av Sotenäs RehabCenter AB för räkenskapsåret 2023-01-01 - 2023-12-31 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Jag tillstyrker att bolagsstämman behandlar förlusten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Jag är oberoende i förhållande till Sotenäs RehabCenter AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Mitt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed mitt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Mitt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed mitt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på min professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att jag fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Jag går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för mitt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för mitt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har jag granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Uddevalla den 14/3 2024

Bjarne Fredriksson
Auktoriserad revisor

ÅRSREDOVISNING

för

Regional Avfallsanläggning i Mellersta Bohuslän AB

Org.nr. 556211-9007

Styrelsen och verkställande direktören får härmed avlämna årsredovisning för räkenskapsåret 2023-01-01 - 2023-12-31

Innehåll	Sida
- förvaltningsberättelse	1
- resultaträkning	7
- balansräkning	8
- kassaflödesanalys	10
- noter	11
- underskrifter	20

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelsen och verkställande direktören för Regional Avfallsanläggning i Mellersta Bohuslän AB (Rambo) avger följande årsredovisning för räkenskapsåret 2023. Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK. Om inget annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tkr.

Föremålet för bolagets verksamhet

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att insamla, omhänderta, transportera och behandla avfall samt att driva annan därmed sammanhängande verksamhet såsom återvinnings- och miljötjänster. Bolaget har också till föremål för sin verksamhet att producera och försälja energi från förnyelsebara och miljövänliga energikällor med anknytning till bolagets verksamhet. Bolaget är skyldigt att utföra de uppdrag som bolaget tilldelas av sin ägare. Verksamheten ska bedrivas åt ägaren/i ägarens ställe.

Verksamheten och det kommunala syftet

Bolagets syfte är att med iakttagande av kommunal likställighets- och självkostnadsprincip ombesörja miljöriktig avfallshantering och att tillhandahålla återvinnings- och miljötjänster i första hand för att ombesörja angelägenheter som i dess avseenden kan åligga Lysekils, Sotenäs, Tanums och Munkedals kommuner enligt miljöbalken och annan lagstiftning.

Rambo erbjuder sina ägarkommuner och dess invånare miljöriktig avfallshantering och en nära och effektiv infrastruktur. På avfallsanläggningarna tillhandahålls enklare sortering och behandlingsanordningar. EU:s beslutade avfallshierarki utgör utgångspunkten i miljöarbetet och bolaget drivs enligt affärsmässiga och långsiktigt hållbara principer. Bolaget ansvarar också för framtagande av underlag till respektive ägares kommunfullmäktige gällande beslut om renhållningsordning och renhållningstaxa.

Under året har följande ärenden lämnats till bolagets ägarkommuners kommunfullmäktige för beslut

- Renhållningstaxa för samtliga ägarkommuner
- Fastställande av borgensram för lån upptagna av Rambo, Tanums kommun

Flerårsjämförelse*

Beloppen i Flerårsjämförelse visas i SEK

	2023	2022	2021	2020	2019
Nettoomsättning	225 323	203 457	188 495	173 969	167 320
Res. efter finansiella poster	15 033	8 944	9 883	6 260	2 808
Res. i % av nettoomsättningen	6,6	4,4	5,2	3,6	1,7
Balansomslutning	234 922	189 430	182 322	169 205	179 836
Soliditet (%)	50	56	55	54	48
Avkastning på eget kapital (%)	13,36	8,65	10,33	7,02	3,27
Avkastning på totalt kapital (%)	7,51	4,95	5,76	3,78	1,85
Kassalikviditet (%)	125,65	143,72	154,72	170,44	147,16
Medelantalet anställda	102	97	95	92	74
Justerat eget kapital	118 323	106 686	99 903	91 432	86 654

*Definitioner av nyckeltal, se noter

Ägarförhållanden

Regional Avfallsanläggning i Mellersta Bohuslän AB (org. nr 556211-9007) är ett aktiebolag som bildades 1981 och ägs av Lysekil, Sotenäs, Tanum och Munkedals kommuner.

Fördelning av aktiekapital

	Aktiekapital, kr	Andel i %	Antal aktier
Lysekils kommun	637 500	25	1275
Sotenäs kommun	637 500	25	1275
Tanums kommun	637 500	25	1275
Munkedals kommun	637 500	25	1275

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Verksamhetsåret har präglats av intensivt arbete med att förbereda och anpassa verksamheten enligt bestämmelserna i den nya förpackningsförordningen (2022:1274) om producentansvar för förpackningar. Den 1 januari 2024 övergår insamlingsansvaret för förpackningsavfall från hushåll och från verksamheter som är samlokaliserade med hushåll (som anmält detta) till kommunerna. Den 1 januari 2027 ska alla kommuner ha infört fastighetsnära insamling, som regel.

Under året har vi arbetat med förberedelser inför övertagandet av befintliga återvinningsstationer (ÅVS) från 1 januari 2024. Det pilotprojekt som påbörjades senhösten 2022 med syfte att effektivisera tömningarna genom att mäta fyllnadsgraden i behållarna har avslutats och utvärderats. Projektet har varit framgångsrikt och under första kvartalet 2024 kommer alla behållare att utrustas med nivågivare.

Under året infördes ett nytt insamlingssystem i Sotenäs kommun med fastighetsnära insamling av förpackningar, där framkomligheten tillåter, samt matavfallinsamling för övriga villahushåll. Systemet införs som en ökad service, men också för att uppfylla de lagkrav som nyligen kommit kring fastighetsnära insamling av förpackningar och matavfall. Nya 4-facks fordon levererades under hösten och nya körlistor började gälla vid implementeringen. Förberedelserna inför att införa samma system i Tanum fortgår. Inventeringen har pågått under hela året och cirka 60% av privathushållen beräknas kunna få hemsortering i fyrfackskärl.

Passersystemet till våra återvinningscentraler (ÅVC) gick i skarpt läge den 1 januari 2023. Det har fungerat bra och har haft en effekt av att öka mängderna avfall som besökarna kommer med vid varje enskilt besöksstillfälle. Utanför samtliga ÅVC har det anlagts en ÅVS för att privatpersonsbesökare som endast vill avyttra förpackningsmaterial skall kunna göra detta utan att nyttja sina fria besök på ÅVC.

Från 1 januari 2023 blev bygg- och rivningsavfall från hushåll ett kommunalt ansvar. Privatpersoner kan inom ramen för sina fria besök lämna bygg- och rivningsavfall kostnadsfritt till ÅVC och verksamheter behöver använda företagskort för att lämna bygg- och rivningsavfall. Ett pilotprojekt har införts på Hästeskedes ÅVC med ett "GE och TA" konceptet. Syftet är att besökare på ÅVC skall kunna lämna sitt bygg- och rivavfall till återbruk i ett "GE" rum. Vår personal gör bedömning om materialet är återbrukbart och kan flyttas över i ett "TA" rum där privatperson som besöker ÅVC fritt kan ta med sig det återbrukade materialet inom ramen för sina fria besök. Även återbruk bygg och riv på Siviks avfallsanläggning har startats upp i samverkan med Framsikten (Arbetslivsförvaltningen Lysekils kommun).

För Rambo som helhet syns en minskning i mängden inkommande avfall. 55 000 ton togs emot på våra avfallsanläggningar under 2023. Detta ses som ett naturligt resultat av den rådande lågkonjunkturen.

Under 2023 ändrades arbetsrutinerna avseende vägning av förpackningar som nu sker på ett mer korrekt vis inför att ersättning kommer att erhållas baserat på vikter. Detta gör att en viss differens finns mot trender tidigare år. Införandet av fastighetsnära insamling i Sotenäs kommun har också medfört en förändring i utsorteringen då kunder i sina fyrfackskärl sorterar ut mer förpackningar. Likaså har matavfallsinsamling införts i Sotenäs kommun, vilket väntas ge en stor förändring av mängden restavfall från villahushållen som går till förbränning. I Sotenäs kommun har det under årets sista månader, efter att införandet av fastighetsnära insamling samlats in 42 ton matavfall och 36 ton förpackningar i fyrfackskärlen, under året har restavfallet som går till förbränning minskat med 253 ton.

Regional Avfallsanläggning i Mellersta Bohuslän AB

Org.nr. 556211-9007

I Lysekils kommun har vi samlat in ett ton fler förpackningar mot föregående år men däremot har matavfall till rötning minskat med 66 ton och restavfallet har minskat med 19 ton, restavfallet är det avfall som samlas in vid hushållet.

I Tanums kommun har restavfallet minskat med 116 ton och matavfall till rötning ökat med 50 ton jämfört med föregående år. Ökningen av matavfall till rötning beror på att 265 fler hushåll har valt att sortera ut sitt matavfall till insamling.

I Munkedals kommun har vi samlat in 33 ton färre förpackningar mot föregående år och matavfall till rötning har minskat med 32 ton samt restavfallet har minskat med 25 ton.

Sammantaget har restavfallet som hämtas i anslutning till hushållen i ägarkommunerna minskat med 364 ton (3,5%) under året.

Under mars månad genomfördes en plockanalys i Lysekils och Tanums kommuner. I Tanum gjordes analysen för att ha ett värde innan införandet av fastighetsnära insamling under 2024 och i Lysekil för att följa upp om en förändring skett då det gått längre tid sedan fastighetsnära insamling infördes. I Tanum kommun visade analysen att restavfallet både hos kunder med blandat abonnemang och utsortering av matavfall innehöll 35% förpackningar. I Lysekil var motsvarande siffra för kunder med fyrfackskärl 15%.

Arbetet med avfallsplanen pågår och en projektgrupp är tillsatt med en person från Rambo som projektledare samt ägarkommunernas hållbarhetsstrateger. Planen beräknas vara klar till hösten.

Nytt vågssystem har köpts in, monterats och driftsatts med gott resultat. Det har och kommer innebära ökade möjligheter för oss att ha kontroll över vårt avfall samt bidra till utveckling av arbetssätt.

På Siviks avfallsanläggning i Lysekil har två dagvattendammar anlagts dels för att minska inrinningen av dagvatten till deponin men också för att vid exempelvis vid brand ha möjlighet att samla upp släckvatten. På anläggningen har också pilotanläggningar för lakvattenrening bedrivits. Ett filter med jonbytarmassa för fastläggning av främst PFOS och en rotzonsanläggning för minskning av halten kväve i lakvattnet. Båda anläggningar har visat goda resultat och arbetet med att anlägga en fullskaleanläggning har påbörjats

Under året har ett nytt kärltält och ett tält för mellanlagring av förpackningar monterats på Hogenäs avfallsanläggning. I kärltältet är lokalerna ljusa och fina och det finns både utrymme för montering och mellanlagring av kärl. Tack vare detta upplägg uppfylldes arbetsmiljökraven och det ger synergier när vi monterar allt på samma plats.

Från och med årsskiftet 2022/2023 har vi infört beredskapstjänst för våra trafikledare. Beredskapen har fallit väl ut och trafikledarna upplever att arbetsmiljön har förbättrats.

Metallpriser har varit fortsatt höga under året och RT-flis (ReturTrä) har ersättningen ökat kraftigt från september månad 2023.

Balmaskinen på Sivik avfallsanläggning har avyttrats med anledning av de nya bestämmelserna för insamling av förpackningar för om 2024 samt bristande lönsamhet under en längre tid.

Under våren har ett nytt fordonssystem implementerats i alla renhållnings- och slamfordon vilket ökar effektiviteten och systemet är mer användarvänligt för chaufförerna.

Resultat och ställning

Resultat efter finansiella poster uppgår till 15,0 (8,9) mnkr. Årets investeringar uppgår till 59,7 (32,3) mnkr. Under året har totalt 30,1 mnkr investerats i mellanlagringstält, kärl och fordon i samband med införandet av fastighetsnära insamling i Sotenäs kommun. Övriga större investeringar; dag- och släckvattendammar Siviks avfallsanläggning 4,8 mnkr, två nya slamfordon 8,8 mnkr, en komprimatorbil 2,5 mnkr samt kärltält på Hogenäs avfallsanläggning 1,4 mnkr.

Företagsledning och gemensam administration.

Lägre kostnader (personalkostnader) påverkar resultatet positivt med 1,1 (2,1) mnkr.

I Företagsledning och Gemensam administration ingår kostnader för VD och styrelse, huvudkontor, ekonomi och personal, kommunikation, miljö och utveckling, IT samt avfallsrådgivare. Kostnaderna fördelas ut till bolagets verksamheter.

Även vindkraftverket på Tyft ingår i redovisade belopp.

Regional Avfallsanläggning i Mellersta Bohuslän AB Org.nr. 556211-9007

Affärsområde Avfallshantering

Affärsområdet redovisar ett rörelseresultat på 5,9 (7,1) mnkr. Totalt genomfördes investeringar med 20,3 (15,5) mnkr. Resultatet har påverkats positivt av höga ersättningar för RT-flis (från september 2023) och metall samt fortsatt arbete med förbättringar.

Avfallshanteringen driver Rambos fyra avfallsanläggningar och sju ÅVC i de fyra ägarkommunerna. Till Avfallshantering lämnar både privatpersoner och företag sitt avfall. Renhållningskollektiven internfaktureras för behandling av hushållens avfall. För att Rambo ska tillhandahålla en god infrastruktur i enlighet med aktieägaravtalet faktureras Renhållningskollektiven ca 2/3 av avfallsanläggningarnas kostnader bestående av en fast och en rörlig tonbaserad del. Kostnader för ÅVC faktureras Renhållningskollektiven i sin helhet då privatpersoner får lämna sitt sorterade avfall kostnadsfritt (lösöre). För företag som vill lämna sitt avfall på ÅVC debiteras en besöksavgift eller fraktionsavgift.

Renhållningskollektiv

Renhållningskollektiven redovisar sammantaget ett rörelseresultat på 2,8 (-2,6) mnkr. Totalt genomfördes investeringar på 16,6 (0,6) mnkr. Resultatet påverkas positivt av ökade materialsättningar och besöksavgifter samt lägre kostnader på ÅVC och farligt avfall.

Rambo ansvarar för renhållningskollektiven i bolagets fyra ägarkommuner vilket inkluderar både kommunalt avfall och slam. Verksamheten finansieras av taxor som beslutas av respektive kommuns kommunfullmäktige.

Affärsområde Insamling

Insamlingen redovisar ett rörelseresultat på 5,2 (2,4) mnkr. Totalt genomfördes investeringar på 22,8 (16,1) mnkr. Resultatet påverkas positivt av ökade uppdrag åt Förpacknings- och tidningsinsamlingen (FTI) och företagshämtningar av förpackningar samt högre slamnivåer (WWT). På kostnadssidan återfinns ökade kostnader för reparation av påbyggnation, leasing av fordon samt kostnader för inhyrd personal.

Insamling är bolagets transportverksamhet vilken samlar in hushållsavfall i alla fyra ägarkommuner och slam åt renhållningskollektiven. Slam och olja insamlas även åt företagskunder. Vidare utför verksamheten avvattning av slam, insamling av förpackningar åt FTI och företag samt uthyrning av kärl och container till företag. Största delen av verksamhetens intäkter är interna mot renhållningskollektiven.

Förväntad framtida utveckling samt väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Under 2024 kommer arbetet med införandet av fastighetsnära insamling i villor att fortgå. Rambos förpackningssamordnare kommer att fokusera sitt arbete på att införa fastighetsnära insamling av förpackningar i flerbostadshus och samlokaliserade verksamheter.

Nya regler och lagar innebär att vi under 2024 kommer att revidera avfallsföreskrifter och avfallsplan.

Från och med 2024 gäller krav på utsortering och separat insamling av matavfall från hushåll och verksamheter. Vi har ansökt om dispens och fått den beviljad av Naturvårdsverket för hushåll tom 2024-12-31 och verksamheter tom 2025-12-31.

Under februari 2024 kommer information att skickas ut till flerbostadshusägare. I samband med att vi inför fastighetsnära insamling av förpackningar i flerbostadshus kommer även utsortering av matavfall att införas, införandet ska vara klart senast 2027-01-01.

Även villa hushållen i Tanums kommun kommer att få information under februari om det nya insamlingssystemet med obligatorisk utsortering av matavfall och hemsortering i fyrfackskärl. Under mars månad får de information om aktuell abonnemangsform som beror på framkomligheten. Under april månad kommer vi att åka ut till Hamburgsund, Rabbalshede, Bullaren och Tanumshede och visa upp kärl och fyrfacksfordon.

Under 2024 kommer en reningsanläggning för Siviks lakvatten att anläggas. Fokus är rening av PFOS, metaller och suspenderade ämnen. Parallellt med detta arbete fortsätter även utredning kring kväverening. Arbetet med lakvattenreningen kommer att fortlöpa till slutet av 2026.

På avfallsanläggningarna i Lysekil, Sotenäs och Munkedal finns mellanlagringstält för fukt- och vindkänsliga förpackningar. I Tanums kommun planeras mellanlagringstält vara klart senast i oktober 2024 då införandet av fastighetsnära insamling sker.

Regional Avfallsanläggning i Mellersta Bohuslän AB

Org.nr. 556211-9007

Hogenäs avfallsanläggning kommer att få en ny infart under året. Tung lastbilstrafik kommer skiljas från lättare fordon som besöker ÅVC. Den nya infarten kommer anläggas mitt emot Sotenäs Kommuns nya detaljplanc område för industri i Hogenäs Hamn.

Återbruk har fortsatt ett stort fokus och en projektanställd återbrukskoordinator (50%) kommer under året att arbeta med strategiska frågor för att fortsatt bibehålla och utveckla Rambos arbete inom återbruk. Fortsatt utvecklingsarbete sker till stor del med ägarkommunernas förvaltningar.

De närmaste åren kommer sortering av plaster och textilier att utvecklas på våra ÅVC och avfallsanläggningar. Avfallshanteringen arbetar med att öka kunskap och kompetens på alla nivåer samt att för olika nyckelfunktioner också säkerställa att back up funktioner finns tillgängliga vid exempelvis frånvaro.

Solceller planeras att sättas upp på miljöhallens tak under 2024, ytan är ca. 450 kvm. Elproduktionen beräknas täcka 30% av dagens elförbrukning på avfallsanläggningen i Hogenäs.

Då utsortering av matavfall blir obligatoriskt från 2024 kommer vi under 2025 att byta abonnemangsform för de totalt 480 privathushåll i Munkedal och Lysekils kommuner som fortfarande har abonnemang med blandat mat- och restavfall. Där framkomligheten tillåter kommer vi att ändra till fyrfackskärl och resterande hushåll kommer att få två separata kärl för mat- och restavfall. När vi införde fastighetsnära insamling i Lysekils och Munkedals kommuner var det även frivilligt med hemsortering i fyrfack kärl. Enligt tidigare utförd inventering kommer totalt 2 300 hushåll att få förändrade abonnemang till hemsortering i fyrfackskärl.

Under 2024 planerar transportverksamheten och anläggningarna att genomföra en upphandling av drivmedel. Det nuvarande avtalet löper fram till hösten 2024.

En leverantör av påbyggnationer genomgår en rekonstruktion vilket kan innebära försenade fordonsleveranser under 2024. Totalt omfattas två stycken fordon.

Med anledning av den nya förpackningsförordningen kommer fler och fler kommuner successivt gå över till fastighetsnära insamling med fyr-facks fordon vilket kommer medföra längre leveranstider vid beställning. Det innebär att vi behöver ha längre framförhållning vid framtida beställningar av dessa fordonstyper.

Vi kommer att fortsätta arbeta med möjligheten att vid återinvesteringar av slamfordon byta ut chassit medan påbyggnationen behålls och rustas upp. Detta alternativ är betydligt förmånligare jämfört med att köpa in ett helt nytt fordon.

Miljöpåverkan

Rambos verksamhet med hantering och behandling av avfall, samt yrkesmässig transport, kräver en lång rad tillstånd. De viktigaste är miljötillstånden för Rambos fyra avfallsanläggningar samt tillståndet att transportera och hantera alla typer av avfall, från hushållsavfall till farligt avfall. Tillstånd löper med intervaller så att inte förnyad ansökan skall ske vid samma tidpunkt. Tillämpning av förändringar i såväl den europeiska som den nationella lagstiftningen kan påverka förutsättningarna för företaget. Genom att aktivt delta i bransch- och intresseorganisationer verkar bolaget för att påverka utvecklingen av lagstiftningen på ett positivt sätt.

Med stöd från det certifierade ledningssystemet för miljö, kvalitet och arbetsmiljö samt regelbundna kontakter och tillsynsbesök från länsstyrelsen och andra myndigheter håller Rambo kontinuerlig kontroll på att tillstånden är aktuella och relevanta för företagets verksamhet samt att avsikten i tillstånden efterlevs.

Miljötillstånden för anläggningarna är inte tidsbegränsade men är, för tre av avfallsanläggningarna, från 80- och 90-talen och speglar den tidens avfallshantering. Till följd av detta finns behov av omprövning. Beslut om ett nytt tillstånd för Siviks avfallsanläggning erhöles under våren 2018, vilket innebar en rad förändrade och nya villkor och därmed även förändring av verksamheten. Rambo tog det nya tillståndet i bruk under 2020 och arbetar intensivt med tillståndets utredningsvillkor kring bland annat lakvattenrening.

Även för Hogenäs, Hästesked och Tyft finns behov av nya tillstånd och Hogenäs kommer att prioriteras i första hand. Avfallsanläggningarna har kontrollprogram som reglerar hur Rambo ska arbeta för att uppfylla villkor i miljötillstånd och miljölagstiftning. Under 2020 uppdaterades kontrollprogrammen för samtliga fyra avfallsanläggningar.

Regional Avfallsanläggning i Mellersta Bohuslän AB
Org.nr. 556211-9007

Förändringar i eget kapital

	Aktiekapital	Övrigt bundet eget kapital	Övrigt fritt eget kapital	Årets resultat	Summa fritt eget kapital
Belopp vid årets ingång	2 550 000	15 960 000	52 367 100	1 836 985	54 204 085
Resultatdisp. enl. beslut av årsstämma:			1 836 985	-1 836 985	0
Utdelning till aktieägare			-255 000		-255 000
Årets vinst				3 109 783	3 109 783
Belopp vid årets utgång	2 550 000	15 960 000	53 949 085	3 109 783	57 058 868

Resultatdisposition

Förslag till disposition av bolagets vinst

Till årsstämmans förfogande står balanserad vinst	53 949 085
årets vinst	3 109 783
	<u>57 058 868</u>
Styrelsen föreslår att till aktieägarna utdelas	255 000
i ny räkning överföres	<u>56 803 868</u>
	57 058 868

Styrelsen anser att utdelningsförslaget är förenligt med försiktighetsregeln i 17 kap.3§ aktiebolagslagen enligt följande redogörelse:

Utdelningen utgör mindre än 1% av bolagets fria kapital och bedöms inte utgöra något hinder för bolaget att fullgöra sina förpliktelser eller investeringsplaner på kort och lång sikt.

Beträffande bolagets resultat och ställning i övrigt hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande noter.

Regional Avfallsanläggning i Mellersta Bohuslän AB
Org.nr. 556211-9007

RESULTATRÄKNING

	Not	2023-01-01 2023-12-31	2022-01-01 2022-12-31
Rörelsens intäkter m.m.			
Nettoomsättning		225 323 341	203 456 784
Övriga rörelseintäkter		4 048 190	2 512 331
		<u>229 371 530</u>	<u>205 969 115</u>
Rörelsens kostnader			
Förnödenheter och övriga externa kostnader	3,4	-125 555 803	-117 900 819
Personalkostnader	5	-69 263 482	-63 199 690
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar		-19 219 700	-16 026 693
Övriga rörelsekostnader		-343 789	-65 424
		<u>-214 382 774</u>	<u>-197 192 626</u>
Rörelseresultat		14 988 756	8 776 489
Resultat från finansiella poster			
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar		0	118 450
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		945 940	318 984
Räntekostnader och liknande resultatposter		-901 543	-270 153
		<u>44 397</u>	<u>167 281</u>
Resultat efter finansiella poster		15 033 153	8 943 770
Bokslutsdispositioner			
Avsättning till periodiseringsfond		-1 000 000	-898 000
Återföring från periodiseringsfond		940 000	2 447 000
Förändring av avskrivningar utöver plan		-11 000 000	-8 100 000
		<u>-11 060 000</u>	<u>-6 551 000</u>
Resultat före skatt		3 973 153	2 392 770
Skatt på årets resultat	6	-863 370	-555 785
Årets resultat		<u>3 109 783</u>	<u>1 836 985</u>

BALANSRÄKNING		2023-12-31	2022-12-31
	Not		
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	7	46 305 632	36 043 103
Nedlagda kostnader på annans fastighet	8	432 924	551 318
Maskiner och andra tekniska anläggningar	9	113 307 282	81 031 818
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	10	0	2 391 247
Summa materiella anläggningstillgångar		160 045 838	120 017 486
Finansiella anläggningstillgångar			
Uppskjuten skattefordran	6	0	144 759
Summa finansiella anläggningstillgångar		0	144 759
Summa anläggningstillgångar		160 045 838	120 162 245
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		26 768 769	24 623 978
Aktuell skattefordran		1 375 347	2 101 671
Övriga fordringar		921 562	663 627
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	12	11 848 623	9 793 599
Summa kortfristiga fordringar		40 914 301	37 182 875
Kassa och bank			
Kassa och bank	13	33 961 952	32 084 957
Summa kassa och bank		33 961 952	32 084 957
Summa omsättningstillgångar		74 876 253	69 267 832
SUMMA TILLGÅNGAR		234 922 091	189 430 077

EGET KAPITAL OCH SKULDER

Eget kapital

Bundet eget kapital

Aktiekapital	14	2 550 000	2 550 000
Reservfond		15 960 000	15 960 000
Summa bundet eget kapital		18 510 000	18 510 000

Fritt eget kapital

Balanserat resultat		53 949 085	52 367 100
Årets resultat		3 109 783	1 836 985
Summa fritt eget kapital		57 058 868	54 204 085

Summa eget kapital

75 568 868 72 714 085

Obeskattade reserver

Periodiseringsfond	15	4 080 000	4 020 000
Ackumulerade avskrivningar utöver plan		49 766 000	38 766 000
Summa obeskattade reserver		53 846 000	42 786 000

Avsättningar

Övriga avsättningar	16	4 445 000	4 445 000
Summa avsättningar		4 445 000	4 445 000

Långfristiga skulder

Skulder till kreditinstitut	17	41 470 303	21 291 179
Summa långfristiga skulder		41 470 303	21 291 179

Kortfristiga skulder

Skulder till kreditinstitut	17	9 396 876	4 956 252
Leverantörsskulder		14 035 361	10 733 013
Övriga skulder		24 898 386	22 427 635
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	18	11 261 297	10 076 913
Summa kortfristiga skulder		59 591 920	48 193 813

SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER

234 922 091 189 430 077

Regional Avfallsanläggning i Mellersta Bohuslän AB
Org.nr. 556211-9007

KASSAFLÖDESANALYS

	Not	2023-12-31	2022-12-31
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat		14 988 756	8 776 490
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	19	19 527 515	15 515 661
Erhållen ränta m.m.		945 940	318 984
Erlagd ränta		-901 543	-270 153
Betald inkomstskatt		0	-674 623
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		34 560 668	23 666 359
Kassaflöde från förändringar av rörelsekapital			
Minskning (+) /ökning (-) av kundfordringar		-2 144 791	-2 305 650
Minskning (+) /ökning (-) av fordringar		-2 312 958	-1 446 407
Minskning (-) /ökning (+) av leverantörsskulder		3 302 348	-3 540 258
Minskning (-) /ökning (+) av kortfristiga skulder		3 655 135	1 522 995
Kassaflöde från den löpande verksamheten		37 060 402	17 897 039
Investeringsverksamheten			
Förvärv av byggnader och mark	7, 8	-12 004 948	-2 783 250
Förvärv av maskiner och andra tekniska anläggningar	9	-47 749 306	-27 301 699
Försäljning av maskiner o andra tekniska anläggningar		206 100	646 637
Förvärv av pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	10	0	-2 238 113
Försäljning av långfristiga värdepapper	11	0	193 450
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-59 548 154	-31 482 975
Finansieringsverksamheten			
Upptagna långfristiga lån		29 576 000	5 949 000
Ändring kortfristiga finansiella skulder		-4 956 252	-4 956 251
Utbetald utdelning		-255 000	-255 000
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		24 364 748	737 749
Förändring av likvida medel		1 876 996	-12 848 187
Likvida medel vid årets början		32 084 957	44 933 144
Likvida medel vid årets slut		33 961 953	32 084 957

NOTER

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Från och med räkenskapsåret 2014 upprättas årsredovisningen med tillämpning av årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3)

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar och leverantörsskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när bolaget blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader (upplupet anskaffningsvärde). Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas. Kortfristiga leverantörsskulder redovisas till anskaffningsvärde.

Andra långfristiga värdepappersinnehav

Posten består huvudsakligen av andelar i ekonomiska föreningar. Innehaven innehas på lång sikt. Tillgångar ingående i posten redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde med avdrag för återbetalda insatser. I efterföljande redovisning redovisas andelarna till anskaffningsvärde med bedömning av om nedskrivningsbehov föreligger.

Intäktsredovisning

Intäkten redovisas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Företaget redovisar därför intäkten till nominellt värde (fakturabelopp) om ersättningen erhålls i likvida medel direkt vid leverans. Avdrag görs för lämnade rabatter. För tjänsteuppdrag på löpanderäkning redovisas inkomsten som är hänförlig till ett utfört tjänsteuppdrag som intäkt i takt med att arbete utförs och material levereras eller förbrukas.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificerar företaget, förutom kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut samt kortfristiga likvida placeringar som är noterade på en marknadsplats och har en kortare löptid än tre månader från anskaffningstidpunkten.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Tillgångarna skrivs av linjärt över tillgångarnas bedömda nyttjandeperiod förutom mark som inte skrivs av.

Följande nyttjandeperioder tillämpas:

	Antal år
Byggnader	
Byggnader uppförd efter införandet av K3	
-Stomme	50
-Fasad (inkl fönster, ytterdörrar)	30
-Tak	30
-Installationer	20
-Inre ytskikt	20
Byggnader uppförda innan införandet av K3	25

Regional Avfallsanläggning i Mellersta Bohuslän AB
Org.nr. 556211-9007

-Markanläggningar	20
-Inventarier, verktyg och installationer	3-10

Skillnaden mellan ovan nämnda avskrivningar och skattemässigt gjorda avskrivningar redovisas som ackumulerade överavskrivningar, vilka ingår i obeskattade reserver.

Leasingavtal

Samtliga leasingavtal där företaget är leasetagare redovisas som operationell leasing (hyresavtal), oavsett om avtalen är finansiella eller operationella. Leasingavgiften redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden.

Elcertifikat

Elcertifikat som tilldelats bolaget från Energimyndigheten för produktion av förnyelsebar el klassificeras som en immateriell omsättningstillgång då de kommer att lösas in eller avyttras kommande år.

Inkomstskatt

Aktuella skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som gäller på balansdagen. Uppskjutna skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen.

Nedskrivningsprövning av finansiella tillgångar

Vid varje balansdag bedömer Rambo om det finns någon indikation på nedskrivningsbehov i någon av de finansiella anläggningstillgångarna. Nedskrivning redovisas i resultaträkningen under posten Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar. Nedskrivningsbehovet prövas individuellt för värdepapper och övriga enskilda anläggningstillgångar som är väsentliga.

Avsättningar

Avsättningar redovisas när det finns en legal eller informell förpliktelse till följd av en tidigare händelse, det är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen och beloppen kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt. Tidpunkten eller beloppet för utflödet kan fortfarande vara osäker. En avsättning redovisas till den bästa uppskattningen av det belopp som krävs för att reglera förpliktelsen på balansdagen. Avsättningar tas endast i anspråk för de utgifter som avsättningen ursprungligen var avsedd för.

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Uppskattningar och bedömningar utvärderas löpande och baseras på historisk erfarenhet och andra faktorer, inklusive förväntningar på framtida händelser som anses rimliga under rådande förhållanden. Bolaget gör uppskattningar och antaganden om framtiden. De uppskattningar för redovisningsändamål som blir följden av dessa kommer, definitionsmässigt, sällan att motsvara det verkliga resultatet.

Avsättningen för slutligt omhändertagande av WWT-slam är baserad på inmätta mängder befintligt slam, behovet av åtgärder för hantering av slammet och kostnaderna för denna. Kalkylen har granskats av extern part, som samtyckte till bolagets beräkning av avsättningen. En nedskrivning av avsättningen gjordes 2016.

UPPLYSNINGAR TILL ENSKILDA POSTER

Not 3 Leasingavtal - Operationell leasing leasetagare	2023	2022
Under året har företags leasingavgifter uppgått till	3 663 584	3 228 368
Framtida minimileasingavgifter för icke uppsägningsbara leasingavtal, förfaller till betalning enligt följande:		
Inom 1 år	3 126 351	3 033 862
Mellan 2 till 5 år	2 519 710	3 463 963
Senare än 5 år	0	32 108
	<u>5 646 061</u>	<u>6 529 933</u>

För bolaget inkluderar uppgifterna i denna not även finansiella leasingavtal, vilka redovisas som operationella. Förutom hyra av lokaler, avser avtalen leasing av maskiner för tillverkning, inventarier och bilar för transportändamål. Maskinerna leasas normalt på fem år med möjlighet till förlängning med ett år i taget. Inventarier leasas på fem år med möjlighet till utköp. Bilar leasas på tre år med möjlighet till utköp.

Not 4 Ersättning till revisorer	2023	2022
<i>Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB</i>		
Revisionsuppdrag	141 735	62 510
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdrag	0	0
Skatterådgivning	0	0
Övriga tjänster	6 150	2 750
<i>Ernst & Young AB</i>		
Revisionsuppdrag	56 000	40 000
	<u>203 885</u>	<u>105 260</u>

Med revisionsuppdrag avses revisors arbete för den lagstadgade revisionen och med revisionsverksamhet olika typer av kvalitetssäkrings tjänster. Övriga tjänster är sådant som inte ingår i revisionsuppdrag, revisionsverksamhet eller skatterådgivning.

Not 5 Personal	2023	2022
<i>Medelantal anställda</i>		
Medelantalet anställda bygger på av bolaget betalda närvarotimmar relaterade till en normal arbetstid.		
Medelantal anställda har varit	102	98
varav kvinnor	29	25
varav män	73	73

Regional Avfallsanläggning i Mellersta Bohuslän AB
Org.nr. 556211-9007

Löner, ersättningar m.m.

Löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader har utgått med följande belopp:

Styrelsen och VD:

Löner och ersättningar	1 604 081	1 450 505
Pensionskostnader	220 586	216 432
	<u>1 824 667</u>	<u>1 666 937</u>

Övriga anställda:

Löner och ersättningar	46 490 298	43 014 222
Pensionskostnader	2 627 140	2 025 060
	<u>49 117 438</u>	<u>45 039 282</u>

Sociala kostnader	15 907 429	14 139 552
-------------------	------------	------------

Summa styrelse och övriga	<u>66 849 534</u>	<u>60 845 771</u>
---------------------------	-------------------	-------------------

Könsfördelning i styrelse och företagsledning

Antal styrelseledamöter	9	9
varav kvinnor	2	0
varav män	7	9
Antal övriga befattningshavare inkl. VD	1	1
varav kvinnor	0	0
varav män	1	1

Not 6 Skatt på årets resultat

2023

2022

Aktuell skatt	-726 324	0
Uppskjuten skatt	-137 046	-555 785
	<u>-863 370</u>	<u>-555 785</u>

Avstämning av effektiv skatt

		Belopp		Belopp
Resultat före skatt		3 973 153		2 392 770
Skatt enligt gällande skattesats (20,6%)	20,60%	-818 470	20,60%	-492 911
Ej avdragsgilla kostnader	0,66%	-26 238	2,16%	-51 563
Ej skattepliktiga intäkter	-0,23%	9 021	-1,03%	24 670
Schablonintäkt periodiseringsfond	0,40%	-16 066	0,24%	-5 736
Tillägg på återförd periodiseringsfond	0,29%	-11 617	1,26%	-30 245
	<u>21,73%</u>	<u>-863 370</u>	<u>23,23%</u>	<u>-555 785</u>

Regional Avfallsanläggning i Mellersta Bohuslän AB
Org.nr. 556211-9007

Not 7 Byggnader och mark	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärde	75 582 593	76 171 284
Inköp	12 004 948	2 783 250
Försäljningar/utrangeringar	-174 403	0
Omklassificeringar	1 678 514	-2 300 010
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	89 091 652	75 582 593
Ingående avskrivningar	-39 539 490	-37 474 696
Försäljningar/utrangeringar	116 696	0
Omklassificeringar	0	1 017 837
Årets avskrivningar	-3 363 226	-3 082 631
Utgående ackumulerade avskrivningar	-42 786 020	-39 539 490
Utgående redovisat värde	46 305 632	36 043 103
Redovisat värde byggnader	8 181 361	8 347 925
Redovisat värde markanläggningar	37 407 941	26 978 848
Redovisat värde mark	716 330	716 330
	46 305 632	36 043 103
Not 8 Nedlagda kostnader på annans fastighet	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärde	1 194 546	1 194 546
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 194 546	1 194 546
Ingående avskrivningar	-643 228	-513 100
Årets avskrivningar	-118 394	-130 128
Utgående ackumulerade avskrivningar	-761 622	-643 228
Utgående redovisat värde	432 924	551 318
Not 9 Maskiner och andra tekniska anläggningar	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärde	187 506 625	160 099 985
Inköp	47 749 306	27 301 699
Försäljningar/utrangeringar	-3 562 277	-3 267 004
Omklassificeringar	566 740	3 371 945
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	232 260 394	187 506 625
Ingående avskrivningar	-106 474 807	-95 774 430
Försäljningar/utrangeringar	3 259 775	3 131 394
Omklassificeringar	0	-1 017 837
Årets avskrivningar	-15 738 080	-12 813 934
Utgående ackumulerade avskrivningar	-118 953 112	-106 474 807
Utgående redovisat värde	113 307 282	81 031 818
Not 10 Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärde	2 391 247	153 134
Inköp	0	2 254 196
Omklassificeringar	-2 391 247	-16 083
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	0	2 391 247
Utgående redovisat värde	0	2 391 247

Regional Avfallsanläggning i Mellersta Bohuslän AB
Org.nr. 556211-9007

Not 11 Andra långsiktiga värdepappersinnehav	2023	2022
Älvsborgsvind AB, Alingsås, org. nr 556508-4448		
Nom. Värde 10	0	5 000
Antal		
Ingående anskaffningsvärde	0	75 000
Återbetalda insatser	0	-75 000
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	0	0
Utgående redovisat värde	0	0

Not 12 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2023-12-31	2022-12-31
Förutbetalda hyreskostnader	378 364	413 706
Förutbetalda leasingavgifter	86 381	181 537
Förutbetalda försäkringspremier	2 237 418	1 986 328
Övriga förutbetalda kostnader	2 225 736	976 403
Upplupna intäkter	6 920 724	6 235 626
	<u>11 848 623</u>	<u>9 793 600</u>

Not 13 Likvida medel	2023-12-31	2022-12-31
Kassamedel	0	0
Banktillgodohavanden	33 961 953	32 084 957

Not 14 Upplysningar om aktiekapital

	Antal aktier	Kvotvärde per aktie
Antal/värde vid årets ingång	5 100	500,00
Antal/värde vid årets utgång	5 100	500,00

Under räkenskapsåret har ägarförhållandet mellan ägarkommunerna utjämnats. I samband med detta har antalet aktier i bolaget utökats genom en aktiesplitt.

Not 15 Periodiseringsfond	2023-12-31	2022-12-31
Periodiseringsfond 2017	0	940 000
Periodiseringsfond 2018	506 000	506 000
Periodiseringsfond 2019	135 000	135 000
Periodiseringsfond 2020	522 000	522 000
Periodiseringsfond 2021	1 019 000	1 019 000
Periodiseringsfond 2022	898 000	898 000
Periodiseringsfond 2023	1 000 000	0
	<u>4 080 000</u>	<u>4 020 000</u>

Not 16 Avsättningar	2023-12-31	2022-12-31
Avsättning för slutligt omhändertagande av WWT-slam	4 445 000	4 445 000
	<u>4 445 000</u>	<u>4 445 000</u>

Regional Avfallsanläggning i Mellersta Bohuslän AB
Org.nr. 556211-9007

Not 17 Långfristiga skulder	2023-12-31	2022-12-31
Företagets banklån om 50 867 179 kr redovisas under följande poster i balansräkningen:		
Långfristiga skulder		
Skulder till kreditinstitut	41 470 303	21 291 179
Kortfristiga skulder		
Skulder till kreditinstitut	9 396 876	4 956 252
De långfristiga skulderna förfaller till betalning enligt följande:		
Amortering inom 1 år	9 396 876	4 956 252
Amortering inom 2 till 5 år	28 148 439	18 317 054
Amortering efter 5 år	13 321 864	2 974 125
Not 18 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2023-12-31	2022-12-31
Upplupna löner	266 493	228 275
Upplupna semesterlöner	3 611 918	3 511 444
Beräknade upplupna arbetsgivaravgifter	1 209 621	1 139 361
Beräknad upplupen löneskatt	690 859	543 786
Övriga upplupna kostnader & förutbetalda intäkter	5 482 406	4 654 047
	<u>11 261 297</u>	<u>10 076 913</u>
Not 19 Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	2023-12-31	2022-12-31
Avskrivningar	19 219 700	16 026 693
Vinst vid försäljning av materiella och immateriella anläggningstillgångar	0	-576 450
Förlust vid försäljning av materiella och immateriella anläggningstillgångar	343 789	65 424
Övriga poster	-35 974	-6
	<u>19 527 515</u>	<u>15 515 661</u>

Not 20 Disposition av vinst eller förlust

Förslag till disposition av bolagets vinst

Till årsstämman förfogande står	
balanserad vinst	53 949 085
årets vinst	3 109 783
	<u>57 058 868</u>
Styrelsen föreslår att	
till aktieägarna utdelas	255 000
i ny räkning överföres	<u>56 803 868</u>
	57 058 868

Styrelsen anser att utdelningsförslaget är förenligt med försiktighetsregeln i 17 kap.3§ aktiebolagslagen enligt följande redogörelse:

Utdelningen utgör mindre än 1% av bolagets fria kapital och bedöms inte utgöra något hinder för bolaget att fullgöra sina förpliktelser eller investeringsplaner på kort och lång sikt.

Beträffande bolagets resultat och ställning i övrigt hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande noter.

Not 21 Ställda säkerheter	2023-12-31	2022-12-31
<i>varav i eget förvar</i>	8 000 000	8 000 000

Not 22 Renhållningskollektiv

Nedan redovisas respektive renhållningskollektivs ekonomiska ställning. I denna ingår både externa och interna intäkter och kostnader.

	Lysekil	Sotenäs	Tanum	Munkedal
Intäkter	47 254	28 855	41 631	23 472
Abonnemang	46 695	27 732	39 723	23 065
Övriga intäkter	558	1 104	1 907	406
Overhead	1	19	1	1
Kostnader	-43 603	-29 529	-41 139	-23 592
Arrende	-3 222	-2 806	-4 783	-1 451
Entreprenörsättning renhållning/slam	-19 449	-10 449	-17 476	-10 409
Avfallshantering	-6 627	-5 908	-6 270	-4 526
ÅVC	-4 162	-3 059	-4 920	-1 934
Övriga kostnader	-5 810	-4 057	-4 341	-2 448
Personal	0	-641	-653	0
Avskrivningar	-2 100	-796	-113	-1 556
Overhead	-2 232	-1812	-2 583	-1 268
Finansiella poster netto	-141	-549	137	-10
Årets rörelseresultat	3 510	- 1 223	630	-130

Regional Avfallsanläggning i Mellersta Bohuslän AB
Org.nr. 556211-9007

	Lysekil	Sotenäs	Tanum	Munkedal
Ingående ackumulerat resultat	-1 020	2 244	-4 515	-3 299
Årets rörelseresultat	3 510	-1 223	630	-130
Utgående ackumulerat resultat	2 490	1 021	-3 885	-3 429
Anläggningstillgångar				
Ingående värde enligt plan	4 727	1 656	575	7 537
Årets anskaffningar	43	16 252	307	0
Årets avskrivningar enligt plan	-2 100	-796	-113	-1 556
Utgående värde enligt plan	2 670	17 112	769	5 981

Not 23 Eventualförpliktelser	2023-12-31	2022-12-31
Eventualförpliktelser	0	0

Not 24 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Inga väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång finns att rapportera.

Not 25 Definition av nyckeltal

Soliditet

Justerat eget kapital i procent av balansomslutning

Avkastning på eget kapital

Resultat efter finansiella poster i procent av genomsnittligt justerat eget kapital

Avkastning på totalt kapital

Rörelseresultat med tillägg för finansiella intäkter, i procent av genomsnittlig balansomslutning

Kassalikviditet

Omsättningstillgångar exkl. varulager i procent av kortfristiga skulder

Justerat Eget kapital

Eget kapital och obeskickade reserver med avdrag för uppskjuten skatt 20,6 %

Regional Avfallsanläggning i Mellersta Bohuslän AB
Org.nr. 556211-9007

Lysekil den 21 februari 2024

Lars-Arne Staxäng
Styrelsens ordförande

Mats Andresen
Verkställande direktör

Roger Siverbrant
Styrelseledamot

Valter Granberg
Styrelseledamot

Stig Roos
Styrelseledamot

Arne Mörk
Styrelseledamot

Ingrid Almqvist
Styrelseledamot

Thomas Strindeborn
Styrelseledamot

Åsa Karlsson
Styrelseledamot

Jan Petersson
Styrelseledamot

Vår revisionsberättelse har lämnats den
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

2024

Daniel Larsson
Auktoriserad revisor

Detta är ett elektroniskt undertecknat dokument

Underskrifterna i detta dokument uppfyller kraven för Avancerad Elektronisk Underskrift enligt definitionen i eIDAS (EU:s förordning 910/2014).

Äktheten kan kontrolleras i alla tjänster som kan validera underskrifter som godkänts av Myndigheten för digital förvaltning (DIGG). Använd till exempel valideringstjänsten [Signport](#). För validering med Adobe Acrobat Reader, [läs mer här](#).

Notera, om dokumentet skrivs ut på papper följer de elektroniska underskrifterna inte med och kan därför inte valideras.

Följande personer har genom sin elektroniska underskrift godkänt innehållet i detta dokument samt försäkrat att angivna uppgifter är korrekta.

Underskrift 1

Namn: Åsa Karlsson
Befattning: Ledamot
Identifieringsmetod: BankId
Datum och tid: 2024-02-27 11:23:04 GMT+01:00
Transaktions-ID: 85a7041a87114c768767820e54b77577

Underskrift 2

Namn: Roger Siverbrant
Företag: Rambo AB
Befattning: styrelseledamot
Identifieringsmetod: BankId
Datum och tid: 2024-02-27 11:44:58 GMT+01:00
Transaktions-ID: f2d734c49f384f4c9e4c32e3d20c2c2a

Underskrift 3

Namn: Mats Andresen
Företag: Rambo AB
Befattning: VD
Identifieringsmetod: BankId
Datum och tid: 2024-02-27 11:47:29 GMT+01:00
Transaktions-ID: fb60451b13514093a46011ed52311f7b

Underskrift 4

Namn: Jan Petersson
Befattning: Ledamot
Identifieringsmetod: BankId
Datum och tid: 2024-02-27 12:20:09 GMT+01:00
Transaktions-ID: e418107e061c47e889b156e863599efd

Underskrift 5

Namn: Lars-Arne Staxäng
Företag: Rambo AB
Befattning: Styrelseordförande
Identifieringsmetod: BankId
Datum och tid: 2024-02-27 12:47:11 GMT+01:00
Transaktions-ID: 552450908d364a90806246d74b012655

Underskrift 6

Namn: Stig Roos
Befattning: Ledamot
Identifieringsmetod: BankId
Datum och tid: 2024-02-27 13:21:59 GMT+01:00
Transaktions-ID: 3c799a152d864444b5ed0442c3f2974a

Underskrift 7

Namn: Valter Granberg
Befattning: Ledamot
Identifieringsmetod: BankId
Datum och tid: 2024-02-27 16:38:31 GMT+01:00
Transaktions-ID: 96813517efd74621910d70c0321122d8

Underskrift 8

Namn: Thomas Strindeborn
Befattning: Ledamot
Identifieringsmetod: BankId
Datum och tid: 2024-02-28 06:47:54 GMT+01:00
Transaktions-ID: dabd3760e69f426194d8616c2c359dca

Underskrift 9

Namn: Arne Mörk
Befattning: Ledamot
Identifieringsmetod: BankId
Datum och tid: 2024-02-29 14:46:58 GMT+01:00
Transaktions-ID: e33f4c981a55453c9675b097a73bdcc2

Underskrift 10

Namn: Ingrid Almqvist
Befattning: Ledamot
Identifieringsmetod: BankId
Datum och tid: 2024-02-29 16:26:26 GMT+01:00
Transaktions-ID: 808778e335be43f6a08bf0a9150715a9

Detta är ett elektroniskt undertecknat dokument

Underskrifterna i detta dokument uppfyller kraven för Avancerad Elektronisk Underskrift enligt definitionen i eIDAS (EU:s förordning 910/2014).

Äktheten kan kontrolleras i alla tjänster som kan validera underskrifter som godkänts av Myndigheten för digital förvaltning (DIGG). Använd till exempel valideringstjänsten [Signport](#). För validering med Adobe Acrobat Reader, [läs mer här](#).

Notera, om dokumentet skrivs ut på papper följer de elektroniska underskrifterna inte med och kan därför inte valideras.

Följande personer har genom sin elektroniska underskrift godkänt innehållet i detta dokument samt försäkrat att angivna uppgifter är korrekta.

Underskrift 11

Namn: Daniel Larsson
Företag: PWC
Befattning: revisor
Identifieringsmetod: BankId
Datum och tid: 2024-03-01 08:56:46 GMT+01:00
Transaktions-ID: 23fc8542d98141cbbcbaf126809af369

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Regional Avfallsanläggning i Mellersta Bohuslän AB, org.nr 556211-9007

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Regional Avfallsanläggning i Mellersta Bohuslän AB för år 2023.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Regional Avfallsanläggning i Mellersta Bohuslän ABs finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för Regional Avfallsanläggning i Mellersta Bohuslän AB.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Regional Avfallsanläggning i Mellersta Bohuslän AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Den andra informationen består av en tryckt årsredovisning som publiceras på bolagets hemsida efter datumet för denna revisionsberättelse. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Regional Avfallsanläggning i Mellersta Bohuslän AB för år 2023 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Regional Avfallsanläggning i Mellersta Bohuslän AB enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Trollhättan den dag som framgår av vår elektroniska signatur

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Daniel Larsson
Auktoriserad revisor

Deltagare

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2024-03-01 07:56:33 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: Sven Daniel Larsson

Datum

Daniel Larsson

Auktoriserad revisor

Leveranskanal: E-post

GRANSKNINGSRAPPORT

Till bolagsstämman i Regional avfallsanläggning i mellersta Bohuslän Aktiebolag (RAMBO)
Org.nr 556211-9007

Till kommunfullmäktige i Lysekils kommun, Munkedals kommun, Sotenäs kommun och
Tanums kommun för kännedom

Vi har granskat bolagets verksamhet under år 2023. Granskningen har utförts i enlighet med bestämmelserna i aktiebolagslagen, kommunallagen och god sed. Det innebär att vi har planerat och genomfört granskningen för att i rimlig grad försäkra oss om att bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Utifrån genomförd granskning bedömer vi att bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig. Någon grund för anmärkning mot styrelsens och verkställande direktörens förvaltning föreligger inte.

Revisionsredogörelse för utförd granskning har upprättats och överlämnats till bolagets styrelse.

Datum enligt digitala signaturer.

Elving Claesson
Lekmannarevisor

Kjell Olseke
Lekmannarevisor

Berit Karlsson
Lekmannarevisor

Dan Jagerfeldt
Lekmannarevisor

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

ELVING CLAESSION

Lekmannarevisor

Serienummer: 19430308xxxx

IP: 78.78.xxx.xxx

2024-02-23 09:34:26 UTC

Berit Anna-Stina Karlsson

Lekmannarevisor

Serienummer: 19520127xxxx

IP: 81.235.xxx.xxx

2024-02-23 13:23:47 UTC

Kjell Ingvar Olseke

Lekmannarevisor

Serienummer: 19380302xxxx

IP: 188.151.xxx.xxx

2024-02-23 13:37:39 UTC

DAN JAGEFELDT

Lekmannarevisor

Serienummer: 19540426xxxx

IP: 188.149.xxx.xxx

2024-03-06 15:23:38 UTC

Detta dokument är digitalt signerat genom **Penneo.com**. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är läst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com> Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validator>

KSAU § 33**Dnr 2024/000011****Sotenäsbostäder AB – ställningstagande till om verksamheten 2023 varit förenlig med det kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna****Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut**

Kommunstyrelsen bedömer att verksamheten i Sotenäsbostäder AB varit förenlig med det kommunala ändamålet och utförs inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har uppsiktsplikt över den verksamhet som bedrivs i de kommunala bolagen och ska enligt kommunallagen årligen ta ställning till om verksamheten varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Som grund för bedömningen har kommunstyrelsen haft löpande dialoger med bolaget under året samt granskat delårs- och årsrapporter samt bolagsstyrningsrapporten.

Bolagsstyrningsrapporten är en sammanställning av året som gått. I rapporten har styrelsen sammanfattat hur arbetet bedrivits i bolaget och avrapporterat hur bolaget efterlevt styrande direktiv så som ändamålet i bolagsordningen, befogenheter, ägardirektiv, verksamhetsföremål och intern kontroll.

Ett antal frågeställningar är utgångspunkten för bedömning.

Har den verksamhet som bolaget bedrivit under föregående kalender år varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna enligt bolagets rapportering?

Åtterrapporering finns i bolagets årsredovisning samt i bolagsstyrningsrapporten. Styrelsen bedömer att Sotenäsbostäder AB uppfyller det kommunala ändamålet med verksamheten.

Beskrivs viktiga händelser i bolagets årsredovisning?

En beskrivning finns i årsredovisningen.

Har bolaget utvärderat styrelsens arbete under räkenskapsåret?

En utvärdering av styrelsen och VD:s arbete har genomförts och redovisas i bolagsstyrningsrapporten. Styrelsens och VD:s arbete sammanfattas som tillfredställande och mycket väl fungerande.

Återkopplar bolaget arbetet med intern kontroll?

Åtterrapporering finns i bolagsstyrningsrapport och i kommunkoncernens årsredovisning. Enligt återredovisningen fungerar kontrollområdena för 2023 års tre områden.

Hur har bolagets risker bedömts och följts upp?

Enligt bolagsstyrningsrapporten arbetar bolaget aktivt med att minimera risker. Bolaget har en dokumenterad process för internkontrollarbetet.

Forts. KSAU § 33

Beskrivning av ärenden som lämnats till fullmäktige för ställningstagande.

Enligt bolagstyrningsrapporten har Kommunfullmäktige utsett ombud för bolaget. I övrigt har inget beslutats av principiell karaktär.

Vilken rapportering har skett till kommunstyrelsen under året?

Återkoppling finns i bolagstyrningsrapporten. Samtliga styrelseprotokoll anmäls till kommunstyrelsen via registrator. Övrigt bokslutsdialog med kommunen, delårsrapportering i augusti.

Hur ser kommunikation med revisorer och lekmannarevisorer ut?

Återkoppling finns i bolagstyrningsrapporten. Samtliga handlingar och protokoll är tillgängliga för lekmannarevisor.

Samverkan och samarbete/Hur har bolaget bidragit till att stärka samverkan inom kommunkoncernen?

Samverkan och samarbete görs via politik och tjänstepersoner. Översyn ägardirektiv.

Uppföljning av ägardirektiv/Har bolagets målsättningar enligt ägardirektivet uppfyllts?

Återkoppling finns i bolagstyrningsrapporten. Styrelsen bedömer att ägarens direktiv för år 2023 är uppfyllda. Ja i allt väsentligt.

Verksamhetsföremål

Framgår i årsredovisning och bolagsstyrningsrapport. Avkastningskravet är 5 procent av totala kapitalet enligt ägardirektiv. Kravet uppfylls inte då avkastning på eget kapital är 2,5 procent. Under hösten 2023 påbörjades en översyn av ägardirektivet. Verksamhetsmålen i affärsplanen behöver tydligt dokumentera måluppfyllelsen. Dock anser styrelsen att bolaget uppfyller det kommunala ändamålet.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande – Ställningstagande verksamhet 2023 – Ekonomichef 2024-03-18

Bolagsstyrningsrapport Sotenäsbostäder AB 2023 – 2024-03-07

Skickas till

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande

Datum

2024-03-18

Dnr

KA 2024/000011

Kommunstyrelseförvaltningen
Maria Strömberg
Ekonomichef

Sotenäsbostäder AB – ställningstagande till om verksamheten 2023 varit förenlig med det kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen bedömer att verksamheten i bolaget varit förenlig med det kommunala ändamålet och utförs inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har uppsiktsplikt över den verksamhet som bedrivs i de kommunala bolagen och ska enligt kommunallagen årligen ta ställning till om verksamheten varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Som grund för bedömningen har kommunstyrelsen haft löpande dialoger med bolaget under året samt granskat delårs- och årsrapporter samt bolagsstyrningsrapporten.

Bolagsstyrningsrapporten är en sammanställning av året som gått. I rapporten har styrelsen sammanfattat hur arbetet bedrivits i bolaget och avrapporterat hur bolaget efterlevt styrande direktiv så som ändamålet i bolagsordningen, befogenheter, ägardirektiv, verksamhetsföremål och intern kontroll.

Beskrivning av ärendet

Antal frågeställningar är utgångspunkten för bedömning.

Har den verksamhet som bolaget bedrivit under föregående kalender år varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna enligt bolagets rapportering?

Åtterrapporering finns i bolagets årsredovisning samt i bolagsstyrningsrapporten. Styrelsen bedömer att Sotenäsbostäder uppfyller det kommunala ändamålet med verksamheten.

Beskrivs viktiga händelser i bolagets årsredovisning?

En beskrivning finns i årsredovisningen.

Har bolaget utvärderat styrelsens arbete under räkenskapsåret?

En utvärdering av styrelsen och VD:s arbete har genomförts och redovisas i bolagsstyrningsrapporten. Styrelsens och VD:s arbete sammanfattas som tillfredställande och mycket väl fungerande.

Återkopplar bolaget arbetet med intern kontroll?

Återrapport finns i bolagsstyrningsrapport och i kommunkoncernens årsredovisning. Enligt återredovisningen fungerar kontrollområdena för 2023 års tre områden.

Hur har bolagets risker bedömts och följts upp?

Enligt bolagsstyrningsrapporten arbetar bolaget aktivt med att minimera risker. Bolaget har en dokumenterad process för internkontrollarbetet.

Beskrivning av ärenden som lämnats till fullmäktige för ställningstagande.

Enligt bolagsstyrningsrapporten har Kommunfullmäktige utsett ombud för bolaget. I övrigt har inget beslutats av principiell karaktär.

Vilken rapportering har skett till kommunstyrelsen under året?

Återkoppling finns i bolagsstyrningsrapporten. Samtliga styrelseprotokoll anmäls till kommunstyrelsen via registrator. Övrigt bokslutsdialog med kommunen, delårsrapportering i augusti.

Hur ser kommunikation med revisorer och lekmannarevisorer ut?

Återkoppling finns i bolagsstyrningsrapporten. Samtliga handlingar och protokoll är tillgängliga för lekmannarevisor.

Samverkan och samarbete/Hur har bolaget bidragit till att stärka samverkan inom kommunkoncernen?

Samverkan och samarbete görs via politik och tjänstepersoner. Översyn ägardirektiv.

Uppföljning av ägardirektiv/Har bolagets målsättningar enligt ägardirektivet uppfyllts?

Återkoppling finns i bolagsstyrningsrapporten. Styrelsen bedömer att ägarens direktiv för år 2023 är uppfyllda. Ja i allt väsentligt.

Verksamhetsföremål

Framgår i årsredovisning och bolagsstyrningsrapport. Avkastningskravet är 5% av totala kapitalet enligt ägardirektiv. Kravet uppfyllt inte då avkastning på eget kapital är 2,5 procent. Under hösten 2023 påbörjades en översyn av ägardirektivet. Verksamhetsmålen i affärsplanen behöver tydligt dokumentera måluppfyllelsen. Dock anser styrelsen att bolaget uppfyller det kommunala ändamålet.

Beslutsunderlag

Bolagsstyrningsrapport 2023 Sotenäsbostäder AB

Beslutet skickas till

Ekonomichef

Maria Strömberg
Ekonomichef

Anna Liedholm
Kommundirektör

Bolagsstyrningsrapport 2023 – Sotenäsbostäder AB

Bolaget är ett allmännyttigt bostadsbolag som ägs till 100 % av Sotenäs kommun. I samband med kommunsammanslagningen 1974 bildades Sotenäs Bostadsstiftelse. 1991 ombildades stiftelsen till aktiebolag och bolaget fick namnet Sotenäsbostäder AB. Huvudsakliga uppgiften är att i samverkan med Sotenäs kommun medverka till att tillgodose bostadsbehovet i kommunen. Förvaltningen bedrivs till stor del i egen regi men kompletterande del av tjänster köps via ramavtalspartners.

Styrelsens arbete

Styrelsen består idag av sju ledamöter samt sju suppleanter. Under året har styrelsen hållit 5 fysiska sammanträden, ett digitalt Teamssammanträde samt ett strategimöte och en utbildningsdag. I korthet har styrelsen bland annat behandlat och diskuterat följande: bolagets ekonomi och verksamhet, långsiktig utveckling av bolaget, pågående och kommande projekt. Styrelsens sammansättning framgår av bolagets årsredovisning där bolaget utförligt beskriver verksamhet och mål i förvaltningsberättelsen.

Utvärdering av styrelsen och vd

Styrelsen har utvärderat sitt arbete från år 2023 vid styrelsemötet i december. Styrelsen anser sammanfattningsvis att arbetet bedrivs mycket tillfredställande. Styrelsen har utvärderat vd:s arbete och bedömer hans insatser som mycket väl fungerande.

Bolagets uppfyllelse av ägardirektiv:

Åtterrapporing av arbetet med ägardirektiv samt åtaganden sker regelbundet under året via ägarmöte. I allt väsentligt är ägarens direktiv för år 2023 uppfyllda.

Verksamhetsmål

Bolaget ska främja bostadsförsörjningen i kommunen, främja integration och social sammanhållning. skapa trygga och hållbara boendemiljöer. Bolaget skall ha till föremål för sin verksamhet att förvärva, avyttra, äga, bebygga och förvalta fastigheter eller tomträtter med bostäder och lokaler. Erbjuda hyresgäster möjlighet till boendeinflytande i bolaget. Bolaget äger på motsvarande sätt förvärva, förvalta och sälja aktier och andelar i bolag som har anknytning till fastighetssektorn. Bolaget får inte driva verksamhet eller vidtagna åtgärder som inte är förenligt med den kommunala kompetensen. Bolaget har under året färdigställt ombyggnationen av Bankeberg i Hunnebostrand till 36 lägenheter med inflyttning första april 2023. Bolaget har också stamreoverat en byggnad på Mejselgatan i Kungshamn samt bytt fönster och målat om på Båtsmansgatan på Smögen. Under året har arbetet fortsatt med att ta fram nya samt ändra befintliga detaljplaner för att möjliggöra framtida byggnation av bostäder. Genom ny- och ombyggnationen bidrar bolaget till att antalet hyresrätter i kommunen utökats. Bolaget har ett avtal med Individ och familjeomsorgen i kommunen för att tillse att personer som står långt ifrån bostadsmarknaden ska kunna erbjudas en lägenhet. Utöver det finns en överenskommelse med Integrationsordningen på kommunen vilken innebär att ett antal lägenheter årligen ske erbjudas personer som kommunplaceras. Det finns ett boendeinflytandeavtal med Hyresgästföreningen som via en tät dialog och kontinuerliga möten mellan parterna ger hyresgästerna möjlighet till inflytande i bolaget. Under året har vi installerat 116 luft/luftvärmepumpar hos våra hyresgäster som har direktverkande el som uppvärmningsalternativ. Det är ett led i bolagets fortsatta satsning på energieffektivisering för oss och våra hyresgäster för att minska den totala energiförbrukningen. Årlig besiktning av lekplatser via ett utomstående besiktningsföretag görs för att försäkra oss om att även de yngsta hyresgästerna har en säker boendemiljö. Vi har tagit ett omfattande helhetsgrepp om våra grönytor där resultatet kommer att märkas med start under 2023/2024. Med allt ovanstående i åtanke gör vi bedömningen att Sotenäsbostäder gott och väl uppfyller det kommunala ändamålet med verksamheten.

Intern styrning, risker och kontroll

Risker och bedömning

Bolaget har en riskanalys som uppdateras löpande. Bolaget jobbar aktivt för att förutse och minimera risker. Bolaget har en dokumenterad process för internkontrollarbetet, AFF:en som är föremål för en kontinuerlig uppdatering. Den hänvisar till interna rutiner och handböcker avseende arbetsmoment och dokumentation.

Kommunstyrelsens insyns- och tillsynsfunktion

Kommunfullmäktige utser ombud och lämnar instruktioner inför bolagens stämma. Styrelseprotokoll samt annan information anmäls till kommunstyrelsen via registrator@sotenas.se löpande under året. Under mars månad hålls årligen en dialogdag med Sotenäs kommun. Kommunstyrelsen har inte fått några ärenden av principiell karaktär under 2023 att fatta beslut om. Vi har under mars månad haft en bolagsdialog med anledning av bolaget presenterade sin årsredovisning.

Denna bolagsstyrningsrapport har inte varit föremål för revisorernas granskning.

Sotenäs den 7 mars 2024

Sotenäsbostäder AB/ Styrelsen

KSAU § 34**Dnr 2024/000012****Sotenäs Rehabcenter AB – ställningstagande till om verksamheten 2023 varit förenlig med det kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna****Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut**

Kommunstyrelsen bedömer att verksamheten i Sotenäs Rehabcenter AB varit förenlig med det kommunala ändamålet och utförs inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har uppsiktsplikt över den verksamhet som bedrivs i de kommunala bolagen och ska enligt kommunallagen årligen ta ställning till om verksamheten varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Som grund för bedömningen har kommunstyrelsen haft löpande dialoger med bolaget under året samt granskat delårs- och årsrapporter samt bolagsstyrningsrapporten.

Bolagsstyrningsrapporten är en sammanställning av året som gått. I rapporten har styrelsen sammanfattat hur arbetet bedrivits i bolaget och avrapporterat hur de efterlevt styrande direktiv så som ändamålet i bolagsordningen, befogenheter, ägardirektiv, mål, uppdrag och intern kontroll.

Har den verksamhet som bolaget bedrivit under föregående kalender år varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna enligt bolagets rapportering?

Beskrivs i bolagsstyrningsrapporten. Bolagets bedömning är att ägardirektiv och övriga styrdokument efterlevs.

Beskrivs viktiga händelser i bolagets årsredovisning?

En beskrivning finns i årsredovisningen.

Har bolaget utvärderat styrelsens arbete under räkenskapsåret?

Beskrivning i bolagsordningsrapporten. Styrelsen anser att utvärderingen är gjord och att arbetet bedrivits på ett bra sätt.

Återkopplar bolaget arbetet med intern kontroll?

Arbete framgår av bolagsstyrningsrapport, återkopplat och redovisas även i kommunkoncernens årsredovisning. Fyra granskningsområden där tre fungerar och ett behöver utvecklas.

Vilken rapportering har skett till kommunstyrelsen under året?

I mars 2023 genomfördes bokslutsdialog med Kommunstyrelsens arbetsutskott tillika budgetberedning. Rapportering årsbokslut. Rapportering till delårsbokslut och årsbokslut.

Hur har bolagets risker bedömts och följts upp?

Arbetet är genomfört och redovisas i bolagsstyrningsrapporten.

Forts. KSAU § 34

Hur ser kommunikation med revisorer och lekmannarevisorer ut?
Arbetet framgår av bolagsstyrningsrapporten.

Beskrivning av ärenden som lämnats till fullmäktige för ställningstagande.
Ansökan om utökat driftbidrag 2,449 mnkr under 2023. Ombudsinstruktion 2023
Beslut om organisationsform (förvaltningsform i stället för aktiebolag) 2023.

Samverkan och samarbete/Hur har bolaget bidragit till att stärka samverkan inom kommunkoncernen?
Framkommer ej i rapport.

Uppföljning av ägardirektiv/Har bolagets målsättningar enligt ägardirektivet uppfyllts?
Återkopplas i bolagsstyrningsrapport. Ja i allt väsentligt.

Uppfylls finansiella och verksamhetsmål enligt god ekonomisk hushållning
Uppföljning av verksamhetsmål saknas i rapport.
Ägardirektiv: Bedriva sin verksamhet på ett sådant sätt att kostnaderna för verksamheten täcks genom avgifter. Bolaget erhåller årliga bidrag från kommunen. Under verksamhetsåret krävs större bidrag än beviljat.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande – Ställningstagande verksamhet 2023 – Ekonomichef 2024-03-18
Bolagsstyrningsrapport Sotenäs Rehabcenter AB 2023

Skickas till

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande

Datum

8

Dnr

KA 2024/000012

Kommunstyrelseförvaltningen
Maria Strömberg
Ekonomichef

Sotenäs Rehabcenter AB – ställningstagande till om verksamheten 2023 varit förenlig med det kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen bedömer att verksamheten i bolaget varit förenlig med det kommunala ändamålet och utförs inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har uppsiktsplikt över den verksamhet som bedrivs i de kommunala bolagen och ska enligt kommunallagen årligen ta ställning till om verksamheten varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Som grund för bedömningen har kommunstyrelsen haft löpande dialoger med bolaget under året samt granskat delårs- och årsrapporter samt bolagsstyrningsrapporten.

Bolagsstyrningsrapporten är en sammanställning av året som gått. I rapporten har styrelsen sammanfattat hur arbetet bedrivits i bolaget och avrapporterat hur de efterlevt styrande direktiv så som ändamålet i bolagsordningen, befogenheter, ägardirektiv, mål, uppdrag och intern kontroll.

Beskrivning av ärendet

Har den verksamhet som bolaget bedrivit under föregående kalender år varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna enligt bolagets rapportering?

Beskrivs i bolagsstyrningsrapporten. Bolagets bedömning är att ägardirektiv och övriga styrdokument efterlevs.

Beskrivs viktiga händelser i bolagets årsredovisning?

En beskrivning finns i årsredovisningen.

Har bolaget utvärderat styrelsens arbete under räkenskapsåret?

Beskrivning i bolagsordningsrapporten. Styrelsen anser att utvärderingen är gjord och att arbetet bedrivits på ett bra sätt.

Återkopplar bolaget arbetet med intern kontroll?

Arbete framgår av bolagsstyrningsrapport, återkopplat och redovisas även i kommunkoncernens årsredovisning. Fyra granskningsområden där tre fungerar och ett behöver utvecklas.

Vilken rapportering har skett till kommunstyrelsen under året?

I mars 2023 genomfördes bokslutsdialog med Kommunstyrelsens arbetsutskott tillika budgetberedning. Rapportering årsbokslut. Rapportering till delårsbokslut och årsbokslut.

Hur har bolagets risker bedömts och följts upp?

Arbetet är genomfört och redovisas i bolagsstyrningsrapporten.

Hur ser kommunikation med revisorer och lekmannarevisorer ut?

Arbetet framgår av bolagsstyrningsrapporten.

Beskrivning av ärenden som lämnats till fullmäktige för ställningstagande.

Ansökan om utökat driftbidrag 2,449 mnkr under 2023. Ombudsinstruktion 2023
Beslut om organisationsform (förvaltningsform istället för aktiebolag) 2023

Samverkan och samarbete/Hur har bolaget bidragit till att stärka samverkan inom kommunkoncernen?

Framkommer ej i rapport.

Uppföljning av ägardirektiv/Har bolagets målsättningar enligt ägardirektivet uppfyllts?

Återkopplas i bolagsstyrningsrapport. Ja i allt väsentligt.

Uppfylls finansiella och verksamhetsmål enligt god ekonomisk hushållning

Uppföljning av verksamhetsmål saknas i rapport. Ägardirektiv: Bedriva sin verksamhet på ett sådant sätt att kostnaderna för verksamheten täcks genom avgifter. Bolaget erhåller årliga bidrag från kommunen. Under verksamhetsåret krävs större bidrag än beviljat.

Beslutsunderlag

Sotenäs RehabCenter AB bolagsstyrningsrapport 2023

Beslutet skickas till

Ekonomichef

Maria Strömberg
Ekonomichef

Anna Liedholm
Kommundirektör

Bolagsstyrningsrapport 2023 Sotenäs RehabCenter AB

556246–4301

Innehåll

-Inledning

-Ägarstyrning

-Uppfyllelse av bolagsordning och ägardirektiv

-Styrelsens och verkställande direktörens arbete

-Styrelsearbetet

-Intern kontroll

-Riskhantering

-Kommunikation med revisorer och lekmannarevisorer

Inledning:

Sotenäs Kommun har uppsiktsplikt för verksamhet som bedrivs i bolag där kommunen är ägare.

Kommunstyrelsen ska årligen pröva om den verksamhet som bolaget bedriver är förenlig med fastställda ändamål och befogenheter. Styrelsen för Sotenäs RehabCenter AB ansvarar för att bolaget drivs så hållbart och ansvarsfullt som möjligt.

Ägarstyrning.

Samtliga ledamöter i styrelsen för Sotenäs RehabCenter AB tillsätts av Sotenäs kommun. Ledamöter i bolagets styrelse är företrädare för kommunen.

För en god styrning av bolaget sker regelbunden rapportering till kommunen.

Väsentliga styrdokument för bolaget är bl a ; ägardirektiv, bolagsordning, arbetsordning för styrelsen jämte VD instruktion.

Uppfyllelse av bolagsordning och ägardirektiv

Bolaget bedrivs inom de ramar som fastställts i bolagsordningen. Bolaget omfattas av ägardirektiv upprättade av Sotenäs kommun i koncernen. Bolagets bedömning är att ägardirektiv och övriga styrdokument efterlevs.

Styrelsens och verkställande direktörens arbete

Styrelsen består av fem (5) ledamöter varav en (1) är ordförande, en(1) är vice ordförande samt fem(5) ersättare.

Utöver lagar och förordningar styrs styrelsens arbete av en fastställd arbetsordning som årligen prövas. Arbetsordningen innehåller bl a arbetsfördelning mellan styrelse och VD, instruktion för boksluts- och verksamhetsrapportering samt riktlinjer för hur styrelsemötena ska bedrivas.

Styrelsen utvärderar fortlöpande verkställande direktörs arbete genom att följa verksamhetens utveckling och att genom ta del av VD:s skriftliga och muntliga rapporter vid styrelsemöten.

För att effektivisera styrelsearbetet förs gemensamma informationsmöten mellan ordförande och VD.

Genomgående är uppfattningen att styrelsens arbete bedrivits på ett bra sätt.

Styrelsearbetet

Under året har styrelsen haft fem styrelsemöten varav ett konstituerande möte. Närvaron är hög. Sekreteraren är sekreterare för alla styrelsemöten för bolaget. Styrelsen följer en årlig plan med fasta punkter. Ordförande leder och fördelar styrelsearbetet samt svarar för att viktiga punkter utöver de fasta, blir behandlade. Till sin hjälp att bereda och fastställa dagordning för styrelsemötena har ordförande ett särskilt beredningsmöte tillsammans med VD och sekreterare.

Intern kontroll

Den interna kontrollen syftar till att säkerställa att den finansiella rapporteringen är tillförlitlig, att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och effektivt samt att lagar och förordningar efterlevs. Styrelsen ansvarar för bolagets interna kontroll. Rapportering sker årligen med nulägesanalys och riskbedömning till kommunstyrelsen. Riskbedömningen ligger till grund för styrelsens plan för intern kontroll.

Riskhantering

Övergripande målsättning i arbetet kring riskhantering är att skapa en fungerande kontroll över bolagets kassaflöden och resultat till en så låg kostnad som möjligt. Riskexponeringar i verksamheten ska definieras och regleras genom policys, anvisningar och riskbedömningar.

Under 2023 har styrelsen valt ut 4 risker som är väsentliga för verksamheten. Dessa 4 är: Rekrytering av nyckelperson, halkolycka i bad och omklädningsrum, olycka i gymmet när personalen inte är på plats, sjukskrivningar.

Kommunikation med revisor och lekmannarevisor

Bolagets revisor och lekmannarevisor har utfört granskning enl. gällande regelverk.

Revisionen för 2023 har genomförts under december månad samt i samband med årsbokslutet.

Revisionen innefattar dels att revidera verksamheten utifrån Internkontrollplanen samt att granska redovisning och årsbokslut.

KSAU § 35**Dnr 2024/000013****Sotenäs Vatten AB - ställningstagande till om verksamheten 2023 varit förenlig med det kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna****Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut**

Kommunstyrelsen bedömer att verksamheten i Sotenäs Vatten AB varit förenlig med det kommunala ändamålet och utförs inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har uppsiktsplikt över den verksamhet som bedrivs i de kommunala bolagen och ska enligt kommunallagen årligen ta ställning till om verksamheten varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Som grund för bedömningen har kommunstyrelsen haft löpande dialoger med bolaget under året samt granskat delårs- och årsrapporter samt bolagsstyrningsrapporten.

Bolagsstyrningsrapporten är en sammanställning av året som gått. I rapporten har styrelsen sammanfattat hur arbetet bedrivits i bolaget och avrapporterat hur bolaget efterlevt styrande direktiv så som ändamålet i bolagsordningen, befogenheter, ägardirektiv, verksamhetsföremål och intern kontroll.

Antal frågeställningar är utgångspunkten för bedömningen.

Har den verksamhet som bolaget bedrivit under föregående kalender år varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna enligt bolagets rapportering?

Återrapportering finns i bolagets årsredovisning samt i bolagsstyrningsrapporten.

Beskrivs viktiga händelser i bolagets årsredovisning?

En beskrivning finns i årsredovisningen.

Har bolaget utvärderat styrelsens arbete under räkenskapsåret?

Återrapportering finns i bolagsstyrningsrapporten. Styrelsen anser sammanfattningsvis att arbetet bedrivs tillfredställande, men jobbar på att utveckla sitt arbete än mer i riktning mot långsiktigare strategiskt arbete. Styrelsen har utvärderat verkställande direktörens arbete och bedömer hans insatser som väl fungerande.

Återkopplar bolaget arbetet med intern kontroll?

Återrapportering finns i kommunkoncernens årsredovisning samt i bolagsstyrningsrapporten. Enligt återredovisningen finns inga väsentliga brister.

Hur har bolagets risker bedömts och följts upp?

Enligt bolagsstyrningsrapporten arbetar bolaget aktivt med att minimera risker. Vid varje projekt ska det göras en och sårbarhetsanalyser.

Forts. KSAU § 35

Beskrivning av ärenden som lämnats till fullmäktige för ställningstagande.
Enligt bolagstyrningsrapporten har åtta ärenden lämnats.

Vilken rapportering har skett till kommunstyrelsen under året?
Redovisning finns i bolagstyrningsrapporten. Sju ägardialoger, Ägarsamråd samt information till Kommunstyrelsen och arbetsutskott samt bokslutsdialog. Dialoger och beslut gällande Swecos kapacitetsutredning, avloppsverkens situation, Köp av fastighet Dale 1:10, Ramborgen och taxa.

Hur ser kommunikation med revisorer och lekmannarevisorer ut?
Återkoppling finns i bolagstyrningsrapporten. Samtliga handlingar och protokoll är tillgängliga för lekmannarevisorer.

Samverkan och samarbete/Hur har bolaget bidragit till att stärka samverkan inom kommunkoncernen?
Kommunen har tillsammans med Sotenäs Vatten AB ett samarbete för att minska översvämningsrisken samt gällande långsiktigt planeringsarbete. Dialoger sker både politiskt och i förvaltningarna.

Uppföljning av ägardirektiv/Har bolagets målsättningar enligt ägardirektivet uppfyllts?
Återkoppling finns i bolagstyrningsrapporten. Styrelsen bedömer att ägarens direktiv för år 2023 är uppfyllda.

Yrkande

Heléne Stranne (M) föreslår bifall till förvaltningens förslag.
Eva Abrahamsson (M) och Mattias Larsson (S) ställer sig bakom Heléne Strannes (M) bifall.

Mikael Andersson (DemR) föreslår som tillägg att ägaren skarpt påpekar att Sotenäs Vatten inte uppfyller ägardirektiven eller VA-tjänstlagen för året 2023.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på Heléne Strannes (M) med fleras förslag och finner att arbetsutskottet antar detta.

Ordföranden ställer proposition på Mikael Anderssons (DemR) tilläggsförslag och finner att arbetsutskottet inte antar detta.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande – Ställningstagande verksamhet 2023 – Ekonomichef 2024-03-18
Bolagsstyrningsrapport Sotenäs Vatten AB 2023 – 2024-02-23

Skickas till

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande

Datum 2024-03-18 Dnr KA 2024/000013

Kommunstyrelseförvaltningen
Maria Strömberg
Ekonomichef

Sotenäs Vatten AB - ställningstagande till om verksamheten 2023 varit förenlig med det kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen bedömer att verksamheten i bolaget varit förenlig med det kommunala ändamålet och utförs inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har uppsiktsplikt över den verksamhet som bedrivs i de kommunala bolagen och ska enligt kommunallagen årligen ta ställning till om verksamheten varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Som grund för bedömningen har kommunstyrelsen haft löpande dialoger med bolaget under året samt granskat delårs- och årsrapporter samt bolagsstyrningsrapporten.

Bolagsstyrningsrapporten är en sammanställning av året som gått. I rapporten har styrelsen sammanfattat hur arbetet bedrivits i bolaget och avrapporterat hur bolaget efterlevt styrande direktiv så som ändamålet i bolagsordningen, befogenheter, ägardirektiv, verksamhetsföremål och intern kontroll.

Beskrivning av ärendet

Antal frågeställningar är utgångspunkten för bedömningen.

Har den verksamhet som bolaget bedrivit under föregående kalender år varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna enligt bolagets rapportering?

Åtterrapporering finns i bolagets årsredovisning samt i bolagsstyrningsrapporten.

Beskrivs viktiga händelser i bolagets årsredovisning?

En beskrivning finns i årsredovisningen.

Har bolaget utvärderat styrelsens arbete under räkenskapsåret?

Åtterrapporering finns i bolagsstyrningsrapporten. Styrelsen anser sammanfattningsvis att arbetet bedrivs tillfredställande, men jobbar på att utveckla sitt arbete än mer i riktning mot långsiktigare strategiskt arbete. Styrelsen har utvärderat verkställande direktörens arbete och bedömer hans insatser som väl fungerande.

Återkopplar bolaget arbetet med intern kontroll?

Återrapportering finns i kommunenkonsernens årsredovisning samt i bolagsstyrningsrapporten. Enligt återredovisningen finns inga väsentliga brister.

Hur har bolagets risker bedömts och följts upp?

Enligt bolagsstyrningsrapporten arbetar bolaget aktivt med att minimera risker. Vid varje projekt ska det göras en och sårbarhetsanalyser.

Beskrivning av ärenden som lämnats till fullmäktige för ställningstagande.

Enligt bolagsstyrningsrapporten har åtta ärenden lämnats.

Vilken rapportering har skett till kommunstyrelsen under året?

Redovisning finns i bolagsstyrningsrapporten. Sju ägardialoger, Ägarsamråd samt information till Kommunstyrelsen och arbetsutskott samt bokslutsdialog. Dialoger och beslut gällande Swecos kapacitetsutredning, avloppsverkens situation, Köp av fastighet Dale 1:10, Ramborgen och taxa.

Hur ser kommunikation med revisorer och lekmannarevisorer ut?

Återkoppling finns i bolagsstyrningsrapporten. Samtliga handlingar och protokoll är tillgängliga för lekmannarevisor.

Samverkan och samarbete/Hur har bolaget bidragit till att stärka samverkan inom kommunkoncernen?

Kommunen har tillsammans med Sotenäs Vatten AB ett samarbete för att minska översvämningsrisken samt gällande långsiktigt planeringsarbete. Dialoger sker både politiskt och i förvaltningarna.

Uppföljning av ägardirektiv/Har bolagets målsättningar enligt ägardirektivet uppfyllts?

Återkoppling finns i bolagsstyrningsrapporten. Styrelsen bedömer att ägarens direktiv för år 2023 är uppfyllda.

Beslutsunderlag

Bolagsstyrningsrapport 2023 Sotenäs Vatten AB

Beslutet skickas till

Ekonomichef

Maria Strömberg
Ekonomichef

Anna Liedholm
Kommundirektör

GRANSKNINGSRAPPORT

Till bolagsstämman i Sotenäs Vatten AB
Till kommunfullmäktige och kommunstyrelsen för kännedom

Org.nr 559084-8064

Jag har granskat bolagets verksamhet under år 2023. Granskningen har utförts i enlighet med bestämmelserna i aktiebolagslagen, kommunallagen och god sed. Det innebär att jag har planerat och genomfört granskningen för att i rimlig grad försäkra mig om att bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Utifrån genomförd granskning bedömer jag att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Jag finner att bolagets verksamhet bedrivits i enlighet med ändamålet i bolagsordning och ägardirektiv, liksom de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten. Någon grund för anmärkning mot styrelsens och verkställande direktörens förvaltning föreligger inte.

En sammanfattande redogörelse för utförd granskning finns upprättad i en granskningsredogörelse som överlämnats till bolagets styrelse.

Datum och signatur i enlighet med digital underskrift

Elving Claesson
Av kommunfullmäktige
utsedd lekmannarevisor

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

ELVING CLAESSION

Lekmannarevisor

Serienummer: 19430308xxxx

IP: 78.78.xxx.xxx

2024-02-23 09:29:47 UTC

Detta dokument är digitalt signerat genom **Penneo.com**. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstäplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>** Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validator>

KSAU § 36

Dnr 2024/000015

RAMBO AB – ställningstagande till om verksamheten 2023 varit förenlig med det kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna**Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut**

Kommunstyrelsen bedömer att verksamheten i RAMBO AB varit förenlig med det kommunala ändamålet och utförs inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har uppsiktsplikt över den verksamhet som bedrivs i de kommunala bolagen och ska enligt kommunallagen årligen ta ställning till om verksamheten varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Som grund för bedömningen har kommunstyrelsen haft löpande dialoger med bolaget under året samt granskat delårs- och årsrapporter samt bolagsstyrningsrapporten.

Bolagsstyrningsrapporten är en sammanställning av året som gått. I rapporten har styrelsen sammanfattat hur arbetet bedrivits i bolaget och avrapporterat hur bolaget efterlevt styrande direktiv så som ändamålet i bolagsordningen, befogenheter, ägardirektiv, verksamhetsföremål och intern kontroll.

Följande frågeställningar är utgångspunkten för bedömning.

Har den verksamhet som bolaget bedrivit under föregående kalender år varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna enligt bolagets rapportering?

Återrapportering finns i bolagets årsredovisning och i bolagsstyrningsrapporten.

Beskrivs viktiga händelser i bolagets årsredovisning?

En beskrivning finns i årsredovisningen.

Har bolaget utvärderat styrelsens arbete under räkenskapsåret?

En utvärdering av styrelsens och VD:s arbete har genomförts och återredovisas i bolagsstyrningsrapport.

Återkopplar bolaget arbetet med intern kontroll?

Återrapport finns i bolagsstyrningsrapporten samt i kommunkoncernens årsredovisning. Sju kontrollområden har granskats och bedöms fungera. Några behöver utvecklas.

Hur har bolagets risker bedömts och följts upp?

Framgår av årsredovisningen och bolagsstyrningsrapporten.

Vilken rapportering har skett till kommunstyrelsen under året?

Görs löpande. Framgår av bolagsstyrningsrapporten. Borgenslån och taxa.

Forts. KSAU § 36

Beskrivning av ärenden som lämnats till fullmäktige för ställningstagande.

Framgår av årsredovisning eller bolagsstyrningsrapport. Renhållningstaxa och borgensåtagande antas av Kommunfullmäktige.

Hur ser kommunikation med revisorer och lekmannarevisorer ut?

Framgår i bolagsstyrningsrapporten. Lekmannarevisorer har utsetts av respektive kommuns kommunfullmäktige. Auktoriserade revisorer har PWC (Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB) utsetts.

Hur har bolaget bidragit till att stärka samverkan och samarbete inom kommunkoncernen?

Framgår av bolagsstyrningsrapporten. Ägar-, ekonomi-och renhållningssamråd har genomförts samt bolagsdialoger/bokslutsdialog.

Uppföljning av ägardirektiv/Har bolagets målsättningar enligt ägardirektivet uppfyllts?

Ja i allt väsentligt.

Uppfylls finansiella och verksamhetsmål enligt god ekonomisk hushållning

Mål framgår i årsredovisning och bolagsstyrningsrapport. Ett finansiellt mål uppfyllt. (Soliditetsmål 30 %, utfall 50,4 %). Verksamhetsmål redovisas som till stor del uppfyllda. Arbetsmiljö uppfyllt 2 av 2 mål, kvalitet 4 av 6 mål och miljö 2 av 7 mål.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande – Ställningstagande verksamhet 2023 – Ekonomichef 2024-03-18

Bolagsstyrningsrapport RAMBO AB 2023 – 2024-01-05

Underlag måluppfyllelse RAMBO AB 2023 – 2024-02-07

Skickas till

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande

Datum 2024-03-18 Dnr KA 2024/000015

Kommunstyrelseförvaltningen
Maria Strömberg
Ekonomichef

RAMBO AB – ställningstagande till om verksamheten 2023 varit förenlig med det kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna

Kommunstyrelsens förvaltnings förslag till beslut

Kommunstyrelsen bedömer att verksamheten i bolaget varit förenlig med det kommunala ändamålet och utförs inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har uppsiktsplikt över den verksamhet som bedrivs i de kommunala bolagen och ska enligt kommunallagen årligen ta ställning till om verksamheten varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Som grund för bedömningen har kommunstyrelsen haft löpande dialoger med bolaget under året samt granskat delårs- och årsrapporter samt bolagsstyrningsrapporten.

Bolagsstyrningsrapporten är en sammanställning av året som gått. I rapporten har styrelsen sammanfattat hur arbetet bedrivits i bolaget och avrapporterat hur bolaget efterlevt styrande direktiv så som ändamålet i bolagsordningen, befogenheter, ägardirektiv, verksamhetsföremål och intern kontroll.

Beskrivning av ärendet

Följande frågeställningar är utgångspunkten för bedömning.

Har den verksamhet som bolaget bedrivit under föregående kalender år varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna enligt bolagets rapportering?

Åtterrapporering finns i bolagets årsredovisning och i bolagsstyrningsrapporten.

Beskrivs viktiga händelser i bolagets årsredovisning?

En beskrivning finns i årsredovisningen.

Har bolaget utvärderat styrelsens arbete under räkenskapsåret?

En utvärdering av styrelsens och VD;s arbete har genomförts och återredovisas i bolagsstyrningsrapport.

Återkopplar bolaget arbetet med intern kontroll?

Åtterrapport finns i bolagsstyrningsrapporten samt i kommunkoncernens årsredovisning. Sju kontrollområden har granskats och bedöms fungera. Några behöver utvecklas.

Hur har bolagets risker bedömts och följts upp?

Framgår av årsredovisningen och bolagsstyrningsrapporten.

Vilken rapportering har skett till kommunstyrelsen under året?

Görs löpande. Framgår av bolagsstyrningsrapporten. Borgenslån och taxa.

Beskrivning av ärenden som lämnats till fullmäktige för ställningstagande.

Framgår av årsredovisning eller bolagsstyrningsrapport. Renhållningstaxa och borgensåtagande antas av KF.

Hur ser kommunikation med revisorer och lekmannarevisorer ut?

Framgår i bolagsstyrningsrapporten. Lekmannarevisorer har utsetts av respektive kommuns kommunfullmäktige. Auktoriserade revisorer har PWC (Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB) utsetts.

Hur har bolaget bidragit till att stärka samverkan och samarbete inom kommunkoncernen?

Framgår av bolagsstyrningsrapporten. Ägar, -ekonomi och renhållnings samråd har genomförts samt bolagsdialoger/bokslutsdialog.

Uppföljning av ägardirektiv/Har bolagets målsättningar enligt ägardirektivet uppfyllts?

Ja i allt väsentligt.

Uppfylls finansiella och verksamhetsmål enligt god ekonomisk hushållning

Mål framgår i årsredovisning och bolagsstyrningsrapport. Ett finansiellt mål uppfyllt. (Soliditetsmål 30 %, utfall 50,4 %). Verksamhetsmål redovisas som till stor del uppfyllda. Arbetsmiljö uppfyllt 2 av 2, kvalitet 4 av 6, miljö 2 av 7

Beslutsunderlag

Bolagsstyrningsrapport Rambo AB 2022 samt måluppfyllelse

Beslutet skickas till

Ekonomichef

Maria Strömberg

Anna Liedholm

Ekonomichef

Kommundirektör

2024-01-05

Bolagsstyrningsrapport 2023

Godkänd av styrelsen 2024-02-21

Innehåll

Ägardirektiv för Rambo AB.....	2
Föremålet för bolagets verksamhet från ägardirektivet	2
Ägarens krav	2
Verksamhetsmål.....	2
Ekonomiska mål.....	2
Bolagets rapportering.....	3
Bolagets ledning och organisation	3
Ägarkonstellation	3
Fördelning av aktiekapital	3
Styrelsen	3
Ordinarie styrelseledamöter:	3
Styrelsesuppleanter:.....	4
Företagsledningen.....	4
Bolagets styrning och interna kontroll	4
Beskrivning av bolagets verksamhet	4
Ledningssystem	5
Beskrivning och utvärdering av styrelsens arbete	5
Styrelsens arbete.....	5
Utvärdering av styrelsens arbete	5
Internkontroll och dess uppfyllnad av ägardirektiven	5
Riskbedömning	6
Kommunikation med revisorer och lekmannarevisorer	6
Information.....	6
Behandling av bolagsstyrningsrapporten.....	6

Ägardirektiv för Rambo AB

Kommunfullmäktige i Rambos fyra ägarkommuner har antagit, ett för Rambo gällande, ägardirektiv. I ägardirektivet framgår att bolaget och dess verksamhet ska ses som en del av kommunernas verksamhet och där kraven på styrning, insyn, kontroll och uppföljning är densamma som för verksamheten i förvaltningsform. För det fall att Bolaget, eller Bolaget genom dess dotterbolag eller intressebolag, bedriver verksamhet som enligt lag ska bedrivas på affärsmässiga villkor ska kommunallagens självkostnadsprincip inte tillämpas. Verksamheten ska bedrivas effektivt, säkert och med låg risk och god intern kontroll.

Föremålet för bolagets verksamhet från ägardirektivet

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att insamla, omhänderta, transportera och behandla hushålls- och verksamhetsavfall samt att driva annan därmed sammanhängande verksamhet såsom återvinnings- och miljötjänster. Bolaget har också till föremål för sin verksamhet att producera och försälja energi från förnyelsebara och miljövänliga energikällor med anknytning till Bolagets verksamhet. Bolaget är skyldigt att utföra de uppdrag som bolaget tilldelas av sina ägare. Verksamheten ska bedrivas åt ägaren/i ägarens ställe.

Ägarens krav

Verksamhetsmål

- Rambo strävar ständigt efter en minskad belastning på luft, vatten och mark. Bolaget klättrar uppför avfallstrappan och främjar utveckling av miljösmarta transporter. Genom att skapa förutsättningar för ökad återanvändning och återvinning kan Rambo och dess kunder nå de nationella miljömålen, som bl.a. finns uppsatta för insamling av matavfall och förpackningar fastighetsnära vilket ger ökad återvinning och en lägre klimatpåverkan.
- Rambo har en god kvalitet på så väl insamling som på sortering för att kunna lämna rena fraktioner till behandling och återvinning. Kunderna har förtroende för Rambos verksamhet och varumärke och är nöjda med Rambos tjänster och som avfallsleverantör.
- Rambos arbetsmiljöpolicy och värdegrund är utgångspunkt för hur all personal arbetar. Detta förebygger ohälsa och skador samt ger ett gott psykosocialt arbetsklimat. Rambos personal är stolta och har förtroende för verksamheten och varumärket.

Ekonomiska mål

- Rambo bedriver en effektiv verksamhet och ser till att det finns ekonomiskt utrymme för att bedriva och utveckla företaget mot framtiden. Rambo ska ha en soliditet om minst 30%.
-

Bolagets rapportering

Bolaget skall löpande ge Ägarkommunernas kommunstyrelse den information och tillstålla dem de handlingar som de begär samt som följer av uttryckliga regler eller föreskrifter i lag, bolagsordning och ägardirektiv. Karaktären och omfattningen av den fortlöpande informationen skall fastställas efter samråd med Ägarkommunerna och Bolagets styrelse.

Bolagets ledning och organisation

Ägarkonstellation

Regional Avfallsanläggning i Mellersta Bohuslän AB (Rambo AB) är ett aktiebolag som ägs av Lysekil, Sotenäs, Tanum och Munkedals kommuner och som bildats med syfte att fullgöra ägarkommunernas skyldigheter inom avfallshantering, samt långsiktigt säkerställa en gemensam infrastruktur för avfalls-, återvinnings- och miljötjänster med hög kvalitet och leveranssäkerhet.

Fördelning av aktiekapital

Lysekils kommun	aktiekapital 637 500 kronor	25,0 procent	1275 aktier
Sotenäs kommun	aktiekapital 637 500 kronor	25,0 procent	1275 aktier
Tanums kommun	aktiekapital 637 500 kronor	25,0 procent	1275 aktier
Munkedals kommun	aktiekapital 637 500 kronor	25,0 procent	1275 aktier

Styrelsen

Styrelsen skall bestå av nio (9) ledamöter med åtta (8) personliga suppleanter. Åtta (8) av styrelsens ledamöter och suppleanter utses av kommunfullmäktige i Lysekil, Sotenäs, Tanum och Munkedals kommuner med en fjärdedel vardera av ledamöterna och suppleanterna för tiden från den årsstämma som följer närmast efter det val till kommunfullmäktige förrättats intill slutet av den årsstämma som följer efter nästa val till kommunfullmäktige. För samma tidsperiod utser årsstämman styrelsens ordförande, den nionde ledamoten.

Ordinarie styrelseledamöter:

Lars-Arne Staxäng	Styrelseordförande
Roger Siverbrant	Vice ordförande
Valter Granberg	Styrelseledamot
Stig Roos	Styrelseledamot
Thomas Strindeborn	Styrelseledamot
Jan Petersson	Styrelseledamot
Åsa Karlsson	Styrelseledamot
Arne Mörk	Styrelseledamot
Ingrid Almqvist	Styrelseledamot

Styrelsesuppleanter:

Gert-Ove Forsberg	Styrelsesuppleant
Lars Axelsson	Styrelsesuppleant
Margareta Willbo	Styrelsesuppleant
Mikael Sandberg	Styrelsesuppleant
Anna-Lena Karlsson	Styrelsesuppleant
Niklas Berglund	Styrelsesuppleant
Karl- Magnus Espenkrona	Styrelsesuppleant
Jenny Larsson	Styrelsesuppleant

Företagsledningen

Följande personer ingår i ledningsgruppen för Rambo:

Mats Andresen	VD
Jaana Wikén	Ekonomi/HR
Elisabeth Bargel	Kommunikation/Kundservice/IT
Matilda Gard	Miljö och Utveckling
Anja Wallin	Renhållningskollektiv
Edin Sikiric	Insamlingen
Joakim O Jansson	Avfallshantering

Bolagets verksamhets leds och samordnas av VD via bolagets ledningsgrupp enligt ovan roller. Den direkta styrningen av den strategiska och operativa verksamheten leds av affärsområdeschefer samt avdelningschefer och driftschefer. Vid arbetsplatsträffar och andra mötesarenor planeras och diskuteras verksamheten med berörda medarbetare för att identifiera och upptäcka förbättringsmöjligheter inom respektive verksamhet. Grunden för att bolaget ska fungera och utvecklas är genom samverkan, delaktighet och samarbete med personal, fackliga företrädare och andra intressenter.

Bolagets styrning och interna kontroll

Beskrivning av bolagets verksamhet

Bolaget har uppdraget att insamla, omhänderta, transportera och behandla hushålls- och verksamhetsavfall samt att driva annan därmed sammanhängande verksamhet såsom återvinnings- och miljötjänster. Bolaget producerar energi från vindkraft i en ringa omfattning.

Bolaget har 4 st. avfallsanläggningar och 7 st. återvinningscentraler där avfallet samlas in, mellanlagras och omhändertas för vidare transport för återvinning. Insamlingsverksamheten består av 41 st. fordon där verksamheter som insamling av hushållsavfall, slam, verksamhetsavfall, förpackningar från återvinningsstationer samlas in och transporteras till avfallsanläggningarna för mellanlagring innan transport sker vidare till olika återvinningsföretag.

Ledningssystem

Rambo innehar ett ledningssystem och är miljöcertifierade enligt ISO14001, kvalitetscertifierat enligt ISO9001 samt arbetsmiljöcertifierat enligt ISO 45001.

Beskrivning och utvärdering av styrelsens arbete

Styrelsens arbete

Under det gångna året har 6 styrelsemöte genomförts och samtliga möten är protokollförda. Styrelsen har behandlat fastställda punkter enligt styrelsens arbetsordning så som investeringar, prognoser, delårsrapporter, ekonomiskt utfall, årsbokslut samt andra övergripande frågor, strategiska inriktningar, organisationsfrågor samt personal och arbetsmiljöfrågor.

Efter årsstämman hölls ett konstituerande styrelsemöte där styrelsens arbetsordning och verkställande direktörens instruktion beslutades.

Utvärdering av styrelsens arbete

En gång om året initierar styrelsens ordförande en utvärdering av styrelsens arbete. Utvärderingen omfattar styrelsens ansvar, samarbete jävsituationer och utbildningsbehov. Syftet med utvärderingen är att få en samlad bild från ledamöternas uppfattning om hur styrelsens arbete bedrivs och vilka eventuella åtgärder som kan göras för att effektivisera styrelsearbetet. Styrelsen känner också ett extra ansvar för att möta frågor och synpunkter från alla de 4 ägarkommunerna på ett rättvist och adekvat sätt.

Styrelsen utvärderade sitt arbete och antog arbetsordningen.

Styrelsen utvärderar löpande verkställande direktörens arbete genom att följa verksamhetens utveckling genom att ta del av verkställande direktörens muntliga och skriftliga rapporter.

Internkontroll och dess uppfyllnad av ägardirektiven

Styrelsen har det övergripande ansvaret för att tillse att det finns en god intern kontroll. I detta ligger ett ansvar för att en intern kontrollorganisation upprättas inom bolaget samt tillse att denna utvecklas utifrån bolagets kontrollbehov.

Verkställande direktören skall se till att riktlinjer för den interna kontrollen upprättas i enlighet med för bolaget gällande riktlinjer och föreskrifter.

Affärsområdeschefer/ avdelningschefer ska se till att antagna reglemente, policys och regler följs samt informera övriga anställda om detta. Arbetsmetoder används som bidrar till en god intern kontroll och att den efterlevs inom hela affärsområdet.

Interkontroll har under året utförts löpande av verksamheterna i enlighet med internkontrollplan 2023.

Resultatet och uppföljningen av den interna kontrollen har med utgångspunkt från antagen internkontrollplan, rapporterats till styrelsen i den omfattning som fastställts i den interna kontrollplanen.

Kontrollrapporter är presenterade för styrelsen under det gångna året.

Styrelsen har under året beslutat om interkontrollplan för 2024.

Riskbedömning

Risk- och väsentlighetsanalys är gjorda inom bland annat. Kontroll av inköp av arbetskläder, förbrukningsmaterial och IT utrustning, farligt avfall mottagning ÅVC anläggning, leverantörsreskontra/kontroll attester, HR/åtgärder kort- och långtidssjukfrånvaro.

Det finns även en ekonomisk risk med de fluktuerande priser på de olika fraktioner bolaget samlar in. Under året har metallpriset varit fortsatt högt och wellpriser har minskat kraftigt. Prisbilden på trä har även stigit kraftigt mot tidigare kostnad.

Rapportering till Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige

Styrelsen har fått en rapportering utökning av låneram samt taxor. Kommunfullmäktige har beslutat om renhållningstaxan samt utökat borgensåtagande med anledning av införande av fyracksystem

Upphandlingar

Bolaget har upphandlat ett flertal fordon samt monterings- och mellanlagringsbyggnad för kärilverksamheten.

Kommunikation med revisorer och lekmannarevisorer

Rambo genomgår årligen revision av såväl en auktoriserad revisor som av lekmannarevisorer. Auktoriserad revisor utför en revision av årsredovisningen samt styrelsen och VD:s förvaltning i enlighet med aktiebolagslagen. Rambos lekmannarevisorer ansvarar för att granska verksamhet och kontroll och pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med fullmäktiges uppdrag.

Lekmannarevisorerna utses av respektive kommuns kommunfullmäktige. Till auktoriserade revisorer har PWC (Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB) utsetts.

Information

Information sker till Rambos styrelse om bolagets finansiella ställning genom tertialbokslut och månadsrapporter. Vidare sker information vid ägarsamråd, ekonomisamråd och renhållingssamråd. Utöver det har bolaget bolagsdialoger med respektive ägarkommun.

Behandling av bolagsstyrningsrapporten

Föreliggande bolagsstyrningsrapport för år 2023 behandlas vid styrelsemöte den 21 februari 2024 och kommer därefter att delges ägarkommunernas ekonomichefer.

Måluppfyllelse övergripande mål 2023

Målområde	Mål	Mätetal	Måluppfyllelse	
Ekonomi	Rambo bedriver en effektiv verksamhet och ser till att det finns ekonomiskt utrymme för att bedriva och utveckla företaget mot framtiden.	Soliditet ska ej vara lägre än 30%.	50,4 %	
		Renhållningskollektiven ska inte generera överunderskott och ska ha en treårsplan för att komma i balans.	En plan för att komma i balans finns för samtliga renhållningskollektiv.	
		Workshop med styrelsen (nya), framtagande av nyckeltal.	En workshop hölls vid styrelsemötet den 28 november 2023.	
Miljö	Rambo strävar ständigt efter en minskad belastning på luft, vatten och mark. Bolaget klättrar uppför avfallstrappan och främjar utveckling av miljösmarta transporter. Genom att skapa förutsättningar för ökad återanvändning och återvinning kan Rambo och dess kunder nå de nationella miljömålen, som bl.a. finns uppsatta för insamling av matavfall och ökad återvinning.	100% av hushållskunderna erbjuds matavfallsinsamling i Lysekil- Munkedal varav 95% har matavfallsinsamling.	I Lysekil har samtliga 7 904 (100%) av privathushållen erbjudits matavfallsinsamling varav 7 151 (89,6%) har valt utsortering av matavfall till insamling.	
			I Munkedal har samtliga 4 790 (100%) av privathushållen erbjudits matavfallsinsamling varav 4 349 (90,8%) har valt utsortering av matavfall till insamling.	
		Hushållskunderna i Lysekils kommun där framkomligheten så tillåter erbjuds FNI, varav 75 % har FNI.	I Lysekil har 4 760 (60,2%) kunnat erbjudas FNI och 3 035 (63,8%) har valt denna abonnemangsform.	
		Hushållskunderna i Munkedals kommun där framkomligheten så tillåter erbjuds FNI, varav 85% har FNI.	I Munkedal har 4 000 (83,5%) kunnat erbjudas FNI och 3 355 (83,9%) har valt denna abonnemangsform.	
	Kontinuerligt driva minst ett utvecklingsprojekt med syfte att minska miljöpåverkan från transporter.	Nivåmätare återvinningstationer (ÅVS) Under 2023 påbörjades ett projekt med nivåmätning av behållare på ÅVS. Genom att optimera verksamheten baserat på insamlade data kan beläggningen på bilar och turer öka. Projektet var framgångsrikt så under första kvartalet 2024		

			kommer alla behållare på ÅVS att utrustas med nivågivare.	
		Kontinuerligt driva minst ett utvecklingsprojekt med syfte att minska miljöpåverkan från anläggningarna.	<p>Solcellsanläggningar på byggnaders tak på Hogenäs. Projektet flyttas till 2024 då omfördelning av budget skett till förmån för dag- o släckvattendammar med anledning av ökade kostnader.</p> <p>Jordframställan Pilotprojekt på Hästesked i Munkedal att ta fram jord av inkommen kompost för att minska transporter och öka cirkulärt användande av lokalt framställd jord.</p>	
Kvalitet	Rambo har en god kvalitet på så väl insamling som på sortering för att kunna lämna rena fraktioner till behandling och återvinning. Kunderna har förtroende för Rambos verksamhet och varumärke och är nöjda med Rambos tjänster och som avfallsleverantör.	Kontinuerligt driva minst ett utvecklingsprojekt med syfte att skapa mer nöjda kunder. (NKI mäts vart tredje år).	<p>Nytt insamlingssystem i Sotenäs Införandet av fyrfacksystemet gör det enkelt och bekvämt för våra kunder att sortera ut sitt matavfall och sina förpackningar i direkt anslutning till fastigheten.</p> <p>Återbruk Under 2023 infördes GE & TA-konceptet gällande byggavfall på vår återvinningscentral, Hästesked. Detta system främjar en hållbar och cirkulär hantering av material. Projektet blev en framgång med resultat i utlämning av 15,5 ton material till våra besökande ÅVC-kunder.</p>	
		Kontinuerligt driva minst ett utvecklingsprojekt med syfte att skapa mer nöjda avtalskunder. (NKI mäts vart tredje år).	<p>Hämtning av farligt avfall Under 2023 blev det möjligt för verksamheter/företag att enkelt beställa hämtning av farligt avfall genom digitala formulär på rambo.se.</p> <p>Under året var tanken att ta fram ett bildspel om miljöbilens tjänster avseende hämtning och rapportering av farligt avfall. Detta kommer göras under 2024.</p> <p>Företagsportalen Under 2023 startade projektet att utveckla Företagsportalen, en digital tjänst riktad till Rambos avtalskunder. Den nya portalen kommer lanseras under våren 2024 och innehåller då bl.a. en utökad statistikportal samt möjlighet att göra ärenden via e-tjänster.</p>	

		Plockanalyser ska göras i Tanum och Lysekils Kommun med syftet att kunna göra framtida jämförelser för att nå en bättre utsortering.	Plockanalyser har utförts i Tanums och Lysekils kommun under 2024. De pekar tydligt på att 4 – fackssystemet ger de bästa förutsättningar för utsortering av olika material.	
Arbetsmiljö	Rambos arbetsmiljöpolicy och värdegrund är utgångspunkt för hur all personal arbetar. Detta förebygger ohälsa och skador samt ger ett gott psykosocialt arbetsklimat. Rambos personal är stolta och har förtroende för verksamheten och varumärket.	Driva ett kontinuerligt värdegrundsarbete på samtliga avdelningar.	Samtliga avdelningar har arbetat med värdegrunden under året och fört diskussioner kring bemötande och olika dilemmafrågor.	
		Rambo ska bedriva ett kontinuerligt systematiskt arbetsmiljöarbete för att undvika ohälsa och arbetsskador. Detta gör vi genom skyddsronder, APT, skyddskommitté mm.	Vi har haft två skyddskommittémöten under året samt gjort planerade skyddsronder och APT.	

KSAU § 37**Dnr 2024/000280****Sammanställning av räkenskaper för donationsfonder 2023****Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut**

Kommunstyrelsen beslutar att avge förvaltningsberättelse och sammanställning av räkenskaper 2023 för donationsfond Alfrida Davida daterad 2024-03-04 och donationsfond C M Johansson daterad 2024-03-05.

Sammanfattning

Enligt stiftelselagen som trädde i kraft 1996-01-01 fungerar en kommunstyrelse som förvaltare i de donationsfonder som omfattas av lagen och där inte särskild styrelse utsetts. Bokföringsskyldighet föreligger inte för de fonder som förvaltas av Sotenäs kommun då varje donationsfonds tillgångar understiger 10 basbelopp, men räkenskaper skall föras och avslutas med en sammanställning för varje räkenskapsår.

Kommunstyrelsen i Sotenäs kommun tillika styrelse för nedan uppräknade fond/stiftelser får härmed avge förvaltningsberättelse och räkenskapssammanställning för räkenskapsåret 2023 enligt bilagor. Handlingarna har granskats av utsedd revisor utan anmärkning.

Förvaltningen har haft i uppdrag att verka för att upplösa donationsfonderna (KF 2020-09-24 § 99). Det återstår två fonder, Alfrida Davidas Donationsfond samt C M Johanssons donationsfond. CM Johanssons donationsfond betraktar Länsstyrelsen som en gåva och ingen fond, men ingår ändå i sammanställningen.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande – Sammanställning räkenskaper donationsfonder – Ekonomichef 2024-03-05

Översikt Sammanställning revisorsintyg 2024-03-04

Sammanställning 2023 Alfrida Davida samt revisionsintyg – 2024-03-04

Sammanställning 2023 C M Johansson samt revisorsintyg – 2024-03-05

Skickas till

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande

Datum 2024-03-05 Dnr KA 2024/000280

Kommunstyrelsens förvaltning
Maria Strömberg
Ekonomichef

Sammanställning av räkenskaper för donationsfonder 2023

Kommunstyrelsens förvaltnings förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att avge förvaltningsberättelse och sammanställning av räkenskaper för donationsfonder 2023.

Sammanfattning

Enligt stiftelselagen som trädde i kraft 1996-01-01 fungerar kommunstyrelsen som förvaltare i de donationsfonder som omfattas av lagen och där inte särskild styrelse utsetts. Bokföringsskyldighet föreligger inte för de fonder som förvaltas av Sotenäs kommun då varje donationsfonds tillgångar understiger 10 basbelopp, men räkenskaper skall föras och avslutas med en sammanställning för varje räkenskapsår.

Kommunstyrelsen i Sotenäs kommun tillika styrelse för nedan uppräknade fond/stiftelser får härmed avge förvaltningsberättelse och räkenskapssammanställning för räkenskapsåret 2023 enligt bilagor. Handlingarna har granskats av utsedd revisor utan anmärkning.

Förvaltningen har haft i uppdrag att verka för att upplösa donationsfonderna KF beslut §99 2020-09-24. Det återstår två fonder, Alfrida Davidas Donationsfond samt C M Johanssons donationsfond. CM Johanssons donationsfond betraktar Länsstyrelsen som en gåva och ingen fond, men ingår ändå i sammanställningen.

Beslutsunderlag

År 2023 Alfrida Davida samt revisionsintyg
År 2023 C M Johansson samt revisorsintyg

Beslutet skickas till

Kommunrevisionen
Redovisningsekonom

Maria Strömberg
Ekonomichef

Anna Liedholm
Kommundirektör

Sammanställning av räkenskaper 2023 för

Stiftelsen Alfrida Davida Anderssons stipendiefond

C M Johanssons donationsfond

Kommunstyrelsen i Sotenäs kommun tillika styrelse för ovan uppräknade stiftelser får härmed avge förvaltningsberättelse och räkenskaps- och räkenskaps-
år 2023 enligt bilagor.

Kungshamn 2024-03-04

Mina revisionsberättelser för ovan uppräknade stiftelser har avgivits 2024-03-04 och
2024-03-05

Håkan Axelsson

Sammanställning av räkenskaper

Stiftelsen Alfrida Davida Anderssons stipendiefond

Räkenskapsåret 2023

Förvaltningsberättelse

Stiftelsens ändamål är att utdela stipendier till tre ungdomar, födda och bosatta inom Kungshamns församling, vilka avlagt studentexamen med goda betyg.

Resultaträkning

	2023	2022	2021
Inkomster			
Nettoavkastning	7 988,55	194,79	-450,45
Summa inkomster	7 988,55	194,79	-450,45
Utgifter			
Övriga utgifter, kostnader	-3 813,00	-3 765,00	-3 463,00
Stipendier och premier	1 700,00	0,00	0,00
Summa utgifter	-2 113,00	-3 765,00	-3 463,00
Årets överskott/underskott	5 875,55	-3 570,21	-3 913,45

Balansräkning

	2023-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Tillgångar			
<u>Bankmedel</u>			
SEB likviditetsfond			
Konto 5128-20 011 59	245 785,10	237 796,55	237 601,76
Summa tillgångar	245 785,10	237 796,55	237 601,76
Skulder och eget kapital			
<u>Skulder</u>			
Skuld till Sotenäs kommun	11 041,00	7 228,00	3 463,00
Summa skulder	11 041,00	7 228,00	3 463,00
<u>Eget kapital</u>			
Balanserat kapital	232 268,55	235 838,76	239 752,21
Justering eget kapital	-1 700,00		
Årets över-/underskott	4 175,55	-3 570,21	-3 913,45
Summa eget kapital	234 744,10	232 268,55	235 838,76
Summa skulder och eget kapita	245 785,10	239 496,55	239 301,76
Kontroll	0,00	-1 700,00	-1 700,00

Stiftelsen Alfrida Davida Anderssons stipendiefond

REVISIONSBERÄTTELSE

Jag har granskat räkenskaperna och styrelsens förvaltning i Stiftelsen Alfrida Davida Anderssons stipendiefond för räkenskapsåret 2023 och ej funnit anledning till anmärkning.

Granskningen har utförts enligt god revisionsred.

Kungshamn 2024 - 03 - 04

Olof Sjöström kommunrevision

Sammanställning av räkenskaper

för f d

C M Johanssons gåva

Räkenskapsåret 2023

Förvaltningsberättelse

Gåvans medel skall användas till inköp av sjukvårdsutrustning vid vårdcentralen i Hunnebostrand. Enligt ramavtal angående exploatering av fastigheten Råghult 1:5 kommer ytterligare 200.000 att inflyta.

Kommunen har hittills förskotterat 51.014:90 för inköp av diverse utrustning. Inga händelser har redovisats under 2023

C M Johanssons gåva

Resultaträkning

	<u>2023</u>	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Inkomster			
Nettoavkastning	0,00	0,00	0,00
Summa inkomster	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Utgifter			
Anslag	0,00	0,00	0,00
Summa utgifter	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Årets överskott	0,00	0,00	0,00

Balansräkning

	<u>2023-12-31</u>	<u>2022-12-31</u>	<u>2021-12-31</u>
Tillgångar			
Mark	30 000,00	30 000,00	30 000,00
Summa tillgångar	<u>30 000,00</u>	<u>30 000,00</u>	<u>30 000,00</u>
Skulder och eget kapital			
<u>Skulder</u>			
Skuld till Sotenäs kommun	51 014,90	51 014,90	51 014,90
<u>Eget kapital</u>			
Balanserat kapital	-21 014,90	-21 014,90	-21 014,90
Årets överskott	0,00	0,00	0,00
Summa eget kapital	<u>-21 014,90</u>	<u>-21 014,90</u>	<u>-21 014,90</u>
Summa skulder och eget kapital	30 000,00	30 000,00	30 000,00

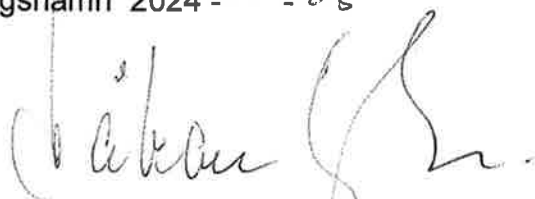
Stiftelsen C.M Johanssons donationsfond

REVISIONSBERÄTTELSE

Jag har granskat räkenskaperna och styrelsens förvaltning i Stiftelsen C. M Johanssons donationsfond för räkenskapsåret 2023 och ej funnit anledning till anmärkning.

Granskningen har utförts enligt god revisions sed.

Kungshamn 2024 - 03 - 06

Göde - Sotens kommission

KSAU § 38**Dnr 2024/000003****Budgetuppföljning 2024 Sotenäs kommun – helårsprognos****Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut**

Kommunstyrelsen godkänner upprättad helårsprognos daterad 2024-03-12 och uppmanar Utbildningsnämnden att vidta åtgärder för att närma sig ett resultat i nivå med budget.

Sammanfattning

Helårsprognosen för driftverksamheten efter februari månad visar på ett överskott om 13,1 mnkr vilket är 4,6 mnkr mer än budgeterade 8,5 mnkr. Inom nämndsverksamheterna prognostiserar Utbildningsnämnden ett underskott mot budget om -0,2 mnkr. För finansförvaltningen prognostiseras ett överskott mot budget om 4,8 mnkr.

Till följd av Sotenäs RehabCenter AB:s bokslut 2023 finns en risk för en utökad kostnad 2024 för kommunen med 1,7 mnkr. Dessa är inte med i framräknad prognos.

Årets totala investeringsbudget uppgår till 123,0 mnkr. Prognosen för helår innebär att hela budgeten förbrukas. En större osäkerhet råder dock kring totalutgift och betalplan för Hunnebohemmet, där upphandling pågår.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande - Helårsprognos Sotenäs kommun – Ekonomichef - 2024-03-14
Helårsprognos Sotenäs kommun per februari - 2024-03-12

Skickas till

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande

Datum

Dnr

2024-03-14

KA 2024/000003

Kommunstyrelsens förvaltning
Maria Strömberg
Ekonomichef

Helårsprognos efter februari 2024 Sotenäs kommun

Kommunstyrelsens förvaltnings förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner lämnad helårsprognos och uppmanar Utbildningsnämnden att vidta åtgärder för att närma sig ett resultat i nivå med budget.

Sammanfattning

Helårsprognosen för driftverksamheten efter februari månad visar på ett överskott om 13,1 mnkr vilket är 4,6 mnkr mer än budgeterade 8,5 mnkr. Nämndernas prognostiserar ett underskott mot budget om -0,2 mnkr. För finansförvaltningen prognostiseras ett överskott mot budget om 4,8 mnkr.

Till följd av Sotenäs RehabCenter AB:s bokslut 2023 finns en risk för en utökad kostnad 2024 för kommunen med 1,7 mnkr. Dessa är inte med i framräknad prognos.

Årets totala investeringsbudget uppgår till 123,0 mnkr. Prognosen för helår innebär att hela budgeten förbrukas. En större osäkerhet råder dock kring totalutgift och betalplan för Hunnebohemmet, där upphandling pågår.

Beslutsunderlag

2024-02 Helårsprognos Sotenäs kommun, daterad 2024-03-12

Beslutet skickas till

Ekonomichef
Controller

Maria Strömberg
Ekonomichef

Anna Liedholm
Kommundirektör

Helårsprognos efter februari

Upprättad: 2024-03-12

KA 2024/3

Helårsprognos drift

Helårsprognosen efter februari månad visar på ett överskott om 13,1 mnkr vilket är 4,6 mnkr mer än budgeterade 8,5 mnkr. Nämndernas prognostiserar ett underskott mot budget om -0,2 mnkr. För finansförvaltningen prognostiseras ett överskott mot budget med 4,8 mnkr.

	Prognos utfall helår 2024	Budget helår 2024	Prognos avvikelse helår 2024
Nämndsverksamhet			
Fullmäktige, valnämnd, revision & överförmyndare	-3,3	-3,3	0,0
Kommunstyrelsen	-101,1	-101,1	0,0
Miljö- och byggnämnden	-11,8	-11,8	0,0
Utbildningsnämnden	-214,0	-213,8	-0,2
Omsorgsnämnden	-261,0	-261,0	0,0
Summa nämndsverksamhet	-591,3	-591,1	-0,2
Finansförvaltning/övrig gemensam verksamhet			
Pensions- och personalkostnader	-32,9	-32,9	0,0
Övrigt förvaltningsgemensamt	-4,3	-2,3	2,0
Exploateringsverksamhet och försäljning av mark	0,1	-	0,1
Skatteintäkter och generella statsbidrag	628,8	628,5	-0,3
Finansnetto	8,0	11,0	3,0
Summa finansförvaltning	604,4	599,6	4,8
Helårsprognos Sotenäs kommun	13,1	8,5	4,6

Kommunfullmäktige, valnämnd, revision & överförmyndare

Prognosen innebär ett helårsutfall i nivå med budget.

Kommunstyrelsen

Prognosen innebär ett helårsutfall i nivå med budget. Prognosen förutsätter också att Kommunstyrelsens ofördelade medel om 0,5 mnkr nyttjas under året.

Miljö- och byggnämnden

Prognosen innebär ett helårsutfall i nivå med budget.

Utbildningsnämnden

Prognosen innebär ett underskott med -0,2 mnkr i förhållande till budget.

Omsorgsnämnden

Prognosen innebär ett helårsutfall i nivå med budget.

Finansförvaltning & övrig gemensam verksamhet

Prognosen för den övergripande gemensamma verksamheten och finansförvaltningen innebär totalt ett överskott med 4,8 mnkr jämfört med budget.

Årets el-buffert påverkar prognosen positivt med 2,0 mnkr, Prognosen innebär att bufferten inte nyttjas.

År 2023 har kommunen inte budgeterat med någon markförsäljning, Eventuell försäljning innebär en positiv avvikelse mot budget, Under årets första två månader har vinst vid försäljning av mark uppgått till 0,1 mnkr.

Årets skatteintäkter prognostiserat till -0,3 mnkr lägre än budgeterat.

Finansnettot väntas bidra med en positiv budgetavvikelse om 3,0 mnkr och avser ränteintäkter på insatt kapital.

Till följd av Sotenäs RehabCenter AB:s bokslut 2023 finns en risk att bolaget kommer ansöka hos fullmäktige om ett förlusttäckningsbidrag, på samma sätt som gjordes under år 2023 för bokslutsår 2022. Det skulle kunna innebära en utökad kostnad för kommunen med 1,7 mnkr. Denna post är inte inkluderad i kommunens helårsprognos år 2024.

Helårsprognos investering

Årets totala investeringsbudget uppgår till 123,0 mnkr. Prognosen efter februari innebär ett helårsutfall i nivå med budget. En större osäkerhet råder kring totalutgift och betalplan för Hunnebohemmet, där upphandling pågår.

I tabellen nedan redovisas de investeringsprojekt vars budget och/eller prognostiserat utfall uppgår till 2 mnkr eller mer under året.

	Prognos utfall helår 2024	Budget helår 2024	Prognos avvikelse helår 2024
Exploateringsprojekt & markköp	-5,5	-5,5	0,0
varav Hogenäs hamn	-5,5	-5,5	0,0
Anläggningsprojekt	-15,2	-15,0	-0,2
varav asfaltering/beläggning gator	-4,0	-4,0	0,0
varav cykelled/cykelväg	-2,0	-2,3	0,3
varav rörbron Örn	-2,7	-2,6	-0,1
varav Stenbogens badplats	-5,4	-5,4	0,0
Hamnprojekt	-5,0	-4,9	-0,1
varav brygga på Tången	-2,2	-2,2	0,0
Skolfastigheter	-0,8	-0,5	-0,3
Omsorgsfastigheter	-72,7	-71,9	-0,8
varav Hunnebohemmet	-64,2	-64,2	0,0
varav Kompetenscentrum ombyggnation	-8,5	-7,8	-0,7
Övriga/övergripande fastighetsprojekt	-8,9	-10,0	1,1
varv planerat underhåll	-5,2	-6,3	1,1
Övriga investeringar KS	-9,6	-9,9	0,3
varv räddningstjänstfordon	-4,7	-4,7	0,0
Investeringar UN	-2,5	-2,5	0,0
Investeringar ON	-2,8	-2,8	0,0
Summa investeringsprojekt Sotenäs kommun	-123,0	-123,0	0,0

KSAU § 39

Dnr 2024/000004

Budgetuppföljning 2024 Kommunstyrelsen – helårsprognos

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att en mer detaljerad helårsprognos ska upprättas inför Kommunstyrelsen 2024-04-10.

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner upprättad helårsprognos 2024 per februari.

Sammanfattning

Helårsprognos driftverksamheten

För helåret prognostiseras ett resultat i nivå med budget.

Helårsprognos investeringsverksamhet

Investeringsbudgeten uppgår år 2024 till 117,7 mnkr. Helårsprognosen innebär att 117,5 mnkr av dessa förbrukas.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande - Helårsprognos Sotenäs kommun – Kommundirektör - 2024-03-14

Helårsprognos Sotenäs kommun per februari - 2024-03-14

Yrkande

Heléne Stranne (M) och Eva Abrahamsson (M) yrkar bifall till förvaltningens förslag och föreslår som tillägg att en mer detaljerad helårsprognos upprättas inför Kommunstyrelsen 2024-04-10.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på Heléne Strannes (M) med fleras förslag samt tilläggsförslag och finner att arbetsutskottet antar dessa.

Skickas till

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande

Datum

Dnr

2024-03-14

KA 2024/000004

Kommunstyrelsen
Anna Liedholm
Kommundirektör

2024 Helårsprognos efter februari Kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner upprättad helårsprognos 2024, daterad 2024-03-14

Sammanfattning

Helårsprognos driftverksamheten

För helåret prognostiseras ett resultat i nivå med budget.

Helårsprognos investeringsverksamhet

Investeringsbudgeten uppgår år 2024 till 117,7 mnkr. Helårsprognosen innebär att 117,5 mnkr av dessa förbrukas.

Beslutsunderlag

2024 Helårsprognos efter februari Kommunstyrelsen, daterad 2024-03-14

Beslutet skickas till

Kommundirektör
Förvaltningschef SBF
Förvaltningsekonom KS

Eveline Karlsson
Förvaltningschef SBF

Anna Liedholm
Kommundirektör, Förvaltningschef KSF

2024 Helårsprognos efter februari KS

Dnr: KA 2024/4

2024-03-14

Innehåll

2024 Kommentera helårsprognos efter februari	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Helårsprognos drift.....	3
Helårsprognos investering.....	3

Helårsprognos drift

Nämndens budgetram uppgår till 101,1 mnkr. Prognosen för helår innebär att hela budgetutrymmet förbrukas under året.

Masterorganisation	Prognos utfall helår 2024	Budget helår 2024	Helårsprognos avvikelse mot budget 2024
Kommunstyrelseförvaltning	-84.6	-84.6	0.0
KS Ofördelade medel	-0.5	-0.5	0.0
Samhällsbyggnadsförvaltning KS	-16.0	-16.0	0.0
Summa Kommunstyrelsen	-101.1	-101.1	0.0

I helårsprognosen väntas ett överskott gällande utredningar för planer. Tidskrävande moment såsom upphandlingar och utredningar har inte kunnat inledas som planerat vilket i sin tur innebär att medlen inte hinner förbrukas innan årets slut. Överskottet används för att täcka behov ifråga om kommunens lokaler.

Kostnaderna för vinterväghållning för jan-feb är 0,2 mnkr lägre än samma period föregående år. Budget för helåret är 3,3 mnkr. Det genomsnittliga utfallet år 2021-2023 var 3,2 mnkr. Utifrån detta är prognosen för helåret därför att budget bör kunna hållas.

Helårsprognos investering

Årets totala investeringsbudget uppgår till 117,7 mnkr. Prognosen för helår innebär att 117,5 mnkr förbrukas under året.

Projektstruktur	Prognos utfall helår 2024	Budget helår 2024	Helårsprognos avvikelse mot budget 2024
Exploateringsprojekt & markköp	-5.5	-5.5	0.0
Anläggningsprojekt	-15.1	-15.0	-0.2
Hamnprojekt	-5.0	-4.9	-0.1
Skolfastigheter	-0.8	-0.5	-0.3
Omsorgsfastigheter	-72.7	-71.9	-0.8
Övriga/övergripande fastighetsprojekt	-8.9	-10.0	1.1
Övriga investeringar KS	-9.4	-9.9	0.5
Summa Investeringar KS	-117.5	-117.7	0.2
Summa Investeringsprojekt	-117.5	-117.7	0.2

Prognosen efter februari är att budget för helåret kan hållas. Viss fördyring i projekt under omsorgsfastigheter balanseras med anpassning av utgifter för övergripande fastighetsprojekt.

Betalplanen för Hunnebohemmet kan komma att förskjutas, varför prognosen kan komma att ändras i kommande prognoser. Justering sker efter beslut om igångsättningstillstånd.

KSAU § 40**Dnr 2024/000002****Yttrande över förvaltningens förslag till rambudget 2025****Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut**

Kommunstyrelsen lämnar följande yttrande över förvaltningens förslag till rambudget 2025:

Kommunstyrelsen ställer sig bakom förslag till skattesats, resultatnivå och rambudget med följande ändring, att politisk organisation arbetas in i ramarna. Förvaltningen får i uppdrag att hitta utrymme till att minska de politiska kostnaderna under 2025.

Kommunstyrelsen beslutar att i den fortsatta processen med budgetberedningen ska det finnas ett bättre underlag gällande innehållet i den tekniska ramen

Följande följd på prioriteringarna;

1. Civilt försvar
Denna prioritering skapas förutsättningar för att kunna bygga upp det civila försvaret och stärka kommunens samhällskritiska verksamhet
2. Brandverksamhet
Med denna prioritering skapas förutsättningar för att bedriva verksamheten i samma omfattning och med samma kvalitet som idag. Utan påverkan på helårsboende, delårsboende och turism.
3. Tillväxt
Sotenäs kommun arbetar för fler invånare och företag, med prioriteringen skapas förutsättningar för att genomföra den beskrivna förflyttningen mot att kommunen tar en mer aktiv roll i samhällsutvecklingen än vad man historiskt har gjort.
4. Ökad planberedskap (antagna detaljplaner som går att exploatera)
Sotenäs kommun arbetar för fler invånare och företag, med prioriteringen skapas förutsättningar för större inflyttning, fler företag, lägre bostadspriser, ökad möjlighet för kompetensförsörjning.
5. Symbioscentrum
Med prioriteringen skapas förutsättningar för att bedriva verksamheten i samma omfattning och med samma kvalitet som idag utan att innovationskraften i det lokala näringslivet minskar eller tappar fart.
6. Marina återvinningscentralen
Med prioriteringen skapas förutsättningar för att säkerställa verksamhetens långsiktiga fortlevnad. Detta eftersom nuvarande externa finansiering är säkrad t o m 2024.
7. Hållbar utveckling
Sotenäs kommun driver en långsiktig hållbar utveckling, med prioriteringen skapas förutsättningar för att genomföra förflyttningen mot att kommunen tar en mer aktiv roll i

Forts. KSAU § 40

utvecklingen av den offentliga miljön och ifråga om lokalförsörjningen, ett större ansvar för hållbar utveckling samt skapa värden för kommuninvånarna, näringslivet och besökare.

8. Smögenbryggan skräpplockning

Med prioriteringen skapas förutsättningar för att fortsätta bedriva verksamheten som idag med förbättrad renhållning på populära offentliga ytor.

9. Smögenbryggan "övriga kostnader"

Med prioriteringen skapas förutsättningar för att fortsätta bedriva verksamheten som idag med toaletter, allmän renhållning (sophämtning) och städning runt Smögenbryggan.

10. Politisk organisation

Med prioriteringen skapas förutsättningar att bedriva den politiska verksamheten med samma kvalitet som idag. Dock gör den höga kostnaden för politisk verksamhet att den bör ses över varför den är hög och redan nu arbetas med att minska de politiska kostnaderna över tid.

Reservation

Eva Abrahamsson (M) och Heléne Stranne lämnar en skriftlig reservation, se bilaga.

Protokollsanteckning

Mikael Sternemar (L) lämnar en protokollsanteckning, se bilaga.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen bereds möjlighet att yttra sig över förvaltningsledningens förslag gällande;

- Resultatnivå,
- Skattesats
- Prioriteringar och prioriteringsordning på förvaltningens olika förslag.

Kommunstyrelsens och nämndernas yttranden kommer att omhändertas av budgetberedningen i den fortsatta budgetberedningen

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande – Yttrande förvaltningens förslag rambudget – Kommundirektör - 2024-02-20

Förslag yttrande förvaltningens förslag till rambudget 2025 – Kommunstyrelsens ordförande 2024-03-20

Remissbrev rambudget 2025 - 2024-02-20

Förvaltningens förslag prioriteringar i drift- och investeringsbudget 2025-2028 - 2024-02-20

Forts. KSAU § 40**Yrkande**

Mattias Larsson (S) och Therése Mancini (S) yrkar bifall till ordförandens yttrande.

Eva Abrahamsson (M) och Heléne Stranne (M) yrkar avslag till ordförandens yttrande.

Mikael Andersson (DemR) föreslår som tillägg att i den fortsatta processen med budgetberedningen ska det finnas ett bättre underlag gällande innehållet i den tekniska ramen

Therése Mancini (S), Mattias Larsson (S), Heléne Stranne (M) och Eva Abrahamsson (M) yrkar bifall till Mikael Anderssons (DemR) tilläggsförslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på Mattias Larssons (S) med fleras förslag mot Eva Abrahamssons (M) med fleras förslag och finner att arbetsutskottet antar Mattias Larssons (S) med fleras förslag.

Ordföranden ställer proposition på Mikael Anderssons (DemR) med fleras tilläggsförslag och finner att arbetsutskottet antar detta.

Skickas till

Kommunstyrelsen

Forts. KSAU § 40**Bilaga reservation Eva Abrahamsson (M) och Heléne Stranne (M);**

Vi reserverar oss till förmån för eget yrkande.

Vi ställer oss bakom en oförändrad skattesats och har inga synpunkter på resultatnivån i nuläget.

När det gäller prioriteringar och prioriteringsordning så ställer vi oss inte bakom kommunstyrelsens ordförandes förslag till yttrande då det inte går att göra en bedömning av om förslaget är rimligt eller komma med andra egna förslag utan att ha ett ordentligt underlag med siffror.

Vi behöver också få ett underlag till vad som ingår i den tekniska basbudgeten.

Forts. KSAU § 40**Bilaga protokollsanteckning Mikael Sternemar (L);**

Hade jag kunnat rösta så hade jag röstat avslag till förslaget till beslut.

Ställer mig i övrigt bakom Eva Abrahamssons och Helene Strannes reservation.

Tjänsteutlåtande

Datum 2024-02-20
Dnr KA 2024/2

Kommunstyrelseförvaltningen
Anna Liedholm
Kommundirektör

Remiss Budget 2025 – förslag till nämndsram

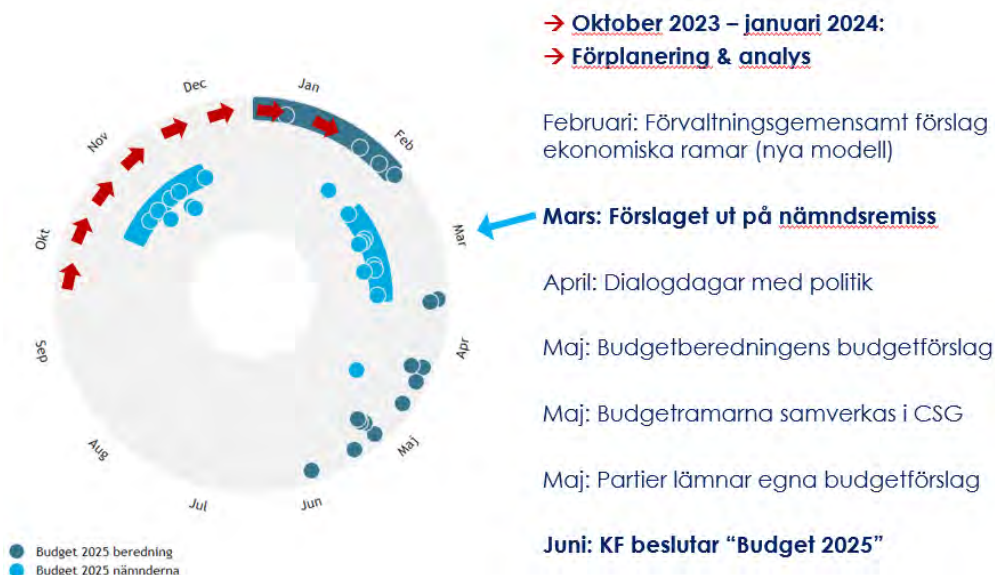
Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen yttrar sig på sittande sammanträde 2024-04-02 enligt instruktion

Sammanfattning

- Nämnden bereds möjlighet att yttra sig över förvaltningsledningens förslag gällande
 - Resultatnivå,
 - Skattesats; och
- Prioriteringar och prioriteringsordning på förvaltningens olika förslag.

Nämndernas yttranden kommer att omhändertas av Budgetberedningen i den fortsatta budgetberedningen.

Beslutsunderlag

Remissbrev budget 2025, daterad 2024-02-20

Förvaltningens förslag till prioriteringar i drift- och investeringsbudget 2025-2028,
daterad 2024-02-20

Beslutet skickas till

Ekonomichef

Eveline Karlsson
Samhällsbyggnadschef

Anna Liedholm
Kommundirektör

Yttrande

Förslag till yttrande

Kommunstyrelsen ställer sig bakom förslag till skattesats, resultatnivå och rambudget med följande ändring, att politisk organisation arbetas in i ramarna. Förvaltningen får i uppdrag att hitta utrymme till att minska de politiska kostnaderna under 2025.

Följande följd på prioriteringarna

1. Civilt försvar

Denna prioritering skapas förutsättningar för att kunna bygga upp det civila försvaret och stärka kommunens samhällskritiska verksamhet

2. Brandverksamhet

Med denna prioritering skapas förutsättningar för att bedriva verksamheten i samma omfattning och med samma kvalitet som idag. Utan påverkan på helårsboende, delårsboende och turism

3. Tillväxt

Sotenäs kommun arbetar för fler invånare och företag, med prioriteringen skapas förutsättningar för att genomföra den beskrivna förflyttningen mot att kommunen tar en mer aktiv roll i samhällsutvecklingen än vad man historiskt har gjort.

4. Ökad planberedskap (antagna detaljplaner som går att exploatera)

Sotenäs kommun arbetar för fler invånare och företag, med prioriteringen skapas förutsättningar för större inflyttning, fler företag, lägre bostadspriser, ökad möjlighet för kompetensförsörjning.

5. Symbioscentrum

Med prioriteringen skapas förutsättningar för att bedriva verksamheten i samma omfattning och med samma kvalitet som idag utan att innovationskraften i det lokala näringslivet minskar eller tappar fart.

6. Marina återvinningscentralen

Med prioriteringen skapas förutsättningar för att säkerställa verksamhetens långsiktiga fortlevnad. Detta eftersom nuvarande externa finansiering är säkrad t o m 2024.

7. Hållbar utveckling

Sotenäs kommun driver en långsiktig hållbar utveckling, med prioriteringen skapas förutsättningar för att genomföra förflyttningen mot att kommunen tar en mer aktiv roll i utvecklingen av den offentliga miljön och ifråga om lokalförsörjningen, ett större ansvar för hållbar utveckling samt skapa värden för kommuninvånarna, näringslivet och besökare.

8. Smögenbryggan skräpplockning

Med prioriteringen skapas förutsättningar för att fortsätta bedriva verksamheten som idag med förbättrad renhållning på populära offentliga ytor.

9. Smögenbryggan "övriga kostnader"

Med prioriteringen skapas förutsättningar för att fortsätta bedriva verksamheten som idag med toaletter, allmän renhållning (sophämtning) och städning runt Smögenbryggan.

10. Politisk organisation

Med prioriteringen skapas förutsättningar att bedriva den politiska verksamheten med samma kvalitet som idag. Dock gör den höga kostnaden för politisk verksamhet att den bör ses över varför den är hög och redan nu arbetas med att minska de politiska kostnaderna över tid.

Kommunstyrelsen ordförande

Therése Mancini

KSAU § 43**Dnr 2023/001046****Undantag för kravet att tillgängliggöra särskilt värdefulla dataset****Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar om undantag från kravet att tillgängliggöra särskilt värdefulla dataset kostnadsfritt i 2 år till och med 2025-02-09.

Sammanfattning

PSI (Public Sector Information) och öppna datadirektivet trädde i kraft 2019-07-17 och har sin grund i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1024. 2022-08-01 implementerades direktivet i Sverige genom lagen (2022:818) om den offentliga sektorns tillgängliggörande av data. Data/dataset kan även förklaras som informationsmängder som vi i detta fall använder i en GIS-programvara.

EU-kommissionen (KOM) beslutade 2022-12-21, via en genomförandeförordning (EU) 2023/138, om vilka dataset som klassas som ”värdefulla”. Offentliggörande och vidareutnyttjande av de i förteckning angivna värdefulla dataset ska tillgängliggöras avgiftsfritt och med minimala rättsliga och tekniska begränsningar. Den så kallade implementeringstiden räknas från 2023-02-09 och 16 månader framåt, det vill säga till 2024-06-09. Enligt direktivet kan man besluta om undantag från att tillgängliggöra särskilt värdefulla dataset avgiftsfritt i 2 år. Räknat från och med att genomförandeakten vann laga kraft, det vill säga till och med 2025-02-09.

Kommunen ser ett behov att besluta om ett sådant undantag, dels i väntan på mer information och riktlinjer från regeringen och av regeringen utsedda statliga myndigheter. Samt för att internt utreda och hantera effekterna av att göra dessa dataset tillgängliga och avgiftsfria. De viktigaste frågorna rör finansiering och de tekniska lösningarna gällande tillgänglighet.

Det föreslås därför att, till 2025-02-09, besluta om undantag från kravet på avgiftsfritt tillgängliggörande för följande dataset:

Kategori	Dataset
Geospatial data	Adresser, byggnader, fastighetsområden
Jordobservation och miljö	Ortofoto

Konsekvensbeskrivning**Ekonomi**

Ingen påverkan

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande – undantag dataset – GIS-ingenjör 2023-12-20

Skickas till

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande

Datum Dnr
2023-12-20 KA 2023/1046

Samhällsbyggnadsförvaltningen
Linn Eriksson
GIS-ingenjör

Undantag för kravet att tillgängliggöra särskilt värdefulla dataset

Samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar om undantag från kravet att tillgängliggöra särskilt värdefulla dataset kostnadsfritt i 2 år till och med 2025-02-09.

Sammanfattning

PSI (Public Sector Information) och öppna datadirektivet trädde i kraft 2019-07-17 och har sin grund i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1024. 2022-08-01 implementerades direktivet i Sverige genom lagen (2022:818) om den offentliga sektorns tillgängliggörande av data. Data/dataset kan även förklaras som informationsmängder som vi i detta fall använder i en GIS-programvara.

EU-kommissionen (KOM) beslutade 2022-12-21, via en genomförandeförordning (EU) 2023/138, om vilka dataset som klassas som "värdefulla". Offentliggörande och vidareutnyttjande av de i förteckning angivna värdefulla dataset ska tillgängliggöras avgiftsfritt och med minimala rättsliga och tekniska begränsningar. Den så kallade implementeringstiden räknas från 2023-02-09 och 16 månader framåt, det vill säga till 2024-06-09. Enligt direktivet kan man besluta om undantag från att tillgängliggöra särskilt värdefulla dataset avgiftsfritt i 2 år. Räknat från och med att genomförandeakten vann laga kraft, det vill säga till och med 2025-02-09.

Kommunen ser ett behov att besluta om ett sådant undantag, dels i väntan på mer information och riktlinjer från regeringen och av regeringen utsedda statliga myndigheter. Samt för att internt utreda och hantera effekterna av att göra dessa dataset tillgängliga och avgiftsfria. De viktigaste frågorna rör finansiering och de tekniska lösningarna gällande tillgänglighet.

Det föreslås därför att, till 2025-02-09, besluta om undantag från kravet på avgiftsfritt tillgängliggörande för följande dataset:

Kategori	Dataset
Geospatial data	Adresser, byggnader, fastighetsområden
Jordobservation och miljö	Ortofoto

Konsekvensbeskrivning

Ekonomi

Ingen påverkan

Beslutet skickas till

GIS-ingenjör
Plan- och byggchef

Linn Eriksson
GIS-ingenjör

David Fransson
Plan- och byggchef

KSAU § 44**Dnr 2024/000044****Kommunstyrelsens delegationsordning – revidering för enheten ALV****Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut**

Kommunstyrelsen antar Delegationsordning för Kommunstyrelsen daterad 2024-03-21 att gälla från och med 2024-05-01.

Sammanfattning

Det har gjorts en organisationsförändring inom Sotenäs kommun där verksamheter som hanterar arbetsmarknadsstöd, vuxenutbildning, försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd (Min Framtid) samlats inom en och samma organisation som numera kallas ALV (Arbetsliv, Lärande, Vägledning).

Tidigare låg dessa verksamheter organiserade under Kommunstyrelsen, Utbildningsnämnden och Omsorgsnämnden som i sin tur delegerat vidare beslutanderätten i dessa ärenden.

Eftersom ALV som helhet istället helt och håller organiseras under Kommunstyrelsen behöver delegationsordningarna revideras så att de delar som tidigare tillhört Utbildningsnämnden och Omsorgsnämnden lyfts in i Kommunstyrelsens delegationsordning.

Den nu gällande delegationsordningen reviderades senast i mars 2023 (KS 2023-03-08 § 47).

I förslaget är avsnitten från Utbildningsnämnden och Omsorgsnämnden markerade helt i gult.

Delegationsordningen har även varit ute för översyn hos samtliga förvaltningar inom Kommunstyrelsen där mindre justeringar föreslås. Dessa är markerade med röd text.

Arbetet med en större översyn av delegationsordningen pågår parallellt. Den nu föreslagna revideringen är nödvändig att tas nu för att den nya organisationens arbete ska kunna fortsätta efter 2024-05-01.

Konsekvensbeskrivning**Ekonomi**

Ingen påverkan.

Organisation och personal

För att organisationen inom ALV ska kunna fatta beslut inom sina områden från 2024-05-01 behöver en delegationsordning vara beslutad.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande – Delegationsordning Kommunstyrelsen – Nämndsekreterare 2024-03-08
Förslag Delegationsordning Kommunstyrelsen 2024-03-21

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande

Datum

2024-03-08

Dnr

KA 2024/000044

Kommunstyrelsens förvaltning
Ulrica Constin
Nämndsekreterare

Kommunstyrelsens delegationsordning

Kommunstyrelsens förvaltnings förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar Delegationsordning för Kommunstyrelsen daterad 2024-03-07.

Sammanfattning

Det har gjorts en organisationsförändring inom Sotenäs kommun där verksamheter som hanterar arbetsmarknadsstöd, vuxenutbildning, försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd (Min Framtid) samlats inom en och samma organisation som numera kallas ALV (Arbetsliv, Lärande, Vägledning).

Tidigare låg dessa verksamheter organiserade under Kommunstyrelsen, Utbildningsnämnden och Omsorgsnämnden som i sin tur delegerat vidare beslutanderätten i dessa ärenden.

Eftersom ALV som helhet istället helt och håller organiseras under Kommunstyrelsen behöver delegationsordningarna revideras så att de delar som tidigare tillhört Utbildningsnämnden och Omsorgsnämnden lyfts in i Kommunstyrelsens delegationsordning.

Den nu gällande delegationsordningen reviderades senast i mars 2023 (KS 2023-03-08 § 47).

I förslaget är avsnitten från Utbildningsnämnden och Omsorgsnämnden markerade helt i gult.

Delegationsordningen har även varit ute för översyn hos samtliga förvaltningar inom Kommunstyrelsen där mindre justeringar föreslås. Dessa är markerade med röd text.

Arbetet med en större översyn av delegationsordningen pågår parallellt. Den nu föreslagna revideringen är nödvändig att tas nu för att den nya organisationens arbete ska kunna fortsätta efter 2024-05-01.

Konsekvensbeskrivning

Ekonomi

Ingen påverkan.

Organisation och personal

För att organisationen inom ALV ska kunna fatta beslut inom sina områden från 2024-05-01 behöver en delegationsordning vara beslutad.

Beslutsunderlag

Förslag Delegationsordning Kommunstyrelsen 2024-03-07

Beslutet skickas till

Förvaltningschefer
Enhetschef ALV
Kommundirektör
Utbildningsnämnden för kännedom
Omsorgsnämnden för kännedom

Ulrica Constin
Nämndsekreterare

Anna-Lena Höglund
Administrativ chef

DELEGATIONSORDNING

KOMMUNSTYRELSEN

Fastställd av Kommunstyrelsen 2024-xx-Xx § XX - Dnr KA 2024/44

Förslag daterad 2024-03-07

Innehållsförteckning

Inledning	4
Riktlinjer och principer	4
Brådskande ärenden	4
Vidaredelegation	4
Bestämmelser om ersättare	4
Anmälan av beslut	4
Överklagan	4
Förtydligande om personal- och organisationsfrågor	5
1. Arbetsgivarfrågor	6
1.1 Anställning	6
1.2 Avveckling, ledighet och omplacering	7
1.3 Pension	7
1.4 Avstängning och disciplinära åtgärder	8
1.5 Arbetsmiljö och rehabilitering	8
1.6 Övrigt	8
2. Ekonomiärenden	8
2.1 Ekonomi	8
3. Upphandling, inköp och avyttring av varor och tjänster	10
4. Juridik, avtal, yttranden och diarium	11
5. Mark- och exploateringsfrågor	13
6. Fastighetsfrågor	14
7. Planfrågor	15
8. Hyresfrågor	15
9. Alkoholhandläggning	15
10. Renhållning	17
11. Hamnar	17
12. Kost och städ	17
13. Räddningstjänst	18
13.1 Skydd mot olyckor	18
13.2 Brandfarliga och explosiva varor	19
13.3 Övriga räddningstjänstärenden	19
13.4 Säkerhet och beredskap	20
14. Myndighetsutövning	20
14.1 Överklagande	20
14.2 Sekretess och utlämnande av uppgifter	21
14.3 Överflyttning/mottagande av ärende	22
14.4 Avtal	22
14.5 Övriga beslut	22
15. Individ- och familjeomsorg	22
15.1 Handläggning - Socialtjänstlagen	22
15.2 Ekonomiskt bistånd	23
15.2.1 Försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd	23
15.2.2 Beslut om återbetalning av ekonomiskt bistånd, omprövning och eftergift	23
15.2.3 Vuxna med behov av stöd kring ekonomin	24
15.2.4 Ersättning enligt LMA	24
15.3 Barn och unga	24
15.3.1 Ensamkommande asylsökande ungdomar	24
15.4 Vuxna	24
15.4.1 Boende	24

15.4.2 Övriga beslut gällande vuxna.....	25
15.5 Dödsbo	25
15.5.1 Dödsboanmälan.....	25
15.5.2 Dödsboförvaltning	25
16. Vuxenutbildning	26
16.1 Kommunal vuxenutbildning	26
16.2 Särskild undervisning för vuxna	26
16.3 Utbildning i svenska för vuxna	26
16.4 Uppdragsutbildning	27
17. Övrig verksamhet.....	27
18. Förtroendevalda	27
Förkortningar på delegater	28
Förkortningar på lagar och förordningar.....	29

Inledning

Delegationsordning för Kommunstyrelsen från och med 2024-xx-xx.

Riktlinjer och principer

Delegationsordningen reglerar rätten att fatta beslut inom Kommunstyrelsens ansvarsområde. Principiella beslut kan enligt 6 kap. 38 § kommunallagen (KL) inte delegeras. Delegerad beslutanderätt får inte utövas i ärenden som handlar om verksamhetens mål, inriktning, omfattning, kvalitet eller är av principiell beskaffenhet eller av större vikt. Ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt, får inte heller delegeras.

Kommunstyrelsen kan återkalla delegering generellt eller i ett särskilt ärende. Kommunstyrelsen kan föregripa en delegats beslut i ett särskilt ärende genom att själv ta över ärendet och besluta i det. Kommunstyrelsen har, utan hinder av att beslutanderätten är delegerad, alltid rätt att ta upp ett ärende till eget avgörande.

Delegerad beslutanderätt får endast nyttjas inom ramen för budgeterade medel och i enlighet med gällande lagar, avtal, mål, riktlinjer och övriga styrdokument.

Brådskande ärenden

Kommunstyrelsen får, enligt 6 kap.39 § KL, delegera åt ordförande eller annan ledamot att fatta beslut i ärenden som är så brådskande att inte kommunstyrelsens avgörande kan avvaktas.

Vidaredelegation

Kommunstyrelsen kan ge förvaltningschefen, i enlighet med 7 kap. 6 § KL, rätt att vidaredelegera sin beslutanderätt till annan anställd inom sin förvaltning. Förvaltningschef har befogenhet att återkalla lämnad delegering.

Bestämmelser om ersättare

Vid förfall för Kommunstyrelsens ordförande får beslut i första hand fattas av Kommunstyrelsens förste vice ordförande och i andra hand av Kommunstyrelsens andre vice ordförande.

Anmälan av beslut

Beslut fattade på delegation av Kommunstyrelsen ska anmälas på nästkommande sammanträde. Detta gäller även beslut som är fattade på vidaredelegation av förvaltningschef. Anmälan ska genom att beslutet diarieförs och anmäls i verksamhetssystemet enligt rutin. Delegaten, eller i de fall utskotten är delegat, sekreteraren, ansvarar för att besluten diarieförs och anmäls på korrekt sätt.

De ärendetyper som har kommentaren verkställighet ska inte anmälas till Kommunstyrelsen.

Överklagan

Delegationsbeslut kan överklagas till förvaltningsrätten genom laglighetsprövning. Klagotiden är tre veckor från anslagsdatum för det justerade protokollet. För delegationsbeslut räknas tiden utifrån anslagsbeviset till det sammanträde då beslutet anmäls. Ett beslut som inte anmäls vinner inte laga kraft eftersom det inte funnits någon möjlighet att överklaga beslutet.

Beslut gällande myndighetsutövning kan även överklagas genom förvaltningsbesvär. Besvärstiden är då tre veckor från den dag då klaganden fått del av beslutet.

Förtydligande om personal- och organisationsfrågor

Kommunstyrelsen är också kommunens personalorgan och är därmed ytterst ansvarig för personalpolitiska frågor i hela organisationen.

1. Arbetsgivarfrågor

Följande delegation ges från Kommunstyrelsen

1.1 Anställning

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
1.1.1	Organisationsförändring av smärre karaktär inom en förvaltning inom ekonomisk ram		FC		
1.1.2	Organisationsförändring av smärre karaktär som berör mer än en förvaltning inom ekonomisk ram		KD		Efter samråd med berörda förvaltningschefer
1.1.3	Anställning av kommundirektör, inkl. lönenivå		KS		Samråd med FDEL angående lönenivå
1.1.4	Anställning av förvaltningschef, inkl. lönenivå		KD		Samråd med FDEL angående lönenivå
1.1.5	Anställning av övriga, inkl. lönenivå, inom fastställd organisation		Överordn. Chef		Samråd med HR-chef eller HR-spec för lönenivå för chefer och övriga för lönenivå.
1.1.6	Träffa överenskommelse om lön med enskild arbetstagare i annat fall (omplacering, förflyttning, organisationsförändring, löneöversyn)				
	- Kommundirektör		- KS Ordf.		Efter samråd med FDEL och HR-chef om lön
	- Förvaltningschef		- KD		Efter samråd med HR-chef och KSO eller FDEL om lön.
	- Övriga		- Överordn. chef		Efter samråd med PC och överordnad chef för chefslöner, samråd med HR-spec. och överordnad chef för övriga.
1.1.7	Förhandlingsdirektiv inför löneförhandlingar		KSAU		
1.1.8	Fastställa lönepolitiska riktlinjer för kommunen		KSAU		
1.1.9	Fullgöra förhandlingskyldigheten i 11-14, 38 §§ MBL samt genomföra de åtaganden som framgår av samverkansavtalet gentemot				Av större karaktär delegationsbeslut. I övrigt verkställighet
	- Kommundirektör		- KS Ordf.		
	- Förvaltningschef		- KD		
	- Övriga		- Överordn. chef		
1.1.10	Teckna kollektivavtal för kommunen med bindande verkan				
	- Större principiell betydelse		- FDEL		
	- Övriga ärenden		- HR-chef		
1.1.11	Övriga förhandlingar enligt gällande lagar och avtal samt tolkning av dessa				Av större karaktär delegationsbeslut. I övrigt verkställighet
	- Större principiell betydelse		- FDEL		
	- Övriga ärenden		- HR-spec.	HR-chef	

1.1.12	Avgöra frågor om tolkning och tillämpning av lagar, avtal och andra bestämmelser som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare				Av större karaktär delegationsbeslut. I övrigt verkställighet
	- Större principiell betydelse		- FDEL		
	- Övriga ärenden		- HR-spec.	HR-chef	

1.2 Avveckling, ledighet och omplacering

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
1.2.1	Beslut om uppsägning/avsked				Samråd ska ske med HR-chef
	- Förvaltningschef		- KD		
	- Övriga		- Överordn. chef		
1.2.2	Beslut om ledighet med lön för studier				
	- Kommundirektör		- KS ordf.		
	- Förvaltningschef		- KD		
1.2.3	Beslut om tjänstledighet utan lön, ej reglerad i lagar o avtal - enligt riktlinjer				Samråd med HR-chef, HR-spec..
	- Kommundirektör		- KS ordf.		
	- Förvaltningschef		- KD		
1.2.4	Besluta om förflyttnings- och omplaceringsärenden från en nämnd till en annan		EC	FC	Samråd med HR-chef, HR-spec.
	- Övriga		- Överordn. chef		
	- Förvaltningschef		- KD		
1.2.5	Ledighet för facklig företrädare med lön inkl. facklig utbildning enl. LFF, AFF		HR-chef		
1.2.6	Överenskommelse med enskild arbetstagare vid anställningens upphörande om villkor som avviker från bestämmelserna i lagar och avtal				
	- Större principiell vikt		- FDEL		
	- Övriga ärenden		- HR-chef		

1.3 Pension

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
1.3.1	Beslut om tjänstepension		HR-chef		
1.3.2	Beslut om särskild avtalspension		FDEL		I samråd med pensionsrådgivande lönechef
1.3.3	Beslut i pensionsärenden av större principiell betydelse		FDEL		I samråd med pensionsrådgivande lönechef
1.3.4	Uppdra åt sammanslutning, med uppgift att tillvarata kommunens intresse som arbetsgivare, att reglera anställningsvillkor		FDEL		Lag om vissa kommunala befogenheter 6 kap.3§
1.3.5	Övriga pensionsärenden enligt pensionspolicy		FC		Samråd med HR-chef

1.4 Avstängning och disciplinära åtgärder

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
1.4.1	Avstängning och disciplinära åtgärder				Samråd med HR-chef på samtliga nivåer samt med FDEL avseende KD.
	- Kommundirektör		- KS ordf.		
	- Förvaltningschef		- KD		
	- Övriga		- Överordn. chef		

1.5 Arbetsmiljö och rehabilitering

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
1.5.1	Beslut beträffande arbetsmiljöansvar enligt AML				Särskild skriftlig delegation upprättas med varje chef
	- Kommundirektör		- KS ordf.		
	- Förvaltningschef		- KD		
	- Övriga		- Överordn. chef		
1.5.2	Beslut beträffande rehabiliterings-ansvaret enligt AML och AFL inkl. beslut om avgångsvederlag				Samråd med HR-chef
	- Kommundirektör		- KS ordf.		
	- Förvaltningschef		- KD		
	- Övriga		- Överordn. chef		

1.6 Övrigt

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
1.6.1	Förbud mot bisyssla				Samråd med HR-chef
	- Kommundirektör		- KS ordf.		
	- Förvaltningschef		- KD		
	- Övriga		- Överordn. Chef		
1.6.2	Besluta om stridsåtgärd		FDEL		

2. Ekonomiärenden

2.1 Ekonomi

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
2.1.1	Upplåning, upptagande samt förlängning, konvertering, omplacering och liknande av lån inom beslutade låneramar		Ek.Chef	KD	Enligt i budget angivna riktlinjer och villkor.
2.1.2	Amortering av långfristiga lån		Ek.Chef	KD	Enligt i budget angivna riktlinjer och villkor.
2.1.3	Avskrivning av fordran mot utomstående ackord, förlikning eller annan nedskrivning av fordran				
	- ½ till 1 prisbasbelopp		- FC		
	- 1 – 2 prisbasbelopp		- Ek.Chef		
2.1.4	Placering av donationsmedel och förvaltade medel		Ek.Chef	Redov.ek.	

2.1.5	Placering av likvida medel		Ek.Chef	Adm.ek	I enlighet med antagen finanspolicy
2.1.6	Skadestånds- och ersättningsärenden mot tredje man vid entreprenader	3 kap. SkL			
	- Upp till 3 prisbasbelopp		FC		
	- Upp till 5 prisbasbelopp		KD		
2.1.7	Rätten att ingå förlikningsavtal				
	- ½ – 3 prisbasbelopp		FC		
	- 3 – 5 prisbasbelopp		KD		
2.1.8	Köp/försäljning/avyttring av lös egendom				
	- upp till 5 tkr		FC		
	- över 5 tkr		KD		
2.1.9	Betalningsanstånd med fordringar		Ek.Chef	Adm.handl	Beviljande av betalningsanstånd, högst 3 mån och amorteringsplan, högst 24 mån för fordringar som hänförs till så kallad central kreditering
2.1.10	Permutationer eller annan förändring av fonder (ansök om).		Ek.Chef	Redo.ekon.	
2.1.11	Utse beslutsattestanter och ersättare för dessa				
	- Förvaltningschef och dess ersättare		KD		
	- Avdelningschef och dess ersättare		FC		
	- Enhetschef		FC		
	- Annan		FC		
2.1.12	Förnya borgensförbindelse där Kommunfullmäktige beslutat att kommunen ska ha säkerhet för sitt borgensåtagande		Ek.Chef	Red.ekon.	
2.1.13	Beslut om medverkan i projekt vars totala omfattning uppgår				Innan ansökan ska beslut tas.
	- Upp till 5 mnkr		KD		
	- 5 mnkr till 10 mnkr		KSAU		
2.1.14	Omfördelning av medel mellan och nya investeringsprojekt				Detta får inte innebära att enskilt projekt utgår från budgeten.
	- Upp till 1 000 tkr		Ek.Chef		
	- 1 000 tkr - 2 000 tkr		KD		
	- 2 000 tkr - 5 000 tkr		KSAU		
2.1.15	Omfördelning av medel mellan olika verksamhetsområden inom nämndens verksamhetsområde		FC		
2.1.16	Utse personer att utfärda anvisningar på kommunens bank- och postgirokonto samt personer med rätt att underteckna handlingar		KD	Ek.Chef	
2.1.17	Utse personer att utfärda anvisningar på av kommunens förvaltade stiftelsers balansräkningar samt verkställa in- och utbetalningar på dessa konton		Ek.Chef	Red.ekon.	
2.1.18	Utdelning ur donationsfond		KD		
2.1.19	Utfärda betalningsorder på kommunens vägnar avseende försörjningsstöd/ekonomiskt bistånd eller andra utbetalningar som avser bistånd till den enskilde.		Soc.sekr. i förening med annan Soc.sekr.	1:e Soc.sekr., EC Avd.C, FC	Betalningsorder skall alltid utfärdas av två attestanter i förening

3. Upphandling, inköp och avyttring av varor och tjänster

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
3.1	Upphandling och inköp av varor, tjänster och entreprenader inom ramen för tilldelad driftsbudget över 40 tkr som inte omfattas av avrop/beställning på ramavtal. I samband därmed besluta om förfrågningsunderlag, tilldelning samt ingå, ändra, förlänga och säga upp avtal inom området för;				
	- Kommunförvaltningen		KD	Ek.Chef	
	- Samhällsbyggnadsförvaltningen		FC	Ek.Chef	
	- Kommunövergripande		KD	Ek.Chef	
3.2	Upphandling och inköp av varor, tjänster och entreprenader inom ramen för investeringsbudget. I samband därmed besluta om förfrågningsunderlag, tilldelning samt ingå, ändra, förlänga och säga upp avtal.				Delegat för Proj.led och Byggled avser endast ändring av redan tecknat avtal inom ramen för investeringsbudgeten. Det som inom ABK, AB och ABT benämns som ÄTA arbeten.
	- Oavsett prisbasbelopp		FC		
	- Maximalt 100 prisbasbelopp		EC		
	- Maximalt 22 prisbasbelopp		Proj.led		
	- Maximalt 3 prisbasbelopp		Byggled.		
3.3	Upphandling av konsulttjänster för projekt i investeringsbudget under planeringsfasen - maximalt 22 prisbasbelopp		FC		
3.4	Vara ombud vid entreprenader enligt AB* och ABT**		EC	FC	Enligt begränsning i 3.2. *Allmänna bestämmelser för byggnads-, anläggnings och installationsentreprenader ** Allmänna bestämmelser för totalentreprenader avseende byggnads-, anläggnings- och installationsarbeten
3.5	Utfärda fullmakt (skriftlig) till externa projektledare/byggledare vid entreprenader oavsett prisbasbelopp		FC		Befullmäktigade (konsulter) får maximalt ges följande till: A) Projektledare – maximalt 22 prisbasbelopp B) Byggledare - maximalt 3 prisbasbelopp
3.6	Formella anbudsöppnare för öppning av anbud i upphandling tillsammans med upphandlare, inom respektive verksamhetsområde		Proj.led., EC Avd.C, FC, KD		
3.7	Beslut om att inköpscentral genomför samordnad upphandling och tecknar samt förlänger ramavtal.		Ek.Chef	KD	Med möjlighet att vidaredelegera beslutanderätten till anställd vid inköpscentral
3.8	Beslut om avropsanmälan hos SKL inköpscentral		Ek.Chef	Upphandl.	
3.9	Beslut om att delta i övriga externt samordnade upphandlingar.		KD	Ek.Chef	
3.10	Beslut om att avbryta pågående upphandling		Upphandl.	Ek.Chef	
3.11	Teckna och förlänga leasingavtal för kommunen		Ek.Chef	KD	

3.12	Träffa sådana avtal inom kommunens verksamhetsområden som inte omfattas av delegeringsordningen i övrigt		KD		Under förutsättning att rätten att träffa avtalet inte: 1. strider mot 5 kap. 1 § eller och 7 kap. 7 § 7 kap. 23 § KL 2. följer särskilt av befattningsbeskrivning, beslut eller liknande 3. överstiger 100 prisbasbelopp
3.13	Lämna yttrande avseende upphandlingsärenden i förvaltningsdomstol		Upphandl.	Ek.Chef	Om inte ombud utses för kommunen enligt punkt 4.1
3.14	Upphandling och inköp av varor, tjänster och entreprenader inom ramen för upphandlingsarbeten där Sotenäs kommun agerar inköpscentral och i samband därmed besluta om förfrågningsunderlag, tilldelning samt ingå, ändra, förlänga och säga upp avtal.		Ek.Chef	KD	Upphandlingssamarbeten så som inom NoBo och VästUpp agerar kommunen som inköpscentral när kommunen ansvarar för gemensam upphandling.
3.15	Godkännande av ansökan i dynamiskt inköpssystem (DIS)		Upphandl.	Ek.chef	Utifrån att ställda kvalificeringskrav uppfylls godkänns ansökan

4. Juridik, avtal, yttranden och diarium

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
4.1	Utse ombud att föra kommunens talan inför domstol, andra myndigheter och förrättningar, inklusive utfärdande av fullmakt		KD, KS ordf	Ek.chef	Ombud ska ha skriftlig fullmakt
4.2	Utse ombud att företräda kommunen vid föreningsstämmor och dyl.		KS ordf		
4.3	Yttrande till myndigheter och dyl. av smärre betydelse		Handl.	EC/AVD.C HEF	Verkställighet
4.4	Yttrande till myndigheter och dyl. – ej principiell natur		EC/AVD.C HEF	KD, OC	
4.5	Yttranden av principiell natur eller av större vikt när kommunstyrelsens behandling inte kan inväntas		KSAU	KS ordf	
4.6	Yttranden av politisk men ej principiell natur		KSAU		
4.7	Yttranden i brådskande fall		KS ordf	KD	
4.8	Avstå från att avge yttrande över betänkanden och utredningar.		KD	KS ordf	Verkställighet
4.9	Avstå från att avge yttrande över betänkanden och utredningar av smärre natur		Handl.		Verkställighet
4.10	Avvisning av överklagande som kommit in för sent	45 § FL	Handl Admin. Nämndsekr		
4.11	Yttrande vid överklagande enligt KL – ej principiell betydelse		Adm.chef,	KD	
4.12	Yttrande vid överklagan enligt KL i fråga av principiell betydelse		KSAU	KS ordf.	
4.13	Yttrande vid överklagande enligt FörvL		Handl.	EC/AVD.C HEF	Verkställighet
4.14	Begära inhibition av förvaltningsdomstols dom – ej principiell betydelse	48 § FL	Adm.chef	KD	
4.15	Begära inhibition av förvaltningsdomstols dom – principiell betydelse	48 § FL	KSAU	KS ordf	

4.16	Avvisande av ombud	14 § FL	Adm.Chef	KD	
4.17	Utse personuppgiftsombud		KD		
4.18	Undertecknande av personuppgiftsbiträdesavtal		Enhetschef	Överordn. chef	
4.19	Tillstånd att använda kommunens heraldiska vapen		Information ansvarig	Webbansv.	
4.20	Beslut i ärenden som är så brådskande att kommunstyrelsens avgörande inte kan avvaktas	6 kap.39 § KL	KS ordf.	KS v ordf.	
4.21	Vidaredelegation av förvaltningschefs beslutanderätt till annan anställd inom förvaltningen	7 kap.5-8 §§ KL	FC		
4.24	Prövning samt avslag på begäran om utlämnande av allmän handling samt uppställande av förbehåll i samband med utlämnande av sådan handling	6 kap.2-3 §§, 4 kap.14 §, 12 kap.2 § OSL	Adm.chef.,	Nämndsekr,	
4.25	Polisanmälan på grund av brott som hindrar nämndens verksamhet	12 kap.10 § SoL 10 kap.2 § OSL	EC	FC, Avd.C	
4.26	Avslag på begäran om utlämnande av personakt samt uppställande av förbehåll i samband med utlämnande av personakt		Handl.	Kommsekr. Nämndsekr.	
4.27	Omprövning av beslut att inte lämna ut allmän handling samt upprättade förbehåll		KD	KS ordf	
4.28	Undantag om avgift för allmän handling samt fast-ställande av taxa vid oenighet		Adm.chef.	Nämndsekr	
4.29	Sekretessläggande av handling		Adm.chef.	Nämndsekr	
4.30	Rätt att företräda kommunen hos hyresnämnden eller arrendenämnden				Verkställighet
	- avseende hyresfrågor		Fast.Chef	Överordn. chef	
	- avseende arrendefrågor		MEX	Överordn. chef	
4.31	Rätt att företräda kommunen i egenskap av sakägare vid lantmäteriförrättningar		MEX	Överordn. chef	
4.32	Rätt att ansöka om lantmäteriförrättningar och inskrivningsärenden		MEX	Överordn. chef	Verkställighet
4.33	Mottagande av delgivning		Adm.chef Nämndsekr.		

5. Mark- och exploateringsfrågor

Delegation omfattar endast beslut enligt taxor, policys, riktlinjer mm. beslutade av Kommunfullmäktige.

Underskrift av avtal enligt beslut i Kommunstyrelsen, dess utskott eller andra beslut enligt delegationsordningen utgör verkställighet av beslut.

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
5.1	Upplåta avtal om nyttjanderätt om inte annat särskilt anges i denna delegationsordning med avtalstid om				
	- max 1 år och utan principiell betydelse		MEX	Överordn. chef	
	- över 1 år eller av principiell betydelse		KSTU		
5.2	Säga upp avtal för omförhandling/ändring där avtalet har en ursprunglig avtalstid:				
	- upp till och med 5 år		MEX		
	- längre än 5 år eller om ärendet är av principiell betydelse		KSTU		
	Säga upp avtal för avslut där avtalet har en ursprunglig avtalstid:				
	- upp till och med 1 år		MEX		
	- längre än 1 år eller om ärendet är av principiell betydelse		KSTU		
5.3	Överlåta avtal eller ingå nytt avtal på samma villkor som i överlåtet avtal enligt 5.1.		MEX, SBF-admin	Överordn. chef	
5.4	Avslå förfrågan om nyttjanderätt.		MEX	Överordn. chef	
5.5	Efter kommunicering avslå förfrågan om köp av mark där verksamheten inte är planerlig, inte följer politiska inriktningsbeslut eller, riktlinjer för olika områden, i fall där aktuell mark redan sålts, arrenderats ut eller det i övrigt är uppenbart att ansökan ska avslås.		MEX	Överordn. chef	I företagsärenden gäller delegationen till MEX och överordnad chef efter hörande av näringslivsutvecklaren och KS presidium.
	Avslå förfrågan om markköp i övriga fall om ärendet är av principiell betydelse.		KSAU		
5.6	Avtal om kommunal nyttjanderätt till mark och byggnader om inte annat särskilt anges i denna delegationsordning				
	- max 1 år och utan principiell betydelse		MEX, SBF-admin	Överordn. chef	
	- över 1 år eller av principiell betydelse		KSTU		
5.7	Omprövning av tomträtsavgäld		KSTU		
5.8	Besvara remisser från andra kommunala Myndigheter.		Anl.chef, MEX	Överordn. chef	
5.9	Upplåta, ändra och upphäva servitut eller ledningsrätt där kommunen berörs i egenskap av tjänande eller härskande fastighet		MEX	Överordn. chef	
5.10	Träffa avtal om servitut som ger kommunen rätt att anlägga vatten- och avloppsledningar, pumpstationer		MEX, Sotenäs vatten	Överordn. chef	Enligt särskilt avtal
5.11	Intrångsersättning vid väg-, VA eller ledningsarbeten		MEX	Överordn. chef	

5.12	Förvärv eller försäljning av fastighet eller fastighetsdel inklusive eller exklusive byggnad för ett				
	- totalbelopp om max 3 basbelopp och utan principiell betydelse		Anl.chef, MEX	Överordn. chef	
	- totalbelopp över 3 basbelopp eller av principiell betydelse		KSAU		
5.13	Prissättning av kommunala tomter		KSAU		
5.14	Köp av kommunal tomt från Sotenäsbostäder enligt gällande affärsöverenskommelse och efter prissättning enligt 5.11		MEX	Överordn. chef	
5.15	Försäljning av kommunala tomter efter beslut enligt punkt 5.11.		MEX	Överordn. chef	
5.16	Efter kommunicering avslå ansökan om försäljning tomt i de fall sökanden inte uppfyller kriterierna för tomtköp/tomtkö eller det finns andra intressenter med företräde i tomtkön.		MEX	Överordn. chef	
5.17	Beviljande av förlängd byggnadsskyldighet		MEX	Överordn. chef	Maximerat till tid enligt bygglov
5.18	Utsträckning, nedsättning, dödning, sammanföring och relaxation av inteckning, utbyte av pantbrev samt även därmed jämförliga åtgärder		MEX	Överordn. chef	
5.19	Besvara remisser från polisen avseende upplåtelse av allmän platsmark när det är fråga om större idrottsevenemang och båtrace samt evenemang som konserter, festivaler, karnevaler, cirkus och liknande.		KSTU		I brådskande fall: KSTUs ordförande
5.20	Besvara remisser från polisen avseende upplåtelse av torgplatser i andra fall än avseende evenemang enligt ovan.		SBF-nämndsekr.	MEX Överordn. chef	Efter hörande av MEX, trafikingenjör och gatuenhet
5.21	Besvara remisser från polisen avseende upplåtelse av allmän platsmark och nyttjande av gatumark för annat ändamål än trafik i andra fall än avseende evenemang enligt ovan		SBF-nämndsekr.	MEX Överordn. chef	Efter hörande av MEX, trafikingenjör och gatuenhet
5.22	Efter kommunicering - avskriva ärenden - avvisa ärenden		MEX	Överordn. chef	Ex efter återkallelse eller ärendet är så inkomplett att det inte kan besvaras. Innan avskrivning ska sökanden ha fått hjälp med vad som saknas och rimlig tid att komplettera ärendet.

6. Fastighetsfrågor

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
6.1	Skötselavtal på kommunens mark		Anl.chef	Överordn. Chef	
6.2	Hyra ut verksamhetslokal i sjönära läge eller av principiell natur		Fast.chef	Överordn. Chef	

6.3	Ansökan om bygglov respektive rivningslov		Anl.chef Fast.chef Anl.ing Proj.led	Överordn. chef	
6.4	Rivning av saneringsobjekt		Anl.chef Fast.chef Anl.ing Proj.led	Överordn. chef	
6.5	Träffa avtal om hyror vid förhandlingar med hyresgästorganisation eller annan part		Fast.Chef	Överordn. chef	Verkställighet
6.6	Ersättningskrav vid översvämningsskador i fastigheter inom ett totalbelopp om max 1 basbelopp		Fast.Chef	Överordn. chef	
6.7	Skadereglering kommunens fastigheter och anläggningar inom		Fast.Chef	Överordn. chef	Verkställighet
	- självrisk eller budget				
	- skadereglering i övriga fall inom självriskbeloppet				

7. Planfrågor

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
7.1	Yttrande över andra kommuners planer och dylikt		PB-chef	Överordn. chef	
7.2	Samrådsyttrande vid enkelt planförfarande		PB-chef	Överordn. chef	

8. Hyresfrågor

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
8.1	Uthyrning av fastigheter och lokaler enligt riktlinjer		Fast.Chef	Överordn. chef	Verkställighet
8.2	Uthyrning av bostadslägenheter, sjöbodas, förråd och magasin enligt riktlinjer		Fast.Chef	Överordn. chef	Verkställighet
8.3	Uthyrning lokaler (avseende industrifastighet) upp till fem år		Fast.Chef	Överordn. chef	Enligt gällande detaljplan
8.4	Uthyrning av lokaler mer än fem år		KSTU		
8.5	Mindre förändringar i befintliga avtal gällande uthyrning		Fast.Chef	Överordn. chef	
8.6	Hyra av extern verksamhetslokal för alla kommunala verksamheter		KSTU		

9. Alkoholhandläggning

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
9.1	Beslut om stadigvarande serveringstillstånd till allmänheten eller slutna sällskap enligt gällande riktlinjer för alkoholserving	8 kap. 2 § AL	KS.ordf	KS 1:e vice ordf.	
9.2	Beslut avseende serveringstillstånd till allmänheten under en enstaka tidsperiod/tillfälle	8 kap. 2 § AL	Alk.handl.	KS ordf.	
9.2	Beslut avseende ansökan beträffande servering till slutet sällskap vid enstaka en enstaka tidsperiod/ tillfälle	8 kap. 2 § AL	Alk.handl.	KS ordf.	

9.4	Beslut avseende ansökan beträffande utökning av eller inskränkning av dryckesutbud	8 kap. 2 § AL	Alk.handl.	KS ordf.	
9.5	Godkännande av anmälan av betydande förändring i bolaget och/eller verksamheten	8 kap. 12 § AL 9 kap. 11 § AL	Alk.handl.	KS ordf.	
9.6	Beslut avseende ansökan om ändrade lokaler ex uteservering	8 kap. 14 § AL	Alk.handl.	KS ordf.	
9.7	Beslut om godkännande av serveringslokal cateringverksamhet	8 kap.4 § AL	Alk.handl.	KS ordf.	
9.8	Beslut om tillstånd till provsmakning av alkoholdrycker enligt 8 kap.6 7 §§ AL	8 kap. 2 § 4 st. AL	Alk.handl.	KS ordf.	
9.9	Beslut om gemensam serveringsyta vid beviljande serveringstillstånd för en enstaka tidsperiod/tillfälle	8 kap. 14 § AL	Alk.handl.	KS ordf.	
9.10	Beslut om utökning av serveringstid eller beslut om att begränsa medgiven serveringstid	8 kap. 19 § AL	Alk.handl.	KS ordf.	
9.11	Beslut om tillsynsplan	9 kap. 2 § AL	Alk.handl.	KS ordf.	
9.12	Beslut att utlämna uppgifter på begäran av annan tillsynsmyndighet, Skatteverket och Tullverket	9 kap. 8 § AL	Alk.handl.	KS ordf.	
9.13	Begäran om biträde av polismyndighet för utövande av tillsyn enligt 9 kap. 13-15 §§ AL	9 kap. 9 § AL	Alk.handl.	KS ordf.	Verkställighet
9.14	Beslut om tillfälligt serveringstillstånd till konkursbo	9 kap. 12 § 2 st. AL	Alk.handl.	KS ordf.	
9.15	Begäran om tillträde till driftställe, tillhandahållande av handlingar som rör verksamheten, biträde vid tillsyn, utlämnande av varuprover och tillgång till verksamhetsredovisning	9 kap. 13 § AL	Alk.handl.	KS ordf.	Verkställighet
9.16	Begäran om tillträde till driftställe, handlingar och upplysningar från den som bedriver servering av eller försäljning av folköl	AL 9 kap.15 §	Alk.handl.	KS ordf.	Verkställighet
9.17	Beslut om erinran	AL 9 kap.17 §	Alk. Handl.	KS Ordf.	
9.18	Beslut om varning	9 kap. 17, 19 § AL	KS ordf.	KS 1:e vice ordf.	
9.19	Beslut om återkallelse i de fall som tillståndet ej längre utnyttjas eller på begäran av tillståndshavaren	9 kap.18 § 1 p AL	Alk. Handl.	KS Ordf.	
9.20	I brådskande fall, återkalla ett serveringstillstånd om det med tillståndshavarens vetskap har förekommit brottslig verksamhet på serveringsstället eller i anslutning till detta utan att tillståndshavaren ingripit	9 kap.18 § 2 p AL	Alk. Handl.	KS Ordf.	
9.21	I brådskande fall, återkalla ett serveringstillstånd om det med tillståndshavarens vetskap har förekommit brottslig verksamhet på serveringsstället eller i anslutning till detta utan att tillståndshavaren ingripit	9 kap.18 § 3 p AL	Alk. Handl.	KS Ordf.	

9.22	I brådskande fall, återkalla ett serveringstillstånd om tillståndshavaren har brutit mot denna lag eller vad som i övrigt gäller för tillståndet på ett sådant sätt att varning inte är en tillräckligt ingripande åtgärd eller har tilldelats en eller flera varningar utan att de förhållande som föranlett varningen har rättats till	9 kap.18 § 3 p AL	Alk. Handl.	KS Ordf.	
9.23	I brådskande fall, återkalla ett serveringstillstånd för gemensamt serveringsutrymme som meddelats med stöd av enligt 8 kap.14 § 2 st. AL	9 kap. 18 § 2 p AL	Alk. Handl.	KS Ordf.	
9.24	Beslut om återkallelse då tillståndshavaren inte längre har tillstånd att hantera livsmedel eller lokalen ej längre är lämplig för sitt ändamål ur brandsäkerhetssynpunkt	9 kap. 18 § 3 p AL	Alk. Handl.	KS Ordf.	
9.25	I brådskande fall, om detaljhandel med eller servering av folköl föranleder olägenheter i fråga om ordning och nykterhet eller om bestämmelserna i Alkohollagen inte följs, förbjuda vidare försäljning	9 kap. 19 § AL	Alk. Handl.	KS Ordf.	
9.26	Tillsynsverksamhet jml 9 kap. AL	9 kap. AL	Alk. Handl.	KS Ordf.	Verkställighet
9.27	Beslut att inleda tillsynsutredning		Alk. Handl.	KS Ordf.	Tillsynsutredning
9.28	Beslut att lägga ner inledd tillsynsutredning		Alk. Handl.	KS Ordf.	Tillsynsutredning
9.29	Polisanmäla misstänkt brott enligt alkohollagen som är så brådskande att KS sammanträde ej kan avvaktas	11 kap. AL	Alk. Handl.	KS Ordf.	

10. Renhållning

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
10.1	Tolka gällande renhållningsordning		Anl.chef	Överordn. chef	Verkställighet
10.2	Besluta i renhållningsfrågor enligt ägardirektiv		Anl.chef	Överordn. chef	

11. Hamnar

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
11.1	Upplåtelse av hamnanläggningar till extern aktör		KSTU		
11.2	Upplåtelse av båtplatser och gästbåtplatser		Hamnadmin	Överordn. chef	Verkställighet
11.3	Beslut med anledning av kommunstyrelsens åligganden som hamnmyndighet		Anl.chef	Överordn. chef	Ex. beslut om bärgning av båt

12. Kost och städ

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
12.1	Justering av priser inom kommunens matsalar		Kost- & städchef	Överordn. chef	Efter samråd med ek.chef

13. Räddningstjänst

13.1 Skydd mot olyckor

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
13.1.1	Dispens om sotning på egen fastighet	3 kap. 4 § LSO	Räddn.chef	Stf räddn.chef	
13.1.2	Förordna person att, utan att vara tjänsteman hos kommunen, utföra brandskyddskontroll å kommunens vägnar utan vite	3 kap. 6 § LSO	KD		Vidaredelegation till skorstensfejartekniker som använder egen nummerserie för besluten
13.1.3	Utse ersättare för skorstensfejarmästare vid förhinder för denna att utöva sin tjänst		Räddn.chef	Stf räddn.chef	
13.1.4	Beslut om kontroll från brandskyddssynpunkt i särskilda fall	3 kap. 1 § FSO	Räddn.chef	Stf räddn.chef	
13.1.5	Beslut om förebyggande åtgärder	3 kap. 1 § LSO	Räddn.chef	Stf räddn.chef	
13.1.6	Besluta om tillsyn av objekt enligt 2 kap. 2 § LSO	5 kap. 1-2 §§ LSO	Räddn.chef	Stf räddn.chef	
13.1.7	Utse personal att enligt 3 kap. 14 § LSO utöva tillsyn	5 kap. 1 § LSO	Räddn.chef	Stf räddn.chef	
13.1.8	Föreläggande och förbud med undantag för vad som påkallas efter kontroll enligt 3 kap. 6 § LSO föreläggande utan vite	5 kap. 2 § 2 st. LSO	Räddn.chef	Stf räddn.chef	
13.1.9	Beslut om föreläggande och förbud som förenas med vite i tillsynsärenden	5 kap. 2 § FSO	KSAU		
13.1.10	Begäran om polishandräckning	5 kap.3 § & 6 kap. 3 § LSO	Räddnings- led		Verkställighet
13.1.11	Utnyttjande av ingrepp i annans rätt	6 kap. 2 §, 6 § LSO	Räddnings- led		Verkställighet
13.1.12	Utnyttjande av tjänsteplikt	6 kap. 1 § LSO	Räddnings- led		Verkställighet
13.1.13	Pröva beslut om ersättning samt utge ersättning	7 kap. 8 § LSO	KSAU		
13.1.14	Beslut om föreskrifter om helt eller delvis eldningsförbud eller liknande förebyggande åtgärder mot brand	2 kap. 7 § FSO	Räddn.chef	Stf räddn.chef	
13.1.15	Avgöra att beslut ska gälla även om det överklagas enligt 10 kap. 4 § 2 st. LSO	10 kap. 4 § LSO	Räddn.chef	Stf räddn.chef	
13.1.16	Beslut om efterföljande åtgärder: bevakning, restvärde, sanering, återställning	3 kap. 16 § LSO	Räddnings- led	Stf räddn.chef	
13.1.17	Utse räddningsledare		Räddn.chef		
13.1.18	Meddela föreläggande och förbud i samband med kontroll från brandskyddssynpunkt		Skorstensfej artekniker		
13.1.19	Besluta om kontroll i andra fall och vid andra tillfällen än vad som anges i förteckningen över sotningsobjekt		Räddn.chef	Skorstensfej artekniker inom resp. område	
13.1.20	Klassificering av särskilt brandfarlig byggnad eller upplag		Räddn.chef	Insatsledare	
13.1.21	Meddelande av föreskrifter om förbud helt eller delvis mot eldning		Räddn.chef	Insatsledare	

13.1.22	Meddelande av föreskrifter eller förbud för att förebygga brand		Räddn.chef	Insatsledare	
---------	---	--	------------	--------------	--

13.2 Brandfarliga och explosiva varor

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
13.2.1	Utfärda föreläggande och förbud i tillsynsärenden	18 § 1 st. LBE	Räddn.chef	Stf räddn.chef	
13.2.2	Utföra tillsyn	16 § LBE	Räddn.chef	Stf räddn.chef	Verkställighet
13.2.3	Medge undantag från kravet på anslag om förbudet att föra öppen eld eller varningsanslag	13-14 §§ LBE	Räddn.chef	Stf räddn.chef	
13.2.4	Yttrande gällande tillsynsärenden eller förhandsbesked	25-26 §§ FBE	Räddn.chef	Stf räddn.chef	Verkställighet
13.2.5	Medgivande av försöksdrift innan anläggning blivit avsynad	30 § 2 st. FBE	Räddn.chef	Stf räddn.chef	
13.2.6	Avsyning av anläggning	31 § FBE	Räddn.chef	Stf räddn.chef	Verkställighet
13.2.7	Begäran om polishandräckning	19 § LBE	Räddn.chef	Stf räddn.chef	Verkställighet
13.2.8	Utfärda tillfälligt hetaarbetstillstånd i förbudsområde	14 § LBE	Räddn.chef	Stf räddn.chef	
13.2.9	Besluta om tillstånd till hantering av brandfarliga varor samt meddela nya eller ändrade villkor för tillståndet	3-14 §§ LBE	Räddn.chef	Stf räddn.chef	
13.2.10	Beslut om återkallelse av tillstånd	15 § LBE	Räddn.chef	Stf räddn.chef	
13.2.11	Besluta om generellt undantag från förbud samt fastställa villkor för undantaget	24 § FBE	Räddn.chef	Stf räddn.chef	
13.2.12	Avge yttrande till Myndigheten för civil beredskap och polismyndigheten	27 § FBE	Räddn.chef	Stf räddn.chef	
13.2.13	Beslut att medge att hantering av brandfarlig vara får påbörjas	30 § FBE	Räddn.chef	Stf räddn.chef	
13.2.14	Yttrande till sprängämnesinspektionen enligt förordningen om brandfarliga och explosiva varor		Räddn.chef	Stf räddn.chef	
13.2.15	Tillstånd för förvaring och hantering av brand-farliga varor	13-14 §§ LBE	Handl.		
13.2.16	Återkallande av tillstånd	15 § LBE	Handl.		
13.2.17	Rätt att godkänna anläggning efter avsynande	FBE	Handl.		
13.2.18	Tillstånd till hantering och överföring av explosiva varor samt förvaring i flyttbart förråd	18 § 3 st. LBE	Räddn.chef eller KD		Den sista nämnde med rätt att vidaredelegera
13.2.19	Beslut om nya och ändrade villkor i tillståndet samt återkallande av tillstånd	19 § 3 st. LBE	Räddn.chef eller KD		Den sista nämnde med rätt att vidaredelegera
13.2.20	Förelägganden och förbud i tillsynsärenden	25 § 1 st. LBE	Räddn.chef eller KD		Den sista nämnde med rätt att vidaredelegera

13.3 Övriga räddningstjänstären

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
13.3.1	Avsteg från föreskrift om längsta sotningsfrist för värmepanna		Räddn.chef	Stf räddn.chef	

13.3.2	Remissvar till polismyndighet rörande spridningsrisk vid eventuell brand		Räddn.chef	Stf räddn.chef	Verkställighet
14.3.3	Föreläggande och förbud i brandsyneärenden		Räddn.chef	Stf räddn.chef	
13.3.4	Brandsyn i andra fall och vid andra tillfällen än vad som anges i förteckningen över brandsyneobjekt		Räddn.chef	Stf räddn.chef	Verkställighet
13.3.5	Kontroll av brandskyddet i andra fall och vid andra tillfällen än vad som anges i förteckningen över sotningsobjekt		Räddn.chef	Stf räddn.chef	
13.3.6	Klassificering av särskilt brandfarlig byggnad eller upplag		Räddn.chef	Stf räddn.chef	
13.3.7	Föreläggande och förbud i tillsynsärenden		Räddn.chef	Stf räddn.chef	
13.3.8	Föreläggande och förbud i tillsynsärenden med vite		KSAU		
13.3.9	Undantag för enstaka tillfällen och vid hantering som inte är tillståndspliktig från förbud att föra öppen eld och varningsanslag		Räddn.chef	Stf räddn.chef	
13.3.10	Utse brandsyneförrättare		Räddn.chef	Stf räddn.chef	
13.3.11	Vara brandsyneförrättare		Räddn.chef	Stf räddn.chef	Verkställighet
13.3.12	Yttrande till polismyndighet enligt ordningslagen till den del ärenden berör räddningstjänsten		Räddn.chef	Stf räddn.chef	Verkställighet

13.4 Säkerhet och beredskap

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
13.4.1	Rätta att sända ut viktigt meddelande till allmänheten (VMA)	§ 3 VMA	Säk.sky.ch Räddn.chef TIB	KD	Lagändring, en kommun ska också kunna sända ut VMA (utöver räddningstjänst)

14. Myndighetsutövning

14.1 Överklagande

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
14.1.1	Prövning av att överklagande inkommit i rätt tid	44 FL	Deleg.ursp.		
14.1.2	Beslut att avvisa överklagande som inkommit för sent	45 § FL	Deleg.ursp.		
14.1.3	Beslut att inte ändra överklagat beslut och att överlämna överklagandet till överinstansen	46 § FL	Deleg.ursp.		
14.1.4	Omprövning och ändring av överklagat beslut där ursprungsbeslutet fattats av delegat	37-39 §§ FL	Deleg.ursp.		
14.1.5	Avge yttrande till förvaltningsrätt med anledning av överklagande av beslut fattat av delegat		Deleg ursp.		
14.1.6	Beslut att överklaga/begära prövningstillstånd, yrka om inhibition samt lämna yttrande till förvaltningsrätt/kammarrätt när förvaltningsrätt/kammarrätt ändrat		Deleg ursp.	Ordf. MU och vice ordf. MU	

	nämndens beslut enligt SoL som fattats av annan delegat än Kommunstyrelsen				
14.1.7	Beslut att överklaga/begära prövningstillstånd, yrka om inhibition samt lämna yttrande till förvaltningsrätt/kammarrätt när förvaltningsrätt/kammarrätt ändrat nämndens beslut enligt SoL som fattats av Kommunstyrelsen		KS	se ovan	Om brådska råder och nämndens sammanträde inte kan avvaktas får beslut fattas av ersättare enligt 6 kap.39 § KL.
14.1.8	Lämna yttrande till förvaltningsrätt/kammarrätt i pågående mål gällande SoL på domstolens begäran i andra fall än som avses i 14.1.6 och 14.1.7		Delg ursp.	se ovan	
14.1.9	Beslut att föra talan i ärenden eller mål vid allmän domstol eller förvaltningsdomstol	10 kap.2 § SoL	FC		
14.1.10	Utse ombud att föra nämndens talan	10 kap.2 § SoL	FC		
14.1.11	Beslut om att enskilds ombud inte får medverka i ärendet på grund av olämplighet	14 § FL	FC		
14.1.12	Beslut om att förelägga enskilds ombud eller part att styrka sin behörighet genom en fullmakt	15 § FL	FC		

14.2 Sekretess och utlämnande av uppgifter

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
14.2.1	Beslut att lämna ut uppgifter ur personregister till Socialstyrelsen för angelägna statistiska ändamål	12 kap.5 § SoL	EC		
14.2.2	Beslut att lämna ut uppgifter ur personregister till statliga myndigheter i forskningssyfte	12 kap.6 § SoL	EC		
14.2.3	Beslut om sekretess för uppgift som behöver skyddas när åklagarmyndighet uppdagar, utreder samt beivrar brott	18 kap.1 § OSL	EC		
14.2.4	Beslut om sekretess för anmälan från enskild	26 kap.5 § OSL	EC		
14.2.5	Beslut att lämna uppgifter om utgivet ekonomiskt bistånd till annan myndighet om syftet är att undvika felaktiga utbetalningar från det allmänna eller en felaktig beskattning	12 kap.7 § SoL	l:e Soc.sekr.		
14.2.6	Lämna underrättelse till annan myndighet eller organisation om det finns anledning att anta att en ekonomisk förmån har beslutats, betalats ut eller tillgodoräknats felaktigt eller med ett för högt belopp hos myndigheten eller organisationen.	3 § Lag om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen	Soc.sekr.		
14.2.7	Rapportering av ej verkställda beslut till: - Inspektionen för vård och omsorg - kommunens revisorer och KF	16 kap.6 f-h §§ SoL	Handl.		
14.2.8	Anmälan till Inspektionen för vård och omsorg om missförhållanden i kommunens egen verksamhet eller i enskild verksamhet (Lex Sarah)	14 Kap.7 § SoL 24 f § LSS	SAS	FC	
14.2.9	Anmäla händelser som har medfört eller hade kunnat medföra en allvarlig vårdskada till Inspektionen för vård och omsorg (Lex Maria)	3 kap.5 § PSL	MAS	FC	

14.3 Överflyttning/mottagande av ärende

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
14.3.1	Beslut om framställan om överflyttning av ärende till nämnd i annan kommun	2 a kap.10 § SoL	1:e Soc.sekr. EC		
14.3.2	Beslut i fråga om mottagande av ärende från annan kommun	2 a kap.10 § SoL	MU		
14.3.3	Beslut att ansöka hos Inspektionen för vård och omsorg (IVO) om överflytt av ärende vid tvist	2 a kap.11 § SoL	MU		
14.3.4	Beslut att överklaga Inspektionen för vård och omsorgs (IVO) beslut om överflyttning av ärende	16 kap.4 § SoL	MU		

14.4 Avtal

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
14.4.1	Avtal som tecknas i den löpande verksamheten ALV inom ram för budget och/eller delegation		EC		Exempelvis hyresavtal, avtal med elleverantör och avtal om handledning och vård

14.5 Övriga beslut

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
14.5.1	Beslut om polisanmälan angående brott mot den egna verksamheten (ekonomiskt bistånd)	12 kap.10 § SoL, 6 § Bidragsbrottslag	MU		

15. Individ- och familjeomsorg

15.1 Handläggning - Socialtjänstlagen

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
15.1.1	Beslut att inleda utredning	11 kap.1 § SoL	Soc.sekr.	Soc.sekr. i soc.jour	Beslut ska fattas inom fjorton dagar om ärendet avser en anmälan som rör barn eller unga.
15.1.2	Beslut att inleda och/eller genomföra utredning oavsett den enskildes samtycke	11 kap.1-2 §§ SoL	Soc.sekr.	Soc.sekr. i soc.jour	
15.1.3	Beslut att utredning inte ska inledas	11 kap.1 § SoL	1:e Soc.sekr.	Soc.sekr. i soc.jour	Beslut och motivering till beslutet skall dokumenteras. Om ärendet avser en anmälan som rör barn eller unga ska beslutet fattas inom fjorton dagar från det att anmälan inkom. Bedömning av risk ska vara dokumenterad.
15.1.4	Beslut att inledd utredning ska;	11 kap.1 § SoL	Soc.sekr.		
	- avslutas med insats		1:e Soc.sekr.		
	- avslutas utan insats/åtgärd		1:e Soc.sekr.		
	- läggs ned		1:e Soc.sekr.		
	- avslutas utan ändring av pågående insats		Soc.sekr.		

15.2 Ekonomiskt bistånd

15.2.1 Försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
15.2.1.1	Beslut om försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd till livsföringen i övrigt; - enligt riksnorm och riktlinjer - med villkor om praktik eller kompetenshöjande åtgärd - med vägran av eller nedsättning av fortsatt försörjningsstöd - utöver riktlinjer	4 kap.1 § SoL 4 kap.1,4 §§ SoL 4 kap.1,5 §§ SoL 4 kap.1 § SoL	Soc.sekr. Soc.sekr. Soc.sekr. MU		Beslut om villkor, 4 kap.4 § SoL, och beslut om vägran eller nedsättning enligt 4 kap.5 § SoL, förutsätter en bedömning av sökandens hela sociala situation.
15.2.1.2	Beslut om ekonomiskt bistånd enligt 4 kap.1 § SoL - enligt riktlinjer - utöver riktlinjer	4 kap.1 § SoL	Soc.sekr. MU	Soc.sekr. i soc.jour	
15.2.1.3	Beslut om ekonomiskt bistånd enligt 4 kap.2 § SoL - enligt riktlinjer - utöver riktlinjer	4 kap.2 § SoL	Soc.sekr. MU		Om rätt till bistånd enligt 4 kap.1 § SoL inte föreligger och ansökan avslås kan ansökan prövas enligt 4 kap.2 § SoL. Ett beslut enligt 4 kap.2 § SoL skall alltid föregås av ett beslut enligt 4 kap.1 § SoL.
15.2.1.4	Beslut om ekonomiskt bistånd till begravningskostnader med krav om återbetalning	4 kap.2 § och 9 kap.2 § SoL	Soc.sekr.		Beslutet ska föregås av ett beslut om avslag enligt 4 kap.1 § SoL och används enbart om möjligheten finns att dödsboet kan få framtida intäkter, t.ex. skatteåterbäring, utbetalning av försäkring osv.

15.2.2 Beslut om återbetalning av ekonomiskt bistånd, omprövning och eftergift

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
15.2.2.1	Omprövning av beslut då; - förutsättningarna för beslutet inte längre kvarstår - tvingande säkerhetsskäl kräver att beslutet ändras omedelbart - beslutet är felaktigt på grund av att sökanden lämnat oriktiga eller vilseledande uppgifter	37 § FL	l:e Soc.sekr.		Avser omprövning av gynnande beslut
15.2.2.2	Ompröva beslut om försörjningsstöd som förskott på förmån då beslutet är uppenbart felaktigt med hänsyn till nya omständigheter	38 § FL	Soc.sekr.		Det som omprövas är det belopp som enligt beslutet skall återbetalas. Det beviljade och utbetalade biståndet ändras inte.
15.2.2.3	Begära ersättning hos Försäkringskassan för utbetalat ekonomiskt bistånd.	107 kap.5 § SFB	Soc.sekr.		
15.2.2.4	Beslut att återkräva ekonomiskt bistånd enligt 4 kap.1 o 2 §§ SoL som utgått obehörigen eller med för högt belopp	9 kap.1 § SoL	l:e Soc.sekr.		
15.2.2.5	Beslut att återkräva ekonomiskt bistånd enligt 4 kap.1 § SoL som beviljats som förskott på förmån eller ersättning	9 kap.2 § SoL	Deleg.urspr		Krav på återbetalning får endast göras om det beviljade biståndet utgetts

					med villkor om återbetalning.
15.2.2.6	Beslut att återkräva ekonomiskt bistånd enligt 4 kap.2 § SoL	9 kap.2 § SoL	MU		Krav på återbetalning får endast göras om det beviljade biståndet utgetts med villkor om återbetalning.
15.2.2.7	Väcka talan hos förvaltningsrätt om återkrav enligt 9 kap.1 § SoL	9 kap.3 § SoL	MU	Delegations begränsning 10 kap.4 § SoL	Avser återkrav då bistånd utbetalats obehörigen eller med för högt belopp och det har orsakats av sökanden.
15.2.2.8	Väcka talan hos förvaltningsrätt om återkrav av ekonomiskt bistånd enligt SoL 9 kap. 2 §	9 kap.3 § SoL	1:e Soc.sekr.		
15.2.2.9	Beslut om eftergift av ersättningsskyldighet enligt SoL 9 kap.1-2 §§	9 kap.4 § SoL			
	- upp till 1/2 basbelopp		1:e Soc.sekr.		
	- över 1/2 basbelopp		MU		
15.2.2.10	Beslut att avskryva krav på återbetalning av ekonomiskt bistånd där kravet är äldre än tre år		MU		Efter tre år kan nämnden inte längre föra talan i förvaltningsrätten. Då bör man ta ställning till om kravet ska avskrivas. Inte ett beslut enligt SoL.

15.2.3 Vuxna med behov av stöd kring ekonomin

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
15.2.3.1	Beslut att inleda utredning efter ansökan om bistånd i form av förmedlingsmedel	11 kap.1 § SoL	Soc.sekr.		
15.2.3.2	Beslut om bistånd i form av förmedling av egna medel	4 kap.1 § SoL	Soc.sekr.		

15.2.4 Ersättning enligt LMA

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
15.2.4.1	Beslut om dagersättning enligt 17 § LMA	3 a § & 17 § LMA	Soc.sekr.		
15.2.4.2	Beslut om särskilt bidrag enligt 18 § LMA	3 a § & 18 § LMA	Soc.sekr.		

15.3 Barn och unga

15.3.1 Ensamkommande asylsökande ungdomar

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
8.3.4.1	Beslut om bistånd i form av bostad för ensamkommande ungdom som fyller 18 år eller blir ålderssuppskriven till över 18 år	4 kap.2 § SoL	MU	Ordf. MU, vice ordf. MU, ledamot MU	Om asylsökande ungdom blir ålderssuppskriven till 18 år eller äldre kan beslut fattas av ersättare fram tills nästa sammanträde.

15.4 Vuxna

15.4.1 Boende

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
--	-----------	--------	---------	-----------	-----------

15.4.1.1	Beslut om bistånd i form av tillfälligt boende på hotell/vandrarhem, i campingstuga eller liknande	4 kap.1 § SoL		Avser de situationer när den enskilde inte kan teckna avtal för ett tillfälligt boende och nämnden måste stå för avtalet
	- 1 månad		Soc.sekr.	
	- Förlängning i maximalt 2 månader		l:e Soc.sekr.	
	Utöver 3 månader		MU	
15.4.1.2	Beslut om bistånd i form av boendesäkerhetsavtal	4 kap.1 § SoL	l:e Soc.sekr.	Beslutet skall alltid vara tidsbegränsat
15.4.1.3	Beslut om bistånd i form av andrahandskontrakt.	4 kap.1 § SoL	l:e Soc.sekr.	Beslutet skall alltid vara tidsbegränsat

15.4.2 Övriga beslut gällande vuxna

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
15.4.2.1	Beslut om att lämna uppgifter till Polismyndigheten/Säkerhetspolisen	12 kap.10 § SoL och	EC		
	- i syfte att förebygga brott	10 kap.18 a-b OSL			
	- att förhindra eller avbryta vissa brott	10 kap.19 § OSL			
	- då det finns misstanke om begången terroristbrottslighet	10 kap.22 § OSL			
	- då det finns misstanke om att ett brott av den typ som beskrivs i 10 kap.23 § OSL har begåtts	10 kap.23 § OSL			

15.5 Dödsbo

15.5.1 Dödsboanmälan

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
15.5.1.1	Beslut att skicka dödsboanmälan till Skattemyndigheten	20 kap.8 a § ÄB	Soc.sekr.		För att skicka in dödsboanmälan till Skattemyndigheten krävs personlig behörighet
15.5.1.2	Beslut att inte upprätta dödsboanmälan utan hänskjuta ärendet till bouppteckning	20 kap.8 a § ÄB	Soc.sekr.		

15.5.2 Dödsboförvaltning

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
15.5.2.1	Beslut att ordna och beställa gravsättning	5 kap.2 § Begravningslagen	EC		
15.5.2.2	Beslut om tillfällig dödsboförvaltning och att Kommunstyrelsen utses till provisorisk dödsboförvaltare	18 kap.2 § 2 st. ÄB	MU	Ordf. MU, vice ordf. MU, ledamot MU	
15.5.2.3	Beslut att överlämna förvaltning och avveckling	se komm.	Soc.sekr.		
	- till dödsbodelägare				18 kap.2 § ÄB
	- till allmänna arvsfonden				17§ Lag om Allmänna arvsfonden
	- till god man för bortavarande				11 kap.3§ FB

15.5.2.4	Beslut att föranstalta om bouppteckning	20 kap.2 § 2 st. ÄB	MU		
15.5.2.5	Beslut att förvalta och avveckla dödsboet	18 kap.2 § ÄB	MU		
15.5.2.6	Beslut att debitera dödsboet för; - kostnader i samband med förvaltning och avveckling av dödsboet - begravningskostnader	18 kap.2 § 2 st. ÄB	Soc.sekr.		

16. Vuxenutbildning

Samtliga delegationsbeslut är verkställighet

16.1 Kommunal vuxenutbildning

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
16.1.1	Beslut om interkommunal ersättning till annan kommun	20 kap. 15 § SL	R	SC	
16.1.2	Elevs skolgång i annan kommun, ekonomiska frågor i samband med detta		R	SC	
16.1.3	Antagande av elev till kurser inom vuxenutbildningen		R	SC	
16.1.4	Deltagande i vuxenutbildning i annan kommun		R	SC	
16.1.5	Upphörande av utbildning för enskild elev		R	SC	
16.1.6	Bedömning av uppfyllande av antagningskrav		R	SC	
16.1.7	Yttrande med bedömning av uppfyllande av antagningsvillkor i annan kommun.		R	SC	
16.1.8	Avstängning av elev		R	SC	
16.1.9	Beslut om avgifter inom kommunal vuxenutbildning	20 kap. 7 § SL	R	SC	

16.2 Särskild undervisning för vuxna

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
16.2.1	Antagande av elev till kurser inom särskild utbildning för vuxna	21 kap. 7 § SL	R	SC	
16.2.2	Upphörande av utbildning för enskild elev	21 kap. 9 § SL	R	SC	
16.2.3	Deltagande i särskild utbildning för vuxna i annan kommun		R	SC	
16.2.4	Avstängning av elev		R	SC	
16.2.5	Beslut om avgifter inom särskild undervisning för vuxna	21 kap. 6 § SL	R	SC	
16.2.6	Beslut om rätt att fullfölja utbildning inom särskild undervisning för vuxna	21 kap. 9 § SL	R	SC	

16.3 Utbildning i svenska för vuxna

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
16.3.1	Mottagande av elev till utbildning i svenska för invandrare	20 kap. 33 § SL	R	SC	
16.3.2	Upphörande av utbildning för enskild elev		R	SC	
16.3.3	Minskande av utbildning		R	SC	
16.3.4	Deltagande i svenska för invandrare i annan kommun		R	SC	

16.4 Uppdragsutbildning

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
16.4.1	Kursutformning, kursbeskrivning, kalkyl- och offertarbete, kursgenomförande, uppföljning och ekonomisk redovisning ombesörjs av rektor komvux.		R	SC	Redovisning ska ske till Kommunstyrelsen

17. Övrig verksamhet

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
17.1	Yttrande om antagande av hemvärnssoldater		KS ordf		
17.2	Auktorisation av bilskrotare		KS ordf		
17.3	Utse personer som har rätt att kvittera rekommenderade postförsändelser och liknande från posten		Adm.chef	KD	Verkställighet
17.4	Riktlinjer för verkställighet med utgångspunkt i styrdokument		KD		

18. Förtroendevalda

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
18.1	Tolkning och tillämpning av bestämmelser av reglemente för arvoden och ersättningar för förtroendevalda		FDEL		
18.2	Undantag från reglemente och ersättningar för förtroendevalda		FDEL		
18.3	Tillåta utbildningar för förtroendevalda och deltagande i kurser och konferenser		KS ordf		
18.4	Tillåta utbildningar, deltagande i kurser och konferenser för KS ordf.		KS 1:e, alt. 2:e vice ordf.		

Förkortningar på delegater

Adm.chef	Administrativ chef
Alk.handl.	Alkoholhandläggare
ALV	Arbete, lärande och vägledning
Anl.chef	Anläggningschef
Anl.Ing	Anläggningsingenjör
Avd.C	Avdelningschef
Drift.led	Driftledare
Ek.ass	Ekonomiassistent
Ek.Chef	Ekonomichef
EC	Enhetschef
Fast.chef	Fastighetschef
FC	Förvaltningschef
FDEL	Förhandlingsdelegat
Förh.sekr	Förhandlingssekreterare
Handl.	Handläggare
HR-chef	HR-chef
HR-spec	HR-specialist
KD	Kommundirektör
KS ordf	Kommunstyrelsens ordförande
KS 1:e vice ordf.	Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande
KSAU	Kommunstyrelsens arbetsutskott
KSTU	Kommunstyrelsens tekniska utskott
MEX	Mark- och exploateringsingenjör
Plan	Planhandläggare, Planarkitekt
PB-Chef	Plan- och byggchef
Proj.led	Projektledare
Red.ekon,	Redovisningsekonom
Räddn. Chef	Räddningschef
SBF-admin	Administratör, assistent och handläggare på administration samhällsbyggnadsförvaltningen
SBF-Chef	Samhällsbyggnadschef
SBF-nämndsekr.	Nämndsekreterare samhällsbyggnadsförvaltningen
SC	Skolchef
Stf räddn.chef	Ställföreträdande räddningschef
Säk.sky.chef	Säkerhetsskyddschef
TIB	Tjänsteman i beredskap
Upphandl.	Upphandlare
Verk.anstv	Verksamhetsansvarig
Överordn. chef	Närmast överordnad chef

Förkortningar på lagar och förordningar

AFL	Lagen om allmän försäkring
AL	Alkohollagen
FBE	Förordningen om brandfarliga och explosiva varor
FSO	Förordningen om skydd mot olyckor
FörvL	Förvaltningslagen
KL	Kommunallagen
LBE	Lagen om brandfarliga och explosiva varor
LSO	Lagen om skydd mot olyckor
OSL	Offentlighets- och sekretesslagen
RhjL	Rättshjälpslagen
SoL	Socialtjänstlagen
ÄB	Ärvdabalken
SKL	Skadeståndslagen
VMA	Viktigt meddelande till allmänheten

KSAU § 45**Dnr 2024/000287****Riktlinjer för försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd****Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut**

Kommunstyrelsen antar riktlinjer för försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd daterad 2024-03-06.

Sammanfattning

Utifrån omorganisationen som genomförs 2024-05-01, då försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd byter förvaltning till Kommunstyrelsen, behöver riktlinjer tidigare tagna i Omsorgsnämnden tas upp för beslut i Kommunstyrelsen. Detta för att riktlinjer för en organisation behöver antas av den styrelse/nämnd som den är organiserad under.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande – riktlinjer försörjningsstöd – enhetschef 2024-03-07

Förslag till Riktlinjer för försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd 2024-03-06.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande

Datum

2024-03-07

Dnr

KA 2024/000287

Kommunstyrelsens förvaltning
Jeanette Andersson

Riktlinjer för försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd

Kommunstyrelsens förvaltnings förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar riktlinjer för försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd daterad 2024-03-06.

Sammanfattning

Utifrån omorganisationen som genomförs 2024-05-01, då försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd byter förvaltning till Kommunstyrelsen, behöver riktlinjer tidigare tagna i Omsorgsnämnden tas upp för beslut i Kommunstyrelsen. Detta för att riktlinjer för en organisation behöver antas av den styrelse/nämnd som den är organiserad under.

Beslutsunderlag

Förslag till Riktlinjer för försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd 2024-03-06.

Beslutet skickas till

Enhetschef

Jeanette Andersson

Riktlinjer för försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd

Sotenäs kommun

2023-03-07

Innehåll

Inledning	9
Utgångspunkter för arbetet med ekonomiskt bistånd.....	9
Riktlinjernas syfte och tillämpning.....	9
Lagar och allmänna råd	9
Barnrättsperspektivet	10
Enhetens uppdrag	10
Vägar till självförsörjning	11
Utredning och planering.....	11
Förutsättningar för rätten till bistånd.....	11
Prövning av rätten till bistånd.....	12
Särskilt om olika hushållstypers rätt till bistånd	12
Gymnasiestuderande ungdom	12
Hushåll med hemmavarande vuxna barn	13
Hushåll med underåriga barn	13
Växelvist boende	13
Umgängesbarn	13
Inneboende.....	13
Makar, sambor och registrerade partner	14
Gifta men inte sammanboende	14
Andra typer av samboende	14
Person under 21 år som har bildat familj	14
Särskilt om olika grupper s rätt till ekonomiskt bistånd	15
Arbetssökande.....	15
Villkor om deltagande i kompetenshöjande verksamhet	15
4 kap 4 § SoL - Villkor om deltagande i kompetenshöjande verksamhet.....	15
4 kap 5 § SoL - Nedsättning av försörjningsstöd.....	16
Arbetssökande ungdomar under 30 år	16
Arbetslösa med sociala och/eller medicinska hinder	16
Ensamkommande ungdomar 18–21 år	16
Ungdom mellan 18 och 21 år som går i gymnasieskola och bor i eget boende	17
Kommunens ansvar	17
Handläggning	17
Inkomster.....	17
Beräkning av försörjningsstöd	18
Utbetalning av försörjningsstöd	18
Ungdom som fyller 21 år mitt i en termin.....	18

Ungdom mellan 18 och 21 år som inte går i gymnasieskola och bor i eget boende	18
Företagare och personer med fria yrken	18
Företagsformer och realiserbara tillgångar	19
Företag som begärts i konkurs	19
Personer med fria yrken	19
Föräldralediga	19
Inskrivna för kriminalvård, rättspsykiatrisk vård etc.	20
Häktetid	20
Kriminalvård	20
Intensivövervakning med elektronisk kontroll, s.k. fotboja	20
Rättspsykiatrisk vård	21
Skyddstillsyn med särskild behandlingsplan - Kontraktsvård	21
Samhällstjänst	21
Pensionärer	22
Ålderspension	22
Äldreförsörjningsstöd	22
Personer med beroendeproblematik	22
Personer med svår psykisk ohälsa	23
Personer utsatta för våld i nära relation	23
Sjuka	24
Studierande	24
Bistånd till studierande under studieuppehåll	25
Studierande på SFI – Svenska för invandrare	25
Studierande som har familj	25
Studier i rehabiliterande syfte	25
Ungdomar under 21 år som går i skolan	26
Vuxenstudierande med studiestartsstöd	26
Utländska medborgare	27
Nordiska medborgare	27
EU/EES-medborgare	27
<i>Vistelse i Sverige de första tre månaderna</i>	<i>27</i>
<i>Uppehållsrätt efter tre månader</i>	<i>27</i>
<i>Att bedöma uppehållsrätt</i>	<i>28</i>
<i>Uppehållskort för EU-medborgares familj som inte är EU-medborgare</i>	<i>29</i>
Utländska medborgare utanför Norden, EU, EES - med uppehållstillstånd	29
<i>Nyanlända som omfattas av etableringsprogrammet</i>	<i>29</i>
<i>Kompletterande försörjningsstöd</i>	<i>29</i>
<i>Initialt försörjningsstöd och kompletterande försörjningsstöd</i>	<i>29</i>

<i>Som ansökt om förlängning av uppehållstillstånd</i>	29
Utländska medborgare utanför Norden, EU, EES - utan uppehållstillstånd	30
Asylsökande.....	30
<i>Tillståndssökande</i>	30
Vid utlandsvistelse	31
Handlägningsprocessen.....	31
Dokumentation.....	32
Information och rättssäkerhet	32
Information i samband med en första ansökan	33
Ansökan	33
Grundutredning	34
Särskilt om barn vid grundutredning	34
Fördjupad utredning om barns situation vid långvarigt biståndsberoende.....	35
Att tala med barn	36
Hembesök/kontakt.....	36
Kontroller förebygger felaktiga utbetalningar.....	37
Beslut som löper över flera månader	37
Beslut	38
Motivering av beslut.....	38
Motivering vid beslut som rör barn.....	38
Underrättelse om beslut	38
Överklagande med förvaltningsbesvär	38
Planering mot självförsörjning	39
Planering - Genomförandeplaner.....	39
Journalanteckningar	39
Att fastställa biståndsbehov - beräkning	40
Inkomster	40
Inkomster som i sin helhet reducerar försörjningsstödet.....	40
Inkomster som delvis reducerar försörjningsstödet	41
Inkomster som inte reducerar försörjningsstödet.....	41
Överskjutande inkomst från tidigare månader	42
Hemmavarande barns och skolungdomars arbetsinkomst	42
Särskilda bestämmelser – Jobbstimulans	42
Tillgångar	43
Bil, motorcykel, moped och andra motorfordon	43
Bostadsrätt, villa eller fritidshus.....	44
Bankmedel, aktier och obligationer	44
Pensionssparande	45

Barns tillgångar	45
Utgifter.....	45
Försörjningsstöd	45
Riksnorm	45
Särskilda skäl att beräkna kostnader till en högre nivå än riksnormen	46
Förbrukningsvaror och hygien	46
Livsmedel	46
Telefon och tidningar.....	46
Fritid och lek för barn	47
Merkostnader för umgänge med barn	47
Kläder och skor	47
Särskilda skäl att beräkna kostnader till en lägre nivå än riksnormen	48
Bistånd i akut nödsituation.....	49
Personer som tillfälligt vistas i kommunen	49
Skäliga kostnader utöver riksnorm	50
Boende.....	50
Att bedöma vad som är en skälig bostadsstorlek	50
Att bedöma vad som är en skälig boendekostnad.....	50
Högsta godtagbara boendekostnad	50
Om boendekostnaden är oskälig	51
Byte till dyrare boende när hushållet uppbär försörjningsstöd.....	51
Hushållsel	52
Hemförsäkring.....	52
Arbetsresor	52
Arbetsresor med bil.....	53
Avgift till fackförening och/eller arbetslöshetskassa.....	53
Boendekostnader	54
Hyresrätt	54
Bostadsrätt eller villa	54
Andrahandsboende	55
Inneboende (ej nära släktskap)	55
Inneboende (nära släktskap).....	56
Inneboende vuxnas bidrag till hyreskostnaden	56
Hushållsgemenskap med bostadsinnehavaren	56
Delad lägenhet	57
Övriga boendeformer	57
Ungdom under 21 år utan egna inkomster som tecknat hyresavtal	57
Försörjningsstöd vid vuxens vistelse i HVB.....	57

Fickpengar	57
Kostnader för och i samband med bostad	58
Egenavgift vid vård och behandling	58
Försörjningsstöd vid vuxens vistelse i fängelse, häkte eller inom rättspsykiatrisk vård	58
Kostnad för bostad	58
Försörjningsstöd vid utlandsvistelse	58
Bistånd till livsföringen i övrigt	59
Avgifter inom äldre- och handikappomsorgen	59
Avgifter för barnomsorg	59
Begravningskostnad	59
Kostnader i samband med närståendes begravning	60
Cykel och cykelhjälm	60
Flyttkostnad	60
Flytt pga. renovering	61
Flytt till annat land –asylsökande	61
Flytt till annat land –flyktingar	62
Flytt till annat land	62
Reparationskostnader – flytt eller risk för avhysning	62
Glasögon och kontaktlinser	62
Glasögon/linser till vuxna	62
Glasögon/linser till barn	63
Hemutrustning	63
Hel hemutrustning	64
Begränsad hemutrustning	64
Komplettering av hemutrustning	64
Hemutrustningslån	65
Dator	65
Hälso- och sjukvård	65
Läkarvård och sjukvårdande behandling	65
Högekostnadsskydd för öppen hälso- och sjukvård	65
Medicin	66
Bistånd till ej receptförskrivna läkemedel	66
Sjukhusvård	67
Psykoterapikostnad	67
Sjukresor	67
Kostnad för intyg	67
Identitetshandling	68
ID-kort	68

Pass	68
Internet	68
Juridiska kostnader	68
Rättshjälp	68
Rättsskydd	69
Rådgivning	69
Avgift vid ansökan om äktenskapsskillnad	69
Magasineringskostnad	69
Present/julklapp till barn	70
Resor	70
Lokala resor som inte är arbetsresor	70
Färdtjänst	70
Rekreationsresa, semester	70
<i>Barnfamiljer</i>	70
<i>Vuxna personer utan barn</i>	71
Läger eller kolonivistelse för barn	71
Resor i samband med umgänge med barn	71
Resor för förälder i samband med umgänge med placerat barn	71
Skulder	72
Barnomsorgsskuld	72
Hyresskuld	73
Elskuld	74
Skuld avseende receptbelagda mediciner	74
Skuldsanering	75
Införsel eller utmätning	75
Spädbarnsutrustning	75
Tandvård	76
Tandvård för barn och ungdomar	76
Det statliga tandvårdsstödet	76
Särskilt tandvårdsstöd - NFS	76
Tandvård för personer som vårdas på sjukhus, Kriminalvårdsanstalt eller HVB	77
Ekonomiskt bistånd till tandvård	77
<i>Akut tandvård</i>	77
<i>Nödvändig tandvård</i>	77
<i>Återkommande tandvårdskontroll</i>	78
Bistånd med villkor om återbetalning	79
Det skriftliga beslutet	79
Socialförsäkringsbalkens regler	79

Bistånd som lämnas som förskott på förmån eller ersättning från Försäkringskassan eller Pensionsmyndigheten.....	79
Socialtjänstlagens regler.....	79
Ekonomiskt bistånd enligt 4 kap 1 § SoL.....	79
<i>Bistånd som lämnas som förskott på förmån eller ersättning från arbetsgivare, CSN, arbetslöshetskassa m.fl.....</i>	<i>80</i>
<i>Bistånd med villkor om återbetalning vid arbetskonflikt eller konkurs.....</i>	<i>80</i>
<i>Bistånd med villkor om återbetalning vid förhållanden som den enskilde inte kan råda över</i>	<i>80</i>
Ekonomiskt bistånd enligt 4 kap 2 § SoL.....	80
Återbetalningssätt.....	81
Avbetalningsplan	81
Eftergift	81
Återkrav som inte återbetalas trots överenskommelse.....	81
Föra talan om ersättningsanspråk i Förvaltningsrätten.....	81
Den enskildes återbetalningsförmåga	82
Avskrivning.....	82
Felaktigt utbetalat bistånd	82
Återkrav för bistånd som utbetalats felaktigt eller med för högt belopp.....	82
Misstanke om brott mot bidragsbrottslagen.....	82
Anmälningssplikt – Bidragsbrottslagen (2007:612).....	83
<i>Undantag från anmälningssplikten.....</i>	<i>83</i>
Polisanmälan.....	83
Bilaga 1	84
Högsta godtagbara boendekostnad år 2024:	84
Bilaga 2	85
Konsumenternas energimarknadsbyrå – normal elförbrukning för lägenhet.....	85
Konsumentverkets beräkning av kostnad för hushållsel 2024	85
Konsumentverkets beräkning av kostnad för hemförsäkring 2024.....	85
Bilaga 3	86
Snitthyror hos Sotenäsbostäder år 2023:	86

Inledning

Utgångspunkter för arbetet med ekonomiskt bistånd

Enligt portalparagrafen 1 kap 1 § SoL ska samhällets socialtjänst på demokratins och solidaritetens grund främja människors ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och aktiva deltagande i samhällslivet. Socialtjänsten ska under hänsynstagande till människans ansvar för sin och andras sociala situation inriktas på att frigöra och utveckla enskildas och grupperas egna resurser.

Utgångspunkten för arbetet med försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd är att människor både vill och kan ta ansvar för sin egen försörjning. Verksamhetens främsta uppgift är därför att genom aktiva insatser, motivationshöjande arbete och förändringsarbete skapa förutsättningar för den enskilde att ta detta ansvar.

Verksamheten ska bidra till att hitta lösningar på människors försörjningsproblem med fokus på att den enskilde långsiktigt ska kunna försörja sig själv och leva ett självständigt liv. Under tiden prövas rätten till ekonomiskt bistånd. I utredningsarbetet ingår både en ekonomisk utredning och en utredning av hela livssituationen.

Riktlinjernas syfte och tillämpning

Syftet med riktlinjerna är att skapa goda förutsättningar för en rättssäker handläggning och likvärdig bedömning gällande rätt till bistånd, bidragsnivå och insatser för stöd till självförsörjning. Riktlinjerna fungerar vägledande i arbetet. Riktlinjerna anger vad som är att betrakta som skälig levnadnivå i normalfallet och ska inte tolkas som absoluta regler. Enligt socialtjänstlagen ska en individuell behovsprövning alltid göras och om särskilda skäl föreligger kan det motivera avsteg från riktlinjerna.

Utgångspunkten vid den individuella behovsprövningen är vad som skiljer den enskilde från andra i liknande situation. De krav som ställs på den enskilde ska anpassas efter dennes individuella förmågor och förutsättningar.

Det är i riktlinjerna inte möjligt att beskriva alla situationer eller förhållanden som kan uppstå. De strävar efter att beskriva vanligt förekommande situationer och behov. Därtill ska den individuella behovsprövningen göras. Finns det anledning att göra undantag från den normala handläggningen och undantaget är av principiell betydelse ska Kommunstyrelsens myndighetsutskott besluta i frågan.

Lagar och allmänna råd

De lagar som främst reglerar verksamheten och som riktlinjerna utgår från är:

- Socialtjänstlagen (SoL)
- Offentlighets- och sekretesslagen (OSL)
- Socialtjänstförordningen (SoF)
- Förvaltningslagen (FL)
- Kommunallagen (KL)

- Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Föreskrifter är bindande regler. Allmänna råd innehåller rekommendationer om hur en författning kan eller bör tillämpas.
- Barnkonventionen

Till stöd i handläggningen och tolkningen av lagen används förutom dessa riktlinjer:

- Socialstyrelsens "Handläggning och dokumentation inom socialtjänsten"
- Socialstyrelsens "Ekonomiskt bistånd – Handbok för socialtjänsten"

Ny lagstiftning och rättsliga utslag i domstol måste beaktas fortlöpande.

Barnrättsperspektivet

Två av barnkonventionens huvudprinciper, principen om barnets bästa och barnets rätt att få uttrycka sina åsikter och få sin åsikt beaktad i förhållande till sin ålder och mognad, finns införda i socialtjänstlagen:

- **1 kap 2 § 1 st SoL:** Vid åtgärder som rör barn ska barnets bästa särskilt beaktas.
- **11 kap 10 § 1 st SoL:** När en åtgärd rör ett barn ska barnet få relevant information. Ett barn ska ges möjlighet att framföra sina åsikter i frågor som rör barnet. Om barnet inte framför sina åsikter, ska hans eller hennes inställning så långt det är möjligt klarläggas på annat sätt. Barnets åsikter och inställning ska tillmätas betydelse i förhållande till hans eller hennes ålder och mognad.

I arbetet med ekonomiskt bistånd innebär det att barnets/barnens situation ska uppmärksammas även om det är en eller två föräldrar som ansöker om ekonomiskt bistånd. Barnet ska göras synligt i utredningen och det ska finnas en tydlig koppling till hur familjens/föräldrarnas ekonomiska villkor påverkar barnet. Enheten ska dokumentera hur barnets intressen beaktats, vilka överväganden som gjorts och hur detta påverkat beslutet. Även om barnets bästa inte alltid är avgörande för vilket beslut som fattas, ska det alltid beaktas, utredas och dokumenteras.

I riktlinjerna konkretiseras barnrättsperspektivet i handläggningen av ekonomiskt bistånd och tjänar som stöd för den praktiska tillämpningen i det dagliga arbetet.

Enhetens uppdrag

Enheten för arbete, lärande och vägledning, härnäst benämnd Enheten, har två uppdrag i arbetet med försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd:

1. Stöd och hjälp till självförsörjning
2. Hjälp med försörjningen

Det huvudsakliga uppdraget är att stödja och hjälpa till självförsörjning, vilket beskrivs i detta kapitel. Hur vi ska hjälpa med försörjningen till dess att självförsörjning uppnås beskrivs i övriga kapitel.

Vägar till självförsörjning

Enheten ska bidra till att hitta långsiktiga lösningar på individens försörjningsproblem. För en del personer är slutmålet sannolikt förvärvsarbete. Det är dock viktigt att beakta att alla människor inte har förutsättningar att försörja sig genom förvärvsarbete. Enhetens insatser måste i de fallen inriktas på att hitta andra lösningar, till exempel genom att undersöka möjligheterna till sjukersättning och andra ersättningar.

Den enskilde, som har både rättigheter och skyldigheter, ska erbjudas relevanta insatser och fullfölja dessa insatser utifrån sina förutsättningar. Insatsernas syfte kan vara både för att rehabilitera icke arbetsföra personer och för att stärka arbetsföra personers anställningsbarhet och återinträde på arbetsmarknaden. De krav som ställs på individen måste dock alltid anpassas utifrån den enskildes förutsättningar att nå målet egen försörjning. Utgångspunkten är att kraven ska motsvara de krav som samhället ställer på andra personer i motsvarande situation. Det innebär att den enskilde t.ex. ska redovisa sin närvaro i beslutade insatser, anmäla frånvaro samt uppvisa läkarintyg vid sjukskrivning.

Utredning och planering

En utredning av god kvalitet är grunden för att kunna bedöma vilket stöd och vilka insatser som ska erbjudas. Syftet med utredningen är att skapa sig en helhetsbild av förutsättningar, resurser, hinder och behov. Utredningen genomförs i regel genom ett eller flera möten. Med utredningen som grund ska Enheten tillsammans med den enskilde göra en planering för hur individen långsiktigt ska kunna försörja sig själv. Den enskilde ska ha inflytande över planeringen, som ska bygga på helhetssyn, vara framåtsyftande och innehålla mål och delmål samt en tydlig beskrivning av vad som ska göras, när det ska göras och vem som ansvarar för vad. Enheten ska beakta de enskilda behoven hos sökande och medsökande (avser sambo och gifta) och göra en separat planering för var och en med beaktande av hushållets samlade förutsättningar och situation. Om det finns barn i hushållet ska barnets situation beskrivas som en del i planeringen och om planeringen för den vuxne får konsekvenser för barnet och i så fall på vilket sätt.

Utgångspunkten är att planeringen dokumenteras och följs upp varje månad. Omfattningen av utredning, planering och uppföljning påverkas av biståndstidens längd och individens eller familjens förutsättningar och behov. Enheten ska inte utreda mer än situationen kräver.

Förutsättningar för rätten till bistånd

Försörjningsstöd är avsett att vara ett yttersta skyddsnät för personer med tillfälliga ekonomiska bekymmer. Det är endast den som inte själv kan tillgodose sina behov eller få dem tillgodosedda på annat sätt som har rätt till bistånd för sin försörjning. För att ha rätt till bistånd ska den enskilde göra vad personen kan för att bidra till sin egen försörjning. I lagtexten markeras den enskildes eget ansvar att efter förmåga bidra till sin försörjning. Den som kan arbeta är skyldig att aktivt söka arbete, vara inskriven på Arbetsförmedlingen och stå till arbetsmarknadens förfogande. I skyldigheten att arbeta ingår också att delta i arbetsmarknadspolitiska och arbetsrehabiliterande åtgärder i enlighet med den

handlingsplan som upprättas. Varje person ska bemötas och bedömas utifrån sina förutsättningar.

Människor har som regel betydande resurser även då det finns problem i livet av olika slag. För att Enheten ska ställa andra krav än de som ställs t.ex. på andra arbetslösa ska problematiken vara allvarlig och omfattande. Sådana skäl kan t.ex. vara ett allvarligt missbruk eller svår psykisk och fysisk ohälsa. För att ha rätt till bistånd ska dessa personer medverka till planering i syfte att bli arbetsföra eller medverka till att få annan ersättning från det generella socialförsäkringssystemet.

För att arbetsoförmåga ska godkännas vid sjukdom ska en person ha ett relevant läkarintyg eller läkarutlåtande som styrker arbetsoförmåga att arbeta eller att delta i aktiviteter. För att vara berättigad till försörjningsstöd ska personen medverka till behandling och rehabilitering i syfte att bli arbetsför. Vid långvarig eller kronisk sjukdom som innebär arbetsoförmåga krävs att den enskilde medverkar till att få ersättning från det generella socialförsäkringssystemet.

Huvudprincipen är att den enskilde måste utnyttja alla de möjligheter som normalt står till buds för att försörja sig själv. Det innebär bland annat att den enskilde ska ha sökt andra former av bidrag som finns, såsom bostadsbidrag, studiemedel eller arbetslöshetsersättning, innan den enskilde är berättigad till försörjningsstöd. Banktillgodohavanden och andra lätt realiserbara tillgångar bör som regel även tas i anspråk innan rätt till försörjningsstöd inträder.

Vid behovsprövningen beaktas den samlade ekonomiska förmågan hos dem som lever i en hushållsgemenskap. Man kan inte begära att den enskilde när det gäller ekonomiskt bistånd ska vända sig till andra närstående än dem i det egna hushållet, innan rätt till bistånd inträder. Vad gäller barns tillgångar finns särskilda regler, se kapitlet om tillgångar.

Prövning av rätten till bistånd

Arbetet med ekonomiskt bistånd innebär i hög utsträckning myndighetsutövning och ställer höga krav på rättssäkerhet, gemensamt förhållningssätt och likvärdiga bedömningar. Prövningen av rätten till bistånd görs efter utredning. Handläggningen ska präglas av tydlig information, noggranna kontroller och korrekt dokumentation.

Särskilt om olika hushållstypers rätt till bistånd

Gymnasiestuderande ungdom

Föräldrar är underhållsskyldiga tills barnet fyllt 18 år. Går ungdomen fortfarande i skolan (gymnasiet) vid denna tidpunkt är föräldrarna underhållsskyldiga så länge skolgången pågår, dock som längst tills ungdomen fyllt 21 år. Underhållsskyldigheten kvarstår även om ungdomen bor och studerar på annan ort.

Normalt ska hänsyn inte tas till den extra kostnad det innebär att gymnasiestuderande ungdom har eget boende vid prövning av rätt till ekonomiskt bistånd. Undantag ska göras om det finns synnerliga skäl till att den unge inte kan bo kvar hemma. I möjligaste mån ska den unge ingå i föräldrarnas hushåll, men

ibland kan det finnas skäl att se honom eller henne som ett eget hushåll, under förutsättning att den unge fyllt 18 år. Även i det senare fallet ska om möjligt föräldrarnas ekonomi och förmåga att bidra till den unges kostnader utredas. Sociala förmåner som underhållsstöd och studiebidrag ska alltid komma den unge till godo. Möjligheten att utse en god man kan beaktas om den unges intressen särskilt behöver bevakas.

Hushåll med hemmavarande vuxna barn

Hemmavarande barn över 18 år, som inte studerar, har egen inkomst och som bor tillsammans med sina föräldrar förväntas själv stå för sina utgifter i hemmet. Vid familjens eventuella ansökan om försörjningsstöd ska därför inte hänsyn tas till utgifter för det myndiga barnet. Däremot ska på inkomstsidan tas upp den myndiges del av boendekostnaden. Myndiga ensamstående föräldrar, som ännu ej fått eget hushåll och är bosatta i föräldrahemmet ska räknas som en familj för sig.

Hushåll med underåriga barn

Växelvist boende

Om barnet eller barnen bor ungefär lika mycket hos båda föräldrarna ska som regel halva barnbidraget räknas som inkomst och halva normen som utgift. Även övriga utgifter för barnet förutsätts delas mellan föräldrarna.

Om barnet/barnen blir sjukt så ska den förälder, där barnet då befinner sig, stå för eventuella kostnader som uppstår. Föräldrarna har möjlighet att söka underhållsstöd vid växelvis boende. Underhållsstödet beräknas till hälften av 1 573 kr per månad för var och en av föräldrarna för barn upp till 11 år. För barn som fyllt 11 år är underhållsstödet 1 723 kr per månad. Beloppet reduceras med hälften av vad föräldern skulle betalat i underhållsbidrag. Från och med mars 2018 gäller nya regler som innebär att underhållsstöd vid växelvist boende kommer att fasas ut. Det högsta möjliga beloppet som en förälder kan få kommer stegvis att sänkas med 200 kronor varje år fram till 2021. Därefter upphör bidraget helt.

Umgängesbarn

Umgängeskostnader utgör förhöjd kostnad för umgängesförälder. Barn som är tillfälliga medlemmar i ett hushåll räknas under de dagarna som en fullvärdig hushållsmedlem i föräldrarnas hushåll; d.v.s. norm för de personliga kostnaderna samt del av de gemensamma hushållskostnaderna.

Bistånd till umgängeskostnader beviljas i regel för maximalt sex (6) dagar per månad. Under sommaren och vid större helger får antalet dagar anpassas till överenskommelse mellan föräldrarna, dock maximalt under högst 14 dagar sammanhängande vid enstaka tillfälle. En individuell bedömning ska alltid göras med utgångspunkt från barnets behov av umgänge med föräldern.

Rätten till umgänge bör kontrolleras och framgå av dom, avtal eller intyg från boendeföräldern.

Inneboende

Sökande som är inneboende räknas inte leva i hushållsgemenskap med sin hyresvärd. För att betraktas som inneboende ska den sökandes hushåll som

huvudregel disponera eget rum i bostaden. Dessa sökande ska beräknas enligt vanlig norm för ensamstående. Om avtalet mellan hyresvärden och den inneboende innebär att vissa hushållsutgifter ingår i hyran kan normen anpassas efter det.

Makar, sambor och registrerade partner

Makar och registrerade partner är civilrättsligt underhållsskyldiga mot varandra. Ett sambopar, som lever under äktenskapsliknande förhållanden, har ett ömsesidigt försörjningsansvar. De förutsätts bistå varandra ekonomiskt även om det inte föreligger någon civilrättslig underhållsskyldighet. Detta gäller oavsett om samboförhållandet varat endast under en kortare tid.

Äktenskapsbalken och Föräldrabalken går före Socialtjänstlagen. Även under betänketid vid skilsmässa är makarna försörjningsskyldiga gentemot varandra och gemensamma barn, oavsett hur de väljer att bo.

Endast om det är uppenbart olämpligt att makarna/samboparet har gemensam ekonomi, exempelvis vid förekomst av våld inom relationen, eller då någon av parterna är oförmögen att ta sitt ansvar för resten av familjen, ska principen om gemensam försörjningsplikt frångås. Undantag kan även göras vid akuta nödsituationer. Försörjningsplikt kan inte hävdas gentemot den som får försörjningsstöd.

Gifta men inte sammanboende

Gifta makar är enligt lagstiftning försörjningsskyldiga gentemot varandra. Försörjningsplikten kvarstår även om makarna har skilda hushåll. Prövningen av försörjningsstöd ska utgå från denna princip om ömsesidig försörjningsplikt. Även under betänketid vid skilsmässa är makar försörjningsskyldiga gentemot varandra och gemensamma barn oavsett hur de väljer att bo.

Endast om det är uppenbart olämpligt att makarna har gemensam ekonomi, exempelvis vid förekomst av våld inom relationen, eller då någon av makarna är oförmögen att ta sitt ansvar för resten av familjen, ska principen om gemensam försörjningsplikt frångås. Undantag kan även göras vid akuta nödsituationer. Försörjningsplikt kan inte hävdas gentemot den som får försörjningsstöd.

Andra typer av samboende

Det kan ibland även förekomma andra former av samboende där hushållsgemenskap kan föreligga men inte nödvändigtvis måste göra det, exempelvis mellan vänner, syskon, förälder med hemmaboende vuxet barn. Om det har klarlagts att hushållsgemenskap inte föreligger ska de personliga kostnaderna inom normen räknas som för en ensamstående men de hushållsgemensamma kostnaderna räknas med den andel av hushållet som den sökande utgör.

Person under 21 år som har bildat familj

Föräldrar har kvar sitt försörjningsansvar för underårigt barn även om den underåriga själv blir förälder. De har däremot inget försörjningsansvar för barnbarnet. Vid giftermål, efter att barnet fyllt 18 år, övertar make/maka försörjningsplikten. Om make/maka inte kan fullgöra sin försörjningsplikt, primär

försörjningsplikt, har den underåriges föräldrar försörjningsplikt, sekundär försörjningsplikt.

Grundprincipen är att äktenskapsbalken går före föräldrabalken som i sin tur går före socialtjänstlagen.

Särskilt om olika gruppers rätt till ekonomiskt bistånd

Arbetssökande

Arbetssökande personer ska i första hand söka sin försörjning genom ersättning från arbetslöshetsförsäkringen. Förutsättningen för att ekonomiskt bistånd ska utgå vid arbetslöshet är att den arbetslöse är inskriven hos Arbetsförmedlingen, står till arbetsmarknadens förfogande och är aktiv i sitt arbetssökande. Att stå till arbetsmarknadens förfogande kan innebära att acceptera erbjudande om arbete utanför hemkommunen med pendlingsavstånd eller att delta i olika arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Ett godtagbart pendlingsavstånd är tid utanför arbetstid som tillsammans med arbetstid uppgår till, som mest, 12 timmar. Att vara aktiv i sitt arbetssökande innebär att man söker alla arbeten, utifrån den egna kompetensnivån, som man har möjlighet att söka. Sökande ska som lägst uppvisa 10 sökta arbeten inom pendlingsavstånd per månad. Under vissa perioder ökar möjligheterna till visstidsanställningar varpå kravet på antal sökta arbeten, i perioder, kan komma att vara högre.

Den som är arbetslös och söker ekonomiskt bistånd ska erbjudas stöd i sitt arbetssökande genom strukturerade insatser för att öka sina möjligheter till att få en anställning. De insatser som ges ska alltid föregås av en individuell bedömning av personens behov och förmåga. En utredning för att klargöra förutsättningarna för självförsörjning ska göras. Utifrån denna görs en planering tillsammans med den enskilde och en genomförandeplan upprättas.

Villkor om deltagande i kompetenshöjande verksamhet

Kraven på en arbetslös biståndssökande kan ingå som ett led i prövningen antingen enligt 4 kap 1 § SoL eller 4 kap 4–5 §§ SoL. Nämnden får enligt 4 kap 4 § SoL kräva att en person deltar i praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet. Beslut om bistånd prövas då enligt 4 kap 5 § SoL. Det är viktigt att det i utredning och beslut anges vilka lagrum som tillämpas.

4 kap 4 § SoL - Villkor om deltagande i kompetenshöjande verksamhet
"Socialnämnden får begära att den som får försörjningsstöd under viss tid ska delta i av nämnden anvisad praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet om den enskilde inte har kunnat erbjudas någon lämplig arbetsmarknadspolitisk åtgärd".

Den praktik eller kompetenshöjande verksamhet som avses i första stycket ska syfta till att utveckla den enskildes möjligheter att i framtiden försörja sig själv. Verksamheten ska stärka den enskildes möjligheter att komma in på arbetsmarknaden eller, där så är lämpligt, på en fortsatt utbildning. Den ska utformas med skälig hänsyn till den enskildes individuella önskemål och förutsättningar.

Ansvarig nämnd ska samråda med Arbetsförmedlingen innan beslut fattas enligt första stycket.

4 kap 5 § SoL - Nedsättning av försörjningsstöd

”Om den enskilde utan godtagbart skäl avböjer att delta i praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet som anvisats enligt 4 §, får fortsatt försörjningsstöd vägras eller nedsättas. Detsamma gäller om han eller hon utan godtagbart skäl uteblir från praktiken eller den kompetenshöjande verksamheten.”

Godtagbara skäl för att inte vilja delta kan t.ex. vara att den föreslagna verksamheten är olämplig med hänsyn till den enskildes personliga förutsättningar. Det bör dock höra till undantagen att sådan invändning behöver godtas eftersom praktiken eller den kompetenshöjande verksamheten ska ingå som ett led i en längre syftande plan som den enskilde förutsätts medverka till. Godtagbara skäl för att utebli från verksamheten kan t.ex. vara sjukdom hos den enskilde själv eller hos hemmavarande barn, besök hos arbetsförmedling eller studievägledare etc.

Om skälen inte kan accepteras bör i första hand försörjningsstödet sättas ned. Endast i undantagsfall bör försörjningsstöd helt vägras. Det kan t.ex. drabba personer som upprepade gånger uteblir och inte bättrar sig trots upprepade samtal och andra åtgärder. Även i dessa fall gäller kommunens yttersta ansvar.

Av 16 kap 3 § 1 st SoL framgår att ett beslut om vägran eller nedsättning av fortsatt försörjningsstöd enligt 4 kap 5 § SoL kan överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Arbets sökande ungdomar under 30 år

Ungdomar mellan 18–30 år och som inte har någon aktivitet via arbetsförmedlingen ska, snarast möjligt, anvisas plats på kommunens arbetsmarknadsenhet och dess kompetenshöjande verksamhet för att möjliggöra en individuell planering utifrån sökandes behov. Under tid som ungdomen är inskriven hos arbetslivsenheten följs insatsen upp kontinuerligt. Sökande ska i samband med ansökan om fortsatt försörjningsstöd, redovisa närvarorapport, då närvaro i dessa fall ofta ligger till grund för rätten till bistånd. Efter avslutad aktivitet ska uppföljning ske och ny planering göras gemensamt med den sökande, handledare för aktiviteten samt företrädare för Arbetsförmedlingen, om sådan finns.

Arbetslösa med sociala och/eller medicinska hinder

Vad som kan vara godtagbara skäl att inte stå till arbetsmarknadens förfogande måste bedömas utifrån den enskildes behov och förutsättningar. Det kan handla om sökandens sjukdom, sjukdom i familjen med mera.

Ensamkommande ungdomar 18–21 år

De ungdomar som avses i denna grupp är de ensamkommande ungdomar som är kommunplacerade av Migrationsverket och som tidigare varit placerade av Sotenäs kommun som ensamkommande barn.

Ungdom mellan 18 och 21 år som går i gymnasieskola och bor i eget boende

Kommunens ansvar

Eftersom de ensamkommande ungdomarna saknar föräldrar är det kommunen som har försörjningsansvaret för dem. Principen som tillämpas är densamma som i Föräldrabalken. Ungdomarna kan antingen ha permanent eller tillfälligt uppehållstillstånd.

Föräldrar har enligt Föräldrabalken försörjningsskyldighet för ungdomar som går i skolan till dess den unge fyller 21 år. Till skolgång räknas studier i grundskolan eller gymnasieskolan och annan jämförlig grundutbildning. Gör den unge ett uppehåll i sin skolgång är föräldrarna inte underhållsskyldiga under uppehållet men underhållsskyldigheten träder in igen om och när ungdomen återupptar skolgången. Ferier och tid då ungdomen på grund av sjukdom är förhindrad att delta i utbildningen anses i praxis utgöra tid då skolgång pågår. Underhållsskyldigheten upphör alltså inte under sommarlovet mellan två årskurser i gymnasieskolan.

Utöver försörjningsansvaret har kommunens socialtjänst ett uppföljningsansvar för dessa ungdomar då de tidigare varit placerade i familjehem, HVB och/eller stödboende. Förutom att deras eventuella försörjningsstöd handläggs av en socialsekreterare för försörjningsstöd så kan ungdomen komma att ha fortsatt kontakt med den socialsekreterare som tidigare har varit ansvarig för placeringen.

Har ungdomen bistånd i form av andrahandskontrakt med Enheten så är det en av ungdomens socialsekreterare som handlägger bostaden.

Handläggning

För de ungdomar som studerar på gymnasiet och som behöver försörjningsstöd tillämpas en förenklad handläggning av försörjningsstödet. Normalt sett krävs ett personligt besök inför ansökan om försörjningsstöd varje månad, men så länge ungdomen följer sin studieplan är det obehövligt. Det är istället att föredra att ungdomen inkommer med en skriftlig ansökan om försörjningsstöd varje månad och att eventuella besökstider inbokas på lov eller dylikt. Om flera socialsekreterare är inblandade kring ungdomen görs avstämning mellan de olika socialsekreterarna fortlöpande och inför ett planerat studieavslut bokas en gemensam besökstid för den unge tillsammans med de inblandade socialsekreterarna.

Inkomster

Ungdomen får studiebidrag fram till vårterminen det år hen fyller 20 år. Ungdomen har också möjlighet att ansöka om ett extra tillägg till studiebidraget, men det beräknas inte som en inkomst vid beräkning av försörjningsstöd. Ungdomen ska ansöka om studiemedlens bidragsdel hos CSN från höstterminen det år hen fyller 20 år.

Ungdomen ska också ansöka om bostadsbidrag hos Försäkringskassan. Ungdomens inkomster och tillgångar i övrigt ska bedömas på samma sätt som ungdomar som bor med sina föräldrar.

Beräkning av försörjningsstöd

Ungdomen beräknas på samma sätt som om hen hade bott hemma hos sina föräldrar, d.v.s. med normerna för hemmavarande ungdom mellan 18 år t.o.m. 20 år. I övrigt beräknas försörjningsstödet på samma sätt som andra hushåll.

Utbetalning av försörjningsstöd

Hur försörjningsstöd till uppehälle ska utbetalas till ungdomen bestämmer ungdomen och socialsekreteraren gemensamt. Om försörjningsstödet täcker hyra och el ska de betalas direkt från Enheten om ungdomen hyr i andra hand av Enheten.

Eftersom kommunen får ersättning för utbetalat försörjningsstöd till dessa ungdomar belastar utbetalningarna en särskild kod i kommunens kontoplan. Begäran om ersättning handhas av 1:e socialsekreterare.

Ungdom som fyller 21 år mitt i en termin

Om ungdomen inte är klar med sina studier vid 21-årsdagen och denna infaller under en pågående termin, ska ungdomen ges möjlighet att avsluta terminen utan att behöva ansöka om studiemedel. Ungdomen kan beviljas fortsatt försörjningsstöd till terminens slut. Försörjningsstödet beräknas då på samma sätt som för en vuxen ensamstående. Normen som används är den som avser vuxna och eventuella inkomster och tillgångar utöver studiebidrag och bostadsbidrag räknas som en inkomst vid beräkningen av försörjningsstödet.

För utbetalning av försörjningsstöd efter 21 år kan kommunen inte få ersättning för. Det utbetalas som vanligt försörjningsstöd.

Om ungdomen inte är klar med sina studier på gymnasienivå efter den termin då hen fyller 21 år kan hen ansöka om att få fortsatt försörjningsstöd under tid för studier, utan att söka studiemedel. En sådan ansökan prövas individuellt och beslutas av Kommunstyrelsens myndighetsutskott.

Ungdom mellan 18 och 21 år som inte går i gymnasieskola och bor i eget boende

Den unge ansöker om försörjningsstöd för egen del som vuxen person och beräkningen görs enligt norm för vuxna utifrån boendesituation och inkomster.

Det bör undersökas om ungdomen har rätt till etableringsplan hos Arbetsförmedlingen.

Bestämmelsen i 4 kap 1a § SoL om skolungdomars arbetsinkomster är inte tillämplig. Däremot kan den särskilda beräkningsregeln i 4 kap. 1b § SoL, jobbstimulansen, vara tillämplig vid beräkningen av försörjningsstöd.

Eventuell utbetalning av försörjningsstöd görs på samma sätt som för ungdomar mellan 18 och 21 år, som går i gymnasieskola.

Företagare och personer med fria yrken

Huvudregeln är att ekonomiskt bistånd inte ska utgå för att finansiera affärsverksamhet eller till att reglera skulder som uppkommit i sådan verksamhet.

Om en person driver ett eget företag och ansöker om ekonomiskt bistånd måste personen i första hand ta ut avtalsenlig lön. Om personen inte kan försörja sig på den egna verksamheten bör Kommunstyrelsen hänvisa personen till att avveckla företaget och ställa sig till arbetsmarknadens förfogande. I varje enskilt fall behöver en individuell prövning göras.

Företagsformer och realiserbara tillgångar

Alla typer av företag kan representera realiserbara tillgångar. Det är svårt att kontrollera inkomster som en enskild kan ha via sitt företag, därför kontrolleras i första hand om hen har ett företag eller ett funktionärsuppdrag/styrelseuppdrag i ett företag/förening. Därutöver kontrolleras deklaration, momsredovisning och förekomst av F-skattsedel.

Företag som begärts i konkurs

Om företaget lagts ned eller är föremål för konkursutredning och företagaren inte har någon annan försörjningsmöjlighet kan ekonomiskt bistånd beviljas. Samma krav kan ställas som på andra arbetslösa.

Personer med fria yrken

Personer med fria yrken såsom exempelvis konstnärer, författare, artister och frilansarbetare har ofta F-skattsedel eftersom detta är ett krav från deras uppdragsgivare. Deras ansökan om försörjningsstöd eller annat ekonomiskt bistånd ska prövas på samma sätt som för andra hel- eller deltidsarbetslösa och samma krav på motprestationer ska ställas.

Föräldralediga

Föräldrar med små barn är ofta beroende av barnomsorg för att kunna arbeta. Kommunen erbjuder barnomsorg fr.o.m. 1 års ålder. För att planera återgång i arbete efter föräldraledighet bör ansökan om behov av barnomsorgsplats ske senast när barnet är 6 månader. Bekräftelse om platsansökan ska uppvisas. Det är inte godtagbart att tacka nej till erbjuden plats inom barnomsorgen p.g.a. att plats önskas på särskild förskola eller särskilt familjedaghem.

Väljer föräldrar att utnyttja sin rätt till förkortad arbetstid ska inkomstbortfallet normalt inte kompenseras genom bistånd. Undantag kan medges om synnerliga skäl föreligger. Är behovet av medicinsk art ska läkarintyg uppvisas.

Föräldrapenning ska tas ut för sju dagar per vecka. Sökande har rätt att spara upp till 28 dagars föräldrapenning fram till det år föräldrapenning senast kan tas ut. Det gäller dagar med ersättning på grundnivå. Sökande ska inte vara tvungen att utnyttja ersättningsdagar med föräldrapenning före barnets födelse. Båda föräldrarna, inte bara den som är arbetssökande eller den som har lägre lön, ska kunna använda sig av sin möjlighet att vara hemma med barnet (halva tiden vardera med föräldrapenning).

Inskrivna för kriminalvård, rättspsykiatrisk vård etc.

Häktestid

Det kan vara svårt att överblicka häktningstiden, skuldfrågan och eventuell påföljd för häktade personer. Om den häktade har en skälig bostadskostnad och i övrigt är biståndsberättigad kan bistånd utgå till kostnaden under häktningstiden.

Häktade personer, inklusive personer som genomgår rättspsykiatrisk undersökning kan ansöka om häktesbidrag från kriminalvården och ska inte beviljas fickpengar.

Kriminalvård

Personer som dömts till fängelsestraff ska i första hand själva ta reda på om de har möjlighet att omgående påbörja verkställigheten. Om så är fallet ska detta ske. Vid ansökan om bistånd i avvaktan på fängelsestraff kan behovet tillgodoses genom att den sökande inställer sig hos kriminalvården. Personen kan få ersättning för sin resa till anstalten av kriminalvården efter uppvisande av kvitto.

Sökande som är intagen på kriminalvårdsanstalt och saknar inkomster eller tillgångar kan få bistånd för hyra om strafftiden inte överstiger 6 månader och kostnaden i övrigt är skälig. Observera att den som får sjukersättning får behålla sin ersättning de första 60 dagarna av vistelsen. Om sökande har strafftid överstigande 6 månader bör sökande uppmanas att hyra ut sin bostad i andra hand alternativt säga upp den. I detta fall beviljas endast bistånd för hyreskostnad under skälig period för att lösa frågan under förutsättning att det finns särskilda skäl. Om sökande väljer att säga upp sin lägenhet bör bistånd utgå för magasinering under strafftiden om det föreligger särskilda skäl för detta.

Fickpengar ska inte utgå till den som avtjänar fängelsestraff. Intagna har sysselsättningsplikt och ersätts med 13 kr/timme. 10% av det hen tjänar sätts in på ett särskilt frigivningskonto.

En intagen står själv för kostnader kring eventuella permissioner. Har hen inga pengar kan hen ansöka bidrag från kriminalvården. Vid ansökan om försörjningsstöd efter frigivning från kriminalvårdsanstalt ska alltid saldo på frigivningskonto kontrolleras.

Vid avtjänat straff ligger enligt 4 kap 1 § SoL ansvaret för bistånd på folkbokföringskommunen under en övergångsperiod. En rimlig övergångsperiod kan vara cirka en (1) månad. Därefter har vistelsekommunen ansvaret.

Intensivövervakning med elektronisk kontroll, s.k. fotboja

Fotboja förekommer dels som påföljd vid korta straff, dels som ett led i förberedelser för frigivning, så kallad intensiv övervakning (IOV-utsluss).

Personer som avtjänar straff med fotboja, efter att ha dömts till ett kortare straff, jämställs med frivårdsklient och har exempelvis rätt att fortsätta uppbära t.ex. pension eller sjukpenning, dock inte a-kassa. Om behovet inte kan tillgodoses på annat sätt har personen rätt till ekonomiskt bistånd från kommunen till sin försörjning under verkställigheten med fotboja. För enskilda som arbetar eller är arbetssökande kan arbetstider, resväg och adress till arbetsgivare/

arbetsmarknadsinsats registreras hos Kriminalvården, och den enskilde kan därmed fortsätta arbeta eller stå till arbetsmarknadens förfogande.

Om verkställigheten med fotboja upphävs och övergår till anstaltsvård gäller i stället reglerna för intagna på kriminalvårdsanstalt.

Vid IÖV-Utsluss är personen fortfarande inskriven inom kriminalvården och har inte rätt till försörjningsstöd.

Ekonomiskt bistånd till eventuella merkostnader till följd av fotbojan, såsom avgifter, telefoninstallation eller aktivitetsresor beviljas inte, utan ska ersättas av kriminalvården.

Rättspsykiatrisk vård

Den som genomgår rättspsykiatrisk vård eller är omhändertagen enligt smittskyddslagen har rätt till ekonomiskt bistånd på samma villkor som personer inskrivna för vård inom socialtjänsten. Observera att dömda till rättspsykiatrisk vård kan ha kvar rätten till vissa ersättningar från Försäkringskassan vilket bör utredas innan bistånd beviljas.

Skyddstillsyn med särskild behandlingsplan - Kontraktsvård

Kontraktsvård innebär att man döms till behandling och minst ett års övervakning istället för fängelse. Straffet man skulle ha dömts till får inte vara längre än två år. Kontraktsvård kan bli aktuellt om den dömdes brott är kopplat till något som kräver behandling, t.ex. missbruk eller beroende. För att dömas till kontraktsvård måste man samtycka till den behandling som föreslås.

För att få kontraktsvård krävs att Enheten accepterar att betala för behandlingen efter att kriminalvårdens betalningsansvar upphör, vilket är vid tänkt datum för villkorlig frigivning, d.v.s. vid 2/3 av strafftiden.

Vid behandling på institution står kriminalvården för alla kostnader i samband med placeringen. Om personen har egen inkomst betalar hen 80 kr/dag i egenavgift. I dessa fall ska inget försörjningsstöd beviljas.

Om behandlingen sker i öppenvård så bekostar kriminalvården enbart kostnaderna för behandling och kontroller enligt behandlingsplan. Personens behov av försörjningsstöd får då prövas av Enheten.

Om den dömda avbryter eller missköter den uppgjorda behandlingsplanen gäller i stället reglerna för inskrivna inom kriminalvården vad gäller Enhetens ansvar. Tingsrätten kan besluta att straffet istället ska avtjänas i fängelse.

Samhällstjänst

Samhällstjänst är en dom till skyddstillsyn med föreskrift att utföra oavlönat arbete hos ideella föreningar, organisationer eller kyrkor och är ett alternativ till fängelse. Samhällstjänsten ska utföras under den dömdes fritid, t.ex. kvällar eller veckoslut, under kontroll av frivårdsmyndigheten. Den dömda kan behålla sitt ordinarie arbete/ studier eller vara aktivt arbetsökande. Det faktum att en bidragsökande person är dömd till samhällstjänst ska inte påverka socialtjänstens krav på den sökande att stå till arbetsmarknadens förfogande på heltid och t.ex. delta i praktik.

Pensionärer

Information om sjukförsäkringsförmåner finns på www.forsakringskassan.se

Information om pensionsförmåner finns på www.pensionsmyndigheten.se

Personer med pension och/eller äldreförsörjningsstöd som ansöker om ekonomiskt bistånd till exempel tandvård eller glasögon kan beviljas detta efter sedvanlig prövning av deras egna möjligheter att betala dessa utgifter. Det kan anses vara skäligt att personernas normöverskott under sex månaders tid får gå till att finansiera sökt kostnad och att resterande belopp beviljas i bistånd.

Ålderspension

En pension kan komma från flera olika håll, dels från Pensionsmyndigheten, dels från en arbetsgivare i form av tjänstepension. Den allmänna pensionen består av tilläggspension och eventuellt garantipension. Man kan även ha en privat pension. De olika pensionerna läggs ihop och blir tillsammans den totala pensionen. Observera att t ex AFA, AGS, AMF kan utgå. Dessa ersättningar syns inte i Enhetens kontrollsystem SSBTEK.

Äldreförsörjningsstöd

Äldreförsörjningsstöd gäller personer 65 år och äldre med låg eller ingen pension. Man måste vara bosatt i Sverige för att kunna ansöka. Äldreförsörjningsstödet ska garantera en skälig levnadsnivå och storleken beror på sökandes egna inkomster och bostadskostnaden. Man ansöker om äldreförsörjningsstöd samtidigt som man ansöker om bostadstillägg. Äldreförsörjningsstödet beviljas för högst 12 månader, därefter krävs ny ansökan. För mer info se www.pensionsmyndigheten.se

Personer med beroendeproblematik

De krav som kan ställas enligt Socialtjänstlagen kan inte användas på samma sätt för sökanden som har allvarliga missbruksproblem. Vid missbruksproblem är det viktigt att alla verksamhetsområden inom Enheten där personen är aktuell samverkar och arbetar tillsammans med personen.

Personer med missbruk ska i första hand erbjudas hjälp för sina sociala problem och Enheten ska tillsammans med den sökande planera för att den enskilde på sikt ska bli självförsörjande. Enheten ska arbeta motiverande för att den enskilde ska förändra sin situation.

Enheten kan inte ställa krav på att en person med allvarligt missbruksproblem ska följa en viss behandlingsplan för att vara biståndsberättigad.

En individuell bedömning behöver göras gällande de krav som ställs på arbetssökande i övrigt. Kravet på att delta i praktik eller kompetenshöjande verksamhet kan tillämpas på personer med lindrigare missbruksproblem men ska inte ersätta vård och behandling. Deltagandet kan vara förebyggande vid begynnande missbruk eller utgöra komplement till andra insatser mot missbruket. De krav som ställs ska vara relevanta och sakligt grundade på behov av kompetensutveckling. Kravet på deltagande i en viss praktik eller arbetsträning ska

alltid föregås av ett övervägande om den enskildes medverkan vid en arbetsplats är lämplig.

Om en sökande med missbruksproblematik inte medverkar, helt eller i tillräckligt stor utsträckning, i Enhetens arbete för att upprätta en genomförandeplan eller att göra en utredning så kan detta dock utgöra grund för att reducera biståndet. I sådana fall är det hyra, livsmedel och el som bör beviljas.

När det gäller personer med påvisbart pågående missbruk kan försörjningsstödet också reduceras om det är uppenbart att biståndet inte används till avsett ändamål.

Personer med svår psykisk ohälsa

När det gäller personer med svår psykisk ohälsa och beteendemässiga störningar måste Enheten utreda de grundläggande problemen för att kunna ta ställning till hur Enheten på bästa sätt kan stärka den enskildes framtida försörjningsförmåga. I arbetet med personer med svår psykisk ohälsa är det oftast nödvändigt att samverka med andra enheter inom socialtjänsten och med sjukvården. Ibland saknar dessa personer sjukdomsinsikt och kan behöva en längre tids motivationsarbete för att gå med på att söka kontakt med sjukvården.

Liksom för personer med lindriga missbruksproblem kan nämnden ställa krav på att en person med lindrigare psykiska problem deltar i praktik eller kompetenshöjande verksamhet. Detta ska inte ersätta vård och behandling, men insatserna kan vara ett komplement till eller ett led i rehabiliteringen. De krav som ställs ska vara relevanta och sakligt grundade på behov av kompetensutveckling.

Personer utsatta för våld i nära relation

I möjligaste mån ska FREDA kortfrågor ställas till alla nybesök och alltid vid misstanke om att en person som är aktuell för ekonomiskt bistånd kan vara utsatt för våld av en närstående.

I ärenden där barn finns i hushållet ska alltid en anmälan enligt 14 kap 1 § SoL göras till Barn och Unga.

Utifrån Socialstyrelsens allmänna råd (SOSF 2013:1) bör personer som utsatts för våld eller andra övergrepp särskilt beaktas i bedömningen av rätten till bistånd. Handläggare till sökande som varit utsatt för våld eller andra övergrepp bör vara observant i sitt förhållningssätt och göra en individuell bedömning av de specifika behoven och då eventuellt beräkna kostnader till en högre nivå om sökande har behov av livsmedel, kläder, skor eller telefon m.m. pga. den tvingande situation de befinner sig i. I en akut situation, där den våldsutsatta brutit upp från våldsutövaren, är det bara den enskildes egna inkomster och tillgångar, samt kostnader för den enskilde och eventuellt medföljande barn som ska tas i beaktande vid prövningen. I en sådan situation är det direkt olämpligt att hänvisa till en eventuell partners försörjningsskyldighet. I en situation där en våldsutsatt fortsätter att leva tillsammans med våldsutövaren prövas försörjningsstödet gemensamt för hushållet.

Sökande skall också erbjudas kontakt med handläggare med särskilt ansvar för människor som utsatts för våld i nära relation och därigenom, om så är aktuellt,

erbjudas bl.a. skyddat boende och i en akut situation tillgodose den sökandes behov av boende genom beviljad vistelse på kvinnojour eller annat jourboende. Bistånd till boende vid våld i nära relation är en stöd- och hjälpinsats och inte försörjningsstöd. Enligt 8 kap 1 § SoL medför stöd- och hjälpinsatser av behandlingskaraktär inte kostnadsansvar för den enskilde.

Om den sökande bedöms ha behov av att flytta bör Enheten, i detta fall, ge bistånd beräknat på den nya boendekostnaden samt bevilja bistånd för behövlig hemutrustning vid bosättning om särskilda skäl föreligger för detta. Beräkning av försörjningsstöd görs utifrån de riktlinjer som finns uppsatta, dock kan det i vissa fall vara nödvändigt för den enskilde att inneha ett fordon om denne riskerar att bli utsatt för våld eller andra övergrepp av närstående varpå bil inte ska bedömas som en realiserbar tillgång i alla ärenden.

Om en skolungdom 18–20 år på egen hand ansöker om försörjningsstöd/ ekonomiskt bistånd med anledning av att hen utsatts för eller bevittnat våld eller andra övergrepp av närstående, ska Enheten vid behovsbedömningen överväga att bortse från föräldrarnas underhållsskyldighet.

Sjuka

För att arbetsförmåga vid sjukdom ska godkännas ska en person ha ett läkarutlåtande som styrker oförmåga att arbeta eller delta i arbetsökaraktiviteter, helt eller delvis. Det är inte sjukdomen i sig som bedöms utan arbetsförmågan. Arbetssökande som är sjuka ska, om det utifrån medicinsk utredning bedöms lämpligt, erbjudas rehabiliterande insatser samt lämna in sjukanmälan till Försäkringskassan för att lämplig samverkan kring rehabilitering ska komma igång.

Sökande som är sjukskriven och därmed bedömts vara tillfälligt oförmögen till arbete ska, för att rätt till bistånd ska bedömas föreligga, medverka till behandling och rehabilitering i syfte att åter igen kunna stå till arbetsmarknadens förfogande.

Arbetssökande personer som är deltidssjukskrivna ska vara aktivt arbetssökande resterande delen eller aktivt delta i, av Enheten, anvisad aktivitet utifrån läkares rekommendation.

Den som är sjukskriven och där sjukskrivande läkare bedömer att personen inte kommer att återfå arbetsförmågan inom överskådlig tid ska ansöka om sjukersättning. Är personen mellan 19–29 år görs istället en ansökan om aktivitetsersättning och för att vara berättigad till det gäller att arbetsförmågan ska vara nedsatt under minst ett år på grund av sjukdom eller annan nedsättning av den fysiska eller psykiska prestationsförmågan. Om en persons arbetsförmåga är nedsatt med minst en fjärdedel kan personens sjukpenning bytas ut mot sjukersättning eller aktivitetsersättning.

Studerande

Utgångspunkten är att vuxenstuderande inte står till arbetsmarknadens förfogande och därför inte är berättigade till försörjningsstöd. Vuxenutbildning ska finansieras genom det statliga studiemedelssystemet eller med aktivitetsstöd via Arbetsförmedlingen. Bistånd ska beviljas endast om starka sociala eller medicinska skäl föreligger, om behovet är tillfälligt och i akuta situationer.

Undantag är SFI-studier och arbetsmarknadsutbildningar där aktivitetsstödet är otillräckligt.

Om en person har studerat men avslutar sina studier och söker försörjningsstöd är utgångspunkten att de ska ha planerat för sin ekonomi efter avslutade studier till exempel genom att i god tid börja söka arbete.

Bistånd till studerande under studieuppehåll

För att ha rätt till försörjningsstöd ska studerande kunna visa att de i god tid sökt feriearbete då inkomstbortfallet är en förutsägbar situation. Den studerande ska själv under terminen planera för sommaruppehållet, vara aktivt arbetssökande och i god tid anmäla sig på Arbetsförmedlingen.

Studiemedlen är avsedda att täcka levnadskostnaderna och studiematerialet för den studerande t.o.m. den dag terminen slutar enligt studiemedelsbeslutet. Först därefter inträder eventuell rätt till försörjningsstöd. Högskolestuderande har inget uppehåll mellan höstterminen och vårterminen och ska därför inte beviljas försörjningsstöd för studieuppehåll då. För övriga studerande se studiemedelsbeslutet.

Den som väntar inkomst av arbete eller arbetslöshetsersättning under studieuppehållet kan beviljas försörjningsstöd med villkor om återbetalning. En person, som sökt, men inte fått arbete under studieuppehållet, kan erbjudas kompetenshöjande verksamhet.

Studerande på SFI – Svenska för invandrare

Personer som studerar SFI upp till C-nivå har rätt att söka försörjningsstöd. Den sökande kan även vara berättigad till försörjningsstöd och studera SFI på D-nivå under förutsättning att man även är aktivt arbetssökande. För personer som har inkomster från a-kassa är det viktigt att studierna godkänns av a-kassa innan de påbörjas. I annat fall riskerar personen att förlora sin ersättning från a-kassan.

För att vara berättigad till försörjningsstöd under tid för SFI-studier krävs, utöver de krav som regelmässigt ställs för rätt till bistånd, att den studerande inkommer med närvarorapport från SFI varje månad, är aktivt studerande samt följer den planering som är gjord för SFI-studierna.

Studerande som har familj

En studerande som uppbär studiemedel ska inte omedelbart tvingas avbryta studierna om hens familj blir beroende av bistånd. Förutsättningen är att den andra vuxna i familjen uppfyller rätten till bistånd. Enligt en dom i Kammarrätten ska, i de fall biståndsbehovet är tillfälligt eller om en mindre del av studierna återstår (några månader), bistånd kunna utgå till familjens försörjning under en begränsad tid. Studiemedlen räknas som inkomst och hänsyn tas till verifierade kostnader för studiematerial.

Studier i rehabiliterande syfte

Försörjningsstöd kan utgå under studietiden, oavsett typ av studier, om studierna har ett klart rehabiliterande syfte och alla andra möjligheter att finansiera studierna

har uttömts. Behovet av studier ska kunna styrkas med intyg från Arbetsförmedlingen om att möjligheten att erbjuda sökanden arbete eller arbetsmarknadsåtgärder uttömts. I lämpliga fall ska även behovet styrkas med läkarintyg. Försörjningsstöd i rehabiliterande syfte prövas av Kommunstyrelsens myndighetsutskott.

Ungdomar under 21 år som går i skolan

Undantagna från huvudregeln är ungdomar under 21 år, som under grundskole- eller gymnasieutbildning av godtagbara skäl flyttat hemifrån, och där föräldrarna inte kan fullgöra sin försörjningsskyldighet. Till dessa ungdomar kan bistånd beviljas om starka sociala och/eller medicinska skäl föreligger, om behovet är tillfälligt och i akuta situationer.

I bedömningen tas särskild stor hänsyn till om ungdomen kan försörja sig på annat sätt, t.ex. om kapacitet finns att erhålla ett arbete på den reguljära arbetsmarknaden eller om studier kan avvaktas till dess att ungdomen har möjlighet att försörja sig genom studiemedelssystemet.

Från och med höstterminen det året ungdomen fyller 20 år ska förhöjt studiebidrag samt studielån sökas hos CSN.

Ungdomar, boende i föräldrahemmet och som studerar på gymnasienivå, bör inte hamna i en situation där deras möjlighet till gymnasiestudier påverkas av familjens ekonomi. Hemmaboende gymnasieungdomar ska ingå i beräkningen av ekonomiskt bistånd/försörjningsstöd som längst till och med 21 års ålder. Det studiemedel som den unge uppbär ska dock reducera biståndet, med undantag för eventuellt extra tillägg.

För familjer med låga inkomster kan studiebidraget för studerande ungdomar kompletteras med ett inkomstprövat extratillägg. Detta tillägg söks hos CSN och har ingen nedre åldersgräns för ansökan utan är en riktad förmån för att möjliggöra studier för den unge i familjen. Detta tillägg ska inte beräknas som inkomst vid en biståndsbedömning oavsett om den unge bor i föräldrahemmet eller har eget hushåll. Socialsekreteraren ska informera sökande om möjligheten att ansöka om denna riktade förmån ifrån CSN.

Vuxenstuderande med studiestartsstöd

Studiestartsstöd är ett stöd som är till för arbetslösa i åldern 25 – 56 år, som har en kort tidigare utbildning och som behöver utbilda sig på grundskole- eller gymnasienivå för att kunna få ett arbete. Studiestartsstöd söks hos CSN via studie- och yrkesvägledaren (SYV) på Vuxenutbildningen.

Kompletterande försörjningsstöd kan beviljas till sökande med studiestartsstöd, under förutsättning att planeringen skett i samverkan med socialsekreterare och att sökande i övrigt uppfyller förutsättningarna för bistånd. Studierna ska vara tydligt inriktade mot självförsörjning. Om studierna med studiestartsstöd planeras som ett första steg mot vidare studier bör det i bedömningen vägas in om sökande framöver kan komma att bli självförsörjande genom studiemedel. Om sökande erbjuds arbete med marknadsanpassad lön ska försörjningsstöd inte beviljas.

Utländska medborgare

Nordiska medborgare

Nordiska medborgare behöver inte uppehållstillstånd för att vistas i Sverige. EG-rätten och dess fria rörelse innebär ingen inskränkning av den nordiska överenskommelsen. En ansökan om ekonomiskt bistånd/försörjningsstöd från en nordisk medborgare ska prövas på samma sätt som en ansökan ifrån en svensk medborgare om de sedvanliga kriterierna för rätt till bistånd är uppfyllda.

EU/EES-medborgare

Vistelse i Sverige de första tre månaderna

För en EU-medborgare gäller särskilda regler som innebär att kravet på uppehållstillstånd enligt utlänningslagen inte gäller för dem under vissa förutsättningar. Bestämmelser om uppehållsrätt, som reglerar EU-medborgares rätt att vistas i landet, finns i utlänningslagen och utlänningsförordningen. Reglerna om uppehållsrätt omfattar även medborgare från EES-länderna Island, Norge och Liechtenstein. Reglerna om uppehållsrätt omfattar dock inte medborgare från Schweiz, för vilka tidigare regler om uppehållstillstånd fortfarande gäller. Reglerna om uppehållsrätt är endast tillämpliga på sådana EU- medborgare som reser till eller uppehåller sig i en annan medlemsstat än den de själva är medborgare i och därigenom utnyttjar den fria rörligheten.

EU-medborgare har rätt att resa in i Sverige utan visum eller uppehållstillstånd och vistas här i tre månader. Efter tre månader måste de uppfylla vissa villkor för att ha uppehållsrätt och därmed få stanna. En EU-medborgare kan återfå sin rätt att vistas här tillfälligt i tre månader genom att lämna landet och sedan återkomma.

Vid en ansökan om ekonomiskt bistånd under de tre första månaderna bedöms deras ansökan på samma sätt som personer som vistas i Sverige utan uppehållstillstånd. Kommunen har det yttersta ansvaret vilket innebär att bistånd för att undanröja akut nöd kan beviljas. Det ska alltid göras en individuell bedömning. Akut bistånd kan exempelvis omfatta bistånd till matpengar, biljett hem och eventuellt logi i avvaktan på hemresa. Observera särskilt om det finns barn i familjen då en barnkonsekvensanalys alltid ska göras.

Uppehållsrätt efter tre månader

Med uppehållsrätt avses en rätt för EU/EES-medborgare och deras familjemedlemmar att under vissa förutsättningar vistas i Sverige mer än tre månader utan uppehållstillstånd. Uppehållsrätten finns så länge villkoren är uppfyllda. En EU/EES-medborgare som har vistats lagligt i Sverige utan avbrott under minst fem år får permanent uppehållsrätt och kan ansöka om intyg från Migrationsverket om permanent uppehållsrätt.

EU/EES-medborgaren har uppehållsrätt om hen:

- är arbetstagare eller egenföretagare i Sverige
- har kommit till Sverige för att söka arbete och har en verklig möjlighet att få en anställning
- är inskriven som studerande vid en erkänd utbildningsanstalt i Sverige och enligt en försäkran om detta har tillräckliga tillgångar för sin och sina

- familjemedlemmars försörjning samt har en heltäckande sjukförsäkring för sig och sina familjemedlemmar som gäller i Sverige
- har tillräckliga tillgångar för sin och sina familjemedlemmars försörjning och har en heltäckande sjukförsäkring för sig och familjemedlemmarna som gäller i Sverige.

Som familjemedlem räknas:

- partner (sambo, make/maka eller registrerad partner)
- ogifta barn under 21 år
- barn över 21 år som är ekonomiskt beroende av förälder
- föräldrar som är ekonomiskt beroende av sina barn (gäller inte föräldrar till studerande)
- annan familjemedlem som är beroende av försörjning eller ingår i hushållet eller om det av allvarliga hälsoskäl krävs att personen med uppehållsrätt personligen tar hand om familjemedlemmen.

Med sambo menas par som inte är gifta men som bor och lever tillsammans som i ett äktenskap. Att man har bott tillsammans under till exempel ett turistbesök räcker inte.

Att bedöma uppehållsrätt

Vid ansökan om försörjningsstöd/ekonomiskt bistånd är det Enheten som måste bedöma om den sökande har uppehållsrätt i Sverige eller inte. Denna bedömning görs som en första prövning av rätten till ekonomiskt bistånd.

Det som ska bedömas är om personen faller inom något eller några av kriterierna för uppehållsrätt. Vad gäller EU-rätten så har arbetstagarbegreppet fått en bred tolkning. Varje person som utför ett faktiskt och verkligt arbete ska betraktas som arbetstagarare, om inte arbetet som utförs har så begränsad omfattning att det framstår som ett marginellt komplement. EU-domstolen har angett att en helhetsbedömning ska göras utifrån alla omständigheter som avser arten av arbete och arbetsförhållandena. I denna bedömning är tre kriterier avgörande och måste uppfyllas för att någon ska anses vara arbetstagarare:

1. Arbete ska utföras åt någon annan
2. Personen ska vara under dennes arbetsledning, och
3. Arbetet ska ske mot ersättning

Med arbetssökande EU-medborgare menas en person som beger sig till ett annat EU-land och aktivt söker arbete. Arbetssökande personer omfattas generellt sett av den grundläggande rätten till fri rörlighet och rätten att vistas i Sverige under tre månader utan uppehållsrätt. Så länge de kan styrka att de fortfarande söker arbete och har en verklig möjlighet att få en anställning har de också rätt att vistas i Sverige utöver de tre månaderna.

Rättsfall ger den vägledningen att om en EU-medborgare sökt arbete under sex månader utan att få ett arbete har denne ingen verklig möjlighet att få en anställning och saknar därmed uppehållsrätt. I övrigt gäller samma krav och villkor som för andra biståndssökande.

Uppehållskort för EU-medborgares familj som inte är EU-medborgare
Om EU-medborgare med uppehållsrätt har familjemedlemmar som inte är EU-medborgare, så behöver dessa uppehållskort för att få vistas i Sverige mer än tre månader. Uppehållskort ansöker man om hos Migrationsverket och ska göras för varje enskild familjemedlem.

Utländska medborgare utanför Norden, EU, EES - med uppehållstillstånd

Ansökningar om ekonomiskt bistånd från personer med permanent eller tidsbegränsat uppehållstillstånd ska behandlas på samma sätt som ansökningar från svenska medborgare. Detta oavsett orsaken till uppehållstillståndet. Beslut om uppehållstillstånd ska kunna visas upp. Utländska medborgare med uppehållstillstånd för besök ska bedömas på samma sätt som utländska medborgare som befinner sig tillfälligt i landet.

Nyanlända som omfattas av etableringsprogrammet

Arbetsförmedlingen ansvarar för samordning av insatser för nyanlända flyktingar enligt Lag (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända. En person har rätt till en etableringsperiod på 24 månader, som ska genomföras inom 36 månader från det att personen blir kommunplacerad. Under etableringsperioden kan individen ansöka om etableringsersättning hos Arbetsförmedlingen. Etableringsersättningen samt eventuella tilläggsförmåner administreras av Försäkringskassan.

Lagen omfattar nyanlända i arbetsför ålder (20–64 år). Lagen omfattar även anhöriga, i samma ålder, som ansökt om uppehållstillstånd inom sex år från att personen som hen har anknytning till togs emot i en kommun.

Kompletterande försörjningsstöd

Ansökningar om bistånd ska hanteras enligt samma regler och rutiner som för andra sökanden och samma krav på egenansvar och egen planering gäller även för denna grupp. Utbetalningar av försörjningsstöd/ekonomiskt bistånd till dessa personer markeras i verksamhetssystemet med särskild projektkod.

Initialt försörjningsstöd och kompletterande försörjningsstöd

Den som ansöker om försörjningsstöd/ekonomiskt bistånd mellan det att uppehållstillståndet beviljas till första utbetalning av etableringsersättning och eventuella tilläggsförmåner ska likabehandlas med svenska medborgare i fråga om rätten till bistånd enligt socialtjänstlagen och fullt försörjningsstöd beviljas om behovet inte kan tillgodoses på annat sätt och kraven är uppfyllda. Utbetalningar av försörjningsstöd/ekonomiskt bistånd till dessa personer markeras i verksamhetssystemet med särskild projektkod, utifall att kommunen kan få ersättning för det utbetalade biståndet.

Som ansökt om förlängning av uppehållstillstånd

En person som ansökt om förlängning av uppehållstillstånd, men som inte fått något beslut då tillståndet upphör, har samma rätt till försörjningsstöd/ekonomiskt bistånd som en person med uppehållstillstånd under förutsättning att personen kan uppvisa handlingar som styrker att hen ansökt om förlängning inom föreskriven tid. Föreskrivna tider för förnyelse av ansökan finns på www.migrationsverket.se

Utländska medborgare utanför Norden, EU, EES - utan uppehållstillstånd

Utländska medborgare som tillfälligt vistas i Sverige, till exempel turister, affärsresande och säsongarbetare ska vid ekonomiska problem i första hand hänvisas till det egna landets ambassad eller konsulat. Vid en akut nödsituation har kommunen det yttersta ansvaret och en individuell bedömning ska alltid göras. Akut bistånd kan till exempel omfatta bistånd till matpengar, biljett hem och eventuellt logi i avvaktan på hemresa. Om det finns barn i familjen ska deras behov särskilt beaktas och en barnkonsekvensanalys göras.

Efter tre månaders vistelse i Sverige inträder kravet på uppehållstillstånd. Om personen saknar uppehållstillstånd och inte heller har ansökt om uppehållstillstånd, ska Enheten uppmana personen att ta kontakt med Migrationsverket för att ansöka om ett uppehållstillstånd.

Det finns personer som uppehåller sig i Sverige utan tillstånd, s.k. papperslösa. Orsakerna kan t.ex. vara att personen har fått avslag på en ansökan om uppehållstillstånd och fått ett utvisningsbeslut, uppehållstillstånd har löpt ut och förnyad ansökan har inte gjorts eller man har aldrig sökt uppehållstillstånd. Till sådana personer bör ekonomiskt bistånd bara beviljas om det handlar om en akut nödsituation. Kommunen har ingen skyldighet att lämna bistånd enligt 4 kap 1 § SoL, varför eventuellt bistånd i nödsituation beviljas enligt 4 kap 2 § SoL.

Enheten har inte underrättelseskyldighet till polismyndigheten när den kommer i kontakt med en papperslös. Däremot är nämnden fortfarande skyldig att på begäran från en polismyndighet, Säkerhetspolisen, Migrationsverket, en migrationsdomstol, Migrationsöverdomstolen eller regeringen lämna ut uppgifter om en papperslös om de behövs för att avgöra ett ärende om uppehållstillstånd eller för att verkställa ett beslut om avvisning eller utvisning (Utlänningslagen 17 kap 1 §).

Asylsökande

Asylsökande ska alltid hänvisas till Migrationsverket som beviljar dagarsättning enligt Lag om mottagande av asylsökande med flera (LMA). Detta gäller oavsett om den asylsökande vistas på förläggning eller som EBO (Eget Boende) i kommunen.

Tillståndssökande

Vid vissa tillfällen är det kommunen som ansvarar för att betala ut ersättning enligt LMA (Lag 1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. Biståndet lämnas enligt 3 a § LMA.

- Personer som enligt 1 § 3 p LMA har ansökt om uppehållstillstånd i Sverige och av särskilda skäl medgetts rätt att vistas här medan ansökan prövas. Det är Migrationsverket som fattar beslutet och detta ska visas upp av den sökande.
- Personer som enligt 1 § 2 p LMA har beviljats uppehållstillstånd med tillfälligt skydd eller uppehållstillstånd efter tillfälligt skydd med stöd av bestämmelserna i 21 kap 2, 3, 4 eller 6 § utlänningslagen och som inte är folkbokförda här i landet. För dessa personer gäller att kommunen betalar ut biståndet till dess att Migrationsverket tar över ansvaret.

- Ungdomar som omfattas av lagändringen i Lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige gällande vissa unga vuxna som kom till Sverige som ensamkommande barn och drabbats av lång handläggningstid. Förutsättningen för att kommunen ska kunna betala ut bistånd enligt LMA är att ungdomen
 1. har fått ett avslagsbeslut och ett beslut om avvísning eller utvisning som vunnit laga kraft, och som i och med det förlorat sin dagersättning enligt LMA och
 2. har ansökt om uppehållstillstånd med stöd av 16 f § i den tillfälliga lagen och Migrationsverket eller domstol har beslutat att avvísnings- eller utvisningsbeslutet ska inhiberas. Om verkställigheten inhiberas blir ungdomen en s.k. tillståndssökande och kan efter en anmälan om behov av bistånd till Migrationsverket, ha rätt till ekonomiskt stöd enligt LMA i form av dagersättning och särskilt bidrag.

Ersättning enligt LMA delas in i två olika delar; dagersättning och särskilt bidrag. Dagersättningen betalas ut enligt fasta belopp och regleras i Förordningen (1994:361) om mottagande av asylsökande m.fl. Särskilt bidrag kan beviljas till bl.a. vinterkläder, glasögon, kosttillskott, handikapputrustning, spädbarnsutrustning och akut tandvård vid särskild ansökan från den enskilde. Den ersättning som ansvarig nämnd betalar ut i enlighet med 3 a § LMA kan återsökas hos Migrationsverket. För mer information, se <https://www.migrationsverket.se/Privatpersoner/Skydd-och-asyl-i-Sverige/Medan-du-vantar/Ekonomiskt-stod.html>

Vid ansökan om ersättning enligt LMA ska Migrationsverkets föreskrifter och allmänna råd följas. Ansökan hanteras på eget sätt i verksamhetssystemet då LMA inte får registreras som försörjningsstöd/ekonomiskt bistånd.

Vid utlandsvistelse

Huvudprincipen är att bistånd inte beviljas vid utlandsvistelse.

En kortvarig resa som varken påverkar försörjningen eller försämrar möjligheterna till framtida försörjning bör inte påverka rätten till ekonomiskt bistånd så länge personen uppfyller de krav som ställts för rätt till bistånd.

Det kan undantagsvis också finnas rätt till bistånd under tillfällig vistelse utomlands om det exempelvis är nödvändigt i samband med sjukdom eller begravning. Med tillfällig vistelse menas en kortare resa på en eller ett par veckor.

En utlandsresa ska ske i samråd med socialsekreterare. En bedömning görs i varje enskilt fall. Vid bedömningen ska beaktas resans påverkan för den enskilde att bli självförsörjande och hur det påverkar fortsatt behov av bistånd.

Handläggningsprocessen

För att säkerställa att handläggningen av försörjningsstödsärenden är rättssäker för den enskilde krävs att handläggningen följer vissa principer vad gäller prövning av ansökan, information till den enskilde, kontroll av tillgångar, dokumentation m.m.

Dokumentation

Dokumentationen är en förutsättning för den enskildes rättssäkerhet och socialtjänsten är skyldig att dokumentera sin verksamhet. Det är särskilt viktigt i samband med myndighetsutövning. Dokumentationen ska omfatta alla uppgifter som har betydelse för handläggning och bedömning av ett ärende och gäller såväl muntlig som skriftlig information. Det är viktigt att komma ihåg att ett beslut ska baseras på den information som framgår av dokumentationen samt det som finns i beslutsunderlaget.

Dokumentationen ska omfatta dels de omständigheter som rör den enskildes hjälpbehov, dels på vilket sätt utredningen har gjorts, till exempel vad som framkommit vid kontakter med andra myndigheter. Av dokumentationen ska också framgå vad som har beslutats och vilka åtgärder som vidtagits.

Dokumentationen ska genomföras på ett sådant sätt att det framgår hur ärendet fortlöper och hur besluten genomförts. Dokumentationen ska vara saklig, objektiv och utformas med respekt för den enskilde. Av dokumentationen ska framgå vilken handläggare som noterat vilken uppgift och när anteckningen gjordes. Den enskilde har rätt att ta del av som har skrivits om honom eller henne. Det ska även klart framgå om den enskilde anser att en uppgift är felaktig eller om han eller hon har en annan uppfattning.

Dokumentationen är nödvändig för att den biståndssökande ska kunna ta del av uppgifterna och har en avgörande betydelse som underlag för ett korrekt beslut. Brister i detta avseende kan medföra att de beslut som fattas grundar sig på otillräckligt eller felaktigt underlag. Ytterst är dokumentationsskyldigheten en fråga om den enskildes rättssäkerhet. Det individuella tjänstemannaansvaret medför att dokumentation också är viktig för handläggarens egen skull. Dokumentation är dessutom en förutsättning för att Enheten ska kunna följa upp och utvärdera sina insatser.

Information och rättssäkerhet

Enheten har en informationsskyldighet, som gäller oavsett om syftet med kontakten är att ansöka om ekonomiskt bistånd eller få allmänna upplysningar. Information som ges till sökande ska vara tydlig, lätt att förstå och tillgänglig för så många som möjligt. Information som riktar sig till särskilda grupper, såsom personer som inte behärskar svenska språket eller har en funktionsnedsättning, ska vara anpassade efter deras behov och tolk ska alltid användas vid behov.

Det är inte ovanligt att personer genom telefon eller vid personligt besök ställer frågor om reglerna för ekonomiskt bistånd eller om normen för försörjningsstöd. En sådan förfrågan är allmän, d.v.s. inte en formell ansökan som leder till utredning eller beslut. I en sådan situation är det viktigt att tydligt informera om att den enskilde alltid har rätt att göra en ansökan, hur en ansökan görs och att man alltid har rätt till en individuell behovsprövning. Handläggaren måste förvissa sig om att svaret uppfattas korrekt och inte som ett beslut om att avvisa ärendet eller ett beslut om avslag.

När det gäller rättssäkerhet är det viktigt att den enskilde informeras om t.ex. rätten till insyn i utredningsmaterial och journalanteckningar, rätten till ombud eller

biträde, möjligheterna att få tolk och att ha med sig en stödperson. Annan viktig information kan handla om allmän rättshjälp, socialtjänstens arbetssätt, sekretess och samrådsbestämmelser samt möjligheter att överklaga beslut. Självfallet måste Enheten också informera om vilka skyldigheter den enskilde har, t.ex. att tillhandahålla korrekta och tillräckliga uppgifter i samband med utredning.

Information i samband med en första ansökan

För att förebygga att den sökande oavsiktligt gör fel vid ansökan ska varje sökande få tydlig information och möjlighet att ställa egna frågor. När det gäller försörjningsstöd/ekonomiskt bistånd ska informationen omfatta:

- Rätten till bistånd och de krav som Enheten ställer på den enskilde för att vara berättigad till bistånd
- Att lämnade uppgifter registreras i kommunens socialregister
- Handlägningsprocessen och de kontroller som görs
- Den enskildes skyldighet att lämna korrekta och fullständiga uppgifter, samt att anmäla ändrade förhållanden
- Hur inkomster och tillgångar påverkar rätten till bistånd
- Normen för försörjningsstöd och vad försörjningsstöd/ekonomiskt bistånd ska räcka till
- Den enskildes rätt att ta del av det som finns skrivet om honom eller henne
- Sekretess
- Om det finns minderåriga barn i hushållet informeras om möjligheten att ansöka om bistånd utöver det som ingår i försörjningsstödet.

Informationen kan behöva repeteras vid flera tillfällen, tills det står helt klart att den enskilde vet vad Enheten kan erbjuda och vilka krav och regler som gäller.

Ansökan

Huvudregeln är att ansökningsblanketten ska användas men i princip gäller även en skriftlig ansökan i annan form eller en muntlig ansökan. Ställning måste tas även till ansökningar som inkommer i annan form än via ansökningsblanketten. Om ansökan är muntlig är det viktigt att den journalförs. Om en ofullständig ansökan inkommer ska den som huvudregel kompletteras av den sökande.

Det är viktigt att skilja på en ansökan och ett rådgivande samtal, men en överdriven formalisering av kontakten kan i vissa fall kännas kränkande för den enskilde. Om förhållandet är oklart ska handläggaren kontrollera med den sökande om det föreligger en ansökan eller inte. En ansökan ska alltid utredas och avslutas med ett beslut.

I de fall det står klart att sökande saknar förmåga att fylla i en ansökan kan undantag göras och detta ska tydligt dokumenteras. I sådant fall ska socialsekreteraren själv med den sökandes samtycke, inhämta alla relevanta uppgifter innan beslut fattas.

För att underlätta utredningsförfarandet och nödvändiga kontroller informeras den enskilde före nybesöket om vilka handlingar hen bör ha med sig.

Grundutredning

Grunden för en utredning är att ta reda på orsakerna till att den enskilde inte kan försörja sig själv eller behöver bistånd för sin livsföring i övrigt. I samband med en första ansökan om bistånd ska därför en grundlig utredning göras som syftar till att kartlägga vilka behov som finns och vilka möjligheter och resurser den enskilde själv har att tillgodose dessa. Socialsekreteraren måste skaffa sig en helhetsbild av försörjningshinder, resurser och behov. I varje utredning som görs rörande familjer ska barnets situation särskilt uppmärksammas. Hur omfattande utredningen ska göras beror på omständigheterna i det enskilda fallet. För arbetet med utredningar finns mall i verksamhetssystemet

Den utredning som sker i samband med nybesök ska resultera i flera bedömningar. Dels bedöms rätten till bistånd, dels bedöms biståndssökandes förutsättningar och eventuella behov av insatser för att nå egen försörjning och slutligen bedöms hur mycket bistånd den enskilde är berättigad till. Löpande utredningar om rätten till bistånd görs därefter inför varje beslut och utgår ifrån den dagsaktuella situationen samt från uppgifterna från den första utredningen. Ny ansökan krävs vid varje tillfälle. I det fall biståndsbehovet blir långvarigt (8 månader) och/eller personens situation i stort har förändrats ska en ny grundlig utredning genomföras.

Det är viktigt att komma ihåg att utredningar som gäller ekonomiskt bistånd är frivilliga och att det är den sökande som avgör vilka kontakter som får tas och vilka uppgifter ska inhämtas/lämnas till utredningen. För att kunna avgöra om sökanden har rätt till ekonomiskt bistånd behövs emellertid ett tillräckligt omfattande beslutsunderlag, inklusive en beräkning av biståndet. Om en enskild, trots begäran, inte förser socialsekreteraren med nödvändiga underlag eller motsätter sig att socialsekreteraren tar nödvändiga kontakter, kan det utgöra skäl för att avslå ansökan. Konsekvenserna av en ofullständig utredning kan också bli att den enskilde inte får den hjälp som han eller hon behöver. Socialsekreteraren är den som avgör om underlaget är tillräckligt för att kunna fatta ett beslut.

I utredningen ska endast uppgifter som är relevanta för bedömningen inhämtas. Uppgifterna ska endast gälla den biståndssökande, personer som ingår i hushållsgemenskap med den sökande samt eventuella barn som den sökande inte lever tillsammans med. Personer som inte har sökt ekonomiskt bistånd och förekommer i utredningen, till exempel genom att hyra ut ett rum eller bostad i andra hand, ska inte behöva lämna uppgifter till utredningen eller utsättas för kontroller.

Särskilt om barn vid grundutredning

När någon ansöker om ekonomiskt bistånd ska handläggaren ta reda på om det finns hemmavarande barn och andra barn i hushållet, t.ex. umgängesbarn.

Särskild bedömning om barnens situation ska göras även vid en första ansökan om tillfälligt kompletterande bistånd om familjen redan inledningsvis bedöms ha behov av ekonomiskt bistånd under en längre tid. Vid nybesök tas uppgifter om:

- vårdnadshavare för barnet
- barnomsorg/skolgång
- hälsa och utveckling
- fritidsaktiviteter
- eventuella kontakter med annan enhet på IFO
- information till förälder om rätt till ekonomiskt bistånd utöver gällande riksnorm
- Information till förälder om att fördjupad utredning om barnets/barnens situation sker efter en längre tids biståndsbehov.
- Analys kring familjens möjligheter att uppnå egen självförsörjning

Till stöd för ovanstående används en utredningsmall med fasta rubriker i Enhetens verksamhetssystem.

En aktuell grundutredning ska finnas i alla ärenden som rör ekonomiskt bistånd. I denna ska barnets situation och behov framgå, liksom om familjen är aktuell på annan enhet. Det ska inte enbart i de löpande anteckningarna respektive beslut framgå hur tillämpning av barnperspektivet skett, utan en bedömning utifrån en helhetssyn ska alltid finnas i en aktuell grundutredning. Denna grundutredning ska följas upp kontinuerligt och minst 1 gång per år. Vid förändrade förhållanden ska ny grundutredning genomföras.

Att beakta barnets situation ska alltid ske i samarbete med föräldrarna. Socialsekreteraren kan:

- vid behov och i samråd med föräldrarna göra hembesök för att bedöma vilket bistånd familjen behöver med hänsyn till barnets behov.
- vid behov och i samråd med föräldrarna tala med barnet, med beaktande av dess ålder och mognad, för att bedöma vilket bistånd familjen behöver med hänsyn till barnets behov

Fördjupad utredning om barns situation vid långvarigt biståndsberoende

Om ett hushåll med barn varit aktuellt för försörjningsstöd/ekonomiskt bistånd mer än tre månader skall en mer fördjupad utredning göras beträffande barnet och barnets situation. Utredningen görs tillsammans med förälder/föräldrar och berör alla barn i hushållet. Den fördjupade utredningen skall innehålla:

- Uppgifter om familjens bostadssituation utifrån barnets synvinkel; bostadens yta fördelat på rum, eget rum, delat rum, läge i förhållande till t.ex. skola, barnomsorg, kompisar samt bostadens standard.
- Social situation för barn som bor växelvis eller har umgänge med förälder; t.ex. avstånd mellan hemmen, kompisar osv.
- Barnets hälsa och utveckling

- Fritidsaktiviteter; finns det några hinder som omöjliggör för barnet att ägna sig åt sitt/sina fritidsintressen och i så fall vad?
- Skola och barnomsorg; Hur fungerar skolgång och/eller barnomsorg?
- Eventuella kontakter med annan enhet på IFO eller LSS
- Barnets kännedom om att familjen uppstår ekonomiskt bistånd
- Hur ser föräldern att den ekonomiska situationen påverkar barnet/barnen?
- Vad ser föräldern som mest angeläget för barnet/barnen? Hur kan det uppnås?

Vid vissa tillfällen kan handläggaren behöva göra hembesök och/eller samtala med barnet/barnen för att vidare kunna utreda barnets/barnens behov. Detta görs i samråd med föräldrar. Vad gäller samtal med barn så görs det utifrån barnets ålder och mognad.

Att tala med barn

Att tala med föräldrarna är det vanligaste sättet att skaffa sig en bild av barnens situation och behov som underlag för beslut. Det kan också vara bra att ibland tala direkt med barnet

- med beaktande av dess ålder och mognad - för att barnet själv ska kunna beskriva sin situation utifrån de ekonomiska förhållandena.

Förutom barnets egen ålder och mognad är det följande som avgör lämpligheten av om ett samtal med barnet ska göras:

- föräldrarna måste vara positiva till detta
- handläggaren måste vara tydlig med syftet för sig själv, föräldrarna och barnet, med samtalet
- handläggaren måste respektera om föräldrarna inte vill att barnen ska involveras i deras ekonomiska problem.

Hembesök/kontakt

Det är nödvändigt med regelbundna personliga träffar mellan socialsekreterare och familjen för att kunna arbeta med ett barnperspektiv. Personliga träffar hos Enheten och/eller vid hembesök ger socialsekreteraren möjlighet att både få och ge information. Socialsekreteraren behöver:

- få information om hur barnen har det i skolan, med fritidsaktiviteter o.s.v.
- ge information om Enhetens möjligheter till ekonomiskt och/eller annat bistånd.

Hembesök är ett bra sätt att träffa barn och föräldrar och ett bra tillfälle att kunna prata med barnen i syfte att få bra underlag för beslut. Ett hembesök kan ge en bra bild av familjens och barnens situation i förhållande till den ekonomiska situationen d.v.s. hur de ekonomiska villkoren påverkar barnet. Hembesök är särskilt viktigt när det gäller familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd.

Kontroller förebygger felaktiga utbetalningar

För att förebygga felaktiga utbetalningar ska de uppgifter som den sökande lämnar i sin ansökan alltid kontrolleras. Vissa kontroller har Enheten rätt att göra utan att den enskilde lämnat särskilt medgivande. Andra kontroller kräver den enskildes samtycke. Om den sökande har lämnat muntligt godkännande ska detta dokumenteras i akten.

Om den sökande inte lämnar samtycke måste Enheten ta ställning till om beslutsunderlaget är tillräckligt eller inte. Om inte, kan beslut om att avslå ansökan fattas med hänvisning till att den sökande inte medverkar i utredningen. Utgångspunkten är att den sökande ska visa att han eller hon har rätt till bistånd och ett stort ansvar kan läggas på den sökande att själv styrka sina uppgifter. Det som primärt måste kontrolleras är om den sökande kan anses tillhöra kommunen. Detta är särskilt viktigt när det gäller sökande som saknar egen bostad.

Följande kontroller ska alltid göras:

- Identitet
- Medborgarskap och uppehållstillstånd respektive uppehållsrätt
- Uppgifter om boende och vistelse
- Uppgifter om folkbokföring
- Hushållssammansättning
- Vårdnadshavare för barn boende i hushållet
- Inkomster
- Tillgångar
- Sysselsättning

Felaktiga utbetalningar kan uppkomma av olika orsaker. De kan uppstå till följd av att den sökande medvetet lämnar oriktiga uppgifter, genom att den sökande saknar kunskap om regelsystemet eller genom brister i ärendehantering. Felaktiga utbetalningar ska förebyggas genom tydlig information och vägledning till de sökande om vad som gäller samt genom noggranna kontroller före utbetalning.

Vissa omständigheter som kan leda till felaktiga utbetalningar bör särskilt uppmärksammas. Det gäller att den sökande undanhåller att han eller hon är sammanboende, att barn som uppges ingå i hushållet inte vistas i hushållet, att den sökande har inkomster av anställning eller svartarbete, undanhåller tillgångar eller samtidigt uppbär ekonomiskt bistånd i annan kommun.

Beslut som löper över flera månader

Ibland är det nödvändigt att fatta beslut som sträcker sig över flera månader, exempelvis gällande en omfattande tandvårdsbehandling. Rätten till ekonomiskt bistånd provas månad för månad och när beslut fattas som gäller flera månader måste en omprövningsklausul ingå. Beslutet kan annars inte omprövas under perioden, t.ex. om omständigheterna som beslutet grundar sig på ändras. En sådan ändring skulle innebära att myndigheten ändrar ett för den enskilde gynnande beslut till hans eller hennes nackdel, vilket inte är tillåtet enligt förvaltningslagen (37 § FL). Följande omprövningsklausul ska läggas till alla beslut som sträcker sig över mer än en månad: "Beslutet kan komma att provas på nytt om de förhållanden som ligger till grund för beslutet väsentligen ändras".

Beslut

En utredning ska alltid utmytna i ett beslut och beslutet ska fattas av någon som har delegation.

Det måste tydligt framgå vad som är förslag till beslut och vad som är beslutat. Det är viktigt att beslutet är tydligt. Av beslutet ska framgå vad den enskilde har ansökt om och vad som beviljats. Om ansökan avslås eller om det som beviljats inte tydligt överensstämmer med ansökan, måste detta framgå så att den sökande kan överklaga beslutet.

Motivering av beslut

Grundprincipen för beslut i ärenden som gäller myndighetsutövning gentemot enskild, är att de ska innehålla en motivering. Det räcker inte att hänvisa till lagrum eller till ett generellt beslut. Skälen ska anges på ett sådant sätt att den enskilde förstår orsaken till beslutet. Motiveringen ska vara kort och tydlig. Eftersom Enheten är skyldig att göra en individuell prövning i varje enskilt fall är det inte tillräckligt att till exempel vid avslag enbart hänvisa till att den enskilde har haft inkomster över normen för försörjningsstöd. I motiveringen bör även de övriga skäl ingå som gör att Kommunstyrelsen bedömer att den enskilde kan klara sig utan bistånd, till exempel att den biståndssökande har förmåga att klara upp situationen på egen hand.

Motivering vid beslut som rör barn

En bedömning av barnets bästa ska dokumenteras såväl vid negativa som positiva beslut. Beslutsmeddelandet skall även innehålla en formulering om att särskilt övervägande har gjorts där barnets behov och barnets bästa har vägts in.

Underrättelse om beslut

Den enskilde ska alltid få besked om innehållet i ett beslut. Om beslutet innebär att en ansökan avslås helt eller delvis ska den enskilde också få en besvärshänvisning, d.v.s. information om hur han eller hon gör för att överklaga beslutet. Vid avslagsbeslut ska kommunikering av både beslut och besvärshänvisning göras skriftligt.

Överklagande med förvaltningsbesvär

Överklagande enligt förvaltningslagen lämnas till Kommunstyrelsen som tar ställning till om beslutet ska omprövas eller lämnas vidare till förvaltningsrätten för avgörande. Ett överklagande registreras i verksamhetssystemet, kopplas till det överklagade beslutet och utreds enligt särskild utredningsmall.

Ett överklagande ska alltid vara skriftligt. Om den enskilde behöver hjälp med att utforma överklagandet ska Enheten hjälpa till med det.

Om det inte framkommit nya uppgifter som medför att det överklagade beslutet omprövas eller ändras i sin helhet, ska socialsekreteraren skicka överklagandet till förvaltningsrätten utan dröjsmål.

Om överklagandet kommer in för sent ska överklagandet avvisas enligt 44 § Förvaltningslagen och fullföljdshänvisning ska skickas till den klagande. Beslutet i original, eventuellt yttrande och kopia på alla handlingar som bifogas till domstolen ska också skickas till den sökande.

Planering mot självförsörjning

Det finns många orsaker till att man har behov av ekonomiskt bistånd. En del söker ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshet och är arbetsföra och oförhindrade att börja arbeta direkt. Samtidigt finns många personer som har sociala eller hälsorelaterade problem. För dessa personer krävs mer omfattande insatser för att de ska kunna komma i arbete eller få en annan försörjning.

Utgångspunkten för det stöd som ges ska vara att individens förmågor snarare än oförmågor sätts i fokus. Verksamheten utgår från en tro på att människor både vill och kan ta ansvar för sin egen försörjning. Därför blir verksamhetens främsta uppgift att genom aktiva, individuellt anpassade insatser och genom motivations- och förändringsarbete skapa förutsättningar för den enskilde att ta detta ansvar.

Planering - Genomförandeplaner

Enheten ska arbeta på ett strukturerat sätt och de insatser som ges ska ha tydliga mål. Vilka insatser som den enskilde ska erbjudas och vilka krav Enheten ställer för att ekonomiskt bistånd ska kunna beviljas ska framgå i en genomförandeplan. Syftet med en genomförandeplan är att den enskilde ska ha en tydlig planering om stöd på vägen till egenförsörjning. Utgångspunkten är att ingen kommuninvånare ska behöva ha ekonomiskt bistånd längre än nödvändigt.

Genomförandeplanen ska omfatta samtliga förändringar som behöver ske för att den enskilde ska kunna bli självförsörjande. Förutom arbete kan detta även innebära att vid behov söka billigare boende, att ansöka om bostadsbidrag, sjukersättning med mera. Genomförandeplanen tas fram av den enskilde och socialsekreteraren gemensamt och båda ska underteckna planen. Om den enskilde har en avvikande mening om något som tas upp i planen ska detta dokumenteras.

Om det finns barn i hushållet ska det i genomförandeplanen dokumenteras vilka eventuella konsekvenser planeringen för den vuxne får; positiva och/eller negativa, för barnet.

En genomförandeplan bör upprättas snarast om biståndsbehovet bedöms vara mer långvarigt. Om biståndsbehovet bedöms vara kortvarigt och tillfälligt upprättas ingen genomförandeplan.

Genomförandeplaner underlättar fortsatt handläggning av ekonomiskt bistånd. Detta genom att planen tydliggör förutsättningar för att rätt till ekonomiskt bistånd ska föreligga.

Journalanteckningar

Journalanteckningar ska göra det möjligt att följa ärendets gång. Inkommen information, skriftliga handlingar och handlingar/uppgifter som inkommer i samband med ansökan av betydelse för bedömning ska dokumenteras. Detta gäller även vilken information som lämnats till den sökande samt vilka överenskommelser

som gjorts. Utgångspunkten är att anteckningarna ska innehålla tillräcklig och relevant information så att andra handläggare ska kunna handlägga ärendet utan att inkonsekvens eller missförstånd uppstår. Den sökande ska kunna ta del av och förstå dokumentationen.

Att fastställa biståndsbehov - beräkning

Behov av försörjningsstöd beräknas i normalfallet så att riksnormen för familjemedlemmarna läggs ihop med godkända kostnader för livsföringen i övrigt. På så sätt erhålls hushållets totala behov för den aktuella månaden. Från denna avräknas hushållets alla nettoinkomster månaden innan ansökningsmånaden. Mellanskillnaden utgör hushållets behov av försörjningsstöd.

Vid nybesök är det nödvändigt att göra en grundligare utredning. Det kan t.ex. vara lämpligt att värdera inkomsterna olika beroende på hur hushållets ekonomi sett ut en tid bakåt och vid vilka tidpunkter som olika inkomster erhållits.

Sökande ska i samband med ansökan informeras om samhällets olika förmåner, stöd och ersättningar som denne eller andra familjemedlemmar kan ha rätt till, men inte ansökt om, utifrån att generella ersättningar måste utnyttjas innan bistånd kan komma i fråga. Sökande kan inte avstå från annan ersättning eller bidrag och i stället hävda rätt till bistånd.

Avdrag för förskott på lön eller förmåner ska inte täckas av försörjningsstöd. Undantag kan göras i de fall utredningen visar att förskottet tagits på grund av omständigheter som normalt skulle beaktats vid prövning av rätten till ekonomiskt bistånd. Restriktiviteten inskränker inte Enhetens skyldighet att ge tillfälligt bistånd till livsuppehållet om annars en akut nödsituation skulle uppstå.

Inkomster

Inkomster som i sin helhet reducerar försörjningsstödet

Alla skattepliktiga ersättningar liksom de flesta även icke skattepliktiga socialförsäkringsförmåner räknas som inkomst. Det är nettoinkomsten dvs. inkomsten efter avdrag för preliminär skatt som ligger till grund för beräkningen. Exempel på inkomster och ersättningar som räknas är:

- Arbetsinkomst (se även "Särskilda bestämmelser – jobbstimulans")
- A-kassa/alfa-kassa
- Aktivitetsstöd
- Sjukpenning, rehabiliterings-, aktivitets- och sjukersättning,
- Föräldrapenning, havandeskapspenning, närståendepenning
- Pensionsförmåner och livränta
- Etableringsersättning
- Studiestöd, (dock ej extra tillägg för gymnasiestuderande ungdom)
- Äldreförsörjningsstöd
- Barnbidrag inklusive flerbarnstillägg
- Underhållsbidrag, underhållsstöd, efterlevandestöd till barn
- Bostadsbidrag, bostadstillägg, och boendetillägg
- Bostadsersättning och etableringstillägg för nyanlända
- Inkomst av kapital, fondmedel

- Hyresinkomst
- Traktamente
- Skatteåterbäring
- Insättning på bankkonto
- Arv
- Vinst
- Skadestånd

Även andra former av inkomster som ska inräknas vid prövning av ekonomiskt bistånd kan förekomma. Skatteåterbäring räknas inte som inkomst om den tagits i anspråk av Kronofogdemyndigheten, vilket alltid ska styrkas.

Inkomster som delvis reducerar försörjningsstödet

- Ersättning till familjehem - arvodesdelen räknas som inkomst. Omkostnadsersättning medräknas inte.
- Stipendier/fondmedel ska i normalfallet räknas som en inkomst. Undantag, se under nästa rubrik.
- Handikappersättning/Merkostnadsersättning (skattepliktig del)
- Vårdbidrag/Omvårdnadsbidrag (skattepliktig del)

Inkomster som inte reducerar försörjningsstödet

- Extra tillägg till studiebidrag för gymnasiestuderande ungdom.
- Lärlingsersättning (avser att täcka extra kostnader för måltider och resor som man kan ha när man är ute på en arbetsplats under gymnasial lärlingsutbildning)
- Stipendier/fondmedel om det tydligt framgår att fondmedlet eller stipendiet är avsett för särskilt ändamål och om summan är rimlig i förhållande till ändamålet. Det ska kunna styrkas att pengarna använts till avsett ändamål. I de fall den enskilde beviljas fondmedel från fond som fördelar medel utifrån Enhetens rekommendation ska detta inte medräknas.
- Försäkringsersättning eller skadestånd som är avsett för särskilt ändamål, t.ex. behov av läkarvård som uppkommit efter skadan. Observera att kostnaderna inte heller ska medräknas som kostnader vid beräkning av försörjningsstöd.
- Inackorderingstillägg vid gymnasiestudier på annan ort.
- Inkomster av arbete för hemmavarande barn och skolungdomar under 21 år. Se även under egen rubrik.
- Vårdbidrag/Omvårdnadsbidrag (merkostnadsdel). Observera att om merkostnadsdelen avser särskilda ändamål till exempel medicinkostnader,

reskostnader och läkarvård skall kostnaden för dessa inte tas upp som kostnader vid beräkning av försörjningsstöd.

- Handikappersättning/Merkostnadsersättning (merkostnadsdel). Observera att om merkostnadsdelen avser särskilda ändamål till exempel medicinkostnader, reskostnader och läkarvård skall kostnaden för dessa inte tas upp som kostnader vid beräkning av försörjningsstöd.

Överskjutande inkomst från tidigare månader

Huvudprincipen är att inkomster som överstiger hushållets behov enligt norm den ena månaden överförs som inkomst till nästkommande månad. Tillämpning av denna princip förutsätter dock att den sökande känner till kommunens beräkningsgrunder för försörjningsstöd. Enheten kan inte kräva att den sökande som aldrig eller inte under lång tid har varit i kontakt med Enheten i förväg ska planera och anpassa sin ekonomi efter gällande nivå för försörjningsstöd. En ansökan om ekonomiskt bistånd kan i denna situation inte kategoriskt avslås med hänvisning till ett normöverskott som uppkommit genom summering av sökandens inkomster flera månader bakåt. Om det tidigare överskottet varit stort ska dock en särskild prövning göras.

Det bör påpekas att en person som vid sista inkomstillfället vet att han eller hon inte har sin försörjning tryggad framåt har ett eget ansvar att efter förmåga planera för de nödvändigaste utgifterna. En person som exempelvis fått avgångsvederlag motsvarande sex månadslöner får anses ha ett eget ansvar att sörja för sin försörjning under motsvarande tid eller fram till nytt arbete eller till utbetalning av arbetslöshetsersättning. Vid nyansökan är det rimligt att titta på inkomster tre månader tillbaka också av skälet att kunna göra en helhetsbedömning av sökandens ekonomiska situation. Det är med hänsyn till eventuella överskott viktigt att de sökande kontinuerligt, men särskilt i början av kontakten, får information om regler för beräkning av försörjningsstöd och att i princip alla inkomster räknas, som exempelvis retroaktiva utbetalningar och överskjutande skatt. Har de sökande varit medveten om hur Enheten räknar i samband med prövning av försörjningsstöd kan ansökan avslås om han eller hon haft inkomst över norm.

Hemmavarande barns och skolungdomars arbetsinkomst

Om hemmavarande barn och/eller skolungdomar har inkomster av eget arbete ska den del av inkomsten som understiger ett helt basbelopp per kalenderår inte beaktas vid bedömningen av rätten till bistånd. Eventuellt överskott ska reducera den unges andel av familjens norm. Tänk på att barnets/den unges eventuella skatteåterbäring från arbete ska medräknas i det beloppet. Till skolungdomar räknas ungdomar under 21 år som studerar i grundskolan, gymnasieskolan eller annan jämförbar grundutbildning.

Särskilda bestämmelser – Jobbstimulans

Jobbstimulansen är ett undantag från regeln att samtliga inkomster beaktas vid beräkning av försörjningsstödet och regleras i 4 kap 1 b § SoL 25 % av nettoinkomsten (efter skatt) ska inte beaktas vid prövningen av ekonomiskt bistånd om den enskilde uppfyller vissa kriterier;

- Personen ska ha uppburit försörjningsstöd i minst sex månader sammanhängande (vid månadsavslag bryts perioden och kvalificeringsperioden börjar på nytt (enligt Socialstyrelsen) Inga krav på att försörjningsstödet ska ha utgått från samma kommun, men för att utreda krävs ett samtycke från den enskilde att kontakta annan kommun. Ges ej samtycke till detta får nämnden fatta beslut på befintliga uppgifter.
- Personen har inkomst i form av arbete (gäller ej aktivitetsstöd, sjukpenning, a-kassa eller andra ersättningar)

Jobbstimulansen i form av den särskilda beräkningsregeln gäller i 24 månader. Bli den enskilde självförsörjande i någon period löper tiden för jobbstimulansen på ändå. Flyttar klienten under tvåårsperioden fortsätter tiden att löpa, den nya socialtjänsten får då begära samtycke för att utreda hur mycket tid som är kvar av tvåårsperioden.

Efter 24 månader upphör stimulansregeln att gälla och den enskilde måste kvalificera sig igen i sex månader (enligt samma regler som innan). Det finns dock ingen gräns på hur många gånger en enskild kan nyttja jobbstimulansen.

Jobbstimulansen är personlig och gäller inte hushållet som helhet. Om hushållet är berättigat till ekonomiskt bistånd gäller jobbstimulansen för den eller de personer i hushållet som uppfyller kriterierna.

Tillgångar

För att den sökande ska ha rätt till ekonomiskt bistånd måste han eller hon ha använt alla sina realiserbara tillgångar. Med realiserbara tillgångar avses pengar på bankkonto, aktier, eller andra värdepapper, bil, båt, fastighet, bostadsrätt, dyrbara konst- eller samlarföremål m.m. både i Sverige och utomlands.

Om hjälpbehovet bedöms bli långvarigt eller om andra särskilda omständigheter föreligger, bör krav kunna ställas på att även andra tillgångar ska avyttras för att den enskilde på så sätt helt eller delvis ska kunna tillgodose sitt behov. Sådana kapitalvaror som vanligtvis finns i ett hem, t.ex. TV, video, stereo och dator bör dock i normalfallet inte påverka rätten till försörjningsstöd, under förutsättning att varornas värde är rimligt. Vid en försäljning bör den enskilde kunna använda intäkten till att betala eventuella lån som är kopplade till det som avyttrats utan att detta medför en sänkning av försörjningsstödet.

I avvaktan på att ev. tillgångar realiserar kan bistånd utgå under en kortare tid (max. 2 månader).

Bil, motorcykel, moped och andra motorfordon

Bil, motorcykel och moped är vanligtvis lätt realiserbara och kan minska eller avhjälpa behovet av bistånd. Vid långvarigt biståndsbehov, dvs. över 2 månader, krävs en försäljning av fordonet till marknadspris. Vägledande värde kan sökas t.ex. på www.bilpriser.se Mest korrekt värdering erhålls om registreringsnummer samt ev. tillbehör och tillval till bilen anges. Lägsta angivna pris bör tillämpas. Efter försäljning av bilen ska sökanden inkomma med kvitto som visar hur mycket bilen

sålts för, alternativt skriftligen styrka annat värde av bilen från auktoriserad bilfirma eller motsvarande.

Fordon som bedöms vara av skrotvärde ska avyttras till bilskrot och den eventuella ersättning som utbetalas från bilskroten ska medräknas som en inkomst. Kontrollera även så att redan inbetald fordonsskatt återbetalas, även den ersättningen ska medräknas om inkomst. Viktigt att följa upp att bilen tagits bort från fordonsregistret.

Krav på att avyttra en bil ska inte ställas om den enskilde t.ex.

- måste ha bilen i sitt arbete,
- behöver bil för att ta sig till eller från sin dagliga sysselsättning, t.ex. därför att tillgång till allmänna kommunikationsmedel inte finns med rimlig turtäthet eller inom rimligt avstånd från bostaden eller
- av medicinska eller sociala skäl är i behov av bil. Läkarintyg krävs.

Godkännande av bilinnehav ska som regel omprövas då den enskildes situation förändras för att kontrollera om behovet kvarstår eller inte.

Enheten kan i vissa fall aktualisera byte till en billigare bil, om bilens värde är högre än ett basbelopp.

Observera möjligheten att erhålla bilstöd från Försäkringskassan. Att en bil inköpts med hjälp av bilstöd ger med automatik inte den enskilde rätt att behålla bilen då den är en realiserbar tillgång. Underlaget som berättigade till bilstöd bör krävas in då omständigheten som berättigade till stödet kan ha upphört.

Om behovet av ekonomiskt bistånd blir långvarigt bör Enheten i vissa fall kunna diskutera med den biståndssökande hur kostnaderna för t.ex. arbetsresor kan reduceras; byte av bostad eller arbete eller genom samäkning till arbete. Vid behov av bil av medicinska skäl ska möjlighet till färdtjänst utredas.

Bostadsrätt, villa eller fritidshus

Huvudregeln är att enskilda som äger fastighet, bostadsrätt eller fritidshus, i Sverige eller utomlands, endast ska beviljas ekonomiskt bistånd i akuta situationer eller under den tid som det tar att sälja fastigheten, dock maximalt tre månader. Om det finns särskilda skäl kan rådrom för försäljning förlängas. Biståndet ska som regel beviljas med villkor om återbetalning.

Även del i fritidshus ska räknas som realiserbar tillgång såvida det inte finns ett skrivet förbehåll som förhindrar försäljning. Detta gäller också fritidshus i utlandet.

Mer om boende i villa och bostadsrätt finns i kapitlet om försörjningsstöd.

Bankmedel, aktier och obligationer

Huvudprincipen är att ekonomiskt bistånd inte ska beviljas sökande som har tillgångar i form av kontanta medel eller värdepapper. Ålderspensionärer bör dock kunna ha sparade medel upp till ett halvt basbelopp.

Normens konstruktion bygger på att hushållet ska kunna planera vissa utgifter på längre sikt, exempelvis klädinköp. I de fall då försörjningsstöd utgår under längre tid måste därför ett visst sparande accepteras.

Pensionssparande

Pensionssparande räknas i princip som en tillgång. Möjligheten att ta ut pensionssparande ska alltid provas. Om den enskilde inte kan få tillgång till sitt pensionssparande ska detta inte räknas som en tillgång vid beräkning av försörjningsstöd.

Barns tillgångar

Barn kan ha upp till 15 % av basbeloppet sparat utan att detta påverkar försörjningsstödet. I de fall barn har tillgångar till ett större värde ska dessa avräknas mot barnets del av normen (ej bostadskostnad).

Barns tillgångar i form av kapital, fastighet eller dylikt ska inte räknas om de står under överförmyndarens kontroll om inte överförmyndaren ger sitt samtycke till uttag. Uttag ska i så fall göras för barnets försörjning enligt norm. Hyresdel ska inte räknas.

Utgifter

De enda utgifter som ska räknas in i månadsbehovet är de som omfattas av försörjningsstödet. Utgift för underhållsstöd till barn, avbetalning på studielån eller andra lån och avbetalningar ska inte inräknas. Om den av parterna i ett sammanboende, som har inkomst, är underhållsskyldig för barn sedan tidigare ska fastställt underhållsstöd räknas bort från gemensam disponibel inkomst innan ekonomisk behovsprövning sker. Eftersom denna person har inkomst kan han eller hon inte få underhållsstödet nedsatt eller uppskjutet. Den som saknar inkomst ska däremot ansöka om nedsättning eller uppskov av underhållsstöd. Den som återbetalar studielån kan genom uppvisande av intyg som styrker att personen saknar annan inkomst än ekonomiskt bistånd få uppskov med återbetalning hos CSN.

Försörjningsstöd

Försörjningsstödet definieras i 4 kap 3 § SoL och består av två delar; riksnorm och skäliga kostnader för ett antal regelbundet återkommande behovsposter.

Riksnorm

Riksnormen omfattar de personliga kostnaderna samt kostnader som är gemensamma för hushållet. De personliga kostnaderna omfattar fyra budgetposter för vuxna och fem budgetposter för barn och ungdomar. Riksnormen fastställs årligen av regeringen och meddelas i Socialstyrelsens meddelandeblad.

Riksnormen medger möjlighet för kommunerna att beräkna de personliga kostnaderna för barn upp till 7 år till en lägre nivå om barnet har tillgång till fri lunch t.ex. på förskola eller i förskoleklass. I Sotenäs kommun tillämpas inte den lägre normen för personliga kostnader.

Särskilda skäl att beräkna kostnader till en högre nivå än riksnormen

I vissa enskilda fall kan det finnas anledning att beräkna riksnormen till en högre nivå. Det kan exempelvis handla om att en person har förhöjda kostnader på grund av sjukdom eller handikapp som inte täcks av annan ersättning, t.ex. handikappersättning, merkostnadsersättning, omvårdnadsbidrag eller den skattefria delen av vårdbidrag. Förhöjda kostnader kan också bero på behov av särskild kost eller extra behov av telefon eller tidning.

Förbrukningsvaror och hygien

Ibland kan det finnas behov av att köpa in dyrare eller mer omfattande hälsovårdsartiklar än vad som normalt ingår i posterna hygien och förbrukningsvaror. Det kan handla om artiklar som behövs omgående för sådana utgifter som inte är förutsägbara. Exempel på det är bandage, receptfri allergimedicin, lusmedel och preparat för behandling av springmask. I sådana fall kan det finnas anledning att godkänna dessa kostnader helt eller delvis, om kostnaderna kan styrkas.

Livsmedel

Behov av särskild kost ska alltid bedömas restriktivt och alltid styrkas med intyg om behov av specialkost utifrån sjukdom eller allergi. Intyget ska utställas av läkare och det ska framgå hur länge läkarens bedömning gäller. Om den sökande har väsentligt ökade matkostnader, ska möjligheten till merkostnadsersättning undersökas. Vid vissa sjukdomar kan den sökande vara i behov av särskilt näringstillskott. I de fall näringstillskott är ordinerat av läkare kan normen höjas med merkostnaden om det inte står helt klart att näringstillskottet ersätter vanlig mat och inte innebär någon merkostnad.

För att beräkna merkostnaden för livsmedel kan Konsumentverkets beräkning av merkostnader vid specialkost fungera som en vägledning, se

<https://www.konsumentverket.se/aktuella-konsumentproblem/privatekonomi/kostnadsberakningar/matkostnader/>

Konsumentverket gör beräkningar av vilka merkostnader som kan uppkomma för vissa specialkost i jämförelse med den kost som normalt rekommenderas från Livsmedelsverket. Specialkost som medför en merkostnad i förhållande till den kost som normalt rekommenderas är:

- Glutenfri kost
- Komjölksproteinfri kost

Telefon och tidningar

Om den enskilde på grund av funktionshinder eller andra skäl har svårigheter att upprätthålla kontakten med andra människor eller delta i samhällslivet, kan det finnas anledning att beräkna denna budgetpost till en högre nivå under förutsättning att merkostnaderna inte täcks av annat särskilt stöd. I dessa fall kan beräkning av försörjningsstöd göras så att budgetposten i riksnormen plockas bort och den högre men skäligen kostnaden läggs till i beräkningen.

Fritid och lek för barn

I vissa fall kan kostnaderna för posten fritid och lek beräknas till en högre nivå för ett barn. Det prövas individuellt och utifrån barnets specifika behov. Det kan vara aktuellt om det är kostnader för lek- och fritidsutrustning av vikt för barnets utveckling och behov av stimulans. I bedömningen ska sökandens möjligheter att inom rimlig tid tillgodose barnets behov på egen hand finnas med.

Det är viktigt att socialsekreteraren uppmärksammar om barnet/barnen har behov av särskilda fritidsaktiviteter som Enheten skulle kunna bevilja försörjningsstöd till och informera om möjligheten att ansöka om detta.

Vad som är rimligt att bevilja i försörjningsstöd till fritidsaktiviteter ska jämföras med vad en låginkomsttagare i vår kommun har råd att ge sina barn. En annan grund för bedömningen är vad barn i allmänhet i vår kommun har för fritidsaktiviteter och vilka kostnader de medför. Det ska dock alltid ske en individuell bedömning utifrån det enskilda barnets behov, och denna bedömning ska vara dokumenterad.

Merkostnader för umgänge med barn

En del i att ha ett barnperspektiv i arbetet med försörjningsstöd innebär att uppmärksamma de vuxna som är föräldrar utan att stadigvarande leva med sitt/sina barn.

Barn som i samband med umgänge med förälder tillfälligt är medlemmar i hushållet är ett skäl till att beräkna kostnaderna till en högre nivå. Tillägget beviljas maximalt för 6 dagar per månad och barnet under de dagarna som en fullvärdig hushållsmedlem i föräldrarnas hushåll; d.v.s. norm för de personliga kostnaderna samt del av de gemensamma hushållskostnaderna. Kostnader för umgängesperioder som överstiger 6 sammanhängande dygn eller totalt 6 dygn under en månad ska i första hand regleras mellan föräldrarna eller via att Försäkringskassan meddelas för reglering av underhållsstödet. Under sommaren och vid större helger får antalet dagar anpassas till överenskommelse mellan föräldrarna, dock maximalt under högst 14 dagar sammanhängande vid enstaka tillfälle. En individuell bedömning ska alltid göras med utgångspunkt från barnets behov av umgänge med föräldern.

Rätten till umgänge ska kontrolleras och omfattningen framgå av dom, avtal eller intyg från boendeföräldern.

Har barnet vårdinsatser genom socialtjänsten ska försörjningsstöd till umgängeskostnader beviljas i enlighet med upprättad vårdplan.

Beträffande resor i samband med umgänge med barn, se avsnittet om Resor i kapitel Bistånd till livsföring i övrigt.

Kläder och skor

Huvudprincipen är att alla kostnader för kläder och skor tillgodoses via riksnormen. Vid ett fåtal tillfällen kan den principen frångås.

I följande fall kan riksnormen beräknas till ett högre belopp:

För vuxna:

- Personer med behov av specialbeställda kläder/skor, som inte täcks av handikappersättning
- Personer med behov av kläder vid snabba viktförändringar t.ex. på grund av medicinintag
- Personer som på grund av sin kroppsstorlek inte kan köpa konfektionssydda kläder eller skor i vanliga affärer.

Eventuellt bistånd ges endast till merkostnader och som en engångskostnad, högst en gång per år och maximalt med det belopp som motsvarar posten kläder/skor för en månad i riksnormen.

För barn/ungdomar:

I hushåll med barn, som uppburit försörjningsstöd under längre tid än sex månader, kan det vara motiverat att beräkna posten kläder/skor till ett högre belopp t.ex. när större inköp behöver göras i samband med förskole- eller skolstart och barnet inte kan ärva kläder av eventuella syskon. Det kan också vara motiverat när en ungdom i sådant hushåll ska ta studenten och behöver studentmössa och eventuellt kläder i samband med det.

Eventuellt bistånd ges som en engångskostnad, högst en gång per år och maximalt med det belopp som motsvarar posten kläder/skor för en månad i den ålderskategori som barnet/ungdomen tillhör.

Särskilda skäl att beräkna kostnader till en lägre nivå än riksnormen

I en del fall kan det finnas skäl till att beräkna kostnader till en lägre nivå än riksnormen. Detta görs enbart utifrån särskilda skäl och i det enskilda fallet. Som exempel kan nämnas;

- Den enskilde uppenbart inte har vissa kostnader för poster som ingår i riksnormen eller kostnaderna är betydligt lägre. Som exempel på sådan situation kan vara en person som vistas i heldygnsvård. Vid beräkning av försörjningsstöd tas de normposter som personen inte har bort eller minskas om personen har betydligt lägre kostnader.
- Den enskilde har hamnat i en akut nödsituation och behöver endast tillfälligt ekonomiskt bistånd för att få möjlighet att reda upp den. Försörjningsstödet beräknas utifrån vad som beskrivs under "Bistånd i akut nödsituation".
- Den enskilde har kunnat försörja sig men inte gjort det och saknar därför nödvändiga medel. Har t.ex. avstått från arbete eller inte stått till arbetsmarknadens förfogande. Försörjningsstödet beräknas utifrån vad som beskrivs under "Bistånd i akut nödsituation".
- Den enskilde har haft inkomster till sin försörjning men använt dem på annat sätt, tappat eller blivit bestulen på inkomsterna och saknar därför medel till sitt uppehälle. Försörjningsstödet beräknas utifrån vad som beskrivs under "Bistånd i akut nödsituation".

Bistånd i akut nödsituation

Beslut om ekonomiskt bistånd i en akut situation ska i möjligaste mån föregås av sedvanlig utredning. Kontoöversikt och kontoutdrag med aktuell kontoställning samt senaste månadens transaktioner ska uppvisas. Är tiden mycket knapp bör ändå följande överväganden göras:

- Är det en akut nödsituation?
- Finns barn i familjen?
- Finns sjukdom hos den sökande som skulle kunna förvärras om han eller hon inte får hjälp?
- Har den sökande medicinska eller sociala problem som medför svårigheter att ta eget ansvar för sin situation?
- Känner den sökande till socialtjänstens normer och beräkningsgrunder och har han eller hon tidigare fått information om dem?
- Kan den sökande få hjälp från familj eller vänner?
- Är behovet av ekonomisk hjälp återkommande trots egen försörjning?

I akut nödsituation beräknas biståndet utifrån normen för livsmedel per dag för vuxna och utifrån normen för livsmedel och hygien för barn.

I bedömningen ska eventuella barns situation särskilt uppmärksammas. Föräldrar ska i detta sammanhang informeras om det ekonomiska ansvar föräldraskapet innebär och utgångspunkten att de som inom ramen för sin förmåga och ekonomiska resurser har huvudansvaret för att säkerställa de levnadsvillkor som är nödvändiga för barnet. De ska också informeras om vilken del av det beviljade biståndet, som är avsett för barnet/barnen.

Bistånd till personer, som regelmässigt har egna inkomster över riksnorm ska prövas restriktivt och endast beviljas för att avvärja en akut nödsituation eller där den sökande bedöms ha svårigheter att själv ta ansvar för sin ekonomi och livssituation. Om behovet av akut bistånd är upprepat och det finns barn i hushållet ska särskilt uppmärksammas om behovet kan vara ett uttryck för att det kan finnas anledning till oro för barnens hälsa och utveckling.

Till personer som befinner sig i förvirringstillstånd eller vars missbruk är pågående, och där man befarar att beviljat bistånd inte går till rätt ändamål, kan i undantagsfall det ekonomiska biståndet utbetalas i första hand via ICA-kort och i andra hand via rekvisition. Denna möjlighet ska tillämpas mycket restriktivt, och då särskilt rekvisition.

Förlust av pengar p.g.a. stöld eller tappad plånbok ersätts inte förutom med sådant bistånd som är nödvändigt för att undvika en nödsituation. Kopia på polisanmälan begärs in tillsammans med kontoöversikt och aktuella kontoutdrag. För övrigt hänvisas till sökandes hemförsäkring samt möjligheter till avbetalningar av uppkomna skulder.

Personer som tillfälligt vistas i kommunen

En medellös person som tillfälligt vistas i kommunen kan i en akut situation beviljas bistånd till enkel biljett till hemkommun inom Norden. För beviljande av biljett hem

krävs ansökan av den enskilde. Efter ansökan kan ekonomiskt bistånd till mat för en dag beviljas om ankomsten till bostadsorten infaller på kvällstid.

Skäliga kostnader utöver riksnorm

Vid behov ska skälig kostnad för följande budgetposter ingå i försörjningsstödet. Vad som ska räknas som en skälig kostnad får bedömas utifrån individ och/eller hushåll. Bedömningen får anpassas efter den allmänna standardutvecklingen i samhället och utifrån vad en låginkomsttagare på orten normalt har råd att kosta på sig.

Boende

Bistånd beviljas till skäliga boendekostnader. För att avgöra om boendekostnaden är skälig eller inte måste hänsyn tas till de lokala förhållandena avseende boendekostnader. En individuell bedömning måste även göras av vad som är skäligt för just den aktuella sökanden. För exempelvis umgängesförälder med regelbundet umgänge med fler än två barn kan hänsyn tas till behov av ett något större boende efter individuell prövning.

Att bedöma vad som är en skälig bostadsstorlek

I bedömningen av om den sökandes boendekostnad är skälig skall boendekostnaden också sättas i relation till hushållets storlek. För att ett hushåll inte ska anses trångbott bör det, utom för ensamstående utan barn, ha sovrum utöver vardagsrum och kök eller kokvrå. Två barn bör kunna dela sovrum tills de är 10 år. Med beaktande av stigande ålder och personlig integritet, bör barn emellertid inte behöva dela sovrum. Nedanstående tabell kan användas som riktmärke.

- 1-2 vuxna 1-2 r o k
- 1-2 vuxna + 1 barn 2-3 r o k
- 1-2 vuxna + 2 barn 3-4 r o k (beroende på barnens ålder)
- 1-2 vuxna + 3 barn 3-5 r o k (beroende på barnens ålder)

Avsteg kan dock göras om kostnaden ligger inom de ramar som gäller för respektive familjestorlek.

Att bedöma vad som är en skälig boendekostnad

Hur boendekostnaden beräknas beror på aktuell bostadstyp. Att bo som inneboende räknas inte samma som om du bor i en hyresrätt eller villa. För mer information om hur boendekostnaden för det aktuella hushållet ska beräknas, se särskilt avsnitt "Boendekostnader" där de olika typerna beskrivs var för sig.

Högsta godtagbara boendekostnad

Även om bedömningen av vad som är en skälig boendekostnad är individuell för varje hushåll, så behöver det finnas ett tak för vad som är högsta godtagbara boendekostnad i kommunen och som socialsekreteraren maximalt kan godkänna vid beräkning av försörjningsstöd. Högsta godtagbara boendekostnad tillämpas för hushåll som har en bostad och söker eller uppbär försörjningsstöd. Det är inte ett riktvärde för vad en person eller ett hushåll kan kosta på sig vid anskaffande av ny bostad.

Sotenäs kommun tillämpar Riksförsäkringsverkets föreskrifter om förmåner till totalförsvarspliktiga (normer för bostadskostnader i kommuner med färre än 75 000 invånare). Normerna anses motsvara en högsta skälig boendekostnad och uppdateras varje år. Kostnad för uppvärmning är inkluderad. Hushållsel är inte inräknat. Innevarande års normer finns i Bilaga 1.

Om boendekostnaden är oskälig

Om kostnaden för bostaden är oskäligt hög bedöms i det individuella fallet om hela kostnaden eller bara en del av den ska täckas med försörjningsstöd. Hjälpbehovet kan t.ex. vara kortvarigt (mindre än tre månader). I sådant fall är det inte rimligt att den enskilde byter bostad. Det kanske inte heller är möjligt att byta bostad. Finns det inget billigare boende att få tag i är det ett förhållande som måste beaktas. Det kan också finnas starka sociala och/eller humanitära skäl för att en familj ska få bo kvar i sin bostad. Exempelvis då en flyttning åstadkommer negativa sociala konsekvenser för en barnfamilj med uppbrott från barnomsorg, skola och socialt nätverk. Ett annat exempel är när bostaden som den sökande bor i är specialanpassad efter dennes funktionshinder.

Om sökandens boendekostnad bedöms som oskälig och behovet av försörjningsstöd inte bedöms vara tillfälligt, d.v.s. mindre än tre månader, ska den sökande uppmanas att sänka boendekostnaden. Innan ett hushåll ställs inför kravet att förändra sin boendesituation ska följande förhållanden beaktas:

- Bostadens storlek i förhållande till familjemedlemmars antal.
- Sociala konsekvenser av en flyttning. Det gäller både barnfamiljer och ensamstående vuxna med sociala problem. För barnfamiljer måste beaktas konsekvenser för t.ex. skolgång, barnomsorg och socialt nätverk.
- Sökandens ålder och hälsotillstånd samt möjlighet att klara av en flyttning.
- Sökandens möjlighet att bli godkänd som hyresgäst vid byte p.g.a. exempelvis arbetslöshet, betalningsanmärkningar.
- Sökandens möjlighet att i framtiden klara hyran själv med egna inkomster.

Om Enheten efter ovanstående överväganden kommer fram till att sökande ska uppmanas sänka sina boendekostnader ska skäligt rådrum ges för att genomföra flyttning eller på annat sätt förbilliga boendekostnaden. Skäligt rådrum är 4 månader som kan förlängas om sökande under denna tid påbörjat byte av bostaden.

Om sökande har oskäligt hög boendekostnad och bedöms kunna flytta men avstår från försök att sänka sin boendekostnad kan bistånd till hyran nedsättas till en lägre nivå efter samråd med 1:e socialsekreterare.

Byte till dyrare boende när hushållet uppbär försörjningsstöd

Om en sökande som kontinuerligt uppbär försörjningsstöd vill byta bostad och detta medför högre kostnader för boendet och/eller ökade levnadsomkostnader i övrigt skall Enheten informeras och lämna sitt samtycke innan bytet genomförs. En bedömning av omständigheterna i det enskilda fallet skall alltid göras. Bistånd för en högre bostadskostnad bör beviljas om hushållsmedlemmarna genom att bo kvar inte tillförsäkras en skälig levnadsnivå. Det kan exempelvis röra sig om medicinska

och/eller starka sociala skäl som styrker behovet av flyttning eller att bostaden inte uppfyller skälig boendestandard vad gäller fysisk miljö och utrustning.

Om den biståndssökande flyttar till ett dyrare boende utan att samråda med Enheten ska den tidigare lägre boendekostnaden beviljas.

Hushållsel

Bistånd ska beviljas om den faktiska kostnaden bedöms skälig. Konsumenternas energimarknadsbyrås beräkning om genomsnittlig förbrukning (bilaga 2) kan användas som vägledning för skälighetsbedömning. Om förbrukningen väsentligt överstiger Konsumenternas energimarknadsbyrås beräknade förbrukning bör orsaken klargöras.

I fråga om skäliga kostnader tjänar Konsumentverkets beräkning av hushållsel som en vägledning.

I bostäder där den boende även svarar för kostnaden för uppvärmning och varmvatten beräknas den del av elförbrukningen som överstiger Konsumentverkets beräkning av hushållsel som boendekostnad, se bilaga 2.

Hemförsäkring

Kostnad för hemförsäkring beviljas till faktisk kostnad om den bedöms skälig. En skälig kostnad är priset på en hemförsäkring för orten, som är baserad på lösöresbelopp för den sökandes typ av bostad och hushållssammansättning. Viss vägledning vad gäller skälighetsbedömning kan hämtas från Konsumentverkets broschyr "Koll på pengarna - Hushållets kostnader", se bilaga 2.

Alla hushåll förutsätts ha hemförsäkring motsvarande grundskydd. Rättshjälp bör ingå i hemförsäkringen. Premien ska i första hand betalas månadsvis, vilket de flesta försäkringsbolag erbjuder. Sökande som betalar hemförsäkring per hel- eller halvår ska uppmanas att undersöka möjligheten till månadsvisa betalningar. Endast i de fall sökandes försäkringsbolag inte medger månadsvisa betalningar kan försörjningsstöd till hemförsäkring för hel- eller halvår godkännas.

Om det accepteras att sökanden bor i egen fastighet tillkommer skäligt belopp för villaförsäkring.

Kontroll bör göras att hushållet inte är "dubbelförsäkrat" genom facklig organisation eller på annat sätt.

Arbetsresor

Försörjningsstöd kan utgå till arbetsresor med billigast möjliga färdstätt om arbetsplatsen inte ligger på gångavstånd från bostaden. Gångavstånd beräknas till 3 km enkel väg. För personer som har barn i barnomsorgen, lider av sjukdom eller andra funktionshinder kan man göra avsteg från avståndsgränsen efter individuell bedömning.

I begreppet arbetsresor innefattas även resor för att delta i åtgärder, t.ex. arbetsmarknadsutbildning och sysselsättningsprojekt. Försörjningsstöd kan beviljas under förutsättning att Arbetsförmedlingen inte står för kostnaden eller kostnaden omfattas av ersättning från Försäkringskassan.

I första hand skall arbetsresor med kollektivtrafik användas. Om så är möjligt lämnas bistånd motsvarande månadskort. Ungdomspris gäller fram till den dag man fyller 20 år. Aktuell prisuppgift finns på www.vasttrafik.se

För sökande som har en regelbunden aktivitet och där aktiviteten ingår i en genomförandeplan kan kostnad utgå till månadskort om aktiviteten är så pass frekvent.

Möjlighet till annan ersättning för kostnad för arbetsresor ska i första hand sökas hos Arbetsförmedlingen innan anställning påbörjas. Kostnad för Arbetsförmedlingens egenavgift kan beviljas.

Vid långvarigt behov av bistånd bör den sökande uppmanas att byta bostad/arbete om det skulle öka möjligheten att bli självförsörjande. Hänsyn bör tas till familjesituation och eventuella övriga förvärsarbetande i familjen.

Arbetsresor med bil

I undantagsfall kan bistånd utgå till arbetsresor med egen bil. Det kan t.ex. gälla yrkesutövare som förutsätts ha tillgång till bil eller då bilen är nödvändig för resor till och från arbete (allmänna kommunikationer saknas eller turtätheten är starkt begränsad). Det kan även vara motiverat att ersätta kostnader för bilresor för personer med funktionshinder eller sjukdom. Det ska klart framgå av omständigheterna att särskilda skäl föreligger eller att arbetsresor med egen bil regelmässigt medför en tidsvinst på minst 2 timmar/dag.

Den som måste använda bil i arbetet eller för att ta sig till och från arbetet har i allmänhet möjlighet till skattejämkning. Vid ansökan om bistånd ska beslutet om jämkning uppvisas. Beloppet för skattejämkning på grund av bilkostnaden räknas inte som inkomst då det är avsett att täcka faktiska driftskostnader för bilen.

Bistånd till bilresor ska behandlas restriktivt. Vid beräkning av skäligena resekostnader med bil ska utgångspunkten vara den faktiska bränslekostnaden på orten, beräknat till en liter bränsle per mil. Vid beräkning av körsträcka bör eventuella resor till och från barnomsorg inkluderas. Om Enheten beslutat att det föreligger godtagbara skäl för arbetsresor med egen bil, och behovet av bistånd är långvarigt, bör även kostnader för eventuell skatt, försäkring samt besiktning godkännas om sökande ansöker om dessa kostnader.

Kostnader för reparationer eller andra merkostnader omfattas inte av försörjningsstöd.

Behov av bil för arbetsresor ska diskuteras på gruppmöte och beslutas av 1:e socialsekreterare.

Avgift till fackförening och/eller arbetslöshetskassa

Bistånd till avgift till fackförening och/eller a-kassa ska beviljas med det belopp som gäller för den organisation som den sökande tillhör. Kontroll bör göras om den sökande kan ha möjlighet till reducerad avgift, t.ex. vid sjukdom, deltidsarbete, föräldraledighet osv.

För en del anställda betalas avgiften genom avdrag på lönen. Kontrollera om avgiften även inkluderar olika former av försäkringar. För hemförsäkring gäller att avgiften ska rymmas inom riktlinjerna. För andra typer av försäkringar, ex. olycksfallsförsäkring, utgår inget bistånd.

Boendekostnader

Hyresrätt

Utgångspunkten för skälig boendekostnad är vad en låginkomsttagare på orten normalt har råd att kosta på sig. I Sotenäs kommun är andelen hyresrätter med kallhyra övervägande. I begreppet boendekostnad ingår även kostnad för uppvärmning av boendet. Därför får skälig boendekostnad för hyresrätter med kallhyra i Sotenäs kommun beräknas utifrån hyresnivåerna hos det kommunala bostadsbolaget, tillsammans med skäliga kostnader för uppvärmning. Information om aktuella snitthyror för hyresrätt i Sotenäs kommun finns i bilaga 3.

Boendekostnaden för uppvärmning i lägenheter med kallhyra i Sotenäs kommun varierar kraftigt beroende på årstid. Uppvärmningen sker normalt sett med direktverkande el och elleverantörerna fakturerar efter direktavläsning. Sökanden ska rekommenderas att begära elräkning varje månad. Om det finns behov av att hitta ett billigare elavtal kan sökanden hänvisas exempelvis till elprisjämförelser på internet; www.elskling.se , www.elprisguiden.se , www.ei.se/elpriskollen

Avgift för parkeringsplats eller garage ska inte godtas såvida inte bilstöd beviljats av Försäkringskassan. I de fall där hyra av garage/carport är ett tillval som inte kan väljas bort vid hyra av lägenhet, får kostnaden godtas så länge boendekostnaden anses skälig.

Avgift för medlemskap i hyresgästförening ska inte godtas som en kostnad vid beräkning av försörjningsstöd. Inte heller kostnader för tillval ska godtas utom i de fall där den sökande inte kan styra över tillvalet.

Bostadsrätt eller villa

Bostadsrätt eller villa kan vara en realiserbar tillgång som genom försäljning kan ge inkomster till försörjningen. Om biståndsbehovet bedöms vara kortvarigt (högst tre månader) eller om bostadsrätten eller villan är belånad på sådant sätt att det inte kan bli något överskott vid en försäljning och månadskostnaden är rimlig, ska krav på försäljning inte ställas. Endast om det blir ett överskott som kan användas till försörjningen är en försäljning meningsfull.

I övrigt gäller vad som ovan sägs om hyreslägenheter beträffande skälig kostnad, krav på flyttning och överväganden i samband med det.

Vid prövning av bistånd till boende i egen villa eller bostadsrätt skall den sökande redovisa följande uppgifter:

- Inköpsår och pris
- Taxeringsvärde
- Bottenlån och topplån var för sig med uppgift om långgivare, skuld, årlig ränta, årlig amortering samt tidpunkt för betalningar

- Uppvärmningskostnader och övriga driftskostnader (hushållsel, vatten, renhållning, försäkring, reparationer och ev. övriga kostnader)
- Tomträttsavgäld
- Avgift till samfällighet, vägförening eller dylikt
- Möjlighet till uppskov med amortering eller förutsättning för ytterligare lån
- Skatteeffekt

Som boendekostnad för bostadsrätt räknas månadskostnaden till bostadsrättsföreningen plus 70% av ränteutgifterna på lån för lägenheten. I boendekostnad för villa ingår tillsammans med 70% av ränteutgifterna eventuella kostnader för vatten, uppvärmning, sophämtning, försäkring och 70 % av tomträttsavgäld. Endast ränta på lån som tagits för förvärvet av bostaden ska inräknas. Har bostaden belånats i syfte att förvärva andra kapitaltillgångar som t.ex. bil eller båt, ska räntekostnaden för dessa lån inte räknas in i boendekostnaden. Inte i något fall ska amortering på lån räknas in i boendekostnaden då det utgör kapitalbildning. Beräkning av boendekostnad i villa eller bostadsrätt görs i särskild beräkning i Enhetens verksamhetssystem.

Andrahandsboende

För andrahandsboende gäller samma regler beträffande skälig standard och kostnad samt krav på flyttning som vid förstahandskontrakt.

Av hyresvärd godkänt andrahandskontrakt ska eftersträvas men kan inte ställas som krav för rätten till försörjningsstöd, utom i de fall den sökande genom att hyra utan godkänt andrahandskontrakt går miste om bostadsbidrag. Grundregeln är att den sökande är folkbokförd på adressen och att ett skriftligt avtal mellan sökanden och förstahandshyresgästen kan uppvisas. Detta bör innehålla överenskommelse om hyrestidens längd, ömsesidig uppsägningstid, hyrans storlek och vad som ingår i hyran. Lägenhetens adress ska framgå.

Om andrahandskontraktet inte är godkänt av fastighetsägaren eller bostadsrättsföreningen bör hembesök göras för att kontrollera kontraktets riktighet, att lägenheten existerar, antalet boende i bostaden och att personen vistas i kommunen. Den sökande bör vara folkbokförd på adressen. Eventuell vinst som hyresvärden (förstahandshyresgästen) gör eller andra förhållanden som gäller förstahandshyresgästen ska inte utredas. Förstahandshyresgästen har inte ansökt om bistånd eller gett tillstånd till att Enheten får utreda hans eller hennes personliga förhållanden.

Inneboende (ej nära släktskap)

Hyran för inneboenderum ska bedömas utifrån vad den sökande disponerar enligt uppvisat avtal med hyresvärden. Avtalet bör innehålla överenskommelse om hyrestidens längd, ömsesidig uppsägningstid, hyrans storlek och vad som ingår i hyran. Bostadsadressen ska framgå. Den faktiska hyran ska beviljas om den är skälig.

Underlag/handlingar från ägaren/innehavaren av bostaden kan inte krävas in. Se vidare under andrahandsavtal.

Den sökande ska vara folkbokförd på adressen.

Inneboende (nära släktskap)

Ett hemmaboende vuxet barn eller annan nära släkting som får försörjningsstöd bör genom biståndet ges möjlighet att svara för sin del av boendekostnaden i bl.a. följande fall:

- Då bostadsinnehavarna, på grund av att vuxet barn eller annan nära släkting bor kvar hemma/är inneboende, har högre boendekostnader än de annars skulle ha haft antingen genom att de tvingats behålla en större bostad eller genom att de annars skulle ha varit berättigade till bostadsbidrag.
- Undantag kan göras om föräldrarna på grund av att det vuxna barnet bor kvar, har en högre boendekostnad än de annars skulle ha haft, antingen genom att tvingas behålla en stor bostad eller genom att de helt eller delvis mister rätten till bostadsbidrag. Vid förlust av bostadsbidrag beräknas boendekostnaden till summan av det förlorade bostadsbidraget.
- Då det vuxna barnet inte är berättigad till studiehjälp eller förlängt barnbidrag och tidigare betalat för att bo hemma. När det gäller att ta hänsyn till tidigare betald inneboendehyra skall hyresnivån vara skälig, den skall ha fortlöpt under minst tre månader, maximalt tre månader tillbaka i tiden, samt kunna styrkas via kvitto eller transaktioner.
- Boendekostnaden beräknas på samma sätt som "Hushållsgemenskap med bostadsinnehavaren".

Inneboende vuxnas bidrag till hyreskostnaden

Vid beräkning av bostadskostnaden för familjer med överåriga (18 år och äldre) vuxna med egna inkomster görs avdrag för den inneboendes hyreskostnad. Avdrag ska göras för den faktiska hyresdelen som den inneboende betalar, erlägger den inneboende ingen eller låg hyra så framräknas en hyresnivå baserat på enheter, se "Hushållsgemenskap med bostadsinnehavaren".

Hushållsgemenskap med bostadsinnehavaren

Vid beräkningen av den faktiska boendekostnaden beaktas hur stor andel av bostaden den enskilde disponerar, om han eller hon, till exempel ett kvarboende vuxet barn eller en förälder, lever i en hushållsgemenskap med bostadsinnehavaren utan att vara samboende. En hushållsgemenskap innebär att två eller flera personer stadigvarande bor i samma bostad så att de kan utnyttja flerpersonshushållets ekonomiska fördelar, till exempel köpa livsmedel och förbrukningsvaror gemensamt eller dela abonnemang på telefon och tidning. Det behöver alltså inte vara en hushållsgemenskap där parterna har någon form av ekonomiskt ansvar för varandra.

Den sökandes del av boendekostnaden räknas ut enligt det beräknings sätt som Riksförsäkringsverket använder, oavsett om bostaden är en lägenhet eller en villa. Där räknas varje rum som två enheter och köket som en enhet.

Exempel: Om den biståndssökande disponerar ett rum i sina föräldrars bostad på fyra rum och kök, innebär det att han eller hon disponerar två av totalt nio enheter (fyra rum x 2 = 8 + kök = 9 enheter). Hela boendekostnaden är 6 000 kr per

månad. Den sökandes andel av boendekostnaden beräknas då genom att 6 000 divideras med 9 och därefter multipliceras med 2, det vill säga $6\ 000/9 \times 2 = 1\ 333$ kr per månad.

För att förenkla hanteringen av boendekostnad där sökande ingår i en hushållsgemenskap kan bostadskostnaden med fördel beräknas för året och delas med 12. I annat fall beräknas boendekostnaden per månad, vilket innebär att den sökande måste uppvisa räkningar för boendekostnader (hyra, el osv.) varje månad.

Delad lägenhet

Vid beräkningen av den faktiska boendekostnaden beaktas kostnaden delad med antalet boende (inklusive barn) i bostaden, om flera personer delar bostad men saknar eller har begränsad hushållsgemenskap.

Övriga boendeformer

Övriga boendeformer kan vara tredjehandskontrakt, campingboende, hyra av stuga, husvagn eller båt, inneboende hos kamrat som hyr i 2:a hand, hotell, vandrarhem etc. Boendekostnaden beräknas efter omständigheterna i varje enskilt fall. I vissa fall kan det vara motiverat att lägga till kostnader för sådant som ingår i ett vanligt boende, t.ex. dusch och tvättmaskin.

Bistånd till boendekostnader ska i dessa fall prövas mycket restriktivt och beviljas endast om den sökande har mycket stora svårigheter att få annat boende. För personer som saknar permanent bostad bör den faktiska boendekostnaden inkludera kostnader för magasinering av egna tillhörigheter under skälig tid. Tiden som bistånd utgår för bör ställas i relation till kostnad för nyanskaffning av hemutrustning. Kostnaden måste vara rimlig i förhållande till ägodelarnas värde.

För tillfälligt boende på exempelvis vandrarhem, hotell eller campingstuga kan en kostnad om maximalt 1000 kr/dygn under 1 månad godkännas av socialsekreterare. 1:e socialsekreterare kan godkänna kostnader för tillfälligt boende med maximalt 1000 kr/dygn i ytterligare två månader.

Ungdom under 21 år utan egna inkomster som tecknat hyresavtal

Huvudregeln är att bistånd till boendekostnad inte ska beviljas om hyresavtalet tecknas under period då den sökande saknar inkomst och möjlighet att själv betala hyran. Undantag från huvudregeln kan göras om det föreligger starka sociala skäl till flyttningen.

Försörjningsstöd vid vuxens vistelse i HVB

Fickpengar

Försörjningsstöd till vuxna kan beviljas vid vistelse på institution eller i familjehem om behovet inte kan tillgodoses med egen inkomst. Normen för fickpengar omfattar posterna fritid/lek, kläder/skor, hälsa/hygien, samt del av posten avseende kostnader för tidning, telefon, etc.

Extra aktivitetsbidrag ska ingå i vårdkostnaden, liksom behov av extra klädustrustning.

Vid en del institutioner ingår fickpengar till den boende i vårdavgiften. I de fallen ska inget försörjningsstöd till fickpengar beviljas.

Kostnader för och i samband med bostad

För personer som under behandlingstiden har kvar sin bostad ingår även kostnader relaterade till bostaden i försörjningsstödet. Dessa kostnader är:

- Hyra och uppvärmningskostnad
- Hushållsel, abonnemangskostnad
- Telefon, abonnemangskostnad
- Hemförsäkring

Bistånd till dessa kostnader beviljas efter sedvanlig prövning under maximalt sex månader.

Egenavgift vid vård och behandling

Försörjningsstöd ska inte beviljas till egenavgift vid placering för vård och behandling.

Försörjningsstöd vid vuxens vistelse i fängelse, häkte eller inom rättspsykiatrisk vård

Kostnad för bostad

För personer inskrivna inom kriminalvården ska kriminalvårdsverket svara för alla kostnader under verkställighetstiden. Den som avtjänar ett fängelsestraff bör generellt inte anses ha rätt till bistånd för bostadskostnad om strafftiden överstiger 6 månader. Häktade och personer som avtjänar en faktisk strafftid på högst sex månader bör ges ekonomiskt bistånd till boendekostnaden, om de annars riskerar att bli bostadslösa efter frigivningen. Den som kan ges tillstånd att hyra ut sin bostad i andra hand bör rekommenderas att göra det. Bistånd ska under dessa omständigheter beviljas under tid som är behövlig för att lösa bostadsfrågan/ uppsägningen. Om bostaden sägs upp bör bistånd för magasinering beviljas om kostnaderna är rimliga i förhållande till ägodelarnas värde.

Sökandes möjlighet till inkomst från arbete inom kriminalvårdsanstalten ska alltid utredas innan ekonomiskt bistånd beviljas.

I samband med avslutning av kriminalvård ligger ansvaret för bistånd enligt 4 kap 1§ SoL på folkbokföringskommunen under en övergångsperiod (se 2 a kap 5§ SoL). En rimlig övergångsperiod kan vara ca 1 månad. Därefter har bosättningskommunen ansvaret.

Den som genomgår rättspsykiatrisk vård eller är omhändertagen enligt smittskyddslagen har rätt till ekonomiskt bistånd på samma villkor som personer inskrivna för vård inom socialtjänstlagen. Observera att dömda till rättspsykiatrisk vård har kvar rätten till sjukpenning, sjukersättning, pension, bostadsbidrag etc.

Försörjningsstöd vid utlandsvistelse

Bistånd under period då den sökande vistas utomlands beviljas inte. Kortare utlandsvistelse (max en månad), som inte påverkar möjligheten till egen

försörjning eller riskerar att sökande förlorar ersättningar från de generella välfärdsystemen kan i undantagsfall godkännas. Den sökande ska samråda med sin handläggare innan utlandsresan sker. Utgångspunkten är att den sökande ska vistas i kommunen som arbetssökande. Avdrag på inkomst, lön eller annan ersättning, till följd av utlandsvistelse, ersätts inte av försörjningsstöd. Ansökan från och utbetalning till en sökande som vistas utomlands accepteras inte. Se vidare under "Bistånd till livsföring i övrigt".

Bistånd till livsföringen i övrigt

I detta avsnitt ges riktlinjer för ändamål utöver försörjningsstödet som det enligt erfarenhet är vanligt att en ansökan om ekonomiskt bistånd gäller. Vissa av ändamålen ingår vanligtvis i en skälig levnadsnivå om kostnaden är skälig och sökanden i övrigt uppfyller förutsättningarna för försörjningsstöd. Det gäller exempelvis kostnader för barnomsorg, sjukvård och receptförskrivna mediciner. När det gäller rätten till bistånd till övriga ändamål krävs särskilda förutsättningar. Utgångspunkten för bedömningen är vad en låginkomsttagare i allmänhet kan kosta på sig. En noggrann prövning ska ske av om behovet kan tillgodoses på annat sätt eller till lägre kostnad. Den sökandes tidigare och väntade möjligheter att själv tillgodose behovet ska alltid beaktas vid prövningen.

Avgifter inom äldre- och handikappomsorgen

Avgifterna är i normalfallet inkomstrelaterade. Om någon söker bistånd till avgift inom äldre- och handikappomsorgen ska i första hand undersökas om rätt avgift har debiterats eller om avgiften kan sättas ner.

Avgifter för barnomsorg

Barnomsorgsavgift beviljas till den faktiska kostnaden när man i övrigt är berättigad till försörjningsstöd. Kontrollera att avgiften är korrekt beräknad utifrån kommunens maxtaxa. Om inte ska den sökande lämna korrekta inkomstuppgifter till kommunens handläggare för barnomsorgsavgifter. Vid växelvis boende bör föräldrarna begära delad faktura.

Begravningskostnad

Ekonomiskt bistånd till begravningskostnader kan beviljas under förutsättning att dödsboanmälan upprättats eller att dödsboets tillgångar utretts på annat sätt. Begravningskostnader ska som huvudregel endast beviljas vid ansökan från dödsbodelägare eller från den som är försörjningsskyldig för den avlidne. Kostnad för begravning ska i första hand täckas av tillgångar i dödsboet eller genom försörjningsskyldigas (efterlevande makars/registrerade partners, vårdnadshavares) inkomster och/eller tillgångar. Begravningskostnader går före alla andra kostnader som kan belasta dödsboet, t.ex. obetald hyra, hushållsel, telefon eller kostnader för utflyttning och städning av bostaden.

Vid bedömning av försörjningsskyldigas betalningsförmåga prövas detta mot gällande norm för försörjningsstöd. Bistånd till kostnad för begravning av minderårig prövas i förhållande till vårdnadshavarnas ekonomiska situation. Hänsyn ska tas till tillgångar exempelvis i form av försäkringar. Alla kända tillgångar som finns på dagen för dödsfallet avräknas direkt vid ansökan om begravningskostnad.

Ekonomiskt bistånd till begravningskostnader beviljas enligt 4 kap 1 § SoL om man med säkerhet vet att dödsboet saknar medel och det inte finns några eventuella framtida intäkter. I de fall där det inte står helt klart att dödsboet saknar medel eller där man vet att dödsboet kommer att ha en framtida inkomst avslås ansökan enligt 4 kap 1 § SoL, för att sedan beviljas enligt 4 kap 2 § SoL med villkor om återbetalning enligt 9 kap 2 § SoL.

För begravning beviljas maximalt 50 % av gällande prisbasbelopp för skäliga faktiska kostnader som ska styrkas. I detta belopp ingår samtliga kostnader för begravningen inklusive gravsten. Hänsyn ska tas till allmänt vedertagna begravningstraditioner och i förekommande fall olika religiösa och etniska gruppers speciella önskemål om hur en begravning ska ordnas.

Rätten till bistånd omfattar kostnader som är nödvändiga för att begrava den avlidne på bostadsorten. Merkostnader för att begrava den avlidne utanför Sverige ingår inte i rätten till bistånd. Kostnader för hemtransport vid dödsfall utomlands beviljas inte. Om en svensk resenär avlider på utlandsresa är det antingen personens hem- eller reseförsäkring eller de anhöriga som får betala kostnaden för transport av den avlidne till Sverige. Om försäkring saknas och anhöriga inte har ekonomisk möjlighet att betala för hemtransport, hjälper ambassaden till med att ordna en enkel och värdig begravning utomlands.

Om den avlidne inte är medlem i svenska kyrkan och de anhöriga väljer att ha en traditionell begravning i kyrkan så tillkommer i regel merkostnader. Till sådana merkostnader, t.ex. hyra av kyrka, organist, vaktmästare osv., utgår inget ekonomiskt bistånd.

Kostnader i samband med närståendes begravning

Bistånd kan beviljas med ett skäligt belopp för deltagande i en närståendes begravning inom Sverige. Bistånd kan beviljas för resa med billigaste färdstätt, skälig kostnad för blommor (max 1 % av prisbasbeloppet), krans (max 2 % av prisbasbeloppet) och i undantagsfall även kostnad för hyra eller inköp av kläder (max 2,5% av prisbasbeloppet för vuxen och 1 % för barn). Som närstående betraktas förälder och personer i förälders ställe, egna eller makes barn/barnbarn, make/maka/sambo, syskon, mor- och farförälder, svärförälder, svåger/svägerska.

Cykel och cykelhjälm

För barn i skolåldern, som saknar cykel, tillämpas ett generöst förhållningssätt vid ansökan. Beviljas bistånd till cykel till barn ska även bistånd till cykelhjälm beviljas. Man får utgå från att cykel köps begagnad, men att hjälmen köps ny. Kostnaden för cykel och hjälm får vara max 2,5% av prisbasbeloppet.

Bistånd till cykel till vuxna kan beviljas t.ex. om den enskilde har långt till allmänna kommunikationer. I första hand ska möjligheten att köpa begagnad cykel nyttjas. Den maximala kostnaden som kan beviljas är 2,5 % av prisbasbeloppet.

Flyttkostnad

Ekonomiskt bistånd till flyttkostnader kan beviljas till sökande som har försörjningsstöd eller inkomster i motsvarande nivå. Flyttning bör ske i samråd med

Enheten för att bistånd ska kunna beviljas. Biståndet ska prövas utifrån behov, orsak till flytten samt den sökandes egen förmåga att ombesörja flytten.

En flyttning kan vara motiverad av sociala eller medicinska skäl. Är orsaken till flytten av arbetsmarknadsskäl skall utredas om behovet kan tillgodoses genom bidrag från Arbetsförmedlingen.

Om flyttkostnader beviljas ska något eller flera av följande kriterier uppfyllas:

- Den enskilde uppnår självförsörjning med flytten
- Starka sociala skäl
- Läkarintyg som styrker medicinska skäl
- Att relevant bostad inte kan erbjudas i kommunen

I samband med att ansökan görs ska den sökande styrka att den gamla bostaden har sagts upp.

Bistånd beviljas i första hand till hyra av släp eller liten lastbil inklusive kostnad för bensin och försäkring. Kostnadsuppgift inlämnas tillsammans med ansökan. Utläggen ska styrkas med kvitton i efterhand i de fall det inte är möjligt att få en räkning på kostnaderna.

Endast om särskilda skäl (ex. medicinska hinder) föreligger godtas anlitanande av flyttfirma. Då ska den sökande inkomma med minst två kostnadsförslag från olika flyttfirmor vid ansökan om ekonomiskt bistånd.

Socialsekreterare kan maximalt bevilja 20% av basbeloppet till flyttkostnader inom Sverige, 1:e socialsekreterare max 30% av basbeloppet.

Bistånd till kostnad för adressändring med eftersändning beviljas inte. Vanlig adressändring görs gratis hos Skatteverket och myndigheter och företag får den nya adressen.

Utflyttningskommunen svarar för flyttkostnaden, ev. uppehälle och hyra under första månaden. Sker ansökan efter inflyttningen ska inflyttningskommunen pröva ansökan. Har sökanden skuldsatt sig för flyttningen gäller samma överväganden som vid övriga skulder. Bedömer man att sökanden även efter flyttningen kommer att vara i behov av bistånd från socialtjänsten bör inflyttningskommunen kontaktas före flyttningen. En sådan kontakt förutsätter den enskildes samtycke.

Flytt pga. renovering

Orsakas flytt av att fastigheten den sökande bor i är i behov av genomgripande renovering ansvarar, som regel, hyresvärden för flyttkostnader samt merkostnader som kan komma att uppstå.

Flytt till annat land –asylsökande

En asylsökande som inte får asyl kan få resan tillbaka betald av Migrationsverket. Bidraget söks på särskild blankett som tillhandahålls av Migrationsverket. Den asylsökande bör ha giltiga passhandlingar för inresa i hemlandet.

Flytt till annat land –flyktingar

Flyktingar som önskar återvända till hemlandet eller bosätta sig i annat land kan få bidrag från Migrationsverket till skäligena resekostnader. För de som ämnar återvända hem gäller att hemlandet utfärdat giltigt hemlandspass. För dem som önskar bosätta sig i annat land måste mottagarlandet ha utfärdat bosättningsstillstånd.

Flyktingar som blivit svenska medborgare kan inte söka detta bidrag.

Ansökningsblanketter och ytterligare information finns på:

www.migrationsverket.se

Flytt till annat land

Bistånd till flytt till annat land kan beviljas om synnerligen starka skäl föreligger. En sådan ansökan ska prövas av Kommunstyrelsens myndighetsutskott.

Reparationskostnader – flytt eller risk för avhysning

Kostnad för reparation/onormalt slitage beviljas som regel inte. Onormalt slitage eller skadegörelse från hyresgästens sida kan ge värden rätt att begära att reparationskostnaden helt eller delvis betalas av hyresgästen. Frågan kan t.ex. aktualiseras när en hyresgäst önskar byta bostad för att sänka sin hyra eller när hyresvärden ställer betalning för reparation som villkor för att hyresgästen ska få behålla sin hyresrätt.

Bistånd ska prövas mycket restriktivt och är endast aktuellt om den enskilde har starka skäl att byta bostad eller riskerar att bli avhyst. Det ska finnas medicinska, ekonomiska och/eller sociala skäl till bostadsbytet. I första hand ska den enskilde undersöka möjligheten till avbetalning hos hyresvärden. Besiktningsprotokoll från hyresvärden ska inhämtas som beslutsunderlag.

Förefaller värdens anspråk oskäligen kan man vända sig till hyresgästföreningen och begära en motbesiktning. Hyresgästföreningen agerar endast om hyresgästen är medlem. Blir frågan aktuell kan bidrag till medlemsavgift utgå.

Bistånd till reparationskostnader beslutas av 1:e socialsekreterare efter samråd på gruppmöte och med maximalt 25% av basbeloppet som engångskostnad.

Glasögon och kontaktlinser

Bistånd till glasögon ingår i skälig levnadsnivå och prövas särskilt. Behovet ska styrkas av legitimerad optiker eller ögonläkare. Sökanden ska inkomma med kostnadsförslag och för det finns särskild blankett hos Enheten. Vid behov av nya glasögon på grund av olycksfall ska eventuell glasögonförsäkring eller hemförsäkring användas i första hand. Hos vissa optiker lagas/ersätts skador på glas och båge som inträffar inom ett år från köptillfället av optikerns garanti. Tänk också på att glasögon kan beställas till en lägre kostnad på internet om recept finns.

Glasögon/linser till vuxna

Om det finns medicinskt behov av till exempel särskild slipning eller behandling av glaset ska behovet styrkas av optiker eller ögonläkare. Den extra kostnaden kan

godkännas om den speciella slipningen eller behandlingen är det enda alternativet för att korrigera den sökandes synfel.

Kostnad för kontaktlinser godtas om det är det enda alternativet för sökanden och behovet är styrkt med läkarintyg.

Bistånd till vanliga läsglasögon som är avsedda för personer med avtagande synskärpa s.k. ålderssynthet beviljas ej. Behovet kan tillgodoses inom ramen för riksnormens post för hälsa och hygien.

Bistånd beviljas till den faktiska kostnaden för synundersökning, standardglas, bågar samt arbetskostnad med maximalt 3 % av basbeloppet. Om särskild slipning eller behandling av glas kan godkännas får totalt 10% av basbeloppet beviljas till glasögon.

Observera att vid vissa synfel eller sjukdomar kan den sökande få bidrag från Västra Götalandsregionen. För mer information se <https://www.1177.se/vastra-gotaland/sa-fungerar-varden/kostnader-och-ersattningar>

Glasögon/linser till barn

Barn och unga vuxna får ett bidrag från Västra Götalandsregionen till glasögon för den synnedläggelse de har. Bidraget gäller till och med att barnet fyller 19 år och ska dras av på priset direkt i optikerbutiken. För mer information se <https://www.1177.se/vastra-gotaland/sa-fungerar-varden/kostnader-och-ersattningar/glasogonbidrag-for-barn-och-unga/>

Precis som för vuxna finns särskilt bidrag från Västra Götalandsregionen för speciellinser och glasögon vid särskilda synfel eller sjukdomar.

Hemutrustning

Bistånd till hemutrustning kan beviljas för olika nivåer:

- Hel hemutrustning
- Begränsad hemutrustning
- Kompletterande hemutrustning

För att kunna bedöma behovet av hemutrustning bör hembesök göras vid ansökan. Barnens behov av hemutrustning ska belysas särskilt.

I bedömningen av den sökandes behov av hemutrustning bör man väga in sökandes möjlighet att införskaffa del av utrustningen på egen hand eller inom rimlig tid kunna komplettera sin hemutrustning genom egna inkomster. Hänsyn ska också tas till den sökandes möjlighet att skaffa begagnad hemutrustning eller hemutrustning till ett lägre pris. Personer med rätt till hemutrustningslån från CSN kan inte beviljas ekonomiskt bistånd till hemutrustning.

Bistånd till hemutrustning ges i normalfallet endast vid ett tillfälle. Kvitton på inköpen bör alltid inhämtas, kopieras och läggas till akt då det kan vara av vikt utifrån garantitid och liknande.

Hel hemutrustning

Bistånd till hel hemutrustning beviljas endast i undantagsfall och då till sökande som inte inom överskådlig framtid kommer att kunna förbättra sina inkomster och själv bekosta en hel hemutrustning. Det kan exempelvis vara sökande som flyttar ifrån särskilt boende, sökande som utsatts för våld och är i behov av ny bostad, sökande som flyttar till eget boende efter att ha varit placerad i familjehem eller HVB.

Hel hemutrustning innebär en mer omfattande grundutrustning som ska användas under en längre tid. Hel hemutrustning består av möbler till kök, sovrum och vardagsrum. Dessutom av lampor, husgeråd, sängutrustning, handdukar, mattor, städutrustning och TV.

I de fall då hel hemutrustning beviljas kan socialsekreterare bevilja maximalt 30% av basbeloppet för ensamstående och för familj maximalt 30% av basbeloppet för en vuxen samt ytterligare 10% av basbeloppet per hushållsmedlem.

Begränsad hemutrustning

Bistånd till begränsad hemutrustning kan beviljas till personer som har ett tillfälligt behov av försörjningsstöd, men där man inte kan vänta med inköp av hemutrustning tills de har egen inkomst. Utrustningens kvalitet kan vara relativt låg då sökande efter hand förutsätts kunna komplettera och byta ut utrustningen efter behov. En begränsad hemutrustning avser det absolut nödvändigaste för att den sökande ska kunna bo i sin bostad, vilket innefattar utrustning till kök och sovrum samt handdukar.

I dessa fall kan socialsekreterare bevilja bistånd med maximalt 10% av basbeloppet för en ensamstående och för en familj maximalt 10% av basbeloppet för en vuxen och sedan ytterligare 5% av basbeloppet per hushållsmedlem.

Komplettering av hemutrustning

Bistånd till kompletterande utrustning kan bli aktuellt i samband med skilsmässa eller annan liknande situation för personer som långvarigt levit på en nivå motsvarande gällande riksnorm och som inte inom överskådlig framtid bedöms kunna tillgodose behovet på egen hand.

Kompletterande hemutrustning kan exempelvis behövas för ersättning av förlitna möbler, hemtextilier, husgeråd eller städredskap, samt eventuell reparation av TV. Om sökande har en TV som gått sönder kan inköp av ny TV vara ett billigare alternativ än en reparation av den gamla. Likaså kan ersättning beviljas utifrån växande barns behov av större säng eller annan hemutrustning.

Till kompletterande utrustning kan socialsekreterare bevilja bistånd med maximalt 10% av basbeloppet för en ensamstående och för en familj maximalt 10% av basbeloppet för en vuxen och sedan ytterligare 5% av basbeloppet per hushållsmedlem.

Hemutrustningslån

Personer som kommit till Sverige som flyktingar kan i vissa fall få lån för hemutrustning hos CSN (Centrala studiestödsnämnden). För att man ska kunna få ett hemutrustningslån måste man omfattas av det kommunala flyktingmottagandet. Man måste dessutom ha varit minst 18 år gammal när man blev mottagen i en kommun för första gången. Ett undantag gäller om man var ensamkommande barn, då måste man ha varit minst 17 år. För att kunna ansöka om lånet måste man ha fyllt 18 år. Ansökan om hemutrustningslån måste göras inom 2 år från det man togs emot i en kommun för första gången. Lånet är amorteringsfritt i två år från utbetalningsdatum. För ytterligare information, se <https://www.csn.se/bidrag-och-lan/hemutrustningslan.html>

Dator

Dator ingår generellt sett inte i en hemutrustning, men kan göra om särskilda skäl föreligger. Exempel på särskilda skäl kan vara barnfamiljer där dator används som ett verktyg för studier och/eller ger föräldrar möjlighet att följa skolarbetet och ta del av information från skolan, eller sökande som av hälsoskäl är hänvisade till sin bostad och därför inte kan nyttja de datorer som finns att låna i offentliga lokaler. Utgångspunkten är vad en låginkomsttagare har råd med och vilka möjligheter sökande har att själv spara och planera för inköp av dator.

Observera att många barn får låna dator via skolan i de högre årskurserna samt i gymnasiet. I och med det får hushållets behov av dator anses vara tillgodosett då barnets föräldrar kan använda lånedatorn för de kontakter som krävs med skolan m.m.

Bistånd till kostnad för dator kan efter särskild prövning och samråd beviljas av socialsekreterare med maximalt 8% av basbeloppet. Biståndet kan utgå en gång per hushåll och inköp ska styrkas med kvitto.

Hälso- och sjukvård

Bistånd beviljas främst för läkarbesök, läkemedel samt sjukresor som ordinerats av läkare, upp till gränsen för gällande högkostnadsskydd.

Uppgifter om aktuella patientavgifter finns på www.1177.se/Vastra-Gotaland/Regler-och-rattigheter/Patientavgifter-i-Vastra-Gotaland

Läkarvård och sjukvårdande behandling

Faktiska, godtagbara kostnader för läkarvård och annan sjukvårdande behandling är tilläggsbelopp till riksnormen. I de fall den enskilde väljer att gå till privat vårdgivare, som inte är ansluten till Försäkringskassan, och merkostnader uppstår utgår inte ekonomiskt bistånd. Högkostnadsskyddet ska utnyttjas.

Högkostnadsskydd för öppen hälso- och sjukvård

Högkostnadsskyddet är ett maximalt belopp för läkarbesök och sjukvårdande behandling under en tolv månaders period.

Vårdgivaren tillhandahåller högkostnadskort. Avgifter som patienten betalar för läkarbesök och sjukvårdande behandling ska noteras i högkostnadskortet. Det är

patienten själv som får bevaka att detta sker och när högkostnadsgränsen uppnås. Mot uppvisande av originalkvitto eller kvitto på betalning av faktura kan avgifter noteras i kortet i efterhand.

När patienten inom en tolv månadersperiod har betalat patientavgifter upp till högkostnadsgränsen utfärdas frikort som ger rätt till fri sjukvård. Frikortet gäller tolv månader räknat från det första besöket som låg till grund för frikortet, d.v.s. den äldsta betalningen på högkostnadskortet.

Kostnader som debiteras för uteblivet besök berättigar inte till ekonomiskt bistånd.

Medicin

Högkostnadsskydd för läkemedel omfattar bland annat kostnader för receptförskrivna och subventionerade läkemedel, p-piller och stomiartiklar. Kostnadsreducering inträder då kostnaderna överstigit ett visst belopp och följer en bestämd högkostnadstrappa. Kostnadsfrihet inträder då egenavgiften uppgår till ett fastställt belopp under en 12 månaders period. Aktuella belopp finns på www.1177.se/Vastra-Gotaland/Regler-och-rattigheter/Vad-kostar-lakemedel-pa-recept

Personer som kontinuerligt uppbär ekonomiskt bistånd/försörjningsstöd ska informeras om högkostnadsskyddet. Vid betalning av mediciner ska sökande i första hand använda sig av de delbetalningssystem som apoteken tillämpar, om så är möjligt. Om aviseringsavgift tillkommer då den sökande har delbetalning får denna räknas med som en godtagbar kostnad.

För barn under 18 år är läkemedel och andra varor som ingår i högkostnadsskyddet kostnadsfria.

Kostnaden för gjorda läkemedelsköp ska redovisas genom en s.k. receptspecifikation samt kassakvitto.

I de fall den enskilde inte kan använda det läkemedel som läkaren förskrivit, t.ex. p.g.a. allergi eller kraftiga biverkningar, och behov föreligger av ett ersättningsläkemedel som inte omfattas av läkemedelsförmånen är det sjukvårdens ansvar att tillse att en prövning görs om läkemedlet ska omfattas av detta. I avvaktan på denna prövning kan bistånd utgå efter särskild prövning. En förutsättning är att en läkarbedömning styrker behovet.

Vissa läkemedel täcks inte av högkostnadsskyddet. Det innebär att samhället inte subventionerar kostnaderna utan den enskilde får själv stå för alla kostnader. Det är inte meningen att Enheten ska ta över kostnaderna för dessa läkemedel utan vara mycket restriktiv med att ge bistånd till läkemedel som inte täcks av högkostnadsskyddet. I individuella fall kan Enheten göra en annan bedömning, och den bedömningen kan göras först efter samråd med en opartisk läkare eller läkarkonsult. Tänk på att läkare har möjlighet att ansöka om att få vissa läkemedel att omfattas av högkostnadsskyddet.

Bistånd till ej receptförskrivna läkemedel

Läkemedel som inte är receptförskrivna anses ingå i riksnormens poster för hygien och förbrukningsvaror. Ibland kan det finnas behov av att köpa in dyrare eller mer

omfattande hälsovårdsartiklar än vad som normalt ingår i posterna hygien och förbrukningsvaror. Det kan handla om artiklar som behövs omgående för sådana utgifter som inte är förutsägbara. Exempel på det är bandage, receptfri allergimedicin, lusmedel och preparat för behandling av springmask. I sådana fall görs en individuell bedömning. Om kostnaderna kan styrkas kan den del av kostnaderna som överstiger posten hygien godkännas.

Sjukhusvård

Vårdavgiften kan betraktas som en kostnad för mat och logi. Avgiften är högre än posten för livsmedel som ingår i riksnormen. Vid biståndsberäkningen tas hänsyn till den del av vårdavgiften som överstiger beloppet motsvarande livsmedelsposten för de dagar som vårdavgiften avser. Observera att det finns högkostnadsskydd för patientavgift per 30-dagarsperiod. Aktuellt belopp finns på www.1177.se/Vastra-Gotaland/Regler-och-rattigheter/Patientavgifter-i-Vastra-Gotaland

Om vårdavgiften förfallit till betalning och sökanden inte varit berättigad till bistånd i samband med sjukhusvistelsen kan inte ekonomiskt bistånd utgå.

Psykoterapikostnad

Huvudprincipen är att bistånd till kostnad för psykoterapi inte kan beviljas. Psykoterapeutisk behandling ligger under sjukvårdens ansvar och grundar sig på medicinska kriterier. Om sjukvården inte kan tillgodose sjukvårdsbehov genom psykoterapeutisk behandling ankommer det på sjukvården att anvisa alternativa sjukvårdsinsatser. Den enskilde ska hänvisas till sin vårdcentral eller öppenvårdspsykiatri.

I de fall det ändå kan motiveras att Enheten ska stå för kostnaden för psykoterapi i särskilt syfte för den enskilde, ska ansökan prövas av Kommunstyrelsens myndighetsutskott.

Sjukresor

Egenavgiften för sjukresor upp till gällande högkostnadsskydd kan beviljas. Uppgift om egenavgifter och gällande högkostnadsgräns hittas på www.1177.se/Vastra-Gotaland/Regler-och-rattigheter/Ersattning-for-sjukresor-i-Vastra-Gotaland När kostnaderna för egenavgifter för sjukresor uppgår till högkostnadsgränsen kan frikort utfärdas. För barn under 18 år i samma familj kan man ansöka om ett gemensamt frikort. Observera att även resekostnader som är mindre än egenavgiften ingår i högkostnadsskyddet. Den enskilde måste själv bevaka när hen når högkostnadsgränsen och lämna in en ansökan om frikort till sjukresekontoret.

Kostnad för intyg

I vissa fall tar Västra Götalandsregionen betalt för utfärdande av intyg. I de fall begäran om intyg initieras av Enheten bör kostnaden för detta beviljas. Kostnaden ska specificeras enligt Västra Götalandsregionens fastställda taxa som finns på <https://www.vgregion.se/halsa-och-vard/vardgivarwebben/vardadministration/patientavgiftshandboken/halsovard/intyg/>

Identitetshandling

ID-kort

Giltigt ID-kort anses ingå i en skälig levnadsnivå för en vuxen person. Polismyndigheten utfärdar nationella ID-kort till en kostnad av 400 kr inklusive foto och avgiften betalas vid ansökningstillfället.

Med ansökan bör kopia på utgången legitimation bifogas. Kvitto som styrker inköp ska redovisas samt kopia på ny legitimation.

Pass

Bistånd till kostnad för pass avslås i normalfallet då ett pass generellt sett inte behövs för att leva i Sverige och uppnå en skälig levnadsnivå. Bistånd kan bara beviljas om särskilda skäl föreligger och beslut ska föregås av samråd på gruppmöte med 1:e socialsekreterare.

Internet

Kostnader för internetuppkoppling omfattas inte av riksnormen. Tillgång till internetuppkoppling behövs i regel för att en enskild ska tillförsäkras en skälig levnadsnivå. Omfattningen av behovet kan dock skilja sig åt. En del personers behov av internetuppkoppling tillgodoses t.ex. genom det egna mobiltelefonabonnemanget för att betala räkningar, läsa e-post osv. För andra finns behov av internetuppkoppling i hemmet. Barn och ungdomar behöver möjlighet att delta i skolarbete och/eller ges samma möjlighet som jämnåriga att delta i mötesplatser på internet. Föräldrar till barn i skolåldern kan ha behov av internet i hemmet för att kunna ta del av information och kommunicera med skolan. Personer som av hälsoskäl inte kan delta aktivt i samhällslivet på annat sätt kan också vara i behov av en internetuppkoppling i hemmet.

Om sökande har ett fastställt behov av internetuppkoppling i hemmet kan bistånd beviljas till löpande kostnader med maximalt 0,6% av basbeloppet per månad.

Juridiska kostnader

Ansökan om ekonomiskt bistånd till juridiska kostnader ska hänvisas till hemförsäkringens rättsskydd eller rättshjälpslagens regler.

Rättshjälp

Rättshjälpslagen är en social skyddslagstiftning som syftar till att hjälpa den som inte kan få rättsligt bistånd på annat sätt. I regel är det så att om man har en försäkring med rättsskydd som täcker det rättsliga ärendet så får man inte rättshjälp. Avgiften för rättshjälp bestäms utifrån den sökandes ekonomiska förutsättningar och den totala kostnaden för rättshjälpen.

Förutsättningen för att en sökande ska kunna beviljas ekonomiskt bistånd till avgift för rättshjälp är att rättshjälpen tillser att den sökande kan tillvara sina intressen och därigenom uppnå en skälig levnadsnivå. Framför allt gäller det vid familjerättsliga tvister eller ärenden som rör sökandes bohag eller boende. Avgiften ska dessutom vara beräknad utifrån den sökandes inkomst i form av försörjningsstöd/ekonomiskt bistånd.

Kostnad för rättshjälp kan beviljas av 1:e socialsekreterare med maximalt 50% av basbeloppet.

För mer information om rättshjälp se <http://www.rattshjalp.se>

Rättsskydd

Rättsskydd ingår i alla svenska hem-, villa- och bilförsäkringar och är avsett för kostnader vid privaträttsliga tvister. Vad rättsskyddet omfattar framgår av försäkringsvillkoren.

Ekonomiskt bistånd kan beviljas till självrisken vid rättsskydd om tvisten handlar om att den sökande kan tillvarata sina intressen och därmed uppnå en skälig levnadsnivå. I huvudsak handlar det om familjerättsliga tvister eller tvister om den sökandes bohag eller boende.

Kostnad för självrisk avseende rättsskydd kan beviljas av 1:e socialsekreterare med maximalt 50% av basbeloppet.

Rådgivning

Rådgivning är en förutsättning för att rättshjälp ska kunna beviljas. Rättshjälp söks tillsammans med advokaten/juristen man själv har valt ska företräda en.

Rådgivning lämnas av advokat/jurist i minst en och högst två timmar mot en bestämd avgift. Mer info finns på <http://www.rattshjalp.se/Vad-ar-rattshjalp/Har-du-ratt-till-rattshjalp/>

Ekonomiskt bistånd till rådgivning kan beviljas till den i förväg bestämda avgiften om tvisten avser familjerättslig tvist eller tvist som rör den sökandes bohag eller boende. Kostnader därutöver beslutas av Kommunstyrelsens myndighetsutskott.

Avgift vid ansökan om äktenskapsskillnad

Huvudregeln är att ekonomiskt bistånd inte beviljas. I enskilda fall kan kostnaden beviljas om det bedöms vara särskilt viktigt för den sökande att kunna skilja sig.

Magasineringskostnad

Bistånd till kostnad för magasinering av bohag kan beviljas för sökande som har löpande försörjningsstöd om personen inom överskådlig tid förväntas kunna få en ny bostad. Vad som avses med överskådlig tid måste bedömas individuellt. Beslutet ska tidsbegränsas till tre månader och omprövas vid behov. Om behovet av magasinering av bohag övergår sex månader får ansökan prövas i Kommunstyrelsens myndighetsutskott. Kostnaden som kan godkännas får maximalt uppgå till 25% av basbeloppet per år.

Vid bedömningen ska följande beaktas:

- Bohagets innehåll och skick
- Kostnader för magasinering i förhållande till kostnad för nyanskaffning av hemutrustning
- Konsekvenser för den enskilde vid eventuell försäljning av bohaget

Det är den enskilde som ska stå för kontraktet gentemot magasineringsfirman.

När Kronofogden avhyser en person/familj från en bostad ansvarar de för magasineringen under 3 månader.

Present/julklapp till barn

Familjer med långvarigt behov av försörjningsstöd och hemmavarande barn mellan 0 och 18 år kan beviljas bistånd till födelsedagspresent och julklapp till respektive barn i familjen. Biståndet kan utgå vid två tillfällen per år och barn; födelsedag och jul, med 200 kr per tillfälle, d.v.s. maximalt 400 kr/år och barn.

Resor

Lokala resor som inte är arbetsresor

Bistånd till lokala resor med allmänna kommunikationer kan beviljas om särskilda skäl föreligger. Det kan t.ex. gälla personer som har gångsvårigheter men inte är berättigade till färdtjänst, personer som behöver särskild stimulans för att ta del av samhällsservice eller hålla kontakt med det närmaste nätverket, barns resor till fritidsaktiviteter etc. I varje enskilt fall provas behovet av typ av kort (kontoladdning, periodkort, fritidskort för gymnasieungdom etc.).

För sökande som är arbetssökande och behöver besöka t.ex. arbetsförmedlingen eller annan myndighet i syfte att få arbete kan resor beviljas kostnaden för en tur och returresa till aktuell myndighet vid uppvisande av kallelse.

Färdtjänst

Kostnad för färdtjänst beviljas efter behov. Utgångspunkten är att bistånd beviljas utifrån vad en låginkomsttagare på orten har råd att kosta på sig. Kostnad för medresenär beviljas inte.

Bistånd till avgift för riksfärdtjänst ska bedömas på samma sätt som kostnad för andra resor som inte är lokala.

Rekreationsresa, semester

Ekonomiskt bistånd för fritidskostnader som inte ingår i posten "lek och fritid", exempelvis rekreation och semesterresor, kan utgå till hushåll som varit beroende av försörjningsstöd under lång tid. Ansökan om bistånd till rekreation/semester ska alltid diskuteras på gruppmöte med 1:e socialsekreterare innan beslut fattas. Nivån på det beviljade biståndet provas utifrån vad låginkomsttagare i allmänhet har råd med. Möjlighet att få bidrag från olika fonder eller andra myndigheter ska beaktas. Beslutet ska följas upp genom att socialsekreteraren kontrollerar att rekreation eller semester kommit till stånd och motsvarar beviljat belopp genom uppvisande av kvitton eller liknande.

Bistånd till semester och rekreativ vistelse utom Norden beviljas inte.

Barnfamiljer

Förutsättningen för att en barnfamilj ska beviljas bistånd till semestervistelse är att det föreligger ett klart uttalat behov av miljöombyte och rekreation. Gruppen som avses är barnfamiljer med sociala problem och som levt länge på försörjningsstöd.

Med rekreation menas sådana aktiviteter som normalt hör ihop med semester såsom resor och vistelse på annan ort t.ex. för att träffa släktingar. Om barnet/barnen/familjen är aktuell för insatser från Barn och Unga ska samråd alltid ske med barnets/barnens socialsekreterare innan bistånd beviljas. Bistånd kan beviljas för resa med buss eller tåg samt till logi i maximalt en vecka.

Vuxna personer utan barn

För ensamstående/sammanboende utan barn ska behovet av rekreation vara synnerligen starkt, t.ex. vid långvariga medicinska eller sociala problem. I vissa fall finns möjlighet att få rehabiliteringsresor via Försäkringskassan.

Läger eller kolonivistelse för barn

I den mån barn behöver koloni- eller lägervistelse görs en individuell prövning av barnets behov och föräldrarnas ekonomiska förmåga att själva svara för insatsen. Barn i socialt utsatta hushåll är den primära målgruppen.

Möjligheten att få bidrag från olika fonder ska beaktas innan bistånd beviljas. Bistånd till läger- eller kolonivistelse för barn prövas och beslutas av socialsekreterare i Barn och Unga och får maximalt uppgå till en kostnad av 30% av basbeloppet/år.

Resor i samband med umgänge med barn

Barn har rätt till umgänge med den förälder som det inte bor tillsammans med. Föräldrarna har ett gemensamt ansvar för att barns behov av umgänge tillgodoses. Umgängesföräldern har det primära ansvaret för reskostnaderna. Den andre föräldern ska delta i kostnaderna efter vad som är skäligt med hänsyn till båda föräldrarnas förmåga och övriga omständigheter (FB 6 kap. 15 b §).

Bestämmelsen gäller inte vid växelvis boende.

Umgängesföräldern kan få bistånd till högst två resor per månad till annan ort med billigaste färdssätt inom Sverige relaterat till barnets ålder och förmåga. Vid tveksamhet ska umgänget styrkas/kontrolleras. Barnperspektivet ska alltid beaktas vid bedömning och barnets behov av umgänge med föräldern ska vara avgörande.

Om föräldrarna tillsammans inte har råd eller inte kunnat komma överens om hur reskostnaderna ska betalas, kan bistånd till en umgängesresa per månad beviljas till boendeförälder efter särskild behovsprövning. Behovsprövningen ska innefatta:

- Barnets behov av umgänge
- Båda föräldrarnas ekonomiska förutsättningar
- Om kostnaderna är skäliga

Barn med förälder som avtjänar straff på kriminalvårdsanstalt har rätt till umgänge med denne.

Resor för förälder i samband med umgänge med placerat barn

Barn som är placerade i familjehem eller HVB har rätt till umgänge med sina föräldrar. För resor till och från sådant umgänge kan föräldrarna ha rätt till ekonomiskt bistånd. Utgångspunkten är att sådant bistånd kan utgå till förälder utan egna ekonomiska möjligheter. Har egenavgift fastställts så räknar man med

att förälder har egna ekonomiska förutsättningar för umgänge med sitt placerade barn.

Ekonomiskt bistånd till resor samt eventuell övernattnig kan utgå till kostnader i jämförelse med vad en låginkomsttagare normalt har möjlighet att kosta på sig. Utgångspunkten är att resorna ska ske med billigaste färdssätt. Om resorna måste ske med bil beräknas kostnaden med den faktiska bränslekostnaden på orten, beräknat till en liter bränsle per mil.

Barnperspektivet ska alltid beaktas vid bedömning och barnets behov av umgänge med föräldern ska vara avgörande. Ekonomiskt bistånd till umgänge med placerat barn handläggs av barnets socialsekreterare i Barn och Unga.

Skulder

Med skulder avses kostnader som har förfallit till betalning, med undantag för el- och hyresskulder som är mindre än en månad gammal, d.v.s. avser innevarande månad.

Huvudprincipen är att bistånd inte beviljas till skulder. Enbart vid risk för sociala konsekvenser och när behovet inte kan tillgodoses på annat sätt kan det under vissa förutsättningar bli aktuellt med bistånd till skulder avseende kostnader som ingår i försörjningsstödet, som t.ex. hyres- eller elskuld.

Undantag kan också göras om lån tagits för att undanröja en akut situation och där den sökande annars skulle ha beviljats bistånd. Om sökanden på grund av skulder har dålig kontroll över sin ekonomi ska han eller hon erbjudas hjälp av budget- och skuldrådgivare.

Bistånd beviljas inte till böter eller andra skulder till följd av brott, studieskulder, banklån eller andra typer av lån (t ex privata skulder), återbetalningsskyldigt underhållstöd eller bostadsbidrag, konsumtionsskulder, skatteskulder etc.

När det gäller underhållstöd, bostadsbidrag och skatter är den enskilde ansvarig för de uppgifter som lämnas till respektive myndighet. Av detta skäl beviljas inte dessa skulder även om de uppkommit under tid då den enskilde uppburit försörjningsstöd.

Barnomsorgsskuld

Bistånd till barnomsorgsskuld kan beviljas om särskilda skäl föreligger. I första hand ska den som har skuld för barnomsorgsavgift undersöka möjligheten till avbetalning eller försöka få skulden justerad utifrån rätt inkomst. Hotas barnet av uppsägning från plats i förskole-/fritidsverksamheten, och det är viktigt att så inte sker, ska ansvarig för denna verksamhet kontaktas. Om barnet har behov av platsen av sociala skäl får den enligt skollagen inte sägas upp.

Vid bedömningen av huruvida bistånd till skulden ska utgå ska barnperspektivet särskilt beaktas och konsekvenserna för familjens ekonomi och situation i övrigt om barnomsorgsplatsen förloras.

Bistånd till barnomsorgsskuld beviljas inte om skulden uppstått p.g.a. att den enskilde lämnat felaktiga inkomstuppgifter och blivit uppräknad efter kontroll av utbildningsförvaltningen.

Bistånd till barnomsorgsskuld beviljas av socialsekreterare under förutsättning att:

- skulden uppstått under tid som sökande varit berättigad till, men inte ansökt om, försörjningsstöd.
- skulden inte avser mer än tre månaders barnomsorgsavgift.

1:e socialsekreterare kan bevilja bistånd enligt förra stycket om skulden avser maximalt sex månaders barnomsorgsavgifter.

Bistånd till barnomsorgsskuld som uppstått under tid som sökande haft inkomster överstigande normen för försörjningsstödet kan beviljas av 1:e socialsekreterare efter särskild prövning och samråd på gruppmöte. Skulden får maximalt avse barnomsorgsavgift för tre månader. I dessa fall är 4 kap 1 § SoL inte tillämplig utan ansökan avslås enligt 4 kap 1 § SoL och beviljas enligt 4 kap 2 § SoL. Om sökandes inkomster väsentligt överstiger normen för försörjningsstöd eller det finns andra tillgångar, ska frågan om återkrav aktualiseras.

Vid ansökan om barnomsorgsskulder därutöver provas ansökan i Kommunstyrelsens myndighetsutskott.

Hyresskuld

Förlust av bostad och byte av boendemiljö kan för den enskilde innebära betydande svårigheter varpå en ansökan om bistånd för uppkommen hyresskuld bör behandlas skyndsamt. I bedömningen om rätt till bistånd föreligger, bör hänsyn tas till eventuella minderåriga barn, familjemedlemmarnas hälsotillstånd, bostadens betydelse för den sökandes försörjning liksom tillgången på alternativa bostäder.

Vid upprepade hyresskulder ska en restriktiv bedömning göras, även om det kan komma att innebära att den sökande blir avhyst. Finns det minderåriga barn i familjen ska det av utredningen framgå hur bostadssituationen och eventuella andra konsekvenser kan lösas vid en eventuell avhysning.

För att undvika upprepning ska hushåll som beviljats bistånd till hyresskuld så långt det är möjligt följas upp. I samband med reglering av en hyresskuld i en barnfamilj ska en förändringsplan för hur uppföljningen ska genomföras upprättas tillsammans med den sökande. Det ska särskilt uppmärksammas om hyresskulderna kan vara ett uttryck för omsorgssvikt från föräldrarnas sida och om det därmed finns anledning till oro för barnens hälsa och utveckling.

Bistånd till hyresskuld beviljas av socialsekreterare under förutsättning att:

- Skulden uppstått under tid som sökande varit berättigad till, men inte ansökt om, försörjningsstöd
- Skulden inte avser mer än tre månaders hyror.

1:e socialsekreterare kan bevilja bistånd enligt förra stycket om skulden avser maximalt sex månaders hyror.

Bistånd till hyresskuld som uppstått under tid som sökande haft inkomster överstigande normen för försörjningsstödet kan beviljas av 1:e socialsekreterare efter särskild prövning och samråd på gruppmöte. Skulden får maximalt avse hyror för tre månader. I dessa fall är 4 kap 1 § SoL inte tillämplig utan ansökan avslås enligt 4 kap 1 § SoL och beviljas enligt 4 kap 2 § SoL. Om sökandes inkomster väsentligt överstiger normen för försörjningsstöd eller det finns andra tillgångar, ska frågan om återkrav aktualiseras.

Vid ansökan om hyresskulder därutöver provas ansökan i Kommunstyrelsens myndighetsutskott.

Elskuld

Bistånd till elskuld kan beviljas i de fall där avstängning medför alltför stora sociala konsekvenser för hushållet. Även i detta sammanhang ska eventuella barns situation uppmärksammas särskilt.

Bistånd till elskuld beviljas av socialsekreterare under förutsättning att:

- skulden uppstått under tid som sökande varit berättigad till, men inte ansökt om, försörjningsstöd.
- skulden inte avser mer än tre månaders kostnader/avgifter.

1:e socialsekreterare kan bevilja bistånd enligt förra stycket om skulden avser maximalt sex månaders kostnader/avgifter.

Bistånd till elskuld som uppstått under tid som sökande haft inkomster överstigande normen för försörjningsstödet kan beviljas av 1:e socialsekreterare efter särskild prövning och samråd på gruppmöte. Skulden får maximalt avse elkostnaden för tre månader. I dessa fall är 4 kap 1 § SoL inte tillämplig utan ansökan avslås enligt 4 kap 1 § SoL och beviljas enligt 4 kap 2 § SoL. Om sökandes inkomster väsentligt överstiger normen för försörjningsstöd eller det finns andra tillgångar, ska frågan om återkrav aktualiseras.

Vid ansökan om elskulder därutöver provas ansökan i Kommunstyrelsens myndighetsutskott.

Skuld avseende receptbelagda mediciner

Bistånd kan utgå till den löpande månatliga delbetalningen av receptförskrivna läkemedel även om sökanden inte var berättigad till bistånd när läkemedlen inhandlades. Månadskostnaden inklusive eventuell faktureringsavgift är en godtagbar kostnad vid beräkning av försörjningsstöd.

Om det uppkommit en skuld utöver den löpande månadsbetalningen kan försörjningsstöd utgå endast under förutsättning att sökanden varit berättigad till försörjningsstöd när delbetalningen skulle erlagts.

Bistånd till skulder avseende receptbelagda mediciner kan beviljas av socialsekreterare under förutsättning att:

- skulden uppstått under tid som sökande varit berättigad till, men inte ansökt om, försörjningsstöd.
- skulden inte avser mer än tre månaders kostnader/avgifter.

1:e socialsekreterare kan bevilja bistånd enligt förra stycket om skulden avser maximalt sex månaders kostnader/avgifter.

Vid ansökan om skulder avseende receptbelagda mediciner därutöver prövas ansökan i Kommunstyrelsens myndighetsutskott.

Skuldsanering

Skuldsaneringslagen ger möjlighet för svårt skuldsatta personer att få en uppgörelse med sina fordringsägare. Ansökan om skuldsanering görs hos Kronofogden och den enskilde kan hänvisas till kommunens budget- och skuldrådgivare för råd och information kring skuldsanering.

Under löptiden för en skuldsanering betalar den skuldsatte själv månadsvis till varje borgenär och har ingen möjlighet att som vid utmätning (införsel) via Kronofogden få anstånd med betalningar. I en sådan situation och då en omprövning av skuldsaneringen bedöms utsiktslös kan försörjningsstöd till tandvård, glasögon eller annan nödvändig engångsutgift beviljas efter sedvanlig prövning. Kostnadsförslag samt underlag för skuldsanering ska uppvisas.

Införsel eller utmätning

Då Kronofogden driver in fordringar genom exempelvis utmätning eller införsel i lön fastställer Kronofogden ett belopp som den betalningsskyldige får behålla för egen och familjens försörjning, ett så kallat förbehållsbelopp.

Försörjningsstöd ska inte utgå till vanliga levnadskostnader om en person har införsel då förbehållsbeloppet som Kronofogden kommit fram till skall motsvara en skälig levnadsnivå och därmed säkra den sökandes behov. Det kan i vissa fall dock vara motiverat att undersöka om förbehållsbeloppet kan justeras.

I avvaktan på att korrigeringar av avgifter eller förbehållsbelopp görs kan den sökande beviljas ekonomiskt bistånd/försörjningsstöd.

Spädbarnsutrustning

Bistånd till spädbarnsutrustning kan beviljas till sökande som under en längre period levt på en nivå som motsvarar nivån för försörjningsstöd. Biståndet prövas utifrån det faktiska behovet och sökandes egna möjligheter att tillgodose behovet, t.ex. genom att sökande har utrustning sedan tidigare och/eller vilka förutsättningar hen har att få eller låna utrustning av anhöriga eller vänner. Vid syskonfödsel bör endast mindre kompletteringar vara nödvändiga, men hänsyn bör tas till hur stor åldersskillnad det är mellan syskonen. För ensamstående ska i möjligaste mån den andra förälderns betalningsutrymme att bidra till spädbarnsutrustningen utredas.

Posten för personliga kostnader inom riksnormen för barnet bör ge utrymme för successiv komplettering.

En hel spädbarnsutrustning innefattar:

- en grunduppsättning kläder
- spjäsäng med tillbehör
- utrustning för hygien, bad och matning
- babyskydd till bil
- barnvagn

Babyskydd och barnvagn bör kunna köpas begagnat.

Vid ansökan om spädbarnsutrustning bör hembesök göras. Beslut om bistånd fattas efter samråd på gruppmöte. Socialsekreterare kan maximalt bevilja 15% av basbeloppet till en spädbarnsutrustning.

Spädbarnsutrustningen avser det som är nödvändigt i samband med barns födelse. Efter en tid kan behov av ytterligare utrustning, t.ex. barnmatstol och säkerhetsutrustning till hemmet, uppstå. Dessa behov kan i förekommande fall beviljas som kompletterande hemutrustning. Även i dessa fall bör möjligheten att köpa begagnad utrustning beaktas.

Bistånd till begagnad sittvagn kan beviljas med maximalt 500 kr om behovet inte kan tillgodoses på annat sätt, t.ex. genom försäljning av befintlig liggvagn.

Tandvård

Ekonomiskt bistånd kan beviljas till akut tandvård och annan tandvård som bedöms som nödvändig tandvård. Ekonomiskt bistånd utgår inte till optimal tandvård.

Tandvård för barn och ungdomar

Barn och ungdomar i Västra Götalandsregionen har rätt till fri tandvård till och med december det år de fyller 23. Från och med det år man fyller 24 år räknas man som vuxen och får betala ordinarie taxa.

Det statliga tandvårdsstödet

Tandvårdsstödet har två delar. Dels ett tandvårdsbidrag som i första hand är tänkt att användas för undersökningar och förebyggande vård, dels ett skydd mot höga kostnader.

Särskilt tandvårdsstöd - NFS

Den som har särskilt tandvårdsstöd betalar för sin tandvård enligt det nationella högkostnadsskyddet för öppna hälso- och sjukvården med samma rätt till frikort efter 1150 kronor i betalade patientavgifter. Tandvård som inte omfattas av Särskilt tandvårdsstöd ska betalas av patienten själv med hjälp av det statliga tandvårdsstödet via Försäkringskassan.

Särskilt tandvårdsstöd har tre delar – NFS:

- N-tandvård – nödvändig tandvård och munhälsobedömning för personer med ett bestående och stort omsorgsbehov
- F-tandvård – vid vissa långvariga sjukdomar eller funktionsnedsättning
- som led i sjukdomsbehandling under begränsad tid

För mer info, se: <https://www.vgregion.se/halsa-och-vard/vardgivarwebben/uppdrag-och-avtal/tandvard/sarskilt-tandvardsstod/>

Tandvård för personer som vårdas på sjukhus, Kriminalvårdsanstalt eller HVB

Patienter som är föremål för sluten sjukhusvård kan få akut tandvård genom sjukvårdens försorg. Den klinik som patienten är inskriven vid svarar för patientdelen av kostnaden.

Kriminalvården svarar för akut tandvård för personer som är intagna på kriminalvårdsanstalt.

LVM-hem svarar för akut tandvård för personer som är föremål för tvångsvård. Akut tandvård ingår även i vårdavgiften på särskilda ungdomshem (12 § LVU).

Ekonomiskt bistånd till tandvård

Akut tandvård

Med akut tandvård avses behandling vid värk, infektiösa tillstånd och traumaskador. Exempel på behandling kan vara tandutdragning, akut rotbehandling och temporära fyllningar för att undanröja värk. Detta är behandling som oftast måste utföras omedelbart vilket medför att kostnadsförslag inte kan inväntas.

Det ska av tandvårdsräkning eller kvitto framgå att behandlingen avser en akut åtgärd. Det bör uppmärksammas att "akut besök" på räkningen inte innebär att behovet av behandling var akut.

Nödvändig tandvård

Nödvändig tandvård är den tandvård som en person behöver för att uppnå godtagbar tuggförmåga, förhindra väsentligt försämrad tandstatus och är en förutsättning för att personen ska kunna fungera socialt och kunna arbeta.

Ansökan om ekonomiskt bistånd till nödvändig till tandvård ska göras före tandvårdsbehandlingen påbörjas. Den sökande ska uppmanas att begära ett kostnadsförslag av sin tandläkare så att omfattningen av tandvården och kostnaderna för den kan utredas. Kostnaden för tandläkarens undersökning och erforderliga röntgenbilder i samband med upprättande av kostnadsförslag ska beviljas. Kostnad för uteblivet besök beviljas inte.

Följande ska beaktas vid ansökan om ekonomiskt bistånd till tandvård:

- Omfattningen på tandvården och kostnaden ska jämföras med vad en låginkomsttagare normalt har råd att kosta på sig.
- Folk tandvårdens prislista för de åtgärder som debiteras ska vara vägledande.
- Tandvården ska utföras av tandläkare som är uppförd på Försäkringskassans förteckning.

- Kostnadsförslag ska infordras och innefatta kopia på eventuellt beslut på förhandsprövning av Försäkringskassan.
- Oberoende tandläkare (förtroendetandläkare) ska konsulteras vid svårbedömda situationer, när olika behandlingsalternativ kan finnas och/eller kostnadsförslaget överstiger 5 000 kr.

Avgift för narkos eller annan motsvarande smärtlindring kan ingå i tandvårdskostnaden för personer med extrem tandvårdsrädsla. Denna ska vara styrkt med att den sökande fått remiss till specialisttandvård eller med läkar-/psykologintyg.

Ekonomiskt bistånd till nödvändig tandvård beviljas i normalfallet till personer som uppburit försörjningsstöd eller levt på inkomster i nivå med riksnormen för försörjningsstöd under längre tid. För personer med tillfälligt behov av ekonomiskt bistånd/försörjningsstöd utreds personens tidigare inkomstförhållanden och hur sannolikheten för ekonomiska förutsättningar under behandlingstiden ser ut.

Personer som har egen inkomst över försörjningsstödsnivå och ansöker om bistånd till tandvårdskostnad kan beviljas bistånd för nödvändig tandvård i vissa fall. Om kostnad och omfattning är skäligt beviljas bistånd till den del av kostnaden som överstiger vad han eller hon själv kan betala med sitt normöverskott under sex månader. I första hand ska den sökande dock hänvisas till avbetalning hos tandläkaren.

I det fall den sökande har möjlighet att få delbetala tandvårdskostnaderna skall den möjligheten utnyttjas i första hand. Om det för den sökande innebär att han eller hon hamnar under normen för försörjningsstöd kan rätten till försörjningsstöd prövas varje månad så länge delbetalningen fortgår. Delbetalningen skall då inkluderas i beräkningen av försörjningsstöd för den aktuella månaden.

Ett beslut om ekonomiskt bistånd till tandvård sträcker sig ofta över flera månader men ska alltid tidsbegränsas. Rätten till ekonomiskt bistånd ska prövas månad för månad och när beslut fattas som löper flera månader ska en omprövningsklausul alltid skrivas in i beslutet ("Beslutet kan komma att prövas på nytt om de förhållanden som ligger till grund för beslutet väsentligen ändras"). Se avsnitt "Beslut som löper över flera månader".

Tandvård som utförts före ansökan ska inte beviljas utan betraktas som en skuld.

Ekonomiskt bistånd till tandvård kan under en 12-månadersperiod beviljas med maximalt 20% av basbeloppet per familjemedlem av socialsekreterare och med 50 % av 1:e socialsekreterare. Bistånd därutöver beslutas av Kommunstyrelsens myndighetsutskott.

Återkommande tandvårdskontroll

Kostnad för en årlig undersökning i förebyggande syfte kan eventuellt beviljas till en person som har varit aktuell för försörjningsstöd mer än ett år.

Bistånd med villkor om återbetalning

Huvudprincipen är att bistånd enligt 4 kap 1 § SoL beviljas utan krav på återbetalning. De undantag som finns specificeras i 9 kap 1 och 2 §§ SoL samt i 107 kap 5 § SFB (Socialförsäkringsbalken).

Det skriftliga beslutet

Ett beslut med villkor om återbetalning av ekonomiskt bistånd ska vara skriftligt. Beslutet ska innehålla uppgifter om de omständigheter som ligger till grund för återbetalningsskyldigheten och vilken förmån eller ersättning det gäller, och den enskilde ska ha kommunicerats beslutet. Kommunstyrelsen behöver kunna styrka att den enskilde verkligen har delgivits beslutet, om Kommunstyrelsen väcker talan om återbetalning i förvaltningsrätten.

Socialförsäkringsbalkens regler

Bistånd som lämnas som förskott på förmån eller ersättning från Försäkringskassan eller Pensionsmyndigheten

Bistånd som förskott på förmån kan beviljas enligt 4 kap 1 § SoL till hushåll som sökt förmån från Försäkringskassan eller Pensionsmyndigheten, men där ansökan fortfarande inte är prövad och förmån kan betalas ut retroaktivt. I dessa fall beviljas försörjningsstödet utan krav på återbetalning enligt Socialtjänstlagen. Utöver beslut om försörjningsstöd enligt 4 kap 1 § SoL beslutar man att begära ersättning från Försäkringskassan/Pensionsmyndigheten för utgivet försörjningsstöd i enlighet med bestämmelser i 107 kap 5 § SFB. Det ska av beslutet den sökande får framgå att biståndet lämnas som förskott på sökt förmån och att begäran om utbetalning skickas till Försäkringskassan eller Pensionsmyndigheten.

Begäran om utbetalning görs på särskild blankett till Försäkringskassan eller Pensionsmyndigheten.

Socialsekreterare ansvarar för att blankett skickas in för varje månad som den sökande beviljas förskott på förmån. Blanketten finns att hämta på Försäkringskassans hemsida. Socialsekreterare ansvarar också för att följa upp om ersättningen beviljas den enskilde eller inte. I de fall den enskilde inte beviljas den sökta förmånen eller den förmån som beviljas inte uppgår till det belopp som beviljats som förskott på förmån, ska det ursprungliga beslutet omprövas.

Observera att om Försäkringskassan eller Pensionsmyndigheten felaktigt betalar ut retroaktiv ersättning till sökanden i stället för till kommunen kan kommunen kräva skadestånd, alternativt överklaga Försäkringskassans avslagsbeslut. Här krävs dokumentation som styrker att begäran om utbetalning har gjorts och när.

Socialtjänstlagens regler

Ekonomiskt bistånd enligt 4 kap 1 § SoL

Ekonomiskt bistånd enligt 4 kap 1 § SoL får enligt 9 kap 2 § 1 st SoL endast återkrävas om biståndet har beviljats

- Som förskott på förmån eller ersättning

- Till den som är indragen i arbetskonflikt eller
- Till den som på grund av förhållanden som hen inte kunnat råda över hindrats från att förfoga över sina inkomster och tillgångar.

Bistånd som lämnas som förskott på förmån eller ersättning från arbetsgivare, CSN, arbetslöshetskassa m.fl.

En förutsättning för att bistånd ska anses som förskott på förmån eller ersättning är att det utbetalda biståndet omfattar samma tidsperiod som förmånen eller ersättningen.

Om sökande väntar förmån eller ersättning som inte omfattas av Socialförsäkringsbalken beslutar man att bevilja försörjningsstöd som förskott på förmån enligt 4 kap 1 § SoL med krav på återbetalning enligt 9 kap 2 § SoL. Sökande ska vara informerad om att bistånd lämnas med villkor om återbetalning och erhålla beslut innehållande uppgifter som ligger till grund för beslutet. Beslutet skall vara skriftligt och sökande skall underteckna att hen tagit del av beslutet innan beviljat bistånd mot återkrav betalas ut.

Bistånd med villkor om återbetalning vid arbetskonflikt eller konkurs

Personer indragna i arbetskonflikt har rätt till försörjningsstöd så länge denne inte kan förfoga över sin inkomst. Detsamma gäller för personer vars arbetsgivare begärts i konkurs och som därmed väntar på statlig lönegaranti. Den sökande ska informeras om att biståndet lämnas som förskott på förmån och ska återbetalas enligt 9 kap 1 § SoL.

Arbetstagare som inte får/fått lön på grund av att arbetsgivaren gått i konkurs kan få ersättning från staten enligt lönegarantilagen. Konkursförvaltaren kan lämna uppgift om lönegaranti kan utgå och vilken länsstyrelse som kommer att handlägga utbetalningen av lönegarantin. Tingsrätten kan lämna upplysning om vem som är konkursförvaltare.

Bistånd med villkor om återbetalning vid förhållanden som den enskilde inte kan råda över

”Förhållanden som den enskilde inte kan råda över” gäller exempelvis vid bankstrejk, men också om tekniska fel uppstår, t.ex. i löneutbetalningssystem. Den enskilde kan då inte förfoga över sina tillgångar. Det försörjningsstöd som utbetalas i avvaktan på att den enskilde får tillgång till sina inkomster utbetalas då med krav på återbetalning enligt 4 kap 1 § SoL och 9 kap 2 § SoL.

Ekonomiskt bistånd enligt 4 kap 2 § SoL

Återkrav enligt 9 kap 2 § 2 st SoL vid bistånd enligt 4 kap 2 § SoL är endast tillämpliga för hushåll som har egna inkomster eller tillgångar och som därför inte är berättigade till bistånd enligt 4 kap 1 § SoL, eller om bistånd beviljas till något som är utöver skälig levnadsnivå. En prövning av bistånd enligt 4 kap 2 § SoL måste föregås av en prövning med avslag enligt 4 kap 1 § SoL.

Bistånd enligt 4 kap 2 § SoL kan villkoras med återbetalning men får bara återkrävas om det beviljats med sådant villkor. Följande hushåll kan bli aktuella:

- Hushåll med realiserbara tillgångar
- Hushåll med egen försörjning / inkomst över norm

- Hushåll som har behov av depositionsavgift som återbetalas inom viss tid.

För att undvika allvarliga sociala konsekvenser kan exempelvis bistånd enligt 4 kap 2 § SoL med villkor om återbetalning beviljas till hyresskuld där behovet kunnat tillgodoses genom egen inkomst och där återbetalningsförmåga finns.

Besluten ska vara skriftliga och innehålla uppgift om den eller de omständigheter som utgör grund för återbetalningsplikten. Beslutet ska skriftligt delges den enskilde innan utbetalning sker. Den enskilde ska informeras om att beslut om återkrav inte kan överklagas samt att om återbetalning inte sker enligt överenskommelse kan frågan prövas i förvaltningsrätten. Ansvarig socialsekreterare ansvarar för uppföljning av att återbetalning sker enligt plan.

Återbetalningssätt

Återbetalning kan göras antingen via fullmakt i den väntade inkomsten eller via inbetalningskort/inbetalningsuppgifter. I de fall den väntade inkomsten är från Försäkringskassan eller Pensionsmyndigheten är det Enheten som själv begär utbetalning av ersättningen.

Mall för fullmakt i ersättning finns i verksamhetssystemet.

Vissa inkomster går inte att lämna fullmakt för, t.ex. CSN. Då får den enskilde återbetala med egen inbetalning till Enhetens bankgiro.

Avbetalningsplan

En avbetalningsplan upprättas om en enskild har ett återkrav som ska betalas uppdelat på fler tillfällen. I planen anges hur mycket som ska betalas, när det ska betalas och på vilket sätt det ska betalas. Avbetalningsplanen ska referensmärkas av administratör. Mall för avbetalningsplan finns i verksamhetssystemet och rutinbeskrivning finns på intranätet.

Eftergift

Om det är uppenbart att förhållandena ändrats så att den enskilde inte inom tre år från det biståndet utbetalades kommer att kunna återbetala får Kommunstyrelsen enligt 9 kap 4 § SoL helt eller delvis efterge återkrav. Detta beslut går inte att överklaga. Kommunstyrelsen kan besluta om eftergift utan att den enskilde ansökt om det.

Återkrav som inte återbetalas trots överenskommelse

Föra talan om ersättningsanspråk i Förvaltningsrätten

I de fall den enskilde inte återbetalar återkrav enligt 9 kap 1 eller 2 §§ SoL kan Kommunstyrelsen med stöd av 9 kap 3 § SoL väcka talan om ersättning hos förvaltningsrätten. Talan ska väckas så snart det står klart att den enskilde inte betalar och senast inom tre år från det att biståndet utbetalades. Om Kommunstyrelsen inte har väckt talan inom tre år från det att biståndet utbetalades och personen inte återbetalar skulden saknas rättslig möjlighet för Kommunstyrelsen att få skulden betald.

Den enskildes återbetalningsförmåga

Talan får inte bifallas av förvaltningsrätten om den ersättningskyldige genom att återbetala kostnaden eller del av den antas bli ur stånd att klara sin egen försörjning eller livsföring i övrigt. Det är Kommunstyrelsen som utreder personens förmåga att återbetala innan man fattar beslut om att föra talan. En sådan utredning görs på samma sätt som andra utredningar om ekonomiska förhållanden. Det som ska utredas är alltså om den enskilde kan klara sin försörjning och livsföring i övrigt om Kommunstyrelsen vidhåller sitt ersättningsanspråk. Visar utredningen att det är styrkt eller troligt att den enskilde har betalningsförmåga ska talan väckas hos förvaltningsrätten. Visar utredningen att den enskilde för tillfället inte kan återbetala kan återkravet ligga vilande och ny prövning görs efter sex månader. Om förvaltningsrätten beslutar att den enskilde är ersättningskyldig utgör domen underlag för ansökan om utmätning hos Kronofogdemyndigheten.

Om den enskilde inte lämnar uppgifter om sin ekonomiska situation och Kommunstyrelsen inte kan få uppgifter på annat sätt, kan Kommunstyrelsen ändå väcka talan hos förvaltningsrätten. Då avgör domstolen om den enskilde ska återbetala bi-ståndet eller inte.

Avskrivning

Återkrav äldre än tre år har Kommunstyrelsen inga rättsliga möjligheter att återkräva. De avskrivs efter beslut i Kommunstyrelsens myndighetsutskott.

Felaktigt utbetalat bistånd

Återkrav för bistånd som utbetalats felaktigt eller med för högt belopp

Enligt 9 kap 1 § 1 st. SoL får Kommunstyrelsen återkräva bistånd som den enskilde fått felaktigt eller med ett för högt belopp på grund av:

- oriktiga uppgifter
- underlåtenhet att lämna uppgifter
- på annat sätt förorsakat att ekonomiskt bistånd enligt 4 kap 1 § SoL utgivits behörigen eller med ett för högt belopp.

Återbetalningskyldigheten gäller även om den enskilde inte har haft för avsikt att framkalla den felaktiga utbetalningen. Kommunstyrelsen kan dock ta hänsyn till orsaken till underlåtenheten eller beteendet vid prövning av om återbetalningskyldigheten ska efterges enligt 9 kap 4 § SoL.

I det fall det är kommunen som har förorsakat den felaktiga utbetalningen får Kommunstyrelsen kräva tillbaka det felaktiga beloppet om den enskilde borde ha förstått att utbetalningen var fel, till exempel vid rena felräkningar eller när dubbel utbetalning skett av misstag.

Misstanke om brott mot bidragsbrottslagen

Om en socialsekreterare misstänker att en sökande har lämnat felaktiga uppgifter eller förtigt uppgifter vid ansökan om ekonomiskt bistånd, som har lett till felaktigt utbetalat bistånd, ska en utredning inledas. I verksamhetssystemet finns en särskild utredningsprocess för felaktiga utbetalningar och eventuellt bidragsbrott.

Utredningen ska besvara vad som hänt och hur det har påverkat rätten till bistånd. Det ska framgå om den sökande fått information om vilka regler som gäller och om den sökande bedöms ha varit medveten om konsekvenserna av sitt handlande. Bedömningen ska om möjligt påvisa om uppsåt eller grov oaktsamhet föreligger. Enheten ska inte värdera om bevisningen är tillräcklig för lagföring.

Anmälningssplikt – Bidragsbrottslagen (2007:612)

Enligt 6 § bidragsbrottslagen ska ansvarig nämnd göra en polisanmälan om det finns en välgrundad anledning att anta att ett brott har begåtts. Bestämmelsen innebär en skyldighet att göra en anmälan vid misstanke om bidragsbrott. Det är alltså inte möjligt att avstå från anmälan t.ex. på grund av att andra sanktioner drabbar personen eller på grund av social hänsyn.

Bidragsbrottslagen omfattar ekonomiska förmåner som betalas ut för personligt ändamål och som beslutas av Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten, Centrala Studiestödsnämnden, Migrationsverket, Arbetsförmedlingen, kommunerna eller arbetslöshetskassorna.

Lagen innebär att den som lämnar en oriktig uppgift och därmed orsakar en felaktig utbetalning döms för bidragsbrott. Det kan även omfatta den som lämnar en oriktig uppgift och orsakar en fara för en felaktig utbetalning (farebrott).

Det finns tre grader av bidragsbrott: ringa, normalgraden och grovt. Även grovt oaktsamma beteenden är straffbara som vårdslöst bidragsbrott.

Undantag från anmälningssplikten

Undantag från anmälningssplikten får göras när misstanken avser grov oaktsamhet:

- När den enskilde före utbetalningen av biståndet på eget initiativ vidtar en åtgärd som leder till att ett korrekt beslut kan fattas. Detta innebär att den enskilde ska ha gjort rättelsen innan han eller hon får kännedom om att ansvarig nämnd misstänker brott mot bidragsbrottslagen.
- När det är fråga om grov oaktsamhet (vårdslöst bidragsbrott) men det är mindre allvarligt och därför inte kan förväntas medföra ett straffansvar. Exempel på mindre allvarlig grov oaktsamhet är när det gäller låga belopp samt då det är liten risk att en felaktig utbetalning sker.

Undantagen från anmälningssplikten gäller inte om misstanken avser att uppsåt fanns (Bidragsbrottslagen 2 §).

Polisanmälan

Om förutsättningarna för en bidragsbrottsanmälan föreligger ska ett beslut enligt 6 § bidragsbrottslagen fattas, vilket görs av Kommunstyrelsens myndighetsutskott. Den fysiska polisanmälan upprättas av enhetschef. Till polisanmälan bifogas utredningen och beslutet om att göra polisanmälan.

Det är viktigt att brottsanmälan innehåller den information som är nödvändig för att polis och åklagare ska kunna starta och genomföra en utredning utan att behöva begära kompletteringar av sådan information som var känd vid anmälningstillfället.

Bilaga 1

Högsta godtagbara boendekostnad år 2024:

1–2 vuxna	5 925 kr
1–2 vuxna och 1 barn	7 450 kr
1–2 vuxna och 2 barn	9 400 kr
1–2 vuxna och fler än 2 barn	9 400 kr + 1 950 kr per barn utöver 2

(Försäkringskassans föreskrifter (FKFS 2023: 4) om genomsnittlig och högsta godtagbara bostadskostnad för år 2024)

I beloppen ingår inte kostnad för hushållsel.

Bilaga 2

Konsumenternas energimarknadsbyrå – normal elförbrukning för lägenhet

Statistiska centralbyrån har tagit fram olika typkunder för el, en normal energiförbrukning för en mindre lägenhet är ca 2000 kWh/år och en större bostad använder ca 5000 kWh/år. Schablonvärdena gäller bostäder som inte använder el för uppvärmning.

Konsumentverkets beräkning av kostnad för hushållsel 2024

Hushållsel	1 pers	2 pers	3 pers	4 pers	5 pers	6 pers	7 pers
	430	560	740	920	1070	1220	1360

Konsumentverkets beräkning av kostnad för hemförsäkring 2024

Hemförsäkring	1 pers	2 pers	3 pers	4 pers	5 pers	6 pers	7 pers
Mindre tätort	130	140	160	200	230	270	270

Bilaga 3

Snitthyror hos Sotenäsbostäder år 2023:

Storlek	Kall	Varm
1 rok	3748	4248
2 rok	5394	6220
3 rok	6274	6994
4 rok	7660	8365

Snitthyrorna för 2024 anges när de är fastställda.

KSAU § 46**Dnr 2024/000232****Utseende av skolchef inom Kommunstyrelsens verksamhet****Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut**

Kommunstyrelsen utser enhetschef för vuxenutbildningen inom Näringsliv- och utvecklingsavdelningen till skolchef.

Sammanfattning

I samband med att vuxenutbildningen flyttas över till Kommunstyrelsens ansvar, som då blir huvudman, så ska man enligt Skollagen utse skolchef. Det är huvudmannen som ska utse skolchef för verksamheten.

Skolchefens uppgift är att hjälpa huvudmannen se till att verksamheten följer de föreskrifter som gäller för utbildningen. I uppdraget att se till att alla föreskrifter för utbildningen följs ingår även det systematiska kvalitetsarbetet.

Med föreskrifter menas alla bestämmelser i lagar, förordningar och myndighetsföreskrifter som gäller för utbildningen. Sådana föreskrifter finns i första hand i skollagen och anslutande författningar.

Det är huvudmannen som ska utse en eller flera skolchefer för verksamheten (2 kap. 8a § SL). Det är inte närmare reglerat vem som kan utses till skolchef. Det är huvudmannen som avgör vem i organisationen som ska ha den rollen. Det finns inget som hindrar att samma person är till exempel både rektor och skolchef.

Bestämmelserna om skolchef gäller för hela skolväsendet och omfattar alltså alla skolformer, från förskola till vuxenutbildningen samt fritidshemmet. Det betyder att det i alla verksamheter oavsett skolform måste finnas minst en skolchef. Kravet gäller både för kommunala och fristående verksamheter.

Konsekvensbeskrivning**Ekonomi**

Ingen påverkan

Organisation och personal

Ingen påverkan

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande – skolchef – Administrativ chef - 2024-02-20

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande

Datum

2024-02-20

Dnr

KA 2024/000232

Kommunstyrelsens förvaltning
Anna-Lena Höglund
Administrativ chef

Utseende av skolchef inom Kommunstyrelsens verksamhet

Kommunstyrelsens förvaltnings förslag till beslut

Kommunstyrelsen utser enhetschef för vuxenutbildningen inom Näringsliv- och utvecklingsavdelningen till skolchef.

Sammanfattning

I samband med att vuxenutbildningen flyttas över till Kommunstyrelsens ansvar, som då blir huvudman, så ska man enligt Skollagen utse skolchef. Det är huvudmannen som ska utse skolchef för verksamheten.

Skolchefens uppgift är att hjälpa huvudmannen se till att verksamheten följer de föreskrifter som gäller för utbildningen. I uppdraget att se till att alla föreskrifter för utbildningen följs ingår även det systematiska kvalitetsarbetet.

Med föreskrifter menas alla bestämmelser i lagar, förordningar och myndighetsföreskrifter som gäller för utbildningen. Sådana föreskrifter finns i första hand i skollagen och anslutande författningar.

Beskrivning av ärendet

Det är huvudmannen som ska utse en eller flera skolchefer för verksamheten.

Det är inte närmare reglerat vem som kan utses till skolchef. Det är huvudmannen som avgör vem i organisationen som ska ha den rollen. Det finns inget som hindrar att samma person är till exempel både rektor och skolchef.

Bestämmelserna om skolchef gäller för hela skolväsendet och omfattar alltså alla skolformer, från förskola till vuxenutbildningen samt fritidshemmet. Det betyder att det i alla verksamheter oavsett skolform måste finnas minst en skolchef. Kravet gäller både för kommunala och fristående verksamheter.

Konsekvensbeskrivning

Ekonomi

Ingen påverkan

Organisation och personal

Ingen påverkan

Hållbar utveckling

Kommunen måste följa gällande lagkrav.

Beslutsunderlag

[Länk till källa Skolverkets hemsida med regelverk och ansvar för skolchef](#)

Beslutet skickas till

Chef Näringsliv- och utveckling
Enhetschef vuxenutbildning

Anna-Lena Höglund
Administrativ chef

Anna Liedholm
Kommundirektör

KSAU § 47**Dnr 2024/000306****Redovisning av pågående motioner och medborgarförslag****Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut**

Kommunfullmäktige tar del av redovisningen av pågående motioner, medborgarförslag och motionsbalans daterade 2024-03-11.

Sammanfattning

Fullmäktiges ledamöter har initiativrätt genom möjligheten att väcka motioner.

Motionen ska, enligt kommunallagen, beredas så att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att motionen väcktes. Om beredningen inte kan avslutas inom denna tid ska detta, och vad som framkommit vid beredningen, anmälas till kommunfullmäktige.

Fullmäktige får då avskriva motionen utan vidare handläggning. Samma hantering gäller för medborgarförslag.

Kommunfullmäktige har beslutat införa en motionsbalans som visar status för bifallna motioner. Vid dagens sammanträde redovisas motionsbalansen för bifallna motioner.

Vid genomgång finns för närvarande 17 pågående motioner och 15 pågående medborgarförslag.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande – pågående motioner medborgarförslag – Administrativ chef 2024-03-11

Översikt pågående motioner 2024-03-11

Översikt pågående medborgarförslag 2024-03-11

Översikt pågående uppdrag efter bifallna motioner 2024-03-11

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande

Datum

2024-03-27

Dnr

KA 2024/000306

Kommunstyrelsens förvaltning
Anna-Lena Höglund
Administrativ chef

Redovisning av pågående motioner och medborgarförslag

Kommunstyrelsens förvaltnings förslag till beslut

Kommunfullmäktige tar del av redovisningen av pågående motioner, medborgarförslag och motionsbalans under våren 2024.

Sammanfattning

Fullmäktiges ledamöter har initiativrätt genom möjligheten att väcka motioner.

Motionen ska, enligt kommunallagen, beredas så att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att motionen väcktes. Om beredningen inte kan avslutas inom denna tid ska detta, och vad som framkommit vid beredningen, anmälas till kommunfullmäktige. Fullmäktige får då avskryva motionen utan vidare handläggning. Samma hantering gäller för medborgarförslag.

Kommunfullmäktige har beslutat införa en motionsbalans som visar status för bifallna motioner. Vid dagens sammanträde redovisas motionsbalansen för bifallna motioner.

Vid genomgång finns för närvarande 17 pågående motioner och 14 pågående medborgarförslag.

Konsekvensbeskrivning

Ekonomi

Ingen påverkan

Regelverk

Kommunallagen, kapitel 5, § 35; En motion eller ett medborgarförslag ska om möjligt beredas på sådant sätt att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att motionen eller medborgarförslaget väcktes.

Organisation och personal

Ingen påverkan

Hållbar utveckling

Ekonomiskt, socialt och miljömässigt så kan motioner och medborgarförslag påverka alla hållbarhetsperspektiv.

Beslutsunderlag

Pågående motioner 2024-03-11

Pågående medborgarförslag 2024-03-11

Pågående uppdrag efter bifallna motioner 2024-03-11

Beslutet skickas till

Administrativ chef

Anna-Lena Höglund
Administrativ chef

Anna Liedholm
Kommundirektöre

Pågående motioner 2024-03-27								
	Diariernr	Datum	Avsändare/Mottagare	Beskrivning	Enhet	Beredning	Beredning	Beredning
1	2024/000264	2024-02-26	Jeanette Loy (M), Dan Christiansson (M) och Lars Kinnmalm (M)	Motion - motorgård	Ubf			
2	2024/000249	2024-02-25	Yngve Johansson (MP)	Motion - mark för tomträtt till kooperativa hyresrätter	Sbf			
3	2024/000248	2024-02-25	Yngve Johansson (MP)	Motion - medborgardialog skolor och fritidsgårdar/fritidsverksamhet	KSF			
4	2023/001004	2023-12-04	Britt Lindgren (C) & Pär Eriksson (C)	Motion - Utveckling av aktivitetsstödet för föreningar samt uppstart av projekt med organisationen Suicide zero	Ubf			
5	2023/000918	2023-11-07	Mikael Sternemar (L) och Michael Sandberg (L)	Motion - omklädningsrum på Sandö	Sbf			
6	2023/000890	2023-10-29	Yngve Johansson (MP)	Motion - medborgardialog skolor	Ubf			
7	2023/000801	2023-09-26	Eva Abrahamsson (M)	Motion - Samhällsbyggnadsförvaltningens engagemang gällande suicidprevention	Sbf	KSTU 2 april	KS maj	
8	2023/000800	2023-09-26	Eva Abrahamsson (M), Heléne Stranne (M), Mikael Sternemar (L), Britt Lindgren (C) och Robert Yngve (KD)	Motion - Utveckling av företagsklimatet i Sotenäs kommun	KSF			
9	2023/000773	2023-09-19	Yngve Johansson (MP)	Motion - Uppstart projekteringen av cykelväg Solvik och avtagsvägen till Ramsvik	Sbf	KSTU 2 april	KS maj	
10	2023/000551	2023-06-07	Michael Sandberg (L), Mikael Sternemar (L) och Martin Eklund (L)	Motion - Förbättra företagsklimatet i Sotenäs Kommun	KSF			
11	2023/000325	2023-03-27	Eva Abrahamsson (M), Lars Kinnmalm (M) och Nils Olof Bengtson (M)	Motion - pilotkommun för gårdsförsäljning alkoholhaltiga drycker	KSF	UN 2024-04-02	KSAU april	
12	2023/000108	2023-01-24	Yngve Johansson (MP)	Motion - Ny vision för Sotenäs kommun	KSF	KSAU 2024-03-27	KS maj	
13	2022/000469	2022-04-26	Therése Mancini (S) och Lotta Johansson (S)	Motion - Ungdomsforum	Ubf	UNAU 19 mars		
14	2022/000187	2022-02-15	Yngve Johansson (MP)	Motion - Bomässa	KSF			
15	2021/000963	2021-11-08	Lotta Johansson (S)	Motion - Trafiksituationen på Kyrkogatan i Kungshamn	Sbf	MBN mars		
16	2021/000962	2021-11-08	Lotta Johansson (S)	Motion - Genomlysning och utredning om förskolornas framtida organisation	Ubf	UN 2022-10-18	KS 2022-11-30	KF 2022-12-14 Återremiss
17	2021/000928	2021-10-29	Mikael Sternemar (L) och Michael Sandberg (L)	Motion - Lös trafiksituationen på Smögen	Sbf	MBN mars		

Pågående medborgarförslag 2024-03-27

	Diariennr	Datum	Avsändare/Mottagare	Beskrivning	Enhet	Beredning	Beredning
1	2024/000296	2024-03-06	Lars-Erik Knutsson	Medborgarförslag - Gång- och Cykelväg Solliden - infarten till Ödby	KSF		
2	2024/000295	2024-03-06	Britt-Marie Knutsson	Medborgarförslag - Förbättringar av ställplatsområdet vid Lökholmen	KSF		
3	2024/000277	2024-03-03	Andreas Hambalek	Medborgarförslag - Pumptrack	KSF		
4	2024/000270	2024-02-27	Lars-Erik Knutsson	Medborgarförslag - förbättra Hunneborondellen	Sbf		
5	2023/000969	2023-11-21	Medborgare	Medborgarförslag - tydligare ärendehantering avseende återkoppling till nämnd av verkställda beslut	KSF		
6	2023/000663	2023-07-27	Mats Olofsson	Medborgarförslag - förslag förbättra korsningen Dinglevägen Sandbogengatan	Sbf	KSTU i april	
7	2023/000507	2023-05-25	Medborgare	Medborgarförslag - Låta elever Sotenässkolan skapa förslag för att dekorera Idrottshallen Kungshamn	Sbf	KSTU i april	
8	2023/000231	2023-02-27	Fredrik Åsberg	Medborgarförslag - Ålgräsängsbevarande ankringsbojar	Sbf		
9	2022/001167	2022-12-14	Åke Drougge	Medborgarförslag - Belysning gångväg Alperna till vattentornet Skalberget Hunnebostrand	Sbf		
10	2022/000836	2022-09-06	Carl-Johan Starck	Medborgarförslag - Släck gatubelysningen och därmed öka säkerheten och spara el	Sbf	KSTU 2 april	KS maj
11	2022/000774	2022-08-17	Gunilla Andreasson	Medborgarförslag - Begränsa trafiken gamla Hunnebostrand	Sbf	MBN i mars	
12	2022/000751	2022-08-16	Elisabeth Johansson	Medborgarförslag - Greta Mattssons önskan avseende Dödviks badplats i Kungshamn	Sbf	KS 2024-03-06 Återremiss	
13	2022/000454	2022-05-20	Elisabeth Johansson	Medborgarförslag - Hundbadplats i Dövik, Kungshamn	Sbf	KSTU i april	
14	2022/000321	2022-03-22	Jette Gustafsson	Medborgarförslag - Kajakbryggor i Kungshamn och Smögen	Sbf	KSTU i april	

Pågående uppdrag efter bifallna motioner 2024-03-27							
Diarienum	Dok.klassificering	Datum	Avsändare	Beskrivning	Enhet	Vad har utförts i ärendet?	
1	2023/000344	Svara för miljöbalkens område gällande miljöhälsa	2023-04-03	Kommun	Uppdrag - Söka medel till att kartlägga och inventera situationen av invasiva växter i Sotenäs	Sbf	Medel ska prövas i budgetarbetet.
2	2023/000318	Initiativ från förtroendevalda	2023-03-24	Kommun	Uppdrag - översyn begränsningar kulturmiljöprogram och krav bygglov avseende installation av solceller	KS	
3	2021/000607	Underhålla gator och vägar	2021-07-06	Kommun	Uppdrag - översyn av trafikregleringen sommardag i Hunnebostrands äldre delar	Sbf	KSTU i mars
4	2020/001202	Underhålla gator och vägar	2020-11-26	Kommun	Uppdrag - förslag på åtgärds- och tidsplan för genomförande av avfallshandlingens olika delar	Sbf	Svar: Inget har tyvärr hänt i svaret men vi jobbar med frågan. Ny lagstiftning kräver detta 2026 på vissa platser och det jobbar vi med nu tillsammans med Rambo
5	2020/000683	Främja turism	2020-06-11	Kommun	Uppdrag - införande av låncyklar i Sotenäs kommun	KS	
6	2020/000334	Bilda fastighet	2020-03-12	Kommun	Uppdrag - Planera för, exploatera och försälja kommunala villatomter via Sotenäsbostäder AB	Sbf	Sotenäsbostäder har lyft frågan om att affärsöverenskommelsen mellan kommunen och bolaget behöver revideras. Frågan om omfattningen av Sotenäsbostäders uppdrag har varit föremål för dialog både i förvaltningen och politiskt. Ärendet har inte kunnat prioriteras. Formerna för samarbete mellan bolaget och kommunen håller på att systematiseras och förhoppningen är att frågan kan hanteras inom ramen för detta. Det tidsmässiga utrymmet är dock alltså mycket begränsat.
7	2019/001306	Drift och skötsel	2019-10-03	Kommun	Uppdrag - Solenergi i Sotenäs kommun	Sbf	
8	2018/000924	Återkoppla till förtroendevalda	2018-09-27	Kommun	Uppdrag - Nya tomter för bostadsbebyggelse, Smögen	Sbf	
9	2017/000681	Samverka externt	2017-04-20	Kommun	Uppdrag - Utredning av framtida modell för en ökad och organiserad samverkan med det lokala föreningslivet	UN	
10	2017/000680	Elevsocial verksamhet	2017-04-20	Kommun	Uppdrag - Regler och finansiering för "Rör inte min kompispris"	UN	

KSAU § 50**Dnr 2023/000108****Motion – Ny vision för Sotenäs kommun****Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut**

Kommunfullmäktige bifaller motionen.

Kommunfullmäktige uppdrar till Kommunstyrelsen att tillsätta en parlamentarisk styrgrupp med uppdraget att ta fram förslag till en ny vision för Sotenäs kommun, att underställas Kommunfullmäktige.

Reservation

Eva Abrahamsson (M) och Heléne Stranne (M) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Protokollsanteckning

Mikael Sternemar (L) meddelar att han vill lämna en protokollsanteckning. I tid för justering har ingen protokollsanteckning inkommit.

Sammanfattning

Yngve Johansson (MP) föreslår i en motion att det tillsätts en parlamentarisk grupp som får till uppgift att ta fram en ny vision för Sotenäs kommun. Kommunfullmäktige beslutade att sända motionen till Kommunstyrelsen för beredning (KF 2023-02-01 § 9).

Förvaltningen ställer sig bakom motionärens förslag av de skäl som redovisas nedan. Arbetet föreslås resurssättas och prioriteras inom ordinarie budgetprocess.

Beskrivning av ärendet

Yngve Johansson (MP) har i en motion föreslagit att det tillsätts en parlamentarisk grupp som får till uppgift att ta fram en ny vision för Sotenäs kommun. I motionen beskriver motionären arbetsgången runt framtagandet av nuvarande vision och riktar kritik mot arbetssättet. Detta har enligt motionären inneburit att visionen inte har en bred demokratisk förankring och därför inte kan hålla över tid med olika politiska styren.

Nu har Sotenäs kommun fått ett nytt styre som inte har varit delaktiga i visionsarbetet.

Förvaltningen delar motionärens kritik gällande arbetssättet vid framtagandet av ”Vision 2023 - tio tusen anledningar att satsa på Sotenäs kommun”. Bortsett från avsaknaden av en bred politisk förankring var inte heller förvaltningarna eller lokalsamhället delaktiga i framtagandet. Några medborgardialoger, workshops eller liknande genomfördes inte, vilket typiskt sett utgör viktiga beståndsdelar i ett visionsarbete. Förvaltningen vill samtidigt framhålla att dessa synpunkter är begränsade till arbetssättet och inte till innehållet.

Forts. KSAU § 50

Målen i ”Vision 2023 - tio tusen anledningar att satsa på Sotenäs kommun” har inte inarbetats och omhändertagits fullt ut i kommunens budgetarbete under åren 2021-2023, vilket försvårat och försenat genomförandet av visionen och måluppfyllelsen. Under 2023 har en omarbetning skett av kommunens Styr- och Ledningssystem. Omarbetade kommungemensamma verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning med nyckeltal för mandatperioden har arbetats fram och fastställts av Kommunfullmäktige. Sammanfattningsvis finns det skäl enligt förvaltningen till att omarbeta kommunens vision, trots att nuvarande vision antogs så sent som 2020.

En vision beskriver ett önskat framtida tillstånd eller framtidsbild att sträva mot, men säger ingenting om vägen dit. En vision kan inte heller konkret beskriva framtidsbilden. Framtiden skapas tillsammans av alla de som lever och verkar i kommunen, nu och åren framåt. Kommunens roll är att vara en möjliggörare, men det är kommuninvånarna, företagen och föreningarna som tillsammans skapar framtiden.

För att säkerställa en bred delaktighet från förvaltningarna, kommuninvånarna, företagen och föreningarna i ett nytt visionsarbete krävs att arbetet resurssätts och prioriteras i ordinarie budgetprocess.

Konsekvensbeskrivning

Ekonomi

Ersättning till en parlamentarisk tillsatt arbetsgrupp bestående av i fullmäktige ingående partier, (S), (V), (MP), (M), (C), (L), (KD), (DemR), (SD) det vill säga nio representanter uppskattas kosta nio halvdagsarvodet + eventuellt ersättning förlorad arbetsförtjänst cirka fem personer, gånger antal möten 9 x 658: 5922 kronor i arvode + 5 x 1000: 5000 kronor.

Det vill säga varje möte kostar 11 tkr.

Kommande projektplan ska innehålla en budget med tids- och resurssatta aktiviteter.

Organisation och personal

Personalresurser till projektgrupp. Bedöms kunna hanteras inom ordinarie verksamhet, förutsatt att projektet blir en prioriterad aktivitet i nämndernas verksamhetsplaner 2025.

Hållbar utveckling

Ett visionsarbete ska bedrivas med utgångspunkterna i Agenda 2030 om ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet.

Yrkande

Eva Abrahamsson (M) och Heléne Stranne (M) yrkar avslag på förvaltningens förslag.

Therése Mancini (S), Mikael Andersson (DemR) och Mattias Larsson (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Forts. KSAU § 50**Propositionsordning**

Ordföranden ställer proposition på Eva Abrahamssons (M) med fleras förslag mot Therése Mancinis (S) med fleras förslag och finner att arbetsutskottet antar Therése Mancinis (S) förslag.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande – Motion ny vision – Kommundirektör 2024-03-15
Motion ny vision 2023-01-23

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande

Datum 2024-03-15
Dnr KA 2023/000108

Kommunstyrelseförvaltningen
Anna Liedholm
kommundirektör

Motion - Ny vision för Sotenäs kommun

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktige bifaller motionen.

Kommunfullmäktige uppdrar till kommunstyrelsen att tillsätta en parlamentarisk styrgrupp med uppdraget att ta fram förslag till en ny vision för Sotenäs kommun, att underställas Kommunfullmäktige.

Sammanfattning

Yngve Johansson (MP) föreslår i en motion att det tillsätts en parlamentarisk grupp som får till uppgift att ta fram en ny vision för Sotenäs kommun.

Kommunfullmäktige beslutade 2023-02-01 §9 att sända motionen till Kommunstyrelsen för beredning.

Förvaltningen ställer sig bakom motionärens förslag av de skäl som redovisas nedan. Arbetet föreslås resursättas och prioriteras inom ordinarie budgetprocess.

Beskrivning av ärendet

Yngve Johansson (MP) har i en motion 2023-01-23 föreslagit att det tillsätts en parlamentarisk grupp som får till uppgift att ta fram en ny vision för Sotenäs kommun. I motionen beskriver motionären arbetsgången runt framtagandet av nuvarande vision och riktar kritik mot arbetssättet. Detta har enligt motionären inneburit att visionen inte har en bred demokratisk förankring och därför inte kan hålla över tid med olika politiska styren. Nu har Sotenäs kommun fått ett nytt styre som inte har varit delaktiga i visionsarbetet.

Förvaltningen delar motionärens kritik gällande arbetssättet vid framtagandet av "Vision 2023 -tio tusen anledningar att satsa på Sotenäs kommun". Bortsett från avsaknaden av en bred politisk förankring var inte heller förvaltningarna eller lokalsamhället delaktiga i framtagandet. Några medborgardialoger, workshops eller liknande genomfördes inte, vilket typiskt sett utgör viktiga beståndsdelar i ett visionsarbete. Förvaltningen vill samtidigt framhålla att dessa synpunkter är begränsade till arbetssättet och inte till innehållet.

Målen i ”Vision 2023 -tio tusen anledningar att satsa på Sotenäs kommun” har inte inarbetats och omhändertagits fullt ut i kommunens budgetarbete under åren 2021-2023, vilket försvårat och försenat genomförandet av visionen och måluppfyllelsen. Under 2023 har en omarbetning skett av kommunens Styr- och Ledningssystem. Omarbetade kommungemensamma verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning med nyckeltal för mandatperioden har arbetats fram och fastställts av Kommunfullmäktige. Sammanfattningsvis finns det skäl enligt förvaltningen till att omarbeta kommunens vision, trots att nuvarande vision antogs så sent som 2020.

En vision beskriver ett önskat framtida tillstånd eller framtidsbild att sträva mot, men säger ingenting om vägen dit. En vision kan inte heller konkret beskriva framtidsbilden. Framtiden skapas tillsammans av alla de som lever och verkar i kommunen, nu och åren framåt. Kommunens roll är att vara en möjliggörare, men det är kommuninvånarna, företagen och föreningarna som tillsammans skapar framtiden.

För att säkerställa en bred delaktighet från förvaltningarna, kommuninvånarna, företagen och föreningarna i ett nytt visionsarbete krävs att arbetet resurssätts och prioriteras i ordinarie budgetprocess.

Konsekvensbeskrivning

Ekonomi

Ersättning till en parlamentarisk tillsatt arbetsgrupp bestående av i fullmäktige ingående partier, (S), (V), (MP), (M), (C), (L), (KD), (DemR), (SD) dvs 9 representanter uppskattas kosta 9 halvdagsarvoden + eventuellt ersättning förlorad arbetsförtjänst ca 5 personer, gånger antal möten (9 x 658: 5922 kr i arvode + 5 x 1000: 5000 kr dvs varje möte kostar 11 tkr.

Kommande projektplan ska innehålla en budget med tids- och resurssatta aktiviteter.

Regelverk

Kommunallagen

Organisation och personal

Personalresurser till projektgrupp. Bedöms kunna hanteras inom ordinarie verksamhet, förutsatt att projektet blir en prioriterad aktivitet i nämndernas verksamhetsplaner 2025.

Hållbar utveckling

Ett visionsarbete ska bedrivas med utgångspunkterna i Agenda 2030 om ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet.

Beslutsunderlag

Motion om ny vision för Sotenäs kommun, daterad 2023-01-23.

Beslutet skickas till

Yngve Johansson (MP)

Anna-Lena Höglund
Administrativ chef

Anna Liedholm
Kommundirektör

miljöpartiet de gröna

Motion om ny vision för Sotenäs kommun

Miljöpartiet de gröna lämnade 2019 in en motion om att bilda en parlamentarisk grupp med uppgift att ta fram en ny vision. Motionen besvaras med att en ny vision ska arbetas fram i samband med framtagandet av den nya översiktsplanen.

Det visade sig senare att den styrande alliansen på, egen hand hade tagit fram ett förslag på ny vision. Därefter bjöds representanter in från de övriga partierna, för inspel till den redan framtagna visionen.

Efter ett remissförfarande, där inte en bokstav ändrades från det ursprungliga förslaget, antogs den nya visionen av ett oenigt kommunfullmäktige

En vision ska ha en bred förankring för att hålla över tid med olika politiska styren, Nu har Sotenäs kommun fått ett nytt styre som inte har varit delaktiga i visionsarbetet.

Jag yrkar på att det tillsätts en parlamentarisk grupp som får till uppgift att ta fram en ny vision för Sotenäs kommun

2023-01-23

Miljöpartiet de gröna

Yngve Johansson

KF § 9**Dnr 2023/000131****Inkomna motioner och medborgarförslag****Sammanfattning**

1. Motion från Yngve Johansson (MP) angående utsiktsplats vid Smögenbron
2. Motion Yngve Johansson (MP) om ny vision för Sotenäs kommun
3. Motion från Mikael Sternemar (L), Michael Sandberg (L) om kommunal farmaceut
4. Motion från Mikael Andersson (DemR), Camilla Jansson (DemR) ang. personalboende.
5. Medborgarförslag från Tony Åkesson om att åtgärda problem med husbilsparkering i Hunnebostrand.

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige överlämnar motionerna 1-4 till Kommunstyrelsen för beredning.

Kommunfullmäktige överlämnar medborgarförslaget till Kommunstyrelsen för beredning och beslut.

Skickas till

Kommunstyrelsen

miljöpartiet de gröna

Motion om ny vision för Sotenäs kommun

Miljöpartiet de gröna lämnade 2019 in en motion om att bilda en parlamentarisk grupp med uppgift att ta fram en ny vision. Motionen besvaras med att en ny vision ska arbetas fram i samband med framtagandet av den nya översiktsplanen.

Det visade sig senare att den styrande alliansen på, egen hand hade tagit fram ett förslag på ny vision. Därefter bjöds representanter in från de övriga partierna, för inspel till den redan framtagna visionen.

Efter ett remissförfarande, där inte en bokstav ändrades från det ursprungliga förslaget, antogs den nya visionen av ett oenigt kommunfullmäktige

En vision ska ha en bred förankring för att hålla över tid med olika politiska styren, Nu har Sotenäs kommun fått ett nytt styre som inte har varit delaktiga i visionsarbetet.

Jag yrkar på att det tillsätts en parlamentarisk grupp som får till uppgift att ta fram en ny vision för Sotenäs kommun

2023-01-23

Miljöpartiet de gröna

Yngve Johansson

KSAU § 41

Dnr 2024/000042

Handlingsplan ANDTS-förebyggande

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

Kommunstyrelsen tar del av återredovisningen av handlingsplanen för ANDTS-förebyggande arbete 2024-2027 daterad 2024-02-23.

Sammanfattning

I samband med att skrivelsen *Sotenäs en narkotikafri zon, 0-tolerans* lyftes i Kommunstyrelsens arbetsutskott, noterades att kommunen redan har en nolltolerans mot narkotika och uppdrog Hållbarhetsrådet att ta fram en handlingsplan med åtgärder för det drogförebyggande arbetet för att sedan återredovisa i Kommunstyrelsen.

Det finns en nationell ANDTS-strategi som omfattar hela befolkningen och sträcker sig från förebyggande arbete till vård och stöd. Den nationella strategin ligger som grund för den lokala handlingsplanen.

Åtgärderna i handlingsplanen har tagits fram tillsammans med flera av kommunens verksamheter.

Beskrivning av ärendet

ANDTS står för: Alkohol, narkotika, doping, tobak och spel.

Utgångspunkten för det förebyggande arbetet är att förbättra människors livsvillkor och levnadsvanor. Det handlar om att vidta åtgärder som främjar hälsa, förebygger ohälsa, skapar en mer jämlik hälsa och ger alla likvärdiga villkor och förutsättningar att må bra. En bättre hälsa reducerar också belastningen på vård och omsorg.

Att skydda barn och unga mot eget eller andras skadliga bruk av ANDTS är särskilt viktigt. Barn och unga som växer upp i familjer med ett problematiskt bruk av ANDTS har högre risk att själva utveckla ohälsa. Barn och ungas hälsa och framtida välbefinnande är beroende av många faktorer såsom familjerelationer, ekonomiska förutsättningar, utbildning och boendesituation.

Det finns en nationell ANDTS-strategi som omfattar hela befolkningen och sträcker sig från förebyggande arbete till vård och stöd. Den nationella strategin ligger som grund för den lokala handlingsplanen.

Konsekvensbeskrivning

Ekonomi

Föreslagna åtgärder genomförs inom ordinarie verksamhet. Utifrån samverkansavtalet för det gemensamma folkhälsoarbetet mellan Sotenäs kommun och Delregionala nämnden Norra finns medel att söka som stöd för att verkställa uppdrag.

Forts. KSAU § 41

Hållbar utveckling

Genom att arbeta hälsofrämjande och förebyggande mot det skadliga bruket av alkohol och användning av narkotika, dopning och tobaks- och nikotinprodukter samt överdrivet spel om pengar kan både hälsomässiga och ekonomiska vinster göras. Exempelvis står alkoholkonsumtion och tobaksbruk bland de tio största riskfaktorerna för den samlade sjukdomsördan i Sverige, då det kan kopplas till ett stort antal sjukdomar.

En hög alkoholkonsumtion får också en stor påverkan på barns rättigheter, exempelvis rätten till skydd mot våld och andra övergrepp enligt artikel 19 i barnkonventionen.

Alkoholens skadeverkningar påverkar samhället och medför stora samhällskostnader. Den orsakar problem och skador bortom individen. Där ingår exempelvis ökad risk för våldsbrott, dödsfall i trafiken och påverkan på närstående.

Riskbrukskonsumtion av alkohol förekommer i alla socioekonomiska grupper, men personer med lägre utbildning och sämre socioekonomisk ställning drabbas oftast hårdare av konsekvenserna.

Tillverkning och användning av alkohol, narkotika och tobak skadar och påverkar miljön. Exempelvis bidrar odlingarna till skogsskövling, ofta används bekämpningsmedel och en del av restavfallet skadar både marken och dricksvattnet.

Enligt bland annat FN-rapporten *World drug report* bidrar användningen av tobak i hög grad till nedskräpning, där ämnena kan spridas till vattendrag. Även World Health Organisation (WHO) larmar om att vid användning av narkotika och läkemedel, hamnar en del i avlopp och sedan vattnet. Det kan påverka hormoner även hos fiskar, fåglar, andra djur och organismer.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande – Handlingsplans ANDTS-förebyggande – Folkhälsostateg - 2024-01-09
Handlingsplan för ANDTS-förebyggande arbete 2024–2027 - 2024-02-23.
Protokollsutdrag Hållbarhetsrådet 2024-02-23 § 8

Skickas till

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande

Datum 2024-01-09 Dnr KA 2024/000042

Kommunstyrelsens förvaltning
Emma Vänder
Folkhälsostrateg

Handlingsplan ANDTS-förebyggande

Kommunstyrelsens förvaltnings förslag till beslut

Kommunstyrelsen tar del av återredovisningen av Handlingsplan för ANDTS-förebyggande arbetet 2024–2027 daterad 2024-02-23.

Sammanfattning

I samband med att skrivelsen ”Sotenäs en narkotikafri zon, 0-tolerans” lyftes i Kommunstyrelsens arbetsutskott, noterades att kommunen redan har en noll-tolerans mot narkotika och uppdrog Hållbarhetsrådet att ta fram en handlingsplan med åtgärder för det drogförebyggande arbetet för att sedan återredovisa i Kommunstyrelsen.

Det finns en nationell ANDTS-strategi som omfattar hela befolkningen och sträcker sig från förebyggande arbete till vård och stöd. Den nationella strategin ligger som grund för den lokala handlingsplanen.

Åtgärderna i handlingsplanen har tagits fram tillsammans med flera av kommunens verksamheter.

Beskrivning av ärendet

ANDTS står för: Alkohol, narkotika, doping, tobak och spel.

Utgångspunkten för det förebyggande arbetet är att förbättra människors livsvillkor och levnadsvanor. Det handlar om att vidta åtgärder som främjar hälsa, förebygger ohälsa, skapar en mer jämlik hälsa och ger alla likvärdiga villkor och förutsättningar att må bra. En bättre hälsa reducerar också belastningen på vård och omsorg.

Att skydda barn och unga mot eget eller andras skadliga bruk av ANDTS är särskilt viktigt. Barn och unga som växer upp i familjer med ett problematiskt bruk av ANDTS har högre risk att själva utveckla ohälsa. Barn och ungas hälsa och framtida välbefinnande är beroende av många faktorer såsom familjerelationer, ekonomiska förutsättningar, utbildning och boendesituation.

Det finns en nationell ANDTS-strategi som omfattar hela befolkningen och sträcker sig från förebyggande arbete till vård och stöd. Den nationella strategin ligger som grund för den lokala handlingsplanen.

Konsekvensbeskrivning

Ekonomi

Föreslagna åtgärder genomförs inom ordinarie verksamhet. Utifrån samverkansavtalet för det gemensamma folkhälsoarbetet mellan Sotenäs kommun och Delregionala nämnden Norra finns medel att söka som stöd för att verkställa uppdrag.

Hållbar utveckling

Genom att arbeta hälsofrämjande och förebyggande mot det skadliga bruket av alkohol och användning av narkotika, dopning och tobaks- och nikotinprodukter samt överdrivet spel om pengar kan både hälsomässiga och ekonomiska vinster göras. Exempelvis står alkoholkonsumtion och tobaksbruk bland de tio största riskfaktorerna för den samlade sjukdomsburden i Sverige, då det kan kopplas till ett stort antal sjukdomar.

En hög alkoholkonsumtion får också en stor påverkan på barns rättigheter, exempelvis rätten till skydd mot våld och andra övergrepp enligt artikel 19 i barnkonventionen.

Alkoholens skadeverkningar påverkar samhället och medför stora samhällskostnader. Den orsakar problem och skador bortom individen. Där ingår exempelvis ökad risk för våldsbrott, dödsfall i trafiken och påverkan på närstående.

Riskbrukskonsumtion av alkohol förekommer i alla socioekonomiska grupper, men personer med lägre utbildning och sämre socioekonomisk ställning drabbas oftast hårdare av konsekvenserna.

Tillverkning och användning av alkohol, narkotika och tobak skadar och påverkar miljön. Exempelvis bidrar odlingarna till skogsskövling, ofta används bekämpningsmedel och en del av restavfallet skadar både marken och dricksvattnet.

Enligt bland annat FN-rapporten *World drug report* bidrar användningen av tobak i hög grad till nedskräpning, där ämnena kan spridas till vattendrag. Även WHO larmar om att vid användning av narkotika och läkemedel, hamnar en del i avlopp och sedan vattnet. Det kan påverka hormoner även hos fiskar, fåglar, andra djur och organismer.

Beslutsunderlag

Handlingsplan för ANDTS-förebyggande arbete 2024–2027 - 2024-02-23.
Protokollsutdrag Hållbarhetsrådet 2024-02-23 § 8.

Beslutet skickas till

Folkhälsostrateg
Hållbarhetsrådet

Emma Vänder
Folkhälsostrateg

Fredrik Handfast
Tf chef Näringsliv och utveckling

Sotenäs
kommun

Handlingsplan för ANDTS- förebyggande arbete 2024–2027

Alkohol – Narkotika – Doping – Tobak - Spel

Det övergripande målet för den nationella ANDTS-strategin:

”Ett samhälle fritt från narkotika och dopning, med minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol och spel om pengar, samt ett minskat bruk av tobaks- och nikotinprodukter.”

Innehåll

1. Inledning.....	3
Definitioner.....	4
2. Kartläggning av ANDTS-situationen i Sotenäs kommun	4
KULA - kunskapsbaserat stöd i utvecklingen av det lokala arbetet.....	4
CAN:s Skolundersökning.....	5
3. Syfte och mål.....	6
4. Handlingsplan kopplat till målen i den nationella ANDTS-strategin	6
Mål 1: Tillgången till alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter och spel om pengar ska minska	6
Mål 2: Barn och unga ska skyddas mot skadliga effekter orsakade av alkohol, narkotika, dopning, tobaks- och nikotinprodukter och spel om pengar.	7
Mål 3: Antalet barn och unga som börjar använda narkotika, dopningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter eller debuterar tidigt med alkohol och spel om pengar ska successivt minska	8
Mål 4: Antalet personer som utvecklar skadligt bruk, missbruk eller beroende av alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter och spel om pengar ska successivt minska.	10
Mål 5 & 6: Personer med missbruk eller beroende ska utifrån sina förutsättningar och behov ha tillgång till vård och stöd av god kvalitet samt antalet personer som dör och skadas på grund av sitt eget eller andras bruk av alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter och spel om pengar ska minska.....	10
5. Uppföljning.....	11
Referenser.....	11

1. Inledning

Genom att arbeta hälsofrämjande och förebyggande mot det skadliga bruket av alkohol och användning av narkotika, dopning och tobaks- och nikotinprodukter samt överdrivet spel om pengar kan både hälsomässiga och ekonomiska vinster göras¹. Målet med det förebyggande arbetet är att främja en god och jämlik hälsa.

Tobaksbruk och alkoholkonsumtion återfinns bland de tio största riskfaktorerna för den samlade sjukdomsördan i Sverige eftersom de kan kopplas till ett stort antal sjukdomar².

Sotenäs kommuns handlingsplan för det ANDTS-förebyggande arbetet har sin utgångspunkt i FN:s globala mål för hållbar utveckling (Agenda 2030), FN:s barnkonvention samt Sveriges nationella folkhälsomål. Mål och insatsområden i planen grundar sig i ”En förnyad strategi för politiken avseende alkohol, narkotika, dopning, tobak och nikotin samt spel om pengar 2021–2025 (Prop. 2020/21:132)”. Den nationella strategin anger mål och inriktning vilket genomsyrar det ANDTS-förebyggande arbetet på lokal nivå.

Handlingsplanen är ett levande dokument och kan komma att revideras under giltighetstiden. Uppdragen ska genomföras under handlingsplanens giltighetstid samt i den takt och omfattning ansvarig enhet, verksamhet eller sektor finner lämplig. Varje uppdrag fördelas på huvudansvarig verksamhet. Huvudansvariga förväntas vara drivande i genomförandet.

Arbete riktas i första hand mot yrkesverksamma som möter barn och ungdomar, samt vuxna som finns i deras närhet.

För alla verksamheter inom kommunen gäller det gemensamma förhållningssättet nolltolerans mot alla former av ANDTS för barn och unga.

Handlingsplanen har tagits fram på uppdrag av kommunstyrelsens arbetsutskott. Representanter i arbetet har varit Folkhälsostateg, Elevhälsan, Kultur och fritid, Alkoholhandläggare, Miljöhandläggare, Individ- och familjeomsorgen samt verksamhetsutvecklare för utbildningsförvaltningen.

¹ [Samhallsekonomiska vinster av hälsofrämjande och förebyggande ANDTS-arbete — Folkhälsomyndigheten \(folkhalsomyndigheten.se\)](https://www.folkhalsomyndigheten.se/Samhallsekonomiska_vinster_av_halsoframjande_och_forebyggande_ANDTS-arbete)

² [Samhallsekonomiska vinster av hälsofrämjande och förebyggande ANDTS-arbete — Folkhälsomyndigheten \(folkhalsomyndigheten.se\)](https://www.folkhalsomyndigheten.se/Samhallsekonomiska_vinster_av_halsoframjande_och_forebyggande_ANDTS-arbete)

Definitioner

ANDTS står för alkohol, narkotika, dopning, tobaks- och nikotinprodukter och spel om pengar.

Alkohol avser berusningsdryck.

Narkotika avser exempelvis cannabis, opiater, centralstimulerande medel, nättdroger, hallucinogener och icke-medicinsk användning av narkotikaklassade läkemedel.

Dopningsmedel avser prestationshöjande substanser såsom anabola androgena steroider (AAS), tillväxthormon och testosteron.

Tobaks- och nikotinprodukter avser exempelvis cigaretter, snus, e-cigaretter, örtprodukter och vattenpipa, oavsett om de innehåller både tobak och nikotin eller endast en av dessa.

Spel om pengar eller spelproblem innebär att ha svårt att kontrollera hur mycket pengar och tid man lägger på sitt spelande. Då spelandet går ut över viktiga relationer, arbete och ekonomi och man misslyckas med sina försök att sluta spela. Kan exempelvis vara lotter, bingo, spel på hästar och annan sport, kasino och poker.

2. Kartläggning av ANDTS-situationen i Sotenäs kommun

KULA - kunskapsbaserat stöd i utvecklingen av det lokala arbetet

Under våren 2023 gjordes en kartläggning av ANDTS-situationen i Sotenäs kommun med hjälp av Länsstyrelsen Västra Götaland och Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning (CAN). Kartläggningen och den senaste drogvaneundersökningen i årskurs 9 och årskurs 2 på gymnasiet ligger till grund för ett kunskapsbaserat underlag för det förebyggande arbetet.

I kartläggningen framkommer att:

- Vi har ett högt antal restauranger med serveringstillstånd per invånare, vilket gör att tillgängligheten av alkohol på restaurang i Sotenäs är betydligt högre än genomsnittet.
- Andelen riskkonsumenter av alkohol är högre i Sotenäs bland både kvinnor och män i relation till rike och län. Sotenäs kommun har högst andel kvinnor med riskabla alkoholvanorna i Västra Götalands län.
- Den alkoholrelaterade dödligheten är högre och har en negativ utveckling i Sotenäs i relation till län och rike, främst för kvinnor.
- Man ser en ökad trend de senaste åren bland män 16–84 år som anger att de använder cannabis.
- Andel dagligrökare minskar över tid för både kvinnor och män. Dock är antalet rökande gravida något högre än snittet i län och rike.
- Andel rökande kvinnor med spädbarn var något högre i Sotenäs än i länet och riket.

CAN:s Skolundersökning³

Var tredje år undersöks drogvanorna bland unga 15-åringar och 17-åringar i Västra Götaland genom CAN. Den senaste versionen presenteras nedan. Något att ta hänsyn till är ett betydande bortfall i antal svarande elever, vilket kan påverka resultatet. Det var för få svarande för könsuppdelad statistik.

Rökning

Jämfört med 2013 har andelen rökare i åk 9 minskat något (från 20 procent år 2013 till 18 procent år 2022). Bland elever i gymnasieskolans åk 2 är andelen rökare i princip på samma nivå (42 procent år 2013 och 41 procent 2022).

Snusning

Jämfört med 2013 är andelen elever i åk 9 som snusar på ungefär samma nivå, cirka 13 procent. Bland elever i gymnasieskolans åk 2 har andelen snusare ökat avsevärt (från 17 procent år 2013 till 33 procent 2022). I Västra Götaland har andelen snusare mer än fördubblats jämfört med föregående undersökning för tre år sedan. Den relativt nya produkten, tobaksfritt nikotinsnus, även kallat ”vitt snus” har sannolikt bidragit till ökningen. Ökningen är allra störst i gruppen tjejer i grundskolan.

Alkohol

Jämfört med 2013 har andelen alkoholkonsumenter i åk 9 ökat (från 51 procent år 2013 till 66 procent år 2022). Bland elever i gymnasieskolans åk 2 är utvecklingen en annan: här har andelen alkoholkonsumenter minskat (från 91 procent år 2013 till 82 procent 2022). När det kommer till intensivkonsumtion står ungdomarna i Sotenäs kommun ut särskilt (se diagram nedan). Det är fortfarande många elever som anger att de blir bjudna på alkohol av sina föräldrar. Den trenden har inte minskat över tid.

Diagram 1 avser intensivkonsumtion av alkohol.

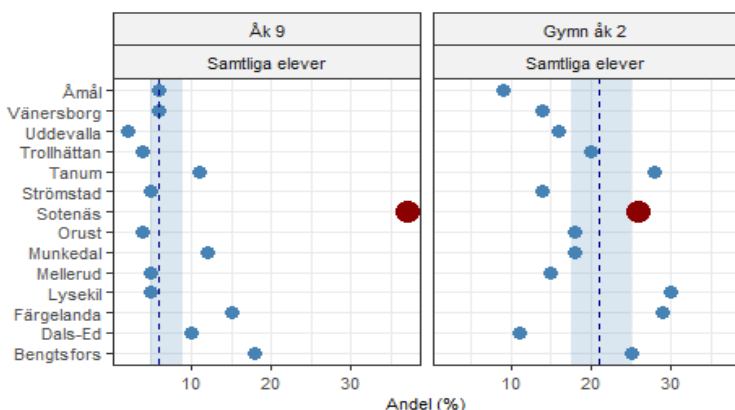
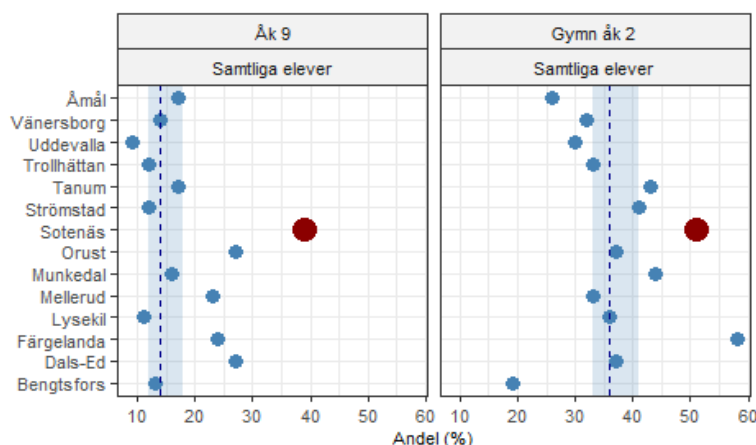

Diagram 2 avser föräldrars bjudvanor

³ [CAN-drogvaneundersökningen - Västra Götalandsregionen \(vgregion.se\)](https://vgregion.se/can-drogvaneundersokningen)

Narkotika

Jämfört med 2013 har andelen ungdomar som anger att man använt narkotika i åk 9 minskat (från 6 procent år 2013 till 3 procent år 2022). Detsamma gäller utvecklingen bland elever i gymnasieskolans åk 2: här har andelen narkotikaanvändare minskat (från 16 procent år 2013 till 10 procent 2022).

3. Syfte och mål

Handlingsplanen syftar till att samla det ANDTS-förebyggande arbetet och utvalda insatsområden.

Aktiviteterna i handlingsplanen ska bidra till det övergripande målet i den nationella ANDTS-strategin ”ett samhälle fritt från narkotika och doping, minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol, minskat tobaksbruk samt minskade skadeverkningar av överdrivet spelande”.

4. Handlingsplan kopplat till målen i den nationella ANDTS-strategin

Mål 1: Tillgången till alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter och spel om pengar ska minska

	Insats	När	Ansvarig&Deltagande	Uppföljning
1.1	Samköra register över försäljningsställen av tobak och alkohol för att ha en gemensam	Kontinuerligt	Alkoholhandläggare, Miljöenheten/Tobak	Genomfört?

	kartläggning över vilka verksamheter som har tillstånd att sälja.			
1.2	Årliga tillsyner tillsammans med andra myndigheter för att säkerställa lokala aktörers skötsamhet i alkoholserving och tobaksförsäljning.	Kontinuerligt	Alkoholhandläggare Miljöenheten/Tobak	Genomförda tillsyner och eventuella åtgärder.
1.2	Årliga tillsyner av alla butiker som säljer folköl, butiker som säljer tobaks- och nikotinprodukter, tobaksfria produkter, e-cigarettor och receptfria läkemedel. Se över/begränsa marknadsföringen.	Kontinuerligt	Alkoholhandläggare Miljöenheten/Tobak	Genomförda tillsyner och eventuella åtgärder.
1.3	Erbjuda utbildning i Ansvarsfull alkoholserving för krögare och serveringspersonal.	Inför sommaren varje år	Alkoholhandläggare	Antal som tagit del av utbildningen samt utvärdering.
1.4	Delta i Länsstyrelsens insatser mot langning.	Inför storhelger och lov.	Folkhälsstrateg Kommunikatör och skola (V-klass).	Genomförda insatser.
1.5	Samverkan med Krogarna i syfte att motverka narkotika i krogmiljö.	Inför sommaren och kontinuerligt	Alkoholhandläggare, Näringslivsutvecklare, Folkhälsstrateg	Hur många krogar är delaktiga? Utvärdering av arbetet.

Mål 2: Barn och unga ska skyddas mot skadliga effekter orsakade av alkohol, narkotika, dopning, tobaks- och nikotinprodukter och spel om pengar.

	Insats	När	Ansvarig&Deltagande	Uppföljning
2.1	Öppna mötesplatser för barn och unga ska vara fria från ANDTS.	Kontinuerligt	Kultur och fritid Civilsamhället	Uppföljning av föreningarnas alkohol- och drogpolicy och hur de efterlevs.
2.2	Rökfria zoner och begränsningar för tobaksanvändning på skolgårdar och utanför entréer.	Kontinuerligt	Miljöenheten – hälsoskydd	Genomförda tillsyner och resultat utifrån dem.
2.3	Stöd och hjälp till barn och unga som växer upp i familjer med missbruk och/eller psykisk sjukdom.	Kontinuerligt	IFO i samverkan med civilsamhället	Uppföljning av det kontinuerliga arbetet.
2.4	Familjecentralens arbete med att fånga upp familjer i riskgrupp.	Kontinuerligt	Familjecentralen	Uppföljning av det kontinuerliga arbetet.
2.5	Nattvandring vid valda tillfällen.	Särskilda riskkvällar	Skolsocialt team IFO Civilsamhälle	Genomfört och resultat?

Mål 3: Antalet barn och unga som börjar använda narkotika, dopningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter eller debuterar tidigt med alkohol och spel om pengar ska successivt minska

	Insats	När	Ansvarig&Deltagande	Uppföljning
3.1	Drogvaneundersökningar bland ungdomar genom b.la. CAN och	CAN genomförs vart tredje år. LUPP genomförs vart fjärde år.	Folkhälsostateg Ungdomsutvecklare Grundskolan	Kartläggning av nuläge och analys av statistiken över tid.

	Ungdomsenkäten LUPP ⁴ .			
3.2	SSPF – fånga upp unga i ett tidigt skede och erbjuda hjälp för att undvika en ogynnsam utveckling.	Kontinuerligt	SSPF-samordnare Skola, Socialtjänst, Polis & fritidsledare	Kontinuerliga möten och resultat.
3.3	Information om ANDTS på föräldramöte	Föräldramöte på våren och/eller hösten	Grundskolan Elevhälsan Folkhälsostateg	CAN: drogvanundersökningen om bjudvanor
3.4	ANDTS-broschyr till föräldrar åk 6, inkl. information om lokalt stöd. I digital och fysisk form.	Vårterminen	Folkhälsostateg tar fram materialet ansvarar för att broschyrerna trycks. Samarbetar med skolorna för utdelning.	CAN: drogvanundersökningen om bjudvanor
3.5	Information till unga och unga vuxna om var de själva kan vända sig för råd, stöd och hjälp.	Kontinuerligt	IFO Mini Maria	Finns informationen tillgänglig?
3.6	Information till föreningar som möter barn, för att de ska veta var de ska vända sig vid oro för droganvändning hos ungdom.	Vid idrottsrådets möten	Kultur & fritidschef IFO	Har informationen gått ut till föreningslivet?
3.8	För att få beviljade bidrag och stöd från kommunen ska föreningar med verksamhet för barn och unga ha en uppdaterad	Vid beviljandet av bidrag	Kultur & fritidschef	Hur har föreningen arbetat med sin alkohol- och drogpolicy?

⁴ LUPP är en enkät för kommuner och regioner som vill få kunskap om hur unga har det, hur de mår och vad de tycker om att leva på sin bostadsort.

	alkohol- och drogpolicy			
3.9	Samverkan mellan IFO och elevhälsa för att möjliggöra tidiga samordnade insatser och ge stöd till barn i riskzon.	Kontinuerligt	Elevhälsan fångar upp, samverkar med IFO	Fungerar samverkan?
3.10	Lyfta ANDTS-frågor i elevhälsosamtal.	Vid hälsosamtal	Skolsköterskor	Följs upp i elevhälsoplanen.
3.11	ANDTS på schemat	Finns med i läroplanen	Lärarna	Följs upp i elevhälsoplanen.

Mål 4: Antalet personer som utvecklar skadligt bruk, missbruk eller beroende av alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter och spel om pengar ska successivt minska.

	Insats	När	Ansvarig&Deltagande	Uppföljning
4.1	Genom Familjecentralen och Familjehuset Lotsen kan man få information om stöd samt vägledning till kontakt med IFO.	Kontinuerligt	IFO	Uppföljning av det kontinuerliga arbetet.

Mål 5 & 6: Personer med missbruk eller beroende ska utifrån sina förutsättningar och behov ha tillgång till vård och stöd av god kvalitet samt antalet personer som dör och skadas på grund av sitt eget eller andras bruk av alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter och spel om pengar ska minska

	Insats	När	Ansvarig&Deltagande	Uppföljning
5.1	Stöd för att hjälpa personer som vill sluta använda någon av ANDTS och erbjuda lågtröskelstjänster	Kontinuerligt	IFO	Uppföljning av det kontinuerliga arbetet.

	för rådgivning och stöd.			
5.2	Erbjuda stöd och rådgivning för anhöriga till någon som är i ett missbruk eller beroende (för att minska de negativa konsekvenserna av den närståendes missbruk).		IFO	Uppföljning av det kontinuerliga arbetet.
5.3	Erbjuda vårdnadshavare råd och stödsamtal kring droger.	Kontinuerligt	IFO	Uppföljning av det kontinuerliga arbetet.
5.4	Arbete för hemmaplanlösningar både innan, under och efter behandling.	Kontinuerligt	IFO	Uppföljning av det kontinuerliga arbetet.

5. Uppföljning

Insatserna i handlingsplanen kommer att följas upp årligen med ansvariga verksamheter, delvis genom målrapporteringen. För arbetet som bedrivs kontinuerligt följs insatserna upp halvårsvis.

Målen följs upp genom statistik från exempelvis kommunens verksamheter, folkhälsoenkäten Hälsa på lika villkor, CAN-skolundersökning, LUPP-undersökningen och andra relevanta undersökningar.

Referenser

1. Folkhälsomyndigheten (Hämtat 2023-10-27) [Samhällsekonomiska vinster av hälsofrämjande och förebyggande ANDTS-arbete — Folkhälsomyndigheten \(folkhalsomyndigheten.se\)](#)
2. Folkhälsomyndigheten (Hämtat 2023-10-27) [Förebyggande arbete inom ANDTS — Folkhälsomyndigheten \(folkhalsomyndigheten.se\)](#)
3. Resultat från skolundersökningen för Västra Götaland [CAN-drogvaneundersökningen - Västra Götalandsregionen \(vgregion.se\)](#)
4. Drugsmart (Hämtat 2023-11-13) [Tobak och nikotin - Drugsmart](#)

§ 8**ANDTS-förebyggande handlingsplanen****Sammanfattning**

I samband med att skrivelsen ”Sotenäs en narkotikafri zon, 0-tolerans” lyftes i Kommunstyrelsens arbetsutskott, noterades att kommunen redan har en noll-tolerans mot narkotika och uppdrog Hållbarhetsrådet att ta fram en handlingsplan med åtgärder för det drogförebyggande arbetet för att sedan återredovisa i Kommunstyrelsen.

Det finns en nationell ANDTS-strategi som omfattar hela befolkningen och sträcker sig från förebyggande arbete till vård och stöd. Den nationella strategin ligger som grund för den lokala handlingsplanen.

Åtgärderna i handlingsplanen har tagits fram tillsammans med flera av kommunens olika verksamheter.

Hållbarhetsrådets Beslut

Hållbarhetsrådet tar del av återredovisningen av Handlingsplan för ANDTS-förebyggande arbetet

KSAU § 42

Dnr 2024/000043

Uppföljning av samverkansavtal avseende lokalt folkhälsoarbete 2023

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

Kommunstyrelsen ställer sig bakom uppföljningen av samverkansavtal avseende lokalt folkhälsoarbete 2023 daterad 2024-02-01.

Sammanfattning

Sotenäs kommun och Delregionala nämnden Norra har ett samverkansavtal för det gemensamma folkhälsoarbetet, med det övergripande målet att förbättra befolkningens hälsa och utjämna skillnader i hälsa. Samverkansavtalet har en fördelningsprincip för finansiering som är hälften vardera för Delregionala nämnden norra och kommunen. Finansieringen ska täcka lön och omkostnader för en heltid folkhälsostrateg och folkhälsoinsatser utifrån gemensamma prioriteringar. Parterna ska årligen följa upp folkhälsoarbetets utveckling både skriftligt och i dialog.

Enligt samverkansavtalet ska Kommunstyrelsen ställa sig bakom den skriftliga uppföljningen av folkhälsoinsatser.

Beskrivning av ärendet

Enligt samverkansavtalet ska ett tvärsektorielt sammansatt politiskt råd gällande folkhälsofrågor finnas, i Sotenäs kallat "Hållbarhetsrådet". Rådet ska med utgångspunkt i befolkningens livsvillkor och levnadsvanor, identifiera behov och prioritera insatser utifrån dessa, samt verka för att folkhälsoarbetet bedrivs strategiskt inom kommunens ordinarie verksamheter.

Hållbarhetsrådets insatser och prioriteringar ska vara förenliga med båda avtalsparternas respektive styrdokument. Rådet är beslutande gällande de utvecklingsmedel som är knutna till samverkansavtalet. Uppföljningen innehåller enligt samverkansavtalet både en skriftlig uppföljning av prioriterade folkhälsoinsatser samt en ekonomisk uppföljning av utvecklingsmedlen.

I och med att uppföljningen ska tillhandahållas Delregionala nämnden norra senast 25 januari varje år har folkhälsostrategen fått klartecken att Kommunstyrelsen kan ta del av uppföljningen efter att den undertecknats av Hållbarhetsrådets ordförande och skickats in. Det är dock av vikt att Kommunstyrelsen tar del av uppföljningen för att upprätthålla samverkansavtalet samt få kännedom om pågående och avslutade folkhälsoinsatser i kommunen.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande – uppföljning samverkansavtal – Folkhälsostrateg 2024-01-11
Samverkansavtal gemensamma folkhälsoinsatser i Sotenäs kommun för perioden 2020–2023
Uppföljning av samverkansavtal för gemensamma folkhälsoinsatser 2023 - 2024-02-01.
Protokollsutdrag Hållbarhetsrådet 2024-02-23 § 3

Skickas till

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande

Datum

2024-01-11

Dnr

KA 2024/000043

Kommunstyrelsens förvaltning
Emma Vänder
Folkhälsostrateg

Uppföljning av samverkansavtal avseende lokalt folkhälsoarbete 2023

Kommunstyrelsens förvaltnings förslag till beslut

Kommunstyrelsen ställer sig bakom Uppföljning av samverkansavtal avseende lokalt folkhälsoarbete 2023 daterad 2024-02-01.

Sammanfattning

Sotenäs kommun och Delregionala nämnden Norra har ett samverkansavtal för det gemensamma folkhälsoarbetet, med det övergripande målet att förbättra befolkningens hälsa och utjämna skillnader i hälsa. Samverkansavtalet har en fördelningsprincip för finansiering som är hälften vardera för Delregionala nämnden norra och kommunen. Finansieringen ska täcka lön och omkostnader för en heltid folkhälsostrateg och folkhälsoinsatser utifrån gemensamma prioriteringar. Parterna ska årligen följa upp folkhälsoarbetets utveckling både skriftligt och i dialog.

Enligt samverkansavtalet ska Kommunstyrelsen ställa sig bakom den skriftliga uppföljningen av folkhälsoinsatser.

Beskrivning av ärendet

Enligt samverkansavtalet ska ett tvärsektoriellt sammansatt politiskt råd gällande folkhälsofrågor finnas, i Sotenäs kallat "Hållbarhetsrådet". Rådet ska med utgångspunkt i befolkningens livsvillkor och levnadsvanor, identifiera behov och prioritera insatser utifrån dessa, samt verka för att folkhälsoarbetet bedrivs strategiskt inom kommunens ordinarie verksamheter.

Hållbarhetsrådets insatser och prioriteringar ska vara förenliga med båda avtalsparternas respektive styrdokument. Rådet är beslutande gällande de utvecklingsmedel som är knutna till samverkansavtalet. Uppföljningen innehåller enligt samverkansavtalet både en skriftlig uppföljning av prioriterade folkhälsoinsatser samt en ekonomisk uppföljning av utvecklingsmedlen.

I och med att uppföljningen ska tillhandahållas Delregionala nämnden norra senast 25 januari varje år har Folkhälsostrategen fått klartecken att Kommunstyrelsen kan ta del av uppföljningen efter att den undertecknats av Hållbarhetsrådets ordförande och skickats in.

Det är dock av vikt att Kommunstyrelsen tar del av uppföljningen för att upprätthålla samverkansavtalet samt få kännedom om pågående och avslutade folkhälsoinsatser i kommunen.

Beslutsunderlag

Samverkansavtal gemensamma folkhälsoinsatser i Sotenäs kommun för perioden 2020–2023

Uppföljning av samverkansavtal för gemensamma folkhälsoinsatser 2023 - 2024-02-01.
Protokollsutdrag Hållbarhetsrådet 2024-02-23 § 3

Beslutet skickas till

Folkhälsstrateg
Hållbarhetsrådet
Delregionala nämnden Norra

Emma Vänder
Folkhälsstrateg

Fredrik Handfast
Tf chef näringsliv och utveckling

Samverkansavtal
gemensamma folkhälsoinsatser
i Sotenäs kommun
för perioden 2024 - 2025

1. Avtalsparter

Detta avtal är slutet mellan Sotenäs kommun, (nedan kallad kommunen) och delregional nämnd norra (nedan kallad DRNN). Avtalet avser samverkan och samfinansiering av gemensamma folkhälsoinsatser och tjänst i Sotenäs kommun.

2. Avtalsperiod

Detta avtal är en förlängning av tidigare samverkansavtal för perioden 2020 – 2023. Avtalet gäller under perioden 1 januari 2024 till och med 31 december 2024. Om ingen av parterna säger upp avtalet senast 31 juni 2024, förlängs avtalet till och med 31 december 2025.

3. Förutsättningar för samverkansavtalet

Internationella och nationella styrdokument anger riktningen medan de regionala och lokala styrdokumenterna lägger grunden för prioriteringar och insatser inom samverkansavtalet.

I FN:s Agenda 2030 har flera av de 17 globala målen för hållbar utveckling en direkt koppling till jämlik hälsa.

FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna handlar om att alla människor är födda fria, är lika i värdighet och har samma rättigheter.

För att ytterligare värna barns rättigheter upprättades Barnkonventionen. Den innehåller bestämmelser om mänskliga rättigheter för barn. Artikel 2, 3, 6 och 12 utgör grundprinciperna och ska alltid beaktas i frågor som berör barn. Barns rättigheter har en betydande roll i folkhälsoarbetet.

Det övergripande målet för Sveriges nationella folkhälsopolitik är *”att skapa samhällsliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation”* och dess tillhörande åtta målområden.

Andra regionala och kommunala styrdokument som ligger till grund för det lokala folkhälsoarbetet är:

- Västra Götalandsregionens budget
- Regional utvecklingsstrategi 2030
- Färdplan – länsgemensam strategi för god och nära vård
- Sotenäs kommuns Hållbarhetsstrategi 2030

4. Det gemensamma folkhälsoarbetet

Det övergripande målet med det gemensamma folkhälsoarbetet är att förbättra befolkningens hälsa och utjämna skillnader i hälsa. För att uppnå

målet krävs gemensamma insatser och samverkan mellan olika nivåer, aktörer och verksamheter.

Folkhälsoarbete handlar om insatser som förbättrar folkhälsan generellt och som bidrar till att hela befolkningen ges förutsättningar för en god hälsa.

Avsikten med avtalet är att underlätta det tvärsektoriella samarbetet för att få ett bättre resursutnyttjande och större genomslagskraft. Folkhälsoarbetet ska ha en politisk styrning och bedrivs på en strategisk nivå. Arbetet ska omfatta hälsofrämjande och/eller tidigt förebyggande insatser. Folkhälsoarbetet ska bygga på långsiktighet och utgå från befolkningens behov.

En ökad jämlikhet i hälsa är en förutsättning för att uppnå ett långsiktigt socialt hållbart samhälle och ska särskilt beaktas i detta avtal. Ett socialt hållbart samhälle innebär att grundläggande mänskliga rättigheter respekteras och att inga grupper missgynnas strukturellt. Barn och ungas behov och rättigheter ska särskilt uppmärksammas.

Det är viktigt att fortsätta det arbete som påbörjades under föregående avtalsperiod med att synkronisera planeringsprocessen med den kommunala planerings- och budgetprocessen, att integrera folkhälsoperspektiv i de olika aktörernas ordinarie verksamhet och att styra mot insatser för att främja en jämlik hälsa för befolkningen.

4.1 Utvecklingsområde under avtalsperioden

Att främja och utveckla prioriterade grupperns inflytande och delaktighet i de insatser som görs.

5. Organisering samverkan

5.1 Forum för folkhälsofrågor

I kommunen ska det finnas ett tvärsektoriellt sammansatt forum för folkhälsofrågor, här fortsättningsvis omnämnt som folkhälsoråd. De lokala behoven och förutsättningarna är styrande för folkhälsorådets sammansättning.

I folkhälsorådet ska förtroendevalda från kommunen och DRNN ingå. Folkhälsorådet är beslutande gällande de medel som är knutna till samverkansavtalet. Beslutande är förtroendevalda från kommunen och DRNN. Ordförande utses bland de förtroendevalda från kommunen och vice ordförande från DRNN. Ordförande och vice ordförande deltar i folkhälsorådets beredande möten.

Ledande tjänstepersoner från kommun, primärvård, tandvård, försäkringskassa, arbetsförmedling, polis, frivilligorganisationer och företag kan med fördel ingå i folkhälsorådets ordinarie arbete. Folkhälsorådet har möjlighet att bjuda in tjänstepersoner eller andra aktörer utifrån behov.

Folkhälsorådet ska med utgångspunkt i hälsans bestämningsfaktorer, det vill säga befolkningens livsvillkor och levnadsvanor, identifiera behov och prioritera utifrån dessa samt verka för att folkhälsoarbetet bedrivs strategiskt inom kommunens ordinarie verksamheter. Folkhälsorådets insatser och prioriteringar ska vara förenliga med båda avtalsparters respektive styrdokument.

Folkhälsorådets uppgift är att bedriva arbetet så att ett folkhälsoinriktat synsätt blir en del av de ingående parternas ordinarie verksamhet. Förtroendevalda och tjänstepersoner i folkhälsorådet ansvarar för att ta med sig inspel från sina respektive nämnder/styrelser/förvaltningar till folkhälsorådet samt att återföra folkhälsorådets arbete tillbaka till dessa. Varje folkhälsoråd ska ha en arbetsordning som tydliggör de medverkandes ansvar i folkhälsorådet. Arbetsordningen eller likvärdigt dokument revideras i samband med nytt avtal, eller vid behov.

5.2 Folkhälsostrateg

En heltidstjänst ska finnas för folkhälsoarbetet och innehas av en strateg med folkhälsovetenskaplig utbildning eller liknande. Det åligger kommunen att informera kontaktperson på avdelning strategi, samverkan och FoU vid förändringar, till exempel av tjänst vid nyanställning, omplacering eller längre vikariat.

Strategen ska vara anställd med kommunen som huvudman för tjänsten. Tjänsten ska vara centralt och strategisk placerad i kommunens förvaltning. Strategen ska ha tillgång till kommunledning.

I uppdraget ingår att:

- arbeta på uppdrag av folkhälsorådet
- ansvara för att arbetet bedrivs utifrån regionala och kommunala styrdokument
- ansvara för att arbetet bedrivs utifrån den inriktning och prioritering som beslutas
- verka för att det lokala folkhälsoarbetet bedrivs på en strategisk nivå och i samverkan mellan olika nivåer, aktörer och verksamheter
- ansvarar för budget, uppföljning och ekonomisk redovisning samt att göra folkhälsoavtalet känt för samtliga medverkande aktörer
- analysera och tillgängliggöra aktuell statistik över hälsoläget i kommunen

5.3 Uppföljning

Parterna ska varje år kunna följa folkhälsoarbetets utveckling genom uppföljning, både skriftligt (bilaga 1a insatser och 1b ekonomi) och i dialog kring det gemensamma folkhälsoarbetet bland annat avseende:

- samverkansavtal folkhälsa
- folkhälsorådets prioriterade arbete
- ekonomisk redovisning av kostnaden för folkhälsostrateg inklusive dess omkostnader och folkhälsoinsatser

Det åligger folkhälsostrategen att fortlöpande följa upp och rapportera eventuella avvikelser gällande planerade folkhälsoinsatser eller budget till folkhälsorådet.

Uppföljning ska ske årligen. Insatserna ska sammanställas senast den 25 januari och den ekonomiska uppföljningen senast den 15 februari. Redovisningarna ska tillhandahållas DRNN och kommunstyrelsen i Sotenäs kommun ska ställa sig bakom uppföljningen.

Uppföljningsbilagorna kan komma att revideras under avtalsperioden.

Avdelning strategi, samverkan och FoU, tar på DRNNs uppdrag, initiativ till dialogmöte med kommunchef eller motsvarande under avtalsperioden.

5.4 Regiongemensam insamling av hälsodata

Parterna är överens om att tillsammans stödja de undersökningar som är av gemensamt intresse för att få statistik på befolkningens hälsa och levnadsvanor, till exempel Centralförbundet för Alkohol- och Narkotikaupplysning, CANs drogvaneundersökning.

CANs drogvaneundersökning genomförs vart tredje år. Västra Götalandsregionen står för de finansiella kostnaderna som är förenat med enkäten. Kommunen står för insamlandet av data och sprider resultatet lokalt.

6 Ekonomi

6.1 Finansiering

Fördelningsprincipen för finansieringen är hälften vardera för DRNN och kommunen. Parterna svarar gemensamt för finansieringen av:

- lön och omkostnader för en heltid folkhälsostrateg
- insatser utifrån gemensamma prioriteringar

6.2 Ersättning

DRNN ersätter för perioden 2024 – 2025, 840 000 kronor per år, för gemensamma folkhälsoinsatser i Sotenäs kommun. Sotenäs kommun bidrar

med motsvarande belopp. Ersättningen är den samma som för avtalsperioden 2020 – 2023.

6.3 Utbetalning

Utbetalning av ersättning från DRNN till Sotenäs kommun görs två gånger per år, i mars och september, med lika delar för första respektive andra utbetalningen.

6.4 Budget

Folkhälsorådet ska årligen, senast den 1/12, lämna ett budgetunderlag enligt mall (bilaga 2) för kommande verksamhetsår. Budgeten ska bestå av insatser och prioriteringar som är förenliga med båda avtalsparters respektive styrdokument.

6.5 Ekonomiska riktlinjer

Kopplat till detta samverkansavtal finns ekonomiska riktlinjer för utvecklingsmedel till folkhälsoinsatser (bilaga 3).

7 Omförhandling

Om förutsättningarna för detta avtal väsentligt ändras under avtalsperioden har parterna rätt att kräva omförhandling. Avtalet kan omförhandlas inför årsskifte. En skriftlig begäran om omförhandling ska då inkomma senast sex månader innan.

8 Tvist

Vid eventuell tvist om tolkning och tillämpning av detta avtal löses frågan i första hand genom förhandlingar mellan parterna. I annat fall löses tvisten i allmän domstol.

9 Hävning av avtal

Vardera part äger rätten att häva avtalet om den andra parten i väsentligt hänseende inte utför sina åtaganden och rättelse inte sker utan dröjsmål efter skriftlig erinran.

Trollhättan den 8/9-23

.....den.....

Annica Erlandsson (S)
Ordförande
Delregional nämnd norra

Therése Mancini
Ordförande kommunstyrelsen

Andrea Hallberg
Ansvarig tjänsteperson
Delregional nämnd norra

Anna Liedholm
Kommundirektör
Sotenäs kommun

Uppföljning av samverkansavtal avseende lokalt folkhälsoarbete 2023

mellan delregional nämnd norra och Sotenäs
kommun

Om uppföljningen

Enligt gällande samverkansavtal för folkhälsoinsatser som upprättats mellan Västra Götalandsregionen och kommunen ska folkhälsoarbetet följas upp varje år.

I den här uppföljningen är det enbart de insatser som genomförts med gemensamma medel med beslut av folkhälsorådet som ska redovisas.

Besvara frågorna kortfattat och hänvisa inte till eventuellt medsänt material. Om det finns dokumentationer som genomförts inom ramen för samverkansavtalet t. ex. utvärderingar, så kan dessa skickas in tillsammans med uppföljningen.

Uppföljningen ska godkännas av folkhälsorådet och undertecknas av dess ordförande. Därefter skickas uppföljningen till Koncernkontoret, Västra Götalandsregionen via mail till agneta.eriksson@vgregion.se senast den 25 januari 2024.

Den ekonomiska redovisningen redovisas i en separat excel-bilaga.

Om den inte är helt klar 25 januari kan den mailas separat till samma adress, dock senast den 15 februari.

1. Samverkansavtal folkhälsa

	Helt uppfyllt	Delvis uppfyllt	Inlett processen	Möjlighet att motivera svaret
Folkhälsoarbetet ska utgå från befolkningens behov, vara systematiskt och långsiktigt	☐	☒	☐	<p>Kartläggningar görs kontinuerligt över befolkningens behov. Under 2023 har statistik över hälsoläget presenterats för det nya Hållbarhetsrådet.</p> <p>Rådet prioriterar i första hand insatser som syftar till verksamhetsutveckling där det också finns en plan för implementering i ordinarie verksamhet för att på så sätt bli långsiktigt.</p> <p>Vi arbetar systematiskt med ansökningar till rådet.</p>
Folkhälsoarbetet ska ha tydliga mål och en tydlig uppföljning	☒	☐	☐	<p>Sotenäs kommun har ett mål i Kommunfullmäktige om "Sotenäs kommun driver långsiktig och hållbar utveckling". Rådet arbetar enligt folkhälsomålet om en god och jämlik hälsa i Sotenäs kommun.</p> <p>Kopplat till det finns prioriterade områden inom Hållbarhetsrådets arbete. Jämlika och jämställda livsvillkor, Goda levnadsvanor samt Främja psykisk och social hälsa.</p> <p>De verksamheter som söker utvecklingsmedel anger mål och vilket prioriterat område det tillhör.</p> <p>Varje insats följs upp skriftligt i en rapport samt genom en presentation i Hållbarhetsrådet. I insatser som pågår under en längre tid sker även halvtidsuppföljningar.</p>
Barn och ungas behov och rättigheter ska särskilt uppmärksammas	☐	☒	☐	<p>Kommunen arbetar med Kraftsamling Fullföljda studier, där flera aktörer samverkar på olika arenor för att fler ska klara skolan och lägga en bra grund för</p>

				<p>en god hälsa.</p> <p>Flertalet av de insatser som Hållbarhetsrådet beviljar utvecklingsmedel syftar till att främja barn och ungas hälsa, exempelvis satsningar på en meningsfull fritid för barn och unga och språkutveckling.</p> <p>Det finns en lokal arbetsgrupp för att främja barn och ungas hälsa där både civilsamhället, kommunala och regionala aktörer ingår.</p>
Folkhälsoperspektivet ska integreras i de olika aktörernas ordinarie verksamhet	☐	☒	☐	<p>Hållbarhetsstrategin är ett styrande dokument som hela kommunen ska ha i beaktande. Där finns folkhälsomålen involverade.</p> <p>Under året har vi haft kunskapshöjande insatser i rådet för att stärka folkhälsoarbetet.</p> <p>Samtliga tre dimensioner av hållbarhet ska även beaktas i tjänsteutlåtande vid beslut.</p> <p>Arbetet med att integrera folkhälsoperspektivet i olika aktörers ordinarie arbete fortgår och kan stärkas ytterligare.</p>
Folkhälsorådets planeringsprocess ska synkroniseras med den kommunala planerings- och budgetprocessen	☐	☒	☐	<p>Kommunens budget för nästkommande år beslutas i juni, därmed är det en utmaning att synkronisera till fullo. Men arbetet med att synkronisera rådets planeringsprocess för att skapa en röd tråd genom hela kommunens folkhälsoarbete fortgår.</p>
Prioriterade målgrupper ska ges möjlighet till inflytande och delaktighet i de insatser som görs	☐	☒	☐	<p>Inflytande och delaktighet ser rådet som viktigt i de insatser som beviljas utvecklingsmedel.</p> <p>Det är en uppmaning när ansökningar beviljas att delaktighet och inflytande ska finnas med.</p>

				Exempelvis är måltidsgästerna, så väl yngre som äldre, delaktiga i utvecklingsarbetet "Cirkulära måltider".
--	--	--	--	---

Vårdaktörernas samverkan

Vårdaktörernas samverkan i det lokala folkhälsoarbetet.

(Markera genom att stryka under vald siffra)

	Stor delaktighet		Mindre delaktighet	
Primärvård	4	3	<u>2</u>	1
Tandvård	4	<u>3</u>	2	1
Mödravårdscentral	4	3	2	<u>1</u>
Barnavårdscentral	4	<u>3</u>	2	1
Ungdomsmottagning	4	<u>3</u>	2	1
Annan vårdaktör	4	3	2	1

Möjlighet att motivera svaren

Primärvården har inte deltagit i Hållbarhetsrådet, däremot finns de med i lokala vårdssamverkan. Dock relativt lite fokus på det förebyggande och främjande arbetet generellt i forumet.

Folktandvården deltar i Hållbarhetsrådet när de har möjlighet. Samverkar också med familjecentralen. Mödravårdscentralen har under året haft stängt i Sotenäs.

Barnavårdscentralen finns med i samverkansgrupper och det finns ett väletablerat samarbete på familjecentralen. Ungdomsmottagningen finns med i samverkansgrupp och det finns ett samarbete exempelvis med elevhälsan.

2. Nämndens mål- och inriktning

Dåvarande norra hälso- och sjukvårdsnämndens Mål- och Inriktningsdokument var vägledande för vilka hälsofrämjande insatser som folkhälsoråden skulle prioritera i budget för 2023.

De uppdrag/aktiviteter som gällde var att skapa förutsättningar för:

- tidiga insatser
- insatser till barn och unga i syfte att främja fullföljda studier
- främja utveckling av språkförståelse för barn i tidig ålder
- främja goda kost och fysisk aktivitet samt tandhälsa (i alla åldrar)
- arbeta i enlighet med den nationella ANDTS-strategin

3. Folkhälsorådets prioriterade arbete

a) Beskriv kortfattat utgångspunkterna för folkhälsorådets arbete t.ex. planer, prioriteringar

Prioriteringarna har varit jämlik hälsa, främjande av goda levnadsvanor samt psykisk och social hälsa. Under året har man gjort en kartläggning med hjälp av Centralförbundet för alkohol och narkotikaupplysning och Länsstyrelsen Västra Götaland över ANDTS-situationen i Sotenäs och därefter påbörjat ett övergripande arbete med en handlingsplan som utgår från den

nationella ANDTS-strategin. Vi har även tagit fram en ANDTS-broschyr som delats ut till alla vårdnadshavare för elever i årskurs 6–9.

Under året har ett nytt Hållbarhetsråd bildats med flera nya ledamöter, vi har prioriterat utbildningsinsatser i Agenda 2030 och Folkhälsoarbete samt gått igenom statistik över hälsoläget i kommunen.

Mycket fokus har även varit på ungas psykiska hälsa och ett arbete för att implementera YAM i skolan har påbörjats under året och under 2024 kommer vi att utbilda instruktörer.

Vi har arbetat med suicidprevention enligt den lokala handlingsplanen. Exempelvis uppmärksammande vi den suicidpreventiva dagen tillsammans med flera andra aktörer och flertalet utbildningar har arrangerats under året för allmänhet och förtroendevalda.

b) Beskriv kortfattat rådets insatser **inom ramen för samverkansavtal folkhälsa** för respektive mål under året. (Kopiera och använd nedanstående per mål)

Mål: Främja Goda levnadsvanor		
Insatser:		
<p>Friluftsliv för ökad hälsa – Genom arbetet har personer som inte har vana att vara ute i naturen erbjudits en möjlighet att träffas i grupp och lära sig mer om naturen som finns omkring oss. Man har använt sig av äventyrspedagogik. Deltagarna har under året även haft vandrande hälsosamtal för att även motivera till ett fortsatt hälsosamt liv. Det har nu blivit en grupp som kommer att fortsätta träffas genom friluftslivsaktiviteter med Tumlaren som samarbetspart.</p> <p>Cirkulära måltider – Arbetar med utveckling av de offentliga måltiderna. Ett flerårigt arbete som kommer pågå även under 2024. Syftar till att utveckla hela måltidsenheten för bättre offentliga måltider med nöjdare måltidsgäster, mindre matsvinn och mer lokalproducerat. En insats som når många kommuninvånare. Det har varit workshops, studiebesök, utbildningar och fokus på att utveckla ett bättre samarbete mellan kök och beställare. Under året har man påbörjat arbetet i äldreomsorgen med stort fokus på rätt näring och en trevlig måltidsmiljö för att öka aptiten. Stort fokus på delaktighet med måltidsgästerna.</p> <p>Friskvård och hälsa – Socialpsykiatri fick medel för att undersöka vilka typer av aktiviteter som fungerar bäst för målgruppen för att främja hälsa med särskilt fokus på fysisk aktivitet och socialt sammanhang. Man har under tiden för arbetet lyckats bredda målgruppen och ökat antalet besökare kopplat till aktiviteterna och man märker en fin gemenskap.</p> <p>Idrottsskola – Under året har man sett över formerna för idrottsskolan och inte bedrivit någon i egen verksamhet. Man har haft dialog med föreningslivet för att hitta samverkansparter i arbetet. Kommer att fortsätta under 2024.</p>		
	Ja	Nej
Syftar målet till att utjämna skillnaderna i hälsa?	☒	☐
Syftar målet till att öka andelen elever med fullföljda studier?	☒	☐
Är målet satt med utgångspunkt på prioriterade grupper?	☒	☐
Har målgruppen haft inflytande och varit delaktiga i insatserna?	☒	☐

7
Vilka är de viktigaste effekterna (resultaten/lärdomarna) av insatserna?

- I friluftslivsinsatsen har man lyckats nå personer som tidigare varit ovana vid att vistas i naturen. Man upplever det vara ett framgångsrikt arbete. Man vill hitta ett forum för gemenskap i naturen, för att främja hälsan. Under 2023 har det även pågått ett arbete för att kunna permanenta gruppverksamheten utan ekonomiskt stöd från rådet.
- Cirkulära måltider – under året har fokus varit på att starta igång utvecklingsarbetet på kommunens vård- och omsorgsboenden. Återkommer med resultat när projektet ska slutredovisas.
- Man har startat en uppsökande verksamhet genom Trålen (verksamhet inom socialpsykiatri) och samverkar med b.la. primärvård, socialtjänst, arbetsmarknadsenhet, företagshälsovård. På så sätt hoppas man kunna fånga upp individer i ett tidigt skede som riskerar psykisk ohälsa. Man har provat sig fram i verksamheten där deltagarna har fått möjlighet till inflytande över utbud av aktiviteter. B.la. besöker man ett gym tillsammans fler gånger i veckan vilket varit uppskattat och hjälpt flera att skapa goda rutiner och främja hälsa för stunden och på sikt.

Medverkande aktörer:

Friskvårdsanläggningen Tummlaren

Måltidsenheten, skola och vård- och omsorgsboenden

Socialpsykiatri Trålen

Kultur och fritid samt föreningslivet

Mål:

Främja Psykisk och social hälsa

Insatser:

Anhörigstöd vid psykisk ohälsa – Omsorgsförvaltningen har startat upp anhörigstöd under året. Vänder sig till de som är närstående till personer som lider av psykisk ohälsa. Genom delaktighet har verksamheten byggt stödet till olika former utifrån målgruppens behov. Sker i samarbete med organisationen SPES för att även involvera anhöriga som förlorat någon i suicid. Personal har utbildats för ändamålet. Man har även en öppen verksamhet där man kan fånga upp personer, samt gör hembesök.

Unga i utanförskap – Arbetsmarknadsenheten har arbetat med att stärka sitt arbete för att hitta personer under 30 år som står utanför arbetet eller studier, för att stötta till någon form av sysselsättning och minska utanförskapet. Dels vill man nå ut med att verksamheten finns och hur de kan stötta personer vidare. Man har erbjudit drop-in tillfällen och man har under hösten anställt 14 unga vuxna som fått prova på att arbeta i kommunen, samtidigt som de lärt sig om rättigheter och skyldigheter i arbetslivet, haft föreläsningar kring hälsa, information från ungdomsmottagningen samt från konsument och skuldrådgivning.

Läsning i förskolan – Under har man haft bokcirklar med förskolepersonal och man har köpt in allt material för att kunna fortsätta även under 2024. Det har även varit ett utökat samarbete mellan fritids och biblioteket för att det ska bli lättare att låna hem böcker med målet om tidigt läsklara elever.

Samverkanskonferens om våld – tema på årets konferens var "våldsutövaren" med ett förebyggande perspektiv. Flera arrangörer: fem kommuner, polismyndigheten och brottsofferjouren Fyrbodalen som gemensamt anordnade den digitala konferensen med många deltagare från olika samhällsaktörer.

	Ja	Nej
Syftar målet till att utjämna skillnaderna i hälsa?	☒	☐
Syftar målet till att öka andelen elever med fullföljda studier?	☒	☐
Är målet satt med utgångspunkt på prioriterade grupper?	☒	☐
Har målgruppen haft inflytande och varit delaktiga i insatserna?	☒	☐
<p>Vilka är de viktigaste effekterna (resultaten/lärdomarna) av insatserna? Vikten av delaktighet från målgruppen vid skapandet av nya tjänster för att mer träffsäkert bygga upp en verksamhet som är efterfrågad. Bra och värdefullt att samverka med civilsamhället. Stora vinster i att gå ihop med andra aktörer för att gemensamt finansiera och organisera kunskapshöjande insatser.</p>		
<p>Medverkande aktörer: Den öppna verksamheten ”Träffpunkt Hav och land” Arbetsmarknadsenheten Förskolorna & Bibliotek Lysekils kommun, Tanums kommun, Strömstads kommun, Bengtsfors kommun, Polismyndigheten och Brottsofferjouren Fyrbodalen.</p>		

4. Ekonomisk redovisning

Den ekonomiska uppföljningen redovisas i separat excel-bilaga.

5. Avslutande kommentarer

- a) Om ni har något ytterligare som ni vill förmedla, kopplat till folkhälsorådet och som inte har redovisats under rubrik 1 – 5 kan det skrivas här.
 Klicka här för att ange text.

6. Underskrift

Loungshamn den 1/2 2024

Greese Manai

Ordförande i folkhälsorådet

Avser år 2023							
Avser kommun: Sotenäs							
Redovisningen är antingen:	Ja						
Slutlig	x						
Preliminär*							
	Budget			Utfall			
	DRNN	Kommun	Övrigt	DRNN	Kommun	Övrigt	Till 2024
Intäkter							
Ingående saldo från föregående år	339 229	339 229		339 229	339 229		
Årets medel enl. samverkansavtal folkhälsa	840 000	1 371 600	50 000	840 000	1 294 600	50 000	
SUMMA INTÄKTER FÖR ÅRETS INSTASER	1179229	1710829	50000	1179229	1633829	50000	
Kostnader							
Folkhälsostateg, fördelas enligt följande:							
Lön (inkl. lönebikostnader)*	348 000	404 000		348000	381936		
Överskott för vakant tjänst (återbetalas till respektive avtalspart)							
Omkostnader (ex. administration, utbildning, resor m.m.)*	21 000	127 000		21 000	154 046		
SUMMA KOSTNADER FÖR FOLKHÄLSOSTATEG	369000	531 000		369 000	535 982	0	0
Folkhälsoinsatser, fördelas enligt följande:							
Hållbarhetsråd (arvoden)		85 600			56 938		
Hållbarhetsråd (utbildningar, konferenser)*	53 000			53 000			
Pågående insatser med medel över från föregående år ** (planerade som 1-åriga 2019, 2020, 2021 och/eller 2022)							
Friskvård och hälsa & Social fika inom Socialpsykiatrin	48 229	48 229		48229	48229		
Unga i utanförskap	16 000	16 000		16 000	16 000		
Pågående fleråriga insatser med medel från tidigare år **							
Cirkulära måltider (skola)	150 000	150 000		150 000	150 000		
Läsning i förskolan	24 000	88 000		24 000	32 000		
Idrottsskola (Ung Fritid 2.0)*	125 000	125 000		125 000	108 000		
Friidrottsliv för ökad hälsa	50 000		50 000	50 000		50 000	
Insatser med överskott från föregående år, godkänt av HSNN **							
Nya ettåriga insatser med medel från 2023 **							
Anhörigstöd för personer med psykisk ohälsa	50 000	124 000		50 000	124 000		
Samverkanskonferens våld	20 000			20 000			
Folkhälsopris		8 000			8 000		
Nya fleråriga insatser med medel från 2023 **							
Cirkulära måltider (äldre)	274 000	535 000		74 000	335 000		200 000

* rådets medel

Överskott som understiger 10 % av budgeterade kostnader för instaser som överförs till nästa år							
SUMMA KOSTNADER TOTALT	1 179 229	1 710 829	50 000	979 229	1 414 149	50 000	200000
SUMMA TOTALT (INTÅKTER - KOSTNADER)	0	0	0	200 000	219 680	0	200000

* 15 februari - sista datum förslutlig redovisning.
** Planerade insatser redovisas under budget och slutförda insatser redovisas under utfall.

Eventuella kommentarer kring den ekonomiska uppföljningen.

* Den ökade budgeten för lönekostnad är kompensation för lönerrevision och ökat PO.
* Ökad budget för omkostnader som tidigare redovisats centralt.

*Utbildningar för Hållbarhetsrådet har kunnat genomföras kostnadsfritt, delvis genom Folkhälsoforum som många deltog ifrån Sotenäs. Istället har dessa medel gått till föreläsningar för elever med Caroline Engwall gällande sexbrott på nätet och lite av medel har gått till att delfinansiera en föreläsning på den suicidpreventiva dagen.

*Hela summan har betalats ut till verksamheten, men kommer fortsätta genomföras under 2024.

Den ekonomiska uppföljningen mailas till:
Agneta Eriksson, agneta.eriksson@vgregion.se

§ 3**Uppföljning av samverkansavtal gemensamma
folkhälsoinsatser mellan Västra Götalandsregionen och
Sotenäs kommun****Sammanfattning**

Sotenäs kommun och Delregionala nämnden Norra har ett samverkansavtal för det gemensamma folkhälsoarbetet, med det övergripande målet att förbättra befolkningens hälsa och utjämna skillnader i hälsa. Samverkansavtalet har en fördelningsprincip för finansiering som är hälften vardera för Delregionala nämnden norra och kommunen. Finansieringen ska täcka lön och omkostnader för en heltid folkhälsostateg och folkhälsoinsatser utifrån gemensamma prioriteringar. Parterna ska årligen följa upp folkhälsoarbetets utveckling både skriftligt och i dialog.

Enligt samverkansavtalet ska kommunstyrelsen ställa sig bakom den skriftliga uppföljningen av folkhälsoinsatser.

Hållbarhetsrådets Beslut

Hållbarhetsrådet tar del av informationen och ställer sig bakom Uppföljningen av samverkansavtal avseende lokalt folkhälsoarbete 2023.

KSAU § 48**Dnr 2024/000193****Plan för trygghetspunkter****Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut**

Kommunstyrelsen antar *Plan för Trygghetspunkter* daterad 2024-02-14.

Sammanfattning

Sotenäs kommun har sedan ett antal år utsedda trygghetspunkter fördelade i delar av kommunens hemskyddsområden.

Dessa punkter utökas för att omfatta samtliga hemskyddsområden. Trygghetspunkterna ska kunna etableras under större samhällsstörningar redan i fredstid, men också kunna utgöra noder för information till allmänheten under höjd beredskap och krig. Tanken är att de dessutom ska fungera som uppsamlingsplatser respektive mottagningsplatser vid storskaliga utrymningar och inkvarteringar.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har tagit fram en handbok för etablering av trygghetspunkter i kommunerna. Med denna som utgångspunkt så har en arbetsgrupp bland kommunerna i Fyrbodalen tagit fram en gemensam stomplan för Trygghetspunkter. Sotenäs kommun har därefter anpassat denna till vår lokala geografi och våra förutsättningar.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande – Plan för trygghetspunkter – Säkerhetsstrateg 2024-02-14
Förslag Plan för trygghetspunkter - 2024-02-14

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande

Datum

Dnr

2024-02-14

KA 2024/193

Kommunstyrelseförvaltningen
Erika Åbrodd
Säkerhetsstrateg

Plan för trygghetspunkter

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar Plan för Trygghetspunkter daterad 2024-02-14.

Sammanfattning

Sotenäs kommun har sedan ett antal år utsedda trygghetspunkter fördelade i delar av kommunens hemskyddsområden.

Dessa punkter utökas för att omfatta samtliga hemskyddsområden. Trygghetspunkterna ska kunna etableras under större samhällsstörningar redan i fredstid, men också kunna utgöra noder för information till allmänheten under höjd beredskap och krig. Tanken är att de dessutom ska fungera som uppsamlingsplatser respektive mottagningsplatser vid storskaliga utrymningar och inkvarteringar.

MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap) har tagit fram en handbok för etablering av trygghetspunkter i kommunerna. Med denna som utgångspunkt så har en arbetsgrupp bland kommunerna i Fyrbodalen tagit fram en gemensam stomplan för Trygghetspunkter. Sotenäs kommun har därefter anpassat denna till vår lokala geografi och våra förutsättningar.

Beslutsunderlag

Förslag Plan för trygghetspunkter - 2024-02-14

Beslutet skickas till

Samtliga förvaltningar och kommunala bolag
Säkerhetsstrategen

Erika Åbrodd
Säkerhetsstrateg

Peter Bergman
Chef räddningstjänsten

Plan för Trygghetspunkter

Sotenäs kommun

Fastställt av	Kommunstyrelsen
Datum och paragraf	2024-02-14
För revidering ansvarar:	Kommunstyrelseförvaltningen
Dokumentet gäller för	Stödfunktioner i krisledningsorganisationen
Dokumentansvarig	Säkerhetsstrateg
Diarienummer	2024/193

Innehåll

Plan för Trygghetspunkter i Sotenäs kommun	1
1. INLEDNING	3
2. TRYGGHETSPUNKTER	3
2.1 Nivåer på trygghetspunkter.....	4
3. Ansvar och roller	4
3.1 Individens ansvar.....	4
3.2 Kommunens ansvar	5
4 Beslut om att öppna en trygghetspunkt	5
4.2 Beslutsfattare	5
4.2 Platsansvarig.....	6
4.3 Bemanning.....	6
4.4 Samverkande aktörer	6
5 Funktioner på en trygghetspunkt.....	6
5.1 Information och kommunikation	6
5.2 Dricksvatten.....	6
5.3 Värme	7
5.4 El.....	7
5.5 Avfall, renhållning, lokalvård och hygien	7
5.6 Krisstöd/POSOM.....	7
5.7 Robusta elektroniska kommunikationer	7
5.8 Livsmedel	8
6 Bilagor över respektive trygghetspunkt.....	8
6.1 Trygghetspunkt 1	10
6.2 Trygghetspunkt 2.....	11
6.3 Trygghetspunkt 3	12
6.4 Trygghetspunkt 4 (Malmö, Brandstation).....	13
6.5 Trygghetspunkt 5	14
6.6 Trygghetspunkt 6.....	15
7 Bilagor med checklistor för respektive funktion	16
7.1 Checklista för lägesbild	16
7.2 Checklista för resursbehov.....	17
7.3 Checklista för platsansvarig.....	18
4.4 LOGG.....	19
7.5 Checklista för samverkan	20

1. INLEDNING

Den bästa trygghetspunkten för friska människor är ofta den egna bostaden, även om det skulle bli kallare än vad man är van vid. Alla medborgare förväntas ha en egen hemberedskap de första dygnen med tillgång till mat, vatten, värme och kommunikation.

Kommuner ska minska sårbarheten i sin verksamhet och ha en god förmåga att hantera krissituationer i fred. Vi ska därigenom också uppnå en grundläggande förmåga till civilt försvar. Denna plan är en del av detta arbete. Planen beskriver hur kommunen kan upprätta trygghetspunkter vid samhällsstörningar i Sotenäs kommun.

Denna plan är en pusselbit i kommunens civila beredskap och knyter även an till kommunens Plan för ledning och samverkan vid samhällsstörningar inklusive kriskommunikationsplanen. Andra relaterade dokument är Plan för psykosocialt och socialt omhändertagande (Krisstödsgruppen/Posom), nödvattenplanen, plan för storskalig utrymning etcetera.

2. TRYGGHETSPUNKTER

En trygghetspunkt är en mötesplats dit människor kan vända sig vid större kriser i samhället, som exempelvis vid omfattande el- eller värmeavbrott, naturhändelser så som stormar, omfattande bränder eller vid krig och krigsfara. På trygghetspunkten kan man värma sig och få information om händelsen. I vissa fall kan det även finnas behov av att kunna laga mat, duscha och övernatta.

Begreppet trygghetspunkt används i detta dokument då det bedöms vara en bättre benämning än ordet värmestuga, eftersom en trygghetspunkt även täcker funktioner vid andra svåra påfrestningar som kan uppstå i ett samhälle.

Sotenäs kommun har pekat ut följande trygghetspunkter som är utspridda över det geografiska området. Den trygghetspunkter som är mest lämplig används beroende på påverkat område.

- Trygghetspunkt 1: Idrottshallen Kungshamn
- Trygghetspunkt 2: Hunneboskolan
- Trygghetspunkt 3: Bovallstrands skola (med alternativ Tossene bygdegård)
- Trygghetspunkt 4: Malmön, Brandstationen
- Trygghetspunkt 5: G:a Todderöd skola (Askum)
- Trygghetspunkt 6: Smögenskolan

Alla dessa trygghetspunkter förutom Trygghetspunkt 4 är tänkta att kunna användas i alla tre nivåerna (se 2.1 Nivåer på trygghetspunkter). Beroende på händelse kan andra lokaler vara aktuella att använda i stället för att öppna någon av dessa trygghetspunkter. Alternativen kan handla om hotell, vandrarhem och campingar och bör övervägas före en trygghetspunkt aktiveras. Trygghetspunkt 4 som är brandstationen på Malmön

fungerar för nivå 1, därefter sker hänvisning till annan plats vid behov. Trygghetspunkt 3 som är Bovallstrands skola har en alternativ plats som back-up, som är Tossene bygdegård, på grund av långa avstånd i hemskyddsområde Tossene.

2.1 Nivåer på trygghetspunkter

Trygghetspunkterna kan delas in i tre olika nivåer.

Nivå 1 – Enkelt dagcentrum. Detta är en trygghetspunkt som är användbar under en kortare tid, till exempel under några timmar dagtid för människor som kan klara mathållning själva.

- Närhet, gångavstånd
- Varm- och kallvatten utan dusch
- Varm dryck
- Fler fungerande toaletter
- Information och kommunikation
- Trygg energiförsörjning
- Första hjälpen-utrustning inklusive hjärtstartare bör finnas
- Tillgång till bil
- Möjlighet att kontakta 112¹

Nivå 2 - Utökat dagcentrum. Detta är en trygghetspunkt där man kan vistas vid större delen av dygnet men där man övernattar hemma. Samma som nivå 1 plus:

- Matlagningsmöjlighet eller matservering
- Förvarning av livsmedel
- Möjlighet att hantera betalning
- Dusch- och tvättmöjligheter

Nivå 3 - För dygnet runt-vistelse. Detta är en trygghetspunkt där man ska kunna vistas dygnet runt, exempelvis vid evakueringar. Samma som nivå 1 och 2 plus.

- För äldre, sjuka och andra vårdtagare krävs troligen boende med högre standard
- Det som tillkommer jämfört med övriga nivåer sovplatser

3. Ansvar och roller

3.1 Individens ansvar

När en kris inträffar är den egna bostaden i regel den tryggaste platsen, även om till exempel ett el- eller värmebortfall inträffat och temperaturen är betydligt lägre än normalt, särskilt vintertid. Alla medborgare förväntas ha en egen hemberedskap de första dygnet med tillgång till mat, vatten, värme och kommunikation. Enligt Myndigheten för samhällsskydd och beredskap bör kommunen därför verka för att i så hög grad som möjligt få människor att stanna kvar i hemmet så länge som det är möjligt ([Trygghetspunkter](#), MSB september 2022).

¹ Förutsätter samverkan med räddningstjänsten?

Energimyndigheten (länk: [Har du vad du behöver för att klara ett elavbrott?](#)) har stödmaterial för hur privatpersoner bättre kan klara av ett längre el- eller värmeavbrott. Information om hur den enskilde kan stärka sin krisberedskaps finns även på [krisinformation.se](#). Ideella organisationer erbjuder även allmänheten utbildningar inom bland annat hemberedskap,

krisberedskap och första hjälpen.

Länk till Krisinformation.se [Strömavbrott - förbered dig - Krisinformation.se](#)

3.2 Kommunens ansvar

Kommunens socialtjänst har, enligt 2 kap. 11 § socialtjänstlagen, det yttersta ansvaret för att personer som vistas i kommunen får den hjälp och stöd de behöver, om inte stödet kan tillgodoses på annat sätt. Kommunens trygghetspunkter kan vara ett sätt för att ge stöd och råd bland annat genom funktionen för krisstöd som finns i flera kommuner för att stödja individer och familjer vid en händelse.

4 Beslut om att öppna en trygghetspunkt

Nedan beskrivs en rutin över olika funktioners ansvar och roll vid öppnande och uppstart av en trygghetspunkt. Enligt kommunens krisledningsorganisation blir tjänsteman i beredskap (TIB) först kontaktad och är den som sammankallar krisledningen. Sedan delas ansvaret upp enligt följande.

4.2 Beslutsfattare

Kommundirektören eller av denne utsedd beslutar om öppning och stängning av trygghetspunkter. Löpande drift samt samverkan med övriga aktörer sköts av den för uppgiften upprättade krisledningsorganisationen eller av annan utsedd person.

Öppning	Drift	Stängning
Beslut om att öppna specifik trygghetspunkt	Samordning av logistikfrågor	Beslut om stängning
Beslut om vilken nivå (1–3) trygghetspunkten ska hålla	Förse trygghetspunkten med uppdaterad information	Stötta den platsansvarige med extern samverkan och samordning
Fastställa behov enligt checklista nedan	Samverkan med externa aktörer efter behov	Se till att information om stängningen kommuniceras till berörda
Utse en platsansvarig		Samordna de övergripande frågor som kan uppstå i samband med stängning, t.ex <ul style="list-style-type: none"> • Personal • Avfallshantering • Städning • Transporter • Återställning
Ta kontakt med berörd personal enligt checklista		Hantering av löner, kostnader och utgifter

Informera externa samverkande aktörer om att trygghetspunkten öppnas		
--	--	--

4.2 Platsansvarig

Det ska finnas en platsansvarig per trygghetspunkt från beslut om aktivering till dess stängningen är klar. Den platsansvarige ska finnas på plats i trygghetspunkten samt rapporterar till och samverkar med den centrala krisledningsstaben. Den platsansvarige ska ha fått utbildning för sitt uppdrag och har en checklista som stöd för sitt uppdrag (se bilaga).

Platsansvarig:

- Tar vid larmning del av aktuell lägesbild.
- Kallar in personalstyrka baserat på behov.
- Underrättar skyndsamt krisledningsstaben aktuell förmåga enligt följande:
 - Personalstyrka
 - Inställelsetid för personalen
 - Behov och brister för att kunna lösa uppgiften

4.3 Bemanning

I första hand bemannas respektive trygghetspunkt av de som normalt sett äger, ansvarar för eller använder lokalerna. Detta gäller enbart de lokaler som ägs och/eller disponeras av kommunen. I andra hand kan samverkande aktörer användas för att bemanna trygghetspunkten. Frivilliga resursgrupper, eller motsvarande, kan användas för att förstärka eller komplettera grundbemanningen. Respektive aktör svarar för sin bemanning och personaltillgång. Bemanningen på plats rapporterar löpande information om läget till platsansvarig.

4.4 Samverkande aktörer

Trygghetspunkten kan även förstärkas med andra kompetenser beroende på hur behovet ser ut. Här kan erbjudans plats för primärvården för enklare sjukvård, räddningstjänsten för möjlighet att nå 112, trossamfund för själavård, socialtjänsten med flera.

5 Funktioner på en trygghetspunkt

5.1 Information och kommunikation

Här är det möjligt att få nyheter och information, möjlighet att ringa, ladda telefon, wifi, använda dator, information på flera språk och som är anpassad utifrån ålder och funktion, förmåga att kunna larma SOS Alarm, distribuera tryckt material, affischer och tryckta budskap vidare till hushållen.

5.2 Dricksvatten

På trygghetspunkten behöver det finnas tillgång till dricksvatten för att kunna servera dryck. Trygghetspunkter bör inkluderas i kommunens nödvattenplanering om den är

försedd med kommunalt vatten. Som lägst behöver trygghetspunkten ha egen förmåga att hämta nödvatten från anvisat utlämningsställe.

5.3 Värme

På trygghetspunkten bör det finnas möjlighet till att köra pumpar i byggnader med fjärr-/vattenburen värme eller luftvärmepump, i annat fall bör det finnas alternativ uppvärmning med till exempel dieselvärmare eller gasdriven värme.

5.4 EI

Vid störningar i elförsörjningen kan det bli aktuellt att ansluta ett reservkraftverk till trygghetspunkten, för kortare eller längre tid. Ambitionen bör därför vara, att förbereda trygghetspunkterna med anslutningspunkt.

5.5 Avfall, renhållning, lokalvård och hygien

Även på en trygghetspunkt är det viktigt med hygien och renhållning, med hänsyn tagen till förhållandena. Det kan vara aktuellt att placera ut extra avfallskärl (soptunnor) vid trygghetspunkten. Den lägsta ambitionen är att det ska finnas en fungerande sophantering på trygghetspunkten inomhus med anslutande förvaring av avfallet till dess det kan transporteras till avfallsanläggning eller motsvarande.

Personerna som vistas på en trygghetspunkt kan också vara en tillgång och bör kunna hjälpa till med enklare lokalvård. Vidare behöver det finnas möjlighet att gå på toaletten, exempelvis genom nödtoalletter. På tre dagars sikt bör det även vara möjligt att duscha. Se vidare i checklistan (se bilaga) vilken utrustning som bör finnas på trygghetspunkten för att upprätthålla hygien och avfallshantering.

5.6 Krisstöd/POSOM

Om det finns behov av det, kan det behöva finnas psykiskt och socialt omhändertagande vid trygghetspunkten. I sådana fall används kommunens Posom-plan som stöd. Andra tänkbara behov kan vara:

- Samverkan med andra hjälpande samhällsinstitutioner. Till exempel vårdcentraler och kyrkan.
- Då läget medger, handräkningsarbete och övriga sysslor för drift av trygghetspunkt.

5.7 Robusta elektroniska kommunikationer

Robusta elektroniska kommunikationer kan behövas på platsen, både för kommunikation med andra kommunala verksamheter och andra aktörer samt för att stötta personer som vistas på platsen.

5.8 Livsmedel²

För trygghetspunkter på nivå 2 och 3 finns det även behov av att tillhandahålla viss försörjning av livsmedel och måltider, medan det vid nivå 1 kan vara tillräckligt att kunna tillhandahålla dryck samt, vid behov lättare förtäring.

Livsmedelsförsörjningen kan lösas på olika sätt beroende på praktiska förutsättningar. Exempelvis genom att ställa krav på den som är fastighetsägare eller kostansvarige mot betalning från den enskilde. Ett annat alternativ kan vara att den enskilde får möjlighet att värma mat till exempel via mikrovågsugn.

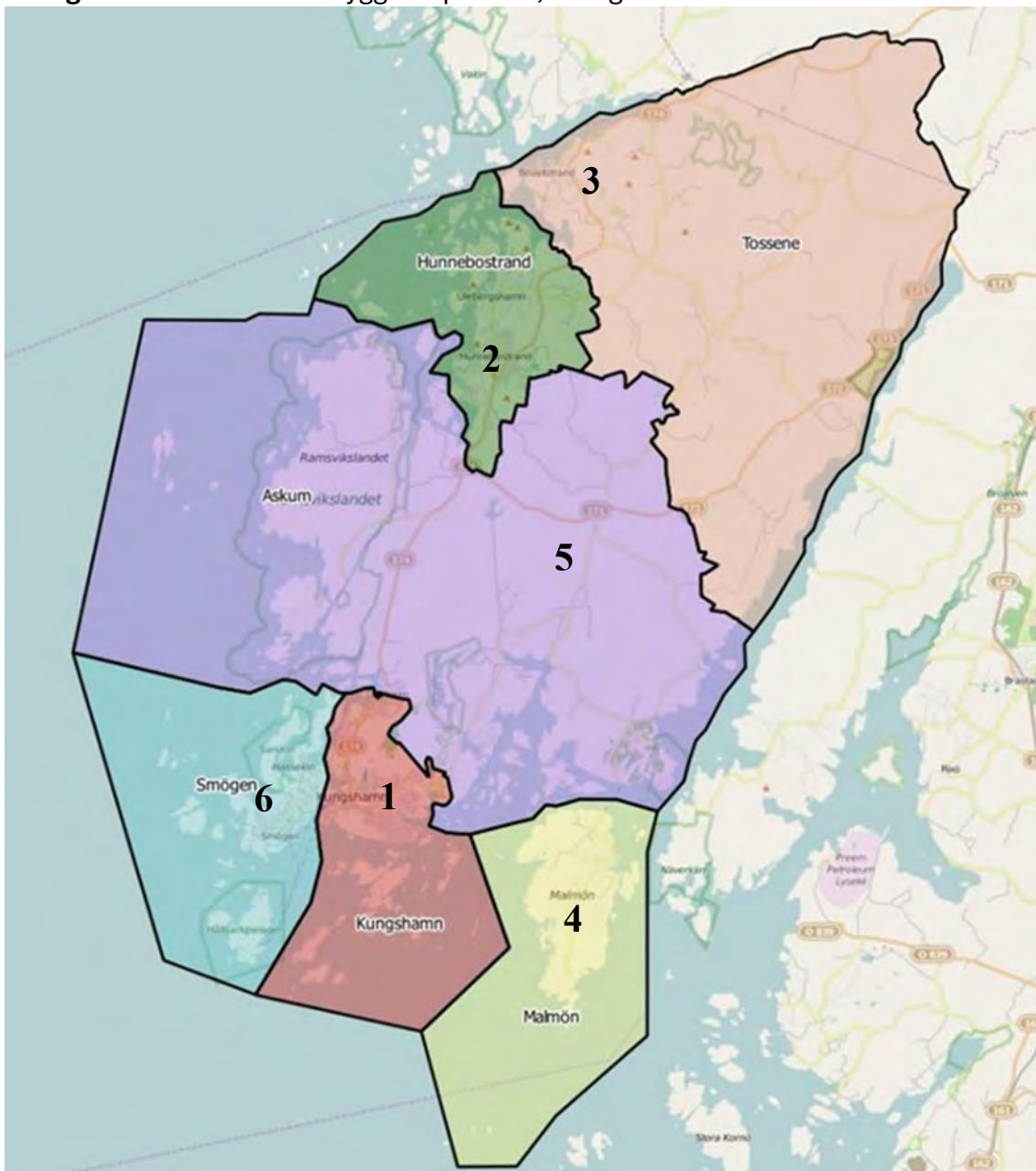
6 Bilagor över respektive trygghetspunkt

I denna bilaga presenteras faktatabeller för varje utpekad trygghetspunkt. Respektive förvaltare/fastighetsägare har beskrivit lokalen utifrån ett frågeformulär. Kartan beskriver upptagningsområdet och boende i åldern 0–90+ som bor i upptagningsområdet. Detta kan vara bra att känna till, inte minst i planering av lokalens tillgänglighet för berörd allmänhet.

² Detta krav bör även kunna ställas på fastighetsägaren.

- Kungshamn** 3290 invånare - Trygghetspunkt **1**, Sotenäs idrottshall
- Hunnebostrand** 1991 invånare - Trygghetspunkt **2**, Hunnebo-skolan
- Tossene** 1143 invånare - Trygghetspunkt **3**, Bovallskolan (reserv Tossene bygdegård)
- Malmön** 284 invånare - trygghetspunkt **4**, Brandstation Malmön
- Askum** 1120 invånare - Trygghetspunkt **5**, Todderöd skola
- Smögen** 1323 invånare – Trygghetspunkt **6**, Smögenskolan

6.1 Trygghetspunkt 1

Lokal: Kungshamns idrottshall

Adress: Idrottsvägen 2, Kungshamn

Kontaktperson:

Checkpunkter	Svar	Kommentar
Max nivå	3	
Antal personer lokalen är godkänd för	950	Gamla sporthallen: Max 150 pers. Tillbyggd del: Max 800 pers. (Hallplan inklusive läktare 720 pers, läktare max 360 pers. Serveringsytor och omklädningsrum max 150 pers. Om halva planen i tillbyggd del avdelas på mitten max 360 pers. på vardera sidan. (Se även Brandskyddsdokumentation)
Antal invånare i upptagningsområde	Ca 3290	Inklusive Väjern
Tillgänglighetsanpassad	Ja	
Antal toaletter	13 WC	Varav tre RWC
Duskmöjligheter	Ja	18
Tillgång till radio, tv, telefoni, och internet	Nej/Ja/Nej/WiFi	
Köksmöjligheter för varm/kall/medhavd mat, alternativ kyl/frysmöjligheter	Ja	Kök modell bostad. Spishäll + ugn + två kylskåp + frysskåp
Tvättmaskin/torktumlare	Ja/Ja	
Övernattningsmöjligheter	Ja	Sovplatser kan iordningst. i tre hallar. Cirka 800+800+100 m2. Avser golvplatser som får kompletteras med sängar, skärmar etc.
Tillgång till bil	Nej	Kommunanställda kan boka poolbilar vid kommunhuset.
Möjligheter till aktivitet	Ja	Lekplatser, bollplan mm
Parkeringsmöjligheter	Ja	Infart på baksidan om idrottshallen.
Av- och påstigningsmöjligheter	Ja	Hållplats Närhälsan samt kommunhuset.
Tillgång till reservkraft	Ja	Mobilt reservkraftverk kan kopplas in.
Övrigt		Bussterminal vid Närhälsan ca 300 m sydväst om huvudentrén.

6.2 Trygghetspunkt 2

Lokal: Hunneboskolan

Adress:

Kontaktperson:

Checkpunkter	Svar	Kommentar
Max nivå	3	
Antal personer lokalen är godkänd för		
Antal invånare i upptagningsområde	1991	
Tillgänglighetsanpassad	Ja	
Antal toaletter	28	Varav 8 RWC
Duschköjligheter	Ja	
Tillgång till radio, tv, telefoni, och internet	Nej/Ja/Nej/WiFi	
Köksmöjligheter för varm/kall/medhavd mat, alternativ kyl/frysmöjligheter	Ja	Storkök – tillagningskök. Kyl- och frysrum. Matsal med ? platser.
Tvättmaskin/torktumlare	Ja/Ja	
Övernattningsmöjligheter	Ja	Sovplatser kan iordningställas i gymnastiksal och klassrum.
Tillgång till bil	Nej	Kommunanställda kan boka poolbilar vid kommunhuset.
Möjligheter till aktivitet	Ja	
Parkeringsmöjligheter	Ja	
Av- och påstigningsmöjligheter	Ja	
Tillgång till reservkraft	Ja	Mobilt reservkraftverk kan kopplas in.
Övrigt		Möjlighet att upprätta sjukvårdsplats för VårdC

6.3 Trygghetspunkt 3

Lokal: Bovallstrands skola (med alternativ Tossene bygdegård)

Adress: Sotenäsvägen 15, Bovallstrand

Kontaktperson:

Checkpunkter	Svar	Kommentar
Max nivå	3	
Antal personer lokalen är godkänd för		
Antal invånare i upptagningsområde	1143	
Tillgänglighetsanpassad	Ja	
Antal toaletter	21	Varav 3 RWC
Duschköjligheter	Ja	11 st
Tillgång till radio, tv, telefoni, och internet	Nej/Ja/Nej/Wifi	
Köksmöjligheter för varm/kall/medhavd mat, alternativ kyl/frysmöjligheter	Ja	Storkök – mottagningskök. Kylrum + 2 storhushållsfrysar. Matsal med ? platser.
Tvättmaskin/torktumlare	Ja/Ja	
Övernattningsmöjligheter	Ja	Sovplatser kan iordningställas i gymnastiksal och klassrum.
Tillgång till bil	Nej	Kommunanställda kan boka poolbilar vid kommunhuset.
Möjligheter till aktivitet	Lekplats	
Parkeringsmöjligheter		
Av- och påstigningsmöjligheter	Busshållsplats, samt avlämning vid entré	
Tillgång till reservkraft	Ja	Mobilt reservkraftverk kan kopplas in.
Övrigt	Reservplats Tossene södra.	Tossene bygdegård är reservplats. Nivå 2 *1 WC + 1 RWC. *Tillagningsmöjligheter finns motsv. villakök. *Parkering finns. *Externt elkraftverk utan inkopplingspunkt. *Dieselvärmare krävs. *Viss möjlighet för dagcentra finns.

6.4 Trygghetspunkt 4

Lokal: Malmön, Brandstation

Adress:

Kontaktperson:

Checkpunkter	Svar	Kommentar
Max nivå	1	
Antal personer lokalen är godkänd för		Endast nivå 1, i anslutning till byggnad.
Antal invånare i upptagningsområde	267	Under sommarhalvåret ökar antalet människor betydligt som vistas på ön
Tillgänglighetsanpassad	Nej	
Antal toaletter	1	
Duschmöjligheter	1	
Tillgång till radio, tv, telefoni, och internet	Nej/Nej/Nej/Wifi	
Köksmöjligheter för varm/kall/medhavd mat, alternativ kyl/frysmöjligheter	Nej	Enkelt pentry, litet kylskåp. Räcker till den stödpersonal som befinner sig på platsen, och inte till hjälpsökande.
Tvättmaskin/torktumlare	Ja/Ja	
Övernattningsmöjligheter	Nej	
Tillgång till bil	Nej	Kommunanställda kan boka poolbilar vid kommunhuset.
Möjligheter till aktivitet	Nej	
Parkeringsmöjligheter	I området	
Av- och påstigningsmöjligheter	Ja	
Tillgång till reservkraft	Ja	Fast reservkraftverk.
Övrigt		Endast nivå 1

6.5 Trygghetspunkt 5

Lokal: Todderöd skola

Adress:

Kontaktperson:

Checkpunkter	Svar	Kommentar
Max nivå	3	
Antal personer lokalen är godkänd för		
Antal invånare i upptagningsområde	1120	
Tillgänglighetsanpassad	Nej	
Antal toaletter	4	
Duschköjligheter	1	
Tillgång till radio, tv, telefoni, och internet	Nej/Nej/Nej/Nej	
Köksmöjligheter för varm/kall/medhavd mat, alternativ kyl/frysmöjligheter	Ja	Kök med spis/ugn. Kyl och frysskåp.
Tvättmaskin/torktumlare	Ja	
Övernattningsmöjligheter	Ja	Sovplatser kan iordningställas i klassrum.
Tillgång till bil	Nej	Kommunanställda kan boka poolbilar vid kommunhuset.
Möjligheter till aktivitet		
Parkeringsmöjligheter	Ja	
Av- och påstigningsmöjligheter		
Tillgång till reservkraft	Ja	Mobilt, men utan fast inkopplingspunkt i byggnaden. Förlängningskablar och fördelare krävs för att upprätthålla ljus och vitvaror.
Övrigt	Skyddsrum- finns. Värme – saknas.	Fastigheten har skyddsrum Extern tillförd värme krävs, exempelvis gasol eller dieselvärmare.

6.6 Trygghetspunkt 6

Lokal: Smögenskolan

Adress:

Kontaktperson:

Checkpunkter	Svar	Kommentar
Max nivå	3	
Antal personer lokalen är godkänd för		
Antal invånare i upptagningsområde	1323	
Tillgänglighetsanpassad	Ja	
Antal toaletter	15	Varav 1 RWC
Duschköjligheter	Ja	1
Tillgång till radio, tv, telefoni, och internet	Nej/Ja/Nej/Wifi	
Köksmöjligheter för varm/kall/medhavd mat, alternativ kyl/frysmöjligheter	Ja	Storkök – mottagningskök. Kylskåp + frysskåp storhusmodell.
Tvättmaskin/torktumlare	Ja	Endast tvättmaskin.
Övernattningsmöjligheter	Ja	Sovplatser kan iordningställas i klassrum.
Tillgång till bil	Nej	Kommunanställda kan boka poolbilar vid kommunhuset.
Möjligheter till aktivitet	Ja	
Parkeringsmöjligheter	Ja	
Av- och påstigningsmöjligheter		
Tillgång till reservkraft	Ja	Mobilt, fast inkopplingspunkt saknas. Förlängning och förgrening krävs för ljus och vitvaror.
Övrigt	Skyddsrum – finns. Värme – saknas.	Fastigheten har skyddsrum Extern tillförd värme krävs, exempelvis gasol eller dieselvärmare.

7 Bilagor med checklistor för respektive funktion

7.1 Checklista för lägesbild

Använd (skriv gärna ut) följande checklistor för att sammanställa ett beslutsunderlag inför öppning av trygghetspunkter. Lägesbilden bör användas som underlag för bedömning av behov att aktivera respektive stänga en trygghetspunkt.

Vilken typ av händelse har inträffat?	
Vilket geografiskt område är drabbat?	
Hur många personer är drabbade?	
Vilka behov har de drabbade (information, krisstöd, väderskydd, övernattning, mat, kläder)?	
Hur länge väntas behovet bestå?	
Vilken nivå (1–3) krävs?	
Finns behov av livsmedel?	
Övriga särskilda behov?	

7.2 Checklista för resursbehov

Vilken/vilka trygghetspunkter ska öppnas (mht. kapacitet, tillgänglighet, närhet, funktion)?	
Har trygghetspunkten fungerande el och vatten?	
När ska trygghetspunkten öppnas?	
Ska köksfunktionen aktiveras?	
När kan utpekade resurspersoner påbörja driften?	
Vilken annan anställd personal kan medverka/stötta vid öppning?	
Transportbehov (bussar för drabbade, personal, lastbilar, mat m.m.)?	
Vem handlar vid eventuella behov av inköp? Finansiering?	

7.3 Checklista för platsansvarig

Denna checklista visar vilka uppgifter som tillfaller den som utsetts till platsansvarig med ansvar för öppning, drift och stängning av trygghetspunkten.

Moment	Att göra
Öppning	<ul style="list-style-type: none"> • Ta sig skyndsamt till trygghetspunkten • Upprätta fungerande samband med krisledningsstaben • Samverka med objektsägare om upplåsning • Leda och fördelar arbetet på plats • Rapportera regelbundet läget till krisledningsstaben
Drift av trygghetspunkt	<ul style="list-style-type: none"> • Ha det övergripande ansvaret för trygghetspunktens funktion • Organisera, leda och fördela de resurser som finns att tillgå • Planera för avlösningar, framtida resursbehov, logistik med mera • Föra loggbok • Hålla kommunikationsväg öppen till krisledningsstaben • Rapportera läget till krisledningsstaben regelbundet • Sammanställa kontaktlista över alla medverkande aktörer med: <ul style="list-style-type: none"> ○ Namn ○ Kontaktuppgifter ○ Arbetad tid
Stängning av trygghetspunkt	<ul style="list-style-type: none"> • Leda iordningställandet av fastigheten/trygghetspunkten • Samverka med objektsägare om låsning • Sammanställa skriftlig rapport till krisledningsstaben

4.4 LOGG

Datum _____

Sidnummer: _____

Klockslag	Logg

7.5 Checklista för samverkan

Funktion	Information	Kontaktad kl.
Objektsägare och nyttjare	Behov av nyckel och assistans vid öppning. Berörda rektorer ska informeras.	
Samverkande aktörer (FRG)	Uppdrag och lägesbild enligt denna checklista	
Kommunikationschef	För information till allmänheten.	
Krisstöd	Vid behov.	
Kostchef	Vid behov av lagad mat.	
Ekonom	Vid behov av akuta inköp, löner och andra kostnader.	
VA	Vid behov av vatten.	
Samhällsbyggnad	Om värmestugan kräver elverk/reservkraft.	
Räddningstjänst	Vid tillfällig övernattning ska alltid räddningstjänst kontaktas.	
Polismyndigheten	Information om trygghetspunkt kopplat till allmän ordning och säkerhet	

KSAU § 49

Dnr 2024/000194

Plan för hemskyddsorganisation

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar *Plan för hemskyddsorganisation* daterad 2024-02-14.

Sammanfattning

Hemskyddsorganisationen ska vara en del av Sotenäs kommuns krisberedskapssystem och ska vara en beredskapsorganisation grundbemannad av Frivilliga resursgruppen (FRG).

Hemskyddsorganisationen delas in i sex hemskyddsområden, enligt distriktskartan (SFS 2015:493). Varje hemskyddsområde har minst en bestämd plats som kan fungera som en trygghetspunkt.

Utöver bemanning och hantering av trygghetspunkter ska hemskyddsorganisationen förmedla krisinformation till allmänheten, köra ut nödvattentankar, inventera resurser, samverka med lokalsamhället, iordningsställa skyddsrum och i övrigt verka för att skydda, rädda och hjälpa befolkningen vid samhällsstörningar eller vid höjd beredskap.

Syftet med hemskyddsorganisationen är att öka kommunens förmåga till att

- stå emot samhällsstörningar både i fredstid och i krig,
- stärka det geografiska områdesansvaret,
- bidra till att olika aktörer i kommunen kan samverka
- servicen till medborgarna vid en kris stärks.

Målsättningen är att kommunens förmåga avseende befolkningsskydd ska förbättras i syfte att värna civilbefolkningen.

Hemskyddsorganisationen är grundbemannad av FRG, som samlar frivilliga försvarsorganisationers kompetens på lokal nivå. Organisationen finns till hands för att kommunen ska kunna förstärka sina resurser vid en samhällsstörning eller vid höjd beredskap. Det finns inte någon lag som reglerar FRG. Konceptet är avtalsbaserat.

Konsekvensbeskrivning

Ekonomi

Förvaltningen bedömer att hemskyddsorganisationen inklusive förberedelser kan finansieras inom ram, då engagemanget i stor utsträckning bygger på invånarnas frivilligt förberedande insatser inom respektive hemskyddsområde.

Forts. KSAU § 49

Hållbar utveckling

Hemskyddsorganisationen tar bäring på flera av de globala målen för hållbar utveckling. Bland annat: delmål 1.5 (Bygg motståndskraft mot miljökatastrofer), delmål 11.5 (Väsentligt minska antalet människor som drabbas av katastrofer, inklusive vattenrelaterade katastrofer), delmål 11.B (Implementera strategier för inkludering, resurseffektivitet och katastrofreducering, delmål 13.1 (Stärk motståndskraften mot och anpassningsförmågan till klimatrelaterade katastrofer).

Barnkonsekvensanalys

En förbättrad förmåga för kommunen att upprätthålla samhällsviktiga funktioner är central för att barn ska få sina behov tillgodosedda vid en samhällsstörning eller i höjd beredskap. Förvaltningen bedömer därför att upprättande av en hemskyddsorganisation har positiva konsekvenser för barn.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande - Plan för hemskyddsorganisation – Säkerhetsstrateg 2024-02-13
Förslag Plan för hemskyddsorganisation 2024-02-14.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande

Datum

Dnr

2024-02-13

KA 2024/194

Kommunstyrelseförvaltningen
Erika Åbrodd
Säkerhetsstrateg

Plan för hemskyddsorganisation

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar Plan för hemskyddsorganisation daterad 2024-02-14.

Sammanfattning

Hemskyddsorganisationen ska vara en del av Sotenäs kommuns krisberedskapssystem och ska vara en beredskapsorganisation grundbemannad av Frivilliga resursgruppen (FRG).

Hemskyddsorganisationen delas in i 6 hemskyddsområden, enligt distriktskartan (SFS 2015:493). Varje hemskyddsområde har minst en bestämd plats som kan fungera som en trygghetspunkt.

Utöver bemanning och hantering av trygghetspunkter ska hemskyddsorganisationen förmedla krisinformation till allmänheten, köra ut nödvattentankar, inventera resurser, samverka med lokalsamhället, iordningsställa skyddsrum och i övrigt verka för att skydda, rädda och hjälpa befolkningen vid samhällsstörningar eller vid höjd beredskap.

Beskrivning av ärendet

Syftet med hemskyddsorganisationen är att öka kommunens förmåga till att

- stå emot samhällsstörningar både i fredstid och i krig,
- stärka det geografiska områdesansvaret,
- bidra till att olika aktörer i kommunen kan samverka
- servicen till medborgarna vid en kris stärks.

Målsättningen är att kommunens förmåga avseende befolkningsskydd ska förbättras i syfte att värna civilbefolkningen.

Hemskyddsorganisationen är grundbemannad av FRG, som samlar frivilliga försvarsorganisationers kompetens på lokal nivå. Organisationen finns till hands för att kommunen ska kunna förstärka sina resurser vid en samhällsstörning eller vid höjd beredskap. Det finns inte någon lag som reglerar FRG. Konceptet är avtalsbaserat.

Ekonomi

Förvaltningen bedömer att hemskyddsorganisationen inklusive förberedelser kan finansieras inom ram, då engagemanget i stor utsträckning bygger på invånarnas frivilligt förberedande insatser inom respektive hemskyddsområde.

Hållbar utveckling

Hemskyddsorganisationen tar bäring på flera av de globala målen för hållbar utveckling. Bland annat: delmål 1.5 (Bygg motståndskraft mot miljökatastrofer), delmål 11.5 (Väsentligt minska antalet människor som drabbas av katastrofer, inklusive vattenrelaterade katastrofer), delmål 11.B (Implementera strategier för inkludering, resurseffektivitet och katastrofreducering, delmål 13.1 (Stärk motståndskraften mot och anpassningsförmågan till klimatrelaterade katastrofer).

Barnkonsekvensanalys

En förbättrad förmåga för kommunen att upprätthålla samhällsviktiga funktioner är central för att barn ska få sina behov tillgodosedda vid en samhällsstörning eller i höjd beredskap. Förvaltningen bedömer därför att upprättande av en hemskyddsorganisation har positiva konsekvenser för barn.

Beslutsunderlag

Förslag Plan för hemskyddsorganisation 2024-02-14.

Beslutet skickas till

Samtliga förvaltningar
Säkerhetsstrateg

Erika Åbrodd
Säkerhetsstrateg

Peter Bergman
Chef Räddningstjänsten

Plan för Hemskyddsorganisation

Sotenäs kommun

Fastställt av	Kommunstyrelsen
Datum och paragraf	2024-02-14
För revidering ansvarar:	Kommunstyrelseförvaltningen
Dokumentet gäller för	Stödfunktioner i krisledningsorganisationen
Dokumentansvarig	Säkerhetsstrateg
Diarienummer	2024/194

Sammanfattning

Historiskt var hemskyddsorganisationer en del av många kommuners beredskapsplaner ämnat för höjd beredskap och krigsfara.

Den nya hemskyddsorganisationens syfte är att stärka kommunens förmåga till att hantera en samhällsstörning i fredstid, extraordinär händelse eller vid höjd beredskap (före, under och efter). Hemskyddsorganisationen ska vara en del i kommunens krishanteringssystem vad avser befolkningsskyddet och grundbemannas av frivilliga resursgruppen vars uppgift är att hjälpa allmänheten i samband med kriser.

Hemskyddsorganisationen består av sex hemskyddsområden med minst en trygghetspunkt inom varje område.

Bakgrund

Enligt ”Lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap” (LEH) ska kommuner och regioner minska sårbarheten i sin verksamhet och ha en god förmåga att hantera krissituationer i fred. Kommuner och regioner ska därigenom också uppnå en grundläggande förmåga till civilt försvar. Arbetet med civilt försvar har sin utgångspunkt i samhällets krisberedskap och har som mål att inför och under höjd beredskap samt krig värna civilbefolkningen, säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna samt bidra till Försvarsmaktens förmåga att möta ett väpnat angrepp eller krig i vår omvärld.

Civilt försvar tillsammans med det militära försvaret utgör totalförsvaret. Totalförsvaret är verksamheten som förbereder Sverige för krig. Civilt försvar handlar om hela samhällets motståndskraft vid krigsfara och krig. Civilt försvar bedrivs av statliga myndigheter, kommuner, regioner, privata företag och frivilligorganisationer. Civilt försvar omfattar hela samhället med alla dess funktioner som måste fungera under samhällsstörningar i fredstid och i krig (Samhällsviktig verksamhet, *Verksamhet, tjänst eller infrastruktur som upprätthåller eller säkerställer samhällsfunktioner som är nödvändiga för samhällets grundläggande behov, värden eller säkerhet*).

Det som reglerar kommunernas förberedelse inför höjd beredskap är ”Överenskommelse om kommunernas arbete med civilt försvar”. Överenskommelsen är mellan Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), den reglerar ersättningen, uppgifterna och är ett stöd för kommunernas arbete med civilt försvar.

1. Syfte och mål

Syftet med hemskyddsorganisation är att:

- Öka kommunens förmåga till att stå emot samhällsstörningar både i fredstid och i krig
- Stärka det geografiska områdesansvaret
- Bidra till att olika aktörer i kommunen kan samverka
- Öka servicen till medborgarna

Målsättning med hemskyddsorganisation är att:

- Värna civilbefolkningen
- Skapa organisation för trygghetspunkter
- Frivilliga resursgruppen (FRG) ska utgöra en grund för hemskyddsorganisationen och att FRG blir anpassade för att användas under både samhällsstörningar i fredstid och i höjd beredskap.
- Skapa en ny modern hemskyddsorganisation som får ansvaret att understödja kommunala förmågor till civilbefolkningen.

Hemskyddsorganisation

Hemskyddsorganisationen är en del av Sotenäs kommuns krisberedskapssystem och ska vara en beredskapsorganisation bemannad av bland annat Frivilliga resursgruppen (FRG). Frivilliga resursgruppen samordnas av kommunens Säkerhetsstrateg.

Hemskyddsorganisationen delas in i hemskyddsområden och hela Sotenäs kommuns geografiska område delas in i sex områden, Hemskyddsområden 1 – 6. Varje hemskyddsområde har en bestämd plats som kan fungera som en trygghetspunkt. Trygghetspunkten är belägen på en skola eller i övrig kommunal byggnad. Respektive hemskyddsområde har en till två utsedda representanter från Frivilliga resursgruppen som har funktionen som hemskyddsområdesansvarig/-a.

Hemskyddsorganisationen ska under samhällsstörningar i fredstid eller i höjd beredskap ha till uppgift som till exempel att:

- förmedla krisinformation
- upprätta och bemanna en trygghetspunkt
- köra ut nödvattentankar, vara behjälpliga vid montering, användning och bevakning av nödvattentankar
- inventera resurser
- samverka med lokalsamhället
- vara behjälpliga till att iordningställa skyddsrum, upprätta kommunikation med fastighetsägare
- inventera risker
- rapportera till kommunen
- rekrytera nya medlemmar till frivillig resursgrupp FRG
- verka för att skydda, rädda och i övrigt hjälpa befolkningen i samband med kriser

Hemskyddsorganisationen ska kunna informera allmänheten om skyddsrummens belägenhet och funktion samt ge råd om praktiska frågor rörande befolkningsskydd, försörjning, barn-och äldreomsorg och andra frågor som kan uppkomma under en samhällsstörning i fredstid eller i krig.

Frivilliga resursgruppen (FRG)

Frivilliga försvarsorganisationer är viktiga i hemskyddets planering, organisering, utbildning och personalförsörjning. Frivilliga resursgruppen rekryterar och utbildar frivilliga för en mängd olika uppgifter inom totalförsvaret. FRG placerar ett stort antal personer på specialistbefattningar och utgör därmed viktiga förstärkningsresurser. FRG bidrar även till att totalförsvaret har en bredare förankring hos befolkningen. Grunden för totalförsvaret utgörs ytterst av Sveriges befolkning. Befolkningens försvarsvilja, motståndskraft och förmåga att hantera en krigssituation är avgörande för att uppnå ett trovärdigt totalförsvaret. För den lokala fredstida krisberedskapen kan FRG ha en stor betydelse. FRG:s organisation bör utökas för att utgöra en grundbemanning i hemskyddsorganisationen för att i större utsträckning bistå befolkningsskyddet i en krigssituation. En viktig komponent för att utveckla ett nytt befolkningsskydd är individens egenförmåga och ett omfattande frivilligengagemang. FRG kommer att utgöra organisatorisk bas när det gäller lokalt förankrad frivillighet.

Trygghetspunkt

Vid en samhällsstörning eller vid en extraordinär händelse till exempel allvarliga olyckor, oväder eller utrymningsbehov, kan det uppstå situationer då människor behöver hjälp med att få krisinformation, leverans av dricksvatten, mat, värme eller en plats att sova. För att möta dessa behov har Sotenäs kommun inrättat trygghetspunkter. Behovet av trygghetspunkter kan uppstå snabbt vid omfattande störningar. Det är nödvändigt att planera och förbereda för trygghetspunkter inom kommunen så att de snabbt kan öppnas om en samhällsstörning uppstår.

Beslut om att aktivera en eller flera trygghetspunkter görs av kommundirektör, stabschef för centrala krisledningen eller Räddningstjänsten. På en trygghetspunkt kan det till exempel finnas möjlighet till att få:

- aktuell krisinformation
- kristöd
- enklare sjukvård
- vatten och förtäring
- möjlighet att larma 112.

Det finns en trygghetspunkt i varje hemskyddsområde, och är i första hand placerat på en skola eller i annan kommunal byggnad.

Placering av trygghetspunkter

Hemskyddsområde 1: Idrottsvägen 2 – Idrottshallen Kungshamn

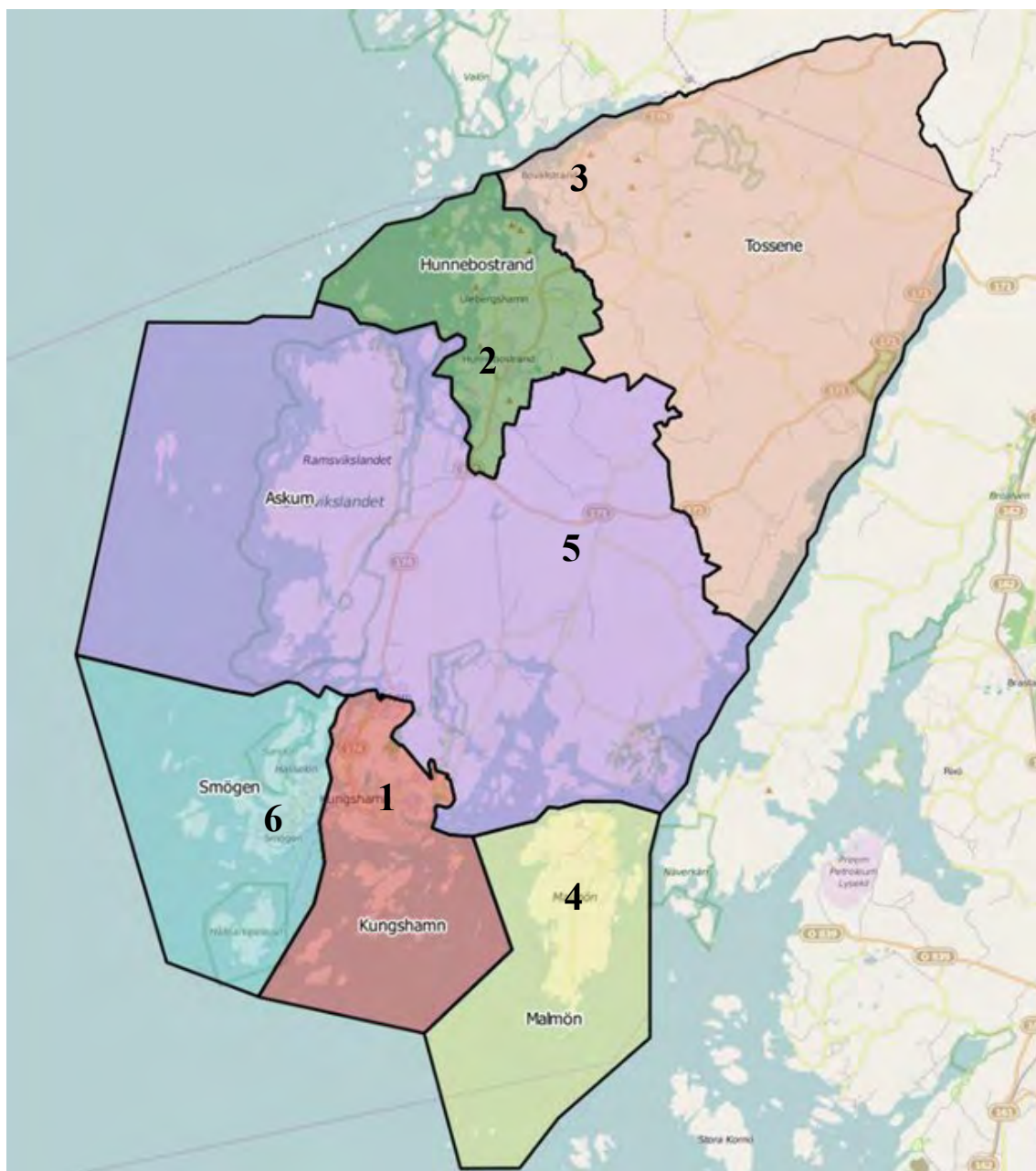
Hemskyddsområde 2: Hunneboskolan

Hemskyddsområde 3: Bovallstrands skola (back-up Tossene bygdegård)

Hemskyddsområde 4: Malmön brandstation

Hemskyddsområde 5: Todderöd skola – Askum

Hemskyddsområde 6: Smögenskolan.

Datum
2024-03-27

Diarium: KA

Anmälningssärenden

Datum	Dokumentnr.	Beskrivning	Avsändare
2024-03-26	109879	Beslut 12172-2024 - efterträdarval ersättare (S) Kommunfullmäktige	Länsstyrelsen Västra Götalands län
2024-03-26	109878	Beslut 12138-2024 - efterträdarval ersättare (C) Kommunfullmäktige	Länsstyrelsen Västra Götalands län
2024-03-26	109877	Beslut 12137-2024 - efterträdarval ledamot (DemR) Kommunfullmäktige	Länsstyrelsen Västra Götalands län
2024-03-19	109752	Sammanträdesplan för Sveriges Kommuner och Regioner 2025	Sveriges kommuner och regioner
2024-03-12	109572	Beslut om efterträdarval - ny ledamot och ersättare Kommunfullmäktige	Länsstyrelsen Västra Götalands län
2024-03-12	109561	Beslut om efterträdarval - ny ersättare Kommunfullmäktige	Länsstyrelsen Västra Götalands län
2024-03-11	109438	Beslut i KA 2021/592 - Uppföljning granskning inköp och upphandling 2021	Kommunstyrelsen
2024-03-08	109484	Verksamhetsberättelse Överförmyndare 2023	Överförmyndaren

Datum
2024-03-27

Diarium: KA
Delegationsbeslut

Datum	Dokumentnr.	Beskrivning	Delegat
2024-03-27	109899	Delegationsbeslut - Remiss - grannhöran om ansökan bygglov, rivning samt nybyggnad fritidshus samt stödmurar Östra Rörvik 1:39 MBN-2024-116	Mark- och exploateringsingenjör
2024-03-26	109890	Delegationsbeslut -Försäljning av mark, del av Vägga 2:262	Mark- och exploateringsingenjör
2024-03-26	109885	Delegationsbeslut - Intrångsersättning elkabel på Sotenäs Gravarne 3:1 och 2:1	Mark- och exploateringsingenjör
2024-03-26	109883	Delegationsbeslut och underlag anvisning placering sopkärl Vägga 1:60 Fastighetsägare EM (2 av 2)	Tf. anläggningschef
2024-03-26	109882	Delegationsbeslut och underlag anvisning placering sopkärl Vägga 1:60 Fastighetsägare FG (1 av 2)	Tf. anläggningschef
2024-03-26	109526	Delegationsbeslut upprättande av servitutsavtal till förmån för Ödegården 1:2, VA-ledningar.	Mark- och exploateringsingenjör
2024-03-21	109793	Delegationsbeslut - Försäljning av mark, del av Vägga 2:262	Mark- och exploateringsingenjör
2024-03-21	109709	Delegationsbeslut - Överlåtelse av arrende för sjöbod 07-223 samt båtplats Tången 42:1	Mark- och exploateringsingenjör
2024-03-19	109771	Delegationsbeslut - Överlåtelse arrende 09-063-1-02 sjöbod Malmön 1:8	Mark- och exploateringsingenjör
2024-03-19	109764	Delegationsbeslut - Ansökan om markarrende, Tången 1:6	Mark- och exploateringsingenjören
2024-03-19	109753	Delegationsbeslut - Överlåtelse av arrende 0711-365-1-01 och 071-053-3-01 Vägga 2:262	Mark- och exploateringsingenjören
2024-03-19	109751	Delegationsbeslut - Remiss- grannhöran gällande bygglov nybyggnad förråd på Hovenäs 1:3 MBN-2024-266	Mark- och exploateringsingenjör
2024-03-19	109707	Delegationsbeslut - Överlåtelse av arrende 07-213-1-03 Tången 42:1	Mark- och exploateringsingenjören
2024-03-19	109650	Delegationsbeslut - Påskefyrrar 2024	Mark- och exploateringsingenjören
2024-03-18	109666	Delegationsbeslut - Remiss- yttrande för ansökan om bygglov tillbyggnad fritidshus Smögenön 32:10 MBN-2024-65	Mark- och exploateringsingenjör
2024-03-18	109661	Delegationsbeslut - Remiss - yttrande om förhandsbesked för bostadshus Ellene 2:5 BN-2023-744	Mark- och exploateringsingenjör

Datum	Dokumentnr.	Beskrivning	Delegat
2024-03-18	109648	Delegationsbeslut - Remiss - Ansökan om kommunal offentlig mark för uteservering i anslutning till verksamheten Creperie å vin Smögenbryggan. A104.591/2024	Administratör
2024-03-18	109646	Delegationsbeslut - Remiss - Yttrande markupplåtelse uteservering Olgas Bistro, Södra Hamngatan 24 Hunnebostrand dnr A127.680/2024	Administratör
2024-03-15	109630	Delegationsbeslut - Remissvar ansökan om vindskydd Smögenön 1:1 på uteservering Ekelöfs räk och fisk. MBN 2024-253	Mark- och exploateringsingenjören
2024-03-15	109621	Delegationsbeslut - Remiss - yttrande om ansökan bygglov för nodhus Väjern 3:2 MBN-2024-227	Mark- och exploateringsingenjör
2024-03-14	109603	Delegationsbeslut - Utlämnande av allmänna handlingar samt sekretessprövning, gällande ramavtal pontonbryggor	Administrativ chef
2024-03-14	109545	Delegationsbeslut - Utredning- Gällande ägandeförhållandet för Sotenäs Tossene 1:12	Mark- och exploateringsingenjör
2024-03-13	109671	Delegationsbeslut nummer 2 i upphandling avrop DIS Socialsekreterare utredning barn och unga 2024:1	Förvaltningschef
2024-03-13	109594	Delegationsbeslut förändrat stadigvarande serveringstillstånd - Sorella	Alkoholhandläggare
2024-03-13	109589	Delegationsbeslut - remissvar gällande bygglov för anläggning av parkering, Vägga 2:62	Mark- och exploateringsingenjör
2024-03-13	109588	Delegationsbeslut - Remiss - Ansökan om kommunal offentlig mark för uteservering i anslutning till verksamheten Havsbaren seafood & grill i Kungshamn. A127.671/2024	Administratör
2024-03-13	109581	Delegationsbeslut - Överlåtelse av arrende 0611-092-1-01 sjöbod/brygga Smögen 1:414	Mark- och exploateringsingenjör
2024-03-13	108619	Delegationsbeslut - Arrende 061-063-1-01 på Smögenön 1:414 intill Kleven 2:17, Kleven 2:18 och Kleven 2:7.	Mark- och exploateringsingenjör
2024-03-12	109565	Delegationsbeslut - Stadigvarande serveringstillstånd Wägga Lantkök	Kommunstyrelsens ordförande
2024-03-12	109558	Delegationsbeslut - Stadigvarande serveringstillstånd Roys delikatesser	Kommunstyrelsens ordförande
2024-03-12	109555	Delegationsbeslut - Stadigvarande serveringstillstånd Madame Koko	Kommunstyrelsens ordförande
2024-03-12	109528	Delegationsbeslut - Godkännande av fastighetsbestämning Ellene 2:73 och Ellene 1:383	Mark- och exploateringsingenjör
2024-03-12	109523	Delegationsbeslut - Överenskommelse om ekonomisk ersättning för upplåtelse av ytor	Mark- och exploateringsingenjör

Datum	Dokumentnr.	Beskrivning	Delegat
2024-03-11	109452	Delegationsbeslut - Nöjdförklaring efter ombyggnation av 40 kV-kraftledning Tossene-Kungshamn (Väjern) Sanneröd 1:24	Mark- och exploateringsingenjör
2024-03-11	109419	Delegationsbeslut -Fastighetsbestämning fastigheten Hunnebo 1:186, del av Hunnebo 1:647. O23876	Mark- och exploateringsingenjör
2024-03-08	109685	Delegationsbeslut antagande av leverantör ELMS mekaniska AB avseende Upphandling - Kontrakt nödvattentankar Sotenäs Kommun 2024	Kommundirektör
2024-03-06	109334	Delegationsbeslut - Ansvarsfrihet KIMO Sverige 2023 undertecknat Sotenäs	Kommunstyrelsens ordförande
2024-03-06	109329	Delegationsbeslut antagande av Agila Social Care AB avseende Avrop DIS - Socialsekreterare utredning barn och unga 2024:1	Förvaltningschef
2024-03-05	109692	Delegationsbeslut antagande av Sydresor Aktiebolag avseende Avrop ADDA ramavtal - Förnyad Konkurrensutsättning Resebyråtjänster ny	Kommundirektör
2024-03-05	109274	Delegationsbeslut - Remiss gällande markköp Gravarne 3:1 tillskott Bäcke Vik 1:4	Mark- och exploateringsingenjören
2024-03-04	109278	Delegationsbeslut - Upprättande av tillsynsplan 2024 enligt alkohollagen	Alkoholhandläggare
2024-03-04	109269	Delegationsbeslut - Remiss - Ansökan om offentlig tillställning för torgfest i Bovallstrand. A654.250/2023	Administratör
2024-03-01	109226	Delegationsbeslut - Remiss för grannhörande om bygglov för fritidshus på Malmön 1:301 MBN-2024-161	Mark- och exploateringsingenjören
2024-02-29	109216	Delegationsbeslut - Intrångsersättning elkabel på Sotenäs Gravarne 3:1	Mark- och exploateringsingenjör
2024-02-29	109211	Delegationsbeslut - Ansökan om arrende för brygga i Springets båthamn, Tången 42:1	Mark- och exploateringsingenjör
2024-02-29	109206	Delegationsbeslut - Remiss - Ansökan avseende bygglov för ändrad användning från garage till handelslokal del av året, avser arrende: 03-302 på Hunnebo 1:647	Mark- och exploateringsingenjör
2024-02-28	109714	Delegationsbeslut antagande av leverantör Sandbergs i Jämtland AB. avseende Upphandling - kontrakt bränsletank till diesel/HVO	Kommundirektör
2024-02-28	109240	Delegationsbeslut - Direktupphandling rökdykarutrustning	Räddningschef
2024-02-28	109238	Delegationsbeslut - Direktupphandling sax räddningstjänsten	Räddningschef
2024-02-28	109236	Delegationsbeslut - Direktupphandling Teleskopbändare räddningstjänsten	Räddningschef
2024-02-28	109234	Delegationsbeslut - Direktupphandling räddningstjänstutrustning kort spridare	Räddningschef
2024-02-28	109232	Delegationsbeslut - Direktupphandling kombiverktyg räddningstjänsten	Räddningschef

Datum	Dokumentnr.	Beskrivning	Delegat
2024-02-28	109190	Delegationsbeslut - remiss om nybyggnad av sjöbod, Malmön 1:8	Mark- och exploateringsingenjör
2024-02-26	109144	Delegationsbeslut om att anmäla Sotenäs kommun till gemensam upphandling Köksutrustning VästUpp som genomförs av Vänersborgs kommun. Utifrån avstämning med Måltidschef, detta ramavtal kommer ersätta nuvarande ramavtal.	Ekonomichef
2024-02-26	109107	Delegationsbeslut - yttrande tillstånd Smögenlax i mål M 308-23 2024-02-23	Kommunstyrelsens ordförande
2024-02-26	109095	Delegationsbeslut avseende avslag om servitut, Finntorp 2:171.	Mark- och exploateringsingenjör
2024-02-26	109049	Delegationsbeslut avslag avseende ansökan om arrende för sjöbodar på del av Uleberg 2:212.	Mark- och exploateringsingenjör
2024-02-26	108933	Delegationsbeslut - avslag avseende upprättande av arrendeavtal för parkering, Malmön 1:654	Mark- och exploateringsingenjör

Tjänsteutlåtande

Datum

Dnr

2024-03-27

BN 2023/245

Underlag för planprioritering

Sammanfattning

Underlaget för planprioritering syftar till att ge beslutsfattare, tjänstepersoner och allmänheten en bred kunskapsgrund i samtliga initiativtagna detaljplaner och strategiska planer kopplade till översiktsplanen. Kunskapsunderlaget syftar vidare till att fungera som underlag för beslut om prioritering av dessa kommunala planer.

Beskrivning av ärendet

Kommunen ansvarar för all planläggning av mark- och vattenområde. Det finns ett stort behov och vilja av att upprätta nya och justera äldre planer. Sammanlagt finns det cirka 70 påbörjade och initiativtagna planer. Kommunens ekonomiska och personalmässiga resurser kräver en långsiktig och strukturerad planering för att nå målen. Underlaget för planprioritering är uppdelat efter olika typer av planer;

- Strategiska planer
- Detaljplaner för bostäder
- Detaljplaner för industri och verksamheter
- Detaljplaner för centrumområden och revidering av äldre detaljplaner

Dokumentet avslutas med ett sammanfattande avsnitt med prioriteringsgrunder och förslag till prioritering av kommunala planer.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner underlag för planprioritering daterad 2024-03-26.

Beslutsunderlag

Underlag för planprioritering 2024 daterad 2024-03-26

Beslutet skickas till

Plan- och byggenheten

Astrid Johansson
Planarkitekt

David Fransson
Plan- och byggchef

UNDERLAG FÖR PLANPRIORITERING 2024

DEN 26 MARS 2024
SOTENÄS KOMMUN

Förord

Underlaget syftar till att ge beslutsfattare, tjänstepersoner och allmänheten en bred kunskapsgrund i samtliga initiativtagna detaljplaner och strategiska planer kopplade till översiktsplanen. Kunskapsunderlaget syftar vidare till att fungera som underlag för beslut om prioritering av dessa kommunala planer. Dokumentet kan exempelvis användas som underlag vid den årliga budgetberedningen.

Dokumentet är uppdelat efter olika typer av planer;

- Strategiska planer
- Detaljplaner för bostäder
- Detaljplaner för industri och verksamheter
- Detaljplaner för centrumområden och revidering av äldre detaljplaner

Varje avsnitt inleds med en beskrivning av koppling till styrande dokument som beslutade strategier och mål. Därefter följer en beskrivning av respektive plan.

Dokumentet avslutas med ett sammanfattande avsnitt med prioriteringsgrunder och förslag till prioritering.

Innehåll

Förord	1
Strategiska planer	3
Detaljplaner	11
Detaljplaner för bostäder	11
Detaljplaner för industri och verksamheter.	21
Detaljplaner för centrumområde och revidering av äldre detaljplaner.....	27
Planprioritering.....	33

Strategiska planer

Översiktsplan 2022 beskriver kommunens viljeriktning för hur mark och vatten ska användas, till grund för mark och vattenanvändningskartorna finns kommunens sammanfattade utgångspunkter och förutsättningar för markanvändningen samt strategi för markanvändningen.

I arbetet med översiktsplanen och tillhörande miljökonsekvensbeskrivning har ett antal strategiska planer som behöver fördjupas eller arbetas vidare med identifierats.

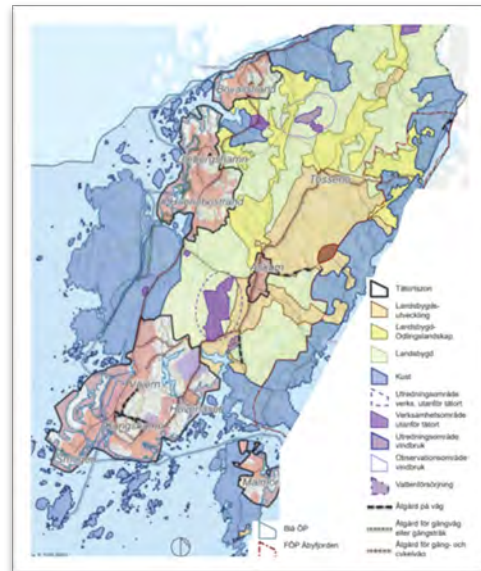
Översiktsplan 2022

Beskrivning

En ny översiktsplan antogs av kommunen under 2022. Kommunens beslut om att anta översiktsplanen överklagades och förvaltningsrätten upphävde antagandebeslutet. Kommunstyrelsens arbetsutskott har därefter beslutat att återremittera översiktsplanen för följande åtgärder:

1. "Huvudscenariot" strykes från handlingens alla delar där det har en påverkan
2. Översiktsplanen revideras så att det så kallade "normala scenariot" ersätter huvudscenariot i alla delar

I samband med denna revidering bör andra utvecklingsområden revideras och omvärderas samt balanseras.

Kostnad och arbetsinsats:

Arbetsledning för revidering av översiktsplanen kräver en sakkunnig projektledare från kommunen. För att planen sedan ska hållas uppdaterad finns det dessutom behov av kontinuerlig uppföljning.

Framtagande av planen förväntas vara färdig under 2024, kostnad för revideringar av översiktsplanen beräknas bli 200 tkr.

Naturvårdsplan

Beskrivning:

Kommunen saknar en övergripande plan där naturvårdsfrågorna hanteras samlat. Det finns ett behov av ett aktuellt kunskapsunderlag där naturvärden beskrivs och riktlinjer för hur värden sammankopplade med den blå och gröna strukturen i kommunen kan bevaras och utvecklas. Frågorna bör hanteras i en naturvårdsplan och ett färdigt underlag bör finnas framme senast i samband med nästa översiktsplanearbete.

Koppling till mål och strategier:

Huvudstrategin för kommunens utveckling beskriven i översiktsplan 2022 är ”unik landskap-unika orter”. En strategisk plan för hantering av naturvårdsfrågor ger kommunen en fördjupad förståelse för naturvärden, hur de bör hanteras och beaktas vid exempelvis kommande markförändringar.

Kostnad och arbetsinsats:

Arbetsledning av framtagande av en naturvårdsplan kräver en sakkunnig projektledare från kommunen. För att planen sedan ska verkställas finns det dessutom behov av kontinuerlig uppföljning. 2022 äskade miljönämnden medel för att inrätta en kommunbiolog, förslaget genomfördes inte.

Framtagande av planen förväntas ta 1 år från färdig upphandling, kostnad för naturvårdsplanen beräknas bli 500 tkr.

Strategiska
planer

Klimatanpassningsplan

Beskrivning:

En klimatanpassningsplan beskriver hur kommunen kan komma att påverkas av klimatförändringar samt föreslår en långsiktig plan för hur kommunen ska minska de negativa konsekvenserna till följd av förändringarna. Översiktsplanen bedöms ge en vägledning och stöd i arbetet med klimatförändringar och klimatanpassningsåtgärder, men en fördjupad studie i form av en klimatanpassningsplan kan ge svar på frågor om exempelvis hur risker för skred, ras och översvämning hanteras inom befintliga och kommande markanvändningar. En del klimatanpassningsåtgärder har också bäring på riskanalysarbete eller arbete med VA-/vattentjänstplan som redan sker i kommunen. En samordning bör ske dels för att se om frågorna behöver utredas separat, dels för att undvika dubbelarbete.

Koppling till mål och strategier:

Klimatförändringarna kommer påverka hela kommunens infrastruktur och bebyggelse. Genom en förebyggande plan för hur vi ska hantera kommande förändringar är en grund för mål om god ekonomisk hushållning och översiktsplanens utvecklingsstrategi.

Kostnad och arbetsinsats:

Arbetsledning av framtagande av en klimatanpassningsplan kräver en sakkunnig projektledare från kommunen. För att planen sedan ska verkställas finns det dessutom behov av kontinuerlig uppföljning av planerade åtgärder.

Framtagande av planen förväntas ta 1 år från färdig upphandling, kostnad för klimatanpassningsplanen beräknas bli 800 tkr.

Strategiska
planer

Skyfallskartering

Beskrivning:

En skyfallskartering beskriver hur kommunens bebyggelse påverkas av skyfall och översvämning. Skyfallskarteringen syftar även till att beskriva åtgärder för att minska allvarliga konsekvenser.

Klimatförändringar kommer påverka vår kommun på olika sätt, skyfall kan leda till översvämning och konsekvenser för exempelvis bebyggelse, infrastruktur och samhällsviktig verksamhet. Med ett förebyggande och långsiktigt arbete genom en skyfallskartering med inkluderande åtgärder kan samhällena anpassas både för dagens och framtida skyfall. Skyfallskartering är en del i klimatanpassningsplanen.

Koppling till mål och strategier:

Klimatförändringar så som skyfall och översvämningar kommer påverka hela kommunens infrastruktur och bebyggelse. En förebyggande plan för hur vi ska hantera kommande förändringar är en grund för att nå mål om god ekonomisk hushållning och översiktsplanens utvecklingsstrategi.

Kostnad och arbetsinsats:

Arbetsledning av framtagande av en skyfallskartering kräver en sakkunnig projektledare från kommunen. Arbetet bör genomföras tillsammans med Sotenäs vatten AB/Västvatten.

Framtagande av planen förväntas ta 1 år från färdig upphandling, kostnad för skyfallskartering för alla kommunens samhällen beräknas bli 800 tkr.

Strategiska
planer

Parkeringsnorm

Beskrivning:

Parkeringsnormen beskriver kommunens riktlinjer avseende krav på antal parkeringsplatser kopplade till olika användningsområden. Parkeringsnormen används främst vid framtagande av detaljplaner.

Koppling till mål och strategier:

Byggnadsnämnden har beslutat om att se över den tidigare parkeringsnormen och mobilitetsutredningen från 2022 beskriver också behovet av en översyn.

Kostnad och arbetsinsats:

Arbetsledning av framtagande av en parkeringsnorm kräver en sakkunnig projektledare från kommunen.

Kommunen har påbörjat arbetet med att se över parkeringsnormen och arbetet förväntas vara färdigt under andra kvartalet 2024. Kostnad för parkeringsnormen beräknas bli 200 tkr.

Strategiska
planer

Kulturmiljöprogram

Beskrivning:

Sotenäs kommun har en unik miljö, där landskapet, havet och bebyggelsen tillsammans skapar ett kulturlandskap av nationellt intresse. 2010 tog kommunen fram ett kulturmiljöunderlag för att beskriva dessa kulturhistoriskt värdefulla miljöer. Vid framtagande av ny översiktsplan 2022 beskrevs behovet av att se över detta kulturmiljöunderlag. Vid översynen bör en bedömning avseende aktualitet göras för varje område samt vid behov justeringar av områdesgränserna.

Koppling till mål och strategier:

Huvudstrategin för kommunens utveckling beskriven i översiktsplan 2022 är ”unik landskap-unika orter”. En strategisk plan för hantering av kulturmiljöfrågor ger både tjänstepersoner och invånare en fördjupad förståelse för kulturvärden, hur de bör hanteras och beaktas vid exempelvis kommande markförändringar.

Kostnad och arbetsinsats:

Arbetsledning av framtagande av en kulturmiljöunderlag/ kulturmiljöprogram kräver en sakkunnig projektledare från kommunen.

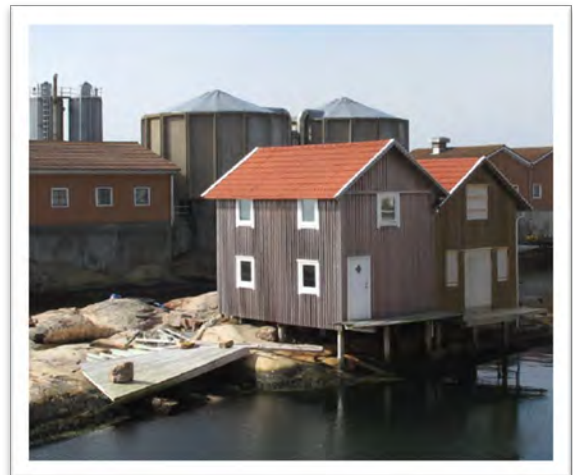
Framtagande av planen förväntas ta 1 år från färdig upphandling, kostnad för programmet beräknas bli 500 tkr.

VA-planarbete

Beskrivning:

VA-plan och vattentjänstplanen utgörs av flera olika underliggande planer och syftar till att beskriva nuvarande och kommande hantering av vatten, spillvatten och dagvatten. Kommunen tillsammans med Sotenäs vatten AB påbörjade VA-planarbetet 2022. VA-planen innehåller bland annat VA-översikt VA-strategi, vattenförsörjningsplan, plan för dagvatten och skyfall, plan för enskilt VA och plan för den allmänna anläggningen så som förnyelse och utbyggnad.

Vattentjänstplanen är ett sammanfattande dokument av VA-planen och syftar till att beskriva långsiktigt hur de allmänna vattentjänsterna ska tillgodoses.

Vatten, spillvatten och dagvatten är en förutsättning för att samhällsutvecklingen ska fungera och därmed en förutsättning för översiktsplanen. Vattentjänstplanen bearbetas i samband med att antingen en planeringsstrategi eller en ny översiktsplan tas fram.

Koppling till mål och strategier:

Kommunen har i dagsläget kapacitetsutmaningar vid reningsverken. Detta innebär att utveckling som innebär en ökad belastning på verken får invänta plan för hur spillvattnet ska hanteras. Vattentjänstplanen ska svara på frågan hur kommunen långsiktigt ska planera för de allmänna vattentjänsterna.

Kostnad och arbetsinsats:

Arbetsledning av framtagande av VA-plan / vattentjänstplan kräver en sakkunnig projektledare från kommunen.

Vattentjänstplanen förväntas vara färdig under första kvartalet 2024, kvarvarande kostnad för planen beräknas vara 500 tkr.

Strategisk markförsörjningsplan

Beskrivning:

Kommunkoncernens markinnehav kombinerat med det kommunala planmonopolet kan ge goda möjligheter att påverka samhällsutvecklingen. En aktiv och förutseende syn vad gäller inköp och försäljning av kommunens strategiska markinnehav är av vikt för att kunna bibehålla förmågan att påverka.

Sotenäs kommun ska i samverkan med det kommunala bostadsbolaget Sotenäsbostäder AB genom aktiv markplanering tillgodose behovet av mark för ett brett bostadsutbud även i framtiden.

Koppling till mål och strategier:

En strategisk plan för markreserv ger en grund för hur kommunen kan försörja även kommande generationer på exempelvis bostäder vilket är en grund för det långsiktiga målet om god ekonomisk hushållning.

Kostnad och arbetsinsats:

Arbetsledning för framtagande av strategisk markförsörjningsplan kräver en sakkunnig projektledare från kommunen. Kostnader för eventuella framtida markköp behöver hanteras vidare.

Strategiska
planer

Energiplan

Beskrivning:

Enligt lagen om kommunal energiplanering (1977:439) ska varje kommun ha en aktuell plan för tillförsel, distribution och användning av energi. Energi är en av flera förutsättningar för att samhället ska fungera och en strategisk plan för nuvarande och kommande försörjning kan säkerställa tillförsel.

Kommunen har en nuvarande energiplan från 1990.

Koppling till mål och strategier:

En energiplan ger en grund för hur kommunen kan försörja nuvarande och kommande generationer på energi. En långsiktig och förebyggande plan ger god grund till ekonomisk hushållning.

Kostnad och arbetsinsats:

Arbetsledning för framtagande av energiplan kräver en sakkunnig projektledare från kommunen.

Kommunen har påbörjat arbetet med att ta fram en energiplan och deltar i ett projekt kallat elektrifieringsresan som Fyrbodals kommunförbund finansierar. Energiplanen förväntas vara färdig under 2024.

Detaljplaner

Detaljplaner beskriver hur mark och vatten får användas. I kommunen finns en rad olika pågående detaljplaner som utreder lämpligheten av olika sorters ändamål. Avsnittet nedan är kategoriserat utefter syfte med planen; bostäder, industri och verksamhetsplaner samt centrumplaner och äldre detaljplaner.

Detaljplaner för bostäder

Våra styrande dokument och riktlinjer är samstämmiga över hur planeringen för bostäder ska hanteras. I Sotenäs kommun ska det finnas tillgång till en bredd och variation av olika bostadsalternativ.

Översiktsplanens markanvändningskarta beskriver var dessa bostäder är lämpliga att placeras genom utvecklingsområden för bostäder. Översiktsplanen ska ge förutsättningar för en valfrihet i boende gällande:

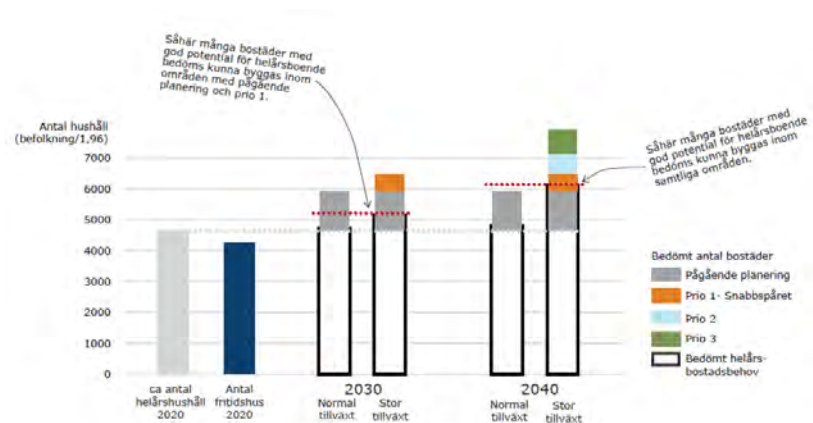
- eget ägande och hyresrätt
- komplettering i befintliga miljöer och byggande i nya områden
- boende i tätort och på landsbygden
- boende i flerfamiljshus och enbostadshus
- en variation i skala och uttryck med hänsyn till landskapet och den omgivande bebyggelsen.

Bostadsförsörjningsprogrammet som är framtaget i samband med översiktsplan 2022 beskriver djupare kommunens förutsättningar för bostadsplanering och hur försörjningen av bostäder ska hanteras. Följande riktlinjer ska vara vägledande vid bostadsplanering:

1. Skapa förutsättningar för ökat helårsboende
2. Prioriteringsordning
3. Mångfald av aktörer
4. Strategisk markplanering
5. Bygg för olika behov

Målvastämning:

Genomgång av pågående planer för bostäder visar att det finns över 900 bostäder i pågående planering. Detaljplanerna har initierats av privata exploitörer, Sotenäs bostäder och kommunen. Av dessa har ca 500 av dem potential för helårsboende. I pågående planering finns ett varierat bostadsutbud i form av både lägenheter, villatomter och radhus.

Figur 21 - Jämförelse mellan bedömt behov av bostäder och utbyggnadskapacitet.

Redovisning av samtliga pågående detaljplaner för bostäder:

Bovallstrand

Bostäder **Säm 2:1,
Bovallstrand**

Syfte: Ca 30 bostäder, blandning av villor, parhus och mindre flerbostadshus

Målavstämning: Låg potential för helårsboende, bidrar till ett utökad varierat bostadsutbud.

Sökande: Privat

Bostäder **Industri & verksamhet** **Finntorp 2:324,
Bärbydalen**

Syfte: Upprätta en ny detaljplan för verksamheter/kontor/handel i söder och ca 14 bostäder i norr

Målavstämning: God potential för helårsboende och fler bostäder. Detaljplanen skapar förutsättningar för ett varierat bostadsutbud genom fler lägenheter och villatomter. Bidrar även till tätortsnära verksamheter.

Sökande: Privat

Hunnebostrand och Uleberg

Munkebo 2, Ulebergshamn

Syfte: 18 villatomter för småhus

Målavstämning: Låg potential för helårsboende, bidrar till ett utökad bostadsutbud i form av villatomter.

Sökande: Privat

Planprocess:

Ellene 1:412, Hunnebostrand

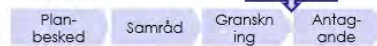

Syfte: Ändra detaljplan från samlingslokal till bostäder för ca 5 lgh.

Målavstämning: God potential för helårsboende och fler bostäder. Detaljplanen skapar förutsättningar för ett varierat bostadsutbud genom fler lägenheter.

Sökande: Privat

Planprocess:

Väjern

Väjern 1:162

Syfte: Flerbostadshus i 2-3 våningar, ca 20 lgh

Målavstämning: God potential för helårsboende och fler bostäder. Detaljplanen skapar förutsättningar för ett varierat bostadsutbud genom fler lägenheter och villatomter.

Sökande: Sotenäs bostäder

Långevik/ Myrarna, Långevik 1:12

Syfte: Bostäder ca 500 och verksamheter

Målavstämning: God potential för helårsboende vid utbyggnad av hela området och stort antal bostäder. Detaljplanen skapar förutsättningar för ett varierat bostadsutbud genom både villor, radhus och lägenheter. Prövar även nytt handelsområde.

Sökande: Privat

Lindalskogen etapp 2, Väjern

Syfte: Bostäder ca 70 st. Både villor och flerbostadshus
Målavstämning: God potential för helårsboende och fler bostäder. Detaljplanen skapar förutsättningar för ett varierat bostadsutbud genom både villor, radhus och lägenheter.

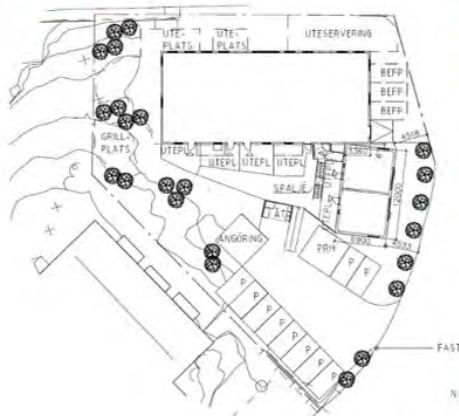
Sökande: Privat

Kungshamn

Pizzeria Italia, Gravne 42:1

Syfte: Skapa till- och ombyggnadsmöjligheter för befintlig bebyggelse, pröva möjligheten att förtäta fastigheten med ett parhus.

Målavstämning: God potential för helårsboende och fler bostäder. Detaljplanen skapar förutsättningar för ett varierat bostadsutbud genom fler lägenheter och radhus.

Sökande: Privat

Kvarnbergshemmet Bäckevik 12:1

Syfte: Vård och Boende, 25-30 lägenheter

Målavstämning: God potential för helårsboende och fler bostäder. Detaljplanen skapar förutsättningar för ett varierat bostadsutbud genom fler lägenheter.

Sökande: Sotenäs bostäder

ILLUSTRATIONSKARTA

Planprocess:

Gravarne 69:1

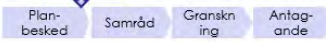
Syfte: Möjliggöra för bostäder, avstyckning av fastigheten samt centrumändamål

Målavstämning: God potential för helårsboende och fler bostäder

Sökande: Sotenäs bostäder

Vi är här

Planprocess:

Smögen

Smögen församlingshem Smögenön 35:1

Syfte: Ändra detaljplan från samlingslokal till bostäder, ca 8 lägenheter kan inrymmas. Även möjliggöra för utbyggnad av kyrkan.

Målavstämning: God potential för helårsboende och fler bostäder. Detaljplanen skapar förutsättningar för ett varierat bostadsutbud genom fler lägenheter.

Speciellt uppmärksammat: Anpassning till kulturmiljön, parkeringar

Hovenäset

Stavsäng Vägga 1:7

Syfte: 5 bostadshus med garage och sjöbodar, samt gemensam tillfartsväg

Målavstämning: Låg potential för helårsboende, bidrar till ett utökad bostadsutbud.

Sökande: Privat

Malmön

Bostäder **Prästgården Malmön 1:4**

Syfte: Ändra detaljplan från natur till 1-2 nya bostäder, villor

Målavstämning: Låg potential för helårsboende, bidrar till ett utökad bostadsutbud.

Sökande: Privat

Bostäder **Malmön 1:445**

Syfte: Ändra gällande detaljplan så att ytterligare 2 fastigheter kan tillskapas

Målavstämning: Låg potential för helårsboende, bidrar till ett utökad bostadsutbud.

Sökande: Privat

Utöver ovanstående aktiva detaljplaner där handläggning pågår finns flera initierade detaljplaner för bostäder men av olika anledningar är vilande:

Bostäder **Amborsröd 1:3**

Syfte: Fritidshusbebyggelse 10-15 villatomter

Målavstämning: Låg potential för helårsboende, bidrar till ett utökad bostadsutbud i form av fler lägenheter.

Sökande: Privat

Gamla mejeriet, Hunnebo 1:509 m.fl.

Syfte: Ändra nuvarande detaljplan för verksamhet till bostäder/ lägenheter
Målavstämning: God potential för helårsboende och fler bostäder. Detaljplanen skapar förutsättningar för ett varierat bostadsutbud genom fler lägenheter
Sökande: Privat

Kleven 2:16 m.fl.

Syfte: Bostäder 120-150 lägenheter
Målavstämning: Låg potential för helårsboende, bidrar till ett utökad bostadsutbud i form av fler lägenheter.
Sökande: Privat

Gravarne 3:136, Parkskolan

Syfte: Ändra detaljplan från allmän verksamhet till bostäder, ca 5 lägenheter
Målavstämning: God potential för helårsboende och fler bostäder. Detaljplanen skapar förutsättningar för ett varierat bostadsutbud genom fler lägenheter..
Sökande: Kommunen

Hunnebo 1:273 m.fl.

Syfte: Ändra gällande detaljplan så att outnyttjade byggrätter upphävs och att kvartersmarken övergår till allmän plats
Sökande: Kommunen

Vattenvägen Hasselön 1:75

Syfte: Bostäder 5-7 villatomter
Målavstämning: Låg potential för helårsboende, bidrar till ett utökad bostadsutbud i form av fler villatomter.
Sökande: Kommunen

Sandön & Västra Hasselösund

Syfte: Bostäder
Målavstämning: Låg potential för helårsboende, bidrar till ett utökad bostadsutbud.
Sökande: Kommunen

Syfte: Ändra befintlig ej utbyggd detaljplan för att möjliggöra fler bostäder.

Målavstämning: Potential för helårsboende, bidrar till ett utökad och varierat bostadsutbud.

Sökande: Kommunen

Syfte: Bostäder.

Målavstämning: Potential för helårsboende, bidrar till ett utökad och varierat bostadsutbud.

Sökande: Kommunen

Syfte: Bostäder.

Målavstämning: Potential för helårsboende, bidrar till ett utökad och varierat bostadsutbud.

Sökande: Kommunen

Detaljplaner för industri och verksamheter.

Våra styrande dokument och riktlinjer är samstämmiga över hur planeringen för verksamheter och näringsliv ska hanteras. I Sotenäs kommun ska det finnas tillgång till en bredd och variation av olika typer av verksamheter.

Huvudstrategin för utvecklingen i kommunen beskrivs i översiktsplanen som ”Unikt landskap – Unika orter”, för utvecklingen av näringslivet och verksamheter beskriver översiktsplanen närmare att det ska finnas en god beredskap för olika typer av verksamheter inom kommunen:

- störande och icke störande
- transportintensiva med krav på goda kommunikationslägen
- servicebaserade med krav på en central placering eller attraktiv miljö.

Utveckling av verksamheter ska i första hand ske inom eller i anslutning till befintliga kluster.

I näringslivsstrategin 2018–2022 beskrivs att näringslivsarbete skall främja tillväxt i befintliga företag och göra kommunen attraktiv för etableringar och nyföretagande så att nuvarande arbetstillfällen bevaras och nya skapas.

Målavstämning:

Pågående planering ger goda förutsättningar för att uppnå mål och strategier. Det finns planer för storskalig och mindre industriutveckling utanför samhällena. Det finns initierade detaljplaner för tätortsnära industriområden men dessa detaljplaner är inte påbörjade.

Samtliga pågående detaljplaner för industri och verksamhet:

**Guleskärs
industriområde
Gravarne 3:1**

Syfte: Utöka befintligt industri och hamnområde
Målavstämning: Bidrar till kommunens utveckling genom tätortsnära industriområde. Bidrar till att skapa möjligheter för verksamheter som är i behov av vatten.
Sökande: Kommunen

**Hogenäs
industriområde
Hovenäs 1:2**

Syfte: Utöka befintligt industriområde
Målavstämning: Bidrar till att skapa ett utökat industrimarkutbud.
Sökande: Kommunen

**Smögens havsbad
Smögenön 98:1**

Syfte: Utöka befintligt verksamhet hotell
Målavstämning: Planering och utökning av hotellverksamheten bidrar till en utökning av turism- och besöksnäringen.
Sökande: Privat

**Wiggersviks camping
Vägga 2:2**

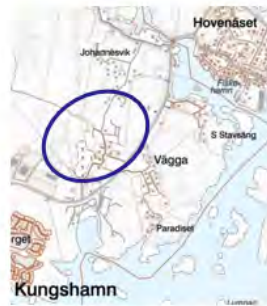
Syfte: Utveckla och utöka befintlig camping
Målavstämning: Planering och utökning av camping bidrar till en utökning av turism- och besöksnäringen.
Sökande: Privat

Vägga kyrkogård Vägga 1:49

Syfte: Begravningsplats, utökning, möjlighet till kapell och förråd
Målavstämning:
Sökande: Privat

Kvarnforsen, Klev 4:4 mfl

Syfte: Utökning av befintligt verksamhetsområde
Målavstämning: Bidrar till att skapa ett utökat industrimarksutbud tätortsnära i kommunens norra delar.
Sökande: Privat

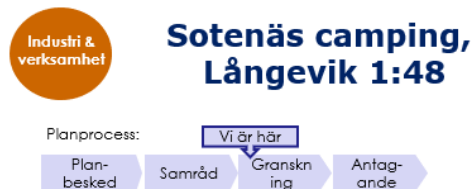
Utöver ovanstående aktiva detaljplaner där handläggning pågår finns flera initierade detaljplaner för bostäder men av olika anledningar är vilande:

Syfte: Utökning av befintligt verksamhetsområde
Målavstämning: Bidrar till att skapa ett utökat industrimarkutsbud tätortsnära i kommunens södra delar
Sökande: Kommunen

Syfte: Utökning av befintligt verksamhetsområde
Målavstämning: Bidrar till att skapa ett utökat industrimarkutsbud tätortsnära i kommunens norra delar
Sökande: Privat

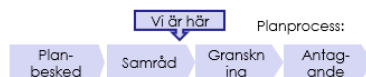
Syfte: Ändra befintlig detaljplan pröva utökning av camping
Målavstämning: Planering och utökning av camping bidrar till en utökning av turism- och besöksnäringen.
Sökande: Privat

Syfte: Utökning och reglering av befintlig camping
Målavstämning: Planering och utökning av camping bidrar till en utökning av turism- och besöksnäringen
Sökande: Privat

Syfte: utöka hotellanläggning
Målavstämning: Planering och utökning av hotellverksamheten bidrar till en utökning av turism- och besöksnäringen.
Sökande: Privat

Vägga 2:501 m.fl., Smögenlax

Syfte: ändring av detaljplan för att erhålla en ändamålsenlig fastighet

Målavstämning: Ökar förutsättningarna för ett förbättrat och utökat företagsklimat

Sökande: Privat

Tången 42:97 m.fl.

Syfte: möjliggöra för verksamheter

Målavstämning: Bidrar till att skapa ett utökat verksamhetsutbud

Sökande: Privat

Gravarne 23:3

Syfte: ändra detaljplan till industriändamål för att möjliggöra en ny anläggning för sillberedning

Målavstämning: Ökar förutsättningarna för ett förbättrat och utökat företagsklimat

Sökande: Privat

Detaljplaner för centrumområde och revidering av äldre detaljplaner

Ett stort antal av våra detaljplaner är framtagna för mellan 50 och 100 år sedan, dåtidens stadsplaneringsideal och syn på kulturmiljö stämmer inte med dagens tankar kring markanvändningen. Dagens bebyggelse och användning stämmer inte överens med detaljplanen vilket försvårar för verksamheter och för boendes utvecklingsmöjligheter. Revidering av äldre detaljplaner kan värna om värdefulla kvalitéer i bebyggelse samtidigt som vi varsamt möjliggör en förändring och utveckling.

Huvudstrategin för utvecklingen i kommunen beskrivs i översiktsplanen som ”Unikt landskap – Unika orter”, för utvecklingen av orterna beskrivs de utifrån dess unika förutsättningar. Utveckling av samhällena ska ske med stor hänsyn till befintliga kulturmiljövärden.

En översyn och prioritering av äldre detaljplaner togs fram 2000 och därefter reviderades 2018, syftet med översynen är att klarlägga planernas aktualitet, i vilken omfattning de skyddar och möjliggör utveckling av samhällena. Fokus har varit på de äldsta samhällstäckande planerna, de planer där utnyttjandet fullt ut av byggrätterna kan medföra olyckliga konsekvenser för kulturmiljö, boendemiljö med mera.

Översiktsplanen beskriver ett behov av att ta fram en prioritering av äldre detaljplaner där samtliga detaljplaner finns med.

Det finns flera initierade detaljplaner för centrum och ändring av äldre detaljplaner men som av olika anledningar är vilande:

Centrum & äldre dp

Väjerns hamn och centrumområde, Väjern

Syfte: Planöversyn för att möjliggöra önskad utveckling/attraktivt närområde för boende och besökare

Målavstämning: Utveckla centrumområdet bidrar till att tillgängliggöra centrumområdet samtidigt har området potential för att verka som knutpunkt för infrastruktur kopplad till bland annat besöksnäring.

Sökande: Kommunen

Centrum & äldre dp

Sandbogen 1:4 m.fl.

Syfte: Ändra detaljplan för att skapa en öppen allmän yta i form av park mellan Gerlegården och havet, samt att pröva viss bostadsbyggnation i området.

Målavstämning: Bostäderna har låg potential för helårsboende, den nya öppna platsen syftar till att skapa ett ny mötesplats och bidrar till ett levande samhälle.

Sökande: Kommunen

Centrum & äldre dp

Parkeringshus Hasselön 1:74

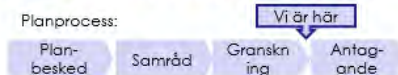
Syfte: Utöka parkeringsmöjligheterna genom ett parkeringshus

Målavstämning: Bidrar till att infrastrukturutbyggnad och utökade parkeringsmöjligheter

Sökande: Kommunen

Centrum & äldre dp

Smögenön 1:414 m.fl., Smögen hamn

Syfte: Pröva lämpligheten för flytbrygga inom vattenområde och säkerställa tillfartsväg mellan bryggfäste samt allmän väg

Sökande: Kommunen

Centrum &
äldre dp

Gravarne 2:262 & 3:1, parkeringar

Syfte: Utöka kommunhuset befintliga parkering mot Hälsans hus

Målavstämning: Bidrar till utökade parkeringsmöjligheter

Sökande: Kommunen

Vi är här

Plan-
besked

Samråd

Gransk-
ning

Antag-
ande

Planprocess:

Centrum & äldre dp

Bovallstrand

För större delen av Bovallstrands gamla samhälle gäller en byggnadsplan fastställd 1942 (14-BOV-7). Planen har till vissa delar ersatts och ändrats med planer av senare datum. Planbestämmelserna är i många avseenden svårtolkade och formulerade på ett sätt som gör att bygglovshandlingen försvåras. Delar av befintlig bebyggelse från sekelskiftet 1900 är helt eller delvis inom allmän plats, prickmark, gatemark eller parkmark. Dessa byggnader saknar därmed byggrätt och befintlig bebyggelse strider mot detaljplan. Planbestämmelserna i den gamla byggnadsplanen svarar inte heller mot dagens syn på tillvaratagande av bebyggelsemiljö och kulturmiljövärden. För större delen av området närmast fjorden anges i planen markanvändningen till: hamn-, fiskeri-, handels-, hantverks-, och industriändamål.

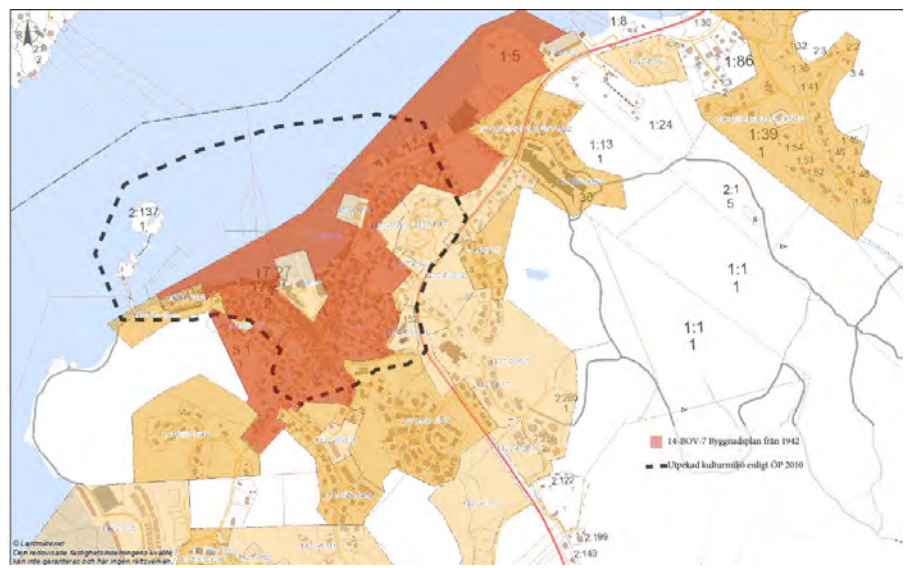
Planen beskriver en byggnadshöjd och användning som vid maximalt utnyttjande skulle få negativa konsekvenser för de kulturhistoriska värdena, samhällets karaktär och för bakomliggande fastigheter.

För samhället i övrigt gäller ett 30-tal detaljplaner av skiftande ålder. Enskilda behov av ändring av detaljplan finns i form av utökade och justerade byggrätter.

Rekommendation och prioritering

Prioritering: 1: Mycket angeläget att en planöversyn sker inom en nära framtid för den äldre bebyggelsen av Bovallstrands samhälle i syfte att säkerställa befintlig bebyggelse kulturhistoriska värden och möjliggöra en varsam utveckling.

Något omedelbart behov av översyn av övriga planer som helhet finns knappast. Däremot kan behov av planöversyn och ändringar komma att aktualiseras i anknäpning till konkreta projekt.

Centrum & äldre dp

Hovenäset

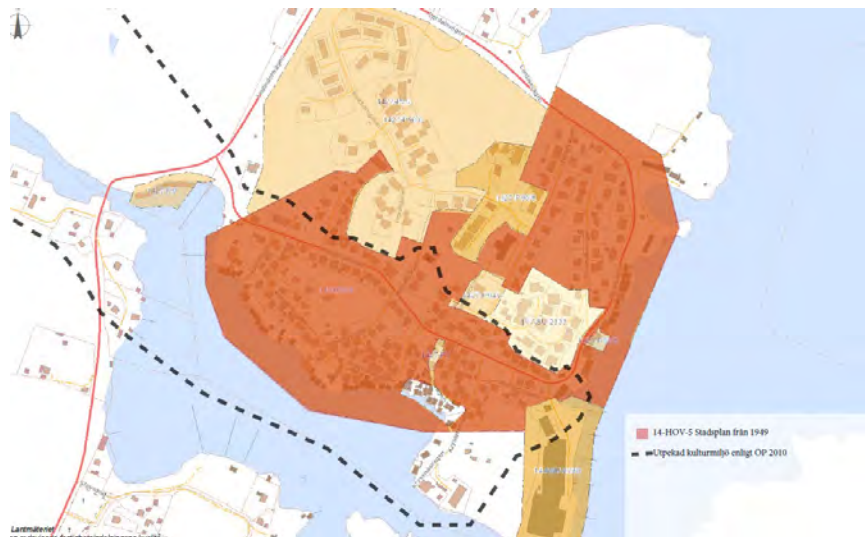
För större delen av Hovenäsets gamla samhälle gäller en byggnadsplan fastställd 1949 (14-HOV-5). Planen har till vissa delar ersatts med planer av senare datum, delar av planen har upphävts. Planbestämmelserna är i många avseenden svårtolkade och formulerade på ett sätt som gör att bygglovshandlingen försvåras. Några gator föreslås att breddas vilket strider mot syn på samhällets karaktär. Omkring fem bostäder ligger helt eller delvis inom allmän plats, prickmark, gatemark eller parkmark. Många äldre sjöbodar ligger på allmän plats framförallt i den västra delen av samhället. Dessa byggnader saknar därmed byggrätt och befintlig bebyggelse strider mot detaljplan.

För samhället i övrigt gäller ca 7 detaljplaner av skiftande ålder. Enskilda behov av ändring av detaljplan finns i form av utökade och justerade byggrätter.

Rekommendation och prioritering

Prioritering: 1: Mycket angeläget att en planöversyn sker inom en nära framtid för den äldre bebyggelsen i Hovenäsets samhälle med syfte att säkerställa befintlig bebyggelse kulturhistoriska värden och möjliggöra en varsam utveckling.

Något omedelbart behov av översyn av övriga planer som helhet finns knappast. Däremot kan behov av planöversyn och ändringar komma att aktualiseras i anknytning till konkreta projekt.

Övriga äldre detaljplaner i behov av översyn.

II - Mycket angeläget att en planöversyn sker	
KUNGSHAMN	
	Gravarne - Bäcke Vik Stadsplan fastställd 1935 och Bäcke Viksgatan - Dinglevägen Stadsplan fastställd 1960-07-05
SMÖGEN	
	Området sydväst om Badhusparken Stadsplan fastställd 1912-09-13
III - Angeläget att en planöversyn sker	
FISKETÅNGEN	
	Omfattar fd municipalsamhället Byggnadsplan fastställd 1940-12-27 samt den del av Väjern som inte är planlagd.
SMÖGEN	
	Planerna i omedelbar anslutning till den gamla planen för Smögens samhälle
MALMÖN	
	Malmöns gamla samhälle Byggnadsplan fastställd 1960, de äldsta delarna av Malmöns samhälle.
HUNNEBOSTRAND	
	Ursprungliga samhället väster om väg 174. Stadsplan fastställd 1954-10-01
VÄJERN	
	Avstyckningsplan fastställd 1932 bör ersättas.

Planprioritering

Kommunen ansvarar för all planläggning av mark- och vattenområden. Det finns ett stort behov och vilja av att upprätta nya och justera äldre planer. Sammanlagt finns det cirka 70 påbörjade och initiativtagna planer, dessa är både kommunala och exploatörsdrivna planer. Kommunens ekonomiska och personalmässiga resurser kräver en långsiktig och strukturerad planering för att nå målen.

Prioriteringsgrunder

1. Behov.

Prioriteringen av planer bör utgå ifrån behovet. Översiktsplan 2022 beskriver två olika scenarion för framtida utveckling som styr kommunens behov.

Huvudscenariot beskriver en utbyggnad av ett nytt storskaligt industriområde. Till följd av en etablering förutspås att befolkningen och hela samhället behöva växa så som exempelvis antalet bostäder, skolor, industrimark, näringslivsutveckling infrastruktur med mera.

Översiktsplanen beskriver att en utebliven storskalig industrietablering innebär en mer försiktig, normal befolkningsutveckling. Vid utebliven storskalig etablering behöver kommunen arbeta för att ta fram nya möjliga arbetsplatser för att uppnå de befolkningsutvecklingsmål som är uppsatta.

Arbetsmarknaden påverkar behovet av bostäder, industrier och verksamhetsutvecklingar i hög utsträckning. Behov av färdigställande av strategiska planer samt detaljplaner för redan bebyggda områden finns kontinuerligt.

2. Personal

På plan- och byggenheten arbetar 3,25 samhällsplanerare. Beroende på komplexiteten och initiativtagaren till planen krävs varierande arbetsinsatser. De ekonomiska ramarna för personal beskrivs i driftbudgeten för byggnadsnämnden.

Enligt nuvarande arbetssätt kräver detaljplaner som är initiativtagna av kommunen mycket tid av samhällsplanerare, eftersom hen ansvar för upprättande och framdrift av hela projektet. För de detaljplaner som initieras av exploatörer har kommunen genom planavtal godkänt externa konsulter för att upprätta planhandlingar, vilket innebär att samhällsplanerarnas roll är att handleda planeringen och tydliggöra hur planhandlingarna ska se ut.

För de strategiska planerna kräver genomförandet en projektledare som driver, håller samman och ansvarar för färdigställande.

3. Ekonomi

Kommunen har så kallat planmonopol och beslutar om vilka planer som ska få prövas. Vid planering förädlas mark som sedan kan bidra med intäkter. Plan- och byggenheten

handlägger och arbetar fram detaljplaner samt flera strategiska planer. Strategiska planer och kommunala detaljplaner bekostas av kommunen, detaljplaner som initieras av exploatörer bekostas av exploatörer

För de kommunala planerna beskrivs ambitionen för framdrift genom de ekonomiska ramar i driftbudget för plan och byggenheten. Planprocesser sträcker sig ofta över flera år och budget för de olika planerna lika så.

För vissa planer förväntar sig kommunen direkta intäkter, projekteringskostnader och färdigställande av mark till följd av planeringen så som vid planering av bostadstomter. Bostadsförsörjningsprogrammet beskriver vilka bostadsområden som har potential för helårsboende och därmed kan kommunen dessutom öka förutsättningarna för att fler väljer att bosätta sig i kommunen. Förädling av oplanerad mark till industrimark kan också generera direkta intäkter så som ökade arbetstillfällen. I bebyggda områden och centrumområden kan planering generera en bättre boende- och närmiljö. Strategiska planer kan beskriva behov av åtgärder för en långsiktig ekonomisk hushållning. Strategiska planer kan beskriva vilka utmaningar som kommunen står inför och hur de kan åtgärdas för att minimera riskerna.

4. Utmaningar

Prioriteringen bör utgå ifrån planens möjligheter att fullföljas efter antagande. Förutseddbara och oförutsedda hinder/utmaningar finns och kan uppstå för planeringen som får konsekvenser för dess framdrift. Vid planering prövas marken för en viss användning, olika intressen vägs mot varandra. Varje plan med dess unika förutsättningar och hinder/utmaningar kan få konsekvenser för planens framdrift. En avgörande utmaning för flera av planerna är kommunens kapacitet att rena spillvatten, men det kan också handla om andra intressen som naturvärden, väganlutning eller arkeologi.

Prioritering av kommunala detaljplaner

Nedanstående tabell redovisar ett förslag till prioritering av kommunala planer utefter kalenderår och är uppdelande efter framförallt i vilken utsträckning de bidrar till mål samt strategier. Listan nedan redovisar även förslag på prioriteringsordning efter ekonomiska och personalmässiga förutsättningar.

År	Namn	2023	2024	2025	2026	Beslut	Nästa steg
2023	Aktuella kommunala projekt:						
	Revidering av kulturmiljöområden	x	x			BN 2022-04-21 § 57	
	Vattentjänstplan & VA-plan	x	x			KS 2021-03-03 § 41	
	Energiplan	x	x	x		KF 2023-12-13 § 152	
	Parkeringsnorm	x	x			KS 2022-11-09 § 180	
2024	DP nytt reningsverk		x	x	x		Inväntar ansökan om planbesked från Sotenäs vatten
	Översiktsplan 2022		x			KSAU 2023-12-06 § 170	
	DP ändring av detaljplan för Kungshamn / Gravarne		x	x	x	KS 2019-02-13 § 35	
	DP skola, kommunens södra del		x	x	x		Lokaliseringsutredning
	DP Parkskolan		x	x		KS 2020-10-28 § 185	
	Strategisk markförsörjningsplan		x	x			Identifieras i ÖP som ett dokument som behöver tas fram Enligt KS inriktningsdirektiv
	DP Guleskärs industriområde		x	x	x	KS 2023-04-12 § 94	
2025	Skyfallskartering med åtgärdsplan			x	x		Identifieras i ÖP som ett dokument som behöver tas fram
	DP Hogenäs industriområde			x	x	KS 2020-02-26 § 28	
	DP bostäder & förskola			x	x		
2026	DP ändring av detaljplan för Kungshamn /Fisketången				x	KS 2019-02-13 § 35	

	Klimatanpassningsplan				x		Identifieras i ÖP som ett dokument som behöver tas fram
	DP Bohus-Malmön, gamla reningsverket				x		Medborgardialog
	DP Väjärens centrum				x	KS 2019-09-11 § 133	
Efter 2026	DP ändring av planer som är för allmän verksamhet						
	DP ändring av detaljplan för Bovallstrand					KS 2019-02-13 § 35	
	DP ändring av detaljplan Hovenäset					KS 2019-02-13 § 35	
	DP Smögens hamn, Smögenön 1:414					KS 2014-05-28 § 99	
	DP Vägga 2:262, Klippsjön					KS 2018-02-07 § 20	
	DP Hunnebo 1:273					KSAU 2014-05-07 § 99	
	DP Gravarne 2:262 och 3:1					KS 2018-05-30 § 118	
	Kulturmiljöprogram						Identifieras i ÖP som ett dokument som behöver tas fram
	Naturvårdsplan						Identifieras i ÖP som ett dokument som behöver tas fram
	DP östra Förålarne (U12)					KS 2021-10-27 § 162	
	DP östra Förålarne (U11)					KS 2021-10-27 § 162	
	DP ändring av detaljplan för Smögen, badhusparken					KS 2019-02-13 § 35	
	DP Sandbogen 1:4 ml					KS 2018-04-11 § 67	
	DP Hasselön 1:74, parkeringshus					KS 2022-11-09 § 180	
	DP Solliden Hunnebostrand					KS 2021-10-27 § 162	
	DP ändring av detaljplan för Smögen					KS 2019-02-13 § 35	
	DP Sandön och Västra Hasselösund					KS 2021-10-27 § 162	

	DP ändring av detaljplan för Malmön					KS 2019-02-13 § 35	
	DP ändring av detaljplan för Hunnebostrand					KS 2019-02-13 § 35	
	DP ändring av detaljplan för Väjern					KS 2019-02-13 § 35	
	DP Vattenvägen Hasselön 1:75						

Exploateringsdrivna detaljplaner för bostäder	Antal bostäder	Nästa steg
Sotenäsbostäder B9A		Ska påbörjas
Gravarne 69:1	2	Uppstart
Hunnebo 1:509 m.fl.	15	Uppstart
Smögenön 35:1 mfl Församlingshem	8	Samråd
Säm 2:1	30	Samråd
Väjern 1:162	20	Samråd
Bäcke Vik 12:1, Kvarnberget	30	Granskning
Finntorp 2:324, Bärbydalen	14	Granskning
Gravarne 42:1, Pizzeria Italia	3	Granskning
Längevik 1:12	500	Granskning
Ellene 1:412	5	Inväntar antagande pga. VA
Lindalskogen etapp 2	70	Inväntar antagande pga. VA
Malmön 1:4	2	Inväntar antagande pga. VA
Munkebo etapp 2	18	Inväntar antagande pga. VA
Stavsäng, Vägga 1:7	5	Inväntar antagande pga. VA
Kleven 2:16 mfl	120	Vilande
Amborsröd 1:3	15	Förvaltningen föreslår att avsluta
Finntorp 2:9	0	Förvaltningen föreslår att avsluta
Malmön 1:445	2	Sökande önskar avsluta
TOTALT	859 bostäder	

Antagna men inte utbyggda detaljplaner	Ca antal bostäder/industrimark
Förållarna (Sobo)	75

Förållarna 4 (kommunal)	50
Skomakarudden	30
Finntorp 2:285	6
Ödby 1:2	6
Askum-Anneröd	40
Skalberget (delvis utbyggt)	22 kvar
Hällebo 2	30
Hunnebohemmet	24
Bratteby industriområde	14 000 kvm
Hogenäs industriområde (delvis utbyggt)	12 500 kvm
Hogenäs hamn	44 000 kvm
TOTALT	283 bostäder 70 500 kvm industrimark

Totalt antal bostäder i pågående detaljplaner och i antagna detaljplaner men som inte är utbyggda = **1142 bostäder**

Kommunens befolkningsprognos förväntas bli en ”normal tillväxt” och kommer enligt SCB befolkningsprognos ligga runt 9000 invånare fram till år 2050. Antalet bostäder, i pågående och antagna detaljplaner, täcker därför med god marginal den normala befolkningsprognos som väntas bli de kommande 20 åren.

MBN § 20 **BN 2023/245****Underlag för planprioritering****Miljö- och byggnämndens beslut**

Miljö- och byggnämnden föreslår Kommunstyrelsen att godkänna underlag för planprioritering med ändring att tidigarelägga planprioriteringen för detaljplan Väjern Centrum från år 2026 till år 2025.

Sammanfattning

Underlaget för planprioritering syftar till att ge beslutsfattare, tjänstepersoner och allmänheten en bred kunskapsgrund i samtliga initiativtagna detaljplaner och strategiska planer kopplade till översiktsplanen. Kunskapsunderlaget syftar vidare till att fungera som underlag för beslut om prioritering av dessa kommunala planer.

Kommunen ansvarar för all planläggning av mark- och vattenområde. Det finns ett stort behov och vilja av att upprätta nya och justera äldre planer. Sammanlagt finns det cirka 70 påbörjade och initiativtagna planer. Kommunens ekonomiska och personalmässiga resurser kräver en långsiktig och strukturerad planering för att nå målen. Underlaget för planprioritering är uppdelat efter olika typer av planer;

- Strategiska planer
- Detaljplaner för bostäder
- Detaljplaner för industri och verksamheter
- Detaljplaner för centrumområden och revidering av äldre detaljplaner

Dokumentet avslutas med ett sammanfattande avsnitt med prioriteringsgrunder och förslag till prioritering av kommunala planer.

Beslutsunderlag

Miljö- och byggnämndens arbetsutskotts protokoll 2024-01-18 § 6

Planarkitektens tjänsteutlåtande 2024-01-02

Underlag för planprioritering 2024 daterad 2024-01-02

Yrkande

Dan Christiansson (M) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag med ändring att tidigarelägga planprioriteringen för detaljplan Väjern Centrum från år 2026 till år 2025.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och Dan Christianssons ändringsyrkande och finner att nämnden antar detta.

Skickas till

Kommunstyrelsen

KSAU § 28**Dnr 2023/001047****Sotenäs kommuns yttrande på remiss från Havs- och vattenmyndigheten avseende översyn och aktualisering av hamnarna av riksintresse för yrkesfiske****Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut**

Kommunstyrelsens beslutar att lämna yttrande *Sotenäs kommuns yttrande på remiss från Havs- och Vattenmyndigheten avseende översyn och aktualisering av hamnarna av riksintresse för yrkesfiske* daterad 2024-03-19.

Sammanfattning

Havs- och Vattenmyndigheten beslutar om områden av riksintresse för yrkesfiske enligt Miljöbalkens bestämmelser om riksintresse, 3 kap. 5 § MB, där tillämning av bestämmelserna innebär att dessa områden skall skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra för fiskets bedrivande.

Senaste beslut om hamnar av riksintresse för yrkesfiske togs 2006 och Havs- och Vattenmyndigheten gör nu en översyn och aktualisering av detta. Utgångsläget i översynen har varit de värden och den vikt som landas i hamnar samt antal yrkesfiskefartyg som nyttjar hamnar som hemmahamn.

Sotenäs kommun har i senaste beslutet två hamnar utpekade som riksintresse för yrkesfisket, Smögen och Kungshamn. I översynen föreslår Havs- och vattenmyndigheten att Smögen kvarstår men att Kungshamn tas bort.

Yttrandet i korthet

- Sotenäs kommun anser att den historiska tidsperioden som används i förslaget blir felaktigt och att man måste se mer på närtid och även lägga in framtid i analysen.
- Sotenäs kommun anser att Kungshamn och hamnen vid Guleskär fortsatt bör vara riksintresse för yrkesfisket baserat på att det dels är ett komplement till Smögens hamn, dels de senaste åren blivit en viktig hamn för det pelagiska fisket och logistiken till Sweden Pelagic på Ellös samt dels relaterat till de framtidsplaner som finns att utveckla hela industriområdet med mottagnings- och beredningsfabrik för pelagisk fisk.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande – Yttrande översyn hamnar riksintresse – Tf. näringslivs- och utvecklingschef 2024-03-19

Sotenäs kommuns yttrande på remiss från Havs- och Vattenmyndigheten avseende översyn och aktualisering av hamnarna av riksintresse för yrkesfiske - 2024-03-19

Remiss gällande en översyn och aktualisering av hamnarna av riksintresse för yrkesfiske – Havs och vattenmyndigheten - 2023-12-19

Skickas till

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande

Datum

Dnr

2024-03-27

KA 2023/1047

Kommunstyrelseförvaltningen
Fredrik Handfast
Tf Chef för avd Näringsliv och Utveckling

Sotenäs kommuns yttrande på remiss från Havs- och vattenmyndigheten avseende översyn och aktualisering av hamnarna av riksintresse för yrkesfiske

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslutar att lämna yttrande daterad 2024-03-27 "Sotenäs kommuns yttrande på remiss från Havs- och Vattenmyndigheten avseende översyn och aktualisering av hamnarna av riksintresse för yrkesfiske"

Sammanfattning

Havs- och Vattenmyndigheten beslutar om områden av riksintresse för yrkesfiske enligt Miljöbalkens bestämmelser om riksintresse, MB 3 kap. 5§, där tillämning av bestämmelserna innebär att dessa områden skall skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra för fiskets bedrivande.

Senaste beslut om hamnar av riksintresse för yrkesfiske togs 2006 och Havs- och Vattenmyndigheten gör nu en översyn och aktualisering av detta. Utgångsläget i översynen har varit de värden och den vikt som landas i hamnar samt antal yrkesfiskefartyg som nyttjar hamnar som hemmahamn. Sotenäs kommun har i senaste beslutet två hamnar utpekade som riksintresse för yrkesfisket, Smögen och Kungshamn. I översynen föreslår Havs- och vattenmyndigheten att Smögen kvarstår men Kungshamn tas bort.

Yttrandet kortfattat

- Sotenäs kommun anser att den historiska tidsperioden som används i förslaget blir felaktigt och att man måste se mer på närtid och även lägga in framtid i analysen.
- Sotenäs kommun anser att Kungshamn och hamnen vid Guleskär fortsatt bör vara riksintresse för yrkesfisket baserat på att det dels är ett komplement till Smögens hamn, dels de senaste åren blivit en viktig hamn för det pelagiska fisket och logistiken till Sweden Pelagic på Ellös samt dels relaterat till de framtidsplaner som finns att utveckla hela industriområdet med mottagnings- och beredningsfabrik för pelagisk fisk.

Beslutsunderlag

Sotenäs kommuns yttrande på remiss från Havs- och Vattenmyndigheten avseende översyn och aktualisering av hamnarna av riksintresse för yrkesfiske, daterat 2024-03-27

Remiss gällande en översyn och aktualisering av hamnarna av riksintresse för yrkesfiske

Beslutet skickas till

Tf chef Näringsliv och Utveckling

Fredrik Handfast
Tf Chef Näringsliv och Utveckling

Sotenäs kommuns yttrande på remiss från Havs-och vattenmyndigheten avseende översyn och aktualisering av hamnarna av riksintresse för yrkesfiske

Sammanfattning

- Sotenäs kommun anser att den historiska tidsperioden som används i förslaget blir felaktigt och att man måste se mer på närtid och även lägga in framtid i analysen.
- Sotenäs kommun anser att Kungshamn och hamnen vid Guleskär fortsatt ska vara riksintresse för yrkesfisket baserat på att det dels är ett komplement till Smögens hamn, dels under de senaste åren blivit en viktig hamn för det pelagiska fisket och logistiken till Sweden Pelagic på Ellös samt de framtidsplaner som finns att utveckla hela industriområdet med mottagnings- och beredningsfabrik för pelagisk fisk.

Bedömning av riksintresseanspråk

Fördelarna för en hamn av riksintresse för yrkesfiske innebär en säkerhet för att i det här fallet få rätt status och möjlighet till finansiellt stöd för att bibehålla viktiga industrihamnar. Bedömningen i remissen görs enligt en modell som sträcker sig över en historisk tidsperiod (2008-2022). Sotenäs kommun anser att en sådan tidshorizont är problematisk och kan bli direkt fel. Det är viktigt att även väga in nutid (senaste åren) samt framtida scenarion och väga in framtidsplanering för platser som kan komma att få en ökad (eller minskad betydelse) för yrkesfisket. Här ser Sotenäs kommun att Havs-och vattenmyndigheten behöver lyssna in fiskets producentorganisationer, Sveriges fiskauktioner och andra relevanta aktörer för att ta in och förstå deras utvecklingsplaner. Det pågår också en översyn från Jordbruksverket kring att öka mängden lossad pelagisk fisk i Sverige vilket gör att även Jordbruksverket och deras slutsatser i det arbetet bör tas i beaktande. Mot bakgrund av att aktualisering av hamnar av riksintresse för yrkesfisket inte uppdateras kontinuerligt bör denna framåtsyftning inkluderas i bedömningsmodellen för aktualisering av hamnar av riksintresse för yrkesfisket så att även framtida utveckling inte hämmas.

Beräkningsmodellen har även endast utgått från svenska fiskares landningar. Detta blir missvisande då flera danska och norska båtar landar fisk i våra hamnar idag och kan utgöra en stor andel av den volymen som sedan är viktig för de landbaserade näringarna och den landbaserade befintliga infrastrukturen.

Tydlighet i aktualiseringen

I remissunderlaget nämns inte (eller hänvisas till) de nuvarande hamnarna av riksintresse. För att få en övergripande och transparent beskrivning av ändringen borde detta ingå i underlaget.

Inkludering av vattenbruk och värdekedjan

Med insikt om att remissen behandlar yrkesfisket enskilt vill Sotenäs kommun ändå föreslå att vattenbruket bör ha liknande alternativt gemensamt riksintresseanspråk. Ofta är infrastrukturen gemensam för yrkesfiske och vattenbruk vilket kan påverka sammantaget värde för hamnar av riksintresse om landningsvärde för dessa näringar vägs ihop. Vattenbruket är som bekant en växande näring och behöver ges förutsättningar att erhålla infrastruktur och hamnar av riksintresse för att säkerställa tillgänglighet för infrastruktur-, och servicefunktioner. Hänsyn bör tas till hela värdekedjan för landad råvara och synergieffekter mellan havsbruk.

Fysisk avgränsning

I flera utpekade områden anges inte en komplett geografisk förklaring till vilka delar av/vilken hamn eller hur stort område som ingår i riksintresset. För att kommunerna och yrkesfisket på ett bra sätt ska kunna planlägga utpekade områden samt att yrkesfisket har kännedom om vilken hamn (om det finns flera alternativa kajer eller delar av områden) som menas bör hamnarna av riksintresse för yrkesfisket beskrivas mer detaljerat.

Utveckling av Kungshamn och Guleskär

Sotenäs kommun noterar att Kungshamn är borttaget i förslaget. Det ser vi som bekymmersamt utifrån flera perspektiv. Som klagande så tolkar Sotenäs kommun "Kunghamn" som hamnen vid Guleskär.

- Hamnen används dels idag som ett komplement till Smögen för angöring och lossning till Smögens fiskauktion då båtar med större djup än Smögen kan ta emot kommer. Det är således ett viktigt komplement för Smögens hamn.
- Hamnen på Guleskär har ett tillräckligt djup för samtliga svenska pelagiska fiskebåtar. Detta har resulterat i att det sedan 2022 börjat anlöpa pelagiska fiskebåtar som är för djupgående för att komma in på Ellös och lossa till Sweden Pelagic numera kan lossa pelagisk fisk till bil för vidare transport till Ellös i Kungshamn/Guleskär.
- Under det pågående arbetet med att få mer fisk från svensk kvot att landas i Sverige har Sotenäs kommun under 2023 fått en förfrågan från Pelagiska fiskets producentorganisation (SPF) om att tillsammans utveckla Guleskärsområdet för att få en etablering av en mottagnings- och beredningsfabrik för pelagisk fisk. Den grundläggande förutsättningen för det är ju såklart hamnen.
- Slutsatsen är att Sotenäs kommun anser att Kungshamn och hamnen vid Guleskär fortfarande måste ha ett riksintresse för yrkesfisket.

// Sotenäs kommun enligt beslut i KS...

Remiss

Handläggare

Daniel Ghebrezghi
Fiskeregleringsenheten
daniel.ghebrezghi@havochvatten.se

Datum 2023-12-19

Dnr HaV 2023-001156

Boverket
Samtliga länsstyrelser
Samtliga kommuner
Berörda organisationer enl. sändlista

Remiss gällande en översyn och aktualisering av hamnarna av riksintresse för yrkesfisket

Hantering

Havs- och vattenmyndigheten önskar ta del av era synpunkter på bifogat underlag och översyn av hamnarna av riksintresse för yrkesfisket.

I bilagan redogör Havs- och vattenmyndigheten för bakgrund och syfte med översynen. I underlaget lämnas även förslag på motiv, underlag och urvalskriterier för identifiering, samt ett urval av hamnar som i enlighet med metodiken utgör aktuella riksintresseanspråk för yrkesfisket.

Förslaget föreslås träda i kraft den 2024-04-01

Remissvar ska ha inkommit till Havs- och vattenmyndigheten senast den 2024-02-09

Havs- och vattenmyndigheten ser helst att svaret skickas med e-post till havochvatten@havochvatten.se i Wordformat. Ange ärendets diarienummer i e-postmeddelandets ärendemening.

Havs- och vattenmyndigheten publicerar i vissa fall remissvar från myndigheter, företag och organisationer på sin webbsida. Remissvar från privatpersoner publiceras inte. Söker du remissvar som inte finns på webbplatsen, kontakta Havs- och vattenmyndighetens registratur.

Du hittar mer information om hur HaV behandlar dina personuppgifter i samband med remisshantering på [Havs- och vattenmyndighetens webbsida](#).

Eventuella frågor om förslaget kan ställas till Daniel Ghebrezghi. Ange kontaktinformation i form av telefonnummer och e-postadress.

Denna remiss har beslutats av avdelningschef Mats Svensson efter föredragning av utredare Daniel Ghebrezghi. I den slutliga handläggningen av ärendet har även enhetschef Inger Dahlgren medverkat.

Mats Svensson

Daniel Ghebregzghi

Sändlista, organisationer:

Sveriges Fiskares Producentorganisation

Havs- och Kustfiskarnas Producentorganisation

Producentorganisationen Kustfiskarna Bottenhavet

Swedish Pelagic Federation Producers Organisation

Norrbottnens Kustfiskares Producentorganisation

Bilagor:

Bilaga 1 – Översyn av hamnarna av riksintresse för yrkesfisket

Bilaga 1.

Översyn av hamnarna av riksintresse för yrkesfisket

Sammanfattning av ärendet

Havs- och vattenmyndigheten beslutar om områden av riksintresse för yrkesfiske enligt Miljöbalkens bestämmelser om riksintresse, MB 3 kap. 5§, där tillämpning av bestämmelserna innebär att dessa områden skall skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra för fiskets bedrivande¹.

Riksintresseanspråk för yrkesfisket omfattar idag betydande lek- och uppväxtområden, fångstområden, områden för fiskvandring, samt hamnar för landning, stillaliggande och service.

Senaste beslut om hamnar av riksintresse för yrkesfisket togs av Fiskeriverket år 2006², till följd av faktorer som beståndsutveckling, förvaltningsåtgärder och introducerande av ny teknik, har svenskt yrkesfiske sedan tid för detta beslut genomgått stora förändringar.

Havs- och vattenmyndigheten förordar att för yrkesfisket särskilt betydande hamnar för landning, stillaliggande och service fortsatt skall kunna utgöra riksintressen för yrkesfisket, mot bakgrund av att de svarar för nödvändig infrastruktur och säkerställandet av grundläggande funktioner.

Krav föreligger att riksintresseanspråk bibehålls aktuella³, i detta underlag redovisas därför ett förslag på hamnar som Havs- och vattenmyndigheten, efter en översyn av metod för urval och mot bakgrund av aktuell situation inom svenskt yrkesfiske, bedömer utgöra lämpliga riksintresseanspråk för yrkesfisket.

Förslaget identifierar hamnar utifrån förekommande benämningar i underliggande data, var fysisk plats, infrastruktur eller fiskerirelaterad verksamhet i hamnar vare sig preciseras eller rumsligt avgränsas. En närmare precisering skulle därför behöva göras, mot aktuella kunskapsunderlag, i händelse av att riksintresseanspråken prövas.

Föreslaget bedöms sammantaget uppfylla Boverkets kriterier för riksintressen.

Bakgrund

Gällande beslut om hamnar av riksintresse för yrkesfisket omfattar 55 hamnar, som i huvudsak identifierats som betydande landnings- och hemmahamnar. Beslutet motiverades i att hamnarna betraktades hysa infrastruktur nödvändig för yrkesfiskets fortsatta bedrivande, och den huvudsakliga bedömning som låg till grund för urvalet baserades på landningsvärden i hamnar, samt antal fartyg och samlat tonnage som nyttjat hamnar som hemmahamn.

¹ HaV PM - Tillämpning av påtagligt skada eller påtagligt försvårande, MB 3 kap. 5 § Riksintresse för yrkesfiske, dnr 2244-18

² Finfo 2006:1 - Områden av riksintresse för yrkesfisket

³ Boverket Beslut - Beslut om samråd enligt förordningen om hushållning med mark- och vattenområden, dnr 3800/2023

Hamnar med tydligt större landningsvärden, fler antal fartyg eller större samlat tonnage inom respektive län pekades följaktligen ut, det tillkom även ytterligare hamnar som urskilts utefter särskilda motiv. I tre kustnära län bedömdes inga hamnar utgöra riksintressen för yrkesfisket⁴.

I maj 2023 presenterade Havs- och vattenmyndigheten ett beredningsunderlag för länsstyrelserna i vilket metod, underlag och kriterier för urval av riksintressanta hamnar diskuterades inför en kommande översyn. I underlaget redovisades även ett urval av hamnar som, i enlighet med föreslagen metodik skulle kunna vara av riksintresse för yrkesfisket⁵.

Inför framtagandet av denna remiss har fyra länsstyrelser inkommit med synpunkter på beredningsunderlaget. Sammantaget har det getts uttryck för att man bedömt det som problematiskt att utgångsläge varit, vad som anses vara, ett icke-eftersträvansvärt nuläge inom svenskt yrkesfiske, där det som konsekvens konstateras att föreslagen metodik i stora geografiska områden endast identifierat ett fåtal hamnar och däribland hamnar som bedömts vara av betydelse främst för vissa segment inom yrkesfisket. I yttranden lyftes även att, vad som anses vara, en förekommande ogynnsam utvecklingsriktning inom svenskt yrkesfiske, riskerar att förstärkas i händelse av att status som riksintressen upphör bland flertalet befintliga hamnar av riksintresse för yrkesfisket.

Sammantaget har en annan infallsvinkel efterfrågats i en kommande översyn. Med hänvisning till bland annat nationella strategier och miljökvalitetsmål, har man bland annat menat att urval av hamnar borde göras med särskild hänsyn till det småskaliga kustnära fisket, möjlighet till lokal livsmedelsförsörjning från havet, samt nationell krisberedskap.

Syfte

Riksintresseanspråk ska agera vägledande inom fysisk planering, och skall därför vara aktuella och korrekta. Boverket fastställer att beslut om områden av riksintresse skall vara motiverade utefter en nationell bedömning, där det ska finnas tydliga underlag som styrker att riksintresseanspråken antingen hyser värden av stor nationell vikt, alternativt att de behövs för att uppfylla Sveriges internationella åtaganden, eller behövs för att genomföra eller upprätthålla nationellt viktiga strukturer⁶.

I den sammanfattande beskrivningen av fiskesektorn framgår att Havs- och vattenmyndighetens bedömningsgrund för riksintressen för yrkesfisket dels är det yrkesmässiga fiskets intressen, samt i egenskap av betydande allmänintresse, fiskets förmåga att kunna bidra till livsmedelsförsörjningen och livsmedelsproduktion⁷.

För att fiskerinäringen ska kunna fungera effektivt är det avgörande att den fysiska planeringen säkerställer nödvändig infrastruktur i form av hamnar, som erbjuder lämpliga möjligheter för landning av fångsten, stillaliggande och underhåll av fartyg och redskap. Särskilt betydande landnings- och hemmahamnar för fisket bör därför kunna utgöra riksintressen för yrkesfisket.

⁴ Finfo 2006:1 - Områden av riksintresse för yrkesfisket

⁵ HaV Tillfälle till yttrande - Inbjudan till granskning av första beredande underlag inför översyn av hamnar av riksintresse för yrkesfisket, dnr 01863-2023

⁶ Boverket PM - Vägledning för nationella myndigheters underlag, beslut och redovisning rörande anspråk på riksintressen i 3 kap. miljöbalken, dnr 3190/2014

⁷ HaV PM - Sammanfattande beskrivning av Fiskesektorn, dnr 2244-2018

Boverket gör gällande att riksintressemyndigheterna bör ha en restriktiv hållning vad gäller omfattning av riksintresseområden inom respektive sektor⁸. För att kunna hävda riksintresseanspråk för yrkesfisket i hamnar görs därför bedömningen att aktuell funktion av särskild dignitet måste kunna styrkas.

Mot bakgrund av detta bedöms exempelvis en spekulativ framtida funktion som alltför vaga motiv för utpekanden, i lika hög grad en historisk förankring för fisket, vilket eventuellt utgör lämpligare motiv för kulturmiljövårdens riksintresseanspråk.

Aktuell situation i fiskehamnarna

Utgångsläge i översynen har varit att de värden och den vikt som landas i hamnar, samt antal yrkesfiskefartyg som nyttjar hamnar som hemmahamn, agerar främsta indikatorer i en skattning av funktion och betydelse för yrkesfisket vad gäller möjlighet till landning, stillaliggande och service.

Insjöhamnar har ej omfattats i denna granskning mot bakgrund av att fartyg aktiva inom den del av fisket som bedrivs i havet, på grund av fångst- och fartygsstorlek, i större utsträckning bedömts styrda av tillgången till särskild infrastruktur för sådana ändamål.

Svenskt yrkesfiske i havet har varit under stor förändring under det senaste årtiondet, där en allt större andel utgörs av ett industrifiske. År 2022 var närmare 77 procent av fångsten ej ämnad för humankonsumtion. Antal fartyg i flottan har under samma period minskat med ca 30 procent, där antalet större fartyg samtidigt har ökat, fartyg som i idag delvis begränsas av befintlig hamnstruktur⁹.

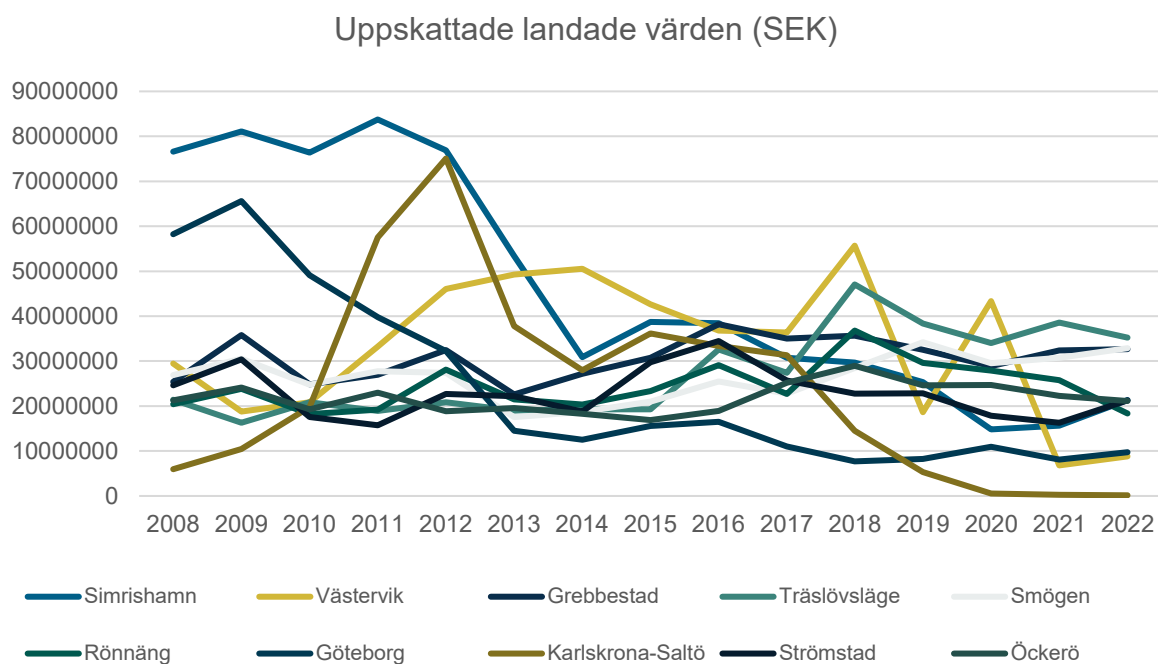
Flertalet faktorer påverkar idag var och hur mycket som landas i de svenska fiskehamnarna, där utveckling av fiskemöjligheter, avstånd till aktuella fångstområden samt marknadspriser kan vara avgörande. Under 2022 landades större mängder fisk från svenskt yrkesfiske i utländska hamnar än i svenska¹⁰. Årsvisa landningar i de tio främsta landningshamnarna nationellt under de senaste femton åren, tydliggör även att landad vikt och landade värden kan variera påtagligt i hamnar mellan år (se figur 1 och 2).

Ett mindre antal svenska hamnar står idag för huvuddelen av landningarna. Ca 85 % av den vikt som landats de senaste femton åren, landades i de tio främsta hamnarna sett till landad vikt. Under samma period landades ungefär hälften av det landade värdet i de tio främsta hamnarna sett till landade värden.

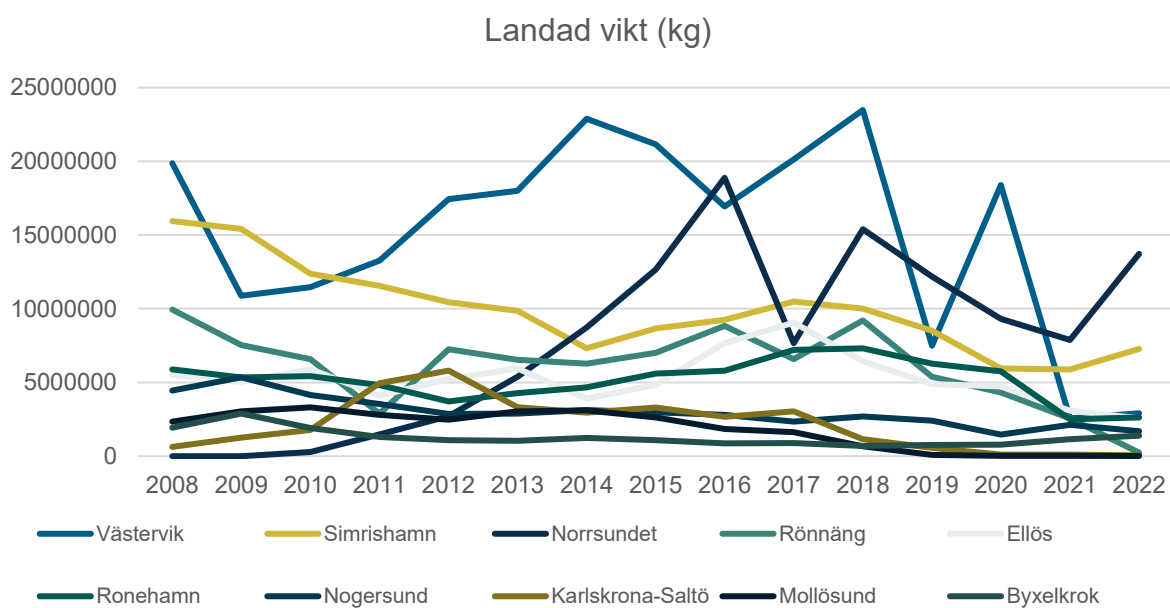
⁸ Boverket PM - Vägledning för nationella myndigheters underlag, beslut och redovisning rörande anspråk på riksintressen i 3 kap. miljöbalken, dnr 3190/2014

⁹ HaV, Statistik - Det yrkesmässiga fisket i havet 2022 och SJV Rapport 2023:8 - Vägen framåt mot mer livsmedel av svenskfångad sill och skarpsill, Kapacitet i landning och beredning av fisk i Sverige

¹⁰ HaV, Statistik - Det yrkesmässiga fisket i havet 2022

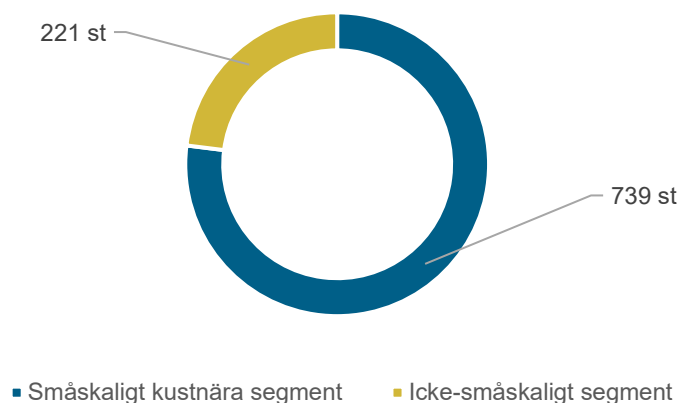
Figur 1. Uppskattade landade värden mellan 2008 och 2022 i de tio främsta landningshamnarna nationellt, sett till landade värden.

Figur 2. Landad vikt mellan 2008 och 2022 i de tio främsta landningshamnarna nationellt, sett till landad vikt.

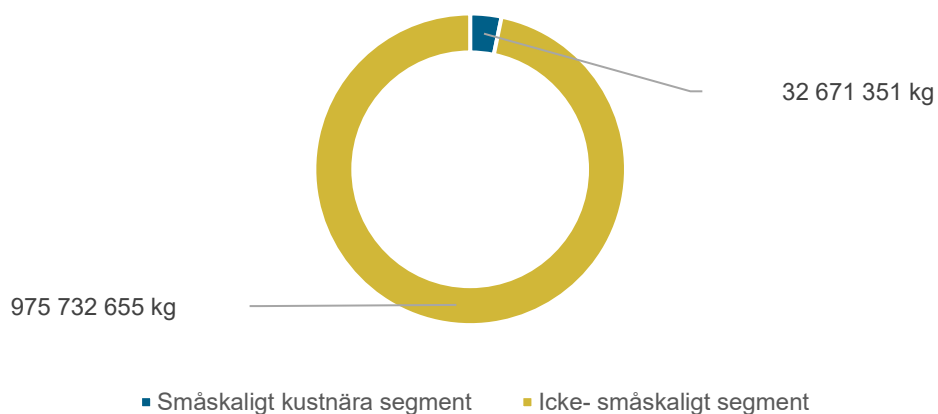
En jämnare fördelning återges bland hemmahamnar för fiskefartyg. Av totalt 960 fartyg med gällande fiskelicens, har ca 20% hemmahamn i någon av de tio främsta hamnarna nationellt, sett till antalet fartyg som nyttjar hamnen som hemmahamn. Tydliga regionala skillnader framstår här, och omkring en tredjedel av alla fartyg har sin hemmahamn lokaliserad inom Västra Götalands län (se figur 3).

Antal fartyg med gällande fiskelicens efter segment

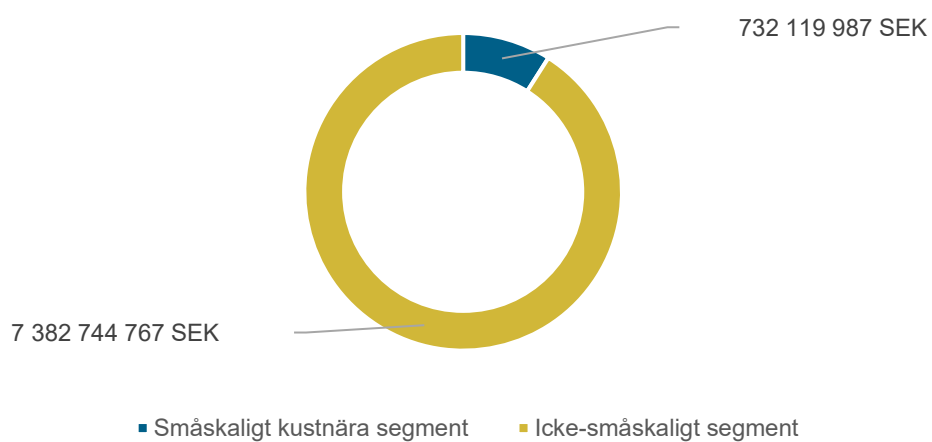
Figur 4. Fördelning av fartyg med gällande fiskelicens efter segment.

Landad vikt efter segment

Figur 5. Fördelning av landad vikt 2008 till 2022 efter segment.

Uppskattade landade värden efter segment

Figur 6. Fördelning av landade värden 2008 till 2022 efter segment.

Metod för identifiering av hamnar av riksintresse för yrkesfisket

Föreslagen metod (se figur 7) ämnar identifiera hamnar som idag är av särskild betydelse för svenskt yrkesfiske i havet, vad gäller landning, stillaliggande och service.

Hänseende har tagits till betydelse för fisket som helhet, men i syfte att försöka beakta olika behov i hamnar, samt värna hamnar av betydelse för delar av fisket som idag bidrar till en mindre del av näringens totala avkastning men i större omfattning fiskar för humankonsumtion, har hänseende även tagits till funktion och betydelse segmentsvist.

I syfte att försöka värna en möjlighet till regional livsmedelsförsörjning från havet i händelse av kris, vilket skulle fordra en jämnare geografisk fördelning av hamnar som möjliggör framförallt landning, har betydelse på länsnivå även beaktats. Uppfattningen är samtidigt att en möjlighet till att landa större volymer fisk för humankonsumtion i händelse av kris, inte vore avhängig en tillgång till hamnar som bedöms vara av mindre betydelse i icke-kris, där tillfredställande infrastruktur och mottagningskapacitet förmodligen saknas¹³.

Urvalet bygger sammantaget på att hamnar uppfyller nedanstående kriterier;

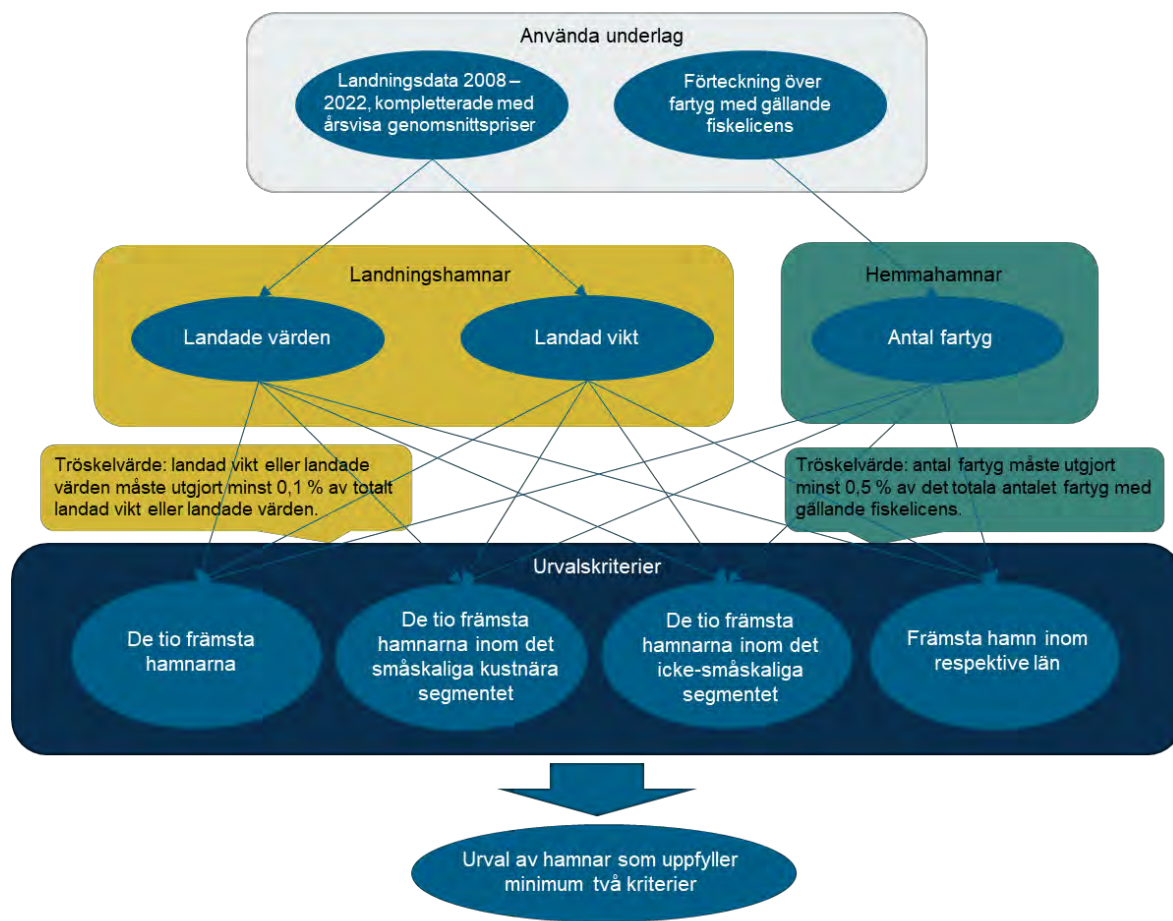
- bland de tio främsta landningshamnarna sett landad vikt eller landade värden.
- bland de tio främsta landningshamnarna, inom respektive segment, sett till landad vikt eller landade värden.
- främsta landningshamn inom länen, sett till landad vikt eller landade värden.
- bland de tio främsta hemmahamnarna sett till antalet fartyg med hamnar registrerad som hemmahamn.
- bland de tio främsta hemmahamnarna, inom respektive segment, sett till antalet fartyg med hamnar registrerad som hemmahamn.
- främsta hemmahamn inom länen, sett till antalet fartyg med hamnen registrerad som hemmahamn.

Vart och ett av kriterierna har haft bäring i urvalet, men uppfyllnad av minst två har bedömts karaktärisera särskilt betydande hamnar för svenskt yrkesfiske i havet.

Utifrån valda kriterier framgår att hamnar och landningsplatser kan vara av jämförelsevis stor betydelse för fisket på länsnivå och inom segment, men förmodligen har en förhållandevis marginell funktion i ett större perspektiv. Detta återges exempelvis i vad som utgör främsta landningshamn inom ett av länen, sett till landade värden, vilket utgörs av ett mindre fiskeläge knutet till en privat fastighet. Motsvarande inhyser främsta hemmahamnar i vissa län endast ett fåtal fartyg.

I syfte att framförallt försöka urskilja infrastrukturell funktion och betydelse för yrkesfisket av dignitet som skulle kunna motivera riksintresseanspråk, har tröskelvärden i urvalet därför tillämpats. Den landade vikten eller det landade värdet i landningshamnar som tagits hänsyn till i urvalet har därför utgjort >0,1 % av den totalt landade vikten eller det totalt landade värdet nationellt. Tröskelvärde för hemmahamnar har motsvarande satts till >0,5 % av det totala antalet fartyg med gällande fiskelicens.

¹³ SJV Rapport 2023:8 - Vägen framåt mot mer livsmedel av svenskfångad sill och skarpsill, Kapacitet i landning och beredning av fisk i Sverige

Figur 7. Översikt av föreslagen metod för urval.

Identifierade hamnar

Metoden renderar ett utfall om totalt 29 hamnar (se tabell 1 och figur 8), varav 27 sedan tidigare utpekade hamnar av riksintresse för yrkesfisket.

Tabell 1. Hamnar som uppfyller föreslagna kriterier för riksintresseanspråk (benämningar i befintliga anspråk inom parentes).

Hamn	Uppfyllda urvalskriterier	Befintligt riksintresseanspråk för yrkesfisket
Havstenssund	<ul style="list-style-type: none"> - Bland de tio främsta hemmahamnarna - Bland de tio främsta hemmahamnarna inom det småskaliga kustnära segmentet - Främsta hemmahamn inom län - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till värden inom det småskaliga kustnära segmentet 	Ja
Hörvik	<ul style="list-style-type: none"> - Bland de tio främsta hemmahamnarna inom det småskaliga kustnära segmentet - Främsta hemmahamn inom län 	Ja
Öckerö	<ul style="list-style-type: none"> - Bland de tio främsta hemmahamnarna - Bland de tio främsta hemmahamnarna inom det småskaliga kustnära segmentet - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till värden - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till värden inom det icke-småskaliga segmentet 	Ja
Nikkala	<ul style="list-style-type: none"> - Bland de tio främsta hemmahamnarna - Bland de tio främsta hemmahamnarna inom det småskaliga kustnära segmentet - Främsta hemmahamn inom län 	Ja
Strömstad	<ul style="list-style-type: none"> - Bland de tio främsta hemmahamnarna 	Ja

	<ul style="list-style-type: none"> - Bland de tio främsta hemmahamnarna inom det småskaliga kustnära segmentet - Bland de tio främsta hemmahamnarna inom det icke-småskaliga segmentet - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till värden - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till värden inom det småskaliga kustnära segmentet - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till värden inom det icke-småskaliga segmentet 	
Rönnäng	<ul style="list-style-type: none"> - Bland de tio främsta hemmahamnarna - Bland de tio främsta hemmahamnarna inom det småskaliga kustnära segmentet, - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till vikt - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till vikt inom det icke-småskaliga segmentet - Främsta landningshamn sett till vikt inom län - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till värden - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till värden inom det icke-småskaliga segmentet 	Ja
Lysekil	<ul style="list-style-type: none"> - Bland de tio främsta hemmahamnarna - Bland de tio främsta hemmahamnarna inom det småskaliga kustnära segmentet, - Bland de tio främsta hemmahamnarna inom det icke-småskaliga segmentet, - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till värden inom det småskaliga kustnära segmentet 	Ja
Fotö	<ul style="list-style-type: none"> - Bland de tio främsta hemmahamnarna - Bland de tio främsta hemmahamnarna inom det småskaliga kustnära segmentet - Bland de tio främsta hemmahamnarna inom det icke-småskaliga segmentet 	Ja
Smögen	<ul style="list-style-type: none"> - Bland de tio främsta hemmahamnarna - Bland de tio främsta hemmahamnarna inom det småskaliga kustnära segmentet, - Bland de tio främsta hemmahamnarna inom det icke-småskaliga segmentet, - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till värden, - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till värden inom det småskaliga kustnära segmentet - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till värden inom det icke-småskaliga segmentet 	Ja
Rörö	<ul style="list-style-type: none"> - Bland de tio främsta hemmahamnarna inom det småskaliga kustnära segmentet - Bland de tio främsta hemmahamnarna inom det icke-småskaliga segmentet 	Ja
Hönö	<ul style="list-style-type: none"> - Bland de tio främsta hemmahamnarna - Bland de tio främsta hemmahamnarna inom det småskaliga kustnära segmentet - Bland de tio främsta hemmahamnarna inom det icke-småskaliga segmentet 	Ja
Norrsundet	<ul style="list-style-type: none"> - Bland de tio främsta hemmahamnarna inom det småskaliga kustnära segmentet - Främsta hemmahamn inom län - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till vikt, - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till vikt inom det icke-småskaliga segmentet - Främsta landningshamn sett till vikt inom län - Främsta landningshamn sett till värde inom län 	Nej
Träslövsläge	<ul style="list-style-type: none"> - Bland de tio främsta hemmahamnarna - Bland de tio främsta hemmahamnarna inom det icke-småskaliga segmentet - Främsta hemmahamn inom län - Främsta landningshamn sett till vikt inom län, - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till värden - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till värden inom det icke-småskaliga segmentet - Främsta landningshamn sett till värde inom län 	Ja
Fiskebäck	<ul style="list-style-type: none"> - Bland de tio främsta hemmahamnarna - Bland de tio främsta hemmahamnarna inom det icke-småskaliga segmentet 	Ja
Storön-Inre hamnen (Storön)	<ul style="list-style-type: none"> - Bland de tio främsta hemmahamnarna - Bland de tio främsta hemmahamnarna inom det icke-småskaliga segmentet - Främsta landningshamn sett till vikt inom län - Främsta landningshamn sett till värde inom län 	Ja
Grebbe stad	<ul style="list-style-type: none"> - Bland de tio främsta hemmahamnarna inom det icke-småskaliga segmentet - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till värden 	Ja

	<ul style="list-style-type: none"> - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till värden inom det icke-småskaliga segmentet - Främsta landningshamn sett till värde inom län 	
Simrishamn	<ul style="list-style-type: none"> - Främsta hemmahamn inom län - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till vikt, - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till vikt inom det småskaliga kustnära segmentet - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till vikt inom det icke-småskaliga segmentet - Främsta landningshamn sett till vikt inom län - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till värden - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till värden inom det småskaliga kustnära segmentet - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till värden inom det icke-småskaliga segmentet - Främsta landningshamn sett till värde inom län 	Ja
Västervik	<ul style="list-style-type: none"> - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till vikt - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till vikt inom det icke-småskaliga segmentet - Främsta landningshamn sett till vikt inom län - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till värden - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till värden inom det icke-småskaliga segmentet - Främsta landningshamn sett till värde inom län 	Ja
Ellös	<ul style="list-style-type: none"> - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till vikt - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till vikt inom det icke-småskaliga segmentet 	Ja
Ronehamn	<ul style="list-style-type: none"> - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till vikt - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till vikt inom det icke-småskaliga segmentet - Främsta landningshamn sett till vikt inom län - Främsta landningshamn sett till värde inom län 	Ja
Nogersund	<ul style="list-style-type: none"> - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till vikt - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till vikt inom det småskaliga kustnära segmentet - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till vikt inom det icke-småskaliga segmentet - Främsta landningshamn sett till vikt inom län - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till värden inom det småskaliga kustnära segmentet 	Ja
Karlskrona-Saltö (Karlskrona)	<ul style="list-style-type: none"> - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till vikt - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till vikt inom det icke-småskaliga segmentet - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till värden - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till värden inom det icke-småskaliga segmentet - Främsta landningshamn sett till värde inom län 	Ja
Mollösund	<ul style="list-style-type: none"> - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till vikt - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till vikt inom det icke-småskaliga segmentet - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till värden inom det småskaliga kustnära segmentet 	Nej
Byxelkrok	<ul style="list-style-type: none"> - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till vikt - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till vikt inom det icke-småskaliga segmentet 	Ja
Skillinge	<ul style="list-style-type: none"> - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till vikt inom det småskaliga kustnära segmentet - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till värden inom det småskaliga kustnära segmentet 	Ja
Lomma	<ul style="list-style-type: none"> - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till vikt inom det småskaliga kustnära segmentet - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till värden inom det småskaliga kustnära segmentet 	Ja
Borstahusen	<ul style="list-style-type: none"> - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till vikt inom det småskaliga kustnära segmentet - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till värden inom det småskaliga kustnära segmentet 	Ja
Oxelösund	<ul style="list-style-type: none"> - Främsta landningshamn sett till vikt inom län - Främsta landningshamn sett till värde inom län 	Ja
Göteborg	<ul style="list-style-type: none"> - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till värden - Bland de tio främsta landningshamnarna sett till värden inom det icke-småskaliga segmentet 	Ja

Figur 8. Rumslig fördelning av hamnar som uppfyller föreslagna kriterier för riksintresseanspråk.

De identifierade hamnarna står, i egenskap av hemmahamnar, för ca 30% av alla fartyg med gällande fiskelicens. 23% av alla fartyg som faller inom det småskaliga kustnära segmentet, och 47% av alla fartyg som faller inom det icke-småskaliga segmentet.

De identifierade hamnarna stod, i egenskap av landningshamnar, för ca 90% av den totala vikt och 75% av de totala värden som landats från svenskt yrkesfiske i havet i svenska hamnar 2008 till 2022. Åren 2018 till 2022 stod hamnarna för ca 93 % av den totala vikten och 69% av det totala värdet, och år 2022 stod de för ca 90 % av den totala vikt och ca 67% av det totala värdet som landades.

Hamnarna stod för ca 51% av den landade vikten och ca 63% av det landade värdet från det småskaliga kustnära segmentet 2008 till 2022, och för ca 93% av den landade vikten och ca 75% av det landade värdet från det icke-småskaliga segmentet under samma period.

Hamnarna stod även för ca 90% av alla föranmälningar från utländska fartyg som gjordes i svenska hamnar 2018 till 2022.

I fem kustnära län har inga hamnar identifierats. Länen hyser samman ca en tiondel av alla fartyg med gällande fiskelicens, fördelade på 62 registrerade hemmahamnar inom länen. Hamnar i dessa län stod samman för ca 0,5 % av den totalt landade vikten och ca 0,2 % av det totalt landade värdet i svenska hamnar 2008 till 2022. År 2022 stod hamnar i samma län samman för ca 0,1% av den totalt landade vikten och ca 0,09% av det totalt landade värdet.

Förhållning till givet utfall i en aktualisering riksintresseanspråken i fiskehamnar skulle innebära att 28 hamnar mister idag förekommande anspråk. Dessa hamnar är idag hemmahamn för ca en tiondel av alla fartyg med gällande fiskelicens. Hamnarna stod åren 2008 till 2022 för ca 3% av den totalt landade vikten och ca 11% av det totalt landade värdet i svenska hamnar, där Kungshamn enskilt svarade för ca en tredjedel av den landade vikten och värdet. År 2022 stod samma hamnar för ca 5% av den totalt landade vikten och ca 14 % av det totalt landade värdet, där Kungshamn svarade för ca 70% av den landade vikten och en tredjedel av det landade värdet.

Referenslista

Boverket Beslut - Beslut om samråd enligt förordningen om hushållning med mark- och vattenområden, dnr 3800/2023

Boverket PM - Vägledning för nationella myndigheters underlag, beslut och redovisning rörande anspråk på riksintressen i 3 kap. miljöbalken, dnr 3190/2014

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2021/1139 - EMFAF EU 2021/1139, artikel 2, 14

Finfo, 2006:1 - Områden av riksintresse för yrkesfisket

HaV PM - Sammanfattande beskrivning av Fiskesektorn, dnr 2244–2018

HaV PM - Tillämpning av påtaglig skada eller påtagligt försvårande, MB 3 kap. 5 § Riksintresse för yrkesfiske, dnr 2244-18

HaV Statistik - Det yrkesmässiga fisket i havet 2022

HaV Tillfälle till yttrande - Inbjudan till granskning av första beredande underlag inför översyn av hamnar av riksintresse för yrkesfisket, dnr 01863–2023

SJV Rapport 2023:8 - Vägen framåt mot mer livsmedel av svenskfångad sill och skarpsill, Kapacitet i landning och beredning av fisk i Sverige